

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

שנת

ה'תשס"ז

פרך קנ"ט

והוא קבץ מכתבים ושאלות ותשובות אשר בנחל הנובע
מקור חכמה יסודתם, ענינים נוראים ונפלאים, עצות
קרות, התחזקות והתעוררות להתקרב אל השם יתברך
בכל דרגה ודרגה מכל מקום שהוא יהיה מי שיהיה.

*

בנוי ומיסד על פי דברי

רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה אדמו"ר

רבי נחמן מברסלב זי"ע

ועל פי דברי תלמידו מורנו

הגאון הקדוש אור נפלא אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב זי"ע

ומשלב בפסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל הקדושים

מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

*

הובא לדפוס על ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

קרן הדפסה והפצה
"היכל הקודש"

להשגת הספר הזה
וספרים אחרים בהוצאת הקרן:

054-2287882

ספרי
רבי נחמן מברסלב זיע"א

*

ספרי
נ"ק מוהרא"ש זיע"א

*

קונטרסים לזיכוי הרבים

*

ועוד

הקדמת המוציאים לאור

**בְּשִׁבְחַ וְהוֹדָיָה לַה' יִתְבָּרַךְ עַל כָּל אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ, שִׁמְחִים אָנוּ לַהֲגִישׁ לַפְּנִיכֶם אֶת
הַמַּהְדוּרָה הַחֲדָשָׁה שֶׁל שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל".**

בְּכַרְכִּים הַחֲדָשִׁים אֲשֶׁר לַפְּנִיכֶם הִשְׁקַע הוֹן עֵתְקוֹ, וְלֹא חִסְּכָנוּ גַם בְּטַרְחָה וְרִצּוֹן, עַד
אֲשֶׁר עָלָה בְּיַדֵּינוּ, בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְכַרֵּךְ עַל הַמְּגִמֵר לְאַחַר הַרְבֵּה שְׁעוֹת, יָמִים, שְׁבוּעוֹת
וְחֲדָשִׁים שֶׁל עֲמַל וְיִגִיעָה בְּכַדֵּי לְכַרֵּךְ מִקְחוֹ שֶׁל צְדִיק.

עַל עֲרַכְם וּקְדוּשַׁתְם הָאֲמִתִּיִּים שֶׁל הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ אֲשֶׁר מְחַזְּקִים, מְעוֹדְדִים וּמְשִׂמְחִים
אֶת כָּל מִי שֶׁחָפֵץ בְּאַמֶּת וּמִבְקֵשׁ אוֹתָהּ, קָשָׁה לָנוּ לַעֲמֹד. רַק כָּל אֶחָד הַרְגִיל בָּהֶם יוֹדֵעַ
וּמְכִיר אֵיךְ שְׂמָאִירִים וּמְחַזְּקִים אֶת נַפְשׁוֹ, וּמְכַנְיָסִים בּוֹ תְשׁוּקָה גְדוּלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אֵךְ
סוּף סוּף, כְּפִי הַנֶּרְאָה שָׂרָק מִי שֶׁחִבְּרָם - כ"ק מוֹהֲרָא"ש זי"ע, יוֹדֵעַ לַעֲמֹד עַל טִיבְכֶם,
וְהוּא בְּעֲצֻמוֹ הַעֵיד וּבְאֵר כִּי רֵאשֵׁי הַתְּבוֹת שֶׁל 'אֲשֶׁר בְּנַחֵל' הֵם: "ח'בֵּלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנִעְמִים, אוֹצֵר שְׂמֻגָּלָה רִבְנּוּ ז"ל" ("אֲשֶׁר בְּנַחֵל" חֵלֶק ז', מִכְּתָב תַּת"א).

אוֹצֵר גְּדוֹל זֶה שֶׁל סִדְרַת הַסְּפָרִים 'אֲשֶׁר בְּנַחֵל' הוּא "בְּאֵר מִים חַיִּים לְשֶׁאֵב מִמֶּנָּה
תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה בְּחִסְדוֹת בְּרִטְלָב וּמִנְהַגֵּי וְדִינֵי יִשְׂרָאֵל וְהַתְּחַזְּקוֹת בְּקִיּוֹם הַמְּצוּוֹת
בְּשִׂמְחָה עַל דְּרָךְ שְׂגוּלָה לָנוּ רִבְנּוּ ז"ל" ("אֲשֶׁר בְּנַחֵל" חֵלֶק כ"א, מִכְּתָב ג' רַכ"ג).

מַעֲלָה יִתְרָה יֵשׁ לָהֶם לַסְּפָרִים הָאֵלּוּ שֶׁהַהוֹגָה בָּהֶם, וּבִפְרָט כְּסִדְרָן דָּף אַחַר דָּף, רוֹאֶה
וּמִבִּיחַ מִרְחוֹק מַה עֵבֶר עַל כ"ק מוֹהֲרָא"ש זי"ע כְּמַעֲט בְּכָל יוֹם מִימֵי חַיָּו הַקְּדוּשִׁים
הַמְּקַפְּלִים בֵּין דְּפִי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל". עַד שֶׁנִּמְצָא כִּי בְּסִפְרֵי זֶה מְצוּיִים פְּרָטִים רַבִּים אוֹדוֹת
יְמֵי חַיָּו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר יְכוּלִים לַהֲוֹת הַמְּשֻׁף לְסִפְרֵי דְרָגְעֵי מוֹהֲרָא"ש' וְלִשְׁפּוֹף אוֹר עַל
הַקּוֹרוֹת אוֹתוֹ. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיַּעֲזֵד בְּדַרְכּוֹ!

וְכָל כֵּף הַתְּחַזְּקוֹת וּמְשִׁיבַת נֶפֶשׁ יֵשׁ בַּסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הִלְלוּ עַד שֶׁכ"ק מוֹהֲרָא"ש זי"ע
הִזְהִיר רְגִיל לְחֹזֵר שׁוֹב וְשׁוֹב עַל הַהִבְטָחָה: "מִי שִׁיִּדְפִּיס כְּרֹךְ אֶחָד שֶׁל 'אֲשֶׁר בְּנַחֵל' יוֹכֵל
לַפְּעַל אִיזוֹ יִשׁוּעָה שָׂרָק יִצְטָרֵךְ". וְזֶה מִחֲמַת שֶׁכָּל הַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ עַל יְדֵי הַרְצוֹנוֹת
וְהַכּוֹסוּפִים שֶׁל בַּחוּרִים וְאֲבָרְכִים שְׂרָצוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה כְּפִי הַדְּרָךְ שְׂגוּלָה רִבְנּוּ
ז"ל, וְעַל יְדֵי הַמְּכַתְּבִים הִלְלוּ מְצָאוּ לַעֲצָמָם דְּרָךְ. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיְהַגֶּה בָּהֶם, וּבִפְרָט כְּסִדְרָן,
עוֹלְמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּו וּיִפְתָּחוּ לְפָנָיו שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה וְלָבוּ יִמְשָׁף בְּתְשׁוּקָה גְדוּלָה אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ.

אֵין כָּאֵן הַמְּקוֹם לְהֶאֱרִיךְ בְּשִׁבְחַ הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הִלְלוּ אֲשֶׁר נִכְתְּבוּ בְּרוּחַ הַקְּדוּשׁ
וּבְדַמְעוֹת רַבּוֹת, וְעַל גְּדֻלַּתְם וּמַעֲלַתְם כְּכֹר כְּתָב כ"ק מוֹהֲרָא"ש זי"ע בְּמִכְתְּבִים רַבִּים,
אֲשֶׁר אִם נִרְצָה לְקַבֵּצֵם אֶל מְקוֹם אֶחָד, נִקְבַּל סִפְרֵי עַב כְּרֵס.

וְלְאַחַר כָּל הַהִשְׁקָעָה שֶׁהִשְׁקָעָה בְּמַהְדוּרָה זוֹ, וּבִפְרָט הַמְּמוֹן הָרֵב שֶׁהִזַּל מִפִּיסָם שֶׁל
מִי שֶׁהִבִּינוּ אֶת חֲשִׁיבוֹת הָעֲנִיָּן, פּוֹנִים אָנוּ בְּקִרְיָה נִרְגָּשֶׁת וְחוֹזְרִים עַל דְּבָרָיו שֶׁל כ"ק
מוֹהֲרָא"ש זי"ע: "אֵין עַל הַסְּפָרִים הִלְלוּ כָּל הַזְּכִיּוֹת שְׁמֹרוֹת וְכָל מִי שֶׁחָפֵץ לְהַעֲתִיקָם,
לְהַדְפִּיסָם וְלְהַפִּיצָם - הַרְשׁוֹת בְּיָדוֹ וְאֵין לְשׁוֹם בְּרִיָּה הַרְשׁוֹת לְמַנְעוֹ וּבְלִבְדֵי שְׂאֵל יִשְׁנָה
מִהַכְּתוּב בָּהֶם" (וְרֵאוּי לְעִין בְּעֵינֵי הַזֶּה בִּיצוּאֵת מוֹהֲרָא"ש, סֵעִי ו').

לְפָנֵי סִיּוֹם רֵאוּי לְהַצִּיג אֶת דְּבָרָיו שֶׁל כ"ק מוֹהֲרָא"ש זי"ע ("אֲשֶׁר בְּנַחֵל" חֵלֶק כ"א
מִכְּתָב ג' רַמ"ד) בְּעֵינֵי זֶה:

"חַמְדַּת לְבָבִי! שְׁמַחְתִּי מְאֹד מְאֹד שִׁישׁ לָךְ חֶלֶק גְּדוֹל בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל". לְמַעַן הַשֵּׁם לֹא לְשׁוֹנוֹת שׁוֹם דְּבַר, כִּי הֵכַל נִכְתָּב בְּסִיעֵתָא דְשְׁמַיָא, וְעַל יְדֵי תַפְלָה וְהַתְבוּדָדוֹת וּמִתְבַּל בְּדַמְעוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵלֹהֵי הַלְשׁוֹנוֹת דִּיקָא הֵם הֵם הַמְצַלִּים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְעַל כֵּן אֲסוּר לְהִיּוֹת חֶכֶם בְּעֵינָיו וּלְשׁוֹנוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי אֵין עוֹד סֵפֶר בְּעוֹלָם שְׁיִדְבֵר כָּל כָּךְ בְּגִלּוּי עַל מַה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְנוֹתֵן לָהֶם עֲצוֹת טוֹבוֹת אֵיךְ לְצַאת מִחֹטֵא הַיָּדַע' שְׁנִלְכְּדוּ בּוֹ, כְּמוֹ סִפְרֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל". וְעַל כֵּן סִפְרִים אֵלֹהֵי יְקָרִים מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ...".

וְעַל כֵּן רָאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֶעֱם חֶלְקֵנוּ, 'אֲשֶׁר בְּנַחֵל' שֵׁם גּוֹרְלָנוּ!..

וּלְסִיּוּם, רָאוּי לְהִבְיֵא לִידִיעַת הַקּוּרָא פִּיצַד הַתְּחִיל כָּל עֲנִין כְּתִיבַת הַמְּכַתְּבִים, וּמִי הוּא שְׁעוֹר לְכ"ק מוֹהֲרָא"ש זי"ע לְכַתְּבָם. הַשּׁוֹרוֹת הַבָּאוֹת מוֹפִיעוֹת בְּ"אֲשֶׁר בְּנַחֵל" חֶלֶק כ"א, מִכְּתָב ג' קי"ז:

"קִדְּם שֶׁהַתְּחִלְתִּי לְכַתֵּב מְכַתְּבִים, הָיָה סְמוּךְ לְחֻנְפָּה שְׁנַת תַּשְׁכ"ה. רָאִיתִי בְּחֻלוּמֵי שְׂרַבְנוּ ז"ל מְטִיל עִם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל דְּבַר אֵזְרָה עֲנִין עִמָּךְ וְנִפְלָא לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, כְּפִי שְׂרָאִיתִי אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל אֵיךְ שְׁפָנִיו נוֹטִים לְגַמְרֵי אֵל רַבְּנוּ ז"ל וְקוֹלֵט כָּל הַגָּה הַיּוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ. וְאֵנִי נִגַּשׁ אֵלֵיהֶם וְהַתְּחִלְתִּי לְכַתּוֹת לְפָנָיו רַבְּנוּ ז"ל, וְאִמְרַתִּי לוֹ בְּאַזְנוֹ שְׁבָאִים אֵלֵי בְּנֵי הַנְּעוּרִים וּמְסַפְּרִים לְפָנָיו צְרוּתֵיהֶם מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וּבִפְרָט בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זֹרַע לְבִטּוּלָה וְכו', וְגַם כּוֹתְבִים אֵלַי מְכַתְּבִים, וְאֵינִי יוֹדַע מַה לְהַשִּׁיב לָהֶם וְכו'. וְכֵן הִרְבִּיתִי לְדַבֵּר לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מֵרִי מְאֹד מְצֻרֹתֵיהֶם, וְאֵינִי יוֹדַע לְשִׁית עֲצוֹת וְכו', וּבְתוֹךְ אֵלֹהֵי הַדְּבֻרִים הַסֵּתְפִלְתִּי עַל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְהוּא הָיָה מְלֵא הַקְּפָדָה עֲלֵי כְּאוֹמֵר: "לְמָה הַפְּסַקְתָּ אֶת הַדְּבֻרִים שְׁדַבֵּר עִמִּי רַבְּנוּ ז"ל, עֲנִין נִפְלָא כִּנ"ל?!" אֵךְ רַבְּנוּ ז"ל הַסֵּתְפֵל עֲלֵי בְּסֹבֵר פָּנִים יְפוֹת וּבְפָנִים שְׁמַחוֹת, וְרַמְזוּ בְּאַצְבָּעוֹ הַקְּדוֹשָׁה אֶל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל שְׁלֹא יִגִּיד לִי שׁוֹם דְּבַר, וְשְׁלֹא יִפְרִיעַ לִי לְדַבֵּר כְּרֻצוֹנִי, וְהִרְבִּיתִי לְהַסְבִּיר לְרַבְּנוּ ז"ל אֶת גְּדֻלַּת הַחֶרֶבֶן שִׁישׁ עֲכָשׁוּ בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים עַל יְדֵי הַסֵּתְפִלְיוֹת רְעוּת וְהַרְהוּרִים רְעִים, וְהַפְּרִיעוֹת וְהַתְּאֻוֹת הַרְעוּת בּוֹעֲרוֹת מְאֹד, וְעַל יְדֵי זֶה נִכְשְׁלִים בְּפָגְמֵי הַבְּרִית רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהֵם מְבַקְּשִׁים מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לָהֶם הַתְּחִיבּוֹת עַל פִּי הַדְּרָךְ שְׁלֹכֶם, מַה אֲעֲשֶׂה?

וְהַשִּׁיב לִי רַבְּנוּ ז"ל בְּסֹבֵר פָּנִים יְפוֹת וּבְפָנִים שׁוֹחֲקוֹת בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "שְׂרִיב שְׂרִיב זִי, אֵיךְ וְעַל דִּיר הַעֲלֵפִין שְׂרִיבְעֵן שְׂרִיבְעֵן" (כְּתַב, כְּתַב אֵלֵיהֶם, אֵנִי אֲעוֹר לָךְ לְכַתֵּב דְּבָרִים יְפִים). וּבְתוֹךְ כֵּן נֶעְלְמוּ מִמֶּנִּי שְׁנֵיהֶם, הֵינּוּ רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל. אַחַר כֵּן רָאִיתִי אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּעֲצָמוֹ שְׁחֹזַר מְרַבְּנוּ ז"ל, וּבָא לְנִגְדִי עִם סֹבֵר פָּנִים יְפוֹת וּבְפָנִים שׁוֹחֲקוֹת מְאֹד, וְנָתַן לִי "שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם" גְּדוֹל בְּהַתְּקַרְבוֹת נוֹרָאָה, וְהִבְנַתִּי שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר לוֹ אֵלֹהֵי דְבֻרִים עֲלֵי, כִּי חִבְּקֵנִי מְאֹד מְאֹד, אֲבָל לֹא דְבַר שׁוֹם דְּבַר. וְנִתְעוּרְרִיתִי מֵהַשְּׁנָה. וְתַהֲלָה לְאֵל, מֵאֵז זֶה שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִים קִדְּם חֻנְפָּה תַּשְׁכ"ד (הַמְּכַתְּבִי הַזֶּה נִכְתָּב בְּשַׁנַּת תַּשְׁכ"מ), אֵנִי כּוֹתֵב מְכַתְּבִים כְּמַעֲט יוֹם יוֹם. וְרָאִיתִי בְּזֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מְאֹד מְאֹד. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי לְהַדְּפִיס אֶת כָּל מַה שְׁכַבֵּר כְּתַבְתִּי וּמַה שְׁאַכְתַּב עוֹד, וְהַזְכוּת הַזֹּאת תַּעֲמַד לִי וּלְכָל הַמְּסֻעִים בְּיָדִי, וּלְכָל אֲשֶׁר יִדְפִיסוּ אֶת סִפְרֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְיִתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בְּתוֹרַת הַקְּדוֹשָׁה, וְיִהְיֶה לָהֶם שְׁפַע בְּנֵי, חַיִּי וּמְזוֹנֵי, שְׁוֹעָה וְרַחֲמִים, בְּרִיאוֹת הַגּוֹף וְנַחַת וְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ..."

הַקְדָּמָה

הַנְּבִיא אֹמֵר (ישעיה סג ד) "חֲסֵדֵי הַיְיָ אֶזְכִּיר תְּהִלַּת הַיְיָ כִּעַל כָּל אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ הַיְיָ רַב טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר גָּמְלָם בְּרַחֲמָיו וּכְרַב חֲסֵדָיו", וְדָרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (הוֹבָא בְּבֵתֵי מְדַרְשׁוֹת ב' מִח סִימָן פ') לְעֵתִיד לְבֹא כָּל צְדִיקֵי עוֹלָם מְבִיאִין לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֵׁי לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (תהלים סח, ל) "לֵךְ יוֹבִילוּ מַלְכִים שִׂי", וּמֵהוּ שֵׁי שֶׁהֵן מְבִיאִין לְפָנָיו, אֱלוֹ שֵׁי שֶׁל צְדָקָה, שֵׁי שֶׁל גְּמִילוֹת חֲסֵדִים, שֵׁי שֶׁל מִשְׁרָיִם, שֵׁי שֶׁל אֱמוּנָה, שֵׁי שֶׁל רַחֲמִים, שֵׁי שֶׁל שְׁלוֹם, שֶׁהֵיוּ עוֹשִׂין בְּעוֹלָם הַזֶּה לְעֲנִיִּים וְלְאֲבִיוֹנִים, לְדָלִים וְלָרָשִׁים וְלְדַכְּיִים, וְלְעוֹלָם הַבָּא הֵן בָּאִין לְפָנֵיהֶם הֵן וְכָל צְדָקוֹתֵיהֶן עִמָּהֶן, שְׁנֵאמַר (ישעיה נח, ח) "וְהִלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה" וְגו', בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מַעֲלָה עֲלֵיהֶן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֵלוֹ מְבִיאִין לְפָנָיו שֵׁי וּמְקַבְּלִין פָּנָיו, שְׁנֵאמַר (תהלים יז, טו) "אֲנִי בְּצַדֵּק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ". מָה עוֹשֶׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה עוֹמֵד בְּעֵצְמוֹ וּמְסַדֵּיר כָּל צְדָקָה וְצְדָקָה שֶׁבִּיד כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפָנָיו כְּסֵא הַכְּבוֹד, וְנוֹתֵן לָהֶן שְׂכָר טוֹב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׁנֵאמַר (ישעיה סג, ז) "וְרַב טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל", וְאֶפְלוּ עַל כָּל אֲמִירָה וְאֲמִירָה שְׂאֵדָם אֹמֵר בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ, עַד שֶׁתְּכַלֶּה מְרִיבָה מִבִּינֵיהֶם, נוֹטֵל אָדָם עֲלֵיהֶן שְׂכָר טוֹב, כְּנֶגֶד צְדָקָה וּגְמִילוֹת חֲסֵדִים. וּמָה שְׂכָר נוֹטֵל עֲלֵיהֶם, מְלַמֵּד שְׂאוּרוֹ יִזְרַח כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ בְּחֹשֶׁךְ וְאֶפְלָה מִמְרָאָה פָּנָיו, שְׁנֵאמַר (ישעיה נח, י) "וְתִפֵּק לְרַעַב נִפְשֶׁךָ וְנִפְשׁ נַעֲנָה תִשְׁבִּיעַ וְזִרְחַ בְּחֹשֶׁךְ אוֹרְךָ וְאֶפְלָתְךָ כְּצַהֲרִים". וְאִף מִחֲשֻׁבָּה טוֹבָה שְׂאֵדָם מְחַשֵּׁב בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאִינוּ יְכוּלִּים לַעֲשׂוֹתָהּ נוֹטֵל שְׂכָר טוֹב עֲלֵיהֶם לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (מלאכי ג, טז) "לִירְאֵי הַיְיָ הַיְיָ וְלִחֲשָׁבֵי שְׂמוֹ", וּמָה שְׂכָרוֹ שֶׁהוּא נוֹטֵל, מְלַמֵּד שְׁכוֹתְבִין אוֹתוֹ בְּסֵפֶר זְכוֹרוֹן לְפָנָיו עִם הַצְּדִיקִים לְזִכּוֹת וְלִירֵשׁ חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (שם) "וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי הַיְיָ הַיְיָ וְלִחֲשָׁבֵי שְׂמוֹ", לְמָה כְּדֵי שִׂיאֲכֹל וַיִּשְׁבַּע מִטוֹבוֹ שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (ישעיה נח, יא) "וְנִחַף הַיְיָ תָּמִיד וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת נִפְשֶׁךָ", "וְנִחַף הַיְיָ תָּמִיד" זֶה מְנוּחַת עוֹלָם הַבָּא, "וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת נִפְשֶׁךָ" זֶה מַעֲדָנֵי עוֹלָם הַבָּא שֶׁמֵהֵן שׁוֹבְעִין כָּל צְדִיקֵי עוֹלָם. וְהֵינָה זְכַנֵּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לְהַשִּׁיב לְשׂוֹאֲלֵי וְלְדוֹרְשֵׁי שְׁלוֹמֵי זֶה אֲרַבְעִים שָׁנָה רְצוּפוֹת,

ומסתכם עד עכשו ערב ראש השנה תשס"ד ליותר מעשרים וחמש אלה
מכתבים, וכבר נדפסו עד עכשו ארבעים פרכים, שבהם קרוב לשבעת
אלפים מכתבים הכלולים מכל מיני נושאים שבעולם, אמונה, שמחה,
התחזקות, שלום בית, שלום בין אדם לקונו, שלום בין איש לרעהו,
דבורים ערכים ונעימים לחזק בחורים ואברכים שעובר עליהם מה
שעובר ירידות ונפילות השלכות וכו', צרות ויסורים מרירות והרפתקאות
וכו', והיו המכתבים האלו להם כמים קרים על נפש עיפה.

וכל המכתבים האלו נכתבו במסירות נפש עצומה, שהפקרתי את
עצמי ואת זמני היקר בשביל לעזור להזולת, ורבים הצלתי ממות לחיים
ממש על ידי המכתבים האלו, ומה גם שאלפים נשמות קבלו ומקבלים
חיות מהמכתבים האלו, ונתקיים בי (תהלים סח, ל) "לך יובילו מלכים שי",
ומהו שי שהן מביאין לפניו, אלו שי של צדקה, שי של גמילות חסדים,
שי של משרים, שי של אמונה, שי של רחמים, שי של שלום, שהיו
עושין בעולם הזה לעניים ולאביונים, לדלים ולרשעים ולנדכאים, קשי
יום, נשברי לב, ומרירי נפש כי כל אלו המכתבים נכתבו על ידי גדל
הרצונות והפסופים של הנפשות השבורות שהריצו את מכתביהם אלי,
וכל אלו המכתבים הם תשובות לשאלותיהם.

ומחמת שעדין אוחזים באמצע הדפוס מכתבים משנת תשמ"ה
תאריכים של למעלה מעשרים שנה, ועד שיגיעו לשנים אלו מי יודע
כמה זמן יקח, ויען שנאבדו כבר כמה אלפי מכתבים אמרתי ויהי מה
אדפיס שתים או שלשה טופסים על כל פנים מכל שנה כדי שלא ילך חס
ושלום לאבוד, כי רבות יגעתי וטרחתי ובטלתי מזמני היקר, וחבל שילך
לאבוד, ומהקדוש ברוך הוא, אבקש אלקי אבי יהיה בעזרי שאזכה לראות
את כל המכתבים האלו כבר מדפסים בסדרת חלקי שו"ת "אשר בנחל",
עד שנזכה לגאולה שלמה, על ידי משיח צדקנו שבא יבוא ויגאלנו גאלת
עולם, ונזכה להתענג בזיו שכינת עזו יתברך, אשר יתגלה אז לעיני כל כי
מלא כל הארץ כבודו.

ספר אשר בנחל

כרך קנ"ט

ג' תרמט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות י"ז טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים
היקרים שלמדו בשיבתנו הקדושה "היכל הקדש" הוי"ה עליהם
ישרה שכינתו תמיד.

באתי לבקש אתכם אברכים יקרים, שתתחזקו מאד מאד ולא
תניחו להעצבות והעצלות להפגס בכם, וברוך השם עם העצות של
רבנו ז"ל יש ויש לנו במה להחזיק מעמד בכל המצבים שרק עובר
עלינו, והנה היום בא אלי אברך אחד מקבל שעשה ספרים וכו',
התקים מה שחכמינו הקדושים אומרים הרי זה בא ללמד ונמצא
למד, רצה ללמד אתי ואני חושב שהוא יצא מלמד, הוא רצה להפגס
אתי בוכוחים בכמה שערים בעץ חיים, היה לו קשיות מאד מאד
עמקות ולבסוף יצא פשוט עם קשייה חזקה לא פחות ולא יותר
איך אתם מחזיקים מעמד, הוא עם כל הספרים ועם כל הקבלה
שבור כחרס הנשבר, בחוץ מחזיקים ממנו מקבל גדול, אבל יש לו
מחלקת, ושואל איך אתם מחזיקים מעמד, על זה אי אפשר לתרץ רק

תּרוּץ אַחַד, מִי שְׁזוּכָה לְלַמַּד סִפְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל אֲבָל לֹא סָתֵם לְהַסְתַּכֵּל
 יֵשׁ אַחַד מִסְתַּכֵּל וַיֵּשׁ אַחַד שְׁלֹמֵד וַיֵּשׁ אַחַד שְׁמַתְמִיָּה, צְרִיכִים אֶת
 שְׁלֹשֶׁתָם לְהַסְתַּכֵּל וּלְלַמַּד וּלְהַתְמִיד, לְגַבִּי מָה אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם אֵת זֶה,
 אֵלּוּ שְׁיִשְׁבוּ אֲצִלִּי וּלְמַדּוֹ אֲנִי בְּטוּחַ שְׁיֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׁלֹא הִבִּינוּ,
 סוּף כָּל סוּף יֵשׁ פְּתִיגָם שְׁשֵׁלֵשׁ לֹא מְאַמִּינִים בְּצַדִּיק, זֶה מְצִיאֹת,
 הָאִשָּׁה גִבְאֵי וְהַבֶּן, לְמָה הָאִשָּׁה הִיא תְּמִיד עִם בַּעֲלָהּ אִזְ דְּבַר שְׁזָה
 בְּשִׁגְרָה שְׁתְּמִיד בִּיחֻד, קֶשֶׁה, כִּי הִיא חוֹשֶׁבֶת לַעֲצָמָהּ, מָה הַיְחֻדִּיּוֹת
 שְׁלָהּ, וְכֵן הַגִּבְאֵי הוּא רוֹאֶה כָּל הַזְּמַן אֶת הַרְבֵּי שְׁלוֹ בּוֹדָאֵי אִם הָיָה
 לוֹ שִׁכָּל הָיָה רוֹאֶה וְהָיָה שׁוֹמֵעַ דְּבָרִים הָיָה רַק רוּשֵׁם וְכוּתֵב, זֶה
 הָיָה הַמַּעֲלָה שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר שֶׁהוּא שָׁבַר אֶת
 כָּל הַמְּנִיעוֹת הָיָה לוֹ מְנִיעוֹת כְּאֵלּוּ אֲשֶׁתוֹ רְצָתָה לַעֲזוֹב אוֹתוֹ מִמֶּשׁ
 פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ הִיא בְּרַחֵה לְאַבָּא שְׁלָהּ, וְאָמְרָה לוֹ שֶׁהִיא לֹא רוֹצֶה
 לְהִיּוֹת יוֹתֵר עִם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, הִיא אָמְרָה אוֹ אֲנִי אוֹ רַבְנֵנוּ ז"ל, אָמַר
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אֲנִי רוֹצֶה אֶת רַבְנֵנוּ ז"ל, נִסְיוֹן קֶשֶׁה, הָאֲבָא שְׁלוֹ גֵרַשׁ
 אוֹתוֹ מִהִבֵּית, הַסְּבָא שְׁלוֹ הָאֲבָא שֶׁל הָאֲבָא אָמַר לוֹ מָה הַתְּלַבְּשֶׁת עַל
 הַחַיִּים שֶׁל הָאֲבָא שְׁלָהּ, מָה אַתָּה רוֹצֶה מִמֶּנּוּ, עֲנֵה אֲנִי לֹא רוֹצֶה שׁוּם
 דְּבַר אֲנִי רוֹצֶה לְלַכֵּת אֶל רַבְנֵנוּ ז"ל, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ רַבְנֵנוּ ז"ל הָיָה סֶךְ
 הַכֹּל שְׁמוֹנֶה שָׁנָה יוֹתֵר מִבְּגַר מִמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, רַבְנֵנוּ ז"ל נוֹלַד תְּקַל"ב
 וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל נוֹלַד בְּתַק"מ, רַבְנֵנוּ ז"ל הָיָה נִרְאֶה אֲבָרָךְ צְעִיר עִם
 שְׁתֵּי פְּאוֹת אֲרָכוֹת עִם זָקֵן קָטָן, הָיָה מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה לְהִתְקַרֵּב אֶל
 רַבְנֵנוּ ז"ל אֲבָרָךְ, אֲבָל כָּלָם יָדְעוּ לְלַמַּד עַד כְּדֵי כֶּךָ כְּשִׁמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
 בָּא פְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה אֶל רַבְנֵנוּ ז"ל אִזְ רַבְנֵנוּ ז"ל סִפֵּר שְׁלֹשׁ סְפוּרִים,
 אַחַד מִהַסְּפוּרִים הָיָה שֶׁהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יַחִיאֵל מִיכָל מְזֻלוֹטְשׁוֹב
 זי"ע כְּשָׁבָא פְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה אֶל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זי"ע אִזְ הוּא כְּכָה
 מִסְתַּכֵּל עַל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הוּא הָיָה כְּכֹר לְפָנָי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב גְּדוֹל
 מְאֹד מְאֹד, הָיָה בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה, וּמִסְתַּכֵּל עַל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, וְהַבַּעַל
 שֵׁם טוֹב קָלַט אֶת הַמַּחֲשָׁבָה שְׁלוֹ, וְתַפֵּס לוֹ אֶת הַיָּד וְאָמַר לוֹ מִיכָל

ביסט אן עם האָרץ, מיכל אַתָּה עם האָרץ, אַז הוּא מְאֹד נִבְהַל הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַמַּחְשָׁבוֹת שְׁלִי, רַבִּי יַחֲיָאֵל מִיכָל זְלוּט־שׁוֹבֵר זִי"ע כְּשָׁבָא אֶל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִי"ע הוּא חָשַׁב מָה אֲנִי עוֹשֶׂה פֶּה בְּאֵתִי אֶל אָדָם עִם הָאָרֶץ, וְאֵיךְ שָׂרְבֵנוּ ז"ל מְסַפֵּר לּוֹ אֶת הַסִּפּוּר רַבְּנוּ ז"ל תּוֹפֵס אֶת הַיָּד שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל וְאוֹמֵר מִיכָל אַתָּה עִם הָאָרֶץ, מוֹהֲרַנ"ת ז"ל נִבְהַל לּוֹ הָיָה אוֹתוֹ מַחְשָׁבוֹת לְמָה בְּאֵתִי, כִּי מוֹהֲרַנ"ת לְפָנָי שֶׁהוּא בָּא אֶל רַבְּנוּ ז"ל הוּא הָיָה בְּקִי בְּכָל הַתּוֹסְפוֹת, לֹא מְדַבְּרִים מִשׁ"ס אֲבָל תּוֹסְפוֹת שֶׁהָיָה הַתְּחִבִּיב שְׁלוֹ מֵהַ תּוֹסְפוֹת שׁוֹאֵל מֵהַ תּוֹסְפוֹת עוֹנֶה כִּכְהָ בְּכָל הַשׁ"ס, מוֹהֲרַנ"ת ז"ל כְּשֶׁהִתְקַרַּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל הִבִּין הֲרַבָּה דְּבָרִים, אַז הָיָה לוֹ צָרוֹת מֵאֲשֶׁתּוֹ מֵהָאָבָא שְׁלוֹ מֵהַסָּבָא שְׁלוֹ, רַק אָדָם אֶחָד הִחְזִיק אוֹתוֹ שֶׁזֶה הָיָה חֲמִיו, חֲמִיו הָיָה אָדָם גְּדוֹל מְאֹד, קָרְאוּ אוֹתוֹ רַבִּי דּוֹד צְבִי הוּא הָיָה רַב בְּשֵׁלֶשׁ עֵירוֹת הַכִּי גְדוּלוֹת מֵהַ שֵׁשׁ בְּאוּקְרַאֲנָא מוֹאֲהֵלוֹב קַרְמִינִיץ וְשֶׁאֲרִיגְרָד, וְעַד כְּדֵי כֵּךְ הוּא הָיָה גְדוֹל שְׂרָבִי בְּרוּךְ מִמְּזִבּוֹז זִי"ע הַדּוֹד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הַעֵיד שְׁאִיפָה שֶׁהוּא הוֹלֵךְ אֵלָיְהוּ הַנְּבִיא מְלוֹה אוֹתוֹ, צְרִיכִים גְּדוּלוֹת יוֹתֵר מִזֶּה, כְּשֶׁאָבִיו נִפְטָר הָיָה יָלֵד קָטָן לֹא הָיָה לוֹ מִי שְׁיִלְמַד אוֹתוֹ אַז הָאָבָא בָּא כָּל לַיְלָה מֵהַשָּׁמַיִם וְלָמַד אוֹתוֹ, אַתֶּם יוֹדְעִים מֵהַ זֶה אֵיזֶה מְדֻרְגָה זֶה, עַד שֶׁזֶה נִתְגַּלָּה אַז הוּא הַפְּסִיק, זֶה הָיָה חֲמִיו שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, כְּשֶׁאֲשֶׁתּוֹ בְּרַחַה הִבִּיתָה אֲנִי לֹא רוֹצֶה הוּא הוֹלֵךְ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אַז הָאָבָא רַק רָצָה, אֲצִלּוֹ הָיָה הָעֵקֶר רַק תּוֹרָה, אַז הוּא שָׂאֵל הוּא לוֹמֵר, אָבָא דְּבָר אֶחָד אֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד מֵאֲזֵ שֶׁהוּא הִתְקַרַּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל כְּמָה שֶׁלֹּא לָמַד הוּא לוֹמֵר עֲכָשׁוּ פִי עֲשֶׂה, אַז הוּא נִזְדַּעְזַע אִם הוּא לוֹמֵר כָּל כֵּךְ הֲרַבָּה עִם הָאָף שֶׁלְךָ תִּלְכִּי לְחַרְשׁ וְתִבְיֵא פִּרְנֶסָה, תִּקְחִי שֶׁק מְלַח וְתַעֲמָדִי בְּשׁוּק וְתִמְכְּרִי מְלַח שִׁיְהִיָּה פִּרְנֶסָה, מֵהָאָדָם הַזֶּה אֶת מִבְּקֶשֶׁת פִּרְנֶסָה, תַּחֲזִירִי אֵלָיו.

מוֹהֲרַנ"ת ז"ל הָיָה לוֹ הֲרַבָּה צָרוֹת קָדָם כָּל, כָּל הַעֵיר הִחְזִיקוּ מִמֶּנּוּ כָּל כֵּךְ, הוּא לָמַד הֲרַבָּה הוּא הָיָה אֲבָרָךְ עִם כָּל הַמַּעֲלוֹת עִם

דְּרֵךְ אֶרֶץ, אֲבָל אִם זֶה נִתְקַרַב אֶל רַבּנוּ ז"ל אֲבָד אֶת הַשֵּׁם שְׁלוֹ, כֻּלָּם עָשׂוּ צַחֻק מִמֶּנּוּ בְּזוֹ אוֹתוֹ, הוּא הִבְלִיג, מֵה שֶׁהוּא עָבַר, אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עֲבַרְתִּי אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת בְּעוֹלָם מִמֶּשׁ הָיָה לוֹ מְנִיעוֹת, אֲבָל הַמְּנִיעָה הַכִּי גְדוֹלָה הָיָה מִרַבּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, רַבּנוּ ז"ל כָּל כֶּף הַסְתִּיר אֶת עֶצְמוֹ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִכֻּלָּם הוּא הַסְתִּיר אֶת עֶצְמוֹ, הָיָה לוֹ עֲנִיָּן לְהַסְתִּיר אֶת עֶצְמוֹ, הַיּוֹם חוֹשְׁבִים אִם הָיָה רַבּנוּ ז"ל כֻּלָּם הָיוּ רָצִים אֵלָיו כֻּלָּם הָעוֹלָם, הַיּוֹם נוֹסְעִים אֶל הַצִּיּוֹן שְׁלֹשִׁים אֶלְפֵי אֲנָשִׁים בְּיוֹדָאִי אִם רַבּנוּ ז"ל הָיָה חַי כֻּלָּם הָיוּ רָצִים, הָיָה אֲצִלָּנוּ יְהוּדֵי מְשָׁלָם פִּיּוּל כֻּלָּם הִכְרַתָּם אוֹתוֹ פִּיּוּל תָּמִיד הָיָה אוֹמֵר, אִם הָיִיתָם רוֹאִים אֶת רַבּנוּ ז"ל חַי כָּל אֶחָד הָיָה זוֹרֵק עָלָיו מִגְּבוּת קְלָפוֹת, זֶה רַבּנוּ ז"ל, אֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנוּ רַבּנוּ ז"ל וְכוּ', כִּי אַחֲרֵי מוֹת קִדְשִׁים אָמַר, כִּכָּה הוֹלֵךְ הַסֵּדֵר בְּפִרְשֵׁיּוֹת הָעוֹלָם אוֹמְרִים אַחֲרֵי מוֹת כְּשֶׁאָדָם כָּבַר מֵת, כֻּלָּם קִדְשִׁים אָמַר, אִז כֻּלָּם אוֹמְרִים הוּא הָיָה קְדוֹשׁ, וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל מִבִּיא אֶת זֶה בְּלִקוּטֵי הַלְכוֹת שֶׁאוֹמֵר הַבְּעָיָה שֶׁל אָדָם תָּמִיד הוּא חוֹשֵׁב אַחוֹרָנִית, הֲרִי הָיָה כָּל כֶּף צְדִיק הוּא הָיָה צְדִיק, בַּחַיִּים שֶׁל אָדָם תִּרְאֶה זֶה סֵתֵם, כִּיּוֹן שֶׁנִּפְטַר כֻּלָּם אוֹמְרִים שְׁזֶה הָיָה צְדִיק, אֲנִי לְמַדְתִּי חֲמֵשׁ שָׁנִים אֲצִל רַבִּי מִשֶּׁה פִּינְשֵׁטִיין, הוּא הָיָה אָדָם נְמוּךְ, כְּשֶׁאֲנִי לְמַדְתִּי אִז הוּא חַי אַחֵר כֶּף עוֹד עֹשִׂים שְׁנָה תִתְאַרוּ לְעֶצְמָכֶם אִם לֹא יוֹתֵר, כְּשֶׁאֲנִי לְמַדְתִּי אִז אָמְרוּ שֶׁהוּא עָשָׂה סִיּוּם עַל הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ הַפֶּעַם הַמְּאֵתִים, אַתֶּם יוֹדְעִים מֵה זֶה מְאֵתִים פְּעָמִים לְלַמַּד ד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עָרוּךְ, לֹא מִחִבֵּר רַמ"א אֶלָּא מִגֵּן אַבְרָהָם טוֹרֵי זֶהָב עִם כָּל הַנוֹשָׂאִי כָּלִים כִּכָּה בְּיוֹרָה דְּעָה כִּכָּה אֲבָן הָעֶזֶר כִּכָּה בַּחֲשׁוֹן מִשְׁפָּט וְאַרְחַ חַיִּים, כִּכָּר לֹא מְדַבְּרִים ש"ס, כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי לְלַמַּד אֲצִלוּ הוּא אֲחֻז בִּיבְמוֹת וְהוּא הִתְחִיל הִבָּא עַל יְבִמְתּוֹ שׁוֹרָה הִרְאֵשׁוֹנָה שֶׁל יְבִמּוֹת שְׁעוֹר אֶחָד יִשְׁבְּתִי אֲצִלוּ, לְמַדְתִּי אֲצִלוּ חֲמֵשׁ שָׁנִים וְהַשׁוֹרָה הַזֹּו הוּא עָבַר אֶת כָּל הַש"ס, זֶה לֹא יְכוּלִים לְהַסְבִּיר אֵיךְ קָשַׁר אֶת הַכֹּל לְשׁוֹרָה הַזֹּו, זֶה הָיָה לִי מִסְפִּיק עַל כָּל הַחַיִּים, כִּכָּה אֲנִי לְמַדְתִּי אֵיךְ לּוֹמְדִים

לקוטי מוהר"ן על שורה אחד יכולים לקשר את כל הלקוטי מוהר"ן לחברם, הוא מאד אהב אותי כי הייתי מאד מתמיד.

הייתי בחור ואחר כך התחתנתי והצרכתי לשבת שמה עוד שנתים, כי אז היה מלחמה ולקחו את כלם לצבא מי שלא היה לו ישיבה בארצות הברית לקחו אותו לצבא, ושכחו לכתב אותי, והצרכתי ללכת ללשכת הגיוס, היה ספור שלם מאד מאד ארך, לא עזר לי שום דבר הייתי צריך לשבת שמה יום שלם משש בבקר עד ממש מאחר שהיה באמצע חל המועד פסח ערב שביעי של פסח, היה נס בתוך נס שיכלתי להשתחרר עוד לבוא הביתה בזמן, הלכתי לעמד בין שבע מאות גויים אני לא נמוך אני די גבוה אבל לגבי כלם שהיו שמה אני הייתי הכי קטן, בין כל כך הרבה גויים מה שהיו כל אחד היה משכמו ולמעלה כושים גבוהים, אבל הם שכחו לרשם אותי השנה שאני לומד, באתי לבקש אותו תגיד לי קבלתי צו גיוס וזה שמה מאד חמור, לקחתי עורך דין, אמר לא יכולים לנסות שום דבר קדם תלך, הלכתי לרבי משה אמרתי מה זה צריך להיות, היה לו מאד צער אבל הוא אמר אתם תלכו ואנחנו נקח עורך דין, ראיתי שזה כבר דוחף אותי לפה וזה דוחף אותי לפה, אז הלכתי לקחתי את המעיל הפכתי את זה הלבשתי את זה הפנה, פזרתי ככה טוב טוב את הפאות, לקחתי את הכובע סבבתי את זה את הפנים הלבשתי בחוץ לא הלכתי עם שטרִימל כי זה ידעתי שבין גויים אני לא ילך עם שטרִימל, איך שנכנסתי, כל השבע מאות גויים צחקו, עוד לא ראו מפלצת כזה, חשבתי כזה אני אפטר יתנו לי פטור, אבל זה לא הועיל שום דבר, המפקד לא היה יכול להשתיק אותם, הם התגלגלו מצחוק כזה, אז קדם כל עשה לי חסד שהושיבו אותי למזרח עם הפנים לקיר, ככה יכלתי שלא יראו אותי היה לי קדם פנה להתבודדות, אבל הוא רצה להשתיק אותם הוא צפצף עם משרוקית, ולקח לו הרבה זמן להשתיק את כלם, איך אני יודע

שְׁהִיָּה שְׁבַע מֵאוֹת כִּי אַחַר כֵּן הוּא הִתְחִיל לְצַעֵק, פֹּה זֶה צָבָא וּפֹה זֶה לֹא חֲכָמוֹת, וּפֹה אֵין צָחוּק אֲנִי נוֹתֵן לוֹ שְׁלֹשׁ דְּקוֹת וּמִי שְׁלֹא יִפְסִיק הוּא כִּבֵּר בְּבֵית סֵהָ, וְהִתְחִיל אֶת הַדְּרָשָׁה אֲנַחְנוּ פֹה שְׁבַע מֵאוֹת מְגִיִּסִים וּמִתְחִיל לְדַבֵּר, אַתֶּם תַּעֲבֹרוּ עִכְשָׁו שׁוּרָה וְאָמַר לָהֶם אֶת כָּל הַתְּכֵנִית מַה הוֹלְכִים לַעֲשׂוֹת לְרוּפָא עֵינַיִם וְלְרוּפָא אָזְנַיִם וְלְהִסְתַּכֵּל בְּגֵרוֹן אֵל תִּשְׁאַלוּ, הִיָּה בִיזֵי בְזִיוּנוֹת, וְאֲנִי יִשְׁבְּתִי בְּצַד הַתְּבוּדָתִי לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בֵּין כֵּן הִתְחַלְתִּי לְהִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית כִּי כְּשֶׁבֵאתִי הִיָּה קֵדָם אוֹר הַיּוֹם, זֶה הִיָּה לִי חֶסֶד שֶׁהִשְׁאִירוּ אוֹתִי לְשִׁבְתָּ עַל יַד הַקִּיר עִם הַפְּנִיִם אֵל הַקִּיר, אִזְ הִיָּה לִי סְדוּר וְכִכָּה יִכְלַתִּי לְהִתְפַּלֵּל, וְהִטִּילוּ אִימָה וְהִצְרַכְתִּי לַעֲבֹר אֶת כָּל הַבְּדִיקוֹת מִמֶּשׁ כְּמוֹ כָּל הַגּוֹיִים, הַשֵּׁם יִשְׁמַר רוּפָא עֵינַיִם מִסְתַּכֵּל עַל כָּל אֶחָד בְּעֵינַיִם בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי לֹא חוֹלָה לֹא הִיִּיתִי חוֹלָה, וְלִקְחוּ גַם דָּם, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה לִי גַם קִבְלַתִּי חֵם כִּזָּה שֶׁבִקְשִׁי שְׂאֵדָם יִכּוֹל לְחַיּוֹת בְּחֵם כִּזָּה, הַיּוֹם זֶה אֲרַבְעִים וּשְׁתַּיִם הֵכִי גְבוּהָ, מַה שָּׂרַק הִיָּה, אֲנִי בְּעִצְמִי הִרְגַּשְׁתִּי שְׂאֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְעַלֵּף, וְכַמוֹכֵן הַדָּם הִרְאָה שְׂאֵדָם הַזֶּה חוֹלָה לְגַמְרִי, וּמִשְׁהוּ בְּדָם שְׁלֹא בְּסֵדֶר, אֲבָל זֶה כִּבֵּר הִיָּה אַחַר הַצְּהָרִים נִתְּנוּ לִי עַל הַמְּקוֹם פְּטוּר, לֵךְ הַבֵּיתָה אֲנַחְנוּ כִּבֵּר נִצְטַרְךָ אוֹתָךְ נִקְרָא אוֹתָךְ, אַחַר כֵּן קִבְלַתִּי עַל הַדָּאָר פְּטוּר שְׂאֵתָה בְּכָלֵל לֹא שִׁיךְ, אֲבָל אֵיךְ שִׁירְדַתִּי מִהִרְכַּבְתָּ כִּבֵּר לֹא יִכְלַתִּי לְלַכֵּת הַבֵּיתָה אֲלֵא הַהוֹרִים שְׁלִי הָיוּ גָרִים לֹא רְחוּק מִהִרְכַּבְתָּ אִזְ קֵדָם כָּל נִכְנָסְתִי אֲצִלָּם וּמִמֶּשׁ נִפְלַתִי עַל הַסִּפָּה, וְהִיִּיתִי כְּמוֹ בְּעַלְפוֹן, אֲשֶׁתִּי הִצְרַכָּה לְבוֹא שָׁמָּה וְהִיִּינוּ שָׁמָּה בְּחֵג, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָזַר לִי בְּתוֹךְ יוֹם הַכֹּל חָזַר לְקִדְמוֹתוֹ, מִמֶּשׁ הִיָּה לִי גַם, רְאִיתִי מַה אֲנִי צָרִיךְ עוֹרֵךְ דִּין אֲנִי צָרִיךְ טוֹבוֹת, רְאִיתִי כִּבֵּר שְׂאֵם אֶתָּה צָרִיךְ טוֹבוֹת מִבְּנֵי אָדָם אוֹי וְאֲבוֹי, אֲפָלוּ שֶׁהִרְאָשׁ יִשְׁיבָה הִיָּה מְאֹד מְאֹד גְּדוּל, אֲבָל עַד שֶׁיָּבִיא לִי עוֹרֵךְ דִּין, מִהִרְגַע שְׂאֵתָה נִכְנָס אֶתָּה לֹא יִכּוֹל לַצָּאת, כִּבֵּר כָּלֵם גִּיסוּ אוֹתָם עַל הַמְּקוֹם אַחַר כֵּן, וְנִתְּנוּ לָהֶם מִדִּים, אֲנִי רַק בִּקְשָׁתִי

לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאֲנִי צָרִיךְ לַחְזוֹר שְׂאֲנִי לֹא יַחְזוֹר בְּתוֹךְ הַחֵג, אֶף שְׁזֶה פְּקוּחַ נַפְשׁ, הֵייתִי מְאֹד מְאֹד חָלֵשׁ אָבֵל קַבְּלָתִי חִם כְּזֶה אֲנִי הִרְגַּשְׁתִּי עַל עֲצָמֵי שְׂאֲנִי בּוֹעֵר כָּל הַגּוּף, פָּשוּט הִתְחַלְתִּי לִנְגַע בִּי מֵה קוֹרָה אוֹלֵי נִכְנָס בִּי אֵיזָה גְּפֻרוֹר וְאֲנִי דְלוּק, כָּל כֶּף חִם הֵייתִי, לְגַבִּי מָה אֲנִי רוֹצֶה לְהַגִּיד אֵת זֶה לְמַדְתִּי אֲצֻלוֹ וְהֵייתִי מְאֹד חָכִיב אֲצֻלוֹ, אָבֵל רְאִיתִי כְּשֶׁבָא כְּשֶׁאָדָם הוּא בְּצָרָה אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יַעֲזוֹר לָךְ שְׂיִהְיֶה אִיךְ שֶׁהוּא יִהְיֶה גָדוֹל, אֶף אֶחָד לֹא יַעֲזוֹר לָךְ, זֶה רְאִיתִי זֶה לְמַדְתִּי אֲזוֹ, הוּא הָיָה אָדָם מְאֹד מְאֹד גָדוֹל הָיָה בָּקִי בַש"ס וּבַפּוֹסְקִים אָבֵל כְּשֶׁתְּהִיָּה בְּצָרָה אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יַעֲזוֹר לָךְ, זֶה לְמַדְתִּי עַל הָעוֹר שְׁלִי, כְּמַעַט כְּמַעַט נְטוּוֹ רַגְלִי, אֲזוֹ תִלְמִיד מְרַבּוֹ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְקַבֵּל כִּי הוּא יוֹשֵׁב תְּמִיד אֲצֻלוֹ כְּמוֹ הָאִשָּׁה תְּמִיד עִם בַּעֲלָהּ, זֶה הַבַּעַל שְׁלִי, וְכֵן הַגִּבְאִי הוּא תְּמִיד שְׂמָה מְסֻתוֹבֵב, וְחוֹשֵׁב לְעַצְמוֹ זֶה אָדָם פָּשוּט זֶה הַצָּגָה, כִּי לִפְנֵי הָעֵינַיִם שְׁלוֹ הוּא רוֹאֶה דְבָרִים כְּאִלוֹ שְׁזֶה כָּל כֶּף פָּשוּט, וּבֵן חוֹשֵׁב לְעַצְמוֹ זֶה הָאָבָא שְׁלִי אֲנִי יִירֵשׁ אֵת הָאָבָא שְׁלִי, עַד שֶׁהוּא חוֹשֵׁב אֲנִי יוֹתֵר גָדוֹל מֵאָבָא שְׁלִי, קָדָם כָּל תִּלְמֵד תּוֹרָה חֲמֻשִׁים שָׁנָה כְּמוֹ שְׂאָבָא שְׁלִי לְמַד תִּשְׁפֹּךְ כָּל כֶּף הַרְבֵּה דְמַעוֹת כְּמוֹ שֶׁהָאָבָא שְׁלִי עָשָׂה אֲזוֹ אוֹלֵי וְכוּ' אָבֵל זֶה לֹא הוֹלֵךְ כְּכֹה, לוֹמְדִים בִּיחָד וּבַפֶּרֶט שְׁלִמְדָתָם אֲצֻלִי וְהִבְאִתִּי לָכֶם כָּל שְׁבוּעַ קַפְסָא עֲנֻקִית מִמַּתְקִים, וַיִּמָּה לֹא נִתְּתִי לָכֶם הַכֹּל הַכֹּל, מִמִּילָא נַעֲשִׂים וְכוּ'.

מוֹהֲרַנ"ת ז"ל הוּא הָיָה הַיְחִידִי שֶׁלֹּא מוֹצְאִים בְּהִיסְטוֹרִיָּה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל דְּבַר כְּזֶה אֵלָּא אֲצֻל רַבִּי חַיִּים וַיִּטְאַל שְׁתִּלְמִיד יִהְיֶה כָּל כֶּף מְקַשֵּׁר אֶל רַבּוֹ, רַק רַבִּי חַיִּים וַיִּטְל כָּל דְּבַר קִטְן הוּא הַסְתַּכֵּל, וּמִמֶּשׁ כָּל דְּבַר קִטְן הוּא רִשָּׁם אֵת זֶה, מֵה זֶה כְּתַבִּי הָאֶר"י מֵה שֶׁהוּא שָׁמַע מֵה שֶׁהוּא רָאָה, הוּא רָאָה אִיךְ שֶׁהָאֶר"י הַקְּדוֹשׁ נִכְנָס לְבֵית הַכְּנֻסֶת וּפְתָאוּם מְזַדְעָזַע מְנַשֵּׁק אֵת הַמְּזוּזָה נִכְנָס הוּא רִשָּׁם אֵת זֶה, כְּתוּב בְּשַׁעַר הַכְּנֻסוֹת בְּעֵץ חַיִּים כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט אִיךְ הוּא הִלֵּךְ עִם הַצִּיצִית, רַבִּי חַיִּים וַיִּטְאַל כְּתַב רַק הֵבֵן שְׁלוֹ אַחַר כֶּף רַבִּי שְׁמוּאֵל

ויטאל הוא ורבי מאיר פאפריש ורבי יעקב צמח סדר, הם סדרו אחר
 כן את הכתבים אבל הוא לא כתב את זה, כמו שיש לנו היום את
 העץ חיים את הפרי עץ חיים את השמונה שערים כתב הבן שלו
 רבי שמואל הם סדרו את זה הוא רק רשם פתקאות פתקאות,
 מבחינה אחת היה מוהרנ"ת ז"ל יותר מרבי חיים ויטאל כי רבי
 חיים ויטאל הוא הביא, הייתי חסיד שוטה האריז"ל אמר לו אני לא
 רוצה שתביא לי אף אחד אני רוצה רק ללמד אתה, אז הוא הלך
 והביא עוד כמה אנשים, מה עשית לי אתה גורם עכשו רעה לעצמה,
 הוא למד אתו מאמר בזהר רבי חיים ויטאל שאל אותו איזה שאלה
 הוא אמר פה אל תדחק עלי לשאל, הרבי אמר לו לא לדחק עלי
 והוא דוקא דחק עליו ודחק עליו והצריך לגלות לו סוד, הוא אמר
 עכשו גרמת שאני מכרח להסתלק מזה העולם, אז שמה הוא כותב
 הייתי חסיד שוטה לא שמעתי בקול רבי, אצל מוהרנ"ת ז"ל לא
 מוצאים דבר כזה, אגב שהאריז"ל היה כשנסתלק בן שלשים
 ושמונה וחצי שנים רבי חיים ויטאל היה בן ששים וחמש ורבנו ז"ל
 היה גם כן בדיוק בן שלשים ושמונה וחצי כשנסתלק בדיוק כשנות
 האריז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל חי כמו רבי חיים ויטאל בדיוק ששים
 וחמש שנים, מוהרנ"ת ז"ל היה לו מעלה אחד מה שלא היה לאף
 אחד ולא מוצאים דבר כזה אצל שום תלמיד, שאלו אותו פעם
 התלמידים לרבנו ז"ל היה לו תלמידים בעלי רוח הקודש בעלי
 מדרגות גבוהות מאד איך זכית יותר מכלם, אמר כשאני באתי אל
 רבנו ז"ל, ואל תשכחו כשמוהרנ"ת ז"ל בא אל רבנו ז"ל היה ככר
 ממלא עם ש"ס ופוסקים היה למדן גדול מאד, אבל נקיתי את הראש
 שלי לגמרי אין לי שכל, רבנו ז"ל אומר משהו חתיכת שכל, עוד
 דבור עוד חתיכת שכל, ככה הוא נעשה מוהרנ"ת ז"ל, הוא אף פעם
 לא העז לשאל את רבנו ז"ל שום דבר אף פעם, כל מה שהוא שמע
 מרבנו ז"ל הוא רשם, היה לו כל כך הרבה צרות להגיע אל רבנו

ז"ל עַד שֶׁהוּא בָּא אֶל רַבְּנוּ ז"ל עָבַר עָלָיו שְׁבוּעוֹת הָיָה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל כַּמָּה יָמִים וְהָיָה צָרִיךְ לְבָרַח, הוּא הָיָה שֹׁבֵת אַחַת לַפְעָמִים הוּא הָיָה שָׁמָּה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת, אָבֵל מַה שֵּׁישׁ לָנוּ הַסְּפָרִים לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת סֵפֶר הַמַּדּוֹת חַיֵּי מוֹהֲר"ן שִׁיחוֹת הַר"ן זֶה מוֹהֲרַנ"ת ז"ל כָּתַב בְּמִשְׁךְ שְׁמוֹנֶה שָׁנִים, אָבֵל הוּא הָיָה מְאֹד מַעֲט אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, תִּתְאַרוּ לַעֲצֻמְכֶם אִם הוּא הָיָה יוֹשֵׁב אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּקִבְיעוֹת אִז הָיָה לָנוּ לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן לְכֹל הַפְּחוֹת עֶשֶׂר כָּרְכִים וְשִׁיחוֹת הַר"ן חַיֵּי מוֹהֲר"ן הָיָה לָנוּ מְאֹה כָּרְכִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל לֹא הִפְסִיק לְדַבֵּר עִם כָּל אַחַד, אִז אַחֵר הִהְסֵתְלִקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא אָמַר שְׁמַתְחַרֵּט עַל הַתּוֹרָה וְתִפְלָה שָׁלוֹ הוּא הָיָה צָרִיךְ לְשֹׁבֵת אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, אָבֵל לְזֶה צָרִיכִים כַּח, לְמָה כָּכֵל שְׂאֵתָה יוֹשֵׁב עִם אָדָם צְמוּד אִז נַעֲשֶׂה זוֹל, בָּא נִרְאֶה לְפָנַי שְׁמַתְחַתְנִים אִז הַבְּחוּרָה מְאֹד נִזְהָרַת אוֹלֵי הַבְּחוּר יִסְתַּכַּל עָלֵי הַבְּחוּר מְאֹד נִזְהָר אוֹלֵי הִיא תִּרְאֶה עָלַי, וְלִכֵּן נִפְגָּשִׁים בַּפֶּעַם הִרְאִשׁוּנָה בַּפֶּעַם הַשְּׁנִיָּה בְּעוֹלָם, אֲנִי לֹא מְדַבֵּר חֲסִידִים, בְּמִסְעָדָה, מִפְּנֵי שְׂאֵז יְכוּלִים לְהַכִּיר אֶת הָאִפִּי שֶׁל אָדָם כְּשִׂאוֹכְלִים יְכוּלִים לְהַכִּיר אֶת הָאִפִּי שֶׁל אָדָם, הַמְּקוֹם הַיְחִידִי שְׂאֵתָה יְכוּל לְהַכִּיר אֶת הָאִפִּי אִיךְ שְׂאֵתָה אוֹכֵל אִיךְ שְׂאֵתָה מִתְנַהֵג מִי יוֹתֵר חָשׁוּב לְךְ הָאוֹכֵל אוֹ אֲנִי, אִז לְמִי שְׂאִין לוֹ מַדּוֹת הוּא לֹא מִתְרַבֵּת מְנִיחִים לוֹ אֶת הַצְּלַחַת הוּא שׁוֹכַח שְׁיִוִּשְׁבֵת פֶּה בְּחוּרָה מִתְחִיל וְכוּ', פֶּה רוֹאִים רְגַע מִשְׁהוּ לֹא בְּסֹדֵר פֶּה, וְאוֹתוֹ דְּבַר לְהַפְּךְ גַּם הַבְּחוּרָה מִמֶּשׁ זוֹלָלִים וְסוֹבְאִים, בְּאֹכֵל יְכוּלִים לְהַכִּיר, בְּשִׁבִיל זֶה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר כְּשִׂאוֹכְלִים אֶפְלוּ שְׂאֵתָה אוֹכֵל לְבַד שְׂתֹאכַל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ כְּאֵלוֹ שְׂאֵתָה יוֹשֵׁב לְפָנַי אָדָם גְּדוֹל, רַבְּנוּ ז"ל לֹא הִחֲזִיק מִלְּצוּם רַבְּנוּ ז"ל מְדַבֵּר הַרְבֵּה מִתְאַוֹת אֲכִילָה, שְׂאֵלוֹ אֶת רַבְּנוּ ז"ל מַה זֶה תְּאַוֹת אֲכִילָה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל יְכוּלִים לְרְאוֹת אִיךְ שְׂאֵדָם כְּכֹה מִתְנַפֵּל עַל הַצְּלַחַת רְגַע זֶה לֹא יְבַרַח מִמֶּךְ אֵתָה יְכוּל לְאָכֵל לְאֵט לְאֵט, אֲדַרְבֵּה אָדָם צָרִיךְ לְאָכֵל שְׁיִהְיָה לוֹ כַּח, הֵייתִי כְּשֶׁהִילָדִים שְׁלִי הָיוּ קִטְנִים אָמְרוּ אָבָא אֲנַחְנוּ רוֹצִים

לְלַכֵּת לְגַן הַחַיּוֹת הָיָה לִי אֲבִירָךְ ... הוּא הָיָה עוֹד בְּחוֹר, אֲזַי לָקַח אוֹתִי עִם הָרֶכֶב עִם הַיְלָדִים שְׁלִי אַרְבַּע יְלָדִים לְקַחְתִּי אוֹתָם לְגַן הַחַיּוֹת, זֶה הָיָה בְּחַל הַמוֹעֵד הוּא תָּמִיד הֵלֶךְ עִם סְפָרִים וְהֵלֶךְ לְהַפִּיץ, וְעָשָׂה לִי בּוֹשׁוֹת שְׂמָה, כִּי לְגַן הַחַיּוֹת בָּאִים הוֹרִים עִם יְלָדִים וּמְרָאִים זֶה הַקּוֹף וְזֶה דָב זֶה נִמְר וְהוּא הִתְחִיל לְלַכֵּת עִם הַסְּפָרִים, אֲזַי אָדָם אוֹמֵר לוֹ לֹא פֹה, מָה אַתָּה מְבַלְבֵּל אוֹתִי פֹה אַתָּה רוֹצֵה שְׂאֲנִי יִסְתַּכֵּל בְּסִפֵּר, אֲזַי אָמַר וּלְהִסְתַּכֵּל עַל הַדָּב אַתָּה כֵּן צְרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל, טוֹב עָשָׂה לִי הִרְבָּה בּוֹשׁוֹת שְׂמָה, אֲכַל הַפִּיץ הִרְבָּה הַבְּחוֹר הַזֶּה, מִי שֶׁהִכִּיר אוֹתוֹ כְּשֶׁהָיָה בְּחוֹר בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע זֶה אִי אֶפְשָׁר שֶׁהַבְּחוֹר הַזֶּה פֶּעַם יִתְחַתֵּן הוּא הָיָה לְכָל הַפְּחוֹת שְׁלֹשׁ מְאוֹת חֲמִשִּׁים קִילוֹ, גְּזֵמָאוֹת מִמֶּשׁ, אִם אֶחָד הִתְחִיל אִתּוֹ בְּהַפְצָה הוּא לֹא עָשָׂה לוֹ שׁוּם דְּבָר הוּא רַק דֶּרֶךְ לוֹ עַל הָרִגְלָה הַהוּא הִתְחִיל לְצַרַח וְלִצְעֵק הוּא חָשַׁב שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן אִיזָה מְכוֹנָה עָלָה לְרִגְלָה, אִיךְ הוּא הַתְּקָרֵב, הָיָה לִי שְׁעוֹר בְּלִיל רְבִיעִי שָׁנִים עַל גְּבִי שָׁנִים אֲזַי רְאִיתִי מַה זֶה הַכַּח שֶׁל רִבְנוֹ ז"ל הִתְחַלְתִּי עִם בְּחוֹר אֶחָד וְעַד שֶׁהִינּוּ כְּבָר שְׁמוֹנִים בְּחוֹרִים וְאֲבָרְכִים כָּל לַיִל שָׁנִי, אֲזַי זֶה הָיָה חֲדוּשׁ, וְהוּא הִתְיָשַׁב בְּעִזְרַת נָשִׁים וּמִשְׂמָה שָׁמַע, הָיָה מְסַכֵּן זְרוּק אִף אֶחָד אֶפְלוֹ לֹא הִסְתַּכֵּל עָלָיו הָיָה מְסַכֵּן כָּל כֶּף בְּכָה וְאַחַר כֶּף אַחַר הַשְׁעוֹר הוּא הַתְּלִוָה אִתִּי הַבִּיתָה וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת סִפֵּר לִי מַה שֶׁעָבַר עָלָיו הִרְבָּה צָרוֹת עָבַר עָלָיו וּבְכָלל בּוֹשָׂה מְסַתְּכָלִים עַל אָדָם הַזֶּה אֲזַי כָּלֵם צוֹחֲקִים אָדָם רָחַב וְכָבֵד אֲזַי עוֹשִׂים צְחוּק, וּמְכַל שִׁכָּן אִיךְ אֲנִי פֶּעַם יִתְחַתֵּן אֲזַי נִדְפַס בְּפֶעַם הָרֵאוּשׁוֹנָה הָאֲשֶׁר בְּנַחַל אֲזַי אֲמַרְתִּי לוֹ הִנֵּה תִקַּח אֶלְךָ אֲשֶׁר בְּנַחַל הַרְגַע שֶׁתִּמְכַר אֶת זֶה תִּהְיֶה חֵתֵן זֶה הָיָה דְּבָר עַל מְנַת שֶׁתַּעֲלֶה לְרַקִּיעַ, אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם מִי רוֹצֵה אֶחָד שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְחֲמִשִּׁים קִילוֹ וּבְקִשִּׁי הָיָה יְכוֹל לְלַכֵּת הוּא הַפִּיץ וְהַפִּיץ וְהֵלֶךְ בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה בְּיוֹם וּבְלִילָה וּגְמַר אֶת הָאֶלֶף פְּתָאוֹם מְצָא בְּחוֹרָה, כְּבָר עָשָׂה אַרְוִסִים בְּתוֹךְ שְׁבוּעִים הֵלֶךְ לְהִתְחַתֵּן, כָּל נֵס צְרִיךְ לְהִיּוֹת בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע אִיךְ יְכוֹל לְהִיּוֹת מִי יִקַּח

אָחַד שָׂרַק הֵלֶךְ עַל הָרְחוֹב אֲנָשִׁים צָחֲקוּ עָלָיו, אַחֻתָּהּ שֶׁל כָּלְתוֹ הָיָא הֵיטָה יוֹתֵר צְעִירָה בְּכַמָּה שָׁנִים וְהָיָא הִתְאַרְסָה הָיָא הֵיטָה כְּבָר מִבְּגֵרַת שְׁבַע שָׁנִים יוֹתֵר מֵאַחֻתָּהּ הִצְעִירָה, כָּאֵב לָהּ מְאֹד אַחֻתִּי הִצְעִירָה מִמֶּנִּי שְׁבַע שָׁנִים הָיָא הִתְאַרְסָה וְאֲנִי לֹא וְהָיָא הוֹלְכַת לְהִתְחַתֵּן, וְאַתָּם יוֹדְעִים בַּחוּרָה נַעֲשִׂית כָּלָה עוֹשִׂים מִמֶּנָּה עֶסֶק כָּל כֶּךָ גְּדוֹל, וְהִתְיַשְׁבָּה הָיָא תִּרְאָה לְאַחֻתָּהּ אִמְרָה לְאַחֻתָּהּ אֲנִי עוֹד יִתְחַתֵּן לְפָנֶיךָ אַחֻתָּהּ צָחֲקָה הִנֵּה כְּבָר שְׂכַרְנוּ אוֹלָם שְׂכַרְנוּ שְׁמַלְת כָּלָה הַכֹּל כְּבָר מוֹכֵן לְחַתֻּנָּה, הָיִית שְׁמֻצָאָה אֶת הַבְּחוּר הַזֶּה נָתַן לָהּ סֵפֶר זָזָה בֵּן הָיָה לוֹ, הָיָה יְכוּל לְדַבֵּר מְאֹד מְאֹד יָפָה, הָיָה יְכוּל לְשַׁכְנֵעַ אָדָם מְאֹד מְאֹד, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קַיִם, אֲזִי הָיָא אוֹמֶרֶת אֲנִי רוּצָה לְהִתְאַרֵס אִתְּכֶם הָיָה מְלֵא שְׂמִיחָה בָּא אֲלֵי מִצְאָתִי כָּלָה רוּצָה לְהִתְאַרֵס, אֲצִלוּ לֹא הָיָה חֲכָמוֹת תְּכַף מִיַּד עֲשָׂה אַרוּסִים, זֶה הָיָה לְפָנֶי פּוּרִים וְאַחֻתָּהּ הֵיטָה צְרִיכָה לְהִתְחַתֵּן בְּנִיסָן, הוּא הֵלֶךְ בְּתוֹךְ שְׁבוּעִים מִהָאַרוּסִין וְהִתְחַתֵּן זֶה הָיָה נֶס גְּלוּי, מִזֶּה יִצְאָתִי מִהַעֲנִיָּן שְׂכַשְׁהָיָה בְּחוּר לָקַח אוֹתִי לְגַן הַחַיּוֹת אֲזִי רָאִיתִי זָאֵב, כְּכֹה מְתִי אֲנִי הוֹלֵךְ בְּגַן הַחַיּוֹת שָׁמוּ לוֹ מְכֶסֶה שֶׁל פֶּח זָבֵל מְלֵא בְּשׂוֹר, עוֹד בְּחַיִּים לֹא רָאִיתִי מִה זֶה נִקְרָא זָאֵב טוֹרֵף, תּוֹךְ שְׁנִיּוֹת הוּא תִּפְס אֶת הַכֹּל, אֲזִי רָאִיתִי מִה זֶה תַּאֲוֹת אֲכִילָה, רָגַע אֶתָּה יְכוּל לְאַכֹּל.

מְדַבְּרִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ מִתְנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ כִּי מְאֹד מְפַחְדִּים אוֹלֵי אֲנִי לֹא יִשָּׂא חֵן בְּעֵינֶיהָ, וְהָיָא מְפַחְדַת אוֹלֵי אֲנִי לֹא יִשָּׂא חֵן בְּעֵינָיו וּמִה יֵהִיָּה מְאֹד מְפַחְדִּים, אֲבָל תְּכַף מִיַּד כְּשִׁמְתַחֲתָנִים הַשְּׁבוּעַ הָרֵאשׁוֹן הַשְּׁבוּעַ הַשְּׁנִי חֲדָשׁ וְאַחַר כֶּךָ מְרֵאִים מִי אֲנִי וְהָיָא מְרֵאָה מִי אֲנִי, הוּא פּוֹתַח אֶת הַפֶּה וְהָיָא פּוֹתַחַת אֶת הַפֶּה שְׁלָהּ וְאַחַר כֶּךָ כְּבָר נַעֲשִׂים רְגִילִים, וְכְבָר אָחַד מְרֵאָה לְשָׁנִי מִי הוּא, מֵאִיפָה זֶה בָּא הָרָגַע שְׂאִתָּה נַעֲשָׂה יוֹתֵר קְרוֹב אֶתָּה מְאַבֵּד אֶת הַכְּבוֹד, וְאִם זֶה נֹאמֵר בֵּין בַּעַל לְאִשָּׁה עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאִין עֶרְךָ זֶה נַעֲשָׂה אֶל רַב לְתַלְמִידָה, אֲזִי לֹא בַחֲנָם שְׂחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים כְּדִי לְלַמֵּד עִם תַּלְמִידִים

זרק מְרָה בַּתְּלִמִּידִים, תִּכְנִיס בָּהֶם פֶּחַד, בַּתְּלִמִּיד צְרִיכִים לְהִכְנִיס פֶּחַד שִׁיפֶחַד מִמֶּךָ, וְכָל אֵלּוּ הָרֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁמִכְנִיסִים פֶּחַד וְאִימָה וְיִרְאָה בַּתְּלִמִּידִים לָהֶם יֵשׁ דֶּרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל וְזוֹכְרִים אוֹתוֹ לְשָׁנִים לְמָה כִּי הֵלֶךְ אִתְּךָ בְּיַד קָשָׁה, לְמָה זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת אֲנִי לֹא מִבִּין, כִּי אֶצְלִי זֶה לֹא הִצְלִיחַ אִתִּי אִם אֶחָד הֵלֶךְ עִם יָד קָשָׁה אֲנִי אֵף פֶּעַם לֹא מִחֲלַתִּי לוֹ, מָה עָשִׂיתִי לָךְ? עָשִׂיתִי לָךְ רַע? מָה אִתְּךָ הוֹלֵךְ אִתִּי בְּיַד קָשָׁה מָה אִתְּךָ מִבְּזָה אוֹתִי, אִזּוֹ זֶה לֹא הִצְלִיחַ, אֲבָל בְּמִצִּיאוֹת זֶה הִפְךָ הַשֶּׁכֶל אִם הוֹלְכִים עִם אֶחָד בְּיַד קָשָׁה רֹאשׁ יְשִׁיבָה רַבִּי עִם הַתְּלִמִּידִים אִזּוֹ אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, אֲנִי מִכָּרַח לְהַגִּיד לָכֶם אֲנִי לֹא מִבִּין אֵת זֶה אֲבָל זֶה עֲבָדָה, הִרְגַע שְׂאֵתָה קְרוֹב אֶל הַתְּלִמִּידִים הִרְגַע שֶׁהַתְּלִמִּידִים נַעֲשִׂים לָךְ כְּמוֹ יְלָדִים וְאִתְּךָ אוֹהֵב אוֹתָם וְאִתְּךָ רוֹצֵה רַק אֵת הַטוֹב שֶׁלָּהֶם וְאִתְּךָ מוֹרִיד אֵת עֲצָמְךָ אֲלֵיהֶם וּמִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם הִיָּה תְּקוּפָה שְׁר' ... לְמַד אֶצְלִי אִזּוֹ אֲמַרְנוּ תְּקוּן חֲצוֹת כָּל לַיְלָה בְּמַנְיָן וְאַחַר כֵּךְ יֵצְאוּ לְטִיֵּל בַּחוּץ שְׁעָה שְׁעָתִים שְׁלֹשׁ וְלִפְעָמִים אֲפִלוּ הִרְבָּה יוֹתֵר וְהִלְכְנוּ הֵלוֹךְ וְחִזּוֹר וְסִפְרָנוּ סִפּוּרֵי צְדִיקִים כָּל מִינֵי שִׁיחוֹת מְאֹד יְפוֹת בְּרוּךְ הַשֵּׁם, וְהִיָּה אֶחָד עִם טִיפ־הַקְּלָטָה שֶׁהַחֲזִיק אֵת זֶה עַל יַד הַפֶּה שְׁלִי מִמֶּשׁ שְׁלֹא יֵאבֵד דְּבוּר אֶחָד, הוּא בָּא מִפְּעַם לְפַעַם פֹּה, הִרְגַע שְׂאֵתָה נַעֲשֵׂה חֵבֵר שְׁלוֹ אוֹ אִתְּךָ מִתִּידֵד אִתּוֹ אִתְּךָ מְאֹבֵד אֵת הִירְאָת הַכְּבוֹד אֲפִלוּ בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה עֲדִין עוֹמֵד אֲבָל בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן הוֹלֵךְ, מֵאִיפֹה זֶה לוֹקַח, זֶה גְּמָרָא הַגְּמָרָא אוֹמְרַת תְּלִמִּיד חָכָם עַד שֶׁהוּא לֹא מְדַבֵּר עִם אֵף אֶחָד הוּא נִרְאָה כְּמוֹ כְּלִי זָהָב, אִתְּךָ מִתְחִיל לְדַבֵּר אִתּוֹ הוּא יֵרֵד לְכֶסֶף, וּמִתְחִיל לְהִיּוֹת אִתּוֹ יוֹתֵר זֶה כְּמוֹ כְּלִי חָרָס וְנוֹפֵל וְנִשְׁכָּר וְאִין לְזֶה תְּקִנָּה, וְכִכָּה זֶה גַּם כֵּן, לְמָה זֶה אֲנִי מִכָּרַח לְהַגִּיד לָכֶם אֲנִי לֹא מִבִּין יֵשׁ דְּבָרִים אֲנִי יִגִּיד לָכֶם אֵת הָאֱמֶת שְׂאֲנִי לֹא מִבִּין אֵת זֶה, לִי הִיָּה גַּם כֵּן אֲבָא וְלִי וְלֵאח אֲנַחְנוּ שְׁתֵּי אַחִים סֵךְ הַכֵּל, כָּל כֵּךְ פִּתְחָנוּ מֵאֲבָא וּכְשֶׁדְּבַרְנוּ עִם הָאֲבָא הִיָּה דֶּרֶךְ אֶרֶץ כָּל כֵּךְ גְּדוּל לֹא הִעֲזוּנוּ לְבַקֵּשׁ דְּבָר, אִיךָ שְׁדַבְּרָנוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ רַעֲדָנוּ אֲפִלוּ לְגִשְׁת אֶל הָאֲבָא,

הָיָה לָנוּ כְּבוֹד אָב נוֹרָא וְאִים כְּשֶׁאָבָא עֲבַר דִּירָה הַבְּחוּרִים עֲזָרוּ לוֹ לְאַרְזֵי אֶת הַדְּבָרִים אֲזֵי הוּא נָתַן "קִצּוֹר פְּרִי מִגְדִּים" (כְּשֶׁהָיָה בְּחוּר כָּתַב אֶת זֶה) הוּא נָתַן אֶת זֶה לְאַחַד הַבְּחוּרִים, עַד הַיּוֹם אֲנִי מִתְחַרֵּט לְמָה לֹא תִפְסְתִּי אֶת זֶה, הֵייתִי יָכוֹל לְהַדְפִּיס אֶת זֶה קִצּוֹר כָּל הַפְּרִי מִגְדִּים עַל יוֹרֵה דְעָה, כָּל כֶּף פִּתְחֵנוּ הָיָה יִרְאֶה לֹא הָיָה דְבַר כְּזֶה לְדַבֵּר נֶגֶד אָבָא אוֹי וְאָבוֹי, וְהֵינּוּ כָּל כֶּף מִקְשָׁרִים אֶל הָאָבָא מִי שֶׁהֵעֵז מִשְׁהוּ נֶגֶד הָאָבָא הֵינּוּ רוֹצְחִים אוֹתוֹ אֲנִי וְהָאֵח שְׁלִי, וְזֶה אֵף פַּעַם לֹא קָרָה לְפָנֵינוּ, זֶה קָרָה פֶּה וְשָׁמָּה מִקְרִים, אֲלוֹ שֶׁהִתְחִילוּ עִם הָאָבָא שְׁלִי אֲנִי יָכוֹל לְסַפֵּר לָכֶם סְפוּר שְׁמוֹ וְשֵׁם עִירוֹ כְּלָם קִבְלוּ עֲנֵשׁ מִמֶּשׁ לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, כִּי לֹא מִתְחִילִים עִם אָדָם שְׁלוּמֵד תּוֹרָה, כִּי סוּף כָּל סוּף הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד עַל יְמֵינוּ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁלֵּם פַּעַם כְּבָר וּפַעַם לוֹקַח שְׁנַיִם, אֲבָל אִם הֵינּוּ שְׁמָה וְהֵינּוּ רוֹאִים אֶת זֶה וְכוּ' אֲבָל כָּל כֶּף אֶהְבְּנוּ אֶת הָאָבָא זֹאת אוֹמֶרֶת כָּל כֶּף הָיָה לָנוּ דֶרֶךְ אֶרֶץ מֵהָאָבָא שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים שֶׁהָיָה בְּאִיזָה בֵּית הַכְּנֶסֶת שֶׁהָיָה לוֹ פַּעַם בְּזִיוֹן שְׁמָה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹל, עַד הַיּוֹם אָבָא כְּבָר נִפְטָר תִּשְׁמִ"ד עֲכָשׁוּ זֶה כְּבָר שְׁנָה רְבִיעִית לֹא אֲנִי וְלֹא הָאֵח מִיֵּלָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַזֶּה אֲנַחְנוּ אֵף פַּעַם לֹא נִכְנַס, אַתֶּם יוֹדְעִים מֵה זֶה, בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַזֶּה בְּזוֹ אֶת הָאָבָא שְׁלִי הָיָה אִיזָה עֲנִין, אֲנַחְנוּ לֹא עוֹבְרִים אֶפְלוּ עַל הָרְחוּב הַזֶּה, קוֹרָה לְפַעְמִים שֶׁהִרְכַּב נוֹסַע וּבְדִיוֹק הַנְּהַג עֲבַר דֶּרֶךְ אֲנַחְנוּ סוֹגְרִים אֶת הָעֵינַיִם, אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שָׂרָק אֲנִי גַם אֵח שְׁלִי, עַד כְּדֵי כֶּף, אַתֶּם יוֹדְעִים מֵה זֶה כְּבוֹד אָב, שֶׁבֵּן יִתְחַצֵּף נֶגֶד אָבָא, הָיָה לָנוּ כָּל כֶּף יִרְאֵת הַכְּבוֹד לְאָבָא זֶה בְּלִתי אֶפְשָׁרִי לְהַסְבִּיר אֶת זֶה, אֲבָל מְצִיאוֹת זֶה לֹא כִּכָּה, מְצִיאוֹת הוּא הִרְגַע שְׁאֵתָה יוֹתֵר קְרוֹב מִכָּאן מִתְחִילִים לְזַלְזֵל בָּהּ, לְמָה זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְאֻלָּקִים פְּתוּרִים, זֶה לֹא יְכוּלִים לְהַבִּין, אָדָם עוֹזֵר לָהּ נוֹתֵן לָהּ מִמִּתְקִים כְּשֶׁאֵתָה עֲדִין צְעִיר שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֲזֵי הֵייתִי לוֹקַח יְלָדִים בְּגִיל שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה בְּבַר מְצוּה, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ לְשֵׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה לְקַחְתִּי

אותו פה אצלי, ומקרבם אותו נותנים לו מכל טוב ואני כבר לא
 אומר דואג להם שיהיה להם כובע שיהיה להם חליפה שיהיה להם
 מכל טוב צריך להעיר אותם, היה בחורים שהיה בלתי אפשרי
 להוציא אותם מהמטה בלילה לא הולך לישן, ומה לא, וכו' וכו'
 ואחר כך השמחה הכי גדולה אתה מחתן את מישהו בגיל צעיר,
 שזה לא נשמע רק לפני מאתיים שנה, זה המתנה הכי יפה שרק יכול
 להיות, ילד לא יודע מה זה פגם הברית חמש עשרה וחצי שש
 עשרה הוא לא יודע מהצרה, זה המתנה הכי יפה, נגיד הוא אפלו
 בן שבע עשרה תגיד לי פעם בחיים היית חולם להתחתן, למה
 שיקחו אותך, אני עושה לך את כל המאמצים שיהיה לך, ולא רק זה
 אחר כך דואג לך שיהיה לך שטרימל שיהיה לך בגדי שבת שיהיה
 לך מכל טוב, אז השכל צריך להגיד האדם הזה אף פעם אל תשכח
 אותו, הוא עשה לך טובה, תאמינו לי אדם עשה לי טובה פעם אחד
 בחיים אני לא שוכח את זה, אפלו שאני סובל אני יכול לדבר אתכם
 עד מחר אבל יש פה כמה שצריכים להיות מלמדים לקום וקמים
 ותיקין בפרט למעלה מחכות עלי הנשים אני לא יכול להחזיק אותם,
 אחד עשה לי פעם טובה אחת, וספרתי את הספור אבל עכשו לא
 הזמן לזה קבלתי ממנו בזיונות אבל הוא עשה לי פעם טובה גדולה
 אני אף פעם לא שוכח אותו, והוא הודה ברבים שהוא בזה אותי
 אבל אף על פי כן אני לא שוכח את הטובה שעשה לי, בזיונות מה
 שעשה לי האדם הזה, אבל עשה לי טובה גדולה איך אני יכול
 לשכח את זה, מה היה כבר הטובה רציתי לנסע אל ציון רבנו ז"ל
 והייתי כמו תעמדו על הראש אין כסף, והוא הלוח לי שש מאות
 דולר והכרטיס היה שמונה מאות דולר, מאתיים דולר לקחתי ממקום
 אחר בקשי השגתי את זה, ואחר כך יותר מזה לא היה לי, ואחר כך
 מה שסבלתי בשביל זה אל תשאלו בזיונות הגונות, אבל אני לא
 יכלתי לשכח את הטובות, אבל עד היום אני לא שוכח אותו, לפני

ו' טַבַּת רְאִיתִי אוֹתוֹ כִּי חָמִי גָר עִכְשָׁו אֶצְלוֹ הוּא הוֹלֵךְ עִם מִקְל כָּבֵד
 בְּקִשִּׁי יְכוּל לְלַכֵּת, וְהוּא זוֹכֵר טוֹב טוֹב אֶת הָעוֹלוֹת שֶׁעָשָׂה לִי, וְאָז
 הִיִּיתִי עֲנִי שְׁלֵא הָיָה לִי מִכְּנָסִים פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ הָיָה לִי קָרַע מְאֹד
 גְּדוֹל בְּמִכְּנָסִים וְלֹא יָכְלוּ לְתַפֵּר, אִם זֶה בְּמִקְוֹם חִבּוּר אֶתְּהָ יְכוּל לְחַבֵּר
 אֶת זֶה אֲבָל אִם נִקְרַע בְּאַמְצָע זֶה פְּתוּחַ רוֹאִים אֶת הַרְגֵּל, אֲבָל פְּסִיתִי
 אֶת עֲצָמֵי לֹא הָיָה לִי כֶּסֶף לְקַנּוֹת מִכְּנָסִים, אֲבָל עַד עִכְשָׁו אֲנִי לֹא
 שׁוֹכַח, הוּא עֲשִׂיר גְּדוֹל מְאֹד מִסֵּפֶן אֵין לוֹ יְלָדִים אֵין לוֹ אִשָּׁה כְּלוּם,
 גַּם הָאִשָּׁה הָיָה לוֹ וְרַחֲמָנָא לְצַלֵּן הוּא בָּא אֵלַי לְבָכוֹת אֲשֶׁתּוֹ חוֹלָה
 וּבָא אֵיזָה מְקַבֵּל אֲמַר לוֹ שֶׁתִּקַּח מְלַח, אֲמַרְתִּי אוּי וְאֲבוּי אֵל תִּקַּח אֶת
 זֶה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן הוּא הִתְחִיל לְצַעֵק עָלַי מָה אַתֶּם יוֹדְעִים, אֲנִי
 אוֹמֵר לָךְ אֵל תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה תֵּאבֵד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, הָיָה לָהּ לַחֵץ דָּם גְּדוֹל
 מְאֹד לַחֵץ דָּם זֶה הַשֶּׁכֶל שֶׁאֲסוּר לְקַחַת מְלַח, אֵיזָה מְקַבֵּל נִתֵן לוֹ כּוּס
 מְלַח שֶׁתִּשְׁתֶּה אֶת זֶה נִתֵן לָהּ וְרַחֲמָנָא לְצַלֵּן נִכְנָסָה בְּלִי הַכֶּרֶה וְכִכָּה
 שְׁכָבָה אוּלַי חֲדָשִׁים בְּלִי הַכֶּרֶה וְהִיא נִפְטָרָה, וְהוֹדָה לִי נִפְל לִי עַל
 הַרְגָלִים וְנִשְׁק אוֹתִי אֵי אֵיךְ יִדְעֶתֶם, אֲבָל מֵהָאָדָם הַזֶּה סְבַלְתִּי הַמוֹן
 הַמוֹן בְּזִיוּנוֹת, בְּקִשִּׁי עָשׂוּ לִי טוֹבוֹת, אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָכֶם אֲנִי זוֹכֵר
 וְאֲנִי יְכוּל לְסַפֵּר עַל הַיָּדִים כְּמָה פְּעָמִים עָשׂוּ לִי טוֹבוֹת, לֹא הָיָה דְבָר
 כְּזֶה, אֲנִי תְּמִיד לְמִי שֶׁעָשִׂיתִי טוֹב עָשׂוּ לִי רַע, וְאֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה
 בְּאַהֲבָה, קָרָאתִי אֶתְכֶם עִכְשָׁו וְרָצִיתִי לְדַבֵּר כְּמָה דְבָרִים אֲבָל אֲנִי
 רוֹאֶה שְׂאִין הַזְּמַן גָּרָמָא נְדַבֵּר רַק בְּתַמְצִית, כְּשֶׁהֵייתֶם אֶצְלִי מָה
 הַדְּבָר שֶׁקִּנִּיתִי לְכָל אֶחָד סֵט מִשְׁנָיוֹת, כָּלָם מֵאֲזֵ שֶׁפְּתַחְתִּי הַיְשִׁיבָה,
 אוֹמֵר שִׁישׁ לוֹ עֲדִין אֶת הַמִּשְׁנָיוֹת, אוֹמֵר לֹא רַק אֶת הַמִּשְׁנָיוֹת יֵשׁ לוֹ
 גַּם אֶת הַסִּכָּה שֶׁנִּתְתִּי לוֹ זֶה עֲדִין נִמְצָא אֶצְלוֹ, עִכְשָׁו הִבְאֵתִי לְכָל
 הַבַּחּוּרִים פֶּה מִתְּנָה מִשְׁנָיוֹת, מְצָאתִי אֵיזָה אָדָם הָיָה בְּצָרָה רוֹצֶה
 לְתַת לִי כֶּסֶף, אֲמַרְתִּי אֲנִי לֹא צָרִיךְ אֶת הַכֶּסֶף מָה אֲנִי יְכוּל לְעֹזֵר לָכֶם,
 אִם אֶתְּהָ רוֹצֶה לְעֹזֵר לִי הִנֵּה אֲנִי עִכְשָׁו בָּא לְאַרְץ אֲנִי הוֹלֵךְ לְקַנּוֹת
 מִשְׁנָיוֹת, וּבִקֵּשׁ שֶׁהוּא רוֹצֶה אֶת הַזְּכוֹת, הֵיוּ בַּחּוּרִים אֲנִי מְכָרַח

לְהַגִּיד לָכֶם שֶׁהַשְּׂאִירוֹ אֶת הַמְּשָׁנִיּוֹת אֲצִלִּי שָׁמָּה עַל הַשְּׁלֶחֶן, אִזְ כָּבֹר
 יִדְעֵתִי מִהַבְּחֹר הַזֶּה כָּבֹר לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבָר, קָנָה לְעֲצָמוֹ לִפְנֵי שֶׁהֲלֹךְ
 נְעָלִים חֲדָשִׁים חֲלִיפָה יָפָה חֲלָצָה יָפָה יָבֹא הַבֵּיתָה יִרְאֶה לְאִמָּא
 לְאִבָּא לְכָלָה, וְאֵת הַמְּשָׁנִיּוֹת הוּא הַשְּׂאִיר יִדְעֵתִי שֶׁהַבְּחֹר הַזֶּה מִסְכָּן,
 מָה רְצִיתִי מִהַבְּחֹרִים תְּלַמְּדוּ חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם זֶה שְׁלָכֶם,
 יָבֹא הַיּוֹם נִעְזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם שׁוֹם דְּבָר, הָאִשָּׁה
 וְהַיְלָדִים יִלְכוּ עַד הַקָּבֶר הֵם לֹא יִכְנָסוּ אִתְּךָ בְּקָבֶר הֵם יִצְעֲקוּ אִבָּא
 אִבָּא אֵיךְ עֲזַבְתִּי אוֹתִי בְּעָלִי בְּעָלִי אֵיךְ עֲזַבְתָּ אוֹתִי וַיִּכְכּוּ וַיִּבְכּוּ, הֵייתִי
 בְּהַרְבֵּה לְוִיּוֹת מְאֹד אֲנִי בְּגִיל שְׁמוֹנָה אֲנִי תָמִיד הוֹלֵךְ לְלוֹיּוֹת, אִזְ
 רְאִיתִי שְׁמַעְתִּי, הֵייתִי בְּלוֹיָה לְוִיָּה כְּזֶה עוֹד לֹא רְאִיתִי אֶחָד אָדָם צָעִיר
 הַשְּׂאִיר תִּשְׁעֵ אוֹ עֶשֶׂר יְתוּמִים סָבֵל עַל הַלֵּב, הַיְלָדִים בָּכוּ בְּכִיּוֹת
 כְּאֵלוֹ אִבָּא אִבָּא זֶה קוֹרֵעַ לְכַבּוֹת זֶה הָיָה הַרְהוֹר תִּשׁוּבָה, אֲנִי אוֹמֵר
 לָכֶם מְגִיל שְׁמוֹנָה אֲנִי הִלְכֵתִי כָּבֹר לְלוֹיּוֹת אִזְ זֶה כָּבֹר נִחְקַק בְּתוֹךְ
 הָדָם שְׁלִי, הֵייתִי הוֹלֵךְ בְּבֵית עֲלָמִין וְרְאִיתִי הֵם מְלוּיִם אוֹתְךָ עַד
 הַקָּבֶר מִסְפִּידִים מְכַנְּיָסִים אוֹתְךָ בְּאֲדָמָה מְכַסִּים עָפָר וְזֶהוּ זֶה, וְעוֹד
 לֹא רְאִינוּ שֶׁהָאִשָּׁה תִּכְנָס וְתִשְׁכַּב עַל יַד בְּעָלָה אוֹ הַיְלָדִים יִכְנָסוּ
 בְּפָנִים לֹא אִבָּא אֲנַחְנוּ לֹא עוֹזְבִים אוֹתְךָ אֲנַחְנוּ נְכַנְּסִים אִתְּךָ שָׁמָּה,
 אֵיךְ דְּבָר כְּזֶה וְאֵף אֶחָד לֹא יִכּוֹל לְהַבִּין אֶת זֶה, תִּעְזֹב אוֹתִי אִתְּךָ
 עוֹשֶׂה אוֹתִי עֲכָשׁוּ עֲצוּב, מְצִיאוֹת עֲבָדָה, עוֹד לֹא רָאוּ דְבָר כְּזֶה, אִתְּךָ
 אוֹהֵב אֶת הָאִבָּא? אִתְּךָ אוֹהֵב אֶת בְּעָלְךָ? אִזְ תִּלְכִּי אִתּוֹ בְּקָבֶר, אוֹ
 לְהַפְּךָ, הַבְּעַל אוֹהֵב אֶת הָאִשָּׁה? תִּלְךְ אִתְּךָ בְּקָבֶר, תִּשְׁכַּב שָׁמָּה, אֵיךְ
 דְּבָר כְּזֶה, אִזְ רֹאִים עַד הַקָּבֶר יִלוּ אוֹתְךָ, הַכְּנִיסוּ אוֹתְךָ בְּאֲדָמָה, כְּסוּ
 וְהוֹלְכִים הַבֵּיתָה, מָה הֵם עוֹשִׂים? סְעוּדַת הַבְּרָאָה, בְּאִים מְשַׁפְּחוֹת
 וְעוֹשִׂים, אִזְ רֹאִים מָה מְלוּיָה אֶת הָאָדָם, לְמַדְתָּ כָּל יוֹם חֲמֵשׁ זֶה לֹקַח
 תְּאֲמִינוּ לִי עֶשֶׂר דְּקוֹת, הַיּוֹם הַתְּחַלְנוּ פְּרִשְׁתָּ שְׁמוֹת, קָצַת חֲמֵשׁ
 מִרְאִשׁוֹן עַד שְׁנֵי עִם רִשְׁ"י וְתְרַגּוּם, לְמַדְתִּי וְשִׁכַּחְתִּי אֶפְלוּ מָה
 שְׁלַמְדֵתִי, בְּשָׂמִים לֹא שִׁכַּחוּ, לְמַדְתִּי פָּרַק מְשָׁנִיּוֹת אֶחָד וְשִׁכַּחְתִּי

אָפּלוּ מַה שְׁלַמְדַּתִּי, בְּשָׁמַיִם לֹא שָׁכַחוּ, בְּיוֹם הַזֶּה יוֹם רֵאשׁוֹן פְּרִשַׁת שָׁמוֹת לְמַדְתִּי דָף גַּמְרָא, בְּשָׁמַיִם לֹא שָׁכַחוּ, מִזֶּה מִי אוֹמֵר שֶׁהִלְבַּשְׁתִּי תַפְלִין וְהַתְּפַלְלִיתִי, הִיָּה מְלֵא מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת אָבֵל הַתְּפַלְלִיתִי, מִנְחָה עֲרִבִית בְּקִשֵׁי הַתְּפַלְלִיתִי בָּא אֵלַי אַבְרָךְ בְּשַׁעַת שְׁלֹשׁ אַחֵר הַצְּהַרִים וְהוּא רָץ לְהַפְצֵה' שְׁאַלְתִּי אוֹתוֹ שְׁחֲרִית הַתְּפַלְלִית? לְאַבְרָךְ הַזֶּה הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת פֶּלֶא לְמָה מוֹהֲרָא"ש שׁוֹאֵל אוֹתוֹ דְּבַר כֵּזֶה? אִזּוֹ הוּא עוֹנֶה לֹא! רַק הִנְחֵתִי תַפְלִין הִיִּיתִי שָׁבוּר, אֲמַרְתִּי לוֹ לֶךְ מֵהַר תְּנִיחַ עוֹד פַּעַם תַּפְלִין, וְתִלְךָ לְהַתְּפַלֵּל עִכְשָׁו, אִף שְׁזֵה מִזְמַן עֶבֶר זְמַן תַּפְּלָה לֹא שִׁיךְ תַּתְּחִיל לְהַתְּפַלֵּל, זֶה בְּעֶצְמוֹ הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת חֲדוּשׁ מֵאִיפָּה הוּא יוֹדֵעַ שְׁאַנִּי לֹא הַתְּפַלְלִיתִי? לֹא נִכְנַס לְזֶה, אָבֵל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ שֶׁכָּל הִנְחֵתִי תַפְלִין הַיּוֹם, הַתְּפַלְלִיתִי שְׁחֲרִית מִנְחָה בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֶחָד הוֹלֵךְ לְעֵבֶד, לֹא גוֹנֵב לְשָׁנִי, אֶחָד לֹא עוֹשֶׂה עוֹלָה, לֹא רַב עִם אִשְׁתּוֹ, אִשָּׁה צוֹעֶקֶת בּוֹכָה, מְרַגֵּיעִים אוֹתָהּ סוּף כָּל סוּף אִשָּׁה עִכְשָׁו הוֹלִידָה, אוֹ יֵשׁ אִיזָה צָרָה בְּבֵית צְרִיכִים לְנַחֵם אֶת הָאִשָּׁה, לֹא לְשַׁפֵּךְ עוֹד מֶלֶח, מַה לְמַדְתִּי אֶתְכֶם כָּל הַשָּׁנִים, שְׁחָבַל יְבוֹא יוֹם שֶׁתִּתְחַרְטוּ שְׁלֹא צִיְתֶם, אִם הִיִּיתִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם שֶׁתַּעֲמְדוּ עַל הָרֵאשׁ עִם הָרַגְלִים לְמַעֲלָה, אִזּוֹ אֲנִי חֲנוּ לֹא יְכוּלִים, תִּרְאֶה! כִּמָּה אֲנִי חֲנוּ יְכוּלִים לְעַמֵּד? אוֹ תִקַּח שֶׁק אֲבָנִים וְתַרוּץ קִילוֹמֶטֶר וְתַחֲזֵר, אֲנִי לֹא יְכוּל, סָךְ הַכֹּל כִּמָּה פְּסוּקִים חֲמָשׁ, פָּרַק מִשְׁנִיּוֹת, גַּמְרָא אָפּלוּ בְּגַרְסָא, יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה תִכְבֵּד אוֹתָהּ, הִיא צוֹעֶקֶת, הִיא צוֹרַחַת, הִיא מוֹצִיאָה אֶת כָּל הָעֲצָבִים עָלֶיךָ, תִּרְגִּיעַ אוֹתָהּ בְּשִׁקֵּט וּסְתֵם הִיא סוֹבְלַת, סוּף כָּל סוּף זֶה אִשְׁתְּךָ וְאַתָּה אֵתָה צְרִיךְ לְחִיּוֹת, לְמָה שְׁלֹא יְהִי בְּאֵהָבָה? לְמָה צְרִיכִים לְרִיב? זֶה לֹא יוֹתֵר יָפָה שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ אֵתָה בְּצוּרָה יָפָה, הִיא צוֹעֶקֶת, עִכְשָׁו הִיא צוֹעֶקֶת, עוֹבֵר עָלֶיךָ, בֹּא תַחֲיֶה חַיִּים נְצַחִיִּים, חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, חַיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא, זֶה לְמַדְתִּי אֶתְכֶם בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֱלוֹ הַתְּלַמִּידִים שֶׁצִּיְתוּ אוֹתִי יֵשׁ לָהֶם גֵּן עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, אֱלוֹ שֶׁהִיוּ חֲכָמוֹלוֹגִים הֵם סוֹבְלִים, בּוֹדָאֵי גַם אֲנִי סוֹבֵל, כּוֹאֵב לִי, זֶה הַתּוֹצֵרֶת שֶׁהוֹצֵאתָ? כָּל נֶגֶר כָּל

סַנְדְּלָר שְׁעוֹשֶׂה נְעֵלִים וְהַנְעֵלִים לֹא יֵצֵא לוֹ, הוּא עֹבֵד כָּל כֶּךְ קָשָׁה
 עַל זוּג נְעֵלִים, פְּעַם לֹא הָיָה בֵּית חֲרָשֶׁת עָשׂוּ אֶת זֶה עִם הַיָּדִים, עֹבֵד
 לְעִשׂוֹת זוּג נְעֵלִים וְזֶה לֹא הִצְלִיחַ הוּא אוֹכֵל אֶת עֲצָמוֹ, תִּרְאֶה לְמָה
 הִשְׁקַעְתִּי כָּל כֶּךְ הַרְבֵּה וְזֶה לֹא הִצְלִיחַ, לְהַבְדִּיל אֶלְפֵי הַבְּדִלוֹת
 בְּאֵין עֶרֶךְ כָּלֵל, מְקִימִים זוּג, עַד שֶׁהֵבִיאוּ אוֹתָם לַחֲתֻנָּה רְאוּ מְרוֹרוֹת,
 וְאַחַר כֶּךְ שְׁמַתְחַתְנִים, וְאַחַר כֶּךְ רוֹאִים שְׁזָה לֹא מְצִלִיחַ, זֶה כּוֹאֵב,
 זֶה שׁוֹרֶף, אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם לִי זֶה שׁוֹרֶף, כִּי אֲצִלִּי אֶתְּם כְּמוֹ
 יְלָדִים, אֲבָל פֹּה יֵשׁ חֲסָרוֹן גָּדוֹל, אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם כְּכֹל שֶׁהֵיִתִּי
 יוֹתֵר קְרוֹב אֵלֵיכֶם, כֶּךְ זִרְקָתָם עָלַי יוֹתֵר אֲבָנִים וּקְלָפוֹת וְהַתְּבִיזִתִּי,
 וְאֵיךְ שְׁעוֹבֵר יוֹם, אֵיךְ שְׁעוֹבֵר שְׁבוּעָה, אֵיךְ שְׁעוֹבֵר חֹדֶשׁ, אֵיךְ שְׁעוֹבֵר
 חֲצִי שָׁנָה שָׁנָה, שׁוֹכְחִים כְּבָר, הוּא עֹשֶׂה לִי טוֹבָה? הוּא עֹשֶׂה לִי רַע,
 אֲנִי זוֹכֵר הוּא צָעֵק עָלַי תֵּצֵא מִהַמָּטָה, נוּ מָה אֲנִי יַעֲשֶׂה אֲנִי צָרִיךְ
 לְעִיר אוֹתָהּ, וּמְכַל שְׂכָן בָּא אַחַד שְׁמַצְדוֹ הֵיִתֵּךְ עַד עֲכָשׁוּ בַּחוּר רִיָּק,
 פְּתֹאוֹם אֶתָּה עוֹזֵב אֶת זֶה וְאַתָּה רֵץ אֶל הַהוּא, הוּא נוֹתֵן לִי, מָה הוּא
 נוֹתֵן בֵּינֵינוּ מָה תִּגִּיד לִי? אֲבָל לָזֶה צְרִיכִים מִחַ נְקִי, אֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה
 לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא הוֹלֵכְתִּי אֶתְכֶם שׁוֹלֵל, עֲזַרְתִּי לָכֶם עִם אִשָּׁה
 וְיְלָדִים, סִכְנַתִּי אֶת עֲצָמִי, הֶעֱקַר שִׁיְהִיָּה לָכֶם טוֹב, שְׁאֲנִי יִתְאַר שְׁאַחַר
 כֶּךְ יִתְהַפֵּךְ הַגִּלְגָּל? זֶה לֹא תֵּאֲרָתִי זֶה כּוֹאֵב, אֶתָּה עוֹזֵר לְאָדָם, תִּגִּיד
 לִי אֵיפֹה קָצַת הַכֶּרֶת הַטוֹב, אֲנִי כְּבָר לֹא רוֹצֶה שׁוֹם דְּבָר רַק דְּבָר
 אַחַד, הֵינָה הַיּוֹם זֶה הַיּוֹם הֶרְאִשׁוֹן שֶׁל שׁוֹכְבֵי"ם, אִם הֵיִתְּם יוֹדְעִים
 מָה זֶה שׁוֹכְבֵי"ם שׁוֹכְבוֹ בָּנִים שׁוֹכְבֵי"ם, שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל אָמַר בְּכָל
 יוֹם, יוֹם תְּהִלִּים, תִּאֲמִינוּ לִי יוֹם תְּהִלִּים לּוֹקַח רַק עֲשָׂרִים דְּקוֹת, אוֹ
 מִקְּסִימוֹם חֲצִי שְׁעָה, הוּא אָמַר כָּל יוֹם, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ יוֹם תְּהִלִּים,
 גָּמַר כָּל שְׁבוּעָה תְּהִלִּים, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה הוּא גָּמַר פְּעָמִים בְּשְׁבוּעָה
 אֶת הַתְּהִלִּים, אָמַר אֶת הַיּוֹם פְּעָמִים, זֶה הָיָה בֵּימֵי אֱלֹוֹל, בֵּימֵי
 הַסְּפִירָה, וּבֵימֵי שׁוֹכְבֵי"ם, יְמֵי אֱלֹוֹל זֶה יְמֵים שֶׁל תְּשׁוּבָה בֵּין אָדָם
 לְמִקּוֹם, אֲנִי מְפַחֵד יִהְיֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכְתְּבוּ אֶת גְּזֵר הַדִּין עָלַי, מִי

בחיים מי במות, אדם מפחד עושה תשובה בין אדם למקום, ימי
 הספירה עושים תשובה בין אדם לחברו, כי תלמידי רבי עקיבא
 אחד הרג את השני, ולא יכולים לקבל את התורה, אומר רבנו ז"ל
 רק כשיש אהבה, אי אפשר ללמד תורה רק כשיש אהבה, אם חסר
 אות אחד בתורה כל התורה פסולה, כל יהודי הוא אות בתורה, ימי
 שובבים זה ביחד, בין אדם למקום ובין אדם לחברו, למה? אם אדם
 פוגם בבכרית חס וחלילה עוברים על אסור נדה, האר"י הקדוש אומר
 נ"ט תעניות רק על נדה זה כרת השם ישמר, אתם יודעים זה לא
 משחק, הגמרא מספרת בשבת דבר מאד מאד חריף, היתה אשה
 שהלכה בבית הכנסת עם תפלין ועם הטלית וצוּעקת וצורחת, הנה
 זה התפלין של בעלי, זה הטלית של בעלי, הוא למד כל כך הרבה
 תורה, והיה לו אמונת חכמים, ושמש חכמים, למה הוא מת כל כך
 צעיר? ומתאוננת על הקדוש ברוך הוא, אף אחד לא ידע מה להגיד
 לה, חכמי ישראל לא ידעו מה להגיד לה, הנה זה התפלין, אז היה
 שהיו הולכים כל היום עם תפלין, בעלי למד כל כך הרבה תורה
 למה מגיע לו? אומרים חכמינו הקדושים שלא ידעו לענות לה, עד
 שבא אליהו הנביא ושאל אותה, תגידי כשאת נדה בעלך נגע בך?
 חס וחלילה, נדה זה כל כך חמור, הרמב"ן אומר למה זה נדה, לשון
 מנדה, כשאשה נדה זה מאד חמור, בימי לבוניה איך הוא היה?
 השבע ימים שהיא סופרת, אמרה האשה לא נזהרנו כל כך, ענה
 ואמר אליהו ברוך המקום שהרגו לזה, אז בימי לבון הם לא עשו
 שום דבר, רק לא נזהרו, כל כך חמור, מי יכול להגיד שהוא נקי מזה
 בעת הנדה? צחוק, איי! רואים הנה חלונים הם עוד עושים כף
 חיים, ראינו הרבה פעמים פתאום מתהפך רכב ונופל בואדי, ורחמנא
 לצלן והשם ישמר, הרכב עולה באש, שומעים מעשים בכל יום
 נהרגים אנשים, נעשים חולים, אף פעם לא תדע למה זה, הקדוש
 ברוך הוא יודע מה שהוא עושה, אה זה לא יקרה לי, נדה מה אתך!

וַיֵּשׁ עִוּוֹן שְׂאוֹמֵר הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ רַג"ל תַּעֲנִיּוֹת, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הֲרֵאשִׁית חֲכָמָה מִבֵּיא בְּשַׁעַר הַקְּדוּשָׁה פָּרַק ב' הַיּוֹם אֵין אֶחָד שְׁיֵהִיָּה נָקִי מִזֶּה, אַתֶּם יוֹדְעִים מִי הָיָה הֲרֵאשִׁית חֲכָמָה? הוּא הָיָה לְפָנַי אַרְבַּע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְגַר בְּצַפַּת, הוּא הָיָה הַתְּלָמִיד שֶׁל רַבִּי מֹשֶׁה קוֹרְדִּבְרִו, בְּזִמְנָן שֶׁל הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ צִפַּת אָז הָיוּ אוֹמְרִים, מֵאָז חֲרַבְּן הַבַּיִת כְּשֶׁהֵבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, אָז הָיָה מֹשֶׁהוּ לְרֵאוֹת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ, כָּלֵם עָלוּ לְרַגְלָהּ, הִיתָה הַשְּׂכִינָה אֲלֵפִים שָׁנָה, זֶה לֹא הָיָה כְּמוֹ לְפָנַי אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, בְּצַפַּת הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ הָיָה הַרְבֵּי, הַבַּיִת יוֹסֵף הָיָה הַרְבֵּי, הַחֲרָדִים הָיָה הַשְּׁמֶשׁ, הָאֱלֹשִׁיף הַקְּדוֹשׁ הָיָה הַבַּעַל דְּרָשׁוֹן, רַבִּי שְׁלֵמָה אֶלְקָבָץ אָמַר לָכֵה דוֹדֵי הָיָה הַפִּיטוֹן, כָּלֵם קְדוּשִׁים כָּלֵם טְהוֹרִים, מֵה שְׁהָיָה, וְרַבִּי אַבְרָהָם גְּלַנְטִי הוּא הֵלֵךְ לְהַעִיר בְּחֻצוֹת וְהַעִיר אֶת כָּל הָעִיר, וְאֲנָשִׁים נָשִׁים וְטָף בָּאוּ לְבַיִת הַכְּנֶסֶת בְּחֻצוֹת, עַד כִּדֵּי כֹךְ הָיָה קְדוּשָׁה וְטְהָרָה, וְלִהְבְּדִיל אֲלֵפֵי הַבְּדִלוֹת הָעַרְבִיּוֹת הֵלְכוּ שָׂרָק הָעֵינַיִם רָאוּ, מְכֻסּוֹת עִם שְׂמֹטָיִם אֶת כָּל הַגּוֹף, לֹא הָיָה דְבָר כְּזֶה פְּרִיצוֹת, לֹא הָיָה אֵינְטֵרְנֵט, לֹא הָיָה טֵלֶפּוֹן, הָיָה מְכַשִּׁיר שֶׁהוּא מְקַלֵּט אוֹתִי שְׁיִשְׁמְעוּ אוֹתִי? לֹא הָיָה דְבָרִים כְּאֵלוֹ, וְאֵף עַל פִּי כֵן אוֹמֵר הֲרֵאשִׁית חֲכָמָה, תִּסְתַּכְּלוּ בְּשַׁעַר הַקְּדוּשָׁה פָּרַק ב', בְּזִמְנָן הַזֶּה אֵין אָדָם אֶחָד שְׁיֵהִיָּה נָקִי מִהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מֵה אֲנַחְנוּ נִגִּיד? עֲכָשׁוּ בְּאֵמַת אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים לְפָנַי הָאָרוֹן קֹדֶשׁ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פֹה, וְאֲנַחְנוּ בִּימֵי שׁוֹבְבִים, מִי יִכּוֹל לְהַגִּיד שֶׁהוּא נָקִי מִזֶּה? וְאוֹמֵר הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ עַל כָּל חֲטָא צְרִיכִים לְצוּם פ"ד תַּעֲנִיּוֹת עַל פְּעַם אֶחָד, וְעֲכָשׁוּ אִם עָשִׂיתָ עֲשׂוֹר פְּעָמִים שְׂמוּנָה מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים, יֵשׁ לִי כַח שְׂמוּנִים וְאַרְבָּעִים יוֹם לְהַתְּעַנוֹת? זֶה עֲשׂוֹר פְּעָמִים, אֲבָל אִם מֵאָה פְּעָמִים, שְׂמוּנַת אֲלֵפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת, תַּעֲשׂוּ חֲשׁוֹבֹן כְּמָה שָׁנִים צְרִיכִים לְחִיוֹת כִּדֵּי לְצוּם? שְׂמוּנַת אֲלֵפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת, וְזֶה רַק לְמֵאָה פְּעָמִים, אֵין שָׁנִים, לְמָה? כִּי שְׁבַת אָסוּר לְצוּם, חַג אָסוּר לְצוּם, בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ אָסוּר לְצוּם, חֲנֻכָּה אָסוּר לְצוּם, פּוּרִים אָסוּר

לְצוּם, אִז יֵרֵד הַמוֹן יָמִים בְּשָׁנָה, נִשְׁאָר שְׁמָה מֵאֲתִים יוֹם בְּשָׁנָה, אֲתָה יְכוּל לְצוּם כָּל יוֹם וַיּוֹם זֶה רַק מֵאָה פְּעָמִים, וְאַתָּם כָּלְכֶם יוֹדְעִים שְׁזֶה לֹא מֵאָה פְּעָמִים, בָּא רַבְּנוּ ז"ל וְאוֹמֵר אֲנִי הִחְלַפְתִּי אֶת הַכֹּל עִם בְּזִיוֹנוֹת, אִם יִהְיֶה לָכֶם בְּזִיוֹן זֶה כְּפֶרֶת עֲוֹנוֹת, בָּא רַבְּנוּ ז"ל וְאוֹמֵר בְּזֶה שְׁמֻקְרָבִים עוֹד יְהוּדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְחַל לְחַטָּאִים, כְּתוּב בְּחַיֵּי מוֹהַר"ן שְׁמֻקְרָבִים עוֹד יְהוּדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְחַל לָהּ, בְּשִׁבִיל זֶה לְקַחְתִּי אֶת עֲצָמֵי כָל כֶּךָ חֲזַק לְהַדְּפָסָה, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת) תִּקְוֶן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה לְקָרֵב אַחֲרֵים, לְמָה הוֹלֵךְ לִי כָּל כֶּךָ בְּחַיִּים לְזִכּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל? שֶׁהַיּוֹם עוֹבֵר עַל הַנְּעֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, לְהַפִּיץ אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן תִּדְעוּ פֶּשׁוּט הֵייתִי מְדַבֵּר אֲתָכֶם הֶרְבֵּה, הַתִּקְוֶן הַכִּי גְדוֹל סוֹבְלִים עַלְבוֹנוֹת וְצָרִיכִים לְשִׁתָּק, לֹא אֶחָד, וְלֹא שְׁתִּים, וְלֹא עֶשֶׂר, וְלֹא מֵאָה, שׁוֹאֲלִים אוֹתֵי רַבָּנִים הֲנֵה הַיּוֹם הִיָּה אֲצִלִּי אַבְרָהָם מְקַבֵּל, כְּנֶרְאָה שְׁסוֹבֵל הֶרְבֵּה, אִיךְ אַתֶּם מַחְזִיקִים מְעַמָּד? אִיךְ כָּךְ הֶרְבֵּה בְּזִיוֹנוֹת עַלְבוֹנוֹת? הַשֵּׁם יִשְׁמֹר, אַתֶּם יוֹדְעִים אֵיזָה בְּזִיוֹנוֹת? לְפָנַי עוֹרֵךְ דִּין, לְפָנַי אֲנָשִׁים שְׁמָה, וְרַחֲמָנָא לְצֻלָּן יְבוֹאוּ לְהַכְנִס וְלְהַתְּפָרֵץ עָלֶיךָ, וּמִי? ו... אָמַר אַבָּא אֲמָא אִם אַתֶּם לֹא יוֹצֵאִים מִפֶּה אֲנִי מַחִיג לְמִשְׁטָרָה תְּעוּפּוּ מִפֶּה, מֵה עֲשִׂיתִי? מִי שֶׁהִיָּה שְׁמָה אֲנִי בְּכִיתִי וְאֲשִׁיתִי בְּכִתְהָ, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִתִּי שֶׁהִיא תַחְזוֹר פְּעַם מְרַב בּוֹשָׁה, הִיא הִלְכָה לְשִׁתִּי רוֹפְאִים, אֲנִי יִצְאֵתִי מִחֲדָר הַמִּתְנָה, שְׁמָה רוֹאִים אֶת הַבַּיִת עַלְמִין, יִשְׁבְּתִי וּבְכִיתִי, "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם הֲנֵה אֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה לְכְּפֶרֶת עֲוֹנוֹת, מָה אֲנִי יְכוּל יוֹתֵר מְזֶה לְעֲשׂוֹת", שׁוֹאֲלִים אוֹתִי אִיךְ הִחְזַקְתֶּם מְעַמָּד? אִז אֲנִי יִגִּיד לָכֶם אִיךְ הִחְזַקְתִּי מְעַמָּד, בְּרוּךְ הַשֵּׁם לְמִדַּתִּי הֶרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיִדְעֵתִי מֵה שְׁרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר שְׁבֻזָּה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק, כְּשֶׁהִייתִי בְּגִיל שְׁלָכֶם תִּאֲמִינוּ לִי הִיָּה לִי עֲנִיוֹת כְּזֶה, אֲנִי מְדַבֵּר כְּכֹר לְאַבְרָחָם שֶׁהִתְחַתְּנָתֶם, שְׁלֹא הִיָּה לִי חֲתִיכַת לָחֵם לָתֵת לְיִלְדֵים שְׁלִי, לֹא הִיָּה לִי חֶלֶב, רְצוּ לְהַעֲיֵף אוֹתִי מֵהַדִּירָה, אֲבָל יִדְעֵתִי דְּבָר אֶחָד הַכְּתוּבָת שְׁלִי זֶה רַק

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִרְבֵּה בְּכִיתִי לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשֶׁלֹּא הָיִיתִי יְכוּל לְהִכָּנֵס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ שָׁנִים דְּחָקוּ עָלַי, אֲנִי מֵאֲמִין רַק בְּתַפְּלָה שֶׁפָּעֵלוּ הַנָּשִׁים, סָחְבוּ אוֹתִי לְאוּמָן וְרָצוּ לְרֹאוֹת אוֹתִי, הַבְּכִיּוֹת שֶׁהֵם בָּכוּ בְּצִיּוֹן שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, זֶה הָיָה עוֹלָה לְרַקִּיעַ הָרִי הֵם עוֹמְדוֹת בַּחוּץ, שֶׁמָּעוּ אוֹתָן בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת צְעָקוֹת הָיָה, בָּאוּ אֶל צִיּוֹן שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, זֶה הָרִי חָדָר קָטָן, נִדְחָקוּ רַב הַנָּשִׁים מִמֶּשׁ כְּמוֹ סַרְדִּינִים עִם כָּל הַבְּכִיּוֹת, עִם כָּל זֶה נִשְׁכַּכְתִּי עַל הַצִּיּוֹן שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, תָּמִיד הָיָה לִי חִבּוּר וּמְשִׁיכָה לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל מֵאֵז, כִּי לְמִדַּתִּי הֵמוֹן הֵמוֹן פְּעָמִים לְקוֹטֵי הַלְכוֹת, זֶה לֹא יְכוּלִים לְהִסְבִּיר, אֲפֹלוּ זֶה מֵה שֶׁמְחַזֵּיק אוֹתִי עַד עַכְשָׁו, נִזְכַּרְתִּי מֵה שֶׁעָבַר עַל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְקַחוּ אוֹתוֹ לְבֵית סֹהַר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, רָדְפוּ אוֹתוֹ, דְּבָרוּ עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר, כָּל הָעִיר דְּבָרוּ עָלָיו כָּלֵם, וְרַק רָצוּ לְהַרְג אוֹתוֹ עַל לֹא דְבַר, מֵה הוּא עֹשֶׂה? נִשְׁכַּכְתִּי אֲצֵל הַצִּיּוֹן שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּכִיתִי הֵמוֹן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֵה בְּכִיתִי? אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁלְקַחוּ וִידִיאוּ, כְּשֶׁקָּמְתִי אֲנִי הָיִיתִי רָטוּב מְלֹא, קָמְתִי מֵהָר לֹא שָׁמְתִי לֵב שֶׁכָּל כֶּף הִרְבֵּה נָשִׁים נִדְחָקוּ כָּלֵם בְּתוֹךְ הַצִּיּוֹן, מִיֵּלֵא אֲנִי לֹא שֶׁמְעַתִּי אֶת הַקוֹלוֹת שֶׁלָּהֶם הָיִיתִי בְּמָקוֹם אַחֵר לְגַמְרִי, כָּל הַצִּיּוֹן שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל הָיָה מְלֹא דְמַעוֹת מִים, כְּמוֹ שֶׁשָּׁפְכוּ כַּמָּה דְלִיִּים מִים, כְּשֶׁיִּצְאָתִי וּבְרַחֲתִי, זֶה הַפְּתַבְתְּ שְׁלִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה מֵה שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְהַגִּיד לָכֵם, אֵין לָכֵם אֶף אַחַד, רַק אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי לֹא מֵאֲחַל לָכֵם שׁוּם רַע, חֵס וְחִלְלִיָּה, אֲדַרְבֶּה! כָּלוּם, אָב רוֹצֶה אֶת הָרַע מֵהֵבֵן שְׁלוֹ? רוֹצֶה רַק אֶת הַטוֹב שְׁלוֹ, אֲפֹלוּ הֵבֵן מוֹרַד נֶגֶד אֲבָא, הָאֲבָא רוֹצֶה אֶת הַטוֹב שֶׁל הֵבֵן, אַתֶּם אֵלוֹ שֶׁלְמַדּוֹ אֲצֵלִי, מִמֶּשׁ כְּמוֹ יְלָדִים, אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְהֵאֲמִין אֶת זֶה, לֹא יְכוּלִים לְהִבִּין אֶת זֶה, אֲפֹלוּ מְקוֹמוֹת אַחֵרִים וְכוּ', אֲבָל מִסֵּרְתִי אֶת נַפְשִׁי בְּשִׁבְלֵכֶם, כְּמַעֲט שֶׁקִּבַּלְתִּי אֶרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בֵּית סֹהַר, בְּשִׁבְלִי מֵה? גְּנַבְתִּי? בְּרוּךְ הַשֵּׁם תֵּאֲמִינוּ לִי כָּל הַכֶּסֶף שֶׁתָּרָאוּ אֲפֹלוּ אֲנִי לֹא סוֹפֵר אֶת זֶה, אֲנִי נוֹתֵן אֶת זֶה לְמִישֶׁהוּ וְסוֹפֵר

וְזֶה הוֹלֵךְ יִשְׂרָאֵל לְמַדְפִּיס, אֲנִי לֹא יִקַּח, אֲנִי רַק אוֹמֵר וּבְזֶה אֲנִי אֹסִים
 דְּבַר אֶחָד מֵה שְׂרָאִיתִי, רְאִיתִי הִרְבֵּה מִקְרִים מְזַעְזָעִים, מֵה שְׂאֲנִי
 שׁוֹמֵעַ יוֹם אֶחָד אָדָם אַחֵר הָיָה מְשַׁתְּגֵעַ, עִכְשָׁו בָּא בְּחוֹר הוּא בְּגִיל
 שְׁבַע עֶשְׂרֵה וּבְכָה כְּמוֹ תִינוּק, אוֹמֵר מִהֲרַגֵּעַ שְׁנַעֲשִׂיתִי בַר מְצוּה
 אוֹתוֹ יוֹם נְחֻלִיתִי, אַרְבַּע שָׁנִים רַק גִּתּוּחִים וְנִתּוּחִים הִחְזִירוּ לוֹ כְּלִיָּה,
 וְעָשׂוּ לוֹ רַחֲמָנָא לְצֻלָן הַשְׁתַּלֵּת כְּלִיָּה וְזֶה לֹא הִצְלִיחַ, וְדִיאֲלִיזָה וְכוּ',
 הוּא הִשְׁכִּיב אֶת עֲצָמוֹ עַל הַרְצָפָה וּבּוֹכָה וּבּוֹכָה, לְמָה מְגִיעַ לִי דְבַר
 כְּזֶה? הוּא סֶךְ הַכֹּל בֶּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה, נִקְרַע הֵלֵב, אַתֶּם יוֹדְעִים מֵה
 שְׁחֻשְׁבֹּתִי, חֲבַל שְׁכָל אֱלוֹ הָאֲבֻרְכִים לֹא הָיוּ רוֹאִים אֶת זֶה, תִּרְאוּ מֵה
 קוֹרָה? מִסְכֵּן, בְּחוֹר טוֹב, בְּחוֹר עֲדִין, בְּחוֹר עִם מִדּוֹת טוֹבוֹת, הָאָבָא
 וְהָאָמָא לֹא יָכְלוּ לְהִגְבִּיָּה אוֹתוֹ, וְנִסּוּ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ הָאֲחִיוֹת הָאָח,
 לְמָה מְגִיעַ לִי דְבַר כְּזֶה בְּכָה? לְמָה? מֵה יְכוּלִים לְעֲנוֹת לוֹ? אָבֵל
 אֲצִלִי חֻשְׁבֹּתִי רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּלַמִּידִים יְקָרִים אֲנִי עֲזַרְתִּי לְכֶם
 בְּחַיִּים, מִסְרַתִּי אֶת נַפְשִׁי בְּשִׁבְלֵכֶם פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, נִתַּתִּי אֶת הַחַיִּים
 שְׁלִי בְּשִׁבְלֵכֶם, אֲנִי לֹא מִבְּקֶשׁ מִמְּכֶם שׁוּם דְּבַר, אֵל תִּצְחָצְחוּ לִי אֶת
 הַנְּעֻלִים, אֲנִי לֹא מִבְּקֶשׁ אֶת זֶה, אֵל תִּנְשֵׁק לִי אֶת הַיָּד, רַק דְּבַר אֶחָד
 אֵל תִּדְבַר עָלַי רַע, אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁלֹא מְגִיעַ לִי, פְּשֻׁטוֹת, לֹא מִבְּקֶשׁ
 מִמְּכֶם אֲפִלוֹ כֶּסֶף, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לִי כֶּסֶף, תִּאֲמִינוּ לִי שֶׁהָיוּ
 עֲשִׂירִים גְּדוּלִים אֲצִלִי, הִנֵּה פֹה הַיּוֹם הִגִּיעַ כְּכַר אוֹצֵר הַקְּנֻטְרָסִים,
 אוֹצֵר הָאָמוּנָה שְׁלֹשִׁים אֲלָף, גַּם כֵּן אֲנִי חָיִב עַל זֶה הַמוֹן כֶּסֶף
 וְהַדְּפֹסֶתִי, יֵשׁ מִחֻסָּנִים מְלֵאִים שֶׁל קְנֻטְרָסִים מְלֵאִים סְפָרִים, עִכְשָׁו
 אֵין תְּרוּץ שְׁלוֹקָחִים כָּל כֶּף הִרְבֵּה כֶּסֶף, אֵין תְּרוּץ מִמֶּשׁ בְּזוּל, מְצַאֲתִי
 מִדְּפִיס שְׁמַדְפִּיס לִי אֶת זֶה מִמֶּשׁ בְּזוּל הַזּוּל, אָבֵל בְּזוּל הַזּוּל זֶה גַּם
 בֶּן כֶּסֶף, לְלַכֵּת לְעֹזֵר לִיהוּדִים לְקָרֵב יְהוּדִים אַתֶּם יוֹדְעִים אֵיזָה זְכוּת
 זֶה? הָרִי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְצוּם, פִּגְמָנוּ בְּבְרִית צְרִיכִים לְצוּם רַחֲמָנָא
 לְצֻלָן, אֶחָד בָּא עַל נִדְהָ, שְׁפַחָה, גּוֹיָה, זּוֹנָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, פַּעַם
 צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת זֶה, לְמָה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְחַכּוֹת עַד אָז? פִּרְשִׁיתִי

לכם מה שאמר רבי מאיר מפרימשלאן, "לגזר ים סוף לגזרים כי לעולם חסדו", הקדוש ברוך הוא מרחם עלינו, הוא גוזר לנו חתיכות חתיכות את היסורים עד היום הסופי, אז כי לעולם חסדו שאנחנו לא צריכים לסבל, כל יום יוצאים ומפיצים עוזרים ליהודים זה תקון מאד גדול, הנה אני יגיד לכם רק דגמא אחת, אתמול בלילה פה היה שתיים שמה היה שבע בארצות הברית, צלצלתי ודברתי עם כל בחור בנפרד, מה קורה? איך עבר שבת? היה לך איפה לאכל? מה עשית? לכל בחור, תראו במקום אחר, חב"ה, הרבי כבר נפטר לפני עשר שנים, ותאמינו לי לא קבלו ממנו אחד ממיליון, אני יכול להגיד את זה לפני הארון קדש, מה שהתלמידים קבלו ממני עד כדי כך, אני יכול להגיד את זה ברבים, קדם כל קבלת אשה הוא דאג לך לאשה, הוא אמר לך ברכה והצלחה, הזכיר על הציון, הוא העיר אותה, הוא דאג שתלך לשכב, הוא דאג שיהיה לך מלבוש, הוא דאג שיהיה לך אכל, הוא דאג שיהיה לך משהו, הוא דאג שיהיה לך שלום בית, איך שהם נתקבצו השנה אני מאד מתפעל מהם, אני מכרח להגיד לכם כל הכבוד, איך שנתקבצו יחד באהבה, זה הרבי שלנו, רבם לא מבינים אידיש שהוא דבר, הוא דבר באידיש, גמר שיחה, לחיים! אני חס ושלום לא רוצה להשפיל את אף אחד, אני לא רוצה להפנס בתחום, אבל זה מה שקבלו, לחיים ולברכה, אתם לא הייתם מחזיקים מעמד שמה, הייתם בורחים, אף על פי כן את האהבה ביניהם, איך שהם עזרו אחד לשני ועוזרים אחד לשני, אני לא אומר שאין מחלקת שמה, כי יש מחלקת, אבל אני רק אומר עצם זה שהתאחדו יחד זה מה שאני מבקש אתכם, לכל הפחות קבלתם ממני, אני מבקש ממכם שתי דברים, אחד אל תזרקו עלי אבנים, אל תדברו עלי, מספיק כואב לי, מספיק הפצע פתוח, זה לא יכול כל כך מהר להתרפאות, ואני לא יודע אם זה אי פעם יוכל פעם להתרפאות, קשה, והדבר השני מה שאני מבקש אתכם, כשיגיע

היום לא יכולים להתפטר מזה, לא יכולים לצאת מזה, כי התורה אומרת כי עֵפֶר אַתָּה וְאֵל עֵפֶר תֵּשׁוּב, איי! מה יהיה? מי יהיה? עֵפֶר אַתָּה וְאֵל עֵפֶר תֵּשׁוּב, כְּשֶׁתִּשְׁכְּבוּ עַל הַקֶּרֶשׁ טְהָרָה תִּגִּידוּ אוֹי אֲנַחְנוּ מִתְחַרְטִים, לָמָּה לֹא צִיִּתְנוּ אֶת מוֹהֲרָא"ש, אוֹי אֲבָל יִהְיֶה מֵאַחֵר, מָה אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, כָּל יוֹם קִצֵּת מִקְרָא, קִצֵּת מִשְׁנָה, קִצֵּת גְּמָרָא, קִצֵּת הַלְכָה וּשְׁלוֹם בֵּית, תַּעֲשׂוּ כָּל מָה שְׁבִידְכֶם שִׁיְהִי שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם לְבֵין נְשׁוֹתֵיכֶם, תִּכְבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, זֶה גְּמָרָא מִפְּרֻשַׁת הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ, וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ, עָלָיו הַכָּתוּב וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה, זֶה הַגְּמָרָא אוֹמֵר, וּרְבִנּוּ ז"ל אוֹמֵר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) צְרִיכִים מְאֹד לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, זֶה קִשָּׁה אִשָּׁה קִשָּׁה, תִּאֲמִינוּ לִי גַם בִּיצֵה יְכוּלִים לְבַשֵּׁל קִשָּׁה וּלְבַשֵּׁל קֵל, אִשָּׁה קִשָּׁה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ רַךְ, לֹא חֵס וְחִלְיָה אֱלִימוֹת פִּיזִית, לֹא אֱלִימוֹת מְלוּלִית, אֲלֵא עִם דְּבוּרִים יָפִים, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי לְמִדַּתִּי אֶתְכֶם אֵיךְ לְהִנְהִיג בֵּית, מִי שֶׁלֹּא רוֹצֵה הוּא סוּבֵל, מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִזֶּה? יְכוּלִים לְקַחַת אֶת הַסּוּס עַד הַמַּיִם, אֲבָל לֹא יְכוּלִים לְהִלְחִיץ אוֹתוֹ לְשִׁתּוֹת, לָמָּה? אִם דוֹחֲפִים אֶת הָרֹאשׁ שְׁלוֹ מָה הוּא עוֹשֶׂה? מָה הֵייתִי אוֹמֵר לָכֶם תְּמִיד? נוֹתֵן לָכֶם זְבִינֵג' עִם הָרִגְלִים הָאֲחֹרִיֹת שֶׁתַּעֲוּפוּ, לֹא יְכוּלִים? יְכוּלִים! רַק לְהִסְבִּיר, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם שֶׁמְרוּ אֶת תּוֹרַת הַשֵּׁם כְּמוֹ שְׁאֲנִי לְמִדַּתִּי אֶתְכֶם, אֲנִי לֹא רוֹצֵה מִכֶּם שׁוּם דְּבָר, אֲבָל רַק דְּבָר אֶחָד אֵל תִּשְׁלְמוּ לִי חֲזָרָה רַע, עֲכָשׁוּ בְרוּךְ הַשֵּׁם פִּתְחֵנוּ בֵּית הוֹרָאָה ר' ... וְר'..... וְר'.... לָכֶם יִהְיֶה צְחוּק הָרַב ..... כִּי לְמִדַּתְּם אֶתוֹ בֵּיחָד, אֲבָל הוּא לָמָּה, אִם לוֹמְדִים יוֹדְעִים, שְׁלִשְׁתָּם קָבְלוּ סְמִיכָה מֵהָרַב ..... וְיְכוּלִים לְפַסֵּק הַלְכוֹת, דְּעוּ לָכֶם שְׁאֲסוּר נִדָּה זֶה פְּרַת, אֲפִלּוּ טַפַּת דָּם כְּחֶרֶדֶל, וְלֹא כְּדָאִי לְקַחַת צֶאֱנָס אֶחָד מִמִּילִיּוֹן, אִם נוֹלַד בֵּין אוֹ בֵּת בְּעַל מוּם תִּסְמַנַּת דָּאוֹן אוֹ אוֹטִיסְט אוֹ מְנַגּוּלִי וְכוּ', כְּבָר לֹא שְׁוֶה הַחַיִּים, הַחַיִּים לֹא שְׁוִים, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם זֶה הַקְּלָלָה הַכִּי גְּדוּלָה, אֵין יוֹתֵר, הַשֵּׁם יִשְׁמֵר, זֶה הָעֲנֵשׁ הַכִּי גְּדוּל, אָדָם צְרִיךְ לְרֹאוֹת אֶת זֶה עִם

הַעֲיִנִים שְׁלוֹ, בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה לְסַבֵּל מִבֶּן אוֹ בַת זֶה הַמּוֹת, בַּחַיִּים אֶתָּה כָּל יוֹם כָּל שָׁעָה כָּל רִגַע מֵת, וְאֶתָּה אוֹכֵל אֶת עֲצָמָךְ, זֶה הַעֲנֵשׁ הַכִּי גָדוֹל, וְלִכְּן אֵל תִּקְחוּ אֶת זֶה בְּקָלוֹת, הֲרֹחוּב מְלֵא פְרִיצוֹת, וְאַבְרָךְ צָרִיךְ אֶת אֲשֶׁתוֹ, רַק בַּיַּמִּי טָהָרָה מֵתוֹ, מֵרַב חֲמֻרוֹת בָּאִים אַחֵר כֶּךָ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן לְעֵבְרוֹת, כְּשִׁמְתָר מֵתוֹ, אֵל תִּהְיֶה אַחֵר כֶּךָ צַדִּיק, בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָךְ אֲשֶׁה, אֲבָל גַּם כֵּן אֶתָּה צָרִיךְ לְשַׁכְּנֵעַ אוֹתָהּ לְדַבֵּר אֶתָּה יָפֵה, בְּוֹדָאֵי אִם תִּלְךְ עִם כַּח זֶה מִתְחִיל בְּעֵינָה, אֲבָל כְּשֶׁאֲסוּר אֲסוּר, בְּוֹדָאֵי זֶה קָשָׁה, אֲנָשִׁים מִשְׁתַּגְּעִים שְׁבִשְׁבַת זֶה קָשָׁה לָהֶם, אֲבָל תִּאֲמִינוּ לִי יוֹתֵר קָשָׁה לִהְיוֹת גּוֹי מְלֵהִיּוֹת יְהוּדִי, אִזּוּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ פּוֹתְחִים עִכְשָׁו בֵּית הוֹרָאָה, אֲנִי רוֹצֵה מְאֹד מְאֹד שְׁתִּשְׁאַלוּ כָּל שְׂאֵלָה, נַעֲשֵׂה שְׁעוֹת, אֲנִי הֵייתִי מְצִיעַ לָכֶם לְאַבְרָכִים, הַלוֹאֵי שְׂאֵתֶם תַּעֲשׂוּ כָּל מוֹצְאֵי שְׁבַת מְלוּגָה מְלֻכָה שְׁעָה אַחַת לֹא צָרִיכִים יוֹתֵר, אִם הֵייתֶם יְכוּלִים לְצַרֵּף אֶת הַנְּשִׁים שֶׁהֵם לֹא יִהְיוּ לְבָד, אֲשֶׁרִיכֶם! וּפְעַם הָרַב ... וּפְעַם ר' ... וְר' ... וְלַחֲזוֹר אֶת הַהֲלָכוֹת זֶה לֹא שִׁיךְ שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ כְּבָר, הָרַבִּי רַבִּי אֲשֶׁר מִסְטֵרְלִיסק לָמַד הַלְכוֹת נִדָּה אֶלְךָ פְּעָמִים, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ יְכוּלִים, תַּעֲשׂוּ חֲשֻׁבוֹן כְּמָה סִימְנִים יֵשׁ בְּהֲלָכוֹת נִדָּה, אֶלְךָ פְּעָמִים טוֹרֵר בֵּית יוֹסֵף, וְהוּא הָיָה פְרוּשׁ לְגַמְרִי, אֵיפֵה הוּא יוֹדֵעַ אֲשֶׁה, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים אֶת זֶה, זֶה דְּבָרִים בְּסִיסְיִים, הִנֵּה הִשְׁבּוּעַ הַתְּחִלְנוּ, בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי יְבוֹא פֶה יְהוּדִי, הַמְשַׁרְדַּד מְשַׁלֵּם עַל זֶה כְּסָף, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שְׁעֵטְנִז, שְׁתַּדְּעוּ מַה זֶה הַלְכוֹת שְׁעֵטְנִז, הוּא יִרְאֶה לָכֶם בְּדִיוֹק מַה זֶה שְׁעֵטְנִז, רְצִיתִי שְׁכַלְכֶם תְּבוֹאוּ זֶה פְּעַם בַּחַיִּים, זֶה לֹא כָּל שְׁנֵי וַחֲמִישִׁי, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתֶם עֲסוּקִים, הַפְּצָה, פְּרַנְסָה, אֲבָל פְּעַם בַּחֲדָשׁ נִבְיָא רַבָּנִים אַחֲרִים, יְבִיאוּ שְׁקוּפִיּוֹת יִסְבִּיר לָכֶם, שְׁעֵטְנִז זֶה לָאוּ וְהִרְבֵּה נִכְשָׁלִים, אֲנִי רוֹצֵה שְׁכַלְכֶם תִּהְיוּ, לֹא מִבְּקָשִׁים מֵאָף אַחַד אֲגוֹרָה, אֲבָל תְּבוֹאוּ אֵל תִּגִּידוּ מַה? אֲנִי יוֹדֵעַ כְּבָר, מֵאֵיפֵה אֶתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶה שְׁעֵטְנִז? רַבְכֶּם לֹא יוֹדְעִים מַה זֶה הַמְּלָה שְׁעֵטְנִז, וְתַדְּעוּ לָכֶם מִי שֶׁהוּלֵךְ עִם שְׁעֵטְנִז רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוּא עוֹבֵר כָּל דְּקָה כָּל

שנייה לאו, זה לא צחוק, כדאי, שמונה וחצי, שעה אחת כלם יכולים לבוא, אפילו שוחטים שקמים בבקר כדאי, רואים את זה חי, תאמינו הלואי שאני הייתי יכול להכניס וגם כן לראות, אני רוצה לראות את זה ממש במוחש, חדש הבא עוד דבר, יראו תולעים חרקים איך שצריכים לבדק, מראה את זה בשקופיות חי, לא מה אני צריך את זה? מה אני צריך ללכת? מה זה חסר לי? אני יודע, אנחנו לא יודעים, גם אני לא יודע, למדתי בדיוק מה זה שעטנז, אבל לראות את זה במוחש לא ראיתי, היום יש כבר במוחש, ואני מאד מבקש אתכם תשתפו פעלה, אם מתעורר שאלה אל תהססו לשאל, נדה, בשור בחלב, שבת, כל מה שיש, עכשו קרה מה שקרה, זה צריכים להיות צדיק גמור שכסף יבדל ממה, כסף זה תאוה, זה כסופים, לא נותנים לחתול לשמור על החלב, למה? הוא יעשה טעימה, ערב שבת עושים טועמיה לטעם את המאכל אם יש מספיק מלח, אם לא שרוף, אם אני צריך לזה תקון, החתול יעשה טועמיה ויותר מטועמיה, היא תחכה עד שתגמר לך את כל החלב, את כל הגבינה, עכשו תחפש את זה, כשמתעסקים עם כסף זה תאוה גדולה מאד, בפרט שלא רואים, בפרט שהכל בשם מוהרא"ש, שואלים אבל יש כסף! מה עושים עם הכסף? קדם כל נעשה לי שחור בעינים, אני מיד שנכנסתי אמרתי דבר חדש אני צריך, מהצ'ק הראשון החלפנו את אלו שחותמים את הצ'קים שאין להם שיכות אחד לשני, ולפני שחותמים צ'ק לבדק למה צריכים את הצ'ק, ואחר כך חותמים ומצלמים את הצ'ק ומכניסים את זה בקלסר, וכותבים על מה זה ה'לך, יש קלסר אחד במשרד ואחד אצלי, שקוף! נעשה לי חשך בעינים כמה הוצאות יש פה, חשמל, מים, תקונים, הנה אתם רואים נחת לראות נקי, אבל אתם יודעים שפה יש אברך שמנקה, יש אברך שמתקן, הכל עולה כסף, המקוה בעצמו, אז כל אגורה היום שקוף בקלסר, יכולים להראות לכלם, לדפדף, הנה תראה אני מעניין מאד

מאד לקנות את הבנין מר' ... כי הילדים כבר גדולים, ונכדים כבר גדולים, היתה נכדה שאמרה אבא אני רוצה ללכת למקוה עם אמא, ושאל למה את מדברת ככה, האבא הולך עם האח שלי למקוה אני רוצה ללכת עם האמא שלי, עד כדי כך לא צנוע, בפרט שיש נשים צעירות מתבישות ללכת למקוה שיש למעלה דירים, מה שסתכלו עלי? ידעו מתי שאני הולכת, אז אני רוצה הדבר הראשון עם הכסף לקנות את זה, ביום נעשה שמה או גן או פעוטון, נשפץ את זה, ועכשו העקר זה לא מספיק, בלי עין הרע כמעט שלש מאות נשים בחדש, אין מקום לזוזי שמה, אז נרחיב את זה, לעשות עוד אמבטיאות, להרחיב, לתקן, אז יש מה לעשות עם הכסף, אנחנו רוצים בעזרת השם יתברך, להרחיב את הבית הכנסת, ברוך השם זה לא הולך לאבוד, ולכן אם אתם בן אוהבים את מוהרא"ש, אתם בן רוצים לעשות לי נחת, תביאו אלי הוראת קבע אחד בשבוע בהתנדבות, אז אני יודע שכוונתך באמת, שלא רצית משכרת, וכבר היה פה זמן שרק ראו כסף כל היום, דברו כסף, במקום שידברו היום הפצתי מה אני יגיד לך מאתים קנטרסים, היום הפצתי מאה קנטרסים, היום ברוך השם יצאתי עם חמש מאות קנטרסים, זה מה ששמעו תמיד פה, אני לא הייתי פה שלש שנים נעשה ברוך פה, היום עשיתי כל כך הרבה כסף, מה עשית כסף? גנבת כסף! כי אם הולכים עם אדם בכח, ואתה הולך נגד רצון אדם אז גנבת ממנו, לכן אדרבה אם אתם אוהבים אותי תביאו הוראת קבע אחד פעם בשבוע, עכשו הקדוש ברוך הוא יתן לי את החיים אני יבוא לגור פה, בין כך הקדוש ברוך הוא יתן לי את החיים, אף אחד לא יכול להיות בטוח, ככה אני חי, כל חודש אני פה, לא יעבר חודש אני פה, פעם שבת אחד פעם שתי שבתות, הקדוש ברוך הוא יתן את החודשים, והקדוש ברוך הוא יעזר שלכלכם יהיה רק טוב, ואני מאחל לכלכם מכל הלב שלי, כמו אבא אמתי שרוצה את הכי טוב לילדים.

מֵה שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ חֲזָרָה תִּתְּפַלְלוּ עָלַי, מִי שְׁאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דֵּי יֵאמֵר
לְצָרוֹתַי דֵּי, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.
הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת י"ז טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל נְשׁוֹת אֲנִי שׁ
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מָה אֵמֵר לְכֵן נָשִׂי אֲנִי שׁ הַיְקָרוֹת, בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים הַנֶּעַר לֹא
עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן עִם אֵף אַחַד הוּא עוֹשֶׂה מֵה שֶׁהוּא רוֹצֶה, הוּא עוֹמֵד
עַל הָרֵאשׁ שֶׁל מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי פְּתוּחַ אֶתְכֵן אִם הֵייתֵן
יודעות מֵה שְׁעֲשִׂיתִי עִכְשָׁו הֵייתֵן כְּלָכֵן עוֹמְדוֹת וְרוֹקְדוֹת, כִּי בְּרוּךְ
הַשֵּׁם תְּפַסְתִּי אֶת הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים שֶׁלְמָדוּ אֶצְלִי וְלִמְדָתִי אוֹתָם
פָּרַק אִיךְ לְהַתְנַהֵג בְּבֵית וְאִיךְ לְהַתְנַהֵג עִם הָאִשָּׁה, וְדַבַּרְתִּי אִתָּם כָּל
כֶּךְ הַרְבֵּה זְמַן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם לֹא נִחַתִּי כְּרַגַע, אֲנִי יִגִּיד לְכֵן אֶת הַסֵּדֶר
הַיּוֹם שְׁלִי פְּתוּחַ, אֲנִי אוֹהֵב לְהִיּוֹת פְּתוּחַ, אֶצְלִי אֶתֵּן כְּמוֹ בְּנוֹת, אֲנִי
לֹא מִסְתִּיר מִכֵּן כְּלוֹם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַקְּמַתִּי קַהֲלָה מְאֹד מְאֹד יְפָה אֲנִי
גְּאָה בְּקַהֲלָה, פֶּה וְשִׁמָּה יֵשׁ מֵה לְתַקֵּן וּנְתַקֵּן אֶת זֶה, אֶתְמוּל בְּלִילָה
בָּאוּ מִבְּחוּץ אֲנָשִׁים כָּל מִינֵי צָרוֹת לְשִׁמַּע אֶת הַצָּרוֹת זֶה קוֹרַע אֶת
הַלֵּב לְאֵלֶיךָ חֲתִיכוֹת, אָדָם אַחַר הֵיךָ נִשְׁבַּר לְגַמְרִי, נִכְנָסוּ הוֹרִים אָבֹא
אִמָּא שְׁלֵשׁ אַחֲיוֹת אַח עִם בֶּן, הַבֵּן הֵיךָ בְּגִיל שְׁבַע עֲשָׂרָה, בְּכַה כָּל
כֶּךְ אֲנִי בְּגִיל שְׁבַע עֲשָׂרָה אוֹמֵר, מֵהַיּוֹם הַבֵּר מְצוּה גְלוּ אֶצְלוֹ מִחֲלָה
מֵאֵז לֹא הִפְסִיקוּ נְתוּחִים דִּיאֲלִיזָה עָשׂוּ אֶצְלוֹ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן הַשְּׁתַלַּת
כְּלִיּוֹת עֲלָה לָהֶם הוּן תוֹעֲפוֹת לְמַעֲלָה מִמָּאָה אֶלֶף דוֹלָר עַד שֶׁהִשְׁיִגוּ
כְּלָיָה, וּכְבָר הָיוּ בְּטוּחִים שְׂזָה הַסֵּתֶדֶר, מְצֹאוּ נְגִיף וְרַחֲמָנָא לְצַלֵּן
לֹא הַצְּלִיחַ, וְעוֹד נְתוּחִים, הַיְלִד בְּכַה כָּל כֶּךְ הַשְּׁכִיב אֶת עֲצְמוֹ עַל

הרצפה ההורים לא יכלו להגביה אותו להרגיע אותו, הוא בוכה למה זה מגיע לי כל כך, זה רק ספור אחד, כשזה היה חשבתי רבוננו של עולם חבל שאברכים לא נמצאים עכשו בחדר חבל שהנשים הצעירות לא היו עכשו בחדר לראות את זה, כדי שאתן תגביהו את הידים להקדוש ברוך הוא ולהגיד רבוננו של עולם תודה שאני בריאה, ואם לא רואים את זה לא יכולים להעריך מה זה החיים, לא יכולים להעריך מה המתנה שהקדוש ברוך הוא נותן לנו, חכמינו הקדושים אומרים אינו דומה שמיעה לראיה, אחד מספר לך ספור שמעתי כן, אבל כשרואים את זה וכו', בשביל זה תמיד אני אומר בקור חולים זה המצוה הכי גדולה, כשהולכים לבית חולים ורואים רחמנא לצלן מחלקת הילדים מה שעובר שמה מחלקות רחמנא לצלן השם ישמר מה שרואים, אז יוצאים מזעזעים לגמרי וכבר לא רוצים שום דבר, רוצים רק את הבריאות, ככה עד שעה שתים קבלתי אנשים אני יהודי אני צריך לאכל מלוח מלכה, בקשי אכלתי כזית מלוח מלכה, מה אתן חושבות עשיתי, הנה הזכרתי לבצלים הצעירים של אלו הנשים הצעירות שלמדו אצלי, מה אתן חושבות שעשיתי, צלצלתי לישיבה ולכל בחור שאלתי איך עבר עליך השבת איפה אכלת מה אכלת, ואיפה היה ואיך היה ומה קרה, את כל בחור, ואני בטוח שאתן לא עשיתן את זה לאלו שיש להן ילדים אצלי, אתמול בלילה שיחה של שעה וחצי עד שלש וחצי להתקשר לבחורים לדאג שהיה להם טוב היה להם בסדר אם לא היה להם מה לאכל, ואחר כך כמובן הייתי צריך לדבר עם אשתי איך היה בשבת, ומה היא אומרת לי איך היה שבת, ישבתי בין ארבע קירות וקניתי קצת דגים וקניתי קצת טשולנט לא רציתי לבשל, בשבילי עצמי אני יבשל, הרב ..... אמר לי שיש איזה אברך מקבל ורוצה מאד לראות אותי, היה פעם כשהיה משבר הוא היה פה ולא יכולתי לדבר אתו, אמרתי לאשתי אמרה כן כן תדבר אתו אולי הוא יגלה

לך את הסוד למה אנחנו סובלים כל כך הרבה, תפגש אתו, בסדר נו
 השעון כבר ארבע בבקר אני צריך עוד לגמר כמה למודים, הלכתי
 לישן בבקר קמתי והלכתי למקנה ואני לומד לפני התפלה הלכתי
 להתפלל, ואני אומר מה שהיה היום, אני לא הולך לאכל עד שאני
 גומר את השעורים שלי, אחר כך אכלתי ואחר כך היה שתיים עשרה
 הבטחתי לבנות שאני ידבר אתן, אולי נתתי להן קצת מוסר חריף
 מדי, אבל ספרתי להן שהיה צדיק רבי יחיאל מיכל מזלטשוב זי"ע
 שהוא היה צדיק גדול מאד, הוא היה מוכיח את האנשים אז ככה
 ירד על אנשים מאד מאד שיצייתו את הקדוש ברוך הוא, שלא יעברו
 על הרצון של הקדוש ברוך הוא, אבל לפני שהוא פתח בדבור אז
 הוא הסתובב עם הפנים אל הקיר ואמר 'רבונו של עולם יש לך
 ילדים טובים אני מבטיח לך שהילדים שלך הם טובים, מה שאני
 יורד עליהם מה שאני אומר להם מוסר, אני רוצה שיהיו עוד יותר
 טובים' הוא הסתובב ואחר כך נתן מוסר, דברתי עם הבנות קצת
 קשות, אבל אחר כך הכתה הגבוהה שהיה לה עגמת נפש מכמה
 בנות הם שמו לי על השלחן דבר שהכינו אמרתי להם שיכניסו את
 זה פה בויטרינה, אני אומר לכן ישבתי ודברתי אחת אחר השניה,
 אני מאד מתפעל מהבנות האלו, אני לא יודע למה השחירו אותן
 אני לא יגיד עכשו שמות מכמה בנות שהשחירו אותן ועשו איקסים
 עליהן ומוציאין שם רע עליהן, הם עשו עבודה יסודית ומקצועית,
 אני מאד גאה, אמרתי להן אם לא הייתי רואה את זה הייתי יוצא
 שבור, כי מספיק עגמת נפש יש לי, נו ישבתי אתן שעה וחצי
 הסתכלתי, ממש דפדפתי דף אחר דף ואני מאד מאד גאה אתן, עם
 העבודה שלהן מה שהן עשו, אז כבר אני רואה שאסור לעשות על
 בת איקס, היא כבר לא שוה אין דבר כזה, בנות יקרות אני לא יודע
 איך אבל מה אני רואה את הבנות מה שעשו פה השחירו אותן כל
 כך את הבנות הגדולות, שאיקסים וככה ויעיפו אותן מהבית ספר,

עד שהכנסתי אותן חזרה, אני רואה את זה אני רואה שמשהו עשיתי טוב, כל בת עשתה עבודה משהו מאד מיחה, הבעל שם טוב רחל אמנו המהר"ל מפראג הרב כדורי.

אני רואה ברוך השם זה הפרות, אני רואה את הבחורים ברוך השם אלו שלומדים לא אלו שנשרו, מה אני יעשה ברוך השם יש לי קצת נחת בחיים, אני רואה שמשהו עשיתי טוב, החתם סופר אומר שאחד שאל אותו משהו אז הוא עונה לו תאמין לי שאפלו אין לי זמן לבלע את הרק, לא שאין לי זמן לדבר, אני גם כן יכול להגיד את זה שעה וחצי אז איך אני יוצא, היה כמה מאנ"ש על הדרך והנה המקבל בא אשתי אומרת לי אתה תבחר מה המקבל יגיד לה, יש פתגם בגמרא "הרי זה בא ללמד ונמצא למד" אחד רוצה ללמד אותי ופתאום הוא לומד, לא פחות ולא יותר זה אברך שעשה ספרים שואל אותי, חשבתי שהוא רוצה להגיד לי סודות התורה רוצה להגיד לי נסתרות מה עובר, אמר איך אתם מחזיקים מעמד, אני שבור לגמרי, אני מפוצץ לגמרי, ראיתי ברוך כזה אני עוד צריך לחזק אותך, אשתי אומרת שאני יגלה אצל המקבל הזה מה קורה בבית שלנו, מה קרה, היא לקחה עצמה אל הלב, אני מבין אותה, הוא רוצה רק לדעת איך אתם מחזיקים מעמד, אז הצרכתי לתת לו שעור שעה וחצי איך מתחזקים, הוא יצא החוצה אני לא דברתי עם הרב ... אני ידבר אתו מחר שיגיד לי עם מה הוא יצא, מה חזקתי אותו, איך שהוא כבר נעשה מנחה צריך לרוץ למנחה אז התפללתי מנחה, פתאום אומר לי ... אחד צלצל אותו מארצות הברית מהדירה הוא אומר שהנכד שלי בבית חולים כבר משבת, אבל זה היה בין מנחה למעריב אשתי לא ספרה לי, איך שצלצלתי אליה אומרת גם אני עכשו נתודעתי שאתמול בשבת לקחו אותו עם אמבולנס לבית חולים, אני הצרכתי לחזק אותם וברוך השם רצתי להתפלל ערבית, בקשי ישנתי שעתים, אני צריך משהו לאכל, אז אכלתי חתיכת עוגה

וְכֹס חֶלֶב, וְהִלַּכְתִּי חֲצֵי שָׁעָה לְנוּחַ הַרְגָשְׁתִּי כָּבֵד וְכוּ', וְהִנֵּה כָּבֵד אֲנִי
 צָרִיךְ לְעֹלוֹת אֶל הַבְּחֹרִים כְּמַעַט אַרְבָּעִים בְּחֹרִים בְּרוּךְ הַשֵּׁם מִשְׁתִּי
 כְּתוּת שֶׁל "בֵּית מְנַחֵם" "בֵּית שְׁלֵמָה" בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הִבְאֵתִי לְכֻלָּם
 מִתְּנָה שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנֵה שִׁילְמָדוֹ, וְהִנֵּה אֵיךְ שֶׁהוּא עַד שָׁאֲנִי יַחְתֵּם
 אֶת הַשֵּׁם וְעַד שָׁאֲנִי יִדְבֵּר אִתָּם מְסִבִּיר לָהֶם מָה יִהְיֶה לָהֶם אִם הֵם
 יֵשְׁבוּ בִישִׁיבָה וְיִלְמְדוּ וּמָה יִהְיֶה אִם יֵצְאוּ בַחוּץ וְיִסְתַּוְּבְבוּ, יֵשׁ לָנוּ
 כְּמָה יְלָדִים שֶׁמְסַתְּוֹבְבִים עַל הַרְחֻבוֹת וְלֹא עוֹשִׂים כְּלוּם, הוֹלְכִים
 לְקִטְף קוֹצִים וְהוֹלְכִים פֹּה וְהוֹלְכִים שָׁמָּה וּמְשַׁעְמָמִים, פְּשׁוּט
 מִשְׁתַּגְּעִים, הַסְּבַרְתִּי לָהֶם אֵיזָה תַעֲנוּג לְשִׁבְתָּ וְלִלְמַד וְלִקַּח זְמַן, וְהִנֵּה
 הַגִּיעַ הַזְּמַן אוֹמְרִים לִי שְׁכָל הָאֲבָרְכִים מְחַכִּים כָּבֵד פֹּה, שָׁעָה מְחַכִּים
 עָלַי, רְצִיתִי מִשְׁמָה לְאֲבָרְכִים דְּבַרְתִּי עִם הָאֲבָרְכִים דְּבַרְתִּי אִתָּם לְגַנֵּב
 לְגַזֵּל? לֹא אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג בְּבֵית, אֵיךְ שִׁיְהִי שְׁלוֹם בֵּית, אֵיךְ שֶׁתִּשְׁמְרוּ
 עַל הָאִשָּׁה, חֶבֶל שֶׁלֹּא שִׁמְעֶתָּ, הַבְּטַחְתִּי לְכֵן שָׁאֲנִי יִדְבֵּר אִתָּם אֲנִי
 מִדְּבַר אִתָּם, וְזֶה מָה שֶׁדְּבַרְתִּי מְאֹד שְׁבָאִים אֵלַי, אֵיךְ מִתְּנַהֲגִים בְּבֵית,
 וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׁעוּד פְּעַם יִהְיֶה כְּמוֹ הַסְּפוּר שֶׁל רַבִּי מֵאִיר שְׁבַעֲלִיכֵם
 יִגְרַשׁ אֶתְכֶן שֶׁתְּרוּקוּ לִי בַפְּנִים, כִּי בִקְשֵׁתִי אֶת הָאֲבָרְכִים דְּבַר אַחַד,
 אֲנִי לֹא צָרִיךְ מֵאֵף אַחַד שׁוֹם דְּבַר, רַק שְׁתִּי דְּבָרִים, דְּבַר אַחַד שִׁיְהִי
 הַפֶּרֶת הַטוֹב הַזְּכַרְתִּי לָהֶם מָה שֶׁקִּבְּלוּ אֶצְלִי מָה שֶׁנִּתְּתִי לָהֶם אֶת
 הַנְּשָׂמָה נִתְּתִי לָהֶם, מָה לֹא עָשִׂיתִי בְּשִׁבְלֵם, אֵיךְ דְּבַר כְּזֶה בְּעוֹלָם,
 וְהַסְּבַרְתִּי לָהֶם פְּשׁוּט מֵאִיפֹה בָּא זְלוּל אַחַד לְשָׁנִי, יֵשׁ פִּתְגָם שֶׁלֹּשׁ
 לֹא מֵאֲמִינִים בְּצַדִּיק כִּכָּה זֶה, לֹא יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַטָּבַע, הַרְבֵּנִית
 סוּף כָּל סוּף זֶה בַּעֲלָה, גָּרִים בְּיַחַד, גְּבָאִי הוּא תְּמִיד בְּיַחַד אֵי גְבָאִי
 שֶׁהִיָּה צָרִיךְ לְהַסְתַּפֵּל קֶצֶת קֶצֶת שְׁכָל, הִיָּה רוֹאֵה דְּבָרִים שֶׁנַּעֲשִׂים
 לְמַעַלָּה מִדְּרָךְ הַטָּבַע שְׁדוּד דְּרָךְ הַטָּבַע, אֲנִי עוֹשֶׂה תְּמִיד תְּנָאִי בָּא
 אֶצְלִי בַחוּר בַּחוּרָה צְרִיכִים שְׁדוּף אֲנִי עוֹשֶׂה אִתְּכֶם תְּנָאִי אַחַד,
 שֶׁהַזְּמָנָה רֵאשׁוֹנָה תְּבִיאוּ לִי, מָה אֲנִי יִגִּיד מְחִזְקִים בְּדַבּוּר, כָּל פְּעַם
 שָׁאֲנִי פֹה חֲבִילָה שֶׁל הַזְּמָנוֹת, גְּבָאִי הוּא קְרוּב, בֵּין זֶה אָבָא שְׁלִי, לָךְ

אַתָּה וְתִשְׁכַּב חֲמִשִּׁים שָׁנָה וְתִכְבֶּה כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה כְּמוֹ שְׂאֵבָא שְׁלֵךְ
 בְּכָה לֵךְ תִּלְמַד חֲמִשִּׁים שָׁנָה כְּמוֹ אָבָא שְׁלֵךְ, אֲזִי אוּלַי בְּאַמַּת תְּהִיָּה
 כְּמוֹ אָבָא שְׁלֵךְ, אָבָל זֶה לֹא כְּכָה, שְׁלֵשׁ לֹא מְבִינִים, הַסְּבַרְתִּי לְאַבְרָכִים
 מֵאִיפָה בָּא זְלוּל כְּזֶה לְזְלוּל, סוּף כָּל סוּף בְּאַתָּם אֵלַי, אֲנִי יִגִּיד לְכֶם
 עִם מְכַנְסִים קְרוּעוֹת וְגוֹפְיָה קְרוּעָה, וְאֲנִי קִנִּיתִי לָהֶם בְּגָדִים, קִנִּיתִי
 לָהֶם כּוֹבַע, מָה לֹא, אֲכָל שְׂפַע, הִיָּה הַרְבֵּה פְּעָמִים שְׁעָשִׂינוּ צְלוּם,
 תִּרְאוּ בְּפָרִישִׁידֵר אֵין בְּכָל מְקוֹם דְּבַר כְּזֶה מָה שְׂאַתָּם רוּצִים, הָרִי
 אַחַד מֵהַתְּלוּנוֹת הִיָּה בְּמִשְׁטָרָה עָלַי שְׂאַנִּי נִתְתִּי סֵם לְאַכֵּל לְבַחֲוִרִים,
 הַחֹקֵר עֲרָבֵי הַשֵּׁם שְׁלוֹ מַחְמוּדָה, אוֹמֵר לִי אֵת הַשֵּׁם שֶׁל הַיֵּלֵד, אֲנִי
 שׂוֹאֵל אוֹתוֹ כְּכָה בְּתַמִּימוֹת, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לִי
 בְּטַחוֹן עֲצָמִי וְאַמּוֹנָה בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי שׂוֹאֵל אוֹתוֹ תִּגִּיד לִי
 הַשֵּׁם שֶׁל הַיֵּלֵד בְּלִכְנָן יוֹדְעוֹת מִי זֶה, ... , קִדָּם כָּל אֵם נִתְתִּי לוֹ סֵם
 אֵיךְ הוּא חַי, תִּגִּיד לִי, אֲנִי אוֹמֵר לֵךְ דּוֹגְרִי, אֲנִי מִסְתַּכֵּל לוֹ בְּעֵינַיִם
 הוּא מִסְתַּכֵּל מֵהַצֵּד, לֹא תִסְתַּכֵּל לִי בְּעֵינַיִם, אֵם נִתְתִּי סֵם אֵיךְ הוּא חַי,
 וְדַבֵּר שְׁנֵי אֲנִי רוֹאֶה שְׁהַיֵּלֵד הַזֶּה הוּא כְּכָה שְׂמֵן טוֹב טוֹב, מִסֵּם לֹא
 נַעֲשִׂים כָּל כֶּךָ שְׂמֵן, וְתַכְּף מִיָּד הוּא רָאָה שְׁהוּא שְׂאֵל לֹא לְעַנֵּן עֲבַר,
 אָבָל אֲנִי לֹא שְׂכַחְתִּי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי לֹא שׂוֹכַח אֵת הַטּוֹבוֹת שְׁעוֹשִׂים
 לִי, וְאֲנִי לֹא שׂוֹכַח אֵת הָעוֹלוֹת, אוּלַי זֶה חֶסְרוֹן אָבָל מָה לְעֵשׂוֹת, אֲנִי
 זוֹכֵר אֵת הַכָּל, עוֹלָה שְׁעוֹשִׂים לִי אֲנִי לֹא יִשְׁכַּח אֵת זֶה אֶקַּח אֵת זֶה
 אֵתִי עַד הַקָּבֵר וְאֲנִי יִלְךְ עַד הַבַּיִת דִּין שֶׁל מַעְלָה, טוֹבָה אֲנִי לֹא יִשְׁכַּח
 אֵת זֶה עַד הַבַּיִת דִּין שֶׁל מַעְלָה, אֲנִי יִהְיֶה פְּתוּחַ, הַחֶסְרוֹן שְׁלִי שְׂאַנִּי
 פְּתוּחַ, מָה שֵׁישׁ לִי בִלְבַב אֲנִי מוֹצִיא בְּפֶה, מָה שְׂבִפָּה אֲנִי בִלְבַב, זֶה
 חֶסְרוֹן, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְצַבֵּעַ אֵת עֲצָמִי, אֲזִי הַסְּבַרְתִּי לָהֶם וְהַזְכַּרְתִּי לָהֶם
 אֵיךְ שְׁהִיָּה כְּשֵׁהֶם הָיוּ, הִיָּה לִי רַק בְּעֵינָה אַחַת אֲתַכְּסֶם, אֲמַרְתִּי לָהֶם,
 הִיָּיתֶם אֲצָלִי יוֹתֵר קְרוּבִים מִבֵּן, הַבֵּן הַגְּדוֹל שְׁלִי פְּעַם הַתְּלוּנָן אַף
 פְּעַם הוּא לֹא מִתְּלוּנָן אָבָל פְּעַם הוּא זָרַק מְלָה, אָבָא לְמָה לְבַחֲוֹר הַזֶּה
 (אֲנִי לֹא יִזְכִּיר אֵת הַשֵּׁם) בְּחֹר כָּל כֶּךָ קָשָׁה הִיָּה וּמְסַכֵּן, הוּא חֲזוֹר פַּה

כבר היה רחמנא לצלן בבית חולים, והיה רחמנא לצלן בבית סהר ולקח סמים, אז עוד היה לי בעיות וסבלנות אליו, שנה שלמה סבלתי ממנו, אבא למה יש לך יותר סבלנות אליו ממני, כמעט שהלב נקרע לי, מה אני יגיד לו, יש אצלי בחדר מעגל סגור, אני רואה בדיוק איפה כל בחור, למה, כי הרגע ששולחים לי בן אצלי זה האחריות שלי, אני רוצה לראות מי נכנס, היום צריכים לשמר יש כל מיני שלקנים כל מיני זבל שבאים מבחוץ, אנשים חולים השם ישמר, אז אני מסתכל לא כל כך עליהם ברוך השם לומדים טוב, אבל מסתכל אם לא נכנס משהו אחד זר בחוץ, היום צריכים מאד לשמר בחוץ על הילדים אפלו אם הוא הולך עם פאות עם זקן, אז הרגע שההורים נותנים לי ילד אני צריך מאד לשמר.

אמרתי להם אם הייתי מתנהג כמו אדמו"ר אחר היה לכם כל הכבוד אלי, מפני שהייתי לכם יותר מאבא בשביל זה בא הזלזול הזה, כל כך מזלזלים, אבל זה הטבע שלי אני לא יכול לשנות, ואני לא ישנה את הטבע, למה אני מקדים לכן את זה, ברוך השם לא בטלתי את הזמן, היום אני צריך עוד עכשו לחזור ולשבת וללמד, אני צריך להשלים מה שהחסרתי היום, חשבתי שהמקבל יגלה לי אולי יתן לי ולאשתי תקונים, ובמקום שקבלתי תקונים אני הצרכתי לחזק אותו לעודד אותו לשמח אותו, שעובר עליו צרות משנות ויסורים ומה לא, מה שאני מבקש אתכן אני כבר לא רוצה להחזיק יותר מדי, השמחה הכי גדולה יש לכן ילדים בבית אני לא רוצה לגרם לכן פרוד בבית שאני מחזיק אתכן כל כך הרבה, אבל אני שמח זה השמחה שלי, כמו שראיתי את זה, וזה עשה לי את היום, ראיתי את הבנות שעשו עליהם איקסים כמה בנות הם עשו דברים כל כך יפים, אני רואה שיכולים, אותו דבר אני אומר לכן רואים את החסד שאתן עושות אחת לשנייה את האהבה שיש אצלכן, זה מה שעושה לי את כל החיים, אני מאד מבקש אתכן תמשיכו, הנה ברוך השם

היום נפתח חוג לבנות כל יום יהיה דבר חדש, יהיה מאד מענין להם, אני רוצה להעסיק אותן שלא יהיו משעממות שלא יסתובבו על הרחובות סתם ללכת לקטף קוצים, וללכת ועוד פעם ללכת ולבוא, אני רוצה למלאות להם את הראש עם למודים, הלואי שאני יכול לעשות להם בגרות שיהיה להם במה למלאות את הראש, אצלנו בארצות הברית בת חוזרת מבית ספר בשעה חמש ויש לה עבודת בית שהאמא משתגעת כל כך הרבה עבודת בית, ופה עד שלש והיו עד שעה אחת, ובקשי לומדות והולכים אחר כך הבייתה, וכמו במושב זקנים עד שבאים לבית הכנסת ומתחילים שורה אחד ללמד, זה כבר שתיים עשרה, צריכים ללכת לאכל, עושים ארוחת צהרים או בקשי באים מאחר, ופתאום מורה צריכים הפסקה עכשו באת לפני שלש רבעי שעה וכבר צריכים הפסקה, ואחר כך נחנו כבר, שחקנו בחוץ, אז צריכים להתחיל, אנחנו עיפות אז צריכים עוד הפסקה כדי לנוח על ההפסקה הראשונה, וכבר הנה צריכים ללכת הבייתה וככה נגמר הבית ספר, זה תכלית? בית ספר צריך להיות בית ספר, בית ספר צריך להיות בנות שצריכות ללמד, ויש מה ללמד, אבל אני צריך את העזרה שלכן, מה תעזרו לי, קדם כל תדעו לכן חכמינו הקדושים אומרים הקדוש ברוך הוא כותב בראש השנה את התקציב על כל השנה כמה שיהיה לה השנה, בשביל זה בראש השנה אנחנו הולכים אל רבנו ז"ל הוא העורך דין שלנו הוא ממליץ טוב בעדנו, ולא מפסידים, זה קשה לנשים, תאמינו לי שגם לגברים יותר קשה, מה שהצפיפות שמה, ואין איפה לישן, ובקשי ישנים, ואין מה לאכל אפלו לוקחים מהבית פתאום כל המזודה נעלמה זה לא כל כך פשוט, אל תחשבו שזה פשוט שמה, אבל באים בשביל רבנו ז"ל, אומרים חכמינו הקדושים בראש השנה הקדוש ברוך הוא כותב את התקציב חוץ מהוצאות שבתות וימים טובים, כמה שעולה לשבת על זה אומר הקדוש ברוך הוא לוו עלי ואני פורע,

בשכיל זה תמיד אני אומר פדאי לקנות על שבת מכל טוב זה על החשבון של הקדוש ברוך הוא, הוא ישלם את זה, ככה אני תמיד אומר תמלאו את הפרישיר לכווד שבת ככה שישאר לששת ימי החל, והקדוש ברוך הוא יחזיר, אנחנו מאמינים באמונה שלמה, וגם מהוצאות תלמוד תורה מה שצריכים לשלם שכר למוד אנחנו לוקחים ממש פרוטות, מה שלוקחים במקומות אחרים, בארצות הברית היום לוקחים מאה וחמשים דולר מהעניי שבעניי, אין דבר כזה אין לי, לך, בלי רחמנות ומעופים, אמת שמה לא חסר תלמודי תורה לא חסר בתי ספר, בשכונה שלנו איפה שאני גר יש שמה שמונה עשרה תלמודי תורה ושבע בתי ספר של בנות בלי עין הרע, כלם מפצצות, זה נחת לראות, בבקר שמה זה לא כמו פה, פה רק רוצים לסגר את הבתי חנוך החרדים חותכים את התקציבים עושים כל מיני קומבינות לסגר את המוסדות החנוך החרדים, שמה אתן צריכות לראות בבקר כל תלמוד תורה כל בית ספר יש להם את האוטובוסים שלהם זה נחת לראות אוטובוס אחר אוטובוס, כל אחד כתוב את השם של המוסד, זה מונקטש זה בעלזא זה סאטמאר זה ויזניץ זה באבוב כל אוטובוס זה נחת, לא כמו שחושבים הנה הם בגולה, תאמינו לי שיש בברוקלין בעצמו יותר חרדים מכל ירושלים ביחד, לא יכולים לתאר, ברוך השם הנה בניתי בנין ענקי עבר שבע שנים ועדין אין לי התר, וברוך השם אף אחד לא מפריע, פה כל אבן ששמתי עם דמעות ועם דם, ועדין אנחנו צריכים רחמים שיאשרו לנו את זה, זה עדין לא מאשר, צריכים רחמים, כמה כסף עולה לי עורכי דינים אז לכל הפחות שלא יהיו חייבים שכר למוד, כמה מבקשים? על זה מתר לתת ממעשרות על זה מתר לתת מצדקה, זה הצדקה הכי גדולה שיהיה לבן שלי מלמד טוב, שיהיה לבת שלי מורה טובה, אבל צריכים לעזר, אנחנו לא מקבלים משום אחד, טפות אנחנו מקבלים מבחוץ, זה נס שלא סוגרים לנו, אנחנו

מקוים להקדוש ברוך הוא שייטיב אתנו, הוא מנסה אותנו, ברוך השם אנחנו עומדים בנסיון, אני אומר לכן אנחנו צריכים לקבל צל"ש בשמים, עמדנו בנסיון הכי קשה, ועכשו מתהפך הקהלה רק לטובה.

היה יהודי שספר לי את הספור הזה, באומן היה יהודי עשיר גדול מאד וחלק כסף לכלם שיהיה להם על שבת הנה קח חלות קח בשך דגים עשה את זה בחפץ לב, ולא היה חסר עניים שמה, פעם התהפך הגלגל הוא אבד את כל הכסף וכבר לא היה לו לתת, גם אתמול בלילה היה יהודי אצלי שממש הוא היה עשיר ענקי היה לו בתים, הכל עקלו ממנו הכל לקחו ממנו, ממש התהפך לו הגלגל, אשתו עזבה אותו עם הילדים, והוא ברח אל האמא שלו, ראיתי את הצער והבנתי את הצער, לא נחתי לא שקטתי אני רוצה רוצה את בעלך חזרה פה, נתתי מנה לאשה בשביל בעלך שאבד את הכסף בשביל זה כבר לא שוה, אבא של שבע ילדים, לא נחתי ולא שקטתי עד שהבאתי אותם ביחד בחדר שלי ושמה עשיתי שלום, ועכשו אתם הולכים הביטה לא את אל האמא שלך והוא אצל האמא שלו אתם חוזרים ביחד, זה היה אתמול בלילה, אז אני שואל אתכם האם אני נגד שלום בית? אני רוצה להרס בתים? מעלילים עלי עלילת דם עלילת רשע, לא מספיק שגנבו וגזלו אותי לא מספיק שעשו לי כל כך הרבה צרות הולכים להגיד אנחנו נלך למשטרה, ואתה הפרעת, אני הפרעתי? העורך דין היום כעס אומר האדמו"ר אל תפחדו אני עומד לצדכם, מה שיהיה ריב בין בעל לאשה בכל בית נורמלי יש שמה וכוזחים אם האשה לא הכניסה מספיק מלח במרק אז יש וכוזח המרק לא טוב, מה אתה מדבר, לך אל האמא שלך, לא ככה הולך, אז מוהרא"ש חייב על זה, ככה אני רואה פה, מוהרא"ש הפריד ביניהם, וככה מדברים, העורך דין אמר אני יעמד לצדכם, אין דבר כזה, מה על כל דבר קטן צרות חדשות, להגיד לכם שאני לא מתחרט, אותו

יְהוּדֵי מֵאוּמָן אַחַר שְׁעֵזַר לְכֻלָּם, אֲנָשִׁים נוֹרְמָלִים עִם לֵב, אָדָם הָיָה לוֹ
 כָּל הָעֲשִׁירוֹת בְּמִקּוֹם שְׁכַל הָאֲנָשִׁים שְׁקִבְלוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַתִּים יִזְלוּ אֵיזָה
 דְּמָעָה, מִסִּכֵּן הָאָדָם הַזֶּה אֲבָד אֶת הַכֹּל, מָה אַתָּן חוֹשְׁבוֹת שְׁעֵשׂו
 לוֹ, אֶת הַמּוֹת, גִּנְבַּת קִמְצוֹן וְכִכָּה מִקְהֵלָה שְׁלֵמָה עַל הֶרְחֻבוֹת, הוּא
 נִכְנָס כָּל כֶּף בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ הַפְּסִיק לְלִכְתּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, הַתְּפִלָּל בְּבֵית,
 דְּפָקוֹ עַל הַחֲלוּנוֹת גִּנְבַּת יֵשׁ לָךְ אַתָּה לֹא רוֹצֵה לְתֵת, קִמְצוֹן, הָאָדָם
 הַזֶּה לֹא הַפְּסִיק לְבִכּוֹת, אֲשֶׁתּוֹ כְּבָר לֹא יִצְאָה הַיְלָדִים כְּבָר לֹא יִצְאוּ,
 אֲבָא שְׁלָךְ גִּנְבַּת אֲבָא שְׁלָךְ לֹא רוֹצֵה לְתֵת, שְׁמוֹ שְׁמִים, זֶה שְׁפָר לִי
 אֶת הַסְּפוּר הוּא כְּבָר לֹא חֵי, זֶה הָיָה לְפָנַי הַרְבֵּה שָׁנִים הוּא זוֹכֵר אֶת
 הַסְּפוּר הַזֶּה בְּאוּמָן, בְּמִקּוֹם שִׁיְהִיָּה קִצֵּת רִגְשׁ תְּרָאָה אָדָם הַזֶּה נִתֵּן
 לָכֶם עֲכָשׂו אֵין לוֹ תְּאַמִּינוּ לוֹ, פְּתָאוּם הוּא קִמְצוֹן פְּתָאוּם הוּא רָשָׁע,
 כְּשֶׁנִּתֵּן זֶה הָיָה טוֹב, הָיָה שְׁבוּר לֹא הַפְּסִיק לְבִכּוֹת, מָה עוֹשִׂים, תְּמִיד
 יֵשׁ יְהוּדִים טוֹבִים בֵּין אֲנִי שְׁעוֹשִׂים חֶסֶד, הַיּוֹם בָּא לִי ... אוֹמֵר לִי
 מוֹהֲרָא"ש אַתֶּם יֵשׁ לָכֶם קְהֵלָה מְאֹד יָפָה, נִשְׁבֵּר לִי הַדּוּד שֶׁל מִים
 וּבָאוּ כָּל אֲנִי וְהִבִּיאוּ לִי דוּד חָדָשׁ וְתִקְנוּ לִי, וּמִמָּשׁ מָה לֹא עָשׂו
 לִי לֹא הָיָה לִי מִים חֲמִים, אֲזִי יֵשׁ בֵּין אֲנִי שְׁאֲנָשִׁים טוֹבִים, הָיָה אֶחָד
 מֵאֲנִי לֹא יָכַל לְסַבֵּל כְּבָר יוֹתֵר, רָאָה שְׁעֵשׂו רָשָׁעוֹת כְּזֶה לְאָדָם, הוּא
 נִכְנָס בְּבֵית שְׁלוֹ הוּא סְגוּר בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ כְּבָר כְּמָה שְׁבוּעוֹת הוּא לֹא
 הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּמִתְחִיל לְדַבֵּר אֶתוֹ לְנַחֵם אוֹתוֹ, אוֹמֵר לוֹ כְּכָה,
 "הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִסָּה אוֹתְךָ עִם עֲשִׁירוֹת נִתֵּן לָךְ עֲשִׁירוֹת, רָצָה
 לְרִאוֹת מָה תַעֲשֶׂה עִם הַכֶּסֶף, קִבַּלְתָּ צֵל"ש, כָּל הַמְּלֵאכִים מִתְּפַעֲלִים
 מִמָּה, נִתְּתָ לְכָל עֲנֵי חֲלוֹת דְּגִים בְּשָׂר בְּשִׁפְעַת קִבַּלְתָּ עַל זֶה מֵאָה א'
 א'. עֲכָשׂו מֵהַשְּׁמִים רוֹצִים לְנִסּוֹת אוֹתְךָ עֲנִיוֹת, וְלֹא סִתָּם עֲנִיוֹת אֲלֵא
 שְׁכֻלָּם יִתְּנוּ לָךְ בְּזִיוּנוֹת, וְעֲכָשׂו אַתָּה רוֹצֵה לְקַבֵּל אֵיקָס, אַתָּה רוֹצֵה
 לְקַבֵּל אֶפְסֵי רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עֲכָשׂו שְׁמַנְסִים אוֹתְךָ לְרִאוֹת אֵיךְ שְׁתַּחֲזִיק
 מִעֲמֵד בַּעַת צָרָה, עֲכָשׂו אַתָּה רוֹצֵה שְׁכַל הַמְּלֵאכִים יִגִּידוּ אַתָּה רוֹאָה
 רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם הוּא סְגוּר אֶת עֲצָמוֹ וְהוּא כְּבָר בְּרָגֵז עָלֶיךָ וְהוּא נִשְׁבֵּר,

וְהוּא לֹא הוֹלֵךְ לְבֵית הַפְּנִסֶּת" הַיְהוּדִי הַזֶּה הֶחֱזִיחַ אוֹתוֹ כֹּל כֶּךָ עַד שֶׁהוּא לָקַח אִמָּץ הוּא יוֹצֵא בַּחוּץ, נוֹ בַּחוּץ מִקְהֵלָה שְׁלֵמָה גִּנְבֵי גִזְלָן הֵנָּה הַקִּמְצָן, הַיְהוּדִי הַזֶּה קִבֵּל חֲזוֹק כְּזֶה וְהֵלֵךְ לְבֵית הַפְּנִסֶּת, וּבּוֹדֵאִי כֹּל אֶחָד לֹא רָצָה לְשַׁבֵּת לִיד הַקִּמְצָן לִיד הַגִּנְבֵי, וְזֶה מֵהַגְּדֵל הַחֲזוֹק שֶׁמְחֲזִיקִים אֶת הַשְּׂנִי שֶׁנִּכְנַס לוֹ בִּלְבָב וְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד כֹּל הַבְּזִיווֹת כֹּל הָעֲלֻבוֹנוֹת מֵהַ שְׁסִבֵּל, וְכַמוֹכֵן שְׂגַם שְׂמָה קִבֵּל צִל"ש, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֶחֱזִיר לוֹ אֶת הָעֲשִׂירוֹת, לָמָּה אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֶה, גַּם אֲנַחְנוּ עֹבְרֵנוּ אֶת הַצִּל"ש.

אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם הֵינּוּ בְּמַצָּבִים הַכִּי גְרוּעִים, חֲבֵל שֶׁלֹּא לָקַחְתִּי תְמוֹנוֹת מֵהַבְּתִי סִפֵּר אֵיפֹה שֶׁהֵינּוּ, הֵינּוּ בְּדִירָה אֶחָד אַרְבַּע כְּתוּת, שֶׁשָּׂמוּ סֵדִין לְבֵן וְעַם חֲבֵל שֶׁל כְּבִיסָה וְסִכּוֹת כְּבִיסָה וְכִכָּה הָיָה אַרְבַּע כְּתוּת שֶׁבְּכַתֵּהּ הַזֹּאת הַמּוֹרָה לוֹמְדָת וּפֹה סֵדִין מִפְּרִיד, אִזְ שֶׁמְעוּ פֹה, וְאֵלּוּ צָחֲקוּ אִזְ שְׂמָה גַּם כֵּן צָחֲקוּ, הֵינּוּ כִּכָּר בְּבִנְיָן אֶחָד כְּמַעֲט שְׂמוֹנִים בָּנוֹת בְּשִׁירוֹתִים אֶחָד, סוּף כֹּל סוּף זֶה יְלָדִים, מֵהַ שֶׁעֲבָרְנוּ, וְאַחַר כֶּךָ שֶׁבָּאֵנוּ לְפֹה זֶה הָיָה כְּמוֹ מוֹזֵאוֹן שֶׁל שְׁעוּהַ מִמֶּשׁ, אִיךָ שֶׁיִּשְׁבּוּ חֲבֵל שֶׁלֹּא לָקַחְנוּ תְמוֹנוֹת מִזֶּה, כִּי הֵינּוּ צְרִיכִים לְהִרְאוֹת לָכֶם, זֶה אֵין בְּכָל הָעוֹלָם, עֹבְרֵנוּ בְּקִרְוֵנוֹ שֶׁנִּזַּל מִיָּם הָיָה דְלִי בְּכָל כְּתֵה מֵהַ שֶׁעֲבָרְנוּ בְרוּךְ הַשֵּׁם קִבֵּלְנוּ אֶת הַצִּל"ש, עֲכָשׁוּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָנוּ שֶׁהִקְהֵלָה מִתְחִילָה לְהִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, פְּתַחְנוּ "בֵּית הַרְוָאָה" יֵשׁ לָנוּ פֹה שֶׁלֹּשׁ אַבְרָכִים הָרַב ... וְהָרַב ... וְהָרַב... יְכוּלִים לְלַכֵּת לְשֵׁאל שְׁאֵלוֹת, וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁתְּשָׂאֵלוּ שְׁאֵלוֹת, תִּדְעוּ לָכֶם שֶׁזֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוֹר הַלְכוֹת טְהָרֵת הַמְשַׁפְּחָה זֶה לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, יְכוּלִים לְקַבֵּל מִכָּה כְּזוֹ מֵהַשָּׁמַיִם שֶׁזֶה לֹא שׂוּהַ אַחַר כֶּךָ הַחַיִּים, אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְפָרֵט פֹּה פְּרָטִים זֶה לֹא הַמְקוֹם לְפָרֵט, צְרִיכִים לְשֵׁאל שְׁאֵלוֹת, אֲשֶׁה חוֹשֶׁבֶת הִיא עוֹשֶׂה תַּחַת הַגֵּב שֶׁל בְּעֵלָה דְבָרִים מְגִנִּים, וְאִף אֶחָד לֹא רוֹאָה, קֵדָם כֹּל הַצְדִּיק רוֹאָה אֶת הַכֹּל הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַכֹּל, לֹא צְרִיכִים לְסַפֵּר לוֹ, אֲבָל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ, אִם הַצְדִּיק רוֹאָה

אם הצדיק יודע אז הקדוש ברוך הוא יודע, יש נשים שלא יבואו פה מחסרות הרבה פעמים, כי מתבישות ממני, שמו שמים אתן יודעות שצריכים מאד מאד לשמר לפחד מהקדוש ברוך הוא שיהיה יראת שמים, מקבלים על זה אחר כך מכה ואחר כך שואלים למה קבלתי מכה, למה זה מגיע לי, זה כבר מאחר, יראת שמים כשאסור אסור כשמתר מתר, אני לא יכול לפרט, אני מקווה שאתן מבינות, או שאר דברים שבת צריכים מאד מאד לשמר, או בשר בחלב אסור כלים של בשר בחלב באותו כיוור, מעשרות, בשביל זה מיום שלישי הזה פעם בחדש זה לא יעלה לכן שום כסף, שום אגורה, אבל אני מבקש את כלכן תעשו כל מיני מאמצים זה מאד מעניין, פעם בחדש המשך ישלם על זה, כמו שבטלתי את הלכלוך שבקשו פה שבע מאות שקל לאולם, למי בנית את האולם לכם, לילדים שלי בנתי, הלואי שירצו לראות אותי לדעת ממני, בשבילכם בנתי את זה, מה זה לקחת כסף, ואגב אני מכרח להגיד לכן עשינו פה תקנה חדשה החלפנו את האלו שחותרים החלפנו את הכל, רציתי מהיום כל צ'ק שיוצא מהמשך יש על זה שתי חתימות אחד לא יודע מהשני, ועושים צלום ומכניסים בקלסר ושמים בצד למה זה יצא, אני יכול להראות לכם אחד זה במשך ואחד זה בחדר שלי, כל צ'ק שיוצא מהמשך זה שקוף, לי נעשה חשך בעינים, לא ידעתי שיש כל כך הרבה הוצאות מים, והכל, אין המקום לפרט איזה הוצאות יש, אז כל אגורה מהיום יש על זה חשבון, אין יותר הפקה, הלואי אמרתי לאברכים אם אתם באמת אוהבים את מוהרא"ש הלואי שתעשו הוראת קבע אחד בהתנדבות.

מלבד זאת כל יום ראשון אני מבקש או לפני הדרשה או לאחר הדרשה אני לא יודע מתי יותר טוב לפני הדרשה מחכים על מוהרא"ש אחר הדרשה בורחים, חצי שעה שחרב ... ?למד אתכם הלכות, שתדעו הלכות פשוט לדעת הלכה, אנחנו יהודים

צְרִיכִים יֵרָאֵת שָׁמַיִם, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַעַת הַלְכָה מַה פֶּן מַה אֲסוּר, אֲנִי עוֹשֶׂה אֵת זֶה בְּשִׁבְלִי? אֲנִי עוֹשֶׂה בְּשִׁבְלֵכֶם שִׁיְהִי לָכֶם אֵיזָה מְשֹׁג בְּהַלְכָה, כָּלֵנוּ חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה נָשִׁים חוֹזְרוֹת בְּתִשׁוּבָה וְלֹא יוֹדְעוֹת הַלְכָה לֹא יוֹדְעוֹת כָּלוּם, בְּפֶרֶט הַתְּלַבְּשֵׁת שֶׁהוֹלְכִים זֶה מִגְּעִיל, אֲנִי אוֹמֵר לָכֵן בְּאַמַּת מִגְּעִיל, מַה אֵת רוֹצֵה לְהִרְאוֹת אֵת הַגּוֹף שְׁלָךְ מַה זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת הַחֲצֵאִית שֶׁתְּהִיָּה לְמַעֲלָה מִהַבְּרָפִים אוֹ שִׁיְהִיָּה הַבְּגָד כֹּל כֵּךְ צְמוּד, אֲנִי לֹא מִבִּין אֲנִי לֹא מְשִׁיג אֵת זֶה, אֲשֶׁה צְרִיכָה לְלַכֵּת בְּצַנִּיעוֹת, אֲזִי שִׁילְמֵד אֶתְכֶם חֲצִי שְׁעָה הַלְכוֹת לֹא יוֹתֵר, וִיכוּלִים לְשָׂאֵל שְׂאֵלוֹת, וְזֶה פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ, אֲבָל כֹּל חֹדֶשׁ אֲנִי רוֹצֵה פֶּעַם אֶחָד, וְאַחֵר כֵּךְ נִבְיָא עַל תּוֹלְעִים אוֹ תְרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, יֵשׁ כֹּל כֵּךְ הַרְבֵּה דְבָרִים יָפִים הַיּוֹם לְרִאוֹת, שִׁיכוּלִים רַק לְלַמֵּד, אֲזִי רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּשְׁתַּפּוּ פֶּעֶלָה, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְעֹזֵר תִּבְיָאוּ הוֹרְאֵת קִבֵּעַ אֶחָד בְּשָׁבוּעַ, אַחַת רוֹצֵה שְׁתִּיבִיא, תְּהִיָּה בְרִיאָה, אֲבָל אֲנִי אוֹמֵר לָכֵן פְּתוּחַ הַדָּף שֶׁנִּדְפְּדָף הֵינָה צ'ק זֶה הַלָּךְ אֵין יוֹתֵר חֲכָמוֹת תַּחַת הַשְּׁלֶחֶן, מִסְפִּיק סְבִלְתִי אַרְבַּע פְּעָמִים עֲבַרְתִּי פֹה כְּכֹר גִּיהֵנָם, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁמְסַפִּיק, מִגִּיעַ לִי קֶצֶת מְנוּחָה, הַלְוֹאִי שִׁיְהִיָּה לִי מְנוּחָה, הַלְוֹאִי, אֲנִי כְּכֹר רוֹאֵה עֲכָשׁוּ שְׁגָם אַחֵר כֵּךְ לֹא יְהִיָּה לִי מְנוּחָה, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם יְבוֹאוּ עִם תְּהִלִּים מוֹהֲרָא"ש אֵל תִּשְׁכַּח אוֹתִי תִזְכִּיר אוֹתִי בְּשָׁמַיִם, אֲנִי כְּכֹר רוֹאֵה מַה יְהִיָּה אֶפְלוֹ אַחֵר כֵּךְ לֹא יְהִיָּה לִי מְנוּחָה, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי לֹא צְרִיךְ מֵאַף אֶחָד שׁוֹם דְּבָר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם כֹּל הַכֶּסֶף מַה שֶׁאֲנִי לוֹקַח זֶה הוֹלֵךְ תִּכְף מִיָּד לְהַדְפָּסָה, אֲנִי"ש טְעֵנוּ שֶׁהַסְּפָרִים כֹּל כֵּךְ הַרְבֵּה יָקָר וְהוֹרְדִיתִי אֵת הַמְּחִיר, מַחְסָנִים מְלֵאִים עִם סְפָרִים אֵף אֶחָד לֹא לוֹקַח, פְּתֹאוֹם לֹא לוֹקַחִים, אֲזִי אֲנִי רוֹאֵה הַכֹּל הִיָּה בְּלוּף הַכֹּל הִיָּה שְׁקָר, רְצוּ הוֹרְאֵת קִבֵּעַ רַק בְּשִׁבְלִי צ'ק גְּדוּל, עֲכָשׁוּ הֵם צְרִיכִים רַחֲמִים שְׁלֵא יַעֲלוּ עֲלֵיהֶם מִס הַכְּנָסָה וּבִטּוּחַ לְאִמִּי וְכֹל מִיָּנִי הַשֵּׁם יִשְׁמֵר, אַתֶּם צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, כֹּל אֵלוֹ הַחֲכָמִים הַחֲכָמוֹלוֹגִים, אֲנִי מְשַׁלֵּם לְעוֹרֶךְ דִּין לְרוֹאֵה חֲשָׁבוֹן

להציל אותם ועכשו הם ברגז עלי, לקחתי להם את המוצץ מהפה, הצלתי אותך שלא תהיה בבית סהר, זה לא מבינים הראש מרבע, מוהרא"ש לקח לי את המוצץ מהפה, עד עכשו היה לי מוצץ, עד עכשו היה לכם גנבות, גנבת פשוט, אני אומר לא תגנב? הקדוש ברוך הוא אומר לא תגנב אסור לגנב, אז לזאת אני מאד מבקש אתכן שכלכן תבואו, לא שנעשה ויבוא איזה רב הוא יקח הרבה כסף, הדלק בעצמו הוא לוקח מאתים שקל, ולהסביר, אין מוהרא"ש הכל בחנם, ויכולים לעשות לו על הראש ולדבר עליו, רבנים אחרים לא הולכים על זה, תשלם הוא יבוא לך לא תשלם הוא לא יבוא לך, הרב ... בזו אותו והעלילו עליו עלילת דם כזה שהוא סגר את עצמו והוא לא רצה לראות יותר אנשים, והתקשרו אלי כל התלמידים והוא בעצמו שלח לי פקס מוהרא"ש תעשה לי טובה תרחם עלי, יש לי בזיונות עלבונות העלילו עליו כל מיני עלילות, הוא שבור, אני לא רוצה לצאת, שאחזק אותו, מה עשיתי לקחתי מהר רכב נסעתי מאד קשה לי לנסע, נסעתי עד נתיבות ואמרתי דרשה, וברוך השם חזקתי אותו, מה לקחתי בשביל זה כסף? יהודי מבקש התחזקות אני עושה את זה, אני נוסע מהצפון עד הדרום, אבל אחרים זה לא ככה, בשביל זה אני משלם על זה, אז אני רוצה שכלכן תבואו תהיו פה וזה מאד מענין, ויכולים ללמד הרבה, ונלמד כל ההלכות שרק שיך להראות חי, והעקר מה שאני רוצה לחזור שמגיע לכלכן צל"ש שהחזקתן מעמד במצבים הקשים.

אני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שהתפלות שלכן שעכשו הקהלה שלנו תגדל ותברך ויהיה לנו רק טוב, והעקר שנעשה נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ובמה עושים נחת רוח להקדוש ברוך הוא, חסד, עושים חסד אחת עם השנייה, אשה ילדה אתן יודעות גרים רחוקים מההורים, ויש הרבה נשים מסכנות שההורים עדין לא שומרים שבת רחוקים מהדת, אז האשה לא יכולה ללכת אל האמא

היא פה לבד, זה החסד הכי גדול שיכולים לעשות, אין לה איפה לחזור אל האמא, אין לה איפה לחזור אל חמותה היא לא מסתדרת עם חמותה, אז כשאתן עושות חסד עם אשה כזו זה חסד הכי גדול, זה מה שהקדוש ברוך הוא רוצה, לעשות נחת רוח לבורא כל עלמין, וזה הנחת הכי גדולה, ותאמינו לי לגדל יתומה זה המצוה הכי גדולה, ואשה צעירה שאין לה משפחה כל המשפחה עדין חלונים מסכנים הם לא יודעים מה זה תורה מה זה מצוות, אז היא נשארה פה לבד ועוזרות לה, אני אומר לכן שאין מצוה יותר גדולה מזו, מסכנה מי יעזר לה, ולכן זה היחודיות של ההקלה שלנו, אני רוצה חסד, עכשו בענין רופאים אנחנו יושבים ושוברים את הראש ורוצים את הרופאים הכי טובים, עכשו כלם רוצים אותנו, אנחנו מחכים בשביל הרופאים הכי טובים, לעת עתה אל תעברו לשום מקום, אנחנו מחכים שיבואו, יש לי עורך דין אין יותר קונצים, הכל אני עושה עם עורך דין, הרגע ששמעתי פה היה איזה פלוג מוהרא"ש אתה חייב, צלצלתי לעורך דין תעשה לי טובה הנה עוד פרשה עלי אז הוא התרגז הוא אמר כל אשה שיהיה לה איזה וכו' עם בעלה והיא בורחת אז מוהרא"ש חייב, אז זה כל כך כואב אני לא יכול אפלו להמשיך לדבר, זה היה אתמול שעשיתי שלום בית, אני מקלקל שלום בית? אני סוגר את הגמרא אני עוזר העקר שיהיה שלום, אני שובר שלום בית אני גורם שילכו? מה קורה מה זה צריך להיות, אז לכל הפחות אני יודע מה שזה, מעכשו כל דבר אני עושה עם עורך דין הוא יהיה השליח, יהיה ידאג הוא יראה מה שיותר משתלם לנו מה שמשתלם להקלה, מי שיתן יותר שרות מי שיתן יותר רופאים את זה אנחנו נעשה, הקדוש ברוך הוא יעזר שהקלה שלנו תגדל ותגדל וזה מה שאני מבקש אתכן עוד פעם ועוד פעם, באים משפחות חדשות מחפשים דירות מאד כמו נרות, הקדוש ברוך הוא יעזר שיש יזמים שמוכנים כבר להתחיל לבנות,

הקדוש ברוך הוא יעזר שזה יתגשם, כל משפחה חדשה שנכנסת פה תקבלו אותה בסבר פנים יפות, לא פתאום להתחיל לרכל היא ככה היא ככה אתן לא שוטרות של הקדוש ברוך הוא, תניחו את זה בשבילי, תקבלו אותם עם חיוך מה אני יכולה לעזור לה, זה הקדוש ברוך הוא רוצה זה הכל, ואני מבטיח לכן אם תקבלו בסבר פנים יפות הקדוש ברוך הוא יעזר לנו שיהיה לנו רק משפחות טובות, הגיע הזמן שברוך השם שכבר נגביה את הראש שלא נהיה ככה כמו במצרים שיש לנו פרשת השבוע הזו פרשת שמות, שהמצרים נתנו מכות ביהודים והיהודים סבלו כמו שהיה אצל הנאצים, בא ראש המועצה מסכן ושואל אותי על מלה מאד גסה באידיש, מה המלה הזו שכמה אכרים קוראים אותו, אמרתי אתה יודע אני אסור לי להגיד לה זה מלה מאד גסה, ואני מכרח להגיד לה הנאצים קראו את היהודים ככה במלה הזו, אני לא יחזר על המלה, אז אל תשבר, אבל ברוך השם שהקהלה שלנו גודלת, ואני רק מבקש כל אחת ואחת מכן שתדאגו שתדאגו את עצמכן במשרד הפנים שאתן גרות פה, פי יבוא היום הבחירות יהיה מאחר, אתן תרשמו פה הכל פה במדינה הולך אצבע זה הכל, אז מי שיהיה רשום ביבנאל הקדוש ברוך הוא יעזר יהיה לנו שלש יהיה לנו ארבע, אוי ואבוי אם לא היה לנו שנים הם היו עושים מאתנו שניצל, אני אומר לכן הם היו לוקחים מאתנו מסים והם לא משלמים כלום, וברוך השם שתי חברי המועצה הם מורידים אותם הכל על פי חק, אז אני רוצה מאד מאד כל אלו שנכנסו לגור פה הדבר הראשון תרשמו את עצמכן במשרד הפנים שאתן גרות פה, אתן הבעל הכל לרשם ככה.

הקדוש ברוך הוא יעזר יתן לנו את החיים שכבר נזכר לצאת מהגלות הזה ושנזכה לראות כמו עינינו בבנין בית המקדש ובביאת המשיח.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרנא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות י"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... תחיה

בענין שאלתכם האם בנות גדולות מתר לעשות להם חוג
בהתעמלות וכו' ידוע שללכת עם מכנס צמוד לבד זה בגד מאד
משקץ וכו' אבל אם תלך עם חצאית על זה יכולים אף ורק שהחצאים
ילכו עם המכנס ורק בעת ההתעמלות, כי צריכים להזהיר באזהרה
חמורה אשר גם ללכת עם חצאית קצרה זה מלבוש משקץ, ולכן אף
ורק בעת התעמלות מתר יחד, וגם תנאי כפול שלא ימצא שם שום
גבר חס ושלום אשר זה אביזריהו דגלוי עריות, וזה מאד מאד חמור.
הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לחנך את הבנות על טהרת
הקדש ונחדיר בהם אמונה וצניעות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרנב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות י"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה יגיעו אל ... גרו יאיר

בא לידי החשבון מקרן הדפסה "היכל הקדש" ואני רואה שאתה
חייב חוב ישן סכום אדיר של אלה שלש מאות שקלים, איני יודע
למה אתה מתרשל לשלם את זאת, כי הרי מי יודע כמה צרות אתה
סובל רק בשביל שלא שלמת את החוב הזה, שזה כספי צבור, ואוי
לו למי שגוזל כספי צבור, ולכן אני מאד מבקש אותך שכתחיל
לשלם תשלומים עד שתסיים עם החוב, כל כך חבל שתסבל בזה
העולם סבל גדול בעבור חוב שהנך חייב להקדש, וידוע שהדפסה
היא צדקה של רבנו ז"ל, ואוי לו למי שנוגע בכסף רבנו ז"ל כידוע

הספור שקרה עם ר' שמעון ז"ל תלמידו של רבנו ז"ל שנגע בכסף רבנו ז"ל והצרך לילך בגלות שלש שנים, ועברו עליו שם נסיונות קשים ומרים, והכל מפני שהשתמש בכסף של רבנו ז"ל.

ולכן אבקש אותך במאד מאד לבל תהיה חכם בעיניכם אלא תכף ומיד תתחיל לשלם ואם אינך יכול הכל בבת אחת אזי לאט לאט.

אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתעשה את רצוני כי פשוט כואב לי מאד לראות איך מזלזלים בכספי הדפסה.

המאחל לך תשובה שלמה...

ג' תרנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות י"ח טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

עברתי על הרשימה של קרן הדפסה "היכל הקדש" ואני רואה שנשארת חייב סכום אסטרונומי של עשרים אלף ש"ח, אינני יודע מה אתה, זה כמה שנים שאתה חייב את החוב הזה, ואם היית משלם בכל פעם אפלו סכום של כמה מאות שקלים, היית יכול כבר להפטר מכל החוב, ולמה אינך עושה את זאת?

לדעתי כל הצרות שאתה סובל הן רק מחמת שאתה חייב כסף צדקה שלקחת ולא שלמת ואין לי משג איך אתה יכול לישן שנה רגועה בשעה שאתה חייב לרבנו ז"ל סכום אסטרונומי כזה?! ולדעתי תבקש או מאחיק או מאביך או מאחותך שיעזרו לך חד פעמי ותשלם את כל החוב הזה, ואז תראה שתצא מכל צרותיך.

אני מאד מאד מקפיד ומתפלא איך אתה יכול להסתובב

בשקט בשעה שיש אחריך חוב אסטרונומי כזה! אני מאד מקווה
תכף ומיד כשתקבל את מכתבי שתתחיל לפרע את החוב הזה.
המאחל לך תשובה שלמה...

ג' תרנד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות י"ח טבת ה'תשס"ז
הכתב והמכתב בידי מוכ"ז ר' ... נרו יאיר היא לאות ולראיה
שהנני מכירו ועכשו הולך לחתן את בתו, ולרש אין כלום פשוטו
כמשמעו ולכן אשרי מי שיקבל אותו בסבר פנים יפות, ויהיה לו
לאחיעזר ולאחיסמך, ויתברך מפי אל עליון על החסד שיעשה עם
עני מרוד כזה, הקדוש ברוך הוא העומד על ימינו כמו שכתוב כי
יעמד לימין אביון יהיה בעזר של מי שיעזר לו, אשריו בעולם הזה
ובעולם הבא.

הכותב וחותם למען המצוה...

ג' תרנה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות י"ט טבת ה'תשס"ז
סיום מסכת ראש השנה בכלל אור המאיר
אנחנו אוהזים פה בגמרא בסוף, תנא דבי רבי בנימין בר חיאי
אנשי אינן בר ברכה, אלא כי אתא רבא אמר רב יעקב בר איבא
רבי שמעון חסידא, לא פטר רבן גמליאל אלא עם שבשדות, מאי
טעמא? משום דאניסי במלאכה, אבל בעיר לא. הדין הוא כשהכהן
מברך אז צריכים להיות קדימה לפני הכהן לא אחורי הכהן כי אז
אתה לא בכלל הברכה, הדרן עלך יום טוב וסילקא עלך מסכת ראש
השנה

צְרִיכִים לְדַעַת פַּעַם וּלְתַמִּיד, אָסוּר לְשַׁבֵּת עִם הָאֲחֻזְרִים נֶגֶד סִפּוּר תּוֹרָה, זֶה דְּבַר שְׂאָסוּר, זֶה לֹא כְבוֹד זֶה הִלְכָה, יֵשׁ לָנוּ הִלְכָה.

הַזְכוּת שֶׁלָּנוּ מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה שְׂזַכִּינוּ לְסִיִּים מִסַּכַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לִי מְאֹד מְאֹד קִשָּׁה הַדְּבֹר, כִּי הַלֵּילָה לֹא יִשְׁנָתִי, וּמִי שֶׁמִּסְתּוֹבֵב בְּחֶדֶר שְׁלִי רוֹאֶה אֶת הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים, מִה שְׁעוֹבֵר עַל נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל זֶה בְּלָתִי אֶפְשָׁר לְהִסְבִּיר, בְּלָתִי אֶפְשָׁר לְצִיר וּלְסַפֵּר, אֲבָל קִצַּת נַחַת רוּחַ יֵשׁ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הָיוּ אֲצֵלִי עֲכָשׁוּ הַפְתָּה שְׁלוּמִידִים הַתְּחַלַּת חֲמָשׁ, מִמֶּשׁ תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׂאִין בָּהֶם חֲטָא, כְּתוּב בְּזֹהַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי כְּשָׁבָא לְעִיר אֲזִי אָמַר לְתַלְמִידִים, אֲנִי הוֹלֵךְ לְקַבֵּל פְּנֵי אֲנָפִי שְׂכִינְתָא, אֶת הַפְּנִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה, אֲזִי הַתְּלַמִּידִים הַתְּפִלָּאוּ מִה זֶה אִתָּה הוֹלֵךְ לְרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה? מִי יְכוּל לְרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה? אִיךָ יְכוּלִים לְרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה? הוּא לֹא גָלָה לָהֶם אִיפֹה הוּא הוֹלֵךְ, אֲזִי הוּא הֵלֵךְ לְתַלְמוּד תּוֹרָה, אִיפֹה שֶׁהֵלְדִים קִטְנִים שְׂמִצְפָּצְפִים בְּאוּרֵייתָא, הֵם מְצַפְצָפִים בְּתוֹרָה, אֲזִי עֲכָשׁוּ שְׁמַעְתִּי תִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן זֶה הַכְּנִיס בִּי מִמֶּשׁ חִיוֹת, מִה אֲנִי יִגִּיד לָכֶם אֲנִי סוּבֵל סָבֵל כְּזֶה שְׂאֲנִי לֹא מְאָחַל לְאַף אֶחָד, אֲבָל רַבְּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ שְׂצָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי מַצְבִּים שְׁבַעוּלָם, וּמִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ לְהַתְּחַזֵּק, תִּאֲמִינוּ לִי שְׂאֲנִי לֹא יִפֹּל בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אִם לֹא נִפְלָתִי בְּרוּךְ הַשֵּׁם כְּבָר אַרְבָּעִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים, מִעֶרֶב חֲנֻכָּה שְׁנַת תַּשְׁכ"ד עַד עֲכָשׁוּ תַשס"ז שֶׁהַתְּחַלְנוּ לְכַתֵּב אֶת הָאֶשֶׁר בְּנַחַל מְכַתְּבִים לְרַבִּים, מִה שֶׁהָיָה לִי עֶסֶק עִם רַבִּים, בְּרוּךְ הַשֵּׁם מֵאֲזִי וְעַד עֲכָשׁוּ לֹא נִפְלָתִי, אֲזִי אֲנִי לֹא יִפֹּל, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לִי, יְדוּעַ שְׂרַבִּי מְאִיר מִפְּרִימְשָׁלָאן זי"ע עוֹד בְּהִיוֹתוֹ יָלֵד, אֲזִי הֵלְדִים שְׁחָקוּ וְעָלוּ עַל הַר שֶׁיְכוּלִים לְהַתְּגַלֵּשׁ, וְהָיָה מְלֹא שֶׁלֶג וְכַפּוּר וּלְדִים, כָּל אֶחָד נִסָּה כָּל הֵלְדִים שְׁחָקוּ וְעָלוּ לְמַעְלָה, טַפְסוּ וּבִוְדָאִי הַחֲלָקוּ וְנִפְלוּ, הוּא עוֹד הָיָה יָלֵד עָלָה עַד הַסּוּף עַד לְמַעְלָה, שְׂאֵלוּ אוֹתוֹ אִיךָ הַצְּלַחְתָּ? אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ נוֹפְלִים וְאִתָּה הַצְּלַחְתָּ? הוּא אוֹמֵר כְּשֶׁמְחַזִּיקִים אֶת עֲצָמָם לְמַעְלָה, אֲזִי לֹא

נופלים למטה, אדם צריך תמיד לזכר שהקדוש ברוך הוא נמצא אתו
 עמו ואצלו, וצריכים להחזיק את עצמם ביחד עם הקדוש ברוך הוא,
 אז אף פעם לא יפלו, מתי נופלים? כשעוזבים את הקדוש ברוך הוא,
 אם אדם עוזב את הקדוש ברוך הוא יהיה בטוח שיפול, אבל אם
 אדם מחזיק את עצמו בהקדוש ברוך הוא אין לו מה לפחד, זכינו
 פה לסיים מסכת סוכה, ואמרתי אז שהקדוש ברוך הוא יעזר שאהיה
 פה אתכם בסיום מסכת ראש השנה, והנה ברוך השם נתקיים, זכינו
 לסיים מסכת ראש השנה, וכבר מתחילים מחר מסכת תענית, ואני
 מבקש את הקדוש ברוך הוא שיתן לי את החיים, שאהיה אתכם
 בסיום מסכת תענית, סיום מסכתא אין מתנה יותר חשובה מזה,
 חכמינו הקדושים אומרים רב יוסי ואבבי גם כן אמר, תתי לי אם
 הייתי רואה תלמיד חכם שעושה סיום מסכתא הייתי עושה סעודה
 לכל הרבנן, זה יום טוב, לסיים מסכתא זה יום טוב, אין לנו משג מה
 זה סיום מסכתא, בזהר כתוב מאן דירית מסכתא חדא יהיבנא ליה
 עלמא חדא, אם אחד זוכה ומסיים מסכתא אחד נותנים לו עולם
 אחד, אתם יודעים מה זה עולם? מה שאנחנו רואים עם העין שלנו
 עין הגשמי, ביום רואים שמש בלילה רואים ירח, רואים ביולי
 בליונים כוכבים, ועוד מה שהעין לא רואה, את המזלות שדמות
 כל מזל זה צרוף של כוכבים, ומעלה למעלה בודאי אנחנו לא
 רואים, אבל פה למטה יש דומם כל העולם, מדינות ומדינות לאין
 ספר, עירות, כפרים, מושבים, ואחר כך צומח, מי יכול לספר את
 הצומחים שיש בכל העולם, כל מיני צמחים, אחר כך חיות, מי יכול
 אפלו לדעת מהשרץ הכי קטן עד ראם, זה כל החיות, ואחר כך בני
 אדם, כל מיני טיפוסי אדם למעלה ממש בליון אנשים, זה עולם
 מה שאנחנו רואים, עכשו אומר הזהר רבי שמעון בר יוחאי מי
 שזוכה, מאן דיריש מסכתא חדא, אחד יורש מסכתא, נותנים לו
 עלמא חדא, עולם אחד, זאת אומרת עולם שלם כמו שאמרנו, אבל

זוּ מְקַבְּלִים בְּרוּחַנִיּוֹת, מַה פֹּה בְּגִשְׁמִיּוֹת אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְסַפֵּר כַּמָּה כּוֹכָבִים יֵשׁ? לֹא יְכוּלִים לְסַפֵּר כַּמָּה בְּנֵי אָדָם יֵשׁ? כַּמָּה חַיּוֹת יֵשׁ? כַּמָּה צְמָחִים יֵשׁ? לֹא שִׁיף, מְקַבְּלִים בְּשִׁבִיל מְסַכְּתָא אַחַת, לְגִשְׁמִיּוֹת אָדָם נִמְשָׁךְ מְאֹד מְאֹד, אָנִי רוֹאֶה תְּכָלִית, אָנִי מְרוּיַח, אָנִי עוֹשֶׂה אֵת זֶה, עוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ חֶשְׁבוֹן, אֲבָל בְּרוּחַנִיּוֹת אָדָם מְטַעֵה אֵת עֲצָמוֹ, הִיָּה אֲצָלִי בְּשִׁבְתִּי אֹרַח, הוּא שָׁאֵל אוֹתִי הֲרִי דְבַרְנוּ בְּשִׁבְתִּי לְמָה בְּגִשְׁמִיּוֹת אָדָם לֹא מְטַעֵה אֵת עֲצָמוֹ, מְנָה רֵאשׁוּנָה, מְנָה שְׁנִיָּה, מְנָה עֲקָרִית, מְנָת קְנוּיַח, אָף אֶחָד לֹא יִגִּיד לָךְ מַה אַתָּךְ? מִי צָרִיךְ? בֵּא בְרוּחַנִיּוֹת תְּרַאֶה זֶה לֹא כֹךְ כַּכָּה, וְהוּא רָצָה פֶּשׁוּט לְהִתּוֹכַח, אֲמַרְתִּי מַה יֵּשׁ לְהִתּוֹכַח? זֶה מְצִיאוֹת! בְּגִשְׁמִיּוֹת אִם אָדָם לֹא אוֹכֵל הוּא נִעְשֶׂה רֵעַב, הוּא מְרַגֵּשׁ אֵת זֶה, כֹּכֵל שָׁאוּכֵל יוֹתֵר נִעְשֶׂה יוֹתֵר שְׂבֵעַ, וְזֶה מַה שְּׂרַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֵק ב' סִימָן ח') שִׁישׁ מְזוֹנָא דְגוּפָא, וְיֵשׁ מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא, הַגּוּף צָרִיךְ לְאָכֵל, גַּם הַנִּשְׁמָה צָרִיכָה לְאָכֵל, מְזוֹנָא דְגוּפָא כֹל אֶחָד מְרַגֵּשׁ, אָנִי רֵעַב אֲזִי הוּא אוֹכֵל, אָף אֶחָד לֹא יִמְנַע אוֹתָךְ מִלְּאָכֵל, וְחַס וְחִלְיָה הַשֵּׁם יִשְׁמַר אֲנַחְנוּ רוּאִים אֵת הַמְּחַסְרֵי בֵּית שְׂאִין לְהֵם כְּלוּם, הֵם מְחַפְּשִׁים מְחַטְטִים בְּזָבָלִים, הוּא לֹא יִלֵּךְ לִישֵׁן עַד שִׂיאֵכֵל, הוּא צָרִיךְ מִשְׁהוּ לְהַחִיּוֹת אֵת עֲצָמוֹ, בְּרוּחַנִיּוֹת מְטַעִים אֵת עֲצָמָם, עֲבָדָה! מִי אוֹמֵר שְׂזָה כַּכָּה? וְכַכָּה מְסִתּוֹכְבִּים שְׂבָעִים שָׁנָה, וְאָנִי עוֹד בְּכּוּוַח עִם זֶה וְעִם זֶה, אַתָּה לֹא צוּדֵק הוּא כֵן צוּדֵק, וְתִתּוֹכַח וְעִבֵר לָךְ הַשְּׂבָעִים שָׁנָה, וְאִם זוֹכִים כָּבֵר לְשְׂבָעִים שָׁנָה, תִּדְעוּ לָכֶם צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים שְׂאָדָם יִזְכֶּה לְמִשְׁךְ עַד שְׂבָעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוּרֹת שְׂמוּנִים שָׁנָה, אִם אָדָם זוֹכֶה לְתִשְׁעִים וְכוּ', חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים בְּמוֹעֵד קָטָן כְּשִׂאָדָם הַגִּיעַ לְגִיל שְׁשִׁים הוּא צָרִיךְ לְעֲשׂוֹת סְעוּדָה שְׂיִצָּא מִכָּלֵל כְּרַת, שְׁשִׁים זֶה כְּרַת, בֵּן שְׁשִׁים זֶה זְקֵנָה, זוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְשְׂבָעִים, אֲזִי יֵשׁ פּוֹסְקִים שְׂפּוֹסְקִים הַגְּעַת לְשְׂבָעִים תַּעֲשֶׂה סְעוּדָה, וְתִגִּיד בְּרוּךְ אַתָּה ה' וְכוּ', שְׂהַחֲיֵנוּ וְקִיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזָמַן הַזֶּה, זְכִיתָ לְהַגִּיעַ לְשְׂבָעִים? שְׂבָעִים

זֶה שִׁיבָה, כְּכֹר לֹא מְדַבְּרִים בֵּין שְׂמוֹנִים לְגִבּוֹרָה, בֵּין תְּשׁוּעִים לְשׁוֹחַ, אֲבָל לְמַעֲשֵׂה זֶה בְּרָכָה לְהַגִּיעַ עַד שִׁבְעִים, נִגִּיד אֲנַחְנוּ חַיִּים שִׁבְעִים שָׁנָה וּמְתוּכָחִים, זֶה בֵּין לְמוֹד? זֶה לֹא לְמוֹד? וְאֵף אֶחָד לֹא קוֹלֵט שְׁכָל יוֹם שְׁעוֹבֵר לוֹ הַיּוֹם הַזֶּה לֹא יִחְזוֹר לָךְ, חֲבַל! אַתָּה יָכוֹל לְתַפֵּס כָּל כָּף, לְמָה אָדָם מְשַׁגֵּעַ? לְמָה אָדָם אֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת? לְמָה אָדָם כָּל כָּף אֵין לוֹ יָשׁוּב הַדַּעַת? פְּשׁוּט כְּשֶׁאָדָם לֹא אוֹכֵל בְּיוֹם תַּעֲנִית אָדָם לֹא יָכוֹל לְהִתְרַכֵּז, מְצִיאוֹת! עֲבָדָה! אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִתְרַכֵּז, עֲכָשׁוּ בְּלִמּוּד, הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, אֶחָד בֵּין יָכוֹל שְׁעֵתִים שְׁלֹשׁ אַרְבַּע וְאַחַר כֵּךְ וְכוּ', זֶה צוּם שֶׁל יוֹם אֶחָד, מִי אוֹמֵר שְׁתֵּי יָמִים לְצוּם, שְׁלֹשׁ יָמִים לְצוּם, תִּרְאֶה יִקְחוּ אוֹתוֹ לְבֵית חוֹלִים יִכְנִיסוּ לוֹ אֵינְפוּזִיָּה, אָדָם אֵין לוֹ כְּכֹר נוֹזְלִים, עֲבָדָה! מְצִיאוֹת! הִרְאֵשׁ שְׁלוֹ כְּכֹר לֹא עוֹבֵד, אֵף אֶחָד לֹא קוֹלֵט, אִם יוֹם אֶחָד עוֹבֵר לוֹ בְּלִי לְמוֹד תּוֹרָה אוֹתוֹ יוֹם הוּא מִמֶּשׁ מְשַׁגֵּעַ, לְמָה? כִּי הַנְּשִׂמָה צְרִיכָה לְאָכֵל, וְהוּא לֹא אֲכַל, צְרִיכִים לְתַת מְשֵׁהוּ לְאָכֵל, קֶצֶת מִקְרָא, לֹא מִבְּקָשִׁים מִמֶּךָ הִרְבָּה, קֶצֶת מִשְׁנָה, קֶצֶת גְּמָרָא, קֶצֶת הִלְכָה, עֲכָשׁוּ אֵל תִּלְךָ לִישׁוֹן, אַחַר כֵּךְ שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ טַעֲנָה שְׁאַתָּה מְשַׁגֵּעַ, אֵיךְ מִתְבַּטֵּא הַשְּׁגָעוֹן, הוּא מוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ עַל אִשְׁתּוֹ, מִתְפָּרֵץ בְּבֵית כָּמוֹ חַיָּה טוֹרְפֶת, מִתְפָּרֵץ עַל הַשָּׁנִי, מָה זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת? מִסְכֵּן אֵין לוֹ יָשׁוּב הַדַּעַת, וְלְמָה אֵין לוֹ יָשׁוּב הַדַּעַת? כִּי הוּא צָם, הַנְּשִׂמָה שְׁלוֹ צָמָה, מִי אוֹמֵר שְׁאַדָם יָכוֹל לַעֲבֹר לוֹ שְׁבוּעוֹת שְׁבוּעוֹת וְלֹא יִלְמַד, אֲזַי פְּשׁוּט הוּא אָדָם מְשַׁגֵּעַ, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן א') הַיֵּצֵר הָרַע רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם מְשַׁגֵּעַ, הַתּוֹרָה שׁוֹבֶרֶת אֶת הַשְּׁגָעוֹן שְׁלוֹ, עֲכָשׁוּ תִקְנוּ בְּתַפְלָה כָּל יוֹם בְּבִרְכוֹת הַתּוֹרָה אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּכֹר, כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה בְּרָכָה לְבִטְלָה אוֹמְרִים אַחַר הַפְּרָשָׁה שֶׁל בְּרַכַּת הַתּוֹרָה תִּכְף מִיַּד אֶת הַפְּרָשָׁה שֶׁל בְּרַכַּת כְּהֻנִּים, יְבָרְכֶךָ ה' וְכוּ', לְכָל הַפְּחוֹת שִׁיְהִיָּה לָנוּ מִקְרָא, וְאַחַר כֵּךְ מְשַׁנָּה, אֵלּוֹ דְבָרִים שְׁאֵין לָהֶם שְׁעוֹר הַפְּאָה וְכוּ', חֲצִי זֶה מְשַׁנָּה, וְהַחֲצִי הַשָּׁנִי זֶה בְּרִיתָא, זֶה בְּבִרְכַת הַתּוֹרָה, כְּדִי שְׁזֶה

לא יְהִיֶה לְבַטְלָהּ הָרִי אִם אֲנִי אוֹמֵר שֶׁהַכֵּל נִהְיָה בְּדַבְרוֹ וְאֲנִי לֹא
 שׁוֹתֶה רַחֲמָנָא לְצַלֵּן אָדָם עוֹבֵר עַל לְאוּ, עֲשִׂיתָ שֶׁהַכֵּל וְלֹא שְׂתִיתָ? עֲשִׂיתָ
 בּוֹרָא פְּרִי הָעֵץ וְלֹא אֲכַלְתָּ תַּפּוּחַ? אִמְרַתָּ בּוֹרָא מִיְנֵי מְזוֹנוֹת לֹא אֲכַלְתָּ
 מְזוֹנוֹת? זֶה בְּרַכָּה לְבַטְלָהּ, וְאַתָּה עוֹבֵר עַל לְאוּ לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' /
 אֵלֶקִיף לְשׁוּא, בְּשִׁבִיל זֶה בְּבִרְכַת הַתּוֹרָה תִּכְף מִיַּד הַדָּבָר הָרֵאשׁוֹן
 אַחַר בְּרַכַת הַתּוֹרָה, אוֹמְרִים פְּרִשְׁתָּ הַכֹּהֲנִים, אֵלּוּ דְבָרִים שְׂאָדָם אוֹכֵל
 פְּרוּתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קִיַּמַת לְעוֹלָם הַבָּא זֶה כְּכַר בְּרִיתָא,
 מִלְּבַד זֹאת תִּקְנּוּ לְהַגִּיד אֵיזְהוּ מְקוֹמָן בְּכָל יוֹם, שִׁישׁ לָנוּ פָּרַק מִשְׁנֵי
 שְׂשֻׁמָּה אֵין מַחְלָקַת, וְגַם רַבֵּי יִשְׁמַעְיָאל שְׂזָה בְּרִיתָא שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 מְדוּת, הַכֵּל כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לָךְ מִשְׁהוּ, קִצַּת הַכְּנֶסֶת בַּפֶּה, אָבֵל מִי שִׁישׁ
 לוֹ שְׂכָל עוֹשֶׂה סֹדֵר לְעֲצָמוֹ, תִּדְעוּ לָכֶם עֲדִין לֹא מֵיִצְרִים שְׂכָל, אִם
 אֶחָד הִיָּה עוֹשֶׂה פִּטְנָט לִיִּצֵר שְׂכָל, תִּאֲמִינוּ לִי אֲנִי לֹא נוֹתֵן לְזֶה שְׂעָה
 בְּרַגַע הִיָּה בִּילְיוֹנָר, כִּי זֶה יֵשׁ לוֹ לְמַכֵּר לְבִילְיוֹנִים, אֲנָשִׁים הָיוּ קוֹנִים
 שְׂכָל, אָבֵל אֵין דְּבַר כְּזֶה, קוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא יְהִיב חֲכָמְתָא לְחַכְמָא,
 אִם יֵשׁ לָךְ קִצַּת חֲכָמָה יְהִיָּה לָךְ עוֹד יוֹתֵר חֲכָמָה, אָבֵל אִם אֵין לָךְ
 חֲכָמָה מָה אֲנִי יֹכּוֹל לְעוֹר לָךְ? זֶה כָּל כֶּף קִשָּׁה לְהַכְנִיס בְּבִנְי אָדָם אֶת
 הָרִצּוֹן לְלַמַּד תּוֹרָה, לְמָה? כִּי הֵיִצֵר הָרַע לֹא נוֹתֵן לָךְ, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר
 (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן א') הֵיִצֵר הָרַע מִתְּלִבֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת,
 הוּא יִתֵּן לָךְ כָּל מִיְנֵי מַצּוֹת לְעוֹר אָבֵל לֹא לְלַמַּד, אֲנִי זוֹכֵר בִּישִׁיבָה
 לְמַדּוֹ אֶצְלֵי בְּהַתְמָדָה בַּחוּרִים, וּבְאַמַּת הָיוּ תְּקוּפוֹת אֶצְלָנוּ בַּחוּרִים
 שָׂרְצוּ לְלַמַּד, גַּם אֲנִי יִשְׁבַּתִּי שְׂמָה וְלַמְדַּתִּי, פִּתְאוּם בָּא אֵיזָה יְהוּדִי
 בְּקוֹל רַעַשׁ מִתְּפָרֵץ וְצוּעַק, לָכוּ לְעֲשׂוֹת מַצּוּה, שְׁלֹשׁ רְחוּבוֹת מִפֶּה
 יֵשׁ אִשָּׁה מִסְכְּנָה סוֹחֶכֶת סִלִּים, תִּרְדַּ לְמִטָּה מִסְכְּנָה בְּרַחוּב, קִמְתִּי
 הַעֲפַתִּי אוֹתוֹ לָךְ! מָה אַתֶּם לֹא רוֹצִים שִׁיעֲשׂוּ מַצּוּה? יוֹשְׁבִים
 וְלוֹמְדִים פֶּה! שְׁלֹשׁ רְחוּבוֹת מִפֶּה יֵשׁ אִשָּׁה שְׂסוֹחֶכֶת סִלִּים, אֲזַ
 שִׁיסְגְרוּ אֶת הַגְּמָרָא וְיִלְכוּ, אִם כֵּן אֵין לְדַבֵּר סוּף, צְרִיכִים אֶחָד
 שִׁיסְתוֹבֵב בְּכָל הָעִיר, אֵיפֶה שְׂרוּאָה אִשָּׁה שְׂסוֹחֶכֶת סִלִּים תִּסְגְרוּ וְכוּ',

בּוֹדָאֵי יֵשׁ מִצְוָה לַעֲזֹר, אֵינן עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר מִזֶּה לַעֲזֹר, מִתִּי? כִּשְׂאֲנֵי
 הוֹלֵךְ עַל הֶרְחוֹב וְאֲנִי רוֹאֶה אִשָּׁה זִקְנָה סוֹחֶבֶת תַּעֲזֹר, תַּעֲשֶׂה מִצְוָה,
 או אָדָם זָקֵן סוֹחֵב תַּעֲשֶׂה מִצְוָה תִּקַּח אֶת זֶה, אֲנִי זוֹכֵר פַּעַם בְּאֵתִי
 (אֲנִי נוֹסֵעַ וּבֹא נוֹסֵעַ וּבֹא כֶּךָ נִגְזֵר מֵהַשָּׁמַיִם לְנוֹסֵעַ וּלְכוּבֹא) אִזְ הַמְדַּרְגּוֹת
 נְעוּת זֶה לֹא עֲבָד, הֵיִינוּ צְרִיכִים לַעֲלוֹת בְּשִׂדָּה הַתַּעוּפָה הַמוֹן מְדַרְגּוֹת,
 אֲנִי רוֹאֶה אִשָּׁה חֲרָדִית שְׂתִי חֲבִילוֹת וְתִינוּק בַּעֲגָלָה, וְאֲנָשִׁים רְצִים
 סְלִיחָה אוֹלֵי תַעֲזֹר לִי? אוֹלֵי תַעֲזֹר לִי? כֹּל אֶחָד עוֹבֵר לֹא אֶכְפֹּת לוֹ,
 מִסִּכְנָה אֵיךְ הִיא תַעֲלֶה? כַּמָּה יָדִים יֵשׁ לָהּ? אִזְ אֲנִי כִכָּה מֵרַחוֹק אֲנִי
 רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁהִיא מִבְּקֻשֶׁת וְאֵךְ אֶחָד לֹא שָׁם לֵב, אֲנִי בֹא פֶתְאוּם אֲנִי
 לֹא יִגִּיד לָכֶם שְׂקָר, תִּפְסְתִּי אֶת הַעֲגָלָה עִם הַתִּינוּק הַשְּׂאֲרָתִי אֶת
 הַמְזוּדָה שְׁלִי וְרַצְתִּי לְמַעְלָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם זֶה לְמַעְלָה, חֲזַרְתִּי לֹא לֹא
 מִבְּקֻשֶׁת סְלִיחָה אֲסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ, לֹא גִבְרַת תְּהִי בְרִיאָה הַעֲגָלָה כְּכֹר
 הִיָּתָה לְמַעְלָה, בּוֹדָאֵי צְרִיכִים לַעֲזֹר לְשָׁנִי, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, הַבַּעַל
 הַתְּנִיא זִי"ע הוּא שָׁמַע אֶת זֶה מִהַמַּגִּיד מִמְזוּרִיטֵשׁ שְׂאָמֵר, יוֹם אֶחָד
 שִׁיְהוּדִי לֹא עוֹשֶׂה טוֹבָה לְשָׁנִי הַיּוֹם הַזֶּה זֶה לֹא יוֹם, יְהוּדִי צְרִיךְ
 לַעֲזֹר לְשָׁנִי זֶה הַתְּכִלִּית, בְּשִׁבִיל זֶה בָּאנוּ לְעוֹלָם, זֶה כִּשְׂאֲנֵי הוֹלֵךְ עַל
 הֶרְחוֹב, אֲבָל כִּשְׂאֲנֵי יוֹשֵׁב בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּלֵּל, בְּבֵית הַמְדַּרְשׁ
 וְלוֹמֵד אִזְ הָעוֹלָם חָרֵב, אֵינן עוֹלָם, סָגְרוּ אֶת הַדְּלֵת אֵינן חֲלוֹנוֹת, עֲכָשׁוּ
 אֲנַחְנוּ מִתְפַּלְלִים לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵינן דְּבַר כְּזֶה, בְּשִׁבִיל זֶה
 כֹּל כֶּךָ חֲמוּר שְׁלֹא לְדַבֵּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, בְּאֵת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, בְּאֵת
 לְהַתְפַּלֵּל, שָׁמוּ שָׁמַיִם שְׂרוּאִים אֲנָשִׁים שְׁבִתוּךְ הַבֵּית הַכְּנֶסֶת
 מִתְפַּלְלִים, הַחֲזֵן מִתְפַּלֵּל אוֹמֵר קִדִּישׁ, בְּרִכּוֹ, קִדְשָׁה, מְדַבְּרִים בְּאֲמִצַּע
 שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, אֲנִי זוֹכֵר הִיָּה פֶה בְּהַתְחַלָּה אֲנָשִׁים מְסַפְּנִים לֹא יָדְעוּ
 הֲלָכָה, בְּאֲמִצַּע שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה מְדַבְּרִים, אֲסוּר לְהַפְסִיק! מֵאִיפֹה הוּא
 יוֹדֵעַ? הוּא עֲכָשׁוּ חֲזַר בְּתִשׁוּבָה, הוּא לֹא יוֹדֵעַ שְׂאֲסוּר לְהַפְסִיק
 בְּאֲמִצַּע שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, בְּאֲמִצַּע קִדִּישׁ, בְּאֲמִצַּע קְרִיאַת שְׁמַע, אֲנִי
 כְּכֹר לֹא מְדַבֵּר אֲנִי רְאִיתִי בְּעֵינַי, אַחֵר כֶּךָ רְאִיתִי אִם לֹא לוֹמְדִים לֹא

יודעים, מאיפה ידע? צריכים לדון לכף זכות, אָבֿל זֶה לֹא עֲנִין שֶׁל
 לְדוֹן לְכַף זְכוּת, זֶה עֲנִין שֶׁצָּרִיכִים לְדַעַת אֶת זֶה, בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ
 פִּתְחָנוּ עִשָׂו בֵּית הוֹרָאָה, אָנִי מְכָרָח לְהַגִּיד לָכֶם בְּרוּךְ הַשֵּׁם עִשָׂו
 קִבַּעְתִּי שָׁמָּה מְזוּזָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁמִשָּׁם יֵצֵא הוֹרָאָה,
 תִּדְעוּ לָכֶם שֶׁזֶה לֹא צָחוּק, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים וְהַמִּינִימוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה
 לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מַה זֶה הַמִּינִימוֹם? שְׁאַנְחָנוּ לֹא יוֹדְעִים, זֶה לֹא
 בּוֹשָׁה לְהַגִּיד שְׁאַנִּי לֹא יוֹדֵעַ, אַתֶּם יוֹדְעִים מַה זֶה בּוֹשָׁה? הַבּוֹשָׁה
 הַכִּי גְדוּלָה הַכִּל אָנִי יוֹדֵעַ הַכִּל מַה הוּא מְרָאָה שֶׁהוּא טִפֵּשׁ, יֵשׁ
 דְּבָרִים שְׁאֵדָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לֹא יוֹדֵעַ, זֶה לֹא בּוֹשָׁה, בּוֹשָׁה הַכִּי גְדוּלָה
 לְהַגִּיד עַל כָּל דְּבָר אָנִי יוֹדֵעַ, וּפְתָאוֹם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ הוּא מְסַמֵּיק,
 בְּדִיוק פֶּה אָנִי לֹא יוֹדֵעַ, לְמַד לְשׁוֹנֵךְ לוֹמַר אִינִי יוֹדֵעַ שְׁמָא תֵּאָחֹז
 וְתִתְבַּזֶּה, אָנִי אוֹמֵר לְאָדָם אַחַד אֶתְמוּל בְּלִילָה הוּא מְחִזֵּיק תְּהִלִּים
 עַל צָרוֹ, אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁאֲסוּר לְהֵשִׁים אֶת זֶה לְמָה אַתָּה נִכְנָס בְּשֵׁרוּתִים?
 לֹא! אָבֿל זֶה שְׁמִירָה, הוּא צִית אוֹתִי כְּמוֹ שְׁאַתֶּם תְּצִיתוּ עִשָׂו אֶת
 הַלְּבָנָה, הַלְּבָנָה תִּגִּיד לָכֶם מִשֶּׁהוּ, הוּא בְּשִׁלּוֹ וְאִנִּי בְּשִׁלִּי, אַתָּה יוֹדֵעַ
 אַתָּה מְכַנֵּס עִשָׂו תְּהִלִּים! אַתָּה יוֹדֵעַ מַה? תִּקַּח חִבְלֵת סְפָרִים
 תִּכְנִיס אֶת זֶה לְשֵׁרוּתִים, אַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה? לֹא! לֹא סְפָרִים לֹא,
 אָבֿל מָה הַהִפְרָשׁ? אִם לֹא לּוֹמְדִים לֹא יוֹדְעִים, בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ
 פִּתְחָנוּ בֵּית הוֹרָאָה, יֵשׁ לָנוּ שְׁלֵשׁ מוֹרֵי צְדָק שֶׁלְקַחְנוּ, וְאִנִּי רוֹצֶה מְאֹד
 מְאֹד שְׁכָל דְּבָר קִטָּן תִּשְׁאַלּוּ, זֶה לֹא בּוֹשָׁה, תִּדְעוּ לָכֶם אֲסוּר נִדָּה זֶה
 כְּרִתוּת, אֲסוּר שִׁבְתָּ זֶה סְקִילָה, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, יֵשׁ עֲבֻרוֹת שְׁמֻקְבָּלִים עַל
 זֶה עֲנֵשׁ עַל הַמְּקוֹם, וְיֵשׁ עֲבֻרוֹת שְׁמֻקְבָּלִים עַל זֶה אַחַר כָּן, הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְחַכֶּה וּמְחַכֶּה עַד שְׁמֻקְבָּלִים אֶת הַמְּכָה, עִשָׂו אָנִי
 מְתַחַרֵּט, זֶה כְּבָר מְאַחַר, בְּקִשׁוֹ אוֹתָךְ, הִזְהִירוּ אוֹתָךְ, אָסוּר! אָסוּר!
 לֹא? מַה הַקְּלוּת דַּעַת? שְׁאֵדָם הוּא קַל בְּדַעְתּוֹ זֶה הַכִּי גְרוֹעַ, מִי אוֹמֵר
 שֶׁהֵם מוֹצִי"ם? 'ר' , , , 'ר' , , , מִי אוֹמֵר שֶׁהֵם מוֹצִי"ם? הֵם יִקְבְּעוּ
 לִי? הֵם לֹא קוֹבְעִים הֵם לּוֹמְדִים, הֵם לְמַדּוֹ וְקִבְּלוּ הַסְּמִכָה, זֶה סְמִיכָה

הָרַב הַעִיד שְׁבַחַן אוֹתָם טוֹב טוֹב וְהֵם יוֹדְעִים, הִלְכָה זֶה לֹא צָחוּק, הִלְכָה זֶה הֶרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּשִׁבִיל זֶה כְּשִׁלּוּמֵדִים גְּמָרָא, אֲשֶׁרִי אָדָם שְׁזוּכָה, אֲנִי זוֹכֵר כְּשֶׁהֵייתִי צָעִיר, כְּשִׁלְמֵדְתִי גְמָרָא הָיָה לִי ש"ס עֵין מִשְׁפֵּט, סִימְתִי אֶת הַרְמַב"ם, אֶת הַטּוֹר"ר, וְאֶת שְׁלַחַן עֶרוּף עַד אַחֲרוֹן שְׁבֹאֲחֵרוֹנִים, אֲנִי לוֹמֵד חֲתִיכַת גְּמָרָא הָיָה אֶצְלִי מְצִיָן, הַבְּחוּרִים מְצָאוּ עֲדִין בְּגִמְרוֹת דְּפִים, גִּנְזָתִי אֶת זֶה, הַיּוֹם אֲנִי מִתְחַרֵּט חֶבֶל שְׁלֹא הִשְׁאֲרֵתִי אֶת זֶה, וְהַדְּפַסְתִּי אֶת זֶה, לְמִדְתִּי חֲתִיכַת גְּמָרָא אֲנִי רוֹצֵה לְרַדֵּת לְהִלְכָה, שְׁמַעְתָּתָא אֵלֶיבָא דְהִלְכָתָא, לְדַעַת אֵיךְ הִלְכָה כְּפִי שְׁמִצִּיין הָעֵין מִשְׁפֵּט, וְאֶת הַרְמַב"ם, הַטּוֹר"ר, וְהַשְׁלַחַן עֶרוּף, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַתְּבַרֵּר הַהִלְכָה, הִלְכָה זֶה יְסוּד, הִנֵּה לְהַתִּיר עֲגוּנָה הַשֵּׁם יִשְׁמַר אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, יֵשׁ לָךְ מִשְׁגֵּג? הָיָה עֲכָשׁוּ בְּמַגְדֵּל הַתְּאוּמִים פִּיצוּץ, מִהַמְרַפֵּסֶת שְׁלִי רְאוּ אֶת מַגְדֵּל הַתְּאוּמִים, זֶה הָיָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים קוֹמוֹת, אֲזִי קִילוּמֵטְרִים רְאוּ אֶת זֶה, כְּשֶׁהָיָה הַפְּצוּץ הֶרְאִשׁוֹן, הָיָה הָרִי שְׁתֵּי פְצוּצִים, שְׁתֵּי מְטוֹסִים נִכְנָסוּ, הָיָה אֶחָד אֲשֶׁרִי הִעִירָה אוֹתִי, אֲנִי יִשְׁנָתִי, אֲזִי הָיָה מֵאָחֵר, אֲבָל הֵייתִי עַר כָּל הַלִּילָה, אֲזִי הִעִירָה אוֹתִי תְרָאָה מֵהַ שְׁקָרָה פֹּה, תַּעֲזֹבִי אוֹתִי הַסְתוֹכְבְּתִי עַל צֵד הַשְּׁנִי, אֲבָל הָיִיתָ שְׁכָבְרָה הִעִירָה אוֹתִי כְּבָר נִרְדַּמְתִּי וְלֹא נִרְדַּמְתִּי, נִים וְלֹא נִים, הַמְכָה הַשְּׁנִיָּה בּוֹם שְׁמַעוּ אֶת זֶה עַד הַמְטָה, שְׁקַפְצָתִי עַל הַמְטָה הִיא צוּעֶקֶת תְּרָאָה מֵהַ זֶה? אֵשׁ, עֶשֶׂן, הַבְּנִיץ הַשְּׁנִי רְאִיתִי כְּבָר, זֶה לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, שְׁשִׁיךְ אֶחָד שִׁיֵּצֵא מִזֶּה חֵי, רְאִיתָ רַק אֵשׁ וְעֲנָנִים שְׁחוּרִים, זֶה לְקַח יָמִים לֹא יָכִלוּ לְכַבּוֹת אֶת זֶה, הָיָה מְסַכְנִים הַרְבֵּה יְהוּדִים חֲרָדִים, הָיָה סְפוּר עַל זוּג אֶחָד שְׁלֹא הָיָה שׁוּם רְאִיוֹת, וְלִהְבִּיא הוֹכְחָה שֶׁהִבְעֵל מִתּ מֵאִיפָה אֶתָּה יוֹדֵעַ? לְמִשְׁלֵ אָדָם שְׁנִטְבַּע בְּיָם בְּמִים שְׁאִין לָהֶם סוּף אֶתָּה לֹא יָכוֹל לְהַתִּיר אֶת אֲשֶׁתּוֹ, אֲבָל הִנֵּה רְאִיתִי הוּא טְבַע, מָה רְאִיתָ? רְאִיתִי שֶׁהוּא נָפֵל בְּמִים, נוּ וְאֲזִי מָה אִם אֶתָּה לֹא רוֹאֵה אֶת כָּל הַסְּבִיב מֵאִין אֶתָּה יוֹדֵעַ? הוּא פֹּה נָפֵל וְיֵצֵא מִשְׁמָה וּבָרַח לְאִיזָה מְקוֹם, לֹא! אֲזִי הָיָה מְצַלְצֵל לְאֲשֶׁתּוֹ הִנֵּה אֲנִי חֵי?

אולי יש ריב ביניהם והוא ברח? זה לא שיק, מי שלא יודע הלכה אל תתעסק בדברים שלא שייכים אליה, לא! אני יודע! אני בטוח! אז אני מספר לכם עכשו ספור מה שקרה, הרב אלישיב במקרה אחד לא רצה להתיר, ולא הבינו למה, לא היה הוכחות מספיק, אבל כלם ראו שהמבנה הכל באש, איך אדם יכול לצאת, את מי שהיו בקומות הראשונות הצילו אותם מי שיכל לצאת, זה היה אש כזה אלה מעלות חם זה לא יכולים להסביר את זה, אם מגדל כל כך גדול נפל וקרס, זה היה ברזל, זה לא היה מניר, זה לא היה מחוטטים, זה פלדה ואם נמס מהחם והכל קרס זה סימן שהיה משהו, מי יודע כמה טונים דלק יש במטוס אחד, הוא לא רצה להתיר בשום פנים ואופן, וחקקו עליו ולא רצה להתיר, מה קרה? אחר שנה שלמה נתגלה שאחד היה בבית חולים, הוא אבד את ההפירה, הוא אבד את הלשון, הוא אבד את הכל, ושמו לו מכונה, וככה סחב וסחב ואחר כך התעורר, לא ידע מי הוא ולא ידעו מי הוא, הוא לא זכר כנראה מחוסר הכרה מהשוק, מה שהיה, ההלם, לא ידעו עד שחפשו, היה גר במקום רחוק מאד, עד שהמשפחה זהתה אותו לקח כמעט שנה, אז ראו אתה לא יודע? אל תתערב! חכמינו הקדושים אומרים כל מי שאינו בקי בטיב גיטין וקדושין אל תעסק בזה, מה אתם חושבים זה כבוד, אני יסלסל סלסולים? אני עושה ברכה! זה קידושין! אתה צריך לדעת קדם כל אם היא לא אשת איש, אולי היא ברתה? היא גרה באלעד והיא באה פה בצפון ביבנאל ורוצה להתחתן, ממש עושה את עצמה כל כך תמימה אני רוקה, ומצאתי פה בחור בשיבה הוא גם כן רוק ומחתנים אותם, לך תספר יש לה בעל וילדים באלעד, הילדים הם ממזרים, ואתה עושה ככה ברכה ומסלסלים וקבלתי כבוד, אתה עכשו גרמת שילד עכשו ממזר עם הסלסול שלך, או אתה לוקח שתי עדים, אולי הם קרובי משפחה? אולי הם פסולי עדות? מה זה צחוק? אתם חושבים שזה צחוק? או מקנה צריכים

לְבַדֵּק אֶת הַמֵּי גַשְׁמִים עִם הַבּוֹרוֹת, זֶה לֹא סֵתֵם, כְּשֶׁאֲנַחֲנוּ בָּאנוּ פֹה
 הַשֵּׁם יִשְׁמַר בְּאוֹצְרוֹת לֹא הָיָה מַיִם, יֵשׁ עַל זֶה עֵדִים, בְּאֲמִצֵּעַ הַקִּיץ
 כְּשֶׁעָשׂוּ רַעַשׁ פִּתְאוֹם מִתְמַלֵּא הַמַּיִם בְּקִיץ, אֵיפֹה יֵשׁ גֶּשֶׁם? בּוֹדְאֵי
 הַבְּרוֹז עִם יִמְלֵא לָךְ, עִם צְנוּר, אִזּוֹ מָה יֵשׁ לָךְ שְׂאוּבִים? הֲרֵי הַמְּקוֹה
 אֲמַבְטֵיָהּ, זֶה חֲדָר סְטְרִילִי וְנִקִּי אוֹתוֹ דְּבַר זֶה, מ' סָאָה זֶה גְזֵרַת
 הַכְּתוּב, לֹא הָיָה פֹה מַיִם בְּאוֹצֵר, וְזֶה שְׁגָלָה לָנוּ הוּא הַשְּׂבִיעַ אוֹתָנוּ
 אֶל תְּגִידוֹ שׁוֹם דְּבַר, כִּי פֹה מִפְּתָחִים, יַעֲבִירוּ אוֹתוֹ מִהַתְּפָקִיד שְׁלוֹ,
 בְּנִינוּ אֶת הַמְּקוֹה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עִם הַיָּדִים, אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם חֲבַל שֶׁלֹּא
 הָיָה לָנוּ אֵת ... תְּמוֹנוֹת מִהַכֵּל, יָבוֹא הַזְּמַן שְׂצָרִיכִים אֵת זֶה, הֵייתָ
 רוֹאֵה אֵיךְ שׁ... שְׁיִהְיֶה בְּרִיא עִם הַיָּדִים הוּא לֶקַח, אֲמַרְתִּי לוֹ ...
 הַבֵּית שֶׁלָּךְ הוֹלֵךְ לִפְלַעְלֵךְ, זֶה הָיָה כְּבָר רַק עֲמוּדִים, אֲמַר לוֹ חֲפָרְנוּ
 עִם הַיָּדִים, וּבְלִילָה אֵיךְ שֶׁהִבְאֵנוּ אֵת ר' ... הוּא כְּבָר לֹא חִי, הֲצָרְכוּ
 לְסַפֵּר לוֹ סִפּוֹר שְׂאֲנַחֲנוּ לְצָבָא עוֹשִׂים מְקוֹה, וְתִרְאֶה תְּגִיד לָנוּ אֵיךְ?
 וְהוּא אֲמַר בְּטִלְפוֹן אֵיךְ לְבִנוֹת, וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁנִּמְרְנוּ כְּבָר אִזּוֹ אֲמַרְנוּ
 לוֹ נִגְלָה לָךְ אֵת הָאֵמֶת זֶה פֹה וּפֹה, וְאַתָּה מְכָרַח לְבוֹא וּלְבַדֵּק אִם זֶה
 הַכֵּל כְּהִלְכָה, אֲמַר אֶל תְּכַנִּיסוּ אוֹתִי, אֲמַרְנוּ בְּנִינוּ אֵת זֶה כְּמוֹ הַהֲנַחֲיוֹת
 שֶׁלָּךְ עֲכָשׁוּ בֹא! הוּא הָיָה יִרְא שְׂמִים אֲבָל הַשְּׂבִיעַ אוֹתָנוּ שֶׁלֹּא נִגְלָה,
 בּוֹדְאֵי הוּא מִצָּא כְּמָה דְּבָרִים שְׂצָרִיכִים לְתַקֵּן, תִּקְנֵנוּ אֵת זֶה, אַחַר כֵּךְ
 הוּא בָּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעִצְמוֹ וּבְדַק אֵת זֶה בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אִזּוֹ הִלְכָה זֶה לֹא
 צְחוּק, זֶה עֲנִין שֶׁל כְּרִתוֹת וְסְקִילָה, וְלִכְן הִקְמַנוּ בֵּית הוֹרָאָה, כָּל דְּבַר
 לְשֶׁאֵל, לֹא הַבִּישָׁן לְמַד, אֲפֹלוּ שְׁטוֹת לְשֶׁאֵל, עֲדִיף בּוֹדְאֵי לֹא סֵתֵם
 לְעַכְבֹּ וּלְשֶׁאֵל, אֲבָא אֵיךְ מְעִשְׂרִים אֵת הַתְּכֵן? הֲר' ... אֵיךְ מְעִשְׂרִים
 אֵת הַמֶּלַח? תַּעֲשֶׂה טוֹבָה לָךְ הַבִּיתָה וְאֶל תִּקְשָׁקֶשׁ, אֲנִי כְּבָר אוֹמֵר
 לָכֵם, כִּי יֵשׁ אֲבִרְכִים שְׂצָרִיכִים תְּשׁוּמַת לֵב, אֲנִי רוֹאֵה אֵת זֶה אֲצִלִּי,
 מָה אַתָּה רוֹצֵה? הַיּוֹם הָיָה צְרִיךְ לְהִיּוֹת גֵּט, הַיּוֹם בְּבַקֵּר, אֲתָמוּל בְּרוּךְ
 הַשֵּׁם הַצִּלְתִּי לָהֵם אֵת הַנְּשׁוּאִין, שְׁתִּי זוּגוֹת, אֲתָמוּל אֶחָד בָּא
 מִירוּשָׁלַיִם, הָיוּ צְרִיכִים הַיּוֹם בְּבַקֵּר כְּבָר לְהַתְּגַרֵּשׁ, בְּרַגַע הָאֲחֵרוֹן

אָחד שְׁלַח אוֹתָם פּה אֵלַי בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִצְאוּ, וְאֲנִי מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׂיִהְיֶה לָהֶם בֵּן זָכָר, יִצְאוּ בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, לְגַבֵּי מָה אֲנִי מְסַפֵּר
לָכֶם אֵת זֶה? זֶה אַחֲרֵיכֶם! אֲזַל אֶל תִּקְחָה אֶת הַזְּמַן לְשִׁטּוֹת שְׂאֵתָה
צָרִיךְ תְּשׁוּמַת לֵב, אֲנִי יָבִיא שְׂקִיּוֹת, הִנֵּה! תִּקְחָה! אֵתָה צָרִיךְ מִמֶּנִּי
תְּשׁוּמַת לֵב, אֲזַל גַּם זֶה אֲנִי מִבְּקֶשׁ אֶתְכֶם סֶתֶם לְקִשְׁקֶשׁ אֵת ר' ... וְאֵת
הַר' ... בְּאַמְצַע הַלְלִילָה עִם שְׁטוֹת כָּל הַשְּׂאֵלוֹת צָרִיכִים גַּם שְׂכָל, יֵשׁ
לִי חֶלֶב וַיֵּשׁ סוּדָה אֲנִי שׁוֹאֵל אֶתְכֶם פְּתוּחַ, אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם דְּגָמָא, אֵתָה
יִדְעַע גַּם אֲנִי שְׂאֵלְתִי אֵת הָרַב עַל מָה אֲנִי מְבָרֵךְ קִדְמָה? תַּעֲנֵנוּ לִי זֶה
שְׂאֵלָה? אֵתָה רוּצָה תְּשַׁתֵּה חֶלֶב, אֵתָה רוּצָה תְּשַׁתֵּה סוּדָה, מִתִּי זֶה
כֵּן שְׂאֵלָה? בְּשִׁבְעַת הַמִּינִים אֲזַל יֵשׁ אֵת הַשְּׂאֵלָה, אִם חָבִיב עָלֶיךָ אִם
לֹא, אָבֵל אֲנִי רוּצָה לְשַׁתּוֹת עִכְשָׁו כּוֹס חֶלֶב, תַּעֲשֶׂה שְׂהַכֵּל, אֵתָה
רוּצָה לְשַׁתּוֹת סוּדָה קִדְמָה וְכוּ', אֲנִי רַק נוֹתֵן דְּגָמָא שְׂלֵא יִקְשְׁקֶשׁוּ אֵת
הַמּוֹרֵי צָדֵק עִם כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, אֲמַת צָרִיכִים לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ
לְשַׁאֵל כְּדֵי שְׂתַדַּע, תּוֹרָה הִיא וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיךְ, בְּשִׁבְבִיל זֶה תִּקְנַתִּי
תִּקּוֹן טוֹב שְׂאֲנִי מְאֹד מְקוּנָה שְׂאֲנִי יִצְלִיחַ בְּזֶה, שְׂפַעַם בְּחֻדָּשׁ אֲנַחְנוּ
מְשַׁלְּמִים אֵת זֶה, הֲרִי צוּעֵקִים אִיפֹה הַפְּסָף? עוֹד מְעַט נִגְיַע לְזֶה, פְּעַם
בְּחֻדָּשׁ זֶה יַעֲלֶה לָנוּ כְּסָף, אֵלּוֹ לּוֹקְחִים כְּסָף עַל זֶה, נָבִיא פְּעַם בְּחֻדָּשׁ
אָדָם שְׂבָקִי בְּהִלְכוֹת מְסִימּוֹת עִם שְׂקוּפִיּוֹת וַיִּרְאֶה לָנוּ, הַלְלִילָה
בְּשִׁמוּנָה וְחֻצִי יָבוֹא יְהוּדֵי וַיִּלְמַד אוֹתָנוּ שְׂעֵטְנֵנוּ, אֲנַחְנוּ לְמַדְנוּ מִה זֶה
שְׂעֵטְנֵנוּ, אָבֵל אֵינּוּ דוֹמָה רְאִיָּה לְשִׁמְיַעָה, אֵינּוּ דוֹמָה שְׂאָדָם רוּאָה
בְּחוּשׁ מִה זֶה שְׂעֵטְנֵנוּ, וְאֲנִי קוֹנֶה חֲלִיפָה הָאִשָּׁה קוֹנֶה שְׂמֵלָה וְכוּ', פּה
בְּאַרְצָה הוֹלֵךְ לָהֶם בְּחַיִּים לְהַכְשִׁיל אוֹתָנוּ, וְזֶה הַדְּבָר הַכִּי גְרוּעַ, אֲזַל
הוּא יִרְאֶה, וְנִרְאֶה מִה זֶה הַמְּשַׁג שְׂעֵטְנֵנוּ, בְּשִׁבְבִיל זֶה רְצִיטִי מְאֹד שְׂכָל
אֲנִי יָבוֹאוּ, זֶה דְּבָר חַד פְּעַמֵי וְלוֹמְדִים אֵת זֶה פְּעַם בְּחַיִּים, לֹא כָּל
יוֹם יִלְמְדוּ שְׂעֵטְנֵנוּ, שְׂפַעַם בְּחַיִּים יִדְעוּ, וְאֵל תְּזַלְזְלוּ בְּזֶה, כִּי אֲנַחְנוּ
מְשַׁלְּמִים עַל זֶה כְּסָף מְלֵא, אַחַר כֵּן נָבִיא תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, וְכֵן
תּוֹלְעִים, אוֹ כָּל מִינֵי הַלְּכוֹת שְׂרָק יֵשׁ לְלַמָּה, וַיְכּוֹלִים לְרֹאוֹת אֵת זֶה

צָרִיכִים בְּשׁוֹר בְּחֶלֶב, יֵשׁ קֶדֶם כֹּל שְׁלִישׁ מֵאַנִּישׁ תִּסְלַחוּ לִי בְּאַמַּת
שְׂאֵנִי לֹא מִכִּיר, שׁוֹלְחִים לִי פִקְסִים, שְׁלֹשׁ שָׁנִים לֹא יִכְלַתִּי לְהִפְנִס
לְאַרְצָן, הֵם חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהֵם לֹא יוֹדְעִים אֶפְלוּ הִלְכָה, הֵם לֹא
יוֹדְעִים מִה זֶה בְּשׁוֹר בְּחֶלֶב, בְּתוֹךְ הַכִּיּוֹר יֵשׁ כָּלִים שֶׁל חֶלֶב וּבִשָּׁר,
וְשׁוֹטְפִים קָר וְחָם וּמְתָר לָהּ, מְתָר לָהּ, זֶה הִהְתֵּר, אֵיזָה הִתֵּר? כִּיּוֹן
שֶׁחֲזָר וְשָׁנָה נִעֲשִׂית לּוֹ כִּהְתֵּר, עָשָׂה אֶת זֶה פְּעַם, פְּעַמִּים, שְׁלֹשׁ, יֵשׁ
לוֹ הִתֵּר, דְּבָרִים עֲקָרִים, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים אֲנַחְנוּ בָּנִים שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ,
הוּא אֲזוֹ צָרִיכִים לְשָׂאֵל, זֶה לֹא בּוֹשָׁה, אוֹי וְאָבוֹי אִם אָדָם עוֹבֵר עַל
הִלְכָה הִנֵּה יֵשׁ הִלְכָה בְּחֶשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן שְׁלָם, תִּרְאוּ מִה זֶה הִלְכוֹת
מוֹסֵר, אָדָם מוֹסֵר אֶת הַשְּׁנִי הוּא חוֹשֵׁב שֶׁזֶה צָחוּק, הוּא לֹא יוֹדֵעַ הוּא
מְשַׁחֵק עִם אֵשׁ, אַתֶּם יוֹדְעִים מִה זֶה לְשַׁחֵק עִם אֵשׁ? אַתֶּה תִּכְוֶה,
יְלָדִים מְשַׁחֵקִים עִם אֵשׁ מִה קוֹרָה? כָּל הַבַּיִת עוֹלָה בְּאֵשׁ, הִלְכוֹת
מוֹסֵר אִשָּׁה הוֹלֶכֶת קוֹרֵאת לְמִשְׁטָרָה זֶה הִלְכוֹת מוֹסֵר, אָדָם פֹּה מְקַבֵּל
כֶּסֶף מִהַמִּשְׁטָרָה הוּא יְמַסֵּר אֶת כְּלָנוּ, מִה אַתֶּה מְשַׁגֵּעַ? אַתֶּה יוֹדֵעַ
תְּשַׁלֵּם עַל זֶה בְּנִפְשׁוֹת, מִה זֶה עֲנִין מוֹסֵר? מִה אַתֶּה מוֹסֵר? אֶפְלוּ
לְמַסֵּר אֶת חֲבֵרוֹ, זֶה סִימָן שְׁלָם בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ חֶשֶׁן מִשְׁפָּט, אֲנִי יְמַסֵּר
אוֹתוֹ! אֶפְלוּ לְהַגִּיד אֶת הַמְּלָה הַזֶּה אֲנִי הוֹלֵךְ לְמַסֵּר אוֹתוֹ, אַתֶּם
יוֹדְעִים אֵיזָה חֲמוֹר זֶה, אַתֶּם מְקַלְטִים אוֹתִי אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְהַגִּיד
לְכֶם אֶפְלוּ אֵיזָה סִימָן כִּי הָיָה לִי פֹה סְפוּרָה הַדְּפַסְנוּ אֶת הַסִּימָן
וְהַכֵּל מִה הַדִּין שֶׁל מוֹסֵר, אֲזוֹ הוּא רֵץ לְבַיִת מִשְׁפָּט נִסְיוֹן לְרִצְחָה,
רוֹצִים לְרִצְחָה, אוֹתִי הַשׁוֹפֵט יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לְשִׁמְאֵלוֹ? מְרָאָה לּוֹ חֶשֶׁן
מִשְׁפָּט הוּא יוֹדֵעַ מִה זֶה מְרָ"ן? הוּא מִתְחִיל לְרְאוֹת, הוּא מְאֹד מְעַנֵּן
אוֹתוֹ זֶה פְּעַם הָרְאוּשׁוֹנָה שֶׁהוּא רָאָה שְׁלַחוֹן עֲרוּךְ, בְּאַמְצֵעַ וּבְצַד
מְאִירַת עֵינַיִם וְהַסְמָ"א הוּא סָגַר אֶת זֶה, וְאֵין לּוֹ תְּבִיעָה, הוּא צָעַק
נִסְיוֹן לְרִצְחָה, שְׁמָה כְּתוּב מִה זֶה מוֹסֵר? תִּרְאוּ מִה שְׁכָתוּב? מְרָ"ן
אוֹמֵר אֶת זֶה לֹא אֲנִי, מִה שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת לוֹ, כִּי יֵשׁ פֹּה אֶחָד
שְׁצָרִיכִים לְהַזְהֵר מִמֶּנּוּ מְאֹד מְאֹד, כָּל דְּבַר הַכֵּל הַמִּשְׁטָרָה יוֹדֵעַת,

אָנִי לֹא מִפְּחַד לְהַגִּיד אֶת הָאֱמֶת, יֵשׁ לִי חֶסְרוֹן גָּדוֹל, מִה שְׁיֵשׁ לִי בְּלֵב
אָנִי מוֹצִיא מִהֶפֶה, צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד, מְכַל אֶחָד וְאֶחָד צְרִיכִים
לְשֹׁמֵר, לֹא צְרִיכִים לְהֶאֱמִין לְאַף אֶחָד, חֵבֵר תִּהְיֶהכּוּ אֶת הָאוֹתִיּוֹת,
חֵבֵר יוֹצֵא מִזֶּה חֵרֵב, אוֹתוֹ חֵבֵר שֶׁהוּא הַחֵבֵר שֶׁלָּךְ הוּא מִחֵר יִכְנִיס
לָךְ חֵרֵב, גְּלִית לּוֹ אֶת כָּל הַסּוּדוֹת, אֶת כָּל הַלֵּב שֶׁלָּךְ, עֲשִׂיתִי כָךְ וְכָךְ
נִפְלַתִי בַּפֶּח וְתַעֲשֶׂה לִי טוֹבָה תַעֲזֹר לִי, אֶתָּה חוֹשֵׁב שְׁיֵשׁ לָךְ חֵבֵר
וְהוּא הַחֵבֵר הַכִּי טוֹב שֶׁלָּךְ, מִה עֲשִׂיתָ? כָּתוּב "וַחֲרַב פִּיפְיוֹת", לֹא פֶה
אֶחָד פִּיפְיוֹת, לָמָּה חֲרַב פִּיפְיוֹת? הַסִּבָּה הִיא לָךְ חֵבֵר הֶפֶה שֶׁלָּךְ,
אֲמַרְתָּ לְהוּא זֶה רַק פֶּה אֶחָד, הוּא הֵלֶךְ אָמַר לְשֹׁנֵי סוּד נַעֲשֶׂה עוֹד
פֶּה, וְהוּא זֶה עוֹד פֶּה וְכוּ', פִּתְאוֹם אָנִי בְּבֵית הַכְּנָסֶת כָּלֵם כְּכֹר
יּוֹדְעִים, אַז אֲסוּר לְהֶאֱמִין, וְזֶה "וַחֲרַב פִּיפְיוֹת", זֶה הוֹלֵךְ מִפֶּה לְפֶה,
וְהִנֵּה פִתְאוֹם אָנִי רוֹאֶה מִה שְׁעֵבֵר עָלַי בִּיחִידוֹת וְאֲמַרְתִּי אֶת זֶה
לְחֵבֵר שְׁלִי שֶׁשָּׁפוּט יַעֲזֹר לִי, בּוֹדְאֵי מִי שְׁזוֹכָה וְדְבוּק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, מִי שְׁיִוָּדַע שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פֶּה, תֶּאֱמִינוּ לִי הוּא לֹא צְרִיף
אֶת אֵף אֶחָד, הוּא לֹא צְרִיף חֵבֵר, יֵשׁ לּוֹ חֵבֵר זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
זֶה הַחֵבֵר הַכִּי טוֹב שְׁלוֹ, אָנִי לֹא צְרִיף אֶת אֵף אֶחָד, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (נִדְפֵס בַּחֲזֵי מוֹהַר"ן) יֵשׁ לִי תַפְלִין מְסוּפֵר יְחִיד בְּדוּר,
וְאָנִי רוֹצֵה שְׁכָל אֶחָד מֵאַנְ"שׁ שְׁיִלְכוּ לְסוּפֵר הַזֶּה לְקַחַת אֶת הַתַּפְלִין,
הַסּוּפֵר הַזֶּה הִיא הַשֵּׁם שְׁלוֹ ר' אֶפְרַיִם סוּפֵר, יְחִיד בְּמִינוֹ אֵין בְּדוּר
הַזֶּה סוּפֵר כְּזֶה, הַתַּפְלִין שְׁלִי אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל זֶה מִהַסּוּפֵר הַזֶּה צְדִיק
גְּנוּז, עוֹבֵר כְּמָה יָמִים אַחֵר כָּךְ רַבְּנוּ ז"ל לֹא אָמַר מִי זֶה, הָיוּ כְּמָה
שֶׁשָּׁאֲלוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל לָמָּה רַבְּנוּ ז"ל לֹא אָמַר אֵיפֶה הַסּוּפֵר? אָמַר
רַבְּנוּ ז"ל נִתְיַשְׁבְּתִי כִּי אִם אָנִי יִשְׁלַח אֶת כָּלְכֶם שְׁמָה יִכְנַס בְּסוּפֵר
גְּאוֹת, עַד כְּדֵי כָךְ כָּלֵם בָּאִים? נִתְגַּלָּה סוּפֵר צְדִיק גְּנוּז, אַז יִכְנַס בּוֹ
גְּאוֹת, אַז רַבְּנוּ ז"ל לֹא רָצָה, אֲבָל הִיא הַמַּגִּיד מְטְרוּוִיָצָא, הוּא הִיא
יוֹתֵר מְבַגֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל אַרְבָּעִים שָׁנָה, הוּא עוֹד הִיא חֵבֵר שֶׁל רַבִּי
נַחוּם מְצַרְנוּבִיל שֶׁהִיא עוֹד אֶצֶל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, וְהַבַּעַל הַתְּנִיא לְקַח

מהמגיד מטירוויצא הסכמה על הסדור, תתארו לעצמכם אם הבעל
 התניא לוקח ממנו הסכמה, תראו בסדורים של הבעל התניא שחבר
 אז יש הסכמה מהמגיד מטירוויצא ר' יקותיאל יהודה, אז הוא שאל
 את רבנו ז"ל, ולו רבנו ז"ל אמר, זה היה עירה שכלם היו סופרים
 הוא בא ושאל את הסופרים איפה גר זה וזה הסופר, אתם יודעים
 חכמינו הקדושים אומרים כל אמן שונא בני אמנותו, ראיתם פעם
 נגר? איך שנכנס הא? האדם הזה היו צריכים להוריד לו את הידים
 זה עבודה? זה ככה, כל צבועי אומר זה עבודה? חבל על הכסף, הוא
 רואה את השני, זה מדרגות? זה נפח? בא תראה את העבודה שלי
 כל סופר אומר למה אתה צריך ללכת שמה, הוא סתם לוקח הרבה
 כסף, גאותן! אני לא שאלתי אותך שתגיד לי מי הוא? מה הוא? אל
 תגיד לי עליו לשון הרע, הוא הלך לכל אחד ושאל, עד שבסוף אחד
 אמר לו שבסוף העיר יש שמה איזה בית חצי באדמה, הוא דופק
 על הדלת הדלת היתה קצת פתוחה ואף אחד לא עונה, לאט לאט
 הוא דוחף את הדלת ואף אחד לא נמצא, אז הוא נכנס, היה כמו
 השלחן, אז אחד יוצא עם הגב אחורנית פן מה אתם רוצים? אני
 רוצה זוג תפלין, עונה הסופר מה באתם אצלי? זה עולה המון כסף,
 אני לוקח המון כסף, אמר לו המגיד אני ישלם כמה שתרצו, לא
 כדאי יש הרבה סופרים, מה אתם צריכים אצלי לבוא? אני מבקש
 אתכם אני רוצה התפלין והפרשיות שלכם, בסדר אז תשימו את
 הכסף על השלחן ותבואו מחר, והסופר עומד עם הגב מול המגיד
 ולא ראה אותו, הוא לא ראה את הפנים שלו, ונכנס ויצא, למחרת
 הוא בא התפלין על השלחן, הוא יוצא אחורנית מה אתם רוצים?
 את התפלין הנה התפלין מנחים פה, תקחו! לקח את התפלין ובא
 אל רבנו ז"ל, רבנו ז"ל לקח את הפרשיות ושם את זה על הלב, איי
 זה מאיר, איי זה מאיר, אורות כאלו איך זכית? ושמת, אשריך!

אָשׁרִיךְ! מִסְפָּרִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שָׁגַם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִיָּה יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק אֵיפֹה הַסּוּפֵר, כִּי גַם הוּא לֹא עָזַב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לּוֹ, אֲלֵא מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל נָסַע פְּעַם עַל הַדֶּרֶךְ עִם רַבְּנוּ ז"ל, וּבְדִיוֹק אַז רַבְּנוּ ז"ל לֹא לָקַח אֶת הַטְּלִית וְתַפְלִין, אַז הוּא הִלְוֵה אֶת הַטְּלִית וְהַתְּפִלִּין שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִיָּה מְלֵא שְׂמֵחָה רַבְּנוּ ז"ל לִבְשׂ אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלִי, אָנִי לֹא צָרִיךְ יוֹתֵר, אָנִי לֹא צָרִיךְ אֶף תְּפִלִּין בְּעוֹלָם, כָּל כֵּךְ הִיָּה חֲזַק בְּאַמוּנַת חֻכְמִים, אִם רַבְּנוּ ז"ל הִלְבִּישׂ אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלִי אָנִי לֹא צָרִיךְ צְדִיק גָּנוּז צְדִיק נִסְתָּר, זֶה הַסִּכְמָה הִכִּי גְדוּלָּה, רָאוּ אֲצֵל הַסּוּפֵר אֲמַת כְּזֹה, אֵל תִּסְתַּכַּל לִי בַּפְּרָצוֹף, אָנִי לֹא רוֹצֵה לְהִסְתַּכַּל בַּפְּרָצוֹף שְׁלֹךְ, אֲמַת! זֶה הָאֲמַת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתְּדַעוּ לָכֶם שְׂאִין דְּבַר כְּזֹה לְאָדָם חֶבֶר, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יַעֲבֹד עֲלֵיכֶם שִׁישׁ לוֹ חֶבֶר, אֵתָהּ מְגַלָּה אֶת כָּל הַלֵּב שְׁלֹךְ מִחֵר יִלְךְ לְמִסַּר אוֹתָךְ בְּלִי רַחֲמָנוּת, אִיךְ זֶה יָכוֹל לְהִיּוֹת? זֶה הַחֶבֶר שְׁלִי! אָנִי לְמַדְתִּי אֵת זֶה עַל הַבְּשָׁר שְׁלִי, עַל הָעוֹר שְׁלִי, אָנִי אוֹמֵר לָכֶם פְּתוּחַ אֵין לָךְ יוֹתֵר מֵאָדָם שֶׁלְמַד אֵת זֶה עַל הָעוֹר, אָדָם שֶׁלְמַד אֵת זֶה עַל עֲצָמוֹ מְחִיב לְהַעֲבִיר אֵת זֶה הִלְאָה, אִם לֹא? רַחֲמָנָא לְצַלֵּן! אִם יֵשׁ בּוֹר וְהֵהוּא כֶּסֶה אֵת זֶה לְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכַשֵּׁל, אֶחָד עֲשֵׂה בּוֹר וְשֵׁם לָךְ שְׁטִיחַ כְּמוֹ עֵשֶׂב וְאֵתָהּ הוֹלֵךְ בְּתַמִּימוּת, וְאֵתָהּ נוֹפֵל וְשׁוֹבֵר אֵת הָעֲצָמוֹת רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שׁוֹבֵר אֵת הַרְגֵל, שׁוֹבֵר אֵת הָרֵאשׁ, אֵתָהּ חִיב, לְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכַשֵּׁל, חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים אֶפְלוּ אֵתָהּ נוֹתֵן עֲצָה שְׂאִינָה טוֹבָה שְׂאִינָה נְכוֹנָה לְמִישֶׁהוּ, זֶה גַם כֵּן כָּבֵר עֲבָרְתָּ עַל לְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכַשֵּׁל, עַד כֵּדִי כֵךְ צְרִיכִים מְאֹד לְשֹׁמֵר, אַז אָנִי אוֹמֵר לָכֶם אֵין דְּבַר כְּזֹה, מַה כֵּן לְמַדּוֹ מִזֶּה? הַמְּגִיד מְטִירוּוִיָצָא אָמַר רְאִיתִי מַה זֶה אֲמַת, הוּא לֹא רוֹצֵה לְהִסְתַּכַּל לִי בַּפְּרָצוֹף שְׁלֵא יִכְנַס בּוֹ אֵיזָה גְּאוּת, אָנִי לֹא יִכְלַתִּי לְרֹאוֹת אוֹתוֹ, הוּא הִיָּה עִם מְגַבַּת וְעִם הַפְּנִים אֶל הַקִּיר, אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת וַיִּסַּב חֲזָקָיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, מַה אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים? מְקִירוֹת לְבוֹ! אֵין לָךְ רַק קִיר! אֵין לָךְ רַק אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא! לְשַׁפֵּךְ אֵת

הַלֵּב לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵל תְּאַמֵּין לְאַף אֶחָד שֵׁישׁ לְךָ חֵבֵר, אַתָּה אוֹמֵר לוֹ סוּד, שׁוֹפֵךְ לוֹ אֶת הַלֵּב, עֲכָשׁוּ אַתָּה בְּבַעֲיָה רְצִינִית וְאַתָּה צְרִיךְ יְשׁוּעָה וְאַמְרַתְּ אֵת זֶה לְחֵבֵר, אוֹלֵי בְּכֹל זֹאת? תְּשׁוּעָה בָּרַב יוֹעֵץ, הֲרִי צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם הַשָּׁנִי, אֲבָל צְרִיכִים מְאֹד לְשִׁמָּה, הֵהוּא יִלְךְ וַיִּמְסַר אוֹתָהּ, מִלְּשִׁין! הוּא יִקְבֹּל אֶת הָעֲנָשׁ שְׁלוֹ, אֵל תִּפְחָדוּ, לְגַבֵּי מָה אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם אֵת זֶה, אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאַתָּה הַתּוֹרָה, בְּוֹדָאֵי יֵשׁ שִׁיחַת חֵבְרִים צְרִיכִים, לְהַתְחַזֵּק אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד שֶׁנְּדַבֵּר אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, לְהַתְחַזֵּק אֶחָד עִם הַשָּׁנִי זֶה רַק כְּשֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אוֹתִי, יֵשׁ לְכֹל אָדָם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כְּלָנוּ רַק בְּנֵי אָדָם אָדָם, לֹא יֵשֶׁן טוֹב אִזּוּ מִמִּילָא הוּא שְׁכוּר כָּל הַיּוֹם, הוּא קָם בְּמַצַּב רוּחַ לֹא טוֹב וְהַכְּפָרָה הֲרֵא שׁוֹנָה זֶה אֲשֶׁתּוּ, וְאַחַר כֵּךְ הַיְלָדִים, נוֹתֵן מְכוֹת, וְאַחַר כֵּךְ אַתֶּם יוֹדְעִים מִה שֶׁהוֹלֵךְ, בָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְמָה הַזֹּזֶת אֵת הַדְּבָרִים שְׁלִי? אֲנִי הַזֹּזֵתִי לְךָ אֵת הַדְּבָרִים? תַּעֲנֵה לוֹ מִשֶּׁהוּ הוּא יִתֵּן לְךָ מְנָה אֲפִים עַד שִׁישְׁתַּמֵּשׁ עִם הַיְדִים, בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִתְחִיל עִם זֶה, מִתְחִיל עִם זֶה, לְמָה הוּא לֹא יֵשֶׁן טוֹב, אֶחָד יֵשֶׁן טוֹב הוּא קָם בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב, בְּקֵר טוֹב אֲשֶׁתִּי מִה קוֹרָה? וְגַם לַיְלָדִים, וְהוֹלֵךְ לְמַקְוָה, שְׁתִּי אֲנָשִׁים, הִנֵּה עֲכָשׁוּ הוּא קָם בְּמַצַּב רוּחַ רַע אִזּוּ כָּלֶם צְרִיכִים לְסַבֵּל אֵת הַמַּצַּב רוּחַ רַע שְׁלוֹ, וְהִנֵּה קָם בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב, זֶה בְּנֵי אָדָם, לְבְנֵי אָדָם אָסוּר לְהֵאֱמִין, בּוֹאוּ עֲכָשׁוּ נַחֲזוּ, סִימְנוּ מִסְכַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, הַזְכוּת הַזֶּה אֵלּוּ שְׁזָכוּ לְלַמֵּד כָּל מִסְכַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה זֶה הֵלֶךְ קֶשֶׁה, וּמָה הָיָה קֶשֶׁה? הַגְּמָרָא הָיָה קֶשֶׁה? אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָכֶם, יֵשׁ פֶּה בְּכוֹלֵל אֶחָד מוֹסֵר שְׁעוֹר בְּדָף הַיּוֹמִי, הוּא מְסַבֵּיר אֵת זֶה כָּל כֵּךְ קֶשֶׁה, יֵשׁ אֲצֵל הַבַּחּוּרִים שְׁאֶחָד לּוֹמֵד דָּף הַיּוֹמִי, שְׁמָה יֵשְׁבֵתִי מִהַצֵּד בְּכוֹלֵל לֹא שְׁמַעְתִּי, אֲצֵל הַבַּחּוּרִים כֵּן! יֵשְׁבֵתִי, הוּא מְסַבֵּיר אֵת זֶה כָּל כֵּךְ יִפֶּה שְׁזָה תַעֲנוּג לְשִׁמְעַ, אֲבָל מִה זֶה הָיָה כָּל כֵּךְ הַקְּשִׁי? עֲבַר שְׁלִשִׁים וְאַרְבַּע יָמִים ל"ה דְּפִים, כִּי זֶה מִתְחִיל בְּדָף ב', בְּשְׁלִשִׁים וְאַרְבַּע יָמִים הָאֵלוּ רַק

אַתֶּם יוֹדְעִים מָה עֵבֶר עֲלֵיכֶם, עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, וְשִׁבְרוֹן לֵב, וְעֲגַמַּת נַפֶּשׁ וּמָה לֹא? בַּחֲדוֹשׁ! מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, וְאֵף עַל פִּי כֵן כָּל יוֹם וְיוֹם תִּפְסוּ דָף גַּמְרָא, אַתֶּם יוֹדְעִים אֵיזָה חֲשִׁיבוֹת זֶה לְמַעֲלָה בַשָּׁמַיִם, בּוֹדְאֵי הָיָה קֶשֶׁה, כִּי הָיָה קֶשֶׁה לְתַפֵּס אֶת הַגּוֹף שְׁלִי וְלְהוֹלִיךְ אוֹתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל, הָיָה קֶשֶׁה לְתַפֵּס אֶת הַגּוֹף שְׁלִי לְהֵבִיא אוֹתוֹ לְבֵית הַמְּדֻרָשׁ לְלַמֵּד, עַד כְּדֵי כֶּף, מָה אַתֶּם רוֹצִים יוֹתֵר? דּוֹד הַמְּלֶךְ אוֹמֵר "חֲשַׁבְתִּי דְרָכֵי וְאֲשִׁיבָה רַגְלֵי אֶל עֲדֻתֶיךָ", אוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֲשַׁבְתִּי, אֲנִי הוֹלֵךְ לְתַאֲטְרוֹן לְקַרְקֶסִיאוֹת, וְאֲשִׁיבָה רַגְלֵי אֶל עֲדֻתֶיךָ, לְקַחְתִּי אֶת הַרְגָלִים שְׁלִי לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּלְבֵית הַמְּדֻרָשׁ, אֲזֶה זֶה פֶּלֶא שֶׁל חַז"ל שְׁדוּד הַמְּלֶךְ אוֹמֵר כָּל יוֹם רְצִיתִי לְלַכֵּת לְתַאֲטְרוֹן, לְהִסְתַּכֵּל אִיךָ שֶׁהֵם מֵתַאֲגְרָפִים, אֵף עַל פִּי כֵן הַתְּגַבְּרָתִי וְלְקַחְתִּי אֶת הַרְגָלִים שְׁלִי לְבֵית הַמְּדֻרָשׁ וּלְבֵית הַכְּנֶסֶת, זֶה חַז"ל, אִם חַז"ל אוֹמְרִים אֶת זֶה, אֲזֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר כֵּכָה, אֲזֶה אַחֲרֵים אוֹמְרִים כְּפֶשׁוּטוֹ, כֶּךָ הָיָה אֲצֶל דּוֹד הַמְּלֶךְ, הָיָה מְלֶךְ וְהוּא רָצָה לְלַכֵּת לְרֵאוֹת אֵף עַל פִּי כֵן עָשָׂה אֶת הַחֲשֻׁבוֹן, יוֹתֵר טוֹב לְלַכֵּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְבֵית הַמְּדֻרָשׁ, יֵשׁ מְפָרְשִׁים שְׁמִפְרָשִׁים שְׁאֵם אוֹמְרִים לְאָדָם הִנֵּה אַתָּה מְקַבֵּל מְרִטִים בְּתַאֲטְרוֹן בַּחֲנָם, קַח לְךָ לְהִסְתַּכֵּל, עֲכָשׁוּ מִשְׁחָק בְּכַדּוֹר רַגֵּל, הִנֵּה אֲנִי נוֹתֵן לְךָ שׁוֹרָה רֵאשׁוֹנָה, זֶה עוֹלָה שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שְׁקָל, הוּא יְרוּץ, בְּרוּךְ הֵשֶׁם אֲנִי זְכִיתִי בַּחֲנָם לְכַרְטִיס, הֵיטֵר הָרַע מוֹלִיךְ אוֹתָךְ, אֲדַרְבָּה! הוּא מַעִיר אוֹתָךְ, תִּדַע הַיּוֹם הַמִּשְׁחָק מְקֻדָּם מְאֹד, כִּי הַנְּבַחְתָּ שֶׁל יְגוֹסְלַבְיָה אוּ בּוֹלְגָרְיָה בָּאוּ לְאָרֶץ וַיְהִי הַמִּשְׁחָק, בְּבַקֵּר הוּא קָם, אֵי אַתֶּם יוֹדְעִים, לְצַעֲרָנוּ הָרַב מִי אֵלוֹ הַשְּׁחָקֵנִי כְּדוֹר רַגֵּל בְּאָרֶץ? תּוֹצֵרֶת חוּץ! מְבִיאִים כּוֹשִׁים גְּבוּהִים מֵאַרְצוֹת הַבְּרִית אוּ מֵאַנְגְּלִיָּה וְהֵם נְבַחְתָּ מִכִּפֵּי בֵיתָךְ, אֲפֹלוּ זֶה הֵם לֹא יוֹדְעִים, מְסַכְּנִים אֵלוֹ שְׁלֵא לּוֹמְדִים תּוֹרָה הֵם בְּהִדּוּ, מְצִיאוֹת הָרִי לְמַדּוּ פֶה בְּבֵית סֶפֶר מִגֵּן וְעַד אוֹנִיבְרִסִּיטָה, לְכָל הַפְּחוֹת שְׁיֵהִיָּה תּוֹצֵרֶת הָאָרֶץ, כְּדוֹר רַגֵּל, כְּדוֹר סֵל, תִּלְכוּ וְתִרְאוּ אֲנִי

אף פעם לא הלכתי במשחקים, עד היום אני לא יודע איך זה עובד? בארצות הברית מיליונים אנשים קונים עתון, העמוד הראשון זה חדשות מה קרה בעולם, ובצד השני כדור רגל, מי הפסיד? נגד מי? עשו סקר מיליונים הדבר הראשון הוא קונה עתון, בא תסתכל! העולם עומד להתהפך יש מלחמות, מה קורה? לא! הוא צריך לדעת מי נצח, זה או זה, ביתר מכבי, זה מענין אותו יותר, אבל לצערנו הרב גם את זה אין להם תוצרת הארץ מביאים מבחוץ, אדם שרחוק מתורה אין לו כלום בראש, הקדוש ברוך הוא עוזר, יש לאדם יצר הרע, תראה! אני רואה יש לי יצר הרע לכדור רגל, הוא יסחב אותי לכל מיני קולנוע, הוא יסחב אותי ואני ירוץ, אבל לא לבית הכנסת ולבית המדרש, בכל יום ויום אמרתי ליצר הרע, איפה אתה רוצה שאני ילך? שאני יקום מקדם? למה? כי יש משחק כדור רגל, הנה אני הולך, אבל חשבתי דרכי, שאני הולך איפה שאתה רוצה, ואשיבה רגלי אל עדתיה, סדרתי אותך רצתי לבית הכנסת להתפלל, רצתי לבית המדרש ללמד, ככה מפרשים המפרשים, אם הייתם יודעים מה זה לסיים מסכתא, אני יודע שזה קשה לשבת על פסא אחד, זה קשה, אבל כשעברו שלשים וארבע יום וגמרנו מסכת ראש השנה, איזה ברכה זה? איזה שמחה זה? מחר אנחנו מתחילים מסכת תענית, גם כן שלשים ואחד דפים בחדש, בודאי יהיה לנו עליות וירידות, אבל כל יום תפסת את הגוף שלך והבאת אותו לבית הכנסת ולמדת דף גמרא, זה זכות כל כך גדולה, אחר כך מתחרטים האדם אומר אני שבור! בודאי אתה שבור, אם אתה לא תאכל יום אחד תהיה כמו מת, אתם יודעים אחר צום שאדם צם יומים עוד לא נסינו לצום יומים אף אחד מאתנו, מספיק לנו יום אחד, אנחנו אחר הצהרים הולכים לישן ואנחנו מחכים, הייתי פעם ביום כפור באיזה בית הכנסת, היה זקן הוא הולך לכל אחד מתאנח איפה כבר הגבינה, שאל אותו אחד מה אתה אוהב כל כך גבינה?

אָני יכּוּל לֵאכּל בּלִילָה בֶּשֶׁר מַה גְּבִינָה? לֹא אָני צָרִיךְ אֶת הַגְּבִינָה לְרֹאוֹת אֶת הַלְּבָנָה, כִּכָּר יוֹצֵאת הַלְּבָנָה זֶה כְּמוֹ גְּבִינָה אוֹתָהּ אָני מְחַפֵּשׁ, אָני כִּכָּר לֹא יכּוּל יוֹתֵר לְצוּם, כּפּוּר יוֹצֵא הַנְּשָׁמָה, בֶּשֶׁר יֵשׁ לִי גַם כֵּן אָבֵל אָני רוֹצֵה אֶת הַגְּבִינָה הַצֶּהֱבָה, אַתֶּם לֹא יכּוּלִים לְתַאֵר אִם תִּלְמְדוּ דָף גַּמְרָא אֶפְלוּ רַק בְּגִרְסָא זֶה יִתֵּן לָכֶם הַרְגָּשָׁה כָּל כָּף טוֹבָה, מִי אוֹמֵר אִם אָדָם לּוֹמֵד גַּם קִצֵּת חֲמֵשׁ, מְשַׁנּוֹת, זֶה נוֹתֵן לְאָדָם כָּל כָּף הַרְגָּשָׁה, בּוֹדֵאי בַּהֲתַחֲלָה זֶה שׁוֹרֵף, אַתֶּם יוֹדְעִים הַשֵּׁם יִשְׁמַר אַחַד בָּא, יֵשׁ לָנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם מִגֵּן דָּוִד, יֵשׁ לָנוּ מִדְּ"א פֶּה, אַמְבּוֹלָנְס, אָני רְצִיתִי שְׂיִהְיֶה לָנוּ לְכָל הַפְּחוֹת עֲשָׂרִים מִתְּנַדְּבִים, לְמָה שְׁלֹא יִהְיֶה עוֹד מֵאַנ"ש? צְרִיכִים לְהַתְחַלֵּק עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שְׁעוֹת, אֲדַרְבֶּה! הַשֵּׁם יִשְׁמַר! מִחֵר יכּוּל לְהִיּוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, הַלּוֹאֵי שְׁעוֹד עֲשָׂרִים אוֹ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ מֵאַנ"ש שְׂיִכְנָסוּ בְּקוֹרְס, זֶה עֲנִיֵן שֶׁל פְּקוּחַ נֶפֶשׁ, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים כָּל עֵיר שְׂאִין בֶּה רּוֹפֵא אֶסוּר לְגוֹר שְׁמָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲזֵר לָנוּ יֵשׁ לָנוּ מִדְּ"א, מִשֶּׁה רַבְּנוּ כְּשֶׁהֲלַךְ אֶל פְּרֻעָה הַתְּלוּוֹ אֵלָיו שְׁבָעִים זְקָנִים, תְּהִלּוּכָה בְּיַחַד הוֹלְכִים עִם מִשֶּׁה רַבְּנוּ, אָמְרוּ גַלְיָ אֶל פְּרֻעָה אֲנַחְנוּ נִרְאֶה לוֹ, אִם לְמַדְתֶּם מִדְּרַשׁ אֵיךְ שְׁמִשֶּׁה הוֹלֵךְ כָּל פְּסִיעָה זָקֵן אַחַד בְּרַח לוֹ, בְּרַח פֶּה וּבְרַח פֶּה וּבֹא אֶל הַדִּלְתַּ לְפְרֻעָה הוּא וְאַהֲרֵן נִשְׂאָרוֹ, אֵיפֶה כְּלָם? הֵם נִעְלְמוּ לוֹ מִשֶּׁה וְאַהֲרֵן נִשְׂאָרוֹ לְבַד, אֵיפֶה הָיוּ הַשְּׁבָעִים זְקָנִים? הֵם בְּרַחוּ אֲזֵי אוֹתוֹ דְּבַר פֶּה פִּתְחָנוּ וְהָיָה בַּהֲתַחֲלָה שֵׁשׁ מִתְּנַדְּבִים, עֲכָשׁוּ ... נִשְׂאָר לְבַד זֶה בְּרַח וְזֶה בְּרַח, אַתֶּם יוֹדְעִים בְּצָבָא אֵין דְּבַר כְּזֶה לְבָרַח, אִם אַתָּה כִּכָּר בְּתוֹךְ אֵין דְּבַר כְּזֶה, הַמְּשַׁנָּה אוֹמֵרֵת בְּסוּטָה מִתֵּר לְחַתֵּךְ לֵךְ אֶת הַרְגָּלִים אִם אַתָּה בּוֹרַח בְּאַמְצַע הַמְּלַחְמָה, כִּי תַחֲלַת מִפְּלֶה נִסָּה, תַּתְּחִיל לְבָרַח זֶה יִהְיֶה הַמְּפֹלָה, אֲזֵי אֲדַרְבֶּה רְצִיתִי שְׁעֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אֲנָשִׁים יִהְיֶה שְׂזָה פְּשוּט טוֹבָה לָנוּ וּלְכָל יְהוּדֵי לְעֵזֶר, לוֹ יֵשׁ בְּאַמַּת חֲלוּקֵי דַעוֹת בְּשִׁבְתָּ, אֲנַחְנוּ עֲכָשׁוּ עִם מוֹרָה צְדָק בְּאַמַּת מְבָרִים כָּל דְּבַר מָה עוֹשִׂים בְּשִׁבְתָּ? אֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם שׁוֹבְרִים אֶת

הראש מה עושים? בודאי יש שאלות, והקדוש ברוך הוא יעזר שנביא פה מכפר קמא צ'רקסים ונפטר את הבעיה, אבל באמצע השבוע לא יכולים על אדם אחד, צריכים עוד אנשים, על כל פנים זה לא יכולים להסביר אם תלמד קצת, אתה לא יכול לעמד בכולל מעשר עד ארבע, ברוך השם לר' ... יש כולל שעתיים מאחד עשרה עד אחד לומד עין יעקב ומפרש את זה כל כך יפה, קצת מאמרי חז"ל, שנים מקרא ואחד תרגום, ולומדים "אוצר הקנטרסים", זה אני מוכרח להגיד לכם מי שילמד כל יום קנטרס בטוח היום הזה אתה לא תהיה שבור, תנסו! יש כבר שלשים ושתיים פרכים שנדפסו, מה שיש עוד להדפיס עוד שלשים פרכים שמוכנים לדפוס, אבל צריכים כסף, אבל תאמינו שלא הכסף זה הבעיה, צריכים פשוט להגיה את זה, ולהכין את זה, כסף זה לא מניעה, ברוך השם אנחנו מדפיסים ומדפיסים ובלי כסף, הבאתי לכם כל כך הרבה ספרים, היום אין תרוץ לא לצאת להפצה, אין דבר כזה, המחסן פה מלא, הדפסתי מיליון קנטרסים פה בלכם עתידים לתן את הדין, אני אומר לכם פתוח, בלכם! בארצות הברית יש לי שתי מפיצים קבועים, ועכשו יש עוד בחור בגיל שש עשרה, הם שלשה, הדפסתי חמשת אלפים אוצר שובבי"ם, זה בא ערב שבת פרשת ויגש, פרשת ויחי בשבוע אחד שלשת אלפים הם הפיצו, הדפסתי חמש אלפים כי זה מצמצם, אבל הנה השבוע מסתמא גמרו את הכל, פה יש לנו ספרים, היום צריך להגיע אוצר האמונה, אוצר החיים, וקנטרסים יש לרב כמה שתוצו, הדפסתי עכשו מיליון קנטרסים באנגלית, שלשים ושמונה סוגים רק באנגלית, ואחד עשרה ברוסית, זה הכל הולך לארצות הברית, כי פה אני מדפיס את זה מאד מאד בזול יותר מארצות הברית, והכל ילך, גויים קונים את זה! ... שיהיה בריא ספר לי אתמול, כל אחד מאנ"ש יש לו ספורים ... נרו יאיר ספר בשבת ספורים, הוא היה אצל איזה מפעל, אדם עשיר, חלוני לגמרי

לא יודע כלום מיהדות, הוא אומר לי, הוא הוציא קנטרס אל תתיאש הוא אומר אתה רואה? זה החיים שלי, בלי זה הייתי זורק את עצמי בכנרת מזמן, הוא לא האמין, אחד בלי כפה, בן אדם לא שחסר לו אכל הוא לא יודע מה לעשות עם הכסף, אז רואים מה קורה עם קנטרס אחד, כמה אגורות, יש קנטרסים לרב, אין דבר כזה, יכולים להפיץ, עם ישראל צמאים לדבר ה', הנה היום צריך להגיע שלשים אלף ספרים לחמש שקל, ... צועק שזה לא יכול להיות שאתם יכולים לתת את זה כל כך במחיר זול, עכשו הכנסתי אתמול עוד פעם עשר אלף סדורים, גם כן שבע שקל סדור, כמה עולה מנחה מעריב פשוט? עשר, שתים עשרה שקל, ופה אני ש אומרים זה יקר, בסדר אל תעשה שום דבר, מוהרנ"ת ז"ל אמר לנכד של רבנו ז"ל שהיה עשיר בזה המלים, דבר רבנו ז"ל יצא לפעל בלעדדיך גם כן, אבל יותר יפה שתתן יד לעזר, אז אני אומר לכם גם כן, דבר רבנו ז"ל יופץ בעולם בלעדדיכם, אשרי ואשרי מי שיהיה לו חלק לזה, פשוט לקרב יהודים, יהודים הם צמאים לדבר ה' מאד, אז אם אתם תקבעו לעצמכם רק קצת מקרא, קצת משנה, קצת גמרא בקביעות, הקהלה שלנו תפרח, ברוך השם זה כבר פורח, בא נסים את הסיום, הגמרא מסימת בברכת כהנים שאתה צריך לעמד קדימה, כדי שהוא יברך אותך? כשאתה אחורנית אתה לא בכלל ברכה, יש הלכה מה עושים אם כל הבית הכנסת כהנים? זה היה בג'רבא כלם היו משפחת כהן, בג'רבא כלם כהנים מיחסים, אז כלם מברכים לעם שבשדה, מברכים אותנו, על כל פנים זה פלא אם אתה לא תעמד ממול הכהן אתה לא בכלל הברכה, אתה צריך להיות ממול הכהן, הכהן מרמז על הצדיק ממול הכהן תהיה פתוח, יש לה טענה אל תלך אחורנית משמה, תדבר על הכהן, הכהן ככה, הכהן ככה, הצדיק ככה, חכמינו הקדושים אומרים אין לה כהן אלא בימיה, אומרים חכמינו הקדושים שבכל דור ודור אין לה כהן אלא שב'מיה,

אין לך מנהיג אלא שבדור, אל תלך אחורנית ותדבר עליו, בא קדימה, יש לך מה להגיד? תגיד! אולי אתה צודק? אולי אתה לא צודק? ללכת תחת הגב ולדבר תדעו לכם שזה העוון הכי חמור, שאחד בא תחת הגב שלך ומדבר עליך, עכשו המשנה מתחלת יש ארבע ראשי שנים, באחד בניסן, באחד באלול, באחד בתשרי, ובאחד בשבט, ומה זה ראש השנה? כשמשנה רבנו רצה למסר את ההנהגה, הקדוש ברוך הוא אומר קח את יהושע, עכשו יהושע מנהיג, אומר רש"י וזה מדרש, משה רבנו אמר ליהושע קח מקל והכה על קדקדם, דבר אחד לדור ולא שני דברים בדור, אם מקימים קהלה תדעו לכם יש דבר אחד בדור ולא שני דברים לדור, ואני יכול להגיד לכם איפה יש הצלחה בקהלה? כשכלם מאחדים יחד, אם כלם מאחדים יחד זה ההצלחה של הקהלה, אם אחד אחורי הכהן אתה לא מברך, אתה מקלל, כהן מברך תעמד קדימה, על מה זה מרמז? תחת הגב הוא מדבר עליך? תעוף מפה! אם אתה מעז לדבר זה לא המקום שלך, מה אתה באת סתם להפריע? חסר קהלות? חסר עירות? מה באת עד יבנאל? מה אתה עושה פה? הרי אשתך גם כן בוכה אין לה מקום פה, זה משעמם לה, לך עם אשתך, תקח את השמט"ס כל מה שיש לך תעמיס את זה על משאית, ומי שרוצה יתמך לו במשאית, ולך תצא, אחורי הגב אתה עומד? הכהן אומר יברכה והוא הולך מאחורי ומדבר? לא תהיה לפנים! יש בזה סדר התנא מתחיל יש ארבעה ראשי שנים, ראש השנה לאילנות, ראש השנה למלכים, ראש השנה לשנה, בכל דבר צריך להיות ראש ומנהיג, אם לא הכל הולך לך, מה יקרה אם כל מי שרוצה יעשה מה שהוא רוצה? אין דבר כזה, מי שלא רוצה שילך, ברוך השם אנחנו קהלה מאד מאד יפה, מי שבא מבחוץ מתפעל, אבל אף אחד לא יודע כמה דם וכמה שפיכת דם זה עולה לי השם ישמר, מה שעשו לי עשקו אותי זה פעם הראשונה? זה פעם הרביעית, אבל

בַּזֶּה גַּמְרָנוּ עֲבָרְנוּ, אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצְרָה, עֲשִׂיהָ, וְגַמְרָנוּ, עֲכָשׁוּ
 בְּרוּךְ הַשֵּׁם זֶה כָּבֵר אַרְבַּע אַבוֹת נְזִיקִין, כָּבֵר הָיָה אַרְבַּע פְּעָמִים
 נְזִיקִין וְגַמְרָנוּ, הַיּוֹם אֲנִי יְכוּל לְהִרְאוֹת לָכֶם תְּבוּאוֹ בַּחֲדָר שְׁלִי יֵשׁ לִי
 קֶלְסֵר שֶׁל כָּל צִ'ק שִׁיפָא, כְּתוּב עַל זֶה עַל מַה זֶה יֵצֵא, נִגְמָר הַסְּפוּר
 עֲכָשׁוּ אֲנִי לֹקַח גַּם מִהַכּוֹלָל, וְאֲנִי הוֹלֵךְ גַּם לְתַלְמוּד תּוֹרָה, שְׂיִהְיֶה
 בַּחֲדָר שְׁלִי קֶלְסֵר עַל כָּל צִ'ק אֵיפֹה זֶה הֵלֵךְ, אֵין יוֹתֵר חֲכָמוֹת, אֵין
 פֹּה יוֹתֵר גְּנֻבוֹת, אֵין פֹּה יוֹתֵר שְׁחִיתוֹת, זֶה תֵּאָוֶה! נוֹתְנִים לְחֲתוּל
 שִׁישְׁמֵר לָךְ עַל הַחֲלָב וְעַל הַגְּבִינָה, הוּא אוֹכֵל אֶת זֶה וְצוּעַק אֲנִי
 אֲכַלְתִּי לָךְ? אֲנִי רַק עוֹזֵר שְׁלֵא יִהְיֶה עֲכָבְרִים פֹּה, מַה אַתָּה צוּעַק
 עָלַי? הוּא רַק עוֹשֶׂה טוֹעֲמִיָּה שְׁעוֹשִׂים בְּעָרֵב שַׁבָּת, טוֹעֲמִים אֶת
 הַטְּשׁוּלֵנֵט, כִּךְ כְּתוּב בְּשִׁלְחָן עֲרוּךְ שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת טוֹעֲמִיָּה, אוּלֵי
 אֵין מִסְפִּיק מְלַח? בְּשַׁבָּת הָרִי זֶה שְׁאֵלָה שֶׁל בְּשׁוּל, אִם זֶה עֲדִין לֹא
 מְבַשֵּׁל טוֹב וְשִׁמְתִי מְלַח, אוּ הַבְּשֵׁר, הַמְּרַק, וְהַלְכְּתִי וְהוֹסַפְתִּי תְּבַלֵּין
 זֶה שְׁאֵלָה שֶׁל בְּשׁוּל, יֵשׁ בַּזֶּה הִרְבֵּה שְׁאֵלוֹת, אִזּוּ בְּעָרֵב שַׁבָּת צָרִיכִים
 לְטַעַם מִכָּל הַמֵּאֲכָלִים כְּדֵי שְׂיִהְיֶה עֲנֵג שַׁבָּת אִזּוּ טוֹעֲמִיָּה אֲבָל מַה
 כְּתוּב? חַיִּים זְכוּ, הוּא עֹשֶׂה חַיִּים מִהַטוֹעֲמִיָּה, הַחֲתוּל רַק טוֹעֵם קֶצֶת
 מִהַגְּבִינָה, קֶצֶת מִהַשְּׂמֵנֵת, וְזֶה טְעִים, אִזּוּ הוּא גַּמֵּר לָךְ וְרוּצָה עוֹד
 טוֹעֲמִיָּה, פְּתֹאוֹם אֲנַחְנוּ תּוֹפְסִים אֶת עֲצָמֵנוּ שְׁכָל הַכֶּסֶף הֵלֵךְ פֹּה
 וְשָׂמָה, וְשָׂמָה וְכֹאן, אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַשְּׁדֵרִי"ם לְטוֹבְתְּכֶם!
 אֲנִי מִתְחַנֵּן אֵלֵיכֶם לְפָנַי הָאֵרוֹן קֹדֶשׁ תְּשַׁתְּפוּ פְּעֵלָה! חֲסָדֵי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ שָׂרֵב אֲנִי"שׁ לֹא הָיוּ שְׁדֵרִי"ם, אֲבָל אֵלוּ הַשְּׁדֵרִי"ם תְּשַׁתְּפוּ
 פְּעֵלָה בְּעֵינֵי הַתְּצַהִיר, אִם לֹא? תְּשַׁלְּמוּ בִּיקָר! יַעֲלוּ עֲלֵיכֶם וְתִצְטָרְכוּ
 לְשֵׁלֵם אֲלֵפֵי שְׁקָלִים, אֵל תְּבוּאוֹ אֵלֵי בְּטַעֲנוֹת, לְקַחְתִּי אֶת כָּל הַצְּבוּר
 בְּעֵדוֹת, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הִקְהִלָּה רַק מִתְּפַתְּחַת, אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ שְׁלֵא
 יִהְיֶה בֵּינֵינוּ אֱלִימוֹת, לֹא יִהְיֶה אֱלִימוֹת, זֶה עֹשֶׂה עָוֹל, אֲנִי מְדַבֵּר כָּבֵר
 מִבְּנֵי שֶׁל קְדוּשִׁים, תְּבִינּוּ מִי זֶה, לֹא טוֹב וְלֹא רַע, לֹא שְׁלוֹם וְלֹא
 מְלַחְמָה, כָּלוּם כָּאֵלוּ זֶה לֹא קִים, הוּא יְבוֹא וַיִּנְסֶה מַה שְׁלוּמְךָ? יֵשׁ

לו את התרגילים שלו, אני צריך להזהיר אתכם, עברתי בחיים הרבה
 הרבה, אני אומר לכם לשמר מטוב ועד רע, לא לדבר מטוב ועד רע,
 לא אלימות, אף אחד, כל אלו שיש להם חלק לא טוב ולא רע,
 תעזבו! הקדוש ברוך הוא יטפל, חכמינו הקדושים אומרים אם אתה
 רואה שכור אל תדחף אותו, הוא בעצמו יפל, אז אני מאד מאד
 מבקש יכול להיות תראו אותו היום, תראו אותו מחר, מה שלומך?
 אבל אני מאד מבקש אף אחד שלא יעז לגע, זה לא הענין שלנו, אם
 אתם רוצים שאני יגיד את זה פשוט, כי אנניש לצערנו הרב יש
 תמימים, אבל רבנו ז"ל אמר בפרוש גם בתמימות אסור להיות
 שוטה, לא רוצים פה את אף אחד, תאמינו לי! רוצים רק אותי,
 המשטרה שמה פה אחד שתול, אני אומר לכם לפני הארון קדש,
 אני יכול להוציא ספר תורה, אבל ברוך השם כלם יודעים מה אני
 מדבר? אתם יודעים שאת ..... נרו יאיר לקחו במעצר, והיה בעמוד
 הראשון תפסו טרף, אחד מהרבנים ביבנאל תפסו אותו שהוא
 מקדש, והביאו אותו באזקים, איזה שמחה וששון, דג שמן, ולקחו
 ממנו למעלה מאלף קלטות ממני, בסדר! אחר כמה ימים הוציאו
 אותו, לא נכנס בפרטים, כי אני אומר לכם יושב פה אחד שיש לו
 קשר עם המשטרה, אבל אני לא מפחד, כי מה אני מדבר? אני מדבר
 שיבוא היום שתשכב עם הרגלים אל הדלת, המלאך המות יבוא ולא
 תוכל להתחמק ממנו, שמה לא יהיה לך ביפרים וטלפונים, כלום!
 אתה משאיר את הכל, תכריכים מלבישים אותך, מה ילך לפניך?
 מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זה ילך לפניך, והלך לפניך צדקה, עשית
 צדקה וחסד? זה ילך לפניך, הכל שטיות, באת לתפלה בותיקין?
 אשריך! באת בשבע? אשריך! באת בשמונה לתפלה? אשריך!
 אמרת אמן יהא שמיה רבה? התפללת מנחה? התפללת ערבית?
 זכית להגיד חצות? הלכת למקוה? אשריך! מאיפה אני יודע שזה
 ככה? כשאני הייתי בחקירות לצערנו הרב אז אומר לי החוקר (אחד

מהם הָיָה עָרְבִי) אָנִי שְׁמַעְתִּי מַה שְּׁאַתֶּם מְדַבְּרִים, דְּבָרִים טוֹבִים,
 דְּבָרִים יָפִים, דְּבָרִים נְכוֹנִים, אֲזִי שְׁמַחְתִּי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לִי הַסְּכָמָה,
 עֲכָשׁוּ אֶתֶם צוֹחֲקִים, הִנֵּה ... עָרְבִי נָתַן עָלַי הַסְּכָמָה, אוֹמֵר, שְׁמַעְתִּי
 דְּבָרִים טוֹבִים, הוּא שְׁמַע אֶת הַקְּלָטוֹת, הֵם חָשְׁבוּ שְׁאַנִּי אֲמַרְתִּי תִלְכוּ
 תִקְחוּ גְרוֹזִים תִּקְוִמוּ וְתַעֲשׂוּ, אֲנַחְנוּ לֹא בְנוֹיִים לְזֶה, וְזֶה לֹא הִרְצוֹן
 שְׁלָנוּ, מִצְדָּנוּ שְׁיִסְעוּ אֲנַחְנוּ לֹא מִשְׁטָרָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִי
 שְׁמַחְלִל שְׁבַת מוֹת יוֹמֵת, הִרְמַב"ם אוֹמֵר פֶּרֶק ל' מֵהִלְכוֹת שְׁבַת
 הַלָּכָה ט"ו מִי שְׁמַחְלִל שְׁבַת יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי, בּוֹאוּ לְבְרוּקְלִין
 נוֹסְעִים שְׁמָה בֵּין הַחֲרָדִים גּוֹיִם אִף אֶחָד לֹא יוֹצֵא לְצַעֵק שְׁבַת, גּוֹי
 שְׁנוֹסֵעַ מָה אַתָּה צוֹעֵק? שְׁיִסְעֵ, אָנִי הַשּׁוֹטֵר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 אָנִי לְמַדְתִּי אֶתְכֶם דְּבַר לֹא צוֹעֵקִים, לֹא סוֹגְרִים כְּבִישִׁים, לֹא אֲכַפֵּת
 לָנוּ מִי יִהְיֶה רֹאשׁ הַמְּשָׁלָה? מִי יִהְיֶה נְשִׂיא? מִי יִהְיֶה חֵבֵר הַכְּנֶסֶת?
 מַה מְעַנֵּין אוֹתָנוּ? אֲנַחְנוּ בְּכָלֵל לֹא בְנוֹיִים לְזֶה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם מַה
 יְכוּלִים לְתַפֵּס אוֹתָנוּ? אֶחָד עוֹמֵד פֹּה עִם מַקְלָטָה אוֹלִי הוּא יְתַפֵּס
 אֵיזָה שׁוֹרָה, אָנִי אוֹמֵר לָכֶם אֶחָד מַקְלִיט אוֹתִי פֹה, אָנִי לֹא מְפַחֵד, כִּי
 דְבַרְתִּי מַה יִּהְיֶה בְיוֹם אַחֲרוֹן, זֶה אָנִי דְבַרְתִּי, אָנִי מְדַבֵּר אֵיךְ שְׁאַחַד
 יִחֲזַק אֶת הַשְּׁנִי, וְאֵיךְ שְׁאַחַד יַעֲזֹר לְשֵׁנִי, וְאֵיךְ יְכוּלִים לַעֲזֹר לִיהוּדִים,
 זֶה מַה שְׁאַנִּי אוֹמֵר, כְּלָנוּ שְׁבוּרִים תְּאַמִּינוּ לִי, יֵשׁ פֹּה אַבְרָכִים שְׁעוֹבֵר
 עֲלֵיהֶם מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, וְלִדְבַר דְּבוּר טוֹב לְהַחֲיוֹת אַבְרָךְ זֶה הַמְצָוָה
 הַכִּי גְדוֹלָה, אֲזִי .... הִיָּה מִפִּיץ בְּבְרוּקְלִין, חֲסִידִים הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן
 צְרִיכִים הַסְּכָמָה, סִפֵּר בְּלֹא הַסְּכָמָה זֶה בְּלֹא נְשָׁמָה, אֲזִי אֲגִיד אֶת זֶה
 לְפָנָיו אָנִי חַי הוּא חַי בֹּא נִרְאֶה אִם הוּא יִכְחִישׁ אוֹתִי אוֹ אָנִי יִכְחִישׁ
 אוֹתוֹ, הִיָּה לוֹ תְמוֹנָה בְּבְרוּקְלִין הוּא מִרְאֶה לוֹ אֶת הַתְמוֹנָה כְּשֶׁהוּא
 עִם מַכְנֵס קֶצֶר וְשְׁעָרוֹת כָּל כָּךְ גְּדוֹלוֹת, וּמוֹצִיא וְאוֹמֵר לוֹ דָּאס אֵיךְ,
 אִם הוּא לֹא מְדַבֵּר אִיִּדִישׁ זֶה אָנִי מִרְאֶה לוֹ, זֶה הַסִּפֵּר הַחֲזִיר אוֹתִי
 בְּתִשׁוּבָה, אָנִי הַהַסְּכָמָה הוּא אוֹמֵר, הוּא שְׁמַע אֶת זֶה וְרִאֶה אֶת
 הַתְמוֹנָה אֵיךְ שְׁנִרְאֶה פֶּעַם וְהוּא הַסְּמִיק, אֲזִי גַם אָנִי בְּרוּךְ הַשֵּׁם הָעָרְבִי

אָמַר לִי (מַחְמוּד) שְׁמַעְתִּי דְבָרִים טוֹבִים בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אַז תְּקַלִּיטוּ אוֹתִי, תִּצְלַמוּ אוֹתִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ לֹא מְסִיתִים, אֲנַחְנוּ לֹא נִגְדּוּ הַמְדִינָה לֹא כָלוּם, אֵינן לָנוּ שׁוּם עֵסֶק, אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְחַיּוֹת אֶת הַחַיִּים שְׁלָנוּ בְּשָׁלוֹם בְּשָׁלוֹהַּ בְּאַהֲבָה, וְלַעֲזֹר אֶחָד לְשֵׁנִי, וְלַהֲשִׁיב מִי שֶׁרַק יֵשׁ לוֹ אֵיזָה קֶשֶׁר, הֲרֵי יֵשׁ יְהוּדִים רוֹצִים לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, תִּאֲמִינּוּ לִי אַכְשֶׁר דָּרָא, הַיּוֹם יְהוּדִים צְדִיקִים רוֹצִים, מִי שֶׁרַק יוֹדֵעַ אֵיפֹה מְחַלְקִים תְּפוּחִים תְּבִיאוּ אֲרָגוּזִים וְתַחֲלִקוּ אֶת זֶה בֵּין אַנ"ש, יֵשׁ תְּפוּחֵי אֲדָמָה? תְּבִיאוּ אֶת זֶה בֵּין אַנ"ש, תְּבִיאוּ שְׁפַע וְבֹא נִתְחַלֵּק, וְכֵן הוֹלֵךְ הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֶחָד יוֹדֵעַ וּמְבִיא וְזֶה מְבִיא, אֲנַחְנוּ רַק רוֹצִים לְבָנוֹת אֶת הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ שְׁלֹכֵם יִהְיֶה טוֹב, שְׁלֹאֲשֶׁה יִהְיֶה טוֹב, וְאֲנִי רוֹצֶה שְׁלֹכֵל אֶחָד יִהְיֶה לוֹ רַכֵּב, וְהַכֵּל שִׁיְהִיָּה רַק טוֹב, וְנִדַּע בְּרוּךְ הַשֵּׁם שְׁאֲנַחְנוּ חַיִּים חַיִּים שְׁקֵטִים, וְלֹא מְחַפְּשִׁים לֹא כְבוֹד וְלֹא גִזְעָנוּת, רוֹצִים לְחַיּוֹת אֶת הַחַיִּים שְׁלָנוּ בְּשֵׁקֶט וְלִלְמַד תּוֹרָה, לֹא כָל אֶחָד מְסַגֵּל לְשִׁבְתָּ כָּל הַיּוֹם, אַז לֵךְ תִּלְמַד שְׁעֵתִים שְׁלֹשׁ וְאַחַר כֵּן תִּצָּא לְהַפְצָה, וְאֲנִי מְבַטֵּיחַ לָכֵם מִי שִׁיִּצָּא לְהַפְצָה יַחֲזוּר עִם כֶּסֶף, יִהְיֶה לוֹ תְמִיד כֶּסֶף בְּכִיס, אֶחָד יְכוּל? יֵשׁ לוֹ כַחַּ הַדְּבֹר? לֵךְ תַּחֲזֹק יְהוּדִים, וְאִם אַתָּה לֹא יְכוּל לְצַאֵת בַּחוּץ? יֵשׁ פֹּה אַבְרָכִים שְׁבוּרִים תַּחֲזֹק אוֹתָם, זֶה הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ, אֵינן לִי מַה לְהוֹסִיף, וְלִכֵּן כְּשִׁמְשָׁה רַבְּנוּ דְבַר עִם יְהוֹשֻׁעַ וְיְהוֹשֻׁעַ אָמַר מָה אֲנִי יַעֲשֶׂה? שְׁפַתְאוּם יִקְוּמוּ יִצְיִצּוּ עָלַי, כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לִישְׁעִיָּה כְּמוֹ שְׁאוּמַר הַמְדַרְשׁ, יִשְׁעִיָּה הִנְבִּיא הֵלֵךְ לְבֵית הַכְּנֻסָּת, הִתְהַלֵּךְ וְיִתִּיב בְּבֵית מְדַרְשֵׁי, וְהִנֵּה הוּא שׁוֹמֵעַ קוֹל שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹאֵל, מִי יֵלֵךְ לְעִם יִשְׂרָאֵל? מִי יַחֲזֹק אוֹתָם? אַז יִשְׁעִיָּה אָמַר תִּכְף אֲנִי הוֹלֵךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמַר לוֹ זֶה לֹא כָּל כֵּן פְּשׁוּט, עִם יִשְׂרָאֵל הֵם טְרַחְנִים, סְרַבְנִים, תִּגִּיד יוֹם הוּא יִגִּיד לִילָה, תִּגִּיד לִילָה הוּא יִגִּיד יוֹם, לְמָה עֲשִׂיתָ כִּכְהָ? וְכוּ', אָמַר יִשְׁעִיָּה אֵף עַל פִּי כֵן אֲנִי יֵלֵךְ, אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אִם אַתָּה אוֹמַר אֵף עַל פִּי כֵן, תִּלְךְ! אַבָּל קִדְּם כָּל הַקְדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא אָמַר לוֹ, תִּרְאֶה! הִיָּה עָמוּס וְהִיָּה רְשִׁימָה שֶׁל נְבִיאִים,
 יִרְמְיָה הַכְּנִיסוֹ אוֹתוֹ בְּבֵית סֹהַר, עָמוּס נָתַנּוּ לוֹ סִטְרָה, זְכַרְיָה הֶרְגוּ,
 וְהוּא אוֹמֵר, אֲנִי הוֹלֵךְ! אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אִם כֵּן אָף עַל פִּי כֵּן
 אַתָּה לוֹקַח אֶת עֲצָמָךְ בְּעַל צְבוּר אֲזֵי ה' אֱלֹקִים וְכוּ', וּבִסְדֵר תִּהְיֶה
 מִנְהִיג, אָבֵל מָה עוֹשִׂים? יְהוֹשֻׁעַ שׂוֹאֵל אִם סוּף כָּל סוּף יִהְיֶה? אֲזִי
 אָמַר תִּקַּח מִקַּל הַכֶּה עַל קְדֻקְדָּם, דְּבַר אֶחָד לְדוֹר וְלֹא שְׁנַי דְּבָרִים
 לְדוֹר, זֶה מַה שְּׂאֲנִי רוֹצֶה לְהַגִּיד לָכֶם אִם ... יָבוֹא וַיִּגִּיד אֲנִי הוֹלֵךְ
 עוֹד פְּעַם עַל הַכֶּסֶּא, אֲנִי יִהְרַג רְאִשִׁים, אֲנִי יַעֲיֵף אוֹתָם, אֲנִי יִשְׁלִים
 עִם ... אֲנִי יוֹדֵעַ רַק דְּבַר אֶחָד, כָּל אֱלוֹ שְׂאֲמָרוּ יָבוֹא יוֹם אַתָּה תָּמוּת,
 תִּרְאֶה! אֲנִי יָקַח, לֹא לִקַּח הַרְבֵּה זְמַן מִסִּכּוֹן, כָּל אֱלוֹ שְׂחוֹשְׁבִים שְׂאֲנִי
 יִלֵּךְ לְפָנֶיהֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהַבְטִיחַ לָהֶם אִם אַתָּה זוֹרֵק מְלָה כְּזוֹ אַתָּה
 תִּלָּךְ לְפָנַי, אֵיזָה מְלִים זֶה? אֵיזָה מְלִים לְדַבֵּר כִּכֶּה? אֲזִי אוֹתוֹ דְּבַר בָּא
 שְׂנוּק, זֶה שְׂנוּק זֶה, פְּשוּט תוֹרִיד אֶת הָרֵאשׁ, גְּנַבְתִּי, נִגְמַר! אַתָּה
 מִתְבַּיֵּשׁ לְהַגִּיד גְּנַבְתִּי? תִּגִּיד לְקַחְתִּי, חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פִּשְׁעִתִּי, אִם
 אֲנַחְנוּ לֹא מִתְבַּיֵּשִׁים לְבוֹא אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם בְּבִקְרָה,
 בְּמִנְחָה, לְפָנַי הַשְּׁנָה אֲנִי אוֹמְרִים, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲשַׁמְנוּ בְּגִדְנוּ
 גִּזְלָנוּ אֵיךְ אֲנַחְנוּ לֹא מִתְבַּיֵּשִׁים? לְמָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אַתָּה לֹא
 מִתְבַּיֵּשׁ לְהַגִּיד רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם עֲשִׂיתִי אֶת זֶה, עֲשִׂיתִי אֶת זֶה, תִּמְחַל
 לִי? לְמָה בְּנֵי אָדָם שָׁכַן יִתְבַּיֵּשׁוּ? תִּגִּיד! אַתָּה לֹא רוֹצֶה לְהַגִּיד מְלָה
 גְּסָה? גְּנַבְתִּי, שְׂכַחְתִּי! לֹא עֲדִין עוֹמְדִים בְּמַרְדֵּי, אֲזִי אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד
 לָכֶם דְּבַר אֶחָד לְדוֹר וָאֵין שְׁנַי דְּבָרִים לְדוֹר, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלְכֶם
 פֶּה בִקְהֵלָה שְׁלָנוּ אֵין אֱלִימוֹת, מִי שִׁילֵךְ בְּאֱלִימוֹת אֵין לוֹ מַה לַעֲשׂוֹת
 אֲצִלָּנוּ, אֲנַחְנוּ רַק מְדַבְּרִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מִחֲזִיקִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, פֶּה אֵין אֶחָד שִׁילֵךְ נֶגֶד הַשְּׁנַי בְּאֱלִימוֹת,
 אֲנִי לֹא רוֹצֶה שִׁיְהִי דְּבַר כְּזֶה בִקְהֵלָה בְּשׁוּם פְּנִים וָאָפֶן, הוּא בָּא,
 מָה? אַתָּה לֹא רוֹצֶה לְדַבֵּר אִתִּי? נְסִיתָם פְּעַם לְדַבֵּר אֶל הַקִּיר? תִּגִּידוּ
 לִי לְמָה? זֶה כִּיף תִּתְחִיל לְרִיב עִם הַקִּיר, לְמָה לֹא? כִּי עִם קִיר לֹא

יכולים, תתחיל לתת לו בוקסים לקיר, מה יהיה? היד שלך יכאב, עם קיר לא יכולים, אני קיר, אתי לא יכולים לריב, זה הכי טוב לא לדבר מטוב ועד רע, אם אתם רוצים באמת את הכבוד שלי זה אני מבקש אתכם לא מעקצף ולא מדבשן, עכשו נסים, בואו ונתחזק כל מה שעבר עלינו זה רק שנעשה התחדשות חדשה, הנה נכנסה משפחה חדשה, יש עוד שרוצים, אין דירות, מחפשים דירות, מי שיודע מאיזה דירה אדרבה! תודיעו יש רשימה ארכה, אנשים רוצים להכנס אין דירות, אבל אני מכרח להגיד לכם שצריכים מאד לשמר לא לזרק כספים, כי הם מנצלים את זה, כשאני באתי לפה בפעם הראשונה אתם יודעים כמה היה שכר דירה? עשרים וחמש דולר, וגם את זה לא נתנו, היה ריב אנחנו הפקענו פה את כל השטחים את הכל, במקום לתת לנו תודה, אז ראש המועצה היה אצלי במוצאי שבת, ושאל אותי שאני יגיד לו את דעתי, פה יש כמה אכרים, סך הכל עשר חמש עשרה אכרים, הם חושבים שזה ירשה של הסבתא שלהם, אשכנזים, וחושבים שהם השולטים פה, הם המכתר, וקוראים אותו במלה מאד מאד גסה, הוא מוציא מהפה, אמרתי לו אני לא יכול להסביר לך, זה מלה מאד גסה באידיש, דבר אחד אני יכול להגיד לך, הגרמנים קראו ככה את כל היהודים, לפני הארון קדש אני לא רוצה לחזור על זה, אז מה אתה צריך? אדרבה! מי שינקם נקמת היהודים ינקם גם את הנקמה שלך, אל תתפעל, אז קוראים אותך שם כזה, אז בשביל זה אני מאד מבקש אתכם תתחזקו, בואו ונתחזק ונחזק את הקהלה, יש לי פה משפחה שבאה מבחוגן, לא פעם הוא אמר לי, הוא בא מבחוגן, ממש קהלה נפלאה, למה הוא לא רואה חסרונות? גם הוא יכול לראות חסרונות, אז בואו לא נתן בשביל אחד, או שתים, או שלש, שנהרס את הקהלה שלנו, אדרבה נבנה את הקהלה יותר ויותר, יעידו כל אלו שאצלי שאני לא סופר את הכסף, לא מעניין אותי, אני אומר לכם פתוח אני

לֹא יִהְיֶה מְצֻרוֹת יִשְׂרָאֵל, הַשֵּׁם יִשְׁמֶר, מֵה שְׂאֲנֵי שׁוֹמֵעַ בְּלִילָה אַחַד
 זֶה קוֹרֵעַ אֶת הַלֵּב, הַרְבֵּה פְעָמִים אֲנִי חוֹשֵׁב הַלֵּוֹאֵי שְׁהִיִּתִי עֲכָשׁוּ
 מִזְמִין אֶת כָּל אֲנִי"שׁ, אָבֵל זֶה לֹא פְרָטִיּוֹת, אִם תֵּרְאוּ מֵה זֶה צְרוֹת
 הַשֵּׁם יִשְׁמֶר, יֵלֵד בָּא בְּגִיל שְׁבַע עֲשָׂרָה מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ עַל הַרְצָפָה
 וְזוֹרֵק וּבּוֹכָה, מֵאִז שֶׁהוּא הָיָה בֵּר מְצוּהָ הוּא עוֹבֵר נְתוּחִים, עֲשׂו
 הַשְׁתַּלְתַּת כְּלִיָּה עָלָה לְמִשְׁפָּחָה מֵאָה אֶלְף דּוֹלָר, אֶסְפּוּ מִכָּל אֵיפָה שָׂרָק
 יָכֵלוּ, וּמִסְכֵּן זֶה לֹא הִצְלִיחַ, הַכְּלִיָּה וְעוֹד נְתוּחִים סְבוּכִים, הַיֵּלֵד
 בּוֹכָה וְאָבֵא וְאֵמָא מִתְחִילִים לְהִגְבִּיָּה אוֹתוֹ, הַאֲחִיוֹת שְׂמָה, הָאָח
 שְׁלוֹ, לְרֵאוֹת אֶת זֶה נִקְרַע הַלֵּב, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אוּ דְבָרִים אַחֲרֵים
 אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהַגִּיד, הַשֵּׁם יִשְׁמֶר, יֵשׁ צְרוֹת, בְּמִקּוֹם שֶׁנִּתֵּן תּוֹדָה
 לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁישׁ לָנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֶת הַבְּרִיאוֹת, הָאֵשׁה
 הַיֵּלְדִים בְּרִיאִים, צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ יֵשׁ זְמַן
 לְמַרְיבוֹת? אֵיךְ יֵשׁ זְמַן לַעֲשׂוֹת עֲקִיצוֹת אַחַד עַל הַשָּׁנָיִם? אִז אֲנִי מֵאֵד
 מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, אֲנִי מִכְּרַח לְדַבֵּר בְּרִמְזוֹ, יְבוֹא וַיַּחֲבֵק אוֹתָהּ, הַכָּל
 צְבִיעוֹת, אֲנִי עוֹבֵר נְסִיוֹן מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אֵל תִּשְׁפְּכוּ לִי מִלַּח עַל
 הַפְּצָעִים, תִּשְׁתַּקּוּ תַעֲלִימוּ עֵינַי, כִּי הַמִּשְׁטָרָה מְחַפֵּשֶׁת אוֹתִי לֹא אֶתְכֶם,
 מֵה שִׁיקְרָה אִם אָדָם מִיִּבְנָאֵל יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ רַע, לֹא יִגִּידוּ לְאָדָם הַזֶּה,
 תִּכְף מִיָּד יְבוֹאוּ אֵלַי, אִם אָדָם מִשְׁתּוֹלֵל בְּרַחֲבוֹת לֹא יִגִּידוּ שְׁזֶה
 מִשְׁהוּ לֹא בְּסֻדָּר, זֶה לְמַד אֶצְלִי, אֶתֶם כָּלְכֶם עֲדִים אֶצְלִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם
 אֲנִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם אֵיךְ לְחַיּוֹת אֶת הַחַיִּים בְּצוּרָה נוֹרְמָלִית, בְּרוּךְ הַשֵּׁם
 אֲנַחְנוּ לֹא הוֹלְכִים עִם קַרְנִים, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֶצְלָנוּ רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה,
 אֲנִי רוֹצֶה שְׁתִּמְשִׁיכוּ בְּזֶה, וּמְחַר כְּבֵר מִתְחִילִים דָּף הַיּוֹמִי תַעֲנִית,
 אָבֵל עַד מְחַר לֹא צְרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת, כָּל אַחַד שִׁיְהִיָּה לוֹ סֹדֵר בְּמִקְרָא,
 בְּמִשְׁנָה, הַסֹּדֵר שְׁלוֹ, הַסֹּדֵר בְּש"ס, קֶצֶת וְעוֹד קֶצֶת, לְצֵאת לְהַפְצָה,
 כָּל הַרְאֵשׁ שְׁלִי עֲכָשׁוּ אֵיךְ לְהַקִּים פֶּה מִפְּעַל שִׁיְהִיָּה לְאֲנִי"שׁ פְּרִנְסָה,
 אֲדַרְבֶּה! מִי שֵׁישׁ לוֹ רַעִיוֹן שִׁיעוֹר, אֲנַחְנוּ רוֹצִים רַק שִׁיְהִיָּה טוֹב
 לְאֲנִי"שׁ, זֶה הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ, טוֹב! אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה אֶל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא שְׁדַבְרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב אֲנִי מְקוּוֹה שִׁיְהִיו נִכְנָסִים אֶל הַלֵּב, וְיֵאלּוּ שֶׁהַקְּלִיטוֹ אוֹתִי מֵה שְׁמַעְתֶּם? מֵה בְקִשְׁתִּי מִכֶּם? זֶה מֵה שְׁאַנִּי מִבְּקִשׁ אֶתְכֶם, לְסִיּוּם אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקִשׁ כְּשִׁיבּוֹא, הַקִּיר בָּא, מֵה זֹאת אוֹמֶרֶת הַקִּיר בָּא? לֹא מְגִיבִים, לֹא מְרַבֵּצִים, זֶה הַסֵּבֶל כִּי אֲנִי חֲטָאתִי, אֲנִי עֹוִיתִי, אֲנִי פִשְׁעִתִּי, זֶה עֲכָשׁוּ שׁוֹכְבֵי"ם אֶת חֲטָאֵי בְרָבִים אֲנִי מְזְכִיר, אַחֲרֵת זֶה לֹא הָיָה מְגִיעַ לִי, מְגִיעַ לִי מֵהֶשְׁמִים, אֲנִי מְקַבֵּל אֶת הַגְּזֵרָה, לְהַגִּיד בְּאַהֲבָה זֶה קֶשֶׁה לְהַגִּיד, אֲגִיד לְכֶם אֶת הָאֲמֶת זֶה קֶשֶׁה, זֶה כּוֹאֵב, אֲכַל הַשֵּׁם יַעֲזֶר, וְרַק אֵל תִּגִּידוּ וְלֹא תִהְיוּ חֲכָמִים, שְׂאֵל תַּחֲשְׁבוּ שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים עֲכָשׁוּ מִצּוֹת, אֲתֶם רַק תַּעֲשׂוּ עֲבָרָה, אֲנִי אוֹמֵר לְכֶם פְּתוּחַ מִי שְׁמַדְבֵּר עִם אֶחָד שִׁשׁוֹנָא אוֹתִי אֲז אֲתֶם שׁוֹנָאִים אוֹתִי, אֲז אֲתֶם מְדַבְרִים עָלַי, אִם אֲתֶם מְדַבְרִים עָלַי תַּעֲשׂוּ טוֹבָה יִשׁ הַרְבֵּה מוֹשְׁבוֹת.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֵר לָנוּ שְׁנִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה לַעֲשׂוֹת אֶת הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּלְמְדוּ שִׁיר חֲדָשׁ "לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ".

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת כ' טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר

מְאֹד מְאֹד שְׂמִיחָתִי לְרֵאוֹתָךְ, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְתַּחְתָּ בִּי שְׁאַנִּי רוֹצֶה שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק עַל אֵף כָּל הַנְּסִיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם.

וְהִנֵּה יְדוּעַ מֵה שְׂכַתְּבַת ה' בְּעַל הַטּוֹרִים" עַל פְּסוּק וְאֵל"ה שְׁמוֹת" בְּנִי יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁי תַבּוֹת וְאָדָם אֲשֶׁר לְיוֹמֵד ה'סֵדֶר שְׁנַיִם מ'קָרָא

וְאֶחָד תִּרְגֹּם בְּקוֹל נְעִים יִשִּׁיר יִחְיֶה שְׁנַיִם רַבּוֹת אַרְכִּים לְעוֹלָם; וְהוּא עַל דֶּרֶךְ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ח.) לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תִּרְגֹּם, שְׁכַל הַמְשָׁלִים פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר מְאָרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, תִּלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתִּרְגֹּם, שְׁזֶה סִגְלָה נִפְלְאָה וְנוֹרְאָה מְאֹד לְאָרִיכוֹת יָמִים, וְזֶה שְׁאֵתָה מִתְרַשֵּׁל זֶה רַק עֲצַת הַיֵּצֶר שְׂרוּצָה לְתַפְסֵי אוֹתָךְ, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה לָךְ קְבִיעוֹת בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתִּרְגֹּם, בְּפֶרֶט שְׁבִפְרִשְׁתָּ שְׁמוֹת מִתְחִיל יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם שֶׁהֵם יָמֵי תְקוּן גְּדוֹל, וְעַל כֵּן רְאֵה לְהִזְהַר בְּיָמִים אֵלּוּ לְלַכֵּת בְּמִקְוֵה כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר אֲשֶׁר הַתְּקוּן הָרֵאשׁוֹן לְהָאָדָם הוּא לְטָבֵל בְּמִקְוֵה, וַיְדוּעַ מִצְדִּיקִים אֲשֶׁר פָּסוּק (תְּהִלִּים ל"ד) "רַבּוֹת רְעוֹת צְדִיק" וּמִכְלָם 'יִצִּילֵנוּ' הַיְיָ"ה" סוֹפֵי תְבוֹת מִקְוֵה"ה, וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, אֲלֵא תַעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתִּרְגֹּם שֶׁהוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְכֵן לְטָבֵל בְּמִקְוֵה, שְׁמַצִּיל אֶת הָאָדָם מִכָּל מִיַּי רְעוֹת, וְכֵן תִּזְהַר מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר הוּא תְקוּן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה זֶה לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, הֵייתָ רֵץ בְּכָל יוֹם לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּחֻשָּׁק וּבְחִיּוֹת, לְהַתְּפַלֵּל עִם הַצְּבוּר.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בִּיתֵר שְׂאֵת וְיֵתֵר עֵז, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, וְאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עִירוּבֵין נ"ה) חֲטָף וְאָכַל חֲטָף וְאִישְׁתִּי, דְּעֵלְמָא דְאֶזְלִינָן מִיַּיָּה כְּהַלּוּלָא דְמִי, הִינּוּ שְׁתַּחֲטַף בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן כ"ג) אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְאָכַל כֶּמֶה פְּרָקִים מְשֻׁנוּת וְלִשְׁתּוֹת אַחַר כֶּךָ כֶּמֶה קְפִיטְלִיךְ תְּהִלִּים וְלִהַתְּלַבֵּשׁ בְּאִיזָה מְצוּוֹת; וְרִשְׁ"י פְּרוּשׁ עַל כְּהַלּוּלָא דְמִי: הַיּוֹם יִשְׁנוּ וְלִמְחָר אֵינְנוּ, דּוּמָה לְחַפָּה שֶׁהוֹלְכֵת מֵהָר; הִינּוּ שֶׁהַחַיִּים פּוֹרְחִים כָּל כֶּךָ מֵהָר כְּמוֹ חֲפָה, וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן שְׁמַר עַל הַיָּמִים טוֹבִים שְׁנַתֵּן לָךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְזָכוֹת זֶה

תראַה אַת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּכֹל יוֹם וַיּוֹם כַּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל
 (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ"ד) אֲשֶׁר בְּכֹל יוֹם מִתְגַּלֶּה הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁיְכוּל
 לְהִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרֶךְ, וְלַחֲיוֹת
 חַיִּים טוֹבִים אֲמִתִּיִּם וְנִצְחִיִּים, אֵךְ הַנְּחָשִׁים וְעַקְרָבִים שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת
 אֲשֶׁר מְבַלְבְּלִים אֶת דַּעְתּוֹ שְׂאֵינוֹ זוֹכֵה לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז, כִּי אִם
 כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֶהְבָּה, וְלִכֵּן רְאֵה מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם בֵּית
 שְׁלֵךְ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂאִשְׁתַּךְ תִּלְךְ עִם בְּגָדִים צְנוּעִים וְכוּ' כִּי כְּשֶׁהֲאִשָּׁה
 הוֹלֶכֶת בְּבִגְדֵי פְרִיצוֹת, הִיא מְגַרֶשֶׁת אֶת הַשְּׂכִינָה מֵהַבֵּית, וְאִזּוֹ הָאָדָם
 סוֹבֵל מֵהַ שְׁסוּבֵל, אֶקְוֶה שֶׁתַּצִּיֵּת אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תרנוז.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת כ"א טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתַּעֲשֶׂה מוֹדְעָה שֶׁהַיּוֹם בְּשַׁעַה
 עֶשֶׂר בַּלַּיְלָה בְּדִיוֹק יִהְיֶה שְׁעוֹר לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, וְאִנִּי מְאֹד
 מְאֹד רוֹצֶה שֶׁכֻּלָּם יִהְיוּ, כִּי יֵשׁ לִי לוֹמֵר כְּמֵה דְבָרִים נְחוּצִים.

אֵל תִּתֵּן לוֹ לְהַכְנִס בְּהַמְשָׁרְד בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן, וְאֵל תִּפְחַד מִמֶּנּוּ,
 כִּי הוּא לֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לְךָ שׁוֹם דְּבָר.

וְכֵן רְצִיתִי שֶׁתְּשַׁלַּח לִי דֶף מֵהַבֶּנֶק כְּמֵה כֶּסֶף יֵשׁ עֲכָשׁוּ בְּעִמְתַּת
 "יִשְׁמַח צְדִיק".

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, כִּי כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁדִּבַּרְתִּי בְּשִׁבְתִּי שִׁיךְ גַּם אֵלֶיךָ,
 וְהַעֲקֵר שֶׁתְּלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוֹם, שֶׁהוּא תְּקוּן גְּדוֹל
 מְאֹד.

אני מאד מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שיצא משהו מהשדוף הזה, ותוכל להתחתן, ויהיה לך פרנסה בנקל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרנח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות כ"א טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד מתפלא עם נסח המכתב שאתה כותב לי, ואני רואה שאתה בקי בספרי רבנו ז"ל ובספרינו, אשריך ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו שיש לנו רבי כזה.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז באמונה פשוטה בו יתברך, ולך יש כחות עצומים לחזק לעודד לשמח את נשמת ישראל.

אני מאד מבקש אותך שתעשה לי את האלבום מה שיותר מהר.

בענין מה שאתה רוצה לפתח מפעל ליצור תמונות וכו', זה רעיון טוב מאד מאד, והקדוש ברוך הוא יעזר שתצליח דרכך, העקר שזה יהיה דבר פרטי ולא שיך לקהלה, הינו שלא תקשר את זה לעמדת "ישמח צדיק", זה מפעל פרטי שאתה מיצר את התמונות ואתה לוקח פועלים מאנשי שלומנו, וזה רעיון מצלח מאד מאד.

רק חזק ואמץ כי גדול אדונינו ורב להושיע, וצריכים להכניס

את עצמו בתוך האמונה הקדושה ואז תצליח דרכך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרנט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות כ"א טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את ההודעה שנולד לך בת למזל טוב, יעזר הקדוש ברוך הוא שתצליח דרכך תמיד ותרוה רב נחת ממנה ומכל יוצאי חלציה.

בענין השם וכו', תן שם כאחת האמהות הקדושות שרה רבקה רחל לאה תבחר אחד מהשמות האלו.

חזק ואמץ כי גדול אדונינו ורב להושיע, ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא לשמע הטוב ממך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרס.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות כ"א טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

רציתי לבקש אותך שאת האברך ... גרו יאיר לו תתן ספרים בהקפה רק לו, כי הוא מפיץ בכח גדול והוא נאמן על הכסף, כך עשיתי תקנה לא לתת לאף אחד, אבל אליו אתה יכול לתת, כי קבל כי הוא יכול להפיץ בכמות גדולה מאד מאד.

דברתי כבר עם ר' ... נרו יאיר והולכים לתקן את הגגון וגם את הדלת, ואל תדאג, ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שאנ"ש לוקחים ספרים וקנטרסים, תראה לכתב לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרסא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות כ"א טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

אין את יכולה לתאר את השמחה שהיה לי בראותי את העבודה שעשית לחבר חבור כל כך יפה, זה נתן לי חיות גדולה.

אני מאד מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שתמשיכי להתעלות ביראת שמים ובצניעות, ובזה תגרמי נחת גדול להקדוש ברוך הוא, ולא יחסר לך שום דבר.

אני מצדי יעשה כל מה שביכולתי לשמח אותך ולעשות לך טוב, אבל העקר תקחי את עצמך בידיים ותכניסי בראש את הלמודים, כי אני רוצה שיהיה לך עתיד טוב בחיים.

ראי לכתב לי וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרסב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

מאד מאד רציתי לדבר איתך בהיותי ביבנאל, אך לא יצא לי,

לדענטי ... נרו יאיר יותר מתאים להיות בעל קורא מאָפּער ... נרו יאיר כי יש לו קול חלש וגם עושה הרבה טעיות, מה שאין כן ... נרו יאיר יש לו קול חזק ששומעים אותו בכל הבית הפנסות, וגם לא עושה טעיות ולכן עדיף לי ש... נרו יאיר יקרא בתורה.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרסג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

מאד אני מבקש אותך שתיצור קשר עם ... נרו יאיר, ולהודיע לו שיתן שם לבתו הנולדה לו למזל טוב רק פינגא, כי אמו נקראת שרה, והיא מאד מקפדת לא לתת את השם הזה בחייה, זה מאד נחוץ שתעביר את המסר עוד לפני שבת, לפני שנותן שם.

אני מאד מקווה שנוכל לעשות בכל מוצאי שבת קדש מלוגה מלכה, ובפרט עכשו בימי שובבים שהרב ... נרו יאיר יחזר על הלכות טהרת המשפחה, וכן ספורי צדיקים ונצליח בגדול.

ההוצאות לקחת מהמשך.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

המודעות ששלחת לי הם בסדר ויכולים לתלות אותם.
 אני מאד מאד מרצה מהעבודה שלך שאתה עובד בהמשרד,
 יעזר הקדוש ברוך הוא, שתצליח לעמד במשימתך הקדושה.
 אני מאד מאד מבקש אותך שתזהיר את אשתך שלא להסית
 את הבנות שזאת תקח את זה וכו' וכו', אין לה שום רשות להתערב
 בענייני שדוכים, ואני מאד מאד מקפיד עליה, שתשתדל לחזור
 בתשובה ולתקן מה שקלקלה וכו'.
 אני מאד רוצה שתתפלל במנין אשר אין דבר גדול מזה.
 המאחל לך שבת שלום

ג' תרסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז
 שלום וברכה אל ... גרו יאיר
 לנכון קבלתי את מכתבך.
 לדעתי אין לך מה לדאג, המשרד ישלם את ההוצאות של
 המלגה מלכה, בשביל זה עשינו את המשרד שתטפל בענייני גשמיות,
 ובודאי כשתצא לחו"ל תראה להשפיע שפע להמשרד, ואני רוצה
 עוד לדבר אתך לפני שאתה נוסע לחו"ל.
 בזכות שאתה ואשתך עוסקים בצרכי רבים, רק בשביל זה
 תראו לבסוף נחת מכל הילדים, ותכניס את זה טוב בראש שלך, כי
 מי שעוסק בצרכי צבור באמונה, לבסוף רואה ברכה בעמלו.
 מאד מאד אני מבקש אותך שתמסר את נפשך להתפלל במנין
 דיקא, ותעשה את זה בשביל חנוך הילדים שלך, כי הילדים מחקים
 את האבא.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרסו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תדאגי הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה בריאה, ושום דבר בעולם לא יקרה לך, רק חזקי ואמצי עד מאד, כי הקדוש ברוך הוא נתן לך בעל נפלא מאד.

ודעי לך שאני מאד מרצה ממה שאת עובדת במשרה, כי את עושה עבודה מצוינת, ותמשיכי בעבודת הקדש שזה זכות הרבים גדול מאד, וזה יגן עליך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרסז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך ביתר שאת ויתר עז, ותדעי אשר העבודה

שאת עובדת הוא עבודת קדש קדשים, כי הוא זכות הרבים גדול מאד, ואני מאד מרצה מהעבודה שלך, ולכן תראי להיות מסורה לגמרי.

רק ראי לא לריב עם בעלך, ושישרה ביניכם השלום והאהבה. הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליחי דרכך תמיד. המאחל לך שבת שלום

ג' תרסח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ו שלום וברכה אל ... נרו יאיר

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שהיה לי שלקחת על עצמך להיות עובד ה' ולהתמיד בתורה, ובפרט בלמוד משניות, שזה מנקה את האדם מכל מיני חלדה שנדבק בו על ידי עוונותיו, ואתה צריך לדעת שיש לכל אדם עליות וירידות, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר משום דבר, העקר ראה לבא להתפלל שלש פעמים ביום את השלש תפלות שחרית מנחה ערבית במנין דיקא שאין למעלה מזה.

רק חזק ואמן, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ותודה רבה מאד על שעזרת לי בביתי, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתמשיך עוד לעזר לי.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת כ"ב טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יֵאִיר

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׁלוֹם
בֵּית בְּבִיתָהּ, וְאַתָּה צְרִיף לְדַעַת שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָךְ מִתְּנָה
אֲשֶׁה נְהַדְרֵת, וְלִכֵּן רְאֵה לְקַיִם מְאֻמָּרם ז"ל (יְכֻמוֹת סב:) הָאוֹהֵב אֶת
אֲשֶׁתוֹ כְּגֻפוֹ, וְהַמְּכַבֵּדָה יוֹתֵר מְגֻפוֹ, וְהַמְּדַרְיֵף בְּנָיו וּבְנוֹתָיו בְּדֶרֶךְ
יִשְׂרָאֵל, וְהַמְּשִׁיאֵן סְמוּךְ לְפִירְקָן, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אֵיוב ה') "וַיִּדְעַתָּ
כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה"; וְאֻמְרוֹ (בְּכָא מְצִיעָא נט.) לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוּד
אֲשֶׁתוֹ, שְׂאֵין בְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשִׁבִיל אֲשֶׁתוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית י"ב) "וּלְאֲבָרָם הֵיטִיב בְּעִבּוּרָהּ" וְהֵינּוּ דְאָמַר לְהוּ רַבָּא
לְבָנֵי מַחוּזָא, אוֹקִירוֹ לְנִשְׂיֵיכוֹ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ, (תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת
נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שֶׁתַּתְּעִשְׂרוּ) וְאֻמַּר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן
ס"ט) שֶׁעָקַר הַעֲשִׂירוֹת בָּא בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה.

יַעַן שֶׁנִּפְלְטָה בְּחֻבוֹת לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף ש"ח, לְדַעַתִּי צָא
לְחוּץ לְאָרֶץ וְשֵׁם תּוֹכֵל לְאַסֹּף אֶת הַסְּכּוּם הַזֶּה שֶׁהוּא בְּעֶרְךָ אַרְבַּעַת
אֲלָפִים דוּלָר, וְלִכֵּן תִּסַּע לְאַנְגְלִיָּה וּתְאַסֹּף שָׁם בְּעִיר הַבִּירָה לוֹנְדוֹן,
וּמִשָּׁם תִּקְפֹּץ לְעִיר מְנַטְשֶׁעֶסְטֵר וְאֲנִי מְקוּיָה שְׂתוֹךְ שְׁבוּעִים יִהְיֶה לָךְ
כָּל הַכֶּסֶף, הָעָקַר תְּכַבֵּד וּתְיַקְרֵךְ אֶת אֲשֶׁתָּהּ, כִּי הִיא הַמְּתַנָּה הַכִּי יָפָה
שֶׁנָּתַן לָךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֶרְךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם

ג' תרע.

בעזרת השם ותברוך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז
 שלום וברכה אל ... נרו יאיר
 לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי צריכים לעשות את הנתוח להבת, דיקא עכשו כשהיא
 עדין קטנה, וזה סך הכל כמו דקירה, כי זה לא כל כך בשביל
 ההנקה, אלא שלא יהיה לה אחר כך בעיות, עם הדבור רק זאת
 תדעו שצריכים לקחת פרופסור גדול, וכמו שאמר רבנו ז"ל אם כבר
 לוקחים רופא צריכים לקחת רופא גדול.

הקדוש ברוך הוא יעזר שיהכל יעבר בקלות, ותרוו רב נחת
 דקדשה ממנה ומכל יוצאי חלציה.

אין מלים בפני להודות לך על החסד שאתה עושה אתי בזה
 שאתה מחלק את המכתבים שזה זכות הרבים גדול מאד, ומי יתן
 שתמיד תעסק בזה באמונה.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרעא.

בעזרת השם ותברוך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות כ"ב טבת ה'תשס"ז
 שלום וברכה אל ... נרו יאיר

מאד מאד אני מבקש אותך שתבוא לסעודת מלוה מלכה עכשו
 בשבועות של שובבי"ם שבכל הקהלות שבפולם מתקבצים יחד
 ושומעים חזרה על הלכות נדה, עקרי הלכות הנצרכות לאברכים
 צעירים, ואל יהיה דבר זה קל בעיניך, כי אנחנו נמצאים בידי הקדוש
 ברוך הוא, וצריכים מאד מאד לשמר על דיני הרחקה וכו', וידוע מה

שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שַׁבַּת יג.) תְּנִי דְבֵי אֱלֹהֵינוּ, מַעֲשֵׂה בְּתַלְמִיד
 אֶחָד שֶׁשָּׁנָה הִרְבֵּה וְקָרָא הִרְבֵּה, וְשִׁמַּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הִרְבֵּה, וּמֵת
 בְּחֻצֵי יָמָיו. וְהִיתָה אֲשֶׁתּוֹ נוֹטֶלֶת תְּפִלּוֹת וּמְחַזְרֶתֶם בְּבֵתִי כְּנִסְיוֹת
 וּבְכַתְּבֵי מְדֻרָּשׁוֹת, וְאָמְרָה לָהֶם: כְּתִיב בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים ל') "כִּי הוּא חֲיִיד
 וְאֶרְךָ יָמָיךְ" בְּעֲלֵי שֶׁשָּׁנָה הִרְבֵּה וְקָרָא הִרְבֵּה, וְשִׁמַּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
 הִרְבֵּה - מִפְּנֵי מָה מֵת בְּחֻצֵי יָמָיו? וְלֹא הָיָה אָדָם מְחַזְרֵה דְבָר. פְּעַם
 אַחַת נִתְאַרְחַתִּי אֶצְלָהּ וְהִיתָה מְסִיחָה כָּל אוֹתוֹ מֵאַרְעֵי. וְאָמַרְתִּי לָהּ,
 בְּתִי, בִּימֵי נְדוּתְךָ מָה הוּא אֶצְלֶךְ? אָמְרָה לִי, חֵס וְשָׁלוֹם, אֶפְלוּ בְּאַצְבָּע
 קִטְנָה לֹא נִגַּע בִּי. בִּימֵי לְבוּנִיךָ מָה אֶצְלֶךְ? אָכַל עֲמִי, וְשָׁתָה עֲמִי, וַיִּשָּׁן
 עֲמִי בְּקִרְוֹב בְּשָׁר, וְלֹא עָלְתָה דַּעַתּוֹ עַל דְּבַר אַחֵר. וְאָמַרְתִּי לָהּ בְּרוּךְ
 הַמְּקוֹם שֶׁהָרְגוּ, שְׁלֹא נִשְׂא פָּנִים לַתּוֹרָה, שֶׁהָרִי אָמְרָה תּוֹרָה (וַיִּקְרָא י"א)
 "וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדָּת טְמֵאָתָה לֹא תִקְרַב"; רֹאִים מִזֶּה שָׂאֵם לֹא לֹמְדִים
 אֲזִי יְכוּלִים לְהַכְשִׁיל בְּאֶסוּר חֲמוּר וְהוּא יִחְשַׁב שֶׁזֶה סֵתֵם אִיזָה חֲמֻרָה,
 וְעַל זֶה בָּא אַחֵר כֶּף עֲנֹשׁ מִיָּתָה רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלִכֵּן רְצִיתִי מְאֹד
 שֶׁתְּהִיָּה בְּמִלּוּה מַלְכָּה, וְתִשְׁמַע חֲזָרָה בְּהִלְכוּת.

אֲנִי מְאֹד מְקוּהָ שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שָׁלוֹם

ג' תרעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת כ"ב טַבַּת ה'תשס"ז
 שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שִׁיחִיו

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁהִיָּה לִי
 שֶׁעֲשִׂיתִי בֵּינֵיכֶם שָׁלוֹם, וְדַעוּ לָכֶם שֶׁשְּׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שָׁלוֹם, וְאֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁרְה שְׁכִינָתוֹ אֶלָּא בְּמְקוֹם הַשָּׁלוֹם,
 לָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתֵּאָהֱבוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהַבִּין
 אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי וְלַעְזוֹר אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וּבְשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן לֹא לְרִיב,

כּי פּך אָמַר רַבְנוּ ז"ל (ספּר המּדוּת אוּת מְרִיבָה סִימָן ס"ו) בּמקוּם מְרִיבָה שֶׁם הַשֵּׁטֶן; וְלָכֵן תִּרְאוּ לְגַרְשׁ אֶת הַשֵּׁטֶן מִתּוֹךְ הַבַּיִת, וְתִמְשִׁיכוּ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם עַל יְדֵי שְׂיֵהִיָּה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְאֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם שְׂאֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד וְאֲנִי רַק רוֹצֵה אֶת הַטּוֹבָה שְׁלָכֶם וְלָכֵן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ שְׂאֲתָה ... נִרוּ יְאִיר יוֹצֵא בְּכָל יוֹם לְהַפְצָה, וְאֲתָה מִפִּיץ גְּזֵמוֹת שֶׁל קִנְטְרָסִים שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת עַד חֲמֵשׁ מֵאוֹת קִנְטְרָסִים לְיוֹם, שְׂזֵה זְכוּת הָרַבִּים לְדוּרֵי דוּרוֹת, וְלֹא בְּחִנָּם שְׁהִסְמִיךְ-מ"ם מְקַנָּא בָּהּ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָהּ, מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה תִּשְׁמַר בְּכַבוֹד אֲשֶׁתָּהּ, וְתִקְיִים אֶת כָּל מַה שְׂאֲמַרְתִּי לָּךְ אִיךְ לְהִתְנַהֵג בְּבַיִת.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם

ג' תרעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבֶת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת כ"ב טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָהּ

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵינְ אֶת יְכוּלָּה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל שְׁכָרוֹן לֵב שְׂיֵשׁ לִי מֵהַנְּגָרָם לָךְ מֵהַרְשָׁע מְרַשָּׁע וְכוּ' וְכוּ', שְׁהִרְס לָךְ אֶת הַחַיִּים, אֲבָל אֲנִי מְבַטֵּיחַ לָךְ שְׂאֲנִי יַעֲשֶׂה אֶת כָּל מַה שְׂבִיכְלַתִּי וְיֹוֹתֵר מְזֵה, לְמִצָּא לָךְ חֶתֶן טוֹב, וְיִרֵא הַשֵּׁם, וּבַעַל מֵדוֹת טוֹבוֹת, רַק אֵל תִּכְנָסִי בְּלַחֲץ וְאֵל תִּשְׁנְאִי אֶת עֲצָמָהּ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל יֵשׁ לָךְ כָּל הַמַּעֲלוֹת, רַק הַפִּילוּ אוֹתָךְ בַּפֶּח וְכוּ', וְאֲנִי מְקַנָּה שְׂיִקְיִים אֲצִלְךָ (תְּהִלִּים קכ"ד) "הַפֶּח נִשְׁבֵּר וְאֲנַחְנוּ נִמְלֻטְנוּ"

אָבֵל אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ מִפְּנֵי הַתְּסֻכּוֹל שֶׁנִּכְנָסְנוּ וְנִדְמָה לְךָ כְּאֵלוֹ
זֶה סוּף הָעוֹלָם וְכוּ', וְכוּ', וְכֵאלוֹ אֵין לְךָ כְּבֹר תְּקוּהָ, וְלִכֵּן אֶת רוּצָה
לְקַחַת סֵתֶם בְּחֹר שְׂאִין לוֹ רִקְעֵ וְכוּ', בְּלִי תוֹרָה, בְּלִי מִצְוֹת וְכוּ',
וְכוּ', וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּסִמִּים וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן לְדַעַתִּי תַחֲכִי
עוֹד קֶצֶת, וְאֵל תִּכְנָסִי בְּלַחֵץ לְרוּץ אֶל תוֹךְ הָאֵשׁ.

דְּעִי לְךָ שָׂרָק אָנִי מִבֵּין אוֹתְךָ טוֹב טוֹב מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְכֵל
כֶּךָ כּוֹאֵב לִי עַל הַדְּמָעוֹת שְׂאֵת שׁוֹפְכֶת, וְלִכֵּן אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ מְאֹד
שְׁתַּחֲזִיקִי מֵעַמָּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, וְסוּף כֹּל סוּף תִּרְאִי שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל
צֵד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם

ג' תרעד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבֶת קִדְשׁ לְסִדֵּר שְׁמוֹת כ"ב טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נִרוֹ יֵאִיר

אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שְׁלֹא תִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִם וְכוּ', וְאָנִי מְאֹד
מְקוּהָ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר בְּלַעֲדֶיךָ, כְּנִרְאָה שֶׁהוּא צְרִיךְ
לְשִׁבֵר אֶת הַגָּאוֹת וְהַיִּשּׁוֹת, וְלְהוֹרִיד אֶת הָרֵאשׁ, וְאִזּוּ הַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל
צֵד הַכִּי טוֹב, וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שְׂאֵתָה אֵל תִּתְעַרֵּב, כִּי זֶה
רַק יְבִיא תוֹצְאוֹת הַפּוֹכוֹת, וּמְכַל שְׁכֵן שְׁזָה לֹא יַעֲזֹר, וְהַהַפּוּךְ הוּא
הַנִּכּוֹן, כִּי כֶּךָ דִּבְרַתִּי עִם הָעוֹרֵךְ דִּין.

אֵף שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ שְׁכּוֹנְתְךָ הִיָּה לְטוֹבָה, אָבֵל תַּעֲזוֹב וְתִמְסַר אֶת הַכֵּל
בִּיָּדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִיךְ שֶׁהוּא יִנְהִיג כֵּן יִהְיֶה, וּבּוֹדֵאֵי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִנְחֵנוּ עַל דְּרֶךְ הָאֱמֶת.

אָנִי מְאֹד מְקוּהָ שְׁתַּצִּית אוֹתִי לְכֹל הַפְּחוֹת בְּפַעַם הַזֹּאת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם

ג' תרעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת כ"ב טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹמֵנוּ וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב"
הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הֵיּוֹת שְׁאַנְחָנוּ
אוֹחֲזִים עִכְשָׁו בְּשָׁבוּעוֹת שֶׁל שׁוֹכְבֵי"ם, וְנוֹהֲגִים בְּכָל הַקְּהֵלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִתְקַבֵּץ פַּעַם בְּשָׁבוּעַ וְלַחְזֹר עַל הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה,
וְלַכֵּן נִסְכָּם אֶצְלָנוּ שֶׁבְּשָׁבוּעוֹת אֵלּוּ שֶׁל יְמֵי שׁוֹכְבֵי"ם כָּל מוֹצָאֵי
שַׁבַּת יִהְיֶה מְלוֹה מְלַכָּה, וְיִתְקַבְּצוּ יַחַד, וְהָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר יִמְסֹר שְׁעוֹר
בְּהַלְכוֹת אֵלּוּ, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נַחוּץ שֶׁכָּל אַבְרָךְ יָבֵא.

נָא וְנֵא תַחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד מִמַּחְלָקַת
וּמְרִיבוֹת וּמִפְרוּדִים, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת
מְרִיבָה סִימָן ס"ו) בְּמִקּוֹם מְרִיבָה שֶׁם הַשֵּׁטֶן, וְלַכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְגַרֵּשׁ
אֶת הַשֵּׁטֶן מֵאֲתָנּוּ, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי תַקְּףָ אֶהְבָּה שְׁיִהְיֶה בֵּינֵינוּ וְאִישׁ
אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֲזַק.

רַק חֲזַקוּ וְאִמְצוּ בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְתִדְעוּ שְׁהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְכֹל מֵה שְׁקוֹרָה עִם
הָאָדָם זֶה הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת
אֵלּוּ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹמֵם

ג' תרעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת כ"ב טַבַּת ה'תשס"ז
שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר
לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבָךְ.

אִם אִמַּר וְאֶסְפֵּר לָךְ אֶת הַצָּרוֹת שְׁאֵנִי עוֹבֵר עֲכָשׁוּ תַעֲמֹד מִרְעִיד
וּמִשְׁתוֹמֵם וְכוּ' וְכוּ' וְלֹא הָיִיתְּ כּוֹתֵב לִי שְׁאֵתָה חַיֵּב אֲרֻנּוֹנָה וּבָאִים
לְהוֹצֵאָה לַפֶּעַל אֵלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ'.

הִנֵּה נִתְתִּי לָךְ שְׁמוֹנֵת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת דּוֹלָר רַק עַל הַסֵּפֶר
"זֹאת הַתּוֹרָה" הֵינּוּ שְׁשִׁלְמַתִּי לָךְ מֵרֹאשׁ אֶת כָּל הַסֵּפֶר, וְכֵן שְׁלַמְתִּי
לָךְ אַרְבַּעַת אֲלָפִים דּוֹלָר עַל סֵפֶר שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" חֶלֶק ג'ז, וְנִתְתִּי
לָךְ אֶת כָּל הַכֶּסֶף מֵרֹאשׁ, וְעוֹד אֲנִי מוֹרִיד לָךְ אַרְבַּע מֵאוֹת סְפָרִים
שֶׁתִּקַּח בְּשִׁבְלֶךָ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה אֵתָה מִתְלוֹנֵן, אֲמַרְתִּי לָךְ אִם תּוֹכֵל
לְהֵרֵאות שְׁכָל יוֹם תִּגְמַר לִי סֵפֶר שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" אֵתָה מְקַבֵּל
אַרְבַּעַת אֲלָפִים דּוֹלָר מִזְמַן, אֲדַרְבָּא תִּנְסָה וְתִרְאָה אִם אֲנִי יִרְמָה אוֹתָךְ,
מִלְבַד מָה שְׁאֵנִי מְשַׁלֵּם עֲכָשׁוּ אֶת כָּל הַהֶגְהוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ
לְמָה אֵתָה כָּךְ מִתְלוֹנֵן.

... נִסַּע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהִמְרִיד אֶת כָּל הַקְהָלָה עָלַי, הוּא
נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲבָל בַּחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁחַמַּל עָלַי
מִיוֹם הַיּוֹתֵי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה סָכַל אֶת עֲצָתוֹ וַיֵּצֵא בְּבִזְיוֹנוֹת
גְּדוֹלִים מִיִּבְנֵאֵל, הוּא רָצָה לְהַכְפִּישׁ אוֹתִי וַיֵּצֵא נִכְפָּשׁ, וּמִסְתוֹבֵב אֲצֵל
כָּל מִינֵי רַבָּנִים לְהַכְפִּישׁ אֶת שְׁמִי, וּמְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר וְלִכֵּן אֲנִי
כְּשֶׁלְעֲצָמִי אֲנִי רוֹאֶה אֵיפֶה אֲנִי אוֹחֵז, וְאֲנִי לֹא מְטַעֵה אֶת עֲצָמִי, וְלִכֵּן
עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹצֵה לְהַדְפִּיס מָה שְׁיֹתֵר סְפָרִים וְלְהוֹצִיא אֶת כָּל הַכְּתָבִי
יָד שְׁיֵשׁ תַּחַת יָדִי, כִּי רַק זֶה מָה שְׁיִשְׁאָר מִמֶּנִּי, וְרַק זֶה הַיְלָדִים שְׁלִי,
וְלִכֵּן אִם אֵתָה רוֹצֵה לְעֹזֵר לִי הָרִי טוֹב, וְאִם לֹא תֵאֱמִין לִי שְׁיֵשׁ עוֹד
מִקּוֹמוֹת שְׁיִכּוֹלִים לְהַדְפִּיס, וְאִף שְׁאֵנִי כּוֹתֵב לָךְ כָּל כֶּךָ חֲרִיף, כִּי בָאוּ

מים עד נפש ואתה צריך גם להבין אותי, יש הרבה דברים שהבלגתי וכו' וכו', אבל עכשו הגיע הזמן היות שאני סובל כל כך עלבונות ובזיונות חרופין וגדופין מבית ומבחוץ כבר לא אכפת לי שום דבר, אני רוצה רק לעסק בהדפסה, להדפיס מה שיותר ספרים, ולכן אל תבוא בטענות, ואם קשה לך להחזיק את המחסן בבני ברק, תסגר את זה, אני לא רוצה שום איומים, יש לי מספיק צרות ויסורים מבית ומבחוץ זה ימים ושנים, אבל עכשו הגיע העת שאני ידפיס מה שיותר ספרים, ולכן אם אתה רוצה לעזור לי ולהדפיס ביחד מה טוב ומה נעים, ואם לא אז אלך לדרכי.

אני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שתבין אותי כי אני סובל סבל גדול מאד מאד כי מאז דוד עם בנו אבשלום לא שמעו דבר כזה, ואף על פי כן אני מתחזק כמו שכתוב אצל דוד (שמואל א' ל') "ויתחזק דוד בהוי"ה אלקיו".

הקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די די יאמר לצרותי די.

המאחל לך שבת שלום

ג' תרעז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש מה שיש לי מה שקורה בביתך וכו' וכו', לדעתי אשתך השתגעה לגמרי וכו' וכו', והיא צריכה לדעתי אשפוז וכו', כל ההתנהגות שלה מוזרה מאד מאד כל אפן הדבור שלה איך שהיא מדברת היא מנבלת את הפה הכל מוזר מאד מאד, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נבול פה סימן א') מי שמדבר נבול פה בידוע שלבו חושב מחשבות און

וכו' וכו', ולכן אם היא כל כך מנבלת את הפה מי יודע מה שהיא חושבת, ולכן היא צריכה רחמים רבים ורחמים מרבים מאד מאד.

ראה אתה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז, ואל תהיה שבור, כי גדול אדונינו ורב להושיע, והדבק את עצמך בו יתברך, תדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ולכן עליך לברח אל הקדוש ברוך הוא ולבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

ראה לשמר מאד על אשתי וכו' ותזהיר אותה וכו', כי אחרת תצטרך לאשפו אותה.

אני מאד מאד מצטער בצערך הקשה, והקדוש ברוך שאמר לעולמו די יאמר לעולמך ולצרותיך די.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרעה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

יש לי צער גדול מאד מאד למה לא באת הלילה אל השעור שלומדים טהרת המשפחה? האם אינך יודע שזה גובל בכרתות? מה אתה רוצה לגרם לעצמך נזק גדול? בכלל מאד כואב לי שאשתי הולכת בפריצות גדולה מאד מאד, ואם אתה לא תקח את עצמך בידיך לבסוף הכל יתפרק, אני מכרח להזהיר אותך אל תחשב שאשתי תשאר אתך וכו' וכו', כי אם לא יהיה יראת שמים בתוך הבית הכל יתפרק בסוף, לכן אני מאד מבקש אותך שתקח את עצמך

בידים ותתחיל ללמד בהתמדה גדולה מאד מאד מקרא משנה גמרא הלכה בכל יום חק ולא יעבר, ותבוא להתפלל במנין דיקא, מה זה לקום בכל יום בשעה שתיים עשרה או אחד בצהריים? מה אתה עובד כל כך קשה כל הלילה? אני מאד מאד מאכזב ממה, חשבתי שיהיה ממך משהו, ותראה אל איזה ירידה ונפילה נפלת ונשלכת, ולכן אני מאד מבקש אותך תקח את עצמך בידים ותעשה התחלה חדשה, ובפרט עכשו בימי שובבי"ם תקבל על עצמך לקום מקדם ולהתפלל במנין דיקא, ואז יהיה לך דבר שבמנין.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע תפלת, שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרעט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

מאד מאד אני בצער למה לא באת אל השעור שלומדים טהרת המשפחה במוצאי שבת, הרי זה גובל עם כרתות, מה אתה רוצה לפל באיזה פח יקוש או לסבל מזה? ולכן תקח את עצמך בידך ותעשה התחלה חדשה, אני מאד מאד רוצה שתקום מקדם תלך לישן מקדם וככה תוכל לקום מקדם, כי גם בתלמוד תורה מתלוננים עליך, לבסוף ישלחו אותך משמה, ולכן אני מאד מבקש אותך הגיע הזמן שתקח את עצמך בידך, אני מאד מאד מאכזב מכל ההתנהגות שלך, ולכן ראה ללכת לישן מקדם ולקום מקדם, והעקר תקח את עצמך בידך, ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, והקדוש ברוך הוא יעזר שיהיה לך

הצלחה בחיים, רק תציית אותי ולא תתחרט לא בעולם הזה ומכל שכן לא בעולם הבא.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרפ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ... גרו יאיר בעיר באר שבע זה נכון, הוא שלם לי על
חמשת אלפים ספרי "אוצר האמונה", ותתן לו עוד ארבעת אלפים
כמו שהוא מבקש.

נתת לי רשימה של אנשים שחייבים לקרן הדפסה ובאו בטענה
אלי חצי מהם שזה לא נכון, ולכן אני את שלי עשיתי בקשתי מכלם,
ומי שירצה להחזיר שיחזיר מי שלא מה אני יכול לעשות? אתה
תתלה פתק מי שחייב לקרן הדפסה שישלם כי זה כספי צדקה וזה
גזל, וזה מה שאני יכול, אני בקשתי מהם ויש להם טענות, אין לי
יותר כח לבקש יותר.

עכשו מדפיסים קנטרסים באנגלית וקנטרסים ברוסית ובודאי
אני ישאיר אצלך כדי שתוכל להפיץ את זה.

את הכסף תשמר עד שאני יבוא בעוד שלש שבועות, ואם
יצטבר סכום למעלה מעשר אלף שקל תמסר את זה ל... גרו יאיר
כדי שיתן את זה למדפיס דרך האברך ... גרו יאיר.

ל ... תתן בהקפה כי הוא משלם, אבל רק לו ובשום פנים
לאחר אל תתן רק במזמן, כמו שדברנו, כי אני לא רוצה שאצלי

יְהִי חוֹבוֹת כִּי אֲנִי מְדַפֵּס עִכְשָׁו מֵאוֹת אֲלָפִים קְנִטְרָסִים וּסְפָרִים,
עִכְשָׁו מִתְחִיל עֵדֶן חֲדָשׁ בַּהֲדַפְסָה, וְאֲנִי יִדְפֵּס כָּל כֶּף הַרְבֵּה סְפָרִים
שֶׁהָלוּאֵי שָׁנוּכֵל לְהַפִּיץ אֶת זֶה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

אֲנִי מְדַפֵּס עוֹד פְּעַם סְדוּרִים הֵן לְעֵדוֹת הַמְזֻרָח וְהֵן לְאֲשַׁכְנְזִים,
וְכֵן אֲנִי מְדַפֵּס אַרְךְ אֲפִים מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה שְׂמִירַת הַזְּמַן וְכוּ' וְכוּ'
מְכַרְכִּים, וְאֲנִי יִפִּיץ אֶת זֶה בְּמַחִיר מְאֹד מוֹזָל.

הַדְּבֵק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵג
אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וּבְצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט וּדְבַר גְּדוֹל דְּבַר קָטָן
לֹא נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, וְלָכֵן תַּחֲזִיק מֵעַמָּה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁתַּעֲלֶה וְתַצְלִיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.
הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תרפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׁבַת קֹדֶשׁ לְסִדְרַת שְׁמוֹת כ"ג טַבַּת הַזִּתְשִׁס"ז

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲזִיקָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי יִשְׁתַּדֵּל עוֹד פְּעַם בְּעִנְיַן הַשְּׂדוּף הַזֶּה, וְאֶת אֵל תַּתִּיאֲשִׁי
מִלְּהַתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שֶׁהַתְפַּלָּה
שֶׁמִּתְפַּלְלִים לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל לְמַעְלָה, בְּפֶרֶט
כְּשֶׁתּוֹרִידֵי כַּמָּה דְמַעוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְתִסְפְּרֵי לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל
מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ וְאֶת הַרְשָׁע מֵה שֶׁהוּא עֹשֶׂה לְךָ מֵה שֶׁעוֹלֵל לְךָ וְכוּ'
וְכוּ', וְיִגְקֶם אֶת נִקְמַתְךָ, וּבְיָדָאֵי הוּא יִקְבֵּל אֶת הָעֲנֵשׁ שְׁלוֹ, רַק אֶת
תַּתְחִזִּיק וְאֵל תַּפְחָדִי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַשְּׂדוּף הַזֶּה יֵצֵא מִכַּח אֵל הַפַּעַל, כִּי סוּף כָּל

סוף הוא בחור טוב מאד ואת רוצה את הבחור, והקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יסתדר על צד הכי טוב.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרפב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ו
 שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל בחרוי ישיבת
 "בית מנחם" הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד

מאד מאד אני מבקש אתכם, הרגילו את עצמכם לגרס הרבה הרבה פרקים משניות, הנה קבלתם כלכם ממני מתנה ששה סדרי משנה, למה? כי משנה זה אותיות משנה, מי שלומד משניות זה משנה לגמרי את האדם, הקדוש ברוך הוא לקח נשמה מהעולם האצילות והכניס אותה בגוף גשמי, אבל הגוף כשנולד תקף הוא רע כי יצר האדם רע מנעוריו, היצר של אדם זה מאז שהוא נולד הוא רע, טבע של אדם שנמשך רק לרע לעשות רע אחד לשני, אפלו שהוא לא רוצה זה כמו רוח רע נכנס בו ומושך אותו לעשות רע, וככה זה שלש עשרה שנה עד הבר מצוה, הרע דוחף אותו לעשות רע, כשנעשה בר מצוה אז לו יצר טוב אז מתחיל מריבות בין היצר הטוב ליצר הרע, היצר טוב רוצה להיות טוב והיצר הרע סוחר לרע, היצר הרע יותר חזק הוא כבר גדול הוא כבר נתבע באדם, אומרים חכמינו הקדושים בין עשר למשנה הילד כשמגיע לגיל עשר אז הוא הזמן שיתחיל ללמד משניות, כי אז הוא יכול בלמוד משניות להכין את הגוף שלו שבעוד שלש שנים אני יקבל את היצר טוב על ידי משנה הוא משנה את הגוף שלו, הוא מזכך את עצמו כדי שיקבל את היצר טוב, בשביל זה שאדם לומד משניות אפלו שיהיה הרע הכי גדול אפלו שעשה חס ושלום את הדברים

הכי רעים משניות זה כמו שלוקחים צמר פלדה ועם אקונומיקה ומשפּשפים טוב טוב, אז אפלו הלכלוך הכי גדול יורד, לוקחים צמר פלדה ורוצים לשטף משפּשפים אז יורד הבץ הכי גדול, כך משנה זה אותיות משנה זה משנה את האדם מרע לטוב, היצר הרע יודע את זה אז הוא עושה כל מיני פעולות שבעולם תלמד את הכל אבל לא משנה, הוא מפחד ממשנה יותר מהכל, משה רבנו זכה להגיע עד שער נ' שער החמשים של הקדשה, איפה זה כתוב? הקדוש ברוך הוא אמר לו תעלה אל הר נבוא ושם תראה את כל ארץ ישראל ושמה תסתלק, אומר האריז"ל מה זה הר "נבא" זה נ' בא' אז זכה למדרגה הכי גדולה, ולכן משנה הם אותיות משה נ', על ידי שאדם לומד משנה הוא יכול לזכות לאותו מדרגה של משה שזכה לשער נ', הבית יוסף שעשה את השלחן ערוך הוא למד כל כך הרבה פרקים משניות עד שזכה שהגיע אליו מגיד מהשמים וגלה לו סודות מן התורה, יש ספר שנקרא "מגיד מישרים" שמה הוא כותב ורושם לעצמו כמעט כל יום מה הוא למד, כמה פרקים משניות הוא למד, ואיך שבא מגיד ואמר לו מוסר, אמר לו איך להתנהג, אמר לו מה עשה רע ומה עשה טוב, לנו יש רק חלק אחד כי הרב נאבד, לא יודעים איפה, מהספר הזה מגיד מישרים יש ימים שהוא כותב קמתי והתחלתי לגרס בין ארבעים לחמשים פרקים משניות, והנה המגיד בא ומתחיל לדבר אלי ומגלה לו איזה סוד, או לפעמים אומר לו מוסר, וזה פלא על גבי פלא איך שהוא רשם מה המגיד אמר לו אתמול שתית הרבה מים יותר מדי, בשביל זה אחרת היום וקמתי מאחר, ואני לא אוהב את זה, והוא כותב עם אמת כזה שמתפעלים איך הבית יוסף שהיה כל כך גדול שירשם דברים כאלו, היום דברת עם זה לא הצרכת לדבר אתו, הוא אומר לו מוסר וגם אומר לו סודות התורה, רואים מה זה משניות זה משנה את האדם לגמרי מהפך אל ההפך, רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א'

סימן א') שְׁהֵיִצֵּר הָרַע רוּצָה לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם מְשָׁעָה, כִּי מִי שֶׁעוֹשֶׂה עֲבֵרוֹת הַעֲבֵרוֹת מְשָׁעִים אוֹתוֹ, כִּי כִּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, אִז לְפִי הַעֲבֵרוֹת שְׁלוֹ כִּךְ יֵשׁ לוֹ רוּחַ שְׁטוּת, אֲנִי מְסַתְּפֵל עַל כָּל בַּחוּר פֶּה וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂתִים אוֹ שְׁלֹשׁ פְּשׁוּט נִכְנָס בְּהֶם רוּחַ שְׁטוּת, הֵם לֹא יְכוּלִים לְשַׁבֵּת יֵשׁ, אֲנִי כִּבֵּר רוֹאֶה שֵׁיִשׁ פֶּה רוּחַ שְׁטוּת, הַיֵּלֵד הוּא יִגְדֵּל שׁוֹטָה, אֵיךְ שֶׁאֲנִי מְסַתְּפֵל עָלָיו אֲנִי כִּבֵּר רוֹאֶה אֵיךְ הוּא יִגְדֵּל, אֲנִי יְכוּל לְהַגִּיד לָכֶם כִּבֵּר הַעֲתִיד שְׁלוֹ שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּעֵינֵי וְיִהְיֶה לוֹ בְּעִוֹת בַּחַיִּים, אֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְאֵיךְ שֶׁהוּא מִתְנַעֵנֵעַ, רוּחַ שְׁטוּת נִכְנָס בּוֹ, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל מָה הַתְּקוּן לְמִשְׁגָּע, לְמִשְׁגָּע יֵשׁ לוֹ תְּקוּן, הַיֵּצֵר הָרַע מְשָׁעָה אוֹתוֹ, הַתְּקוּן מִקֵּל, הַיּוֹם יֵשׁ שֵׁיטָה אֶחָד בָּא מִתְּפָרַע מִמֶּשׁ הוּא לֹא יְכוּל לְשַׁבֵּת, מְבִיאִים אֶמְבּוֹלָנֵס לּוֹקְחִים אוֹתוֹ לְבֵית חוֹלִים הוּא מִתְּפָרַע וְצוּעֵק וְצוֹרֵחַ מָה אַתָּה זוֹרֵק אֶת עֲצָמְךָ כִּכָּה מָה קָרָה, הוּא לֹא יְכוּל לְשַׁבֵּת בְּשֶׁקֶט יֵשׁ בּוֹ שְׁגֵעוֹן רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הַיֵּלֵד הַזֶּה מְשָׁעָה הַבַּחוּר הַזֶּה מְשָׁעָה הָאָדָם הַזֶּה מְשָׁעָה, מָה עוֹשִׂים, הַיּוֹם נוֹתְנִים לוֹ זְרִיקָה הוּא נוֹפֵל בְּשֵׁנָה וְיִשָּׁן אֵיךְ שֶׁנִּתְעוֹרֵר, כִּמָּה זְמַן יְכוּל לְהִיּוֹת הַזְרִיקָה חֲמֵשׁ שָׁעוֹת, אֲבָל אַחַר כֵּךְ הוּא מִתְעוֹרֵר, עוֹד פְּעַם מִתְּפָרַע וְצוּעֵק יוֹתֵר, נוֹתְנִים לוֹ עוֹד פְּעַם זְרִיקָה אֲבָל זֶה לֹא פְתָרוֹן, עוֹשִׂים אוֹתוֹ מִמֶּשׁ שֵׁיִשָּׁן, כִּמָּה אָדָם צָרִיךְ לִישָׁן אִז לֹאט לֹאט רַחֲמָנָא לְצִלָּן הוֹרְגִים אוֹתוֹ, פְּעַם הִיטָה שֵׁיטָה אַחֲרַת כִּשְׁאֲנִי הִיטָה יֵלֵד וְהִלְכְנוּ לְרֵאוֹת יְלָדִים סִקְרָנִים רְאִינוּ בְּבֵית מְשָׁעִים אֲנָשִׁים מִתְּפָרַעִים הִיָּה אֶחָד עִם מִקֵּל שֵׁב בְּשֶׁקֶט, לֹא, נוֹתְנִים לוֹ מְכוֹת רֵצַח, אֲנַחְנוּ פְּחָדְנוּ, עַד שֶׁהוּא יֵשֵׁב בְּשֶׁקֶט, לְמָה כִּי מְשָׁעָה מִפְּחָד מִמִּקֵּל תִּתֵּן לוֹ מְכוֹת עִם מִקֵּל אֶת הַכֵּל הוּא לֹא מִפְּחָד רַק מִמִּקֵּל, נוֹתְנִים לוֹ מְכוֹת הוּא יוֹשֵׁב בְּשֶׁקֶט, בַּהֲתַחֲלָה הוּא מִתְּפָרַע אֲבָל מִמְכוֹת הוּא מִפְּחָד.

אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל הַתּוֹרָה נִקְרָא מִקֵּל כִּי הַלוֹחוֹת הָיָה הָאֲרֶךְ שֶׁ שְׂפָחִים וְהִרְחִב הָיָה שֶׁשׁ טְפָחִים, וְהַלוֹחוֹת כְּמוֹ צוֹרֵת מִקֵּל, אוֹמֵר

רַבְּנוּ ז"ל אִם אָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה תּוֹרָה מְרַפֵּאת אֶת הָאָדָם, כִּי הַתּוֹרָה
 הִיא צוֹרֶת מִקַּל צוֹרֶת ו', ו' זֶה מִקַּל אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל מִסְכֵּן הַמְּשַׁגֵּעַ
 הַזֶּה הוּא לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְשַׁגֵּעַ, נִכְנָס בּוֹ רוּחַ רַע, אַז הוּא מִתְּפָרֵעַ,
 קֹדֶם צְרִיכִים לָתֵת לוֹ מִכּוֹת תִּשָּׁב בְּשִׁקֵּט מָה אֶתָּה צוֹעֵק מָה אֶתָּה
 צוֹרֵחַ מָה אֶתָּה קוֹפֵץ, לָמָּה אֶתָּה לֹא יְכוּל לְהִתְרַכֵּז מָה קָרָה לָּךְ, אַחֵר
 כֶּךָ צְרִיכִים לְשִׁים לוֹ שְׁמוֹת וּקְמֻעוֹת נוֹתְנִים קְמֻעָה שְׁמֵמְשִׁיךְ עָלָיו
 רוּחַ טוֹב, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל הִכַּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה זֶה כְּמוֹ ו' זֶה צוֹרֶת מִקַּל,
 וְהַמִּקַּל מְכַנִּיעַ אֶת הָרַע, וְגַם זֶה שְׁמוֹת וּקְמֻעוֹת, מָה זֶה הַתְּחִלַּת תּוֹרָה
 שְׁבַעֲלֵ פָה, מִשְׁנָה, אַחֵר כֶּךָ יֵשׁ לָנוּ גְמָרָא בְּבַלְי יְרוּשְׁלָמִי, הַגְּמָרָא
 מִפְּרֻשְׁתֵּי אֶת הַמְּשָׁנָה, הִיָּה לָנוּ גְמָרָא עַל כָּל הַשְּׂשֻׁה סִדְרֵי מְשָׁנָה אֲבָל
 בְּמִשְׁךָ זְמַן הַגְּלוּת נֶאֱבַד, יֵשׁ לָנוּ בְּשִׁבִיל זֶה רַק שְׁלִשִׁים וְשֵׁשׁ מִסְכָּתוֹת,
 לְהַפְּךָ יְרוּשְׁלָמִי גַם כֵּן יֵשׁ פְּחוֹת אֲבָל יְרוּשְׁלָמִי יֵשׁ גְּמָרָא מָה שְׂאִין
 בְּבַבְלִי, סִדְרֵי זְרָעִים יֵשׁ יְרוּשְׁלָמִי וְאִין בְּבַלְי רַק עַל בְּרָכוֹת, וְגַם
 יְרוּשְׁלָמִי חִסְרֵי הַמּוֹן כִּי נֶאֱבַד בְּזְמַן הַגְּלוּת, אַז יֵשׁ לָנוּ שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת,
 אִם נִסְפַּר יֵשׁ יוֹתֵר יֵשׁ שְׁשִׁים וְשִׁלְשׁ, סוּפְרִים בְּבָא קָמָא בְּבָא מְצִיעָא
 בְּבָא בְּתָרָא זֶה כְּמוֹ מִסְכָּתָא אַחַד, אַז יֵשׁ לָנוּ שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת, שְׁלֵמָה
 הַמְּלִךְ כְּשֶׁהָלַךְ לִישׁן הִיָּה לוֹ שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב הַמְּטָה "שְׁשִׁים
 גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל" מָה זֶה? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ הִיָּה לוֹ שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת סָבִיב מְטָתוֹ, הוּא לָמַד כָּל כֶּךָ
 הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת הֵם הָיוּ כְּמוֹ שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לְמִטָּתוֹ "כָּלֶם אַחְזִי
 חָרֵב מִלְּמַדֵּי מִלְּחָמָה" לֹא יְכוּלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר, הָרַגַע שְׁמַרְגִּילִים
 אֶת עֲצָמָם לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת אֵךְ אַחַד בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם
 דְּבָר, בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁכַמְעַט כָּל הָעוֹלָם מְזוֹלְזָלִים בְּמִשְׁנָה,
 עוֹזְבִים אֶת הַמְּשָׁנָה, הַכֹּל יִלְמְדוּ אֲבָל לֹא אֶת הַמְּשָׁנָה, לָמָּה מָה זֶה
 מְשָׁנָה? יוֹתֵר טוֹב לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמָנוּ בְּגְמָרָא, בְּוֹדָאֵי צְרִיכִים לְלַמֵּד
 גְּמָרָא הַגְּמָרָא מִפְּרֻשְׁתֵּי אֶת הַמְּשָׁנָה, אֲבָל קֹדֶם צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה
 מְשָׁנָה, בְּשִׁבִיל זֶה הִתְנָא אוֹמֵר בֵּן עֶשְׂרֵי לְמִשְׁנָה כִּי מְגִיל עֶשְׂרֵי צְרִיכִים

לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ לְבַר מִצְוָה, שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים עִם מִשְׁנָה כְּדֵי שֶׁתְּהִיָּה כָּלִי
 לְקַבֵּל אֶת הַנְּשֻׁמָּה שֶׁלָּהּ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לָּהּ כֹּחַ לְהִתְגַּבֵּר עַל הַיִּצָּר הָרַע אֲזִי
 יִהְיֶה לָּהּ כֹּחַ לְהִתְגַּבֵּר עַל הָרַע, מִגִּיל שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה עַד גִּיל שִׁבְעֵי
 עֶשְׂרֵה אַרְבַּע שָׁנִים אֵלּוֹ הַשָּׁנִים הַכִּי מְסַכְּנִים, בְּשִׁבְלֵי זֶה הַחֲלוּנִים
 קוֹרְאִים גִּיל הַזֶּה גִּיל הַטֶּפֶשׁ עֶשְׂרֵה, לָמָּה קוֹרְאִים אֶת הַגִּיל הַזֶּה גִּיל
 טֶפֶשׁ עֶשְׂרֵה מִגִּיל שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה עַד שִׁבְעֵי עֶשְׂרֵה קוֹרְאִים כֶּן, הֵם
 יוֹדְעִים מֵה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, כִּי אֵלּוֹ הָאֲרַבַּע שָׁנִים הַיְלֵד מְאֹד מְסַכָּן,
 מִצַּד אֶחָד הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת צָדִיק וְרוֹצֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מִי לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת צָדִיק מִי לֹא רוֹצֵה לְרֹאוֹת אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֶת הַשְּׂכִינָה, אֵינן עוֹד דְּבָר יוֹתֵר טוֹב מִלְּרֹאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה
 שֶׁהֵמֶח יִהְיֶה רַק דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שִׁירָאָה אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מִי לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת כְּמוֹ אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב מִשֶּׁה אֶהְרֵן יוֹסֵף
 דָּוִד, כְּמוֹ רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי הָאֲר"י הַקְדוּשׁ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ
 כְּמוֹ רַבְּנֵי הַקְדוּשׁ, מִי לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת כְּמוֹ רַבְּנֵי ז"ל, אֲבָל תִּכְף מִיֵּד
 כְּשֶׁנִּכְנַס בּוֹ רְצוֹן וְחֶשֶׁק לְהִיּוֹת טוֹב אֲזִי תִכְף מִיֵּד בָּא הַיִּצָּר הָרַע, לֹא
 יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח, מֵה יֵשׁ לִי לְשִׁבְתָּ פֹה בִּישִׁיבָה בְּכַתֵּה הַזֶּה, אֲבָל רַבְּנֵי
 ז"ל אוֹמְרִים (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן א') שֶׁהַיִּצָּר הָרַע קָדָם מִתְּלַבֵּשׁ
 בְּמִצְוֹת הוּא לֹא יָבוֹא וַיִּגִּיד מֵה יֵשׁ לָהּ לְהִיּוֹת בִּישִׁיבָה כִּי סֵתֵם יֵלֵד
 יִגִּיד לוֹ תִרְאָה אֲנִי מִפְּחָד מֵאָבָא וְאִמָּא שְׁלִי הֵם שְׁלַחוּ אוֹתִי פֹה
 לְלַמֵּד, כִּתֵּה שֶׁל בֶּר מִצְוָה אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִיּוֹת בֶּר מִצְוָה אֲנִי כֹבֵר בֶּר
 מִצְוָה, הֵם יִהְיוּ בְּכַעַס עָלַי, מֵה אוֹמֵר הַיִּצָּר הָרַע, זֶה לֹא טוֹב פֹּה
 לְלַמֵּד אֶתְה רוֹאָה שְׁמָה בְּכוֹלֵל לּוֹמְדִים הַרְבֵּה אַבְרָכִים שְׁבָעִים
 אַבְרָכִים, לָךְ גַּם אֶתְה שְׁמָה הוּא לֹא אוֹמֵר לוֹ אֵל תִּלְךְ בִּישִׁיבָה, כִּי
 זֶה תִכְף וּמִיֵּד יִקְלֹט לָמָּה אֶתְה אוֹמֵר לִי שְׁאֲנִי לֹא יִלְךְ מֵה אֲנִי יַעֲשֶׂה,
 אֲזִי אוֹמֵר לוֹ לָךְ לְכוֹלֵל שְׁמָה לּוֹמְדִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵהִישִׁיבָה, בְּמִסְגֶּרֶת
 לֹא כְּדָאֵי, הָרִי זֶה טוֹב, מֵה אֲנִי צָרִיךְ לְשִׁבְתָּ בֵּין בַּחוּרִים בְּגִיל שֶׁלֹּשׁ
 עֶשְׂרֵה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה עֲדִיף לְשִׁבְתָּ בֵּין אַבְרָכִים שִׁישׁ

לָהֶם כְּכֹר יְלָדִים, שָׁמָּה לּוֹמְדִים טוֹב מֵעֶשֶׂר עַד אַרְבַּע וְשׁוֹמְעִים קוֹל
 תּוֹרָה, אֲזַי הוּא הוֹלֵךְ שָׁמָּה וְלוֹמֵד, כַּמָּה זְמַן הוּא יְכוֹל לְשַׁבֵּת שָׁמָּה
 זֶה לֹא הַמָּקוֹם שְׁלוֹ, שָׁמָּה יוֹשְׁבִים מְבַגְרִים, כָּמוֹ יֶלֶד קָטָן מֵהֶגֶן נִבְיָא
 אוֹתוֹ לְפָה מָה הוּא יַעֲשֶׂה הוּא הַחֲלִיט הֶגֶן לֹא טוֹב הוּא רוֹצֵה לְבוֹא
 לְלַמֵּד אֶתְכֶם בְּגִיל בַּר מְצוּהָ, הוּא כְּכֹר לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת קָטָן הוּא כְּכֹר
 לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת בֶּגֶן, מִי אוֹמֵר שֶׁהוּא עוֹד מִתְחַפֵּשׂ וּמְלַבֵּשׂ אֶת עֲצָמוֹ
 עִם הַכּוֹבַע עִם הַמַּעֲיֵל אֲזַי הַמַּעֲיֵל מַגִּיעַ לוֹ עַד הֶרְצָפָה הוּא קָטָן
 וְהַכּוֹבַע נוֹפֵל לוֹ עַד הָאֲזָנִים עַד הָעֵינַיִם, וְהֵנָּה הוּא כָּכָה נִכְנָס כַּמָּה
 זְמַן הוּא יְכוֹל לְשַׁבֵּת חֲמֵשׁ דְּקוֹת עֶשֶׂר דְּקוֹת פְּתָאוּם הוּא מִתְחִיל
 לְזַחַל עַל הֶרְצָפָה, כִּי הוּא סֶךְ הַכֹּל בֶּגֶן אֲבָל אֵין לוֹ מְשַׁחֲקִים, אֲזַי
 פְּתָאוּם הוּא לּוֹקַח גְּמָרָא עוֹד גְּמָרָא מִשְׁנִיּוֹת עוֹשֶׂה מְזֵה לְגוֹ, בּוֹנֵה
 אֶת זֶה עוֹד חֲמֵשׁ וְסָדוּר וְשֵׁם אֶחָד עַל הַשְּׁנַי וְאַחַר כֵּן מְדַפְדֵּף עַד
 שְׁנִיקָרַע לוֹ דָּף אַחַר דָּף וְסֶךְ הַכֹּל בְּגִיל שְׁלֹשׁ אַרְבַּע, אֵיךְ הוּא בָּא
 לְכַתֵּה שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה, אוֹתוֹ דְּכֹר בְּחוֹר שֶׁהוּא בְּגִיל
 אַרְבַּע עֶשְׂרֵה חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה נִכְנָס לוֹ גּוֹיִק בְּרֵאשׁ מָה אֲנִי צָרִיךְ לְשַׁבֵּת
 פֶּה בְּמִסְגֵּרָת, עֲדִיף לִי לְלַכֵּת בְּכוֹלֵל, אֲזַי הוּא הוֹלֵךְ לְכוֹלֵל שָׁמָּה
 יוֹשְׁבִים כְּכֹר מְבַגְרִים אֲנָשִׁים שֶׁהִתְחַתְּנוּ וְשִׁישׁ לָהֶם יְלָדִים, כַּמָּה זְמַן
 הוּא יוֹשֵׁב שָׁמָּה כַּמָּה יָמִים, גַּם כֵּן יִקַּח הַמּוֹן סְפָרִים וְהוּא יִתְחִיל
 לְלַמֵּד פֶּה וּפֶה וּבְדִיוֹק כָּמוֹ הַתִּינּוֹק, וּפְתָאוּם הוּא בּוֹרַח כְּשֶׁהוּא בּוֹרַח
 מֵה הוּא עוֹשֶׂה מְסִתּוֹכְב, עוֹלָה עַל הָהָר קוֹטֵף עֶשְׂבִים פְּרָחִים,
 פְּתָאוּם הוּא רוֹאֵה חֲתוּל אֲזַי הוּא רֵץ אַחַר הַחֲתוּל אִם הַחֲתוּל לֹא
 רוֹצֵה לְבָרַח לּוֹקַח מִקַּל וּמִתְחִיל לְהִתְמוּדֵד עִם הַחֲתוּל, אַחַר כֵּן הוּא
 הוֹלֵךְ הוּא רוֹאֵה כָּלֵב הוּא מִתְחִיל לְהִתְקוֹטֵט עִם הַכָּלֵב, הַכָּלֵב נוֹבַח
 הוּא זוֹרֵק לוֹ אֲבָנִים, הַכָּלֵב רֵץ אַחֲרָיו הוּא רֵץ אַחֲרֵי הַכָּלֵב, בָּא אַחַר
 כֵּן מִשְׁעֵמֵם לוֹ כְּכֹר נִלְחַמְתִּי עִם חֲתוּל נִלְחַמְתִּי עִם כָּלֵב קִטְפֵתִי
 קוֹצִים אֲנִי הוֹלֵךְ לְתַחֲנַת דֶּלֶק לְרֵאוֹת מָה קוֹרֵה שָׁמָּה, רוֹאֵה טִלּוּיִזְיָה
 מְסִתְכָל, בָּא אַחַר נוֹתֵן לוֹ בּוֹקֵס, וְהֵהוּא נוֹתֵן לוֹ חֲזָרָה בּוֹקֵס, כָּכָה

רבים ביניהם וככה משעמם לו, ולא יודע מה לעשות עם עצמו, הוא המסכן הכי גדול, מסתובב הולך ובא עד שבבקר קשה לו לקום, מה יש לו לקום אל מה לקום הרי אין לי ממילא מה לעשות, אז אני ישן עוד שעה עוד שעתים, בין כך הוא מאחר את התפלה אז אחרתי את התפלה אז מה? בקשי האמא צועקת ואבא צועק בקשי מוציאים אותו מהמטה בעשור, עושה טובה בא בבית הפנסת מתחיל לדבר עם זה ועם זה ולא חסר אנשים, אני לא יזכיר שמות כלכם יודעים מי זה, אחד שבא לבית הפנסת מסכן לא כל כך שפוי בדעתו סופר כמה רכבים עולים כמה רכבים יורדים, אין לו מה לעשות, או הנה טרקטור בא הנה טרקטור יורד הנה רכב נוסע הנה רכב בא אין לו מסכן מה לעשות, זה מענין כמה רכבים נוסעים? כמה אתה יכול לספר אז ראית כבר רכב אחד חמש רכבים עשר עשרים חמשים וכבר מה אחר כך, נו הוא תופס אתו שיחה עכשו מצאתי כבר, אז עכשו אני גם כן לא שפוי בדעתי ומצאתי עוד אחת, ושנינו מדברים מה מדברים, אני ראיתי אוטובוס לא ירק אלא לבן, ומתחילים לעשות מזה שיחה אוטובוס צריך להיות ירק, אגד זה ירק, אני ראיתי נוסע פה אוטובוס לבן, וככה מדברים, זה אכפת לך אם האוטובוס לבן כחל או אדם, אבל לו זה מענין, זה מראה האדם הזה לא שפוי, עוד פעם מדבר ראיתי רכב כזה סופרו וככה מדברים שטיות שעות על גבי שעות, משעמם לו, ולבסוף נותן לזה מכות אז הוא מקבל בחזרה מכות, ואחר כך מתחילים לריב ביניהם ומי שיותר נותן מכות אז הולך הביתה בוכה לאבא לאמא ההוא הרביץ לי, למה הרביצו לך? ככה, כל זה בא משעמום משתגעים, לא פן אם ילד שהגיע בגיל עשר ומתחיל לגרס משניות או הגיע בגיל שלש עשרה ומתחיל לגרס משניות לגרס פרק אחר פרק איזה טעם הוא מרגיש בחיים, אה עוד פרק עוד פרק בודאי בהתחלה יהיה מאד מאד קשה, היצר הרע לא רוצה שתלמד משניות, למה, כי

מְשָׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, וּמְשָׁנָה אוֹתִיּוֹת מְשָׁנָה, זֶה מְשָׁנָה לָךְ אֵת הַנִּשְׁמָה, שִׁפְתָּאוֹם יִכְנַס לָךְ חֶשֶׁק, אֲנִי רוֹצֵה לְלַמֵּד, מִי שְׁלוֹמֵד הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת נִכְנַס לוֹ אַחֵר כֶּךָ חֶשֶׁק לְלַמֵּד בְּבִלִי יִירוּשָׁלַיִם תּוֹסֵפְתָא שְׁזַה רְאִישֵׁי תְבוֹת בִּי"ת, הוּא רוֹצֵה לְבָנוֹת לְעֲצֻמוֹ בֵּית, וְאַחֵר כֶּךָ רוֹצֵה לְלַמֵּד עוֹד, מְשָׁנָה מְכַנִּיס בְּאֲדָם חֶשֶׁק לְלַמֵּד, וְלִכֵּן בְּעֵת שֶׁהִתְחַלַּתִּי אֵת הַיְשִׁיבָה לְכָל תְּלָמִיד נִתְּתִי מִתְּנָה שֶׁשֶׁה סְדָרֵי מְשָׁנָה לְכָל־ם, וְאֲנִי חוֹשֵׁב שֵׁישׁ לְאַחֵרִים עֲדִין אֵת הַשֶּׁשֶׁה סְדָרֵי מְשָׁנָה, וְאֲנִי יוֹסֵפֵר לָכֶם עוֹד דְּבָר (לֹא אֲזַכִּיר שְׁמוֹת) אֲפָלוּ אֵלַי שֶׁנִּתְּתִי לָהֶם מְשָׁנִיּוֹת כָּל־ם לְמַדּוֹ כָּל־ם יִדְעוּ לְלַמֵּד כָּל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת וְהָיוּ שְׁלֹמְדוֹ יוֹתֵר, אֲבָל הִיָּה גַם כֵּן שֶׁנִּתְּתִי לוֹ מְשָׁנִיּוֹת אֲבָל הוּא חָשֵׁב שֶׁאֲנִי לֹא רוֹאֶה הוּא עָשָׂה אֵת עֲצֻמוֹ כְּאֵלּוֹ לּוֹמֵד מְשָׁנִיּוֹת, כְּשֶׁאֲנִי הֵייתִי הוּא הִיָּה פּוֹתֵחַ אֵת הַמְשָׁנִיּוֹת וְכִשְׁהִלְכֵתִי הוּא הִיָּה סוֹגֵר אֵת הַמְשָׁנִיּוֹת, אֵיפֹה רְאִיתִי אֵת זֶה, כְּשֶׁהוּא עֹזֵב אֵת הַיְשִׁיבָה הוּא עֹזֵב אֵת הַשֶּׁשֶׁה סְדָרֵי מְשָׁנָה שְׁמָה, אֲזִי רְאִיתִי מִהַבְּחוֹר הַזֶּה כְּבָר לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבָר, כִּי אִם הוּא הִיָּה מְשָׁאִיר אֵת הַנְּעִלִים וְהִיָּה הוֹלֵךְ רַק עִם גְּרָבִים הֵייתִי אוֹמֵר הוּא שְׂכַח, מְסַכֵּן, לְפַעְמִים שׁוֹכַחִים, אֲבָל אֲנִי רוֹאֶה נְעִלִים הוּא קָנָה נְעִלִים יְפִים שִׁיבֹא הַבֵּיתָה יִרְאֶה לַהוֹרִים הִנֵּה יֵשׁ לִי נְעִלִים יְפִים, קָנָה חֲלִיפָה חֲדָשָׁה בְּאֵת הַבֵּיתָה מִרְאֶה לַהוֹרִים קְנִיתִי חֲלִיפָה חֲדָשָׁה, חֲלִצָה חֲדָשָׁה, אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא לֹא לְמַד מְשָׁנִיּוֹת הוּא רַק עֲבַד עָלַי, עָלִיו הִרְאִיָּה הוּא הַשְּׁאִיר אֵת זֶה אֵת הַכִּי יִקֵּר בְּחַיִּים הוּא הַשְּׁאִיר אֵת זֶה שְׁמָה, בְּחוֹר כְּזֶה חוֹשֵׁב שֶׁאֲנִי לֹא רוֹאֶה אוֹ אֵיךְ אֲנִי רוֹאֶה, וּמְסַכֵּן מִבְּחוֹר כְּזֶה אַחֵר כֶּךָ לֹא נַעֲשֶׂה שׁוֹם דְּבָר, נַעֲשֶׂה גִנְבֵי אוֹ מַדּוֹת רַעוּת, אֲבָל אֵלּוֹ שֶׁכֵּן לְקַחוּ אִתְּם אֵת הַמְשָׁנִיּוֹת מֵהֶם נַעֲשֶׂה מִשְׁהוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם לְכָל־כֶּם מִתְּנָה מְשָׁנִיּוֹת, רַק לְאַחַד לֹא ..... כִּי הוּא יְבוֹא אֵלַי שְׁבוּעַ הַבָּא וְאֲנִי יִתֵּן לוֹ שְׁמָה, כִּי שְׁמָה נִתְּתִי לְכָל הַבְּחוֹרִים מְשָׁנִיּוֹת אַחִיד, וְשִׁלָּא יִצְטָרֵךְ לְסַחֵב מִפֶּה לְשְׁמָה, אֲבָל אִתְּכֶם אֲנִי גַם כֵּן יִקַּח, אֲבָל קֹדֵם כֹּל אֲנִי רוֹצֵה לְרְאוֹת דְּגָמָא, אֲנִי כְּבָר יוֹדֵעַ אֵת מִי

אַנִי לֹא יִקַּח אֶת זֶה אֲנִי בְּטוֹחַ אֶת זֶה אֲנִי יְכוּל לְרַשֵּׁם לָכֶם, רְאִיתִי אֶת הַהִתְנַהֲגוּת לֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבַר, אָבָל כְּמוֹ שְׁאַמְרֵנוּ מִשְׁנֵה אוֹתִיּוֹת מִשְׁנֵה, אִם תִּגְרְסוּ הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת זֶה יְכוּל לְשַׁנּוֹת אֶתְכֶם, לָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם לְטוֹבַתְכֶם לְטוֹבַת הַעֲתִיד שְׁלָכֶם, אֲנִי יִתֵּן לָכֶם סֵט מִשְׁנִיּוֹת וְאֶפְלוּ סִפָּה לְהַכְנִיס סִפָּה אִיפֹה אֲנִי אוֹחֵז אֲנִי יִתֵּן לָכֶם, ר' ... סֵפֶר שְׁעָרֵין יֵשׁ לוֹ אֶת הַסִּפָּה שֶׁנִּתְּתִי לוֹ, זֶה כְּבָר שְׁנַיִם שָׁתַיִם עֲשָׂרָה שָׁנָה, לֹא רַק אֶת הַמִּשְׁנִיּוֹת יֵשׁ לוֹ גַּם אֶת הַסִּפָּה שֶׁנִּתְּתִי לוֹ שִׁיכְנִיס שִׁידַע אִיפֹה הוּא אוֹחֵז, לוֹמְדִים פָּרָק מְכַנְיָסִים סִפָּה, הִנֵּה עֲכָשׁוּ אֲנִי אוֹחֵז פֹּה, לוֹמְדִים חֲמֵשׁ פָּרָקִים פֹּה אֲנִי אוֹחֵז, כְּכֹה לֹאט לֹאט מְסִימִים מִשְׁנִיּוֹת מִתְחִילִים עוֹד פֶּעַם, עֲכָשׁוּ מִי שְׁמַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת הוּא תְּמִיד עֶסוּק, אֵין דְּבַר כְּזֶה שְׁמַשְׁעִמֵם לוֹ אֵין, וְזֶה עוֹלָם הַבֹּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת זֶה הַשֶּׁבַח הַכִּי גְדוֹל, כְּתוּב בְּתַקוּנֵי זֶהר מִי שְׁלוֹמֵד מִשְׁנִיּוֹת זוֹכֵה שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּתוֹכוֹ אֲצֻלוֹ עִמוֹ וְתְּמִיד מְרַגֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֵאֵן דְּקָרָא שֵׁית סְדְרֵי מִשְׁנֵה שְׁכִינְתָא שְׂרִי בְּגוּיָהּ, מִי שְׁקוֹרָא מִשְׁנִיּוֹת הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם אֵל תִּהְיוּ בְּטֻלְנִים אֶתְּם כְּבָר כְּלָכֶם בַּר מִצְוָה רַק עוֹד כְּמָה צְרִיכִים לִהְיוֹת בַּר מִצְוָה, יֵשׁ לָכֶם כְּבָר יִצָּר טוֹב אָבָל יֵשׁ לָכֶם יִצָּר הָרַע גַּם כֵּן גְּדוֹל מְאֹד, בְּשִׁבְלֵי זֶה קוֹרְאִים אֶת זֶה שְׁנוֹת הַטַּפֵּשׁ עֲשָׂרָה לְמָה? פְּתָאוּם יִגִּיד לָכֶם אִיזָה בַּחוּר שִׁישֵׁב פֹּה בִּישִׁיבָה וְעֹזֵב אֶת הַישִׁיבָה (אֲנִי לֹא יִזְכִּיר שְׁמוֹת) אוֹמֵר מָה אֶתָּה צְרִיךְ לְשַׁבֵּת פֹּה בֹא אֶתִי, זֶה כִּיף, בֹּא אֵין לִי עַל, מִי שְׁאֵין לוֹ עַל הוּא נְקָרָא בְּלִיעֵל, אוֹמֵר רִשׁ"י בְּלִיעֵל בְּלִי עַל, אִישׁ בְּלִי עַל, זֶה שִׁישֵׁב פֹּה אֶתְכֶם וְלַמֵּד וְעֹזֵב אֶתְכֶם וְיִצָּא בַּחוּץ זֶה הַמְּסַכֵּן הַכִּי גְדוֹל, הוּא קָם בְּשַׁעָה עֲשָׂר לֹא יוֹדַע אִם הוּא מִתְּפַלֵּל לֹא רוֹאִים אוֹתוֹ לְהַתְּפַלֵּל, מְסִתּוּבֵב פֶּשׁוּט מְשַׁעֲמֵם לוֹ מִשְׁתַּגַּע, וְהוּא עוֹד אוֹמֵר שְׁזֶה כִּיף לוֹ, אוֹי לְכִיף הַזֶּה, אַחַר כֵּף הוּא הוֹלֵךְ לְעַבֵּד בַּחֲנוּת כְּמָה שְׁעוֹת,

הוא אומר הנה הרוחתי כסף, אוי לכסף הזה שהרויח, הוא פשוט משתגע, לא יודע מה לעשות עם עצמו, אבל אם היה לומד משניות וגורס עוד פרק ועוד פרק זה היה מכניס בו חשק כל כך גדול ללמד תורה, בחור שגמר ששה סדרי משנה עושה לעצמו חשבון אם אני לומד כל כך הרבה משניות למה שאני לא יתחיל ללמד ש"ס אני רוצה לגמר את הש"ס, רבנו ז"ל אומר כשגומרים ש"ס זוכים לצלם אלקים, ואחר כך הוא חושב למה רק ש"ס אני רוצה ללמד גם ד' חלקי שלחן ערוך ומתחיל ד' חלקי שלחן ערוך, ואחר כך עושה חשבון למה רק ד' חלקי שלחן ערוך אני רוצה ללמד עוד למודים, ולאט לאט הוא נעשה תלמיד חכם גדול מאד.

אז אני נותן לכם כלכם ששה סדרי משנה, ואני מאחל לכלכם שתקחו את המתנה הזו ותתחילו לגרס עוד הלילה כמה שתוכלו פרק, שתי פרקים, ותהיו תלמידי חכמים גדולים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרפג.

בעזרת השם יתברך מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

אני רק עשיתי מה שבקשו ממני ויותר מזה תעשה כפי מה שאתה מבין.

תאמין לי שאני אוהב אותך מאד מאד, ואני מבין את המשבר שאתה עובר בחיים, ולכן אני מאד מבקש אותך בפרט עכשו בימי שוכבי"ם תעבד על הפעם ותבקש הרבה את הקדוש ברוך הוא שלא תכנס בעצבים ובכעס, וכל שכן שלא תרביץ את הילדים כי

הם מסכנים אין להם אבא רק אותה, ולכן אל תתן מכות לילדים
אסור להרביץ.

החזק במוסר ואז טוב לך כל הימים, ועקר המוסר הוא ספר
לקוטי מוהר"ן שרבנו ז"ל אמר שמי שלומד את הספר שלו כבר
לא צריך ספר מוסר, ולכן תלמד הרבה לקוטי מוהר"ן ושם תמצא
מרגוע לנפשה, כי רבנו ז"ל מעורר מהשנה ומחזק ומעודד ומשמח
אותנו.

נא ונא הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא תדע שיש לך
כחות עצומים להתעלות ולקרב אלפי אלפים ורב רבבות יהודים
אל הקדוש ברוך הוא, תנצל את הדבור שלך לדבר עם יהודים
לחזק ולעודד ולשמח אותם, תקח חבילה קנטרסים שעולה סך
הכל עשרים וחמש ש"ח מאה קנטרסים, ואתה תפיץ את זה למאה
אנשים, והקדוש ברוך הוא יחזיר לך שפע על זה שפע כפולה, העקר
תעבד על נקודת הכעס, כי רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן רמ"ט) שפגם
הברית מביא לידי כעס כמו שכתוב ויהי ער רע בעיני השם, רע
בלשון ביז שהוא לשון כעס, מי שפגם בברית הוא תמיד בכעס,
ולכן תשמר מאד מאד מהכעס, ותבקש ממנו יתברך שיעקר ממך
את הכעס, וזה זוכים על ידי תקף האמונה שאדם צריך להחדיר
בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, ואם תהיה חזק בזה אז טוב לך
כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרפד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
אין מלים בפני להודות לך על כל החסד שאתה עושה עמי
בהשגת הספרים הקדושים.

אני מכרח להגיד לך כי יש לי כבר פה מתיבתא על מסכת
תענית והוא נפלא מאד מאד, ואתה יכול להביא לי רק אחד ליבנאל
אבל פה יש לי כבר.

תשאל את ... גרו יאיר אם יש לו ספרים ואיזה, כי בעוד יומים
נוסע משמה לכאן בחור ואתה יכול לשלח את זה אתו.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג
את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן
לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, וצריכים להחדיר
בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך שזה כל חיותנו בעולם הזה
ובעולם הבא, ואשרי מי שחזק באמונה ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרפה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
העקר הדבק את עצמך בו יתברך ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש
ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ותראה לחדש
חדושי דאורייתא שזה תקון הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי

מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ה) כי כנגד שאדם החדיר בעצמו מחשבות זרות
והרהורים רעים יכניס עכשו דבורי תורה.

הדבק את עצמך בו יתברך ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרפו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

מאד מאד אני מבקש אותך שתעשה לי את האלבום כי זה מאד
מאד נצרך לי מה שיותר מהר, והקדוש ברוך הוא יעזר שיהיה לך
רק טוב בחיים ותוכל להתפרנס בכבוד גדול מאד, ושום דבר בעולם
לא יוכל לשבר אותך.

הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא ואז טוב לך כל
הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרפז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך עם הגדולי הדור הפא... לדעתי תעזב
כבר את הקטנות והשטיות שלך ותתחיל להיות אכרך רציני, ותעזב

את כל הדמיונות שלך, אתה צריך עוד הרבה לצעק אל הקדוש ברוך הוא שינקה לך את המח מכל מיני שטיות.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרפח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך הרבה לצעק אל הקדוש ברוך הוא שיהיה לך מחין נקיים שלא תהיה תוסס וקופץ ופזיז, כי על ידי תקף האמונה שאדם מאמין שהכל הקדוש ברוך הוא אז זוכה לשוב הדעת, ולכן הרבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט, וזה צריכים לחזור כל יום כל שעה וכל רגע, והרגע שיהיה לך אמונה יהיה לך הכל, כי בלי אמונה אין לאדם כלום והחיים שלו לא שוים שום דבר, ולכן תחזק את עצמך באמונה, והקדוש ברוך הוא ימחל לך על כל עוונותיך, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך הקדוש ברוך הוא על כל עוונותיך, ולכן תרגיל את עצמך לעלות אל החר ולצעק אל הקדוש ברוך הוא ע' קלין בתמימות ופשיטות כדי שיטהר לך את המח ותזכה לשוב הדעת אמתי ונצחי, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרפט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.
אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאתה
עוסק להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, ומכל שכן וכל שכן שאתה משמש
להביא את הספרים שזה נס גדול מאד מאד, יעזר הקדוש ברוך הוא
שיעשה לך תמיד נסים ונפלאות ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.
הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא ותדע שהקדוש ברוך
הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול
דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ואת זה
צריכים להחדיר טוב טוב בראש ובמח, לבקש ממנו יתברך שיהיה
לך אמונה פשוטה בו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.
המאחל לך שבוע טוב

ג' תרצ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.
אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל האהבה שיש לי אליך
שאתה זוכה ומזכה את הרבים ואתה לומד עם אנשי שלומנו את
הדף היומי בכל יום, שזה זכות הרבים לדורי דורות, כי מה ישאר
מאדם רק דף גמרא שהוא לומד בכל יום ויום.
תשואת חן לך על ההתחזקות שכתבת לי.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, וצריכים להחזיר את זה בעצמו טוב טוב, כי כל מה שעובר על האדם זה רק מחמת שנופל בדעתו, ולכן תהיה חזק באמונה פשוטה בו יתברך וימשך עליך כל מיני ישועות שבעולם.

הדבק עצמך במדת אהבה שעל ידי זה תוכל לחזק את אנשי ש'לומנו היקרים, ובתוך הדרך היומי תמיד תערב גם דבורי התחזקות, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרצא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, יעזר הקדוש ברוך הוא שיהיה לך רק טוב בחיים, ותצליחי לעלות מעלה מעלה.

הקדוש ברוך הוא זכה אותך עם בעל נפלא מאד ויש לו מדות טובות, ולכן תראי לעשות את רצונו וכיחד תשמחו יחד ותעזרו אחד לשני, ועל ידי תצליחו, כי בבית ששורה שלום שמה יש הצלחה גדולה מאד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרצב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואת חן לך על כל היגיעות והטרחות שאת עושה לנקות את
הבית, יעזר הקדוש ברוך הוא שיהיה לך בריאות השלמה, ונשמע
ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרצג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

לא כדאי שתבוא לארצות הברית מה תעשה פה? סתם תסתובב
על הרחובות זה לא כל כך קל היום לעשות פה כסף, ולכן כדאי
שתשאר על המקום ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

רציתי שתשאר בעבודה רק תגנב שעתים ביום ללמד תורה
הקדושה, כי אם יראו שאתה לומד ואתה מתפלל במנין על ידי
זה תצליח דרכך, רק תהיה חזק, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע
ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרצד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז ושובם דבר בעולם לא
יוכל לשבר אותך, הקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות
משמחות אצלכם תמיד.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרצה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי את צריכה ללכת אל רופא שיתן לך כדורי הרגעה כי
כל ההתנהגות שלך מוזרה מאד מאד, כי אם לא תטפלי בעצמך
על ידי כדורים להרגעה לבסוף תצטרכי לגמר בבית חולים לחולי
נפש, וזה אצלי ברור, וכנראה שעברות מעבירים את הדעת של
האדם ומשגעים אותו, ולכן תחזרי בתשובה שלמה, והקדוש ברוך
הוא יקבל אותך, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב תשובה, וכל מי
שחוזר בתשובה הקדוש ברוך הוא מיד מקבלו, ולכן תעזבי את כל
השטיות ותצייתי אותי, ותטפלי אצל רופא שיתן לך כדורי הרגעה.

המאחל לך שבוע טוב

ג' תרצו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
יעזר הקדוש ברוך הוא שתתחזקי, ואז נשמע ונתבשר בשורות
משמחות תמיד.

ראי לחזק את נשי אנ"ש ואז גם לך יהיה התחזקות, העקר לא
להכנס בלחץ, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שנשמע ונתבשר בשורות
משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרצז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם הדיו"ח מה שקורה בחוגים
וכו' וכו', ומאד מאד שמחתי לשמע שהכל מתחיל להסתדר
ולהתהפך לטובה.

אך יש לי צער ועגמת נפש שאת מתחילה עוד פעם לכתב לי
לשון הרע ורכילות על זה ועל זאת וכו' וכו', אני לא מענין לשמע
על אף אחד לשון הרע, דעי לך אני שמתי אותך אחראית לחוגים
כי אני רואה שהבנות מאד נמשכות אחריך, ובפרט הכתה הגדולה,
ורק זה היתה לי כוונה.

המורה ... תחיה עושה עבודה מצוינת בכתה שלך, אבל זה
לא שיף אל החוגים, כי אי אפשר לחבר את הבית ספר עם החוגים

החוגים צריכים כחות חדשים מורה צריכה לנוח אחר הצהרים, לכן אסור לערב אחד עם השני, רק פונתי בשביל טובת הבנות שיהיו צדיקות, לכן אני מאד מבקש אותך מהיום והלאה אל תתערבי בשום מחלקת, ואל תכתבי לי שום לשון הרע ורכילות על אף אחד, זה לא מעניין אותי, אני רוצה רק את הטוב של הבנות, וזה הולך לי בחיים, אני לא מקבל מאף אחד לשון הרע ואף אחד לא מנחה אותי מה לעשות, תהלה לקל יש לי את הקדוש ברוך הוא ורק מה שהוא מאיר לי אני עושה, ולכן אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שמהיום והלאה לא תכתבי לי לשון הרע ורכילות מזה על זה מזה על זה וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרצה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי תנתקי כל מיני קשר עם האדם הזה וכן עם אחרים, זה לא העניין שלך להתערב עם גברים.

העקר תשתדלי מאד מאד שיהיה לך שלום בית עם בעלך, יש לך בעל נפלא מאד מאד ואתם צריכים לעשות כל מיני מאמצים שיהיה ביניכם שלום בית, ובמקום לקרב אנשים זרים צריכים לקרב את הבעל.

תדעי שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא

בהשגחת המאציל העליון, ותראי להתחזק ביתר שאת ביתר עז,
ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תרצט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות בנה תחכה עד שאני יבוא בפעם הבאה בעוד שלש
שבועות בעזרתו יתברך שמו.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג
את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן
לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, וצריכים תמיד
לברח אל הקדוש ברוך הוא, ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש
ברוך הוא.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער שיש לי מהבן שלך
... נרו יאיר שהוא לא מצית, חתנתי אותו במסירת נפש גדול מאד
ולבסוף הוא לא מצית, אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא לעורר
אותו לחזק אותו לאמץ ולעודד ולשמח אותו והכל יתהפך לטובה.

רק חזק ואמץ ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תש.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו
נצח

לנכון קבלתי את מכתבכם ואני מבקש ומתפלל ממנו יתברך
שיהיה לכם רק נחת מהבת ושתהיה בריאה, רק תתחזקו יחד ואל
תריבו ביניכם כי שלום בית זה יסוד ביהדות, הקדוש ברוך הוא
יעזר שנשמע ונתבשר אצלכם תמיד בשורות משמחות, ונשמע
ונתבשר בשורות טובות.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע לתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה מְחַנֶּכֶת כְּתָה א'

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד כואב לי על העזות והחציפות
של הנזיפה שעשו לך.

אל תשימי לב אדרבה זה מראה שאת עושה עבודה טובה, ואל
תתפעלי משום בריה שבעולם, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע
ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תשב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

אני מאד מאד מבקש אותך שתקח את עצמך בידיים ותכבד
את אשתך, ותצא להפצה, כי אין עוד טוב בזה העולם כמו להפיץ
את אור רבנו ז"ל שזה התקון הכי גדול שרק יש, אבל זה לא צריך
להיות על החשבון של אשתך, אדרבה תכבד ותיקר את אשתך ואז
תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

חזק ואמץ מאד ואז טוב לך כל הימים, ועקר ההתחזקות הוא
באמונה פשוטה בו יתברך כי תדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את
עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא
נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, וכשתחזיר בעצמך
ענין זה אז יהיה לך סבלנות עם אשתך, כי הקדוש ברוך הוא זכה
אותך עם אשה מאד מאד טובה, ולכן תהיה חזק מאד מאד ואז טוב
לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ראה לכתב לי מכתב וממש תחיני.

ג' תשג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות כ"ג טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאתה
מוסר את נפשך עבור הכולל "אור הצדיק" כי זה ממש מחיה נפשות,

וּאָפּלוּ שְׁלֵא יַחֲיֵה אֶלָּא נֶפֶשׁ אַחַת זֶה גַּם בֶּן כְּדָאִי, וְכָל שְׂכָל וְכָל שְׂכָן
שְׂמַחִיָּה כָּל כֶּף הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׂתַמְשִׁיךְ
בְּקִדְשָׁה וְטְהַרָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רַק חֲזַק וְאַמֵּץ וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב וּמְבָרֵךְ

ג' תּשׁד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאֶרָא כ"ד טַבַּת ה'תּשׁס"ז
שְׁלוֹם רַב אֶל נְשִׂי אַנְ"שׁ הַגְּרוֹת בְּיַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב הַיּוֹי"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד

הַיּוֹם זֶה הַהִלּוּלָא שֶׁל הַבְּעַל הַתְּנִיָּא זי"ע, מֵה שֶׁהוּא סָבַל
רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ, וְדִיקָא עַל יְדֵי הַסָּבַל שֶׁהוּא סָבַל כָּל
כֶּף הַרְבֵּה זָכָה לְהַשְׁאִיר סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ שֶׁעַד הַיּוֹם מְחִיִּים
יְהוּדִים, רוֹאִים מְזֵה כְּשִׁצְדִיק סוֹבֵל יְסוּרִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן
לוֹ מִתְּנָה סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ שְׂמַחִים אֶת בְּנֵי אָדָם, הַבְּעַל הַתְּנִיָּא
מָסְרוֹ אוֹתוֹ וְהַצָּרָף לְשַׁבַּת בְּבֵית סְהַר, תִּתְאַרְוּ לְעֲצָמְכֶן יְהוּדֵי שְׂדִבּוּק
בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂכָל כְּלוּ זֶה רַק אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא כָּל כְּלוּ דְבוּק
בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא כָּל כְּלוּ חוֹשֵׁב מֵאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא צָרִיף
לְשַׁבַּת בְּבֵית סְהַר עַל יְדֵי מְלֻשִׁינִים, וּמִי הָיָה הַמְּלֻשִׁין הָרָאשִׁי רַב
שֶׁהָיָה שְׂמוֹ אַבִּיגְדוֹר שֶׁהָיָה שְׂכוֹר וְנוֹאֵף וְהוּא הִכְנִיס עַל יְדֵי הַלְּשָׁנָתוֹ
אֶת הַבְּעַל הַתְּנִיָּא בְּבֵית סְהַר, יֵשֵׁב בְּבֵית סְהַר חֲמֻשִׁים וְשִׁלְשׁ יָמִים,
וְלִכֵּן הוּא חִבֵּר אֶת סֵפֶר הַתְּנִיָּא חֲמֻשִׁים וְשִׁלְשׁ פָּרְקִים, רוֹאִים מֵה
שִׁצְדִיק צָרִיף לְעֵבֵר יְסוּרִים וּמְרִירוֹת עַד שְׂמַגְלָה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, הָיָה לוֹ צְרוּת גְּדוּלוֹת מִבֶּן אֶחָד שֶׁהָיָה שְׂמוֹ ר' מִשֶּׁה יֵשׁ אוֹמְרִים
שֶׁהוּא הַשְׂתַּמֵּד רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, כִּידוּעַ שְׁלִבְסוּף חָזַר בְּתִשְׁבּוּכָה אַחַר
הַהִסְתַּלְקוּת שֶׁל הָאָבָא, וְזֶה לֹא מְפָרְסָמִים כִּי זֶה בְּזִיוֹן לְצַדִּיק שְׂבִין

יִשְׁתַּמֵּד רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, רואים מה שצדיק סובל צרות יסורים
 ומרירות עד אין סוף, אָבֵל צִדִּיק דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְּבוּק
 בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, יְדוּעַ שֶׁהַצַּדִּיק הַקְּדוּשׁ מִצְאֵנוּ זִי"ע בְּעַל מַחְבֵּר
 סֵפֶר דְּבָרֵי חַיִּים תְּמִיד הָיָה חוֹזֵר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא פְּעַם אַחַר פְּעַם, וְהָיָה דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶת גְּדֹל הַחֶסֶד
 שֶׁהוּא עֹשֶׂה עִם יְהוּדִים זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר, הוּא מְסַר אֶת נַפְשׁוֹ
 בְּשִׁבִיל כָּל יְהוּדֵי בְּלֵי רַחֲמָנוּת עַל עֲצָמוֹ וְעַל אִשְׁתּוֹ וְעַל יְלָדָיו, הוּא
 מְסַר אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁבִיל כָּל יְהוּדֵי, וְזֶה לְמוֹד עֲמַק עֲמַק בְּשִׁבִילֵנוּ אֵיךְ
 שְׁאַנְחָנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת כָּל כְּלָנוּ בְּשִׁבִיל הַזּוּלָּת, זֶה מֵה שֶׁחָשׁוּב
 בְּעֵינֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁיְהוּדֵי עוֹזֵר לִיהוּדֵי אַחֵר, לְצַעֲרָנוּ הָרַב
 הַכֹּל נַעֲשֶׂה אָבֵל לֹא נַעֲזֹר לְהַזּוּלָּת, כָּל אֶחָד הוֹלֵךְ עִם הָאֲנָכִי שְׁלוֹ
 לֹא מְעַנֵּין אוֹתוֹ מִהַזּוּלָּת, אֲנַחְנוּ הַקְּמָנוּ קִהְלָה קְדוּשָׁה פֹּה בִּיבְנָאֵל
 תְּכִלִּית הַקְּהֵלָה הוּא לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, אֲנִי רוֹצֵה
 לְהִרְאוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁישׁ לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם קִהְלָה אֶחָד שְׁאֵין
 שָׁמָּה גּוֹזְעֵנוֹת קִהְלָה אֶחָד שְׁמַחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם בִּיחַד, קִהְלָה אֶחָד
 שְׁעוֹזְרוֹת הַנָּשִׁים אַחַת לְשִׁנְיָה, קִהְלָה שֶׁהַבְּעָלִים הַגְּבָרִים עוֹשִׂים
 חֶסֶד אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, כִּי רַק זֶה חָשׁוּב בְּעֵינֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב חֶסֶד קָל כָּל הַיּוֹם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה אֶתְּנוּ חֶסֶד
 וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶתְּכֶן שְׁמַעוּ אֵלַי
 וְיִשְׁמַע אֶתְּכֶן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, תִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶן לַעֲזֹר אַחַת לְשִׁנְיָה
 לַעֲשׂוֹת חֶסֶד אַחַת עִם הַשְּׁנִיָּה וְלִבְרַח מְלִשׁוֹן הָרַע מְרַכִּילוֹת וְלִצְנוּת,
 הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ זֶה קִהְלָה קְדוּשָׁה, אוֹי וְאֲבוֹי אִם אֲנִי יִשְׁמַע שִׁיְהִיָּה
 אֵיזָה נָשִׁים שְׁעוֹשׂוֹת מַחְלָקַת אֲנִי יוֹצִיא אוֹתָן מִהַקְּהֵלָה, אוֹ שְׁאִשָּׁה
 תִּהְיֶה פְּרוּצָה הוֹלְכַת בְּלֵי צְנִיעוּת גַּם כֵּן אֵין לָהּ מֵה לַעֲשׂוֹת בְּקִהְלָה
 שְׁלָנוּ, הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ זֶה קְדוּשׁ מְאֹד מְאֹד, אֲנִי רוֹצֵה שֶׁהַשְּׁכִינָה תִּהְיֶה
 בְּקִהְלָה שְׁלָנוּ, בְּשִׁבִיל אִשָּׁה אַחַת שֶׁהוֹלְכַת לֹא בְּצַנִּיעוּת אֲנַחְנוּ לֹא
 נֹסְבֵל, אִם יֵשׁ רְנוּן עַל אִשָּׁה אַחַת אֲנִי מִבְּקָשׁ אֶת הָאִשָּׁה שְׁתַּעֲזֹב אֶת

הקהלה שלנו, אנחנו לא מעניינים שהשכינה תסתלק מאתנו, כתוב "כי הוי"ה אלקיך מתהלך בקרב מחנה להצילך ולתת איביך לפניך והיה מחנהיך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" הקדוש ברוך הוא הוי"ה אלקים הוא מתהלך בקרב מחננו כדי להציל אותנו ולהפיל את אויבנו, רק מתי והיה מחנהיך קדוש, כשמחנה שלנו הקהלה שלנו יהיה קדוש, ולא יראה בך ערות דבר, אומרים חכמינו הקדושים אל תקרא דבר אלא דבור, אדם צריך מאד לשמר שלא יהיה נבול פה בינינו, וכן שילכו בצניעות הנשים.

אני מאד מאד מקפיד על זה שהנשים שילכו בצניעות הבנות שילכו בצניעות שלא יראו את שערות ראשן, בשביל זה הצדקניות מורידות לגמרי את השער שלא רואים בכלל שיש לה שער, אפלו אלו שיש להן שעדין לא מורידות את השער, על כל פנים שלא יראו את השער בשום פנים ואפן מבחוץ, כי ושב מאחריך הקדוש ברוך הוא חס וחלילה יברח מאתנו, ואני לא רוצה בשום פנים ואפן שהקדוש ברוך הוא יעזב אותנו, אני רוצה שהקדוש ברוך הוא יהיה תמיד תמיד במחננו, ולכן אני מאד מבקש את כלכן שמרו מאד על מדת הצניעות כדי שהקדוש ברוך הוא יהיה בינינו, איך אנחנו נזכה שהשכינה תהיה בינינו, על ידי שנלך עם צניעות, ושלא נציק אחד לשני, אלא נדבר באהבה אחד עם השני נחזק נעודד נשמח אחד את השני אז נהיה בטוחים שהשכינה תהיה אצלנו, אם אנחנו נעשה חסד אחד עם השני אם אנחנו נעשה צדקה אחד עם השני, בזה אנחנו נמשיך את השכינה אצלנו, רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ק"ו) על הפסוק אשרי משכיל אל דל, אשרי אדם שנותן שכל בדל, ואומר רבנו ז"ל שזה הצדקה הכי גדולה כשעוזרים אחד לשני רואים אשה שבורה אשה נמצאת בדכאון משמחים אותה מדברים על לבה, זה הצדקה הכי גדולה, היום מסתובבים כל כך הרבה אנשים שבורים רצוצים כל כך הרבה נשים שבורות בוכות

על מר גורלם, וכשזוכים ומדברים על לבם מחזקים אותן מעודדים אותן משמחים אותן זה מאד חשוב אצל הקדוש ברוך הוא, ולכן אני תמיד אומר שהפצה להפיץ את הקנטרסים והחוכרות שהם תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל זה צריך להיות בראש מעינינו, להפיץ מה שיותר לבני אדם, נשים צריכות להפיץ בין נשים זה המצוה הכי גדולה לחזק לעודד את הזולת, לכן אני מאד מבקש אתכן תעשו צדקה וחסד אחת עם השניה תעזרו אחת לשניה זה יהיה נחת רוח גדול להקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא אוהב חסד, פעם בא יהודי אל רבנו ז"ל ואמר שיש לו מחלת הנפילה רחמנא לישזכן שזה מחלה מאד מאד גרוע שלא נדע ממחלה כזו, שאדם נופל, זה נקרא אפילפסיה רחמנא לישזכן, הפעם הראשונה ראיתי את זה לפני חדשים הייתי בשדה התעופה אני רואה אבא חסידי הולך עם הבן שלו בחור יפה עם פאות תלתלים פתאום הוא נופל על הרצפה, הייתי בדרך לנסע לארץ ישראל חכיתי בשדה התעופה איך שראיתי את זה רצתי להגביה את הבחור והאבא מאד התבייש אמר לא לא תעזבו אותו, וראיתי איך שהוא מתנענע ונופל על הרצפה וזורק את עצמו, תכף הבנתי שזה חלי נופל בר מינן, שזה פעם הראשונה שראיתי את זה, זה מחלה מאד מאד מצערת, פעם בא יהודי אל רבנו ז"ל ואמר שיש לו חלי נופל מה עושים, אמר רבנו ז"ל סגלה לחלי נופל לפזר צדקה כמו שכתוב פ'זר נתן ל'אביונים ראשי תבות נפ"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"א) נתן הרבה צדקה והקדוש ברוך הוא הציל אותו מהמחלה הזו, יהודי מעיר דז'יקוב בא אל הדברי חיים הרבי מצאנו זי"ע הוא בקש ממנו ישועה, והוא לא ענה לו דחה אותו, ליהודי היה חלישות הדעת, הוא ידע שהרבי מצאנו זי"ע עוזר לכלם, מה פתאום הוא דוחה אותו, אבל הוא לא השיב לו, וכן בכל פעם כשבא הוא לא התייחס אליו, פעם בא היהודי ורואה על השלחן מכתב משויצריה היה

אצלו פלא איך בא לרבי מצאנו זי"ע מכתב משויצריה, בימים ההם זה היה מאד מאד רחוק, מכתב משויצריה עד עירה קטנה צאנו היה לוקח כמה חודשים עד שהגיע, אז היה לו פלא ליהודי מדז"יקוב עם מי הרבי מתכתב בשויצריה, אז שאל את הגבאי משה יהושע זה היה השם שלו, תגידו לי מה הם המכתבים שאני רואה על השלחן משויצריה? ענה לו הגבאי משה יהושע, הגיע מכתב לצדיק הקדוש מצאנו זי"ע שכתוב שמה, אני עשיר גדול מאד ואני שומר תורה ומצוות, והיות ששמעתי שאתם צדיק גדול, ורחמנא לישזבן יש לו מחלת הנפילה ונופל כל יום כמה פעמים, ולכן הוא מבקש רבי תעשו טובה בשבילי אפלו פעם בשנה זה מספיק, אבל כמה פעמים ביום אני כבר לא יכול, אני נחבל, נופל, ענה לו הרבי מצאנו זי"ע במכתב, מה שאתה כותב שאני רבי זה שקר, אני לא רבי, אני רק מגלה את הקדוש ברוך הוא, ומה שאתה כותב שאתה יהודי שומר תורה ומצוות זה שקר, כי יש לאדם רמ"ח אברים ושס"ה גידים, אם אדם עובר על איזה מצות עשה נפגם לו אבר אחד, ואם אדם עובר על איזה לאו נפגם אצלו גיד אחד, כי יש רמ"ח מצות עשה כנגד רמ"ח אברים, ויש שס"ה גידים כנגד שס"ה לאוים, והיות שהמחלה זה בא מהמח וממשך החיות אל כל האברים וכל הגידים, נמצא שאם יש לך חלי נפילה סימן שאתה לא יהודי שומר תורה ומצוות, אחרת לא היה לך מחלה הזו, רואים מזה כשאדם פוגם נמשך עליו איזה מחלה, איך אנחנו צריכים לשמר, איך אנחנו צריכים לחזור בתשובה, מי יודע איזה עון עשינו? איזה עון אנחנו עושים עכשו בסתר שאף אחד לא יודע? מזה רק הקדוש ברוך הוא והצדיק ולכן אנחנו צריכים לחזור כלנו עכשו בתשובה, מי יודע מה שאנחנו עושים בסתר? מסתירים את זה מהשכינה, מסתירים את זה מהבעל, אבל הצדיק רואה ויכול להגיד בדיוק מה עשית? ואיפה עשית? דבר מגנה כזה, הקדוש ברוך הוא רואה, היהודי משויצריה

שֶׁלֹחַ סְכוּם עֲנֹק לְצַדִּיקָה לְצַדִּיק מִצְאָנוּ זִי"ע, וּבּוֹדָאי הוּא לֹא הָיָה צָרִיךְ אֶת הַכֶּסֶף, כִּי הוּא חֵלֶק אֶת זֶה לְצַדִּיקָה, תַּכְפֵּף מִיַּד הָיָה לוֹ רְפוּאָה וְקִבֵּל עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא מֵהַיּוֹם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְכָתַב מִכְּתָב רַבִּי! מֵה שְׁאַתֶּם כְּתַבְתֶּם שְׁאַתֶּם לֹא רַבִּי אַתֶּם כֵּן רַבִּי, קִלְעַתֶּם לְמִטְרָה! הוּא לֹא הָיָה שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הוּא רָמָה אֶת הַצַּדִּיק, אָבֵל הַצַּדִּיק מַעֲרִיחַ קִטְנָה צָאֵנוּ כְּבָר רָאָה עַד שׁוֹצְרִיחַ, שְׁאָדָם הַזֶּה רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן הוּא עוֹבֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְלִכֵּן נִחְלָה בַּמַּחְלָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת שֶׁל אֶפִּילֶפְסִיָּה חֲלִי הַנִּפְיֵלָה, וְקִבֵּל עַל עֲצָמוֹ לִהְיוֹת שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת וְנִתְרַפָּא, אִיךְ שֶׁהַיְהוּדִי הַזֶּה מְדוּזִי"קוּב קָרָא אֶת הַמְּכַתְּבִים, כִּי הַגִּבְאִי מִשֶּׁה יְהוֹשֻׁעַ נָתַן לוֹ לְקָרָא, הוּא נִכְנָס בְּבִהְלָה אֶל הַרְבֵּי וְאָמַר רַבִּי! אֲנִי צָרִיךְ יְשׁוּעָה, אֲנִי נִכְנָס אֶצְלָכֶם כָּל פֶּעַם וְאַתֶּם דּוֹחִים אוֹתִי, וְהִנֵּה בָּא יְשׁוּעָה לִיהוּדֵי שְׁרַחוּק מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁהוּא מְפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, וְגַר בְּשׁוֹצְרִיחַ, לוֹ עֲזַרְתֶּם וְלִי לֹא? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ מִצְאָנוּ זִי"ע אֲנִי לֹא בָּאתִי אֶל זֶה הָעוֹלָם רַק לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוֹ, וְאַתָּה מֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִם אַתָּה תַּהֲיֶה חֲזוּק בְּאֲמוּנָה אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ שִׁיְהִיָּה לָךְ יְשׁוּעָה, הָאָדָם הַהוּא הָיָה רַחוּק מֵאֲמוּנָה, רוֹאִים מִכָּל זֶה כְּשֵׁי שֶׁאֲמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ הַכֹּל, אָבֵל צָרִיכִים לְחַפֵּשׂ אֶת עֲצָמוֹ אִיפֹה אֲנִי אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק ב' סִימָן ה') שְׁצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ אִיפֹה אֲנִי אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, כִּי אִם הָיָה לָכֶם אֲמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵייתֶן מְדַבְּרוֹת אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מָה הַסִּימָן שֵׁי שֶׁ לְאָדָם אֲמוּנָה? כְּשֶׁמְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם, אוֹמְרִים אָבָא כָּל כֶּף קָשָׁה לִי, אֵין לִי שְׁלוֹם בֵּית, אָבָא תַעֲזֹר לִי שִׁיְהִיָּה לִי שְׁלוֹם בֵּית, אָבָא אֲנִי צָרִיךְ פְּרִנְסָה, כָּל דְּבַר קָטָן מֵה שְׁאַתֶּן צָרִיכוֹת, דַּעוּ לָכֵן שֶׁהַכְּתַבְתָּ הָרֵאשׁוֹנָה וְהָאַחֲרוֹנָה זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, תַּרְגְּלִילוּ אֶת עֲצָמְכֶן לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲמֵשׁ דִּקּוֹת, תְּבַקְּשׁוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל

מה שאתן צריכות, ותזילו דמעות, כי אצל הקדוש ברוך הוא מאד מאד חשוב דמעות, ככל שאשה בוכה אל הקדוש ברוך הוא היא תראה ישועה, כשמתפללים על הילדים יהיה לכם ילדים טובים, יהיה אחד מאנשי שלומנו שהיה לו ילדים טובים, שאלו אותו איך זכית לזה? אמר מה אתם חושבים שהם צמחו לי בעץ? בכל יום מלאתי את הכפה שלי עם דמעות ושטפתי את הפנים שלי עם הדמעות, דוד המלך אומרים חכמינו הקדושים מלא בכל יום כוס עם דמעות, וטבל את הלחם שלו בתוך הדמעות, וכך אכל את הלחם מטבל בדמעות, דוד המלך סבל סבל גדול, היה לו המון שונאים, היה לו המון לצנים שעשו ממנו לצנות, כמו שאומרים חכמינו הקדושים אין לך דור שאין בו לצנים, ואין לך דור כמו דורו של דוד, שהיו מלאים לצנים ועשו לצנות מדוד המלך, דוד המלך סבל מהאשה, מיכל בזתה אותו, דוד המלך סבל מאמנון, מתמר, וביותר סבל מאבשלום שמרד באביו, אבל דוד המלך לא אבד את עשתונותיו, אלא בא תמיד אל הקדוש ברוך הוא, והתחזק בהקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב ויתחזק דוד בהוי"ה אלקיו, ולכן אנחנו גם כן צריכים ללמד מדוד המלך לא לפל בדעתנו, לא להשבר, אלא להתחזק תמיד בהקדוש ברוך הוא ולדעת שהקדוש ברוך הוא אוהב אותנו, בשביל זה אנחנו מקרבים אל הצדיק שמגלה לנו את הקדוש ברוך הוא, ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן תחזיקו את עצמכן ביחד, ובואו נעשה נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ואיך אנחנו נעשה נחת רוח להקדוש ברוך הוא? על ידי שנעסק בחסד, שנעזר אחת לשניה, שנשמר שיהיה בקהלה שלנו רק צניעות, ושלא יהיה לשון הרע ורכילות ולצנות, רק ידברו מהקדוש ברוך הוא יחזקו אחת את השנייה תמיד יספרו ספורים מהצדיקים רבנו ז"ל אומר (לקויטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט) כשמספרים ספורים מהצדיקים על ידי זה נטהר המחשבה ונצלים מחלי נופלף רבנו ז"ל אומר (לקויטי

מוהר"ן חלק א' סימן רל"ד) כְּשֶׁמְסַפְּרִים סְפוּרִים מְצַדִּיקִים נִטְהַר הַמַּח וְזוֹכִים לְמַח נָקִי, וְלָכֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים תְּמִיד לְסַפֵּר סְפוּרִים מֵהַצַּדִּיק, לְעוֹדֵד וּלְשֹׁמֵחַ אֶת עַצְמָנוּ שְׂזוֹכִים לְהִיּוֹת מְקָרֵב אֶל צַדִּיק כְּזֶה, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, (שיחות הַר"ן סימן קע"ז) אַתֶּם צְרִיכִים לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד שְׂאֵתֶם יוֹדְעִים מְרַבֵּי כְּזֶה, מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּי כְּזֶה? הֵינּוּ נֹאבְדִים לְגַמְרֵי, כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה צְרִיכָה לְהַגִּיד בְּכָל יוֹם אֶת הַי"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים, לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָהּ הַרְחָמִים, וּלְהַגִּיד בְּכָל יוֹם אֶת הַי"ג אֲנִי מְאַמֵּן, לְהַאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְהַאֲמִין בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, לְהַאֲמִין בְּמִשְׁה רַבְּנוּ וּבַנְּבִיאִים הַקְדוּשִׁים, וּבַמִּצְוֹת הַקְדוּשׁוֹת, הַרְבֵּי מְצַאנּוּ זי"ע הִיָּה אוֹמֵר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם אֶת הָאֲנִי מְאַמֵּן, וְלֹא סֵתֶם אִמַּר אֲלֵא הִיָּה דְבוּק מְאֹד בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם אֲנַחְנוּ נִתְבוֹנֵן נִרְאֶה אֶת הַנְּסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעוֹשָׁה אֶתְנוּ הַצַּדִּיק, הִיָּה יְהוּדֵי בּוֹיָנָה שְׂמָה הִיָּה אֲז אֶת הַרּוֹפְאִים הַכִּי גְדוֹלִים, וְהִנֵּה הִיָּה לוֹ בֵּין חוּלָה, הִיּוֹת שְׁהִיָּה עֲשִׂיר אֲז הוּא לֹא קִמֵּץ כֶּסֶף וְלָקַח אֶת הַרּוֹפְאִים הַכִּי גְדוֹלִים, זֶה לֹא עָזַר, מִסְכֵּן! הָאָדָם הַזֶּה לֹא הִנִּיחַ תְּפִלִּין, לֹא הִלִּיף לְהַתְּפַלֵּל לְבֵית הַכְּנֶסֶת, לֹא קִים מִצְוֹת, לֹא שָׁמַר שִׁבְת, אֲכַל טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, שְׁלֵם הוּן תּוֹעֲפּוֹת לְרוֹפְאִים וְפְרוֹפְסוּרִים שְׁיִרְפְּאוּ אֶת הַבֵּן שְׁלוֹ, וְזֶה לֹא הִלִּיף, הוּא הִסְתּוֹבֵב בְּפֶאֶרְק וּבְכָה, הַתִּישָׁב עַל סִפְסָל וּבְכָה, כִּי הַפְּרוֹפְסוּרִים הַכִּי גְדוֹלִים אָמְרוּ שְׂאִין תִּקְוָה לְבֵן שְׁלוֹ וְהוּא מְכָרַח לְמוֹת, וְהִנֵּה עוֹבְרִים שְׁתֵּי יְהוּדִים חֲסִידִים שְׂבָאוּ לְוִיָּה בְּשִׁבִיל עֶסְקִים, וְרוֹאִים אֶחָד יוֹשֵׁב בְּסִפְסָל וּבּוֹכָה, נִגְשׁוּ אֵלָיו בְּמָה אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְעֹזֵר לָךְ? זֶה סִמֵּל שֶׁל יְהוּדִים, לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל כְּשֵׁי־הוּדֵי בּוֹכָה, הוּא סִפֵּר לָהֶם אֶת כָּל לְבוֹ שֶׁהֵבֵן שְׁלוֹ חוּלָה וְהַפְּרוֹפְסוּרִים הַתִּיאֲשׁוּ מִמֵּנוּ, אָמְרוּ שְׁתֵּי חֲסִידִים לְיְהוּדֵי הַזֶּה אַף שֶׁהוּא הִיָּה חַלּוּנִי וְהִיָּה רְחוּק לְגַמְרֵי מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, יֵשׁ בְּצִאנּוּ צַדִּיק גְּדוֹל תִּסַּע אֵלָיו שְׂמָה יְהִיָּה לָךְ תִּקְוָה, הִיָּה־הוּדֵי הַזֶּה כָּבֵר לֹא הִיָּה לוֹ שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת, אָמַר בְּזַבְזִיתִי כָּל כֶּף הַרְבֵּה כֶּסֶף, בְּטַחֲתִי בְּרוֹפְאִים,

בפּרוּפּסוֹרִים, זֶה הוּעִיל לִי? מַה יִהְיֶה? אָנִי נוֹסֵעַ, אַז הוּא נוֹסֵעַ לְצִאָנוּ,
 אִיךְ שֶׁהִגִּיעַ לְצִאָנוּ הַגַּבְאִי מֹשֶׁה יְהוֹשֻׁעַ נָתַן לוֹ לְהַכְנִס, וְהוּא הִתְחִיל
 לְבָכוֹת לְפָנַי שְׁאָפְלוּ הוּא אָמַר מַה הוּא רוֹצֵה, הוּא רַק בָּכָה וְלֹא יָכַל
 אָפְלוּ לְהוֹצִיא מִלֵּה מִהֶפֶה שְׁלוֹ, הָרַבִּי מִצִּאָנוּ זִי"ע אָמַר לוֹ תָּן לִי
 חֲמֵשׁ מֵאוֹת רוּבֵל וְתִסַּע הַבֵּיתָה, הַבֵּן שְׁלֹךְ יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, לֹא
 שְׂאֵל אוֹתוֹ מַה הָשֵׁם שְׁלוֹ? מַה הָשֵׁם שֶׁל הַבֵּן? הַהוּא לֹא הִזְכִּיר בְּכָל־
 שֶׁהֵבֵן שְׁלוֹ חוּלָה, וְאֵלּוּ מַלִּים אָמַר לוֹ הָרַבִּי מִצִּאָנוּ? תָּן לִי חֲמֵשׁ
 מֵאוֹת רוּבֵל שְׂזָה הָיָה הוּן תּוֹעֲפוֹת וְסַע הַבֵּיתָה, יִהְיֶה לְבֵן שְׁלֹךְ
 רְפוּאָה, הַהוּא הַשְׁתּוּמִּם מֵאֵד מְאִיפָה הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהֵבֵן שְׁלֵי חוּלָה?
 לֹא אָמַרְתִּי לוֹ, אַז הוּא נָתַן לוֹ חֲמֵשׁ מֵאוֹת רוּבֵל, וְאָמַר לְעֲצָמוֹ נָתַתִּי
 כָּל כֶּף הָרֶבֶה כֶּסֶף לְרוּפְאִים וְלֹא הוּעִיל, אָנִי יִנְסֶה עוֹד חֲמֵשׁ מֵאוֹת
 רוּבֵל, מַה יָכוֹל לְהִיּוֹת פֹּה? אָבֵל הֵיּוֹת שֶׁהָרַבִּי מִצִּאָנוּ זִי"ע לֹא שְׂאֵל
 אוֹתוֹ לֹא הָשֵׁם שֶׁל הַבֵּן, לֹא הָשֵׁם שֶׁל הָאָמָא, לֹא כְּלוּם, רַק בְּקֶשׁ
 מִמֶּנּוּ חֲמֵשׁ מֵאוֹת רוּבֵל אַז הַהוּא הֵלֵךְ שָׁבוּר וְרָצוּץ, הוּא דִבֵּר בְּקוֹל
 אִיִּי! חֲסִידִים גָּנְבִים שְׁלָחוּ אוֹתִי מוֹיְנָה עַד צִאָנוּ, וְלֹא לָקַח אֶת
 הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַחוּלָה וְשֶׁל הָאָמָא שְׁלוֹ, רַק בְּקֶשׁ כֶּסֶף, סֶתֶם גָּנְבָה, כָּכָה
 הֵלֵךְ, אִיךְ שֶׁהוּא כָּכָה דִבֵּר, לְרַבִּי מִצִּאָנוּ הָיָה שְׁנֵי בָּנִים צְדִיקִים
 גְּדוּלִים, אַחַד הַדְּבָרִי יַחְזִקָאֵל רַבִּי יַחְזִקָאֵל מְשִׁינּוּוה, וְהַדְּבָרִי בְּרוּךְ
 רַבִּי בְּרוּךְ מְגוֹרְלִיץ, הַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יַחְזִקָאֵל מְשִׁינּוּוה אָמַר תְּכַף
 מִיָּד בֹּא נַחְזִיר לוֹ אֶת הַחֲמֵשׁ מֵאוֹת רוּבֵל, כִּדִּי שְׂלֵא יִהְיֶה חֲלוּל הָשֵׁם
 וַיֵּצֵא שֵׁם רַע עַל הָאָבָא, הוּא אָמַר הָאָבָא גָּנַב, הַבֵּן הַשְּׁנִי רַבִּי בְּרוּךְ
 מְגוֹרְלִיץ זִי"ע אָמַר לֹא! אִם נָתַנוּ לְאָבָא, כָּכָר יֵשׁ יְשׁוּעָה, אִם הָאָבָא
 בְּקֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת רוּבֵל לִיהוּדֵי הַזֶּה יֵשׁ יְשׁוּעָה, וְעֲצַר אֶת הַבֵּן הַבְּכוֹר
 מְשִׁינּוּוה זִי"ע שְׂאֵל יַחְזִיר אֶת הַכֶּסֶף, הִיְהוּדֵי הַזֶּה יֵשׁ לוֹ יְשׁוּעָה, הוּא
 הִגִּיעַ חֲזָרָה וְהַבֵּן הָיָה לוֹ רְפוּאָה וְיְשׁוּעָה, עָנָה וְאָמַר הִיְהוּדֵי אֵף
 שְׂאֵנִי רְחוּק מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת אָבֵל הָאָמְנָתִי שְׂיֵשׁ בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
 אָבֵל לֹא יִדְעָתִי שְׂיֵשׁ לוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם שְׁלִיחַ, זֶה לֹא יִדְעָתִי, רוּאִים מְזָה

שהצדיק עושה נחת רוח להקדוש ברוך הוא, מגלה ומפרסם את הקדוש ברוך הוא, ולכן עקר הצדקה שאנחנו צריכים לתת זה רק להפיץ את אור רבנו ז"ל, רציתי מאד מאד מכלכן, מי שרק יכולה שתפיץ לנשים, כשנוסעות בקברי צדיקים הנשים פוגשות נשים, הם צריכות להפיץ להן, מסכנות! היום עובר על נשים צרות ויסורים, ואם נעסק בהפצה אנחנו נעשה נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ואני מאד מבקש אתכן, הלואי שכל אשה תעשה פעם בשבוע הוראת קבע אחת, בשביל שנקנה את המקוה, את המבנה שיהיה שלנו של הקהלה, שנזכה לבנות בית הכנסת גדול, הלואי שכל אשה תעשה הוראת קבע אחת פעם בשבוע בהתנדבות, כדי לעשות נחת רוח לצדיק, לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו, ואני מאד מבקש אתכן תתחזקו מאד להיות בשמחה, תעשו כל מה שביכולתכן רק להיות בשמחה, תעקרו מעצמכן את הכעס והקפידות, הדביקו את עצמכן בו יתברך, תמיד תחשבו רק ממנו יתברך, ואז תראו שלא יחסר לכם שום דבר, הצדיק מתפלל עליכן, הצדיק דואג בשבילכן, אנחנו כל כך צריכים לשמח שיש לנו צדיק כזה, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל? ולכן בואו ביחד להתחזק, אני מאד מאד מבקש את נשות אנ"ש, תעשו כל מה שביכולתכן לנקות את הקהלה שלנו מבגדי פריצות, בגדים צמודים, חשופים, שלא ימצא בקהלה שלנו דברים כאלו, והעקר תקבלו את כל אחד בסבר פנים יפות, כל משפחה חדשה שבאה תתענינו במה אתן יכולות לעזר להם, ואז תראו איך שהשכינה יהיה בינינו, ונוכל ביחד לשיר "לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו".

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא כ"ד טבת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל לַיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב" הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב"
הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׁהִיָּה לִי
שְׁהַתְקַבְּצַתְּם יַחַד בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת קִדְשׁ, וְאַכְלַתְּם בְּיַחַד וּבְצִוְתָא סְעוּדַת
מְלוּיָהּ מַלְכָּה, וְאַחַר כֵּן שְׁמַעְתֶּם שְׁעוֹר בְּהַלְכוֹת טְהָרָה, אֲשֶׁר נִהְיָה
עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹבְבִים בְּכָל הַקְּהָלוֹת שְׁבָכָל הָעוֹלָם שְׁפַעַם בְּשָׁבוּעַ
אַחַד חוּזָר עַל הַלְכוֹת אֱלֹהֵי הַחֲמוּרוֹת מְאֹד, וּבְקָלוֹת יְכוּלִים לְהַכְּשֵׁל
בְּאַסּוּרֵי כְּרִיתוֹת רַחֲמָנָא לִישׁוּזָבֵן, אֲבָל כְּפִי שְׂרָאִיתִי אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל
אֱלֹהֵי שְׁהוֹפִיעוּ, מְאֹד מְאֹד נִצְטַעְרְתִּי שְׁהִיָּה חֶסֶר עוֹד הַמוֹן שְׁמוֹת
מִהֶאֱבָרְכִים, שְׁזָה לְפָנַי כְּמָה שְׁנַיִם חוּזְרוּ בְּתַשׁוּבָה וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי
מְכַרְח לְהוֹכִיחַ אוֹתֶם בְּתוֹכְכֶם מִגְּלָה וּבְאַהֲבָה מְסַתְּרַת דְּעוּ לְכֶם
שְׁלַחְזוֹר עַל הַלְכוֹת טְהָרָה זֶה לֹא חֲמָרָה אֲלֵא הַכְּרַח גְּדוֹל, כִּי בְּקָלוֹת
יְכוּלִים לְהַכְּשֵׁל בְּאַסּוּרֵי כְּרִיתוֹת, שְׁיָבִיא אַחַר כֵּן צָרָה גְּדוֹלָה לְאָדָם
שְׁלֹא יוּכַל אַחַר כֵּן לְצַאת מִזֶּה, כִּי אִם אֵינֶם יוֹדְעִים אֶת הַהַלְכוֹת
הַחֲמוּרוֹת הָאֵלֶּה, יְכוּלִים לְהַכְּשֵׁל בְּעוֹן כְּרִיתוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה לְאַמְלֵל
אֶת עַצְמוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְטוֹבַתְכֶם
הַנִּצְחִי שְׁמַהֲשָׁבוּעַ הַזֶּה תִּצְטַרְפוּ כְּלַכֶּם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל אֶל סְעוּדַת
מְלוּיָהּ מַלְכָּה, כְּדִי לְשַׁמַּע אֶת הַהַלְכוֹת הַחֲמוּרוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְחִזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּיַתֵּר שְׂאֵת וַיִּתֵּר עֲזוֹ, וְדִיקָא עֲכָשׁוּ
בִימֵי שׁוֹבְבִים הַקְּדוּשִׁים שְׁיְכוּלִים לְתַקֵּן כָּל מַה שְׁהָאָדָם פָּגַם בְּפָגַם
הַבְּרִית, תַּעֲסִקוּ בְּלַמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּקְוֹן לְאָדָם
יּוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (ירושלמי ראש השנה פָּרָק ד' הַלְכָה ח') בִּינוֹן
שְׁקַבְּלַתְּם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאֵלֶּה לֹא חֲטֵאתֶם
מִימֵיכֶם; כִּי עַל יְדֵי לַמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא מְכַפֵּר עַל כָּל

הַעֲוֹנוֹת, וְלִכֵּן אָנִי מֵאֵד רוֹצֵה שֶׁהַד' אֲמוֹת שְׁלֹנִי יִהְיֶה רַק אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה, כֹּל אֵלֹו שְׂיִכּוּלִים לְלַמֵּד בְּכוּלֵל "אוֹר הַמַּאִיר" מִשְׁעָה עֶשֶׂר עַד שְׁעָה אַרְבַּע אֲשֶׁרִי לוֹ, וּמִי שְׂאִינוּ יְכוּל לִישֵׁב כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה שְׁעוֹת, שְׁעַל כָּל פְּנִים יְבוֹא לְלַמֵּד בְּכוּלֵל "אוֹר הַצַּדִּיק" מִשְׁעָה אֶחָד עֶשְׂרֵה עַד שְׁעָה אַחַת, כִּי אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל הָאָדָם שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא מִשְׁנֵה גְמָרָא, כִּי לְמַעְלָה מֵאֵד מֵאֵד מִתְחַשְׁבִּים עִם אָדָם שְׂיֵשׁ לוֹ עַל כָּל פְּנִים שְׁלֵשׁ שְׁעוּרִים הָאֵלוֹ בְּכָל יוֹם, וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (שְׁבַת קכ.) "וּבְבִיתִי אֵין לָחֵם וְאֵין שְׂמֵלָה" שְׂאֵין בְּיַדִּי לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנֵה וְלֹא תִלְמוּד; כִּי מִי נִקְרָא עֲנִי אֲמַתִּי, שְׂאֵין לוֹ חֲתִיכַת לָחֵם לְאָכַל וּבְגֵד לְלָבֵשׁ, זֶה שְׂאֵין בְּיָדוֹ בְּכָל יוֹם מִקְרָא מִשְׁנֵה גְמָרָא, וְזֶה לֹא יְכוּלִים לְהַסְבִּיר לְבְנֵי אָדָם, כִּי יְבֹא הַיּוֹם שְׁכָל מִי שְׁלֹא לָמַד אֶת הַשְּׁלֵשׁ לְמוּדִים הָאֵלוֹ יִתְחַרֵּט מֵאֵד, אֲבָל כְּבָר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי כָל זְמַן שְׂאָדָם חַי הוּא יְכוּל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַכְנִס בְּכוּלֵל, וְעַל כָּל פְּנִים שְׂיִלְמַד לְבַד בְּכָל יוֹם אֶת הַשְּׁלֵשׁ לְמוּדִים הָאֵלוֹ, אִם אֵינוּ יְכוּל לְהַכְנִס בְּכוּלֵל, כִּי חָבֵל עַל הַזְּמַן, וּמִחֲמַת שְׂאֵין אָדָם יְכוּל לְלַמֵּד בְּרִצִּיפוֹת כָּל הַיּוֹם, כְּדֹאֵי שְׁכָל אֶחָד יֵצֵא לְהַפְצֵה, בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹכְבִים שְׂמִתְקַנִּים אֶת פְּגָם הַבְּרִית, וּלְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל אֵין עוֹד מַעְלָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֹּו בְּתַקוֹן הַבְּרִית, וּכְמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (סִפְרֵי הַמִּדּוֹת אוֹת נְאוּף סִימָן מ"א) תַּקוֹן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה שְׂיִשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה; וּמִי יְכוּל לְהַתְּפָאֵר שֶׁהוּא נִקְי מִחֲטָא הַזֶּה, כִּי מוּבָא בְּסִפְרֵי "רֵאשִׁית חֲכָמָה" (שְׁעַר הַתְּשׁוּבָה פֶּרֶק ג' סִימָן י"ו) וּמֵהַדְּבָרִים שְׂצָרִיךְ הֵשֵׁב לְתַקֵּן, הוּא לְתַקֵּן אוֹת בְּרִית הַפְּגוּם בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂאֵין אָדָם בְּזִמְנֵינוּ נִצּוּל מִמֶּנּוּ בְּבַחֲרוּתוֹ, עֵינִ שָׁם. וְאִם שְׂכַתֵּב אֶת זֶה לְפָנַי אַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבַּעִים שָׁנָה, כִּי הוּא הָיָה תִלְמִיד הַרַמ"ק ז"ל שֶׁהָיָה בְּדוּרוֹ שֶׁל הָאֲרִיז"ל, וּכְבָר אֲזַכְּתֵב "שְׂאֵין אָדָם בְּזִמְנֵינוּ נִצּוּל מִמֶּנּוּ בְּבַחֲרוּתוֹ" מֵה נֹאמַר אֲנַחְנוּ בְּדוּר

הַזֶּה שֶׁהֵכֵל פְּתוּחַ, וְהֵכֵל פְּרוּץ, וּבְנֵי הַנְּעוּרִים נִכְשָׁלִים בְּגִדּוּל בַּחֲטָא
הַמְּגַנָּה וְהַמְּרוּר הַזֶּה, (וְאֲשֶׁר אָנִי מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ
לְהַצִּיל אֶת הַנֶּעֶר, וְלֹא בַחֲנָם לְקַח אֶת עֲצָמוֹ הַסֶּמ"ךְ-מ"ם הוּא בְּעֲצָמוֹ
וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחָיו וַיְרָה בִּי כָּל הַחֲצִיִּם רַק מִפְּנֵי שְׂרָצִיתִי לְהַצִּיל
אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְלֹא עוֹד אֶלָּא כְּמֵה בְנֵי הַנְּעוּרִים עוֹד קָמוּ עָלַי
וְהִתְחַבְּרוּ אֵל בְּנֵי לְהַשְׁפִּילָנִי וּלְהַכְפִּישׁ אֶת שְׁמִי, וְהֵכֵל מִפְּנֵי שְׁחוּרָה
לְהַסֶּמ"ךְ-מ"ם שְׂיִכּוּלִים לְהַצִּיל אֶת הַנֶּעֶר מִהַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה)
וְלִכֵּן אָנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שָׂרָק רוּצָה לְעֶסֶק
בְּתַקּוּן נַשְׁמָתוֹ וַיּוֹדַע אִיךְ שְׁנִגְעַל בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, שְׂיִצֵּא לְהַפְיִץ
אֶת הַקְּנֻטְרָסִים וְהַחוּבְרוֹת שֶׁהֵם תְּמִצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ת
ז"ל, וַיְקַרֵּב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הוּא תַקּוּן גְּמוּר לַפָּגַם
הַבְּרִית, וְאֵל יֹאמֶר הָאוֹמֵר, אֵינִי לִי כַח... זֶה אֵינּוּ בְּשִׁבְלִי... זֶה לֹא
מֵתָאִים לִי... כִּי מֵה לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת מֵה שְׂקָלְקֵל? וְלִכֵּן
אֲשַׁרֵּי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ, וַיּוֹצֵא דִיקָא בְיָמִים אֱלוֹ בִימֵי
שׁוֹבְבִים לְהַפְצָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשׁו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶרָא כ"ה טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָאֵד מָאֵד אָנִי רוּצָה שְׁתַּעֲבִירִי אֶת הַבְּנוֹת אֶל מִשְׁפַּחַת ...
שְׂיִחִיו, כִּי אָנִי רוּאָה שְׁבַעֲלֶךָ מִתַּעֲצָבֵן עֲלֵיהֶם וְנוֹתֵן לָהֶם מְכוֹת רַצַּח
וְכוֹ' וְכוֹ', וְאָנִי יוֹדַע שְׂאֵם יְתוּדַע לְרָשִׁיּוֹת מְזֵה, אִזּוּ יִקְחוּ מִכֶּם אֶת
הַבְּנוֹת בְּלִי שׁוֹם רַחֲמָנוּת, כִּי כֵּךְ נוֹהֲגִים הָעֲזָרָה סוּצִיאֲלִית, תִּכְרַךְ
וּמִיד כְּשֶׁנִּתְּוֹדַע לָהֶם מֵאִיזָה מְקוֹם שְׁנוֹתָנִים מְכוֹת לְהִילָדִים, לוֹקָחִים

אֶת הַיְלָדִים מֵהַהוֹרִים וּמוֹסְרִים אוֹתָם לְמִשְׁפָּחָה אוֹמְנַת בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוּת, וְתֹאמִינִי לִי שְׁאֵנִי מִבֵּין אוֹתָם, כִּי לָמָּה צְרִיכִים הַיְלָדִים לְסָבֵל כְּשֶׁהַהוֹרִים מִתְעַלְלִים בָּהֶם? וְלָכֵן לְדַעְתִּי תִּכְרַךְ וּמִיד לְמִסֵּר אֶת הַבְּנוֹת לְמִשְׁפַּחַת ... שְׂיִחִיו, שְׂיִהִיו מִשְׁפָּחָה אוֹמְנַת, וְהֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל עַל זֶה גַם כִּסְף עֲבוּר הוֹצָאת הַבְּנוֹת, וְכָךְ יִשְׁרֶה שְׁלוֹם בַּיִת בְּתוֹךְ בֵּיתָךְ, וְתֹאמִינִי לִי שְׁאֵין עֲצָה יוֹתֵר טוֹבָה מִזֹּו, כִּי הֵן הַבְּנוֹת רוֹצוֹת לְהִיּוֹת שְׂמָה, וְהֵן הַמִּשְׁפָּחָה רוֹצָה אוֹתָם.

נָא לְמִסֵּר לָהֶם אֶת הַבְּגָדִים שְׂמִסְכָּנוֹת אֵין לָהֶם בְּגָדִים לְלַכֵּת הַיּוֹם לְבֵית סֵפֶר.

אָקוּהָ שְׂתַעֲשִׂי אֶת רְצוֹנִי, וְלֹא תִתְחַרְטִי לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שְׂכֵן לֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאָרָא כ"ה טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי מֵאַחַר שְׂאֵתָה לֹא מִסְתַּדֵּר עִם הַבְּנוֹת שֶׁל אֲשֵׁתְךָ, עַד כִּדִּי כָךְ שְׂבָאִים כָּבֵד לְהַכְאֶה וְכוּ' וְכוּ', וּמֵאִיזָה סִבָּה שָׂרַק לֹא יִהְיֶה שְׂאֵתָה נוֹתֵן לָהֶם מִכּוֹת רִצַּח כְּפִי עֲדוּתָם, כְּדֹאֵי לְמִסֵּר אוֹתָם לְמִשְׁפָּחָה אוֹמְנַת שְׂרוּצָה לְקַחַת אוֹתָם, וְהֵם מִשְׁפַּחַת ... שְׂיִחִיו, וְכִדֹאֵי שְׂתַעוּדֵד אֶת אֲשֵׁתְךָ עֲבוּר זֶה, כִּי הַיּוֹם כְּשֶׁמְכִים יְלָדִים יְכוּלִים לְשַׁבֵּת בְּבֵית סֵהָר בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוּת, וְגַם יִקְחוּ אֶת הַיְלָדִים וַיַּעֲבִירוּ אֶת זֶה לְמִשְׁפָּחָה חִלּוֹנִית רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְלָכֵן מֵאַחַר שְׂאֵתָה לֹא מִסְתַּדֵּר אִתָּם, וְהַבְּנוֹת רוֹצוֹת לְצֵאתָ, תַּעוּדֵד אֶת אֲשֵׁתְךָ שְׂתַסְכִּים.

ראה לעבד הרבה על נקדת הפעם שלא תכנס בעצבים, ואף שאני יודע שעובר עליך משברים וגלים, עם כל זאת ראה להרגיל את עצמך ללמד את המאמר הנפלא בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ה, המדבר ממעלת הסבלנות שזוכים על ידי תקף האמונה, עיין שם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד ממליץ שתקחי את שתי הבנות לאמוץ, ומה גם שתקבלי על זה כסף על הוצאת אכל ובגוד וכו' וכו', רק תשמרי שהם לא יהיו לבד עם בעלך, כי זה אסור יחוד החמור מאד, ומחמת טרדותי ההכרח לקצר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... שיחיו

לנכון קבלתי את ההודעה שנולד לכם בן למזל טוב, יעזר הקדוש ברוך הוא שתזכה להכניסו לביתו של אברהם אבינו ותרוו רב נחת דקדשה ממנו ומכל יוצאי חלציתכם.

אודות קריאת השם שאתם רוצים לדעת איזה שם לתת, לדעתי
תתנו שם אחר מי שמאד מאד חשוב בעיניכם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם שיהיה לכם רק טוב בחיים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשי.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

שמעתי שאתמול הפצת למעלה משלש מאות ספרים, "אוצר
האמונה" וכן "אוצר החיים" ולכן אני מאד מבקש אותך שתמשיך
בעבודה הקדושה הזו בכל יום, כי אין אתה יכול לתאר ולשער את
הזכות הגדולה שיש לך, ותשתדל למסר את הכסף לר' ... נרו יאיר,
ולומר לו שיכניס את זה בין הכסף ששיך לי.

מה אמר לך, אשרי מי שזוכה להפיץ בכל יום את ספרי רבנו
ז"ל אשר אין עוד מעלה יותר גדולה מזו בתקון הברית, וכמו שאמר
רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף סימן מ"א) תקון להוצאת זרע לבטלה
שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה; ומי יכול להתפאר שהוא נקי
מחטא הזה, כי מובא בספר "ראשית חכמה" (שער התשובה פרק ג'
סימן י') ומהדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום
בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמנינו נצול ממנו בבחירתו, עין
שם. ואם שכתב את זה לפני ארבע מאות וארבעים שנה, כי הוא
היה תלמיד הרמ"ק ז"ל שהיה בדורו של האריז"ל, וכבר אז כתב
"שאין אדם בזמנינו נצול ממנו בבחירתו" מה נאמר אנחנו בדור
הזה שהכל פתוח, והכל פרוץ, ובני הנעורים נכשלים בגדול בחטא

המגנה והמרור הזה, ורק אלו הספרים הקנטרסים והחוכרות שהם
תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל מציל את האדם מאבדון
ומהתאבדות ומחזירים אותו בתשובה, כאשר יעידו כל המפיצים.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לך שאתה
מחזק ומעודד ומשמח את הבנות, כי לצערי הרב הם כבר היו
בצפוני הטמאה של החלונות רחמנא לישזבן, ולכן כל מה שיכולים
להציל אותם, הינו בכל מיני דרכים שבעולם, צריכים להציל אותם,
ואין פה עכשו ענין של מילתא דחסידותא, אלא זה הצלות נפשות
ממש, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ל"ז). וכל המקום נפש אחת
מישראל מעלה עליו הכתוב כאלו קים עולם מלא; ולכן זה המצוה
הכי גדולה שרק יכול להיות, אני רוצה שאתה וחרבך ... נרו יאיר
יאספו אותם פעם בשבוע, ותשירו ותחדירו בתוך השירים דבורי
אמונה וספורי צדיקים, כדי לעורר ולמשך את לבכם אליו יתברך,
ויען שקול באשה ערוה, ולכן נתתי לך אטומים להכניס באזנים,
כדי שלא תשמעו איך שהם שרות, ועינים שלכם יהיו תמיד רק
כלפי מעלה וכו' ולא לסובב את הגב, כי זה השפלה מאד גדולה,
פה מדברים מענין של פקוח נפש להציל נשמות ישראל שלא יפלו
ברשת הטמאה והזהמא, ולכן אני רוצה שרק שניכם תהיו שמה, לא
המורות, ולא המרכזת של החוג, וכך הם יקבלו מכם הרבה.

אודות שנה הבאה במלמדות וכו', אני לא מתערב בזה, מה שתראה תעשה, העקר מה שהולך לי בחיים, שתציל לי את הנער, שמאד מאד כואב לי מה שקורה עכשו בעולם שרבות רבות נשמות קדושות של בני הנעורים הולכים לאבוד, ואין אף רב בישראל או איזה אדמו"ר וכו' שיהיה אכפת לו מהנער, ולכן לי הולך בחיים להציל מה שיותר נער, וענני עירך קודם, הינו הנער שלנו בני ובנות אנשי שלומנו זה צריך להיות מראש מעיננו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד רוצה שבלייל שלישי בעת החוג שנמצאים אז שני האברכים, שאף אחד לא יהיה אז שם, לא את ולא המורות, כי כך הבנות יכולות להתפרק יותר והם לא מתבישות, והם יכולים להחדיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ואני מאמין באמונה שלמה שיש להם את הכח להחזירם למוטב, ולכן הבנות מתבישות כשיש שמה המורות שלהן.

דעי לך שרק בזכות זה שאת עוזרת לי יהיה לך ילדים טובים, ותצליחי עמם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין מלים להודות לך על זה שאתה מוסר את המכתבים לאנ"ש ורצוני לעורר אותך על נקדה מאד חשובה בשעה שאני "דחוף מאד" אלו המכתבים צריכים למסר תוך ומיד, כי הם נחוצים וגובלים בענין של פקוח נפש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שהתחיל השלום בית אצלכם מחדש, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב שיהיה שלום בתוך הבית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז.) איש ואשה, זכו, שכינה ביניהן. ולכן אם מריבים אזי מגרשים את השכינה מהבית, ואז מר מאד, כי אין עוד מרירות כמו הקטטות בתוך הבית.

אני מכרח להגיד לך שיש לך בעל מקסים שאוהב אותך ועוזר לך בכל התחומים וכו', אבל לך יש מדת הפעם שאת צריכה לשכור ולקנות לעצמך מדת הסבלנות, אם רוצים שיהיה שלום בבית, אזי צריכים להסתכל משתי הצדדים, ואחד צריך לעזר להשני, וחכמינו הקדושים אמרו (תמורה ט"ז.) אשה כיון שאין לה תבואה בתוך ביתה,

מָאד צוּעֶקֶת, וְלִכֵּן הָאִשָּׁה צָרִיכָה לְעִקֹר מַעֲצָמָה אֶת מִדַּת הַצְּעָקוֹת
וְהַצָּרְחוֹת לֹא לְצַעֵק וְלֹא לְצָרַח וְלֹא לְהַשְׁפִּיל אֶת בַּעְלָהּ, וְשׁוֹב פְּעַם
אֲנִי אוֹמֵר לָךְ שֵׁישׁ לָךְ בַּעַל מְקַסִּים, וְאֶת צָרִיכָה לִיקַר אוֹתוֹ מְאֹד, וְאִז
תֵּרְאוּ אִיךָ שֶׁהוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּכָל הַתְּחוּמִים.

בַּעֲנִין עֲבוּדָה וְכוּ', עֲדִין אֲנִי עוֹסֵק בְּזֶה, לְהַשִּׁיג לָךְ עֲבוּדָה, וְלֹא
שְׂכָחְתִּי.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שֶׁתְּצַלִּיחִי דְרַכֶּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשטו.

בַּעֲזָרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֶרָא כ"ה טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָאד מְאֹד רְצִיתִי כְּשֶׁאֲנִי יָבוֹא בְּעוֹד שְׁבוּעִים בַּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁתְּכִין לִי קְלֶסֶר מְכֹל חֲדָשׁ הַזֶּה לְמִסְפָּרָם, מְכֹל הַצְּאִקִים שֶׁיֵּצֵא
מִעֲמַתַּת "נוֹצֵר תְּאֲנָה" וְכֵן רְצִיתִי לְרְאוֹת הַכֹּל, כְּדִי שֶׁיְהִיָּה חֲשׁוֹף,
וְכֵן אֲנִי עוֹשֶׂה גַם עִם הַתְּלַמוּד תּוֹרָה, כִּי הֵיטֵב שֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ עַל שְׁמִי,
וְאֲנִי צָרִיךְ לְהֵיטֵב נְקִי מְכֹל רָבֵב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשטז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

וגם את כסף הפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא, שימתק ממך כל הדינים על ידי פלא עליך, ולא תצטרך לנסע לגלות נע ונד, שהוא קללת קין רחמנא ליצילן.

ושלום ל... תחיה.

את צריכה לדעת שבעליך אוהב אותך מאד, וטורח בעדך ובעד הילדים החמודים שלכם, והולך נע ונד, וזה עבודה קשה מאד מאד להצטרך לטובות מבני אדם, ולכן תראי לדון אותו לכף זכות, ואל תכעסי עליו, כי הוא עושה למעלה מכחותיו, אני יכול להעיד על זה. המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תדע אשר על הקדוש ברוך הוא אסור לשאל שום קשיות, כי (תהלים קמ"ה) "צדיק הוי"ה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו" ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זה הבחינה הוא מעין עולם הבא, ולכן אסור לשאל את הקדוש ברוך הוא שאלות כאלו, רק צריכים לדעת שמה שהקדוש ברוך הוא עושה זה לטובה, רק אנחנו צריכים לבקש שהטבע יהיה

טוב בעינינו הנגלות לנו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"ג) בסוד "ואל שדי יתן לכם רחמים" שהקדוש ברוך הוא ימסר את הרחמנות בידינו, עין שם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד את מחזקת אותי שאת מחזקת את נשי אנ"ש, וכן את מפיצה את מעינות החכמה חוצה שזה תקון גדול על העבר ועל ההנהגה ועל העתיד, יעזור הקדוש ברוך הוא שתמיד תוכלו לחזק את הזולת, ויהיה לך רק כל טוב בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשיט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך, עם הקבלות שנדרת עבור פדיון נפש על כל מה שעובר עליך, יעזור הקדוש ברוך הוא שימתק ממך כל הדינים על ידי פלא עליון, אני מאד מאד שמח שאתה מתקדם עם הספר תורה, והקדוש ברוך הוא יעזור שיהיה לך רק טוב בחיים, אני יודע ואני מבין ואני מרגיש את כאב לבבך ממה שעובר עליך מהילדים, וחכמינו הקדושים אמרו (מדרש אגדה) כעס בנים גורמת

קנא

בנחל

כָּרֶךְ קנ"ט

אָשֶׁר

מִיִּתְהָ; הִינּוּ כְּשֹׂאֲדָם יֵשׁ לוֹ עֲגָמַת נֶפֶשׁ מִבְּנֵי זֶה מִקְרָב אֶת יוֹם
מִיִּתְתּוּ, וְלִכֵּן אֶתְהָ צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאִף
שְׂזָה קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֲלֵא אֶת דְּבָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל שְׁמַחְזִיקֵנוּ מְאֹד מְאֹד, וְרֵאָה מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי, וְאִף עַל פִּי כֵן
אֲנִי מַחְזִיק מֵעַמְדָה, אִף שְׂזָה מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֵרָא כ"ה טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל שְׂאֵת נוֹתֶנֶת לְבַעֲלֶךָ לְעֶזֶר לִי, וְהוּא
מְאֹד מְאֹד חָבִיב עָלַי, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁתִּירוּנוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה
מְכֹל יוֹצֵאֵי חֲלָצִיךָ.

חֲזָקִי וְאִמְצִי, וְתִהְיֶי תְּמִיד שְׂמִיחָה וְעֵלִיזָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשכא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֵרָא כ"ה טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

ראי לחזק עצמך, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, כי צריכים בזה העולם הרבה התחזקות.

עקר התשובה לשכח את העבר לגמרי, ולא להתבלבל ממנה, תעשי בכל פעם התחלה חדשה ועל ידי זה תזכו שיקבל תשובתך למעלה אצלו יתברך.

עקר התשובה זה רק על ידי שמחה שאת צריכה לחזק את עצמך בשמחה עצומה, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שיהיה לך רק טוב בחיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשכב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שקדיש אומרים אחר נפטר רק בשנה ראשונה, ואחר כך רק ביום השנה, ולא כמו שנהוג על ידי כמה עמי ארצים שסתם אומרים קדיש על ימין ועל שמאל, או אומרים על נפטר כמה שנים, ובזה מגלים שהיה רחמנא ליצלן רשע, ולכן אסור להגיד קדיש סתם ככה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשכג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא כ"ה טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מתנגד להביא פתבים אל הקהלה שלנו שיעשו עלינו פתבות וכו', כי יש לנו כבר נסיון מר מהם, כי עליהם אמר הנביא (ישעיה ה') "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור ואור לחשך שמים מר למתוק ומתוק למר" ולכן תתרחק מהם לגמרי, זה לא יביא לנו שום תועלת, רק יגרם לנו חרבן גדול מאד.

רק חזק ואמץ באמונה פשוטה בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ואם מכניסים את זה היטב בתוך הדעת והמח הקדוש ברוך הוא מוחל על כל עוונותיו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך הקדוש ברוך הוא על כל עוונותיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשכד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא כ"ו טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו

אני מאד מאד מאכזב מכם מההתנהגות שלכם איך שאתם מתנהגים עם המורה של בתכם, ועם המנהלת, אני מאד בוחל מההתנהגות מוזרה כזו, להכניס בתוך בתחום הבית ספר ולהתפרץ על המורה בעזות מצח, וכן על המנהלת, אני מכרח להגיד לכם

אם דבר כזה ישנה עוד פעם אצטרך להעביר את זה להגורמים, ולהוציא את הבת מהבית ספר, לא שמעו דבר כזה שהורים יכנסו ויתפרצו בעזות מצח לעיני כל הבנות, על המורה ועל המנהלת, זה לא מקבל בשום מקום בעולם, ומכל שכן לא בהקהלה שלנו, ולכן אני מזהיר אתכם חד משמעית, שאם תעשו את זה עוד פעם, אין לכם מה לעשות יותר בהקהלה שלנו, אני מאד מקפיד על דברים כאלו, בבית ספר שלנו אין אלימות, ואין הצדקה לשום אלימות, יכולים לדבר בשקט ולהסביר מה שרוצים, אבל לא להתפרץ, ואני מאד מאד מקפיד עליכם.

המצפה שתחזרו בתשובה

ג' תשכה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא כ"ו טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל נשי אנ"ש הגרות ביבנאל עיר ברסלב הוי"ה
עליהם ישרה שכינתו תמיד

חסדי השם יתברך שאנחנו זוכים עוד לילה לדבר מרבנו ז"ל, אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות הזו כשמתקבצים יחד לשמח לכבוד השם יתברך, שמחים ועליזים שזכינו להיות יהודים ומאמינים בהקדוש ברוך הוא ומדברים מהקדוש ברוך הוא, זה לנו זכות מאד גדולה, כל זמן שאנחנו מלבשים בלבוש הגשמי והחמרי אין אנחנו יכולים לתאר את הזכות הזו מה זה לדבר מרבנו ז"ל, רבנו ז"ל מחזק אותנו מעודד אותנו משמח אותנו, על כלנו עובר כל מיני משברים וגלים על כלנו עובר כל מיני צרות ויסורים, אשרי מי שזוכה לצית את רבנו ז"ל ולהתחזק, עקר ההתחזקות של אשה זה צריך להיות בצניעות, הצניעות של האשה זה הסמל של יהודיה, כשאשה הולכת בצניעות אז מסבבים אותה מלאכים ושומרים

אוֹתָהּ, אָבֵל הֶרְגַע שֶׁהָאִשָּׁה מוֹרְדֶת מֵעֲצָמָה אֶת הַיְרָאת שָׁמַיִם הִיא לֹא הוֹלֶכֶת מְלַבֶּשֶׁת בְּצַנִּיעוֹת מִלְּאֲכֵי חֲבֵלָה מְסוֹבְבִים אוֹתָהּ, מִכָּל שָׁכֵן אִשָּׁה שִׁישׁ לָהּ פְּרִיצוֹת שֶׁהִיא מְעַשֶּׂנֶת זֶה גַּעַל נֶפֶשׁ, אָפְלוּ גָבֵר אֲסוּר לוֹ לַעֲשׂוֹן כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לֹא לַעֲשׂוֹן, וְכָל שָׁכֵן אִשָּׁה כְּשֶׁמְעַשֶּׂנֶת זֶה חֲצֵפָה וְעוֹזוֹת מְאֹד גְּדוּלָה, כָּבֵר לֹא מְדַבְּרִים מֵהַסְּכָנָה שִׁישׁ בְּעִשׂוֹן סִיגְרִיּוֹת אֲלֵא זֶה עֲזוֹת וְחֲצִיפּוֹת, עוֹלָה חֲבִילָה סִיגְרִיּוֹת עֲשָׂרִים שֶׁקָּל וַיֵּשׁ שְׁקוֹנִים חֲבִילָה סִיגְרִיּוֹת לַיּוֹם, בְּשַׁעֲהַ שְׁעַם עֲשָׂרִים שֶׁקָּל הָיוּ יְכוּלִים לְקַנּוֹת שְׁתֵּי לְחָמִים שְׁתֵּי בְּקַבּוּקֵי חֶלֶב וְכֹמֶה לְבָן, וְאֲנִי כָּבֵר לֹא מְדַבֵּר בְּעֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שֶׁקָּל הָיוּ יְכוּלִים לְקַנּוֹת מֵאָה קִנְטָרִסִּים שְׁזֵה יָבִיא לָכֶם לְכָל הַפְּחוֹת חֲמֵשׁ מֵאוֹת שֶׁקָּלִים, כִּי מִי שֶׁתִּצָּא לְהַפְּצָה תָּמִיד תִּצְלִיחַ, לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל אֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה, אִם אַחַת יוֹדַעַת שֶׁהִיא פְּגָמָה כְּשֶׁהִיא הֵיטָה יְלָדָה צְעִירָה עֲשֶׂתָה שְׁטִיּוֹת, הַתְּקוּן זֶה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל לְהַחֲזִיר אֶת נָשִׁי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים אַבְרָהָם הָיָה מַחֲזִיר גְּבָרִים בְּתִשׁוּבָה שָׂרָה הֵיטָה מַחֲזִירָה נָשִׁים בְּתִשׁוּבָה, וְלִכֵּן זֶה דְּבַר גְּדוּל מְאֹד שְׁנַשִּׁים יִפְיִצוּ לְנָשִׁים וּלְבָנוֹת, וְהַיּוֹם כָּבֵר כָּל כֶּף מִפְּרִסְם הַקִּנְטָרִסִּים וְהַחֲבוּרֹת שְׁכָלֶם רוּצוֹת אֶת זֶה, מְסַפְּרוֹת לִי נָשִׁים נָשִׁי אֲנִי שֶׁהוֹלְכוֹת לְהַפִּיץ הֵן נִתְקַלּוֹת עִם כָּל כֶּף הַרְבֵּה נָשִׁים שְׁאוּמְרוֹת שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה רַק בְּזָכוֹת הַקִּנְטָרִסִּים הַחֲבוּרֹת שֶׁקָּבְלוּ, וְלִכֵּן זֶה דְּבַר גְּדוּל מְאֹד לְהַפִּיץ, הָעֵקֶר צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר מִלְּשׁוֹן הָרַע מְרַכִּילוֹת לֹא לְרַכֵּל אַחַת עַל הַשְּׂנִיָּה, מִקֵּדָם הַתְּקַשְׂרָה אֵלַי אִשָּׁה וְהַתְּחִילָה לְשַׁפֵּךְ אֶת הַלֵּב שְׁלָה עַל זֹאת וְעַל זֹאת וְכוּ' וְכוּ' תִּכְף מִיַּד הַפְּסַקְתִּי אוֹתָהּ וְאָמַרְתִּי לָהּ מָה אֵין לָךְ מָה לַעֲשׂוֹת רַק לְדַבֵּר עַל זֹאת וְעַל זֹאת, תְּסַפְּרִי לִי כָּבֵר כִּמָּה דְּבָרִים טוֹבִים עַל זֹאת וְעַל זֹאת, מְסַפִּיק לְדַבֵּר רַע אַחַת עַל הַשְּׂנִיָּה, וְכֵאֵן הַמְּקוֹם לְעוֹרֵר אֶת כָּלֶכֶן תִּדְעוּ לָכֵן שְׂאֲנִי שְׁמַתִּי אֶת הַמְּנִהֶלֶת בְּבֵית סֹפֵר וְהִיא עוֹשֶׂה עֲבוּדָה מְצִינָת, אֲנִי בַּחֲרַתִּי אֶת

המורות הן עושות עבודה מצינת, ואני מאד מקפיד הקפדה גדולה על אלו שמבזים את המנהלת ואת המורות, אני נותן להן את כל הגב, ואוי ואבוי מי שיסית נגדן מי שלא מתאים לו שיעזב את יבנאל, אנחנו רוצים רק את הטוב של הבנות שלך, עשיתי חוגים בערב ואני משלם על זה, כי הולך לי בחיים שנזכה לבנות יראות שמים שנזכה לבנות שהקדוש ברוך הוא יהיה לו נחת מהן, ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן תהיו חזקות באמונה בהקדוש ברוך הוא, אשרי האשה שיכולה להגיד בכל יום את השלש עשרה עקרים באמונה שתקן הרמב"ם להגיד בכל יום, הצדיק הקדוש מצאנו זי"ע בעל מחבר "דברי חיים" היה אומר את זה שלש פעמים ביום, כשחזקים באמונה אז יכולים לראות הרבה ישועות כמו שאומר החכם מכל האדם איש אמונות רב ברכות, על ידי אמונה רואים הרבה ברכות, כשיש לאדם אמונה הוא מרגיש שהקדוש ברוך הוא נמצא פה וכשיודעים שהקדוש ברוך הוא נמצא פה אז יש בושה לאשה, מתי האשה מורדת ממנה הצניעות כשהיא חושבת מי מסתכל עלי מי רואה אותי, דעו לכן שהקדוש ברוך הוא מסתכל עליכן הקדוש ברוך הוא רואה אתכן, ולכן תהיו חזקות באמונה בהקדוש ברוך הוא ותדעו שהקדוש ברוך הוא מסתכל עליכן, ותלכו בצניעות, ותגרמו הרבה נחת להקדוש ברוך הוא, כי באנו אל זה העולם לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא, בשביל זה אנחנו נמצאים פה רק לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו, זה התכלית, אשרי האשה שהיא מתנהגת בצניעות וגורמת נחת רוח להקדוש ברוך הוא, אין לתאר ואין לשער את מעלתה בשמים, ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן תתחזקו יחד תעזרו אחת לשנייה, והקדוש ברוך הוא יעזר לנו שנזכה לעשות נחת רוח לאבינו שבשמים, נעשה חסד אחת עם השנייה, זה הנחת רוח הכי גדולה שיכולים לעשות

להקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד נשתדל לעשות
לו נחת רוח ובזכות זה נראה ישועות גדולות.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשכו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא כ"ו טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו

באתי לבקש אתכם מאד שתתחזקו יחד ותשתדלו להבין אחד
את השני, ותעשו כל מה שביכולתכם שלא יהיה מריבות ביניכם,
כי אצל הקדוש ברוך הוא מאד מאד שנוי מחלקת, ואמרו חכמינו
הקדושים (סוטה יז.) איש ואשה, זכו, שכינה ביניהן. העקר תחזיקו
את עצמכם ביחד, באהבה גדולה, ותשתדלו שפבית יהיה אוירה של
שמחה, וזה יתרם מאד מאד על הילדים, וזכרו היטב שאתם גוף
אחד, ולכן אתם צריכים רק להשתדל שיהיה ביניכם הבנה הדדית,
ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר
לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש אי אפשר לשניהן בלא
שכינה; והעולה על הכל שתרגילו את עצמכם לגנב בכל יום חמש
דקות, ולהתפלל אליו יתברך ולבקש ממנו יתברך כל מה שאתם
צריכים, כי אין עוד דבר חשוב אצלו יתברך כמו התפלה, כי כל
דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זה הצלחה נצחית, וכמאמרם
ז"ל (ניקרא רבה פרשה ל' סימן ג') בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא
נביא לא כהן ולא אורים ותמים ואין להם אלא תפלה זו בלבד
אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם אל תבזה את
תפלתם (תהלים קב) "תכתב זאת לדור אחרון" מכאן שהקדוש ברוך
הוא מקבל השבים, "ועם נברא יהלל יה" שהקדוש ברוך הוא בורא
אותן בריה חדשה.

זכרו היטב אשר הקדוש ברוך הוא אוהב אתכם, והצדיק אוהב אתכם ורוצה לראות רק את הטוב אצלכם ולכן תתחזקו יחד, ואז טוב לכם כל הימים.

נא ונא ראו לכתב לי מכתב, וממש תחיו אותי.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשכז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא כ"ז טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
ש'לומנו היקרים הגרים ביבנאל עיר ברסלב הויה עליהם ישרה
שכינתו תמיד

אין עוד זכות יותר גדולה מזה שאנשי שלומנו היקרים מתקבצים יחד ומדברים מדברי רבנו ז"ל, רבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלת נקדת החבר ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ד) שיש נקדת הרב קדם כל צריכים לקבל מהרב, כי הוא הנקדה כללית ששייך לכלם, ואחר כך צריכים לקבל מחברים כמו שכתוב ומקבלין דין מדין, כל אחד יש לו נקדה מה שאין בחברו, ולכן כל אחד מקבל מהרבי בצורה אחרת לגמרי, כי צריכים לקבל מכלם את הנקדות טובות, לא כתוב ונותנים זה לזה שאחד נותן לשני, אלא מקבלים דין מן דין, אומר התרגום אחד מקבל מהשני, כל אחד צריך לקבל מהזולת את נקדתו שהוא קבל מהצדיק, ואחר כך יש לו נקדת עצמו שהוא קבל מהצדיק והוא קבל מהחברים וככה הוא יכול לשבר את החרפות שעל לבו, כי כשאדם חוטא בר מינן בפרט בפגם הברית שורה חרפה על לבו, והחרפות האלו שוברים את לבו עד שנכנס בדכאון ובשכרון לב ולא יכול לעבד את הקדוש ברוך הוא בשמחה, ולכן זה דבר גדול מאד להתחזק עם חברים, ומקבלים דין מן דין

אָחַד שְׂיִקְבֵּל אֶת הַנִּקְדָּה טוֹבָה מִחֲבֵרוֹ, וְרַבְּנוּ ז"ל רָצוּהוּ מְאֹד מְאֹד שְׂאָחַד יְדַבֵּר עִם הַשֵּׁנִי בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל הַדְּבוּרִים שְׁלָנוּ שְׂאָחַד יִחְזַק אֶת הַשֵּׁנִי, אֵינן לָנוּ דְּבוּרִים אַחֲרֵים כִּי יִמְיָנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִפֶּה וְחֹבֵל עַל כָּל יוֹם עַל כָּל שְׁעָה וְעַל כָּל רִגְעַ שְׁהוֹלֵךְ לְאַבּוּד, אָדָם יְכוּל לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם אִם יִהְיֶה לוֹ אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים בְּאֵמֶת לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אָדָם צָרִיךְ לְרַצּוֹת וְאֵז יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְכָל הַטּוֹב שְׁבָכֵל הָעוֹלָמוֹת, הַרְצוֹן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, אִם אָדָם רוֹצֶה בְּאֵמֶת אֵז אֵינן לֵךְ דְּבַר הָעוֹמֵד בְּפָנֵי הַרְצוֹן, אָדָם צָרִיךְ לְרַצּוֹת לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְרַצּוֹת לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע מִבְּקֵשׁ בְּתַפְּלָה שֶׁתִּקַּן לְהַגִּיד לְפָנֵי הַתַּפְּלָה, וּמִמְדַרְגָּה לְמְדַרְגָּה תַעֲלֵנוּ שְׁנִזְכֶּה לְבוֹא לְמַעֲלַת אַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְזִכְוֹתֵם יַעֲמֵד לָנוּ, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, הוּא מִבְּקֵשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁרוֹצֶה לְבוֹא לְמְדַרְגַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא לֹא רוֹצֶה שׁוּם מְדַרְגּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם רַק מְדַרְגָּה שֶׁל אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ כְּתוּב שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, אוֹמֵר רַש"י וְאָרָא אֶל הָאֲבוֹת, כָּל הַמְּפָרְשִׁים שׁוֹאֲלִים מֶה רַש"י רוֹצֶה לְחַדֵּשׁ פֶּה? הָאִם אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים שְׂאֲבְרָהֵם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הֵם הָאֲבוֹת? וְכֹל אָחַד מִפְּרֵשׁ בְּדֶרֶךְ אַחֵר, וַיֵּשׁ לוֹמֵר בְּדֶרֶךְ פְּשוּט מְאֹד הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֹא הָיָה לָהֶם אֵף אָחַד רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה הָרֵאשׁוֹן שֶׁגָּלָה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם וְזֶה מֶה שְׁקִבְלוּ מִמֶּנּוּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב הֵבִין וְהִנְכַּד שְׂאֵינן לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק לְרַצּוֹת לְעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם אָדָם יוֹדֵעַ שְׂאֵינן לוֹ אֵף אָחַד בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ מִתְגַּלֶּה אֵלָיו, זֶה מֶה שְׂרַש"י רוֹצֶה לְהַגִּיד וְאָרָא אֶל הָאֲבוֹת, אֲבַת רָאשֵׁי תְבוֹת אֶל

תִּבְטַחוּ בַּנְדִיבִים, מִי שְׂרוּצָה בְּאַמַּת לְזָכוֹת לְזָכוֹת אָבוֹת צָרִיךְ לְזַכֵּר שְׂאָבוֹת רָאשֵׁי תַבְטַחוּ אֶל תַּבְטַחוּ בַּנְדִיבִים, אָדָם אָסוּר לוֹ לְבַטַח בְּהַזוּלָת הוּא צָרִיךְ לְדַעַת שְׂאִין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ רַק הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵכִי מְאֹשֵׁר בְּחַיִּים, אִין מִי שְׂיַעֲזוֹר לִי אִין מִי שְׂיַחֲזֵק אוֹתִי אִז הוּא בּוֹרַח אֶל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַיּוֹם קָרָה אֶצְלִי דְבָר מְאֹד מְאֹד מְעַנֵּין נַעֲשֶׂה חַר בְּמַרְזֵב שֶׁל הַגַּג וְהַתְחִיל לְהַכְנִס גֶּשֶׁם, קָרָאתִי לְגוֹי לְתַקֵּן אֶת זֶה וְכַפִּי שְׂאִנִּי רְאִיתִי בְּעֵינַי לֹא יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה, אֶמֶת אֲנִי לֹא בַעַל מְלָאכָה אִין לִי מְשֻׁג בַּדְּבָרִים כְּאִלוֹ אָבֵל אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שְׂזֶה אִי אֶפְשֵׁר לְתַקֵּן, כְּשֶׁהֲרִאתִי לְגוֹי מֵה צָרִיכִים לְתַקֵּן וְעַד שֶׁהִבִּין וְהוּא עוֹמֵד וְחוֹשֵׁב אִז אֲנִי אוֹמֵר לוֹ מִשְׁפָּט כֹּזֵה, לְדַעַתִּי לֹא יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה אַתֶּם יוֹדְעִים מֵה שֶׁהוּא אָמַר לִי? אֶל תִּגִּיד שְׂאִי אֶפְשֵׁר לְתַקֵּן הַכֹּל יְכוּלִים לְתַקֵּן אִם רַק רוּצִים יְכוּלִים לְתַקֵּן, מְאֹד נִתְעוֹרְרְתִי מֵהַדְּבוּרִים שֶׁלוֹ וְנִזְכַּרְתִּי מֵהַסְּפּוּר הַיְדוּעֵ שֶׁל הַבַּעַל שֶׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע בְּשַׁעָה שֶׁהוּא הַתְּפָרִסִם בְּעוֹלָם וְגַלְהָ שְׁכַל מֵה שְׁקוּרָה עִם אָדָם זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, כְּמֵאֲמָרֵם ז"ל (חולין ז) אִין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם כֵּן מְכַרְיָזִים עָלָיו מִלְמַעְלָה, אָדָם לֹא מְקַבֵּל מִכָּה קִטְנָה בְּאֶצְבַּע הַקִּטְנָה אִם לֹא מְכַרְיָזִים קָדָם מִלְמַעְלָה הַכֹּל בָּא בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, אִין דְּבָר כֹּזֵה טַבַּע מְקָרָה וּמְזֵל, וְגַלְהָ אֶת דַּעַתוֹ הַקְדוּשָׁה לְתַלְמִידִים שֶׁלוֹ, כְּמוֹכֵן בְּהַתְחַלָּה זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְקַבֵּל לְדַעַת שְׁכַל דְּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה שְׂרַק רוּאִים שׁוֹמְעִים מְרַגִּישִׁים זֶה בְּהַשְׁגָּחָה, אָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לוֹ לְקַבֵּל אֶת זֶה, עַד כְּדֵי כֶּף לְמַד אוֹתָנוּ הַבַּעַל שֶׁם טוֹב זִי"ע כְּשֶׁנוֹסַע עַגְלָה עִם תְּבִין קֵשׁ וּפְתָאוֹם בָּא רוּחַ וְהוֹרִיד קֵשׁ אֶחָד וְנִפְלַע עַל הַרְצָפָה לְרוּחַב מְצַפּוֹן לְדָרוֹם זֶה גַם כֵּן בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, לְמָה בְּדִיוֹק הַקֵּשׁ הַזֶּה נִפְלָה מֵעַרְמָה עֲנָקִית שֶׁל קֵשׁ וְלְמָה בְּדִיוֹק בְּמָקוֹם הַזֶּה, גַם זֶה מְשַׁגַּח מֵהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה כְּבָר קָשָׁה לְקַבֵּל כִּי אָדָם חוֹשֵׁב הִנֵּה בָּא רוּחַ וְהוֹרִיד קֵשׁ אֶחָד וְזֶה

כָּכָה מְקַרְהָ, נִפְל מְצַפּוֹן לְדָרוֹם, אָמַר הַבְּעַל שֵׁם טוֹב אֵין דְּבַר כָּזֶה מְקַרְהָ אֵין דְּבַר כָּזֶה כָּכָה, הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְאֵת זֶה בְּנֵי אָדָם לֹא יְכוּלִים לְקַבֵּל עַד כַּדֵּי כֶּךָ גְּדוֹל הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרֻטִית שְׁאֵפְלוּ חֲתִיכַת קֶשׁ וְתִבְנֵן שְׁיִפְלוּ מִהַעֲגָלָה זֶה יִהְיֶה בְּהַשְׁגָּחָה, הִיָּה רַב מִפְּרָסָם שְׁשִׁמַּע אֵת הַלְמוּד הָעֵמֶק מִהַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע שְׁמַגְלָה שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית אִזְּ הוּא חָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ מְכַרַח לְהִיּוֹת שֶׁהַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע טוֹעֵה, כִּי הוּא דִמָּה לְעֲצָמוֹ שֶׁהַשְׁגָּחָה זֶה רַק עַל בְּנֵי אָדָם אֲבָל גַּם עַל דּוֹמָם צוֹמַח חַי מִי אֹמֵר דְּבַר כָּזֶה? הוּא חָשֵׁב שֶׁהוּא עוֹד יִחְזִיר אֵת הַבְּעַל שֵׁם טוֹב לְמוֹטָב כִּי טְעָה טְעוֹת חֲמוּרָה וְהִנֵּה הוּא הִגִּיעַ לְבַעַל שֵׁם טוֹב זִי"ע וְהוּא פָּתַח לוֹ אֵת הַדֵּלֶת וְהַכְּנִיס אוֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְקַבֵּל אֵת פָּנָיו בְּשִׂמְחָה וּבְסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, הוּא אָמַר לוֹ לְשִׁבְתָּ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ מַה בְּקִשְׁתָּךְ וּמַה שְׁאַלְתָּךְ וְאֲשִׁיב לָךְ, אִזְּ הוּא אֹמֵר לוֹ אֲנִי לֹא קוֹרָא אֶתְכֶם רַבִּי כִּי עַדִּין לֹא לְמַדְתִּי אֲצַלְכֶם שׁוֹם דְּבַר יֵשׁ לִי קִשְׁיוֹת עָלֵיכֶם אֲבָל אֵל תְּקַפִּידוּ עָלַי, אָמַר הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע אֲנִי לֹא מְקַפִּיד עַל אֵף אֶחָד מִהַשְׁאֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִחוּנֵן לִי דַעַת וְאֲנִי יִשִּׁיב לָךְ וְהוּא הִתְחִיל לְשָׂאֵל אֵת הַשְׁאֵלוֹת שְׁלוֹ, לְמַה הוּא אֹמֵר שֶׁהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית זֶה עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט מִהַחַיִּים? הֲרִי עָקַר הַתְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם זֶה רַק בֶּן אָדָם שְׁיִכִּיר אֵת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲבָל חַיּוֹת עוֹפוֹת צְמָחִים אוֹ דוֹמָמִים מִי אֹמֵר שְׁמַשְׁגָּח מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? וְהַבְּעַל שֵׁם טוֹב יוֹשֵׁב וְשׁוֹמֵעַ אֵת כָּל הַקִּשְׁיוֹת שְׁלוֹ וְאֵת כָּל הַטְּעָנוֹת שְׁלוֹ שׁוֹמֵעַ וּמְקַשֵּׁב, כְּשִׁגְמַר מִתְחִיל הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע לְדַבֵּר וּמַגְלָה לוֹ אֵת דַעְתּוֹ, אֹמֵר לוֹ דַע לָךְ אֲהוּבֵי יְדִידֵי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵיג אֵת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וּבְצַדִּיק וּבְכַמְשָׁפֵט וּדְבַר גְּדוֹל דְּבַר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן זֶה מִתְחִיל מֵעַם יִשְׂרָאֵל, לְהַבְדִּיל, מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת, מְכָל מִינֵי צְמָחִים, עֲלִים וְעִנְפִים מִהַעֲצִים, מַה יִּפְּל! מַה יִּרְקֵב! הַכֵּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְלֹא רַק זֶה אֲלֵא אֵפְלוּ

דומם הוא משגח בהשגחה ממנו יתברך, עומד אכן ופתאום בא אחד ומגביה את האבן וזורק את זה למקום אחר גם זה בהשגחה כי הכל זה אלקות ואלקות זה הכל, כך הבעל שם טוב מחדיר ברב הזה וקשה לו מאד לקבל את זה, אומר לו הבעל שם טוב זי"ע אני יגיד לך עוד יותר אצלי כל מי שמדבר משהו זה הקדוש ברוך הוא מדבר, למה אני הצרכתי עכשו לשמע את הדבור הזה? אין זה אלא הקדוש ברוך הוא צמצם את עצמו באדם הזה והוא בא להגיד לי את זה, ואני יגיד לכם עוד יותר אומר לו הבעל שם טוב זי"ע שאפלו גוי ארוך טמא שבא ומדבר אלי אני יודע שהוא שליח מהקדוש ברוך הוא, פה קפץ הרב ואמר איך אתם יכולים להגיד דבר כזה שאפלו גוי ארוך טמא מדבר הוא שליח מהקדוש ברוך הוא? אומר לו הבעל שם טוב זי"ע כן! כן! אל תהיה מפתע ואיך שהוא אומר לו מלים אלו בא גוי ודפק על הדלת, הבעל שם טוב זי"ע פותח לו את הדלת והוא היה בעל מלאכה, כל בו, היה לו סלם על הכתף, דלי עם כל מיני כלים, פטיש מסור מסמרים, והוא שואל את הבעל שם טוב זי"ע אולי יש משהו לתקן בתוך הבית שלכם אני יתקן את זה! אומר לו הבעל שם טוב זי"ע אצלי הכל מתקן, הגוי רצה להרויח כסף אז הוא שאל אולי בשלחן שלכם משהו שבור? לא בסדר? אני יתקן את זה, אומר לו הבעל שם טוב זי"ע בחינך לא השלחן שלי בסדר לא צריכים לתקן את זה, בכל זאת תחפשו! אולי המטה שלכם לא בסדר? צריכים לתקן את זה, ענה לו, לא! המטה שלי זה בסדר לא צריכים שום דבר לתקן, והוא לא עוזב אולי פה? אולי שמה צריכים לתקן? ועונה לו, לא! אצלי הכל מתקן לך לחיים ולשלום, הגוי הלך בפחי נפש כי לא הרויח כלום, אמר הבעל שם טוב זי"ע לרב אתה רואה? זה שליח מהקדוש ברוך הוא אתה יודע מה שהוא אמר לי? הוא אמר לי פרק מוסר אולי יש משהו לתקן אצלי, אמרתי לו אצלי הכל מתקן, הוא לא עוזב אותי הוא התחיל

לפּשפּש בּמעשׂי אוּלי השּלחן שלי לא בּסדר? אוּלי אָני אוּכל משהו על השּלחן שאין בּזה הַכשר? אָמרתִי לא! לא! אָצלי הכל מתקן, השּלחן שלי מתקן, אָני שומר מה שאני אוּכל, הוא לא עזב אותי אוּלי המטה לא בּסדר? אוּלי אין שמה קדשה? אָמרתִי לא! לא! תלך, אָצלי המטה מתקנת, וּכל פּרט ששאל אותי שמה צריכים לתקן אָמרתִי הכל מתקן, האם זה לא דברי הקדוש ברוך הוא? מפּטיר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לרב, אָז הרב קפץ כמו שנשדך אותו נחש ואמר את הכל אני יכול לקבל אָבל לא זה, גוי ארוור טמא הוא יהיה שליח של הקדוש ברוך הוא? את זה אני לא יכול לקבל, אומר לו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע אתה כן יכול אתה לא רוצה! תרצה ותקבל! והוא באחת אני לא יכול, והבעל שם טוב זי"ע אומר לו אתה כן יכול! תרצה ותוכל, אָז הרב הלך התישב בעגלה שלו ונסע, איך שהוא נוסע כעשירים קילומטרים פּתאום הוא רואה עגלה עם סוסים מהפך, ושוכבים על הרצפה, העגלה הייתה מלאה עם תפוחים והכל נשפך ונזרק, והבעל עגלה גוי בוכה והוא עוצר את העגלה של הרב ושואל אותו ומבקש ממנו אוּלי אתם יכולים לעזר לי? להגביה את הסוסים ואת העגלה ולאַסף את התפוחים, עונה לו הרב אני לא יכול אני איש זקן איש מכבד, אומר לו הגוי אל תגיד שאתה לא יכול אתה לא רוצה! תרצה ותוכל, הרב הזה תפס את עצמו הרי אלו דברי הבעל שם טוב זי"ע, מתי שנפרדתי ממנו הוא אמר אתה יכול! אם תרצה תוכל, אָז הוא אסף כמה אנשים וביחד עזרו להגביה את העגלה עם הסוסים ואספו את התפוחים, והסכים שהוא חוזר לבעל שם טוב זי"ע, כשחזר לבעל שם טוב זי"ע הבעל שם טוב זי"ע כבר היה עומד בּפתח הדלת והוא רואה אותו ושואל אותו אוּלי למדת שאתה כן יכול? אם רוצים יכולים! וככה הוא נשאר אצל הבעל שם טוב ואחר כך נעשה מגדולי תלמידיו, רואים מזה שאם יש לאדם רצון הוא יכול להגיע לכל המדרגות שבעולם כי

הַעֲקָר תְּלוּי בְּרָצוֹן, וּפְלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא הַיּוֹם בְּבִקְרָא אָמַר לִי גוֹי
כְּשֶׁאֲמַרְתִּי לוֹ שֶׁלְדַעְתִּי לֹא יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה, הוּא אָמַר אֶל תְּגִידוּ
כִּכָּה אֵלָא הַכֹּל יְכוּלִים לְתַקֵּן אִם רַק רוּצִים, וְיִכּוּל לְהִיּוֹת שְׂזָה כּוֹנֵת
רִשׁ"י וְאָרָא אֶל הָאֲבוֹת אֲבוֹת, זֶה מִלְּשׁוֹן רָצוֹן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְלֹא אָבָה
לְשַׁלְּחָם, מְתִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְגַּלֶּה לְאָדָם? כְּשֶׁהוּא רוּצָה, וְאָרָא
אֶל הָאֲבוֹת לְשׁוֹן וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם הוּא לֹא רָצָה לְשַׁלְּחָם, וְכִמוֹ
שֶׁאֲמַרְנוּ אֲבֹת זֶה אֶל תְּבַטְחוּ בְּנִדְיָבִים, אֶל תְּבַטְחוּ בְּכֵן אָדָם אֲשֶׁר אֵין
לוֹ תְּשׁוּעָה הוּא לֹא יְכוּל לְעֶזֶר לְעֶצְמוֹ אֵיךְ הוּא יֵעֶזֶר לָךְ? וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ
צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְלְדַעַת שֶׁכֹּל מַה שֶׁעוֹבֵר
עָלֵינוּ זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם וְעִקְר הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁלָּנוּ זֶה רַק עַל יְדֵי שְׂמִחָה, אִם אָדָם
שֶׁמַּח עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ זֶה הַשְׂמִחָה הַכִּי גְדוּלָה הִרִי עוֹבֵר
עָלֵינוּ מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ עוֹבֵר צְרוּת וְיִסוּרִים
וּמְכַאֲבִים וְאֵין לוֹ בְּמָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, בָּא רַבֵּנוּ ז"ל וּמְגַלֶּה לָנוּ
(לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן רפ"ב) שֶׁהַצְדִּיק הוּא הַבְּעַל תְּפִלָּה וְהוּא מִתְפַּלֵּל
עִם כָּל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּכֹל בֵּר יִשְׂרָאֵל וְצְרִיכִים לְמַצֵּא נְקֻדוֹת
טוֹבוֹת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ וְזֶה הַעֲבוּדָה שֶׁל הַצְדִּיק שֶׁמוּצֵא
אֶת הַטוֹב בָּנוּ וְכָךְ מְגַבִּיָּה אוֹתָנוּ וּמְחַזֵּר אוֹתָנוּ בְּתְּשׁוּבָה, אֲנַחְנוּ
נִמְצָאִים בִּימֵי שׁוֹכְבֵי"ם וְיֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה מַה לְתַקֵּן, אוֹי וְאָבוֹי לְאָדָם
שֶׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּבֹר מְתַקֵּן, רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן
ל"ט) וְרֹאוּי לָנוּ לֹמַר בְּבִכְיָה וּבְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ לְבָבוֹת וּלְהִתְגַּעְגַּע
לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ מְתִי נִזְכָּה שִׁיְהִיָּה לָנוּ זֶה הַדַּעַת שְׂנוּכֵל
לְדַעַת וּלְהַכִּיר אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ, וְכִפִּי הַמְּדַרְגָּה הַפְּחוּתָה שֶׁלָּנוּ
וְכִלְנֵנוּ אֵין פְּנִינוּ יְפוֹת כָּלֵל אָנוּ צְרִיכִים שִׁיִּרְחַם עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
שִׁיתֵן לָנוּ מְנַהִיג רוּעָה נְאֻמָּן שִׁיּוּכֵל לְהַאֲוִיר גַּם בָּנוּ אֶת הַיְדִיעָה הַזֹּה,
אִם רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר שֶׁכִּלְנֵנוּ אֵין פְּנִינוּ יְפוֹת כָּלֵל מַה אֲנַחְנוּ נִגִּיד? אוֹי
לוֹ לְאָדָם שֶׁהוּא חֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּבֹר מְתַקֵּן, אוֹי לוֹ לְאָדָם שֶׁהוּא חֹשֵׁב

שְׁהוּא כָּבֵר בְּעַל תְּשׁוּבָה, הָרִי רַבְּנֵי ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן חֵלֶק א' סִימָן
 ו') שְׁאֵפְלוּ גְדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים שְׂזוּכִים כָּבֵר לֵהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּאֵין
 סוּף בְּרוּךְ הוּא הֵם גַּם כֵּן חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה בְּכָל יוֹם בְּכָל שְׁעָה בְּכָל
 רִגְעָה פֶּן וְאוּלַי גִּשְׁמוּ אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד
 מְאֹד לְהִתְחַזֵּק וְלִחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹכְבֵי"ם רְאוּי
 לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם לְשִׁמְעַע שְׁעוֹר פְּעַם בְּשָׁבוּעַ בְּטְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה
 הַלְכוֹת נְדָה שְׁזָה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד כִּי זֶה עֲנִיָּן שֶׁל כְּרַת, אֲנִי רוֹצֶה
 שְׁכֻלָּם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים שְׁיִבֹאוּ לְשִׁמְעַע
 שְׁעוֹר מִפִּי ר'... בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת שְׁאוּכָלִים מְלִיָּה מְלָכָה שְׁזָה מְצוּה
 גְדוּלָּה מְאֹד מְאֹד מְצוּה מְדַרְבָּנָן, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְעוֹלָם
 יְסוּדֵר אָדָם שְׁלַחְנוּ בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת כְּדִי לְלוּוֹת אֶת הַשַּׁבַּת אֲפֵלוּ אֵינוּ
 צְרִיךְ אֶלָּא כְּזֵית, וְזֶה סִימָן שְׁלָם בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ אַרְחַ חַיִּים סִימָן ש',
 וְיִדוּעַ שְׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר לֹא לְהִטּוֹת אֲפֵלוּ מִסְּעִיף אֶחָד בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ,
 אֲמָרוּ עַל זֶה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִכָּל שְׁכֵן סִימָן שְׁלָם אֲסוּר לְעַקֵּר מִשְׁלַחָן
 עָרוּךְ, כָּל מוֹצָאֵי שַׁבַּת אָדָם צְרִיךְ לְטַל יְדָיו לְכַזֵּית אֲפֵלוּ שְׁזָה בָּא לוֹ
 בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד, וּמִסְפָּרִים עַל הַחֲזוֹן אִישׁ זְצוּק"ל
 שְׁאֵף שְׁבָא לוֹ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה אֵף עַל פִּי כֵן הוּא הַכְּרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ
 לְטַל יְדָים וְלֶאֱכַל כְּזֵית וְאַחַר כֵּן בְּרוּךְ בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן, וְלִכֵּן זֶה דְּבַר
 גְּדוֹל מְאֹד לְהִתְאַסֵּף בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת לְאֶכַל בִּיחָד סְעוּדַת מְלִיָּה מְלָכָה
 וְלִשְׂרֵי אֶת הַזְּמִירוֹת שְׁלָנוּ וְאַחַר כֵּן יִשְׁמְעוּ הַלְכוֹת שֶׁל טְהָרַת
 הַמְּשַׁפָּחָה בְּפֶרֶט בִּימֵי שׁוֹכְבֵי"ם, אֲזִי שׁוֹמְעִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ וּבְכָל
 הַקְּהָלוֹת מְשִׁמְעֵע מוֹרָה צְדָק אוֹ רַב יִרְאֵה מֵהַלְכוֹת הָאֵלוּ, וְזֶה
 מְאֹד מְאֹד נַחוּץ וְאֵין דְּבַר כְּזֵה לְהַגִּיד שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ כָּבֵר אֶת הַכֹּל כִּי
 בְּקָל יִכּוֹלִים לְהַכְּשֵׁל בְּאֲסוּר כְּרַתוֹת הַחֲמוּר מְאֹד, אִיזָה שְׁמַחָה יֵשׁ
 לָנוּ שְׁפִתְחָנוּ בִּיבְנָאֵל בֵּית הוֹרָאָה שְׁכָּל אֶחָד יִכּוֹל לְשִׂאֵל שְׁאֵלָה,
 אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵי ז"ל וְיֵשׁ
 לָנוּ קְהֵלָה כָּל כֵּן נִפְלְאָה שְׁאֲנַחְנוּ לֹא רוֹצִים כְּלוּם רַק לְעֲשׂוֹת אֶת

הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַקְהֵלָה שְׁלָנוּ הִשְׁתַּנְּתָה לְגַמְרֵי נַעֲשֶׂה אוֹיְרָה שֶׁל תּוֹרָה אֶחָד שׁוֹאֵל אֶת הַשְּׁנֵי הָאִם לְמִדַּת הַיּוֹם דָּף הַיּוֹמִי? תִּסְבֵּיר לִי אֶת הַגְּמָרָא הַזֶּה אֲנִי לֹא הִבְנֵיתִי, וְהַשְּׁנֵי אוֹמֵר כְּמָה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת לְמִדַּת הַיּוֹם? וְאֶפְלוּ אֵלָיו שֶׁהֲלָכוּ בְּטֵל גַּם הֵם מְדַבְּרִים בֵּינֵיהֶם, הַיּוֹם הַפְּצָתִי מְאֹה קִנְטְרָסִים הַיּוֹם, הֵייתִי בְּיוֹם הַשּׁוּק בְּטִירַת הַכַּרְמֶל וְהַפְּצָתִי שָׁמָּה מְאֵתִים קִנְטְרָסִים אֲנִישִׁים חֲטָפוּ אֶת זֶה כְּמוֹ לְחֻמְנֵיּוֹת, אֵינִי יוֹתֵר דְּבוּרִים כְּמָה כֶּסֶף עָשִׂיתָ? כְּמָה כֶּסֶף יֵשׁ לָךְ? מָה עָשִׂיתָ וּמָה אַתָּה עוֹשֶׂה עִם הַכֶּסֶף, מְדַבְּרִים רַק מִתּוֹרָה וְתַפְלָה וְהַפְּצָה זֶה סִימָן שֶׁאֲנִיחָנוּ הוֹלְכִים כְּבָר עַל הַכּוּוֹן הַנְּכוּוֹן, וְלִכְּנָן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים תְּהִיּוּ שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים וּבוֹאוּ נַעֲשֶׂה נַחַת רוּחַ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בּוֹאוּ נַעֲזֹר אֶחָד לְשָׁנֵי כִּי אֶצֶל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב חֲסֵד כְּמֵאמָרָם ז"ל אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָבִיב עָלַי חֲסֵד שְׂאֵתָם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה יוֹתֵר מֵאֶלֶף עוֹלוֹת שֶׁהַקָּרִיב לְפָנַי שְׁלֵמָה, שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ הַקָּרִיב בְּכָל יוֹם אֶלֶף קָרְבָּנוֹת שְׂוִיצָא מְמַצֵּעַ בְּכָל דְּקָה וְחֻצֵי קָרְבָּן אַחֵר, הַקָּרְבָּנוֹת לֹא הִיוּ סֵתָם אֶלָּא הַזֶּה אוֹמֵר לְמָה זֶה נִקְרָא קָרְבָּן? לְשׁוֹן קָרֹב הָעוֹלָמוֹת, זֶה הִיָּה שְׁמוֹת וַיַּחֲוִידִים עַל כָּל קָרְבָּן אֵיךְ שֶׁחֲבָרוּ יַחַד אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וְהוֹרִידוּ אֶת הַהִשְׁגָּחָה שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁנַרְגִּישׁ שֶׁהֵכֵל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הֵכֵל, כְּמוֹ שֶׁהַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע גְּלָה לָנוּ, עִם כָּל זֹאת אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָבִיב עָלַי חֲסֵד שְׂאֵתָם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה יוֹתֵר מֵאֶלֶף עוֹלוֹת שֶׁהַקָּרִיב לְפָנַי שְׁלֵמָה, וְלִכְּנָן אֲנִיחָנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֶחָד יַעֲזֹר לְשָׁנֵי בְּכָל הַמּוֹבְנִים, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא יִכַּנֵּס בֵּינֵינוּ כִּי הוּא אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת מְרִיבוֹת בֵּין בַּעַל וְאִשָּׁה בֵּין אִישׁ לְחֻבְרוֹ, כְּמוֹ שֶׁרְבִּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימָן ס"ו) בְּמִקּוֹם מְרִיבָה שֵׁם הַשְּׁטָן, וְאִסּוּר לָנוּ לְהִנְיַח אֶת הַשְּׁטָן בֵּינֵינוּ, כָּל

אלו שעשקו אותנו אל תדברו אתם, תתאפקו! אל תכנסו בוכוחים!
 חכמינו הקדושים אומרים תן לשכור ללכת והוא ממילא יפל, אנחנו
 צריכים רק לדבר מהקדוש ברוך הוא אנחנו צריכים רק להפיץ את
 אור רבנו ז"ל זה התקון שלנו, כשאדם חוטא בפגם הברית הוצאת
 זרע לבטלה רחמנא לישזבן הוא בורא קלפות ומשחיתים שאומר
 רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מ"א) שמלויים אותו אלפים ורכבות
 קלפות ואיזה בוששה זה לאדם, אומרים על האדם שבחים גדולים
 ואף אחד לא שם לב שהקלפות שברא מחמת הפגם הברית שלו
 מלויים אותו, ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף סימן מ"א) תקון
 להוצאת זרע לבטלה שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה וזה התקון
 היחידי, אם אנחנו רוצים לחזר בתשובה על מה שחטאנו עלינו
 להפיץ לשם שמים, אל תהיו בטלנים יבוא יום ונצטרף תקוננים וכבר
 יהיה מאחר, פעם הביאו אדם שראו שיש אצלו דבוק, כל ההתנהגות
 שלו היתה מוזרה מאד מאד, איך שהוא הלך ואיך שהתנענע ואיך
 שזרק את עצמו ראו שדבוק נכנס בו, הביאו אותו אצל צדיק שיוציא
 ממנו את הדבוק, הצדיק הוציא את כלם מהחדר ונשאר לבד עם
 האדם והתחיל לדבר אל הדבוק, אני יודע שאתה דבוק תגיד לי מה
 קרה אתך? למה נכנסת באדם הזה ומה אתה רוצה ממנו? ולמה
 אתה לא באת לתקונך אלא שהצרכת להכנס באדם הזה? אז הוא
 התחיל לצרח ואמר כשבאתי לעולם העליון דנו אותי ולא מצאו
 אצלי שום דבר, רק פעם אחד הייתי במקום ששמה היה עשיר
 שלקח חתן לבתו העשיר בזבז הרבה כסף להשיג חתן שהיה השם
 שלו בכל העירה שהוא התלמיד חכם הכי גדול, העשיר בזבז עליו
 הרבה כסף עד שהשיג אותו, חתן אותו והחזיק אותו שילמד בכולל
 ולמד תורה, וכך עבר זמן רב ואני באתי אל העיר הזאת ונכנסתי
 לבית הכנסת ושמה היה העשיר עם החתן שלו, והעשיר התפאר
 לפני בני אדם תראו איזה חתן תלמיד חכם יש לי, כנראה שהאברך

הִיָּה מְאֹד עֵינֵי וְאָמַר תְּהִלִּים וְהִגִּיעַ לְמִזְמוֹר פ"ט וְאָמַר אֶת הַפְּסוּק
 כִּירַח יְכוֹן עוֹלָם וְעַד בְּשִׁחַק נְאֻמָּן סְלָה, אִזּוּ הוּא חֲטָף אֶת הַמְּלִים
 וְאָמַר כִּירַח יְכוֹן עוֹלָם וְעַד אָמֵן סְלָה, אִזּוּ הָאֲבָרָךְ הַזֶּה שֶׁהִיָּה, הַתְּפָרֵץ
 בְּצַחוּק הוּא אָמַר זֶה תְּלַמִּיד חָכָם? אֵיךְ הוּא אוֹמֵר כִּירַח יְכוֹן לְעוֹלָם
 וְעַד אָמֵן סְלָה? לָמָּה הוּא לֹא מְסַתְּפֵל בְּפָנִים מֵהַ כְּתוּב שֶׁמָּה כִּירַח
 יְכוֹן עוֹלָם וְעַד בְּשִׁחַק נְאֻמָּן סְלָה? הֲעֵשִׂיר מְאֹד הַצְּטָעַר חֲשַׁבְתִּי
 שֶׁלְקַחְתִּי תְּלַמִּיד חָכָם לְחַתֵּן וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא עִם הָאָרֶץ וְהַכְּרִיחַ
 אֶת הַבַּת שְׁלוֹ לְהַתְגַּרֵּשׁ מֵהָעַם הָאָרֶץ, בְּשִׁבִיל הַחֲטָא הַזֶּה אֲנִי הוֹלֵךְ
 בְּגִלְגּוּל וּמְסַתּוֹבֵב בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ עַד שְׁנֵהִיִּיתִי דְבוּק וְנִכְנָסְתִּי אֶצֶל
 הָאָדָם הַזֶּה שְׁגָם הוּא מְתַלּוֹצֵץ מִכָּלָם, הוּא מְתַלּוֹצֵץ מִצְדִּיקִים,
 מִתְּלַמִּידי חֲכָמִים, בְּשִׁבִיל זֶה הִתִּישַׁבְתִּי אֶצְלוֹ, הַצְּדִיק עָשָׂה מֵהַ
 שְׁעָשָׂה וְתִקֵּן אוֹתוֹ וְהוֹצִיא אוֹתוֹ מֵהָאָדָם הַזֶּה, רוֹאִים מְכַל זֶה אָדָם
 יְכוֹל לְהִיּוֹת מְתַקֵּן מְכַל דְּבָר, אֲבָל אִם הוּא עָשָׂה לְצַנוּת מִמַּשְׁהוֹ וְגָרַם
 לוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְגָרַם עֲגָמַת נַפְשׁ כְּזֶה עַד שֶׁהַתְגַּרְשׁוּ אֵין לוֹ תְּקוּן,
 וְלִכֵּן בּוֹאוּ וְנַחְזוּר בְּתִשׁוּבָה עַל זֶה שֶׁפָּגַמְנוּ אֶחָד בְּשָׁנֵי, בּוֹאוּ וְנַעֲזוּר
 אֶחָד לְשָׁנֵי וְנִכְבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנֵי בּוֹאוּ וְנִמְסַר אֶת נַפְשׁנוּ לְעִשׂוֹת חֶסֶד
 אֶחָד עִם הַשָּׁנֵי, בּוֹאוּ וְנִטְהַר אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ מִכָּל מִינֵי חַנְטְרִישִׁים,
 מִכָּל אֱלוֹ שְׁלוֹקָחִים סָמִים מִכָּל אֱלוֹ שְׁמַעֲזִים לְעֵשֶׂן סִיגְרִיּוֹת שְׁרַבְנוּ
 ז"ל מְאֹד הַקְּפִיד עַל זֶה וְצָרִיכִים לְבָרַח מִכָּל זֶה, בּוֹאוּ וְנִתְחַזֵּק יַחַד
 וְנַעֲזוּר אִישׁ אֶת רַעְהוֹ, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק לְעִשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וּבְזָכוֹת זֶה נִזְכָּה לְתִקֵּן אֶת כָּל מֵהַ שֶׁפָּגַמְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם
 וְלִכֵּן בּוֹאוּ יַחַד לְהַתְאַחַד בְּאַחֲדוֹת אֶחָד וְלַעֲזוּר אִישׁ אֶת רַעְהוֹ וְזֶה
 יִהְיֶה הַתְּקוּן שְׁלָנוּ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשכח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא כ"ז טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

אביך נרו יאיר אמר לי שיש לך שדוף טוב, וכבר נפגשתם חמש
פעמים, גם אתה רוצה אותה, והיא גם רוצה אותך, ולכן אני לא יודע
למה אתה צריך לחכות ראה לגמר את זה בכי טוב.

אודות החובות שיש לך וכו', בודאי זה צרה גדולה מאד, אבל
בשביל זה אל תמנע את עצמך מלהתארס, מכאן להבא אתה צריך
מאד מאד לשמר לא לקפץ בחובות, שזה סתם יצר הרע, ופשוט
מחלה שיש בבני אדם שההכרח להם ללוות כספים על מה בך,
ולכן ראה מכאן ולהבא לשמר מאד מאד מחובות, וכל יום תבקש
מפניו יתברך חמש דקות רק על החובות שתצא מזה, ואז תראה
נפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

העקר ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן
שתנצל מהחובות, כי הסגלה הזו עולה על כל הסגלות, ובני אדם
לא יודעים מה מעלת האדם הזוכה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם
התרגום, כי יש בזה הצלחות גדולות, אשרי מי שיהיה חזק בזה.

אני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שתצית אותי, ותגמר את
השדוף בכי טוב, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשכט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא כ"ז טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... ו... שיחיו
לנכון קבלתי את מכתבכם.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי
שהכנסתם היום את הספר "זאת התורה" לדפוס, ואני מאד מקווה
להקדוש ברוך הוא שייצא לאור עולם עד שאני בא ביום שני פרשת
יתרו, וכן חלק נ"ז בשו"ת "אשר בנחל" ששלמתי כבר על זה, אני
מקווה שיהיה לכם עוד שתי חלקים, ואני יביא את הכסף על זה.

בימים אלו עבר עלי משברים וגלים גדולים מאד, ולכן לא
הייתי יכול להיות בקשר ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שנוכל
להדפיס עכשוו כרך אחר כרך, ועוד ספרים, ותוכל ליצאת מהחובות
שלכם, ויתרחב לכם בגשמיות וברוחניות, ותרוו רב נחת דקדושה
מכל יוצאי חלצכם, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשל.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא כ"ז טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
ש'לומנו היקרים "חסדי ברסלב" הגרים ביבנאל "עיר ברסלב"
הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד

מאד מאד אני מבקש את אנשי שלומנו היקרים, שתזכרו היטב
שאנחנו תלמידים של רבנו ז"ל, והוא הקפיד מאד מאד לא לעשן
סיגריות, ולכן איך יכולים לעבר על פיו ולעשן בהבית המדרש
הנקרא על שמו? הלא זה עזות מצח גדול מאד, וזה מראה שמזלזלים

ברבנו ז"ל, ויש פגם באמונת חכמים, כי אם היו מאמינים בדברי רבנו ז"ל לא היו מעשנים כלל, ומכל שכן בשטח של הבית הכנסת, ולכן כל אלו החצופים שמעשנים צריכים לחזור בתשובה על פגם אמונת חכמים, והם צריכים לדעת אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א') על ידי פגם אמונת חכמים, עולה עשנים סרוחים למחם ומסבב אותם לגמרי, אוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה, כשישאלו אותנו האם היה לנו אמונת חכמים? מה נשיב? ולכן אני מאד מבקש את אנשי שלומנו היקרים, אלו שמעשנים שתפסיקו לעשן, ותתחילו לצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לכם בזה ובבא, כי מי שמעשן סיגריות, זה מכניס בו עזות וחצפה גדולה מאד, ומראה שאינו שומע בדברי רבנו ז"ל, וממילא אינו מתבודד עמו יתברך, ועל ידי זה נסתבב מחו, והוא שורה בבלבול גדול, ועולה לו ספקות באמונה רחמנא לישזבן, וכל זה מתחיל עם דבר קטן שלא יכולים לעצר את עצמו מלעשן סיגריות, ועל ידי זה כבר לא יכולים לקיים שאר עצות רבנו ז"ל.

נא ונא אל תזלזלו בדברים אלו כי כלל גדול יש בדרכי רבנו ז"ל, אם לא מציתים דבר קטן, על אחת כמה וכמה שלא מציתים בדבר גדול שהוא תפלה והתבודדות, שהוא יסוד היסודות אצל רבנו ז"ל ומכל שכן שכבר לא לומדים את השעורים קבועים בכל יום ויום, והכל מתחיל עם זלזול שמזלזלים עם דבר קטן, ומעשנים סיגריות, שרבנו ז"ל מאד מאד החמיר על זה, ומזה בא שיש אנשים שהדרדרו כל כך עד שלוקחים סמים או שותים לשכרה רחמנא לישזבן, כאשר היה כבר פעם, שאחד הסית לעשן ולקחת סמים, ולשתות לשכרה וכו' וכו', וזה גרם מה שגרם, וצריכים לזכר אשר אם האדם לוקח סמים רחמנא לישזבן או שותה לשכרה עליו אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) "כי יתן בכוס עינו" בכיס כתיב, השכור נותן עינו בכוס לשתות, והחונני נותן עינו בכיס, כי יתן

בכּוּס עֵינּוּ רוֹאֵה אֶת חֲבֵרוֹ שׁוֹתֶה וְהוּא אוֹמֵר לוֹ מִזְג לִי וְאַנִּי שׁוֹתֶה, וּמִתְלַכְלֵךְ בְּרַעֲי וּבְמִימֵי רְגֵלִים, יִתְהַלֵּךְ בְּמִישָׁרִים סוּפוֹ לְמַכּוֹר כָּל חֶפְצֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל כְּלֵי תְשֻׁמִּישׁוֹ וְאִין לוֹ לֹא בְּגָד וְלֹא תְשֻׁמִּישֵׁי הַבַּיִת וְלֹא כְלוּם וְהַבַּיִת רִיקָה מִן הַכֵּל, יִתְהַלֵּךְ בְּמִישָׁרִים סוּף שֶׁהוּא מִתִּיר אֶת הָעֲבָרוֹת וְעוֹשֶׂה אוֹתָם הַפְּקָר כְּמִישׁוֹר, מְשִׁיחַ עִם אִשָּׁה בְּשׁוֹק וּמְנַבֵּל אֶת פִּיו וְאוֹמֵר דְּבָרִים רָעִים בְּשִׁכְרוּת וְאִינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ לְפִי שֶׁנִּתְטַלְטֵלָה דַּעַתּוֹ וְאִינוֹ יוֹדֵעַ מַהוּ אוֹמֵר וּמַהוּ עוֹשֶׂה; וְלִכְּנָן אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, דַּעוּ לָכֶם שֶׁהִקְהַלָּה שְׁלָנוּ קְדוּשָׁה מְאֹד מְאֹד, וּבְנִיתִי אֶת זֶה בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, וְסִבְלַתִּי עָלֶיהָ עֲלֻבוֹנוֹת וּבְזִיוֹנוֹת חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְלִכְּנָן תַּחֲזִיקוּ אֶת הַד' אַמּוֹת שְׁלָנוּ בַקְדֻשָּׁה וְטַהֲרָה, וְזָכְרוּ הֵיטֵב מַה שֶּׁכָּתוּב (דְּבָרִים כ"ג) "כִּי הָיִיתִי אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנֹנֶךָ לְהַצִּילֲךָ וּלְתַת אִיבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מִחֲנֹנֶיךָ קְדוּשׁ וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבַר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ" אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים דְּבָרִים אֵלּוּ אֶל תּוֹךְ לְבוֹ וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא כ"ח טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבֶךָ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה שֶׁנִּסְתַּבְּכַת בְּסַבּוּף כְּזֶה וְכוּ', אָבֵל אָנִי מֵאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה אִם תִּתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲזִי יִתְרַחֵב לְךָ מַחֲוָה וְתוֹכֵל לַעֲת עֲתָה אֶפְלוּ לְהִלּוּת אֶת הַפֶּסֶס, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לְךָ לְשֵׁלֶם, שְׁחַס וְשְׁלוֹם לֹא תִצְטָרֶךְ לְלַכַּת לְבַיִת סֵהָ.

הַעוּלָה עַל הַכֵּל, תִּצַּא בְּחוּץ אֶל הַשָּׂדֶה, אוֹ אֶל הַהָר, וְתִשְׁפֹּךְ

שיח ותפלה אליו יתברך, ותבקש ממנו יתברך שיוציא אותך מהבץ שנפלת אליה, ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי מה שתפלה פועל שום דבר בעולם לא פועל.

רציתי מאד שתעזר לידידנו ר' ... נרו יאיר שיוכל לקנות את הבית בצמרת יבנאל, כי לנו זה מאד מאד נחוץ, כי הקהלה רוצה לקנות את הבית שלו, כדי להרחיב את המקוה של הנשים, והנשים מתבישות ללכת שמה, כי יש מגורים למעלה וכו', ואנחנו צריכים גם להרחיב את המקוה, ולכן הזכות הזו שתעזר לו לקנות את הדירה מה שיותר מהר יגן עליך ותצא מכל הצרות שלך.

המאחל לך שבת שלום

ג' תשלב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה מחנכת כפה א'

באתי לבקש אותך שתתחזקי מאד מאד ותדעי שהעבודה שלך היא עבודת קדש הקדשים, כי עבודת החנוכה זה היסוד ביהדות, כי התלמידות הן יהיו האמהות הבאות, ולכן עלינו לקיים מה שצוה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים סימן ס"ד) צריך ללמד את התינוק דרך ארץ מנעוריו, ולכן עליך להחדיר בהבנות דרך ארץ, ולספר להם ספורים של נשים צדקניות, והעקר להחדיר בהן צניעות הלבוש והדבור, ודעי לך אשר כל דבור ודבור שמדברים עמם ומטפטים להם זה פועל, את פשוט לא יודעת מהכחות שיש לך, ולכן באתי לחזק ולעודד ולשמח אותך, ולהחדיר בך התחזקות עצומה, שאל תפחדי משום בריה שבעולם, כי אני נותן לך את הגב הכי חזק, ואני מאד מתפאר אתך איך שאת מלמדת עם התלמידות, ולכן רק תתחזקי ותרבי לדבר אתם דבורי אמונה והשגחה פרטיות, ותחדירי

בְּהֵם אַמוּנַת חֲכָמִים, וְכֵן תִּקְשְׁטִי אֶת הַכֶּתֶף שְׁלֶךְ עִם תְּמוּנֹת שֶׁל צְדִיקִים, שְׂזָה עוֹשָׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל עַל הַתְּלַמִּידוֹת.

חֲזָקִי וְאַמְצִי מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְזָכוֹת שֶׁתַּחֲנֹכִי אֶת הַבְּנוֹת בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יִמְשֶׁךְ עָלֶיךָ חֶסֶד וְרַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא כ"ח טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר
לְנַכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אֲנִי לֹא יִכוֹל לְקַחַת אֶת בְּנֵךְ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן, כִּי אִם הוּא לֹא מַחְזִיק סֵדֶר בִּישִׁיבָה בִּיבְנֵאֵל עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֶרֶךְ לֹא יַחְזִיק פֶּה מְעַמָּה, כִּי הַיּוֹם יֵשׁ לָנוּ בַּחֲוָרִים רַק רְצִינָיִים שְׂרוּצִים לְלַמֵּד וְעוֹמְדִים בְּסֻדְרִים, וְלָכֵן תִּסְלַח לִי אֲנִי לֹא יִכוֹל לְקַחַת אוֹתוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם בַּיִת, כִּי הַיְלָדִים שְׁלָכְם נִהְרָסִים עַל יְדֵי זֶה לְגַמְרִי, וְחָבֵל מְאֹד מְאֹד שֶׁתֵּאבְדוּ אֶת הַיְלָדִים, כִּי הֵם הוֹלְכִים לְטִמְיוֹן עַל יְדֵי שְׂרוּאִים אֶת הַמְּרִיבוֹת אֲצֵל הַחֲוָרִים.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּשְׁמַר עַל הַשְּׁלוֹם בֵּית שְׁלֹךְ וְתִכְבֵּד
וְתִיקַר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שֶׁאֵתָה סוֹבֵל זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵתָה
מִזְלִזֵּל בְּאֲשֶׁתְּךָ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לְךָ מִתְּנָה אֲשֶׁה יִקְרָה אֲשֶׁה
טוֹבָה וְאֵתָה לֹא מַעְרִיךְ אֶת הַטוֹבָה שֶׁנִּתֵּן לְךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן
אֲנִי מֵאֵד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּשְׁנֶנָּה אֶת הַדֶּרֶךְ הַרַע שְׁלֹךְ שֶׁאֵתָה מִתְּפַרֵץ
מֵאֵד עַל אֲשֶׁתְּךָ, וְלִכֵּן אֲנִי מֵאֵד מִתְּחַנֵּן עֲלֶיךָ לִפְנֵי שֶׁיְהִיָּה הַכֹּל אַבּוּד,
תְּבַקֵּשׁ סְלִיחָה מֵאֲשֶׁתְּךָ וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַכִּי טוֹב, אֵל תְּהִיָּה חֶכֶם
בְּעֵינֶיךָ, כִּי אַחַר כֵּךְ תִּבְכֶּה וְאַף אֶחָד לֹא יִרְחַם עֲלֶיךָ, וְלִכֵּן רְאֵה לְבַקֵּשׁ
סְלִיחָה מֵאֲשֶׁתְּךָ וְאֵז הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה עַל צַד הַכִּי טוֹב, תוֹרִיד אֶת הַגְּאוּה
הַסְּרוּחָה שְׁלֹךְ, וְאֵז יְהִיָּה לְךָ שְׁלוֹם בֵּית, אֲנִי מֵאֵד מְקוּנָה לְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשלה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין כִּי שְׁתֵּי הָאֲחִים שְׁלֹךְ עָשׂוּ עוֹלוֹת מֵאֵד גְּדוּלוֹת,
וְצְרִיכִים לְהוֹרִיד אֶת הַגְּאוּה הַסְּרוּחָה וְלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה, זֶה הַכֹּל, וְאֵז
הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וּבִפְרֹט הָאֵח שְׁלֹךְ ... גְּרוֹ יְאִיר צְרִיךְ לְהוֹרִיד
אֶת הָרָאשׁ וְלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה, אֵל תִּגִּידִי שֶׁהוּא טַפֵּשׁ וְשׁוֹטֵה וְכוּ' וְכוּ',
כִּי אִם הוּא הִיָּה רֵץ עַל הַרְחֻבוֹת עָרִם וְהִיָּה אוֹכֵל עֶפֶר וְכוּ' וְכוּ',

הייתי אומר לך שהוא שוטה משגע וכו' וכו', אבל את יודעת שהוא סתם גאותן והוא צריך להוריד את הגאווה הסרוחה שלו, וכן האח שלו שגנב גזמאות מכסף, צריך להוריד את הראש ולבקש סליחה, והכל יסתדר על צד הכי טוב, כי גם הקדוש ברוך הוא מוחל לכלם, ואם לא יכולים לפעל אצל השני גאותנים האלו להוריד את הראש ולבקש סליחה, מה אנחנו יכולים לעשות, הקדוש ברוך הוא יעזור שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

הספרים "אוצר שובבי"ם" זה שייך ל... נרו יאיר ואת הכסף
הזה תמסר לו, ושאר הספרים שייכים אלי ותשים את הכסף בצד.
אני רוצה שגם קנטרס מציאת הזוג יקחו בעשרים וחמש
אגורות, ואף שלי זה עולה שלשים וחמש אף על פי כן אני רוצה
שיופץ ברבים.

רק חזק ואמץ ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשלז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
 שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
 שמעתי שהבאת שפע לאנשי שלומנו היקרים הלומדים בכלל
 "אור הצדיק", יעזר לה הקדוש ברוך הוא בזכות זה שיהיה לה גם
 כן שפע ותצא מכל הצרות והחובות שלה.

מתי שאתה רק יכול להביא שפע לאברכים שלומדים בכלל
 תביא להם, כי זה צדקה אמתית, רק חזק ואמץ וגדול אדונינו ורב
 להושיע, והקדוש ברוך הוא יעזר שיתהפך לה הכל לטובה, ותזכה
 לראות נחת אצל הילדים שלה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
 שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
 הגיע אלי כמה תלונות מנשים שאתה משפיל אותן ומתעלל
 בהן בדרך הנסיעה, וגם זורק אותן באמצע הדרך, ולכן אני מאד
 מבקש אותך תשנה את הגישה שלך כי אם לא אני יגיד לנשים שלא
 יסעו יותר איתה, ואני יחליף להן אברך אחר, זה לא דרך כך להתנהג
 ולהתעלל בנשים עניות שאין להן מה לאכל, מספיק שאתה לוקח
 מכל אחד שבעים וחמש שקל על הנסיעה, שלדעתי שזה פשוט
 גזלת הרש, מה אתה צריך צרות? לכן אני מאד מבקש אותך שתקח
 את עצמך בידיך, ותחזר בתשובה שלמה, ותפסיק להשפיל נשים.

תִּרְאֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשׁוּי עִם הַתְּרַגּוּם כִּי זֶה סִגְלָה
לְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא כ"ח טַבַּת ה'תשס"ז
שָׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה שְׁאַתְּ מַחְסִירָה הַרְבֵּה מֵהַשְּׁעוּרִים
וְאֵת בָּאָה מְאַחֵר, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ תִּרְאִי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ
וְלִהְיוֹת יְלִדָה טוֹבָה וְלִצִּיַּת אֶת הַהוֹרִים, כִּי מִצּוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הֵם
הַחֲמוּרָה שְׁבַח־מוֹרוֹת, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְבוֹא בְּכָל יוֹם לְבֵית
סֵפֶר, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה לְךָ שָׁם טוֹב וְאִזּוּ לֹא תִתְחַרְטִי לֹא בְּעוֹלָם
הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֹּל
יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַכֵּי טוֹב אֲצִלְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא כ"ח טַבַּת ה'תשס"ז
שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר
לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךָ.

בְּעֵינַי הַבַּת וְכוּ' כְּדָאֵי לְהַתִּיעֵץ עִם הָרַב ... גְּרוּ יְאִיר

בְּעֵינַי אַחוֹתְךָ תַּחֲיָה אֲנִי בָּא בְּעוֹד שְׁבוּעִים לְאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה
וְאִזּוּ נִדְבַר מִזֶּה רַק תִּתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד וְתִכְבֵּד וְתִיקַר מְאֹד מְאֹד אֶת

קעט

בנחל

כרך קנ"ט

אשר

אשתך הקדוש ברוך הוא נתן לך מתנה טובה ואשרי מי שמתחזק
בזה העולם ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תש"א.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממה,
ובפרט שאתה מסתדר.

בענין המלמדות זה הבחירה שלך, אני לא יכול להכריח אותך
שתהיה אצלנו מלמד, אבל היינו מאד מאד שמחים אם תהיה אצלנו
מלמד, כי תהלה לקל גם המלמד ... נרו יאיר הוא מלמד אצלנו, והוא
מאד מצליח, ולכן אני רוצה מלמדים יראי השם וחושבי שמו, כדי
להחדיר בילדים אמונה בו יתברך כי מה נשאר מאתנו, רק האמונה,
אין מלים להודות לך על זה שאתה עוזר לי בענין החוג לבנות
פעם בשבוע, ובודאי אני יראה לתת לך על זה משכורת, רק חזק
ואמץ ואז טוב לך כל הימים.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג
את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן
לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ואת זה צריכים
תמיד לחזר ולזכר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא כ״ח טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂתַחֲזָרִי אֶל הַכַּחוֹת וּבִיחַד עִם בְּעֶלְךָ תִּגְדְּלוּ
אֶת הַיְלָדִים בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא כ״ח טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מֵאֵד מְקוּנָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלִבְסוּף הַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֲצִל
הַבַּת שְׁלָךְ ... תַּחֲיָה.

בְּעֶנְיִן ... גֵּרוֹ יְאִיר, מַה טּוֹב וּמַה נְּעִים אִם הוּא יוֹצֵא עִם בְּעֶלְךָ
עַל חֹדֶשׁ אֶחָד, וְהֵם יְכוּלִים לְאַסֵּף כֶּסֶף וּלְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֻבוֹת שֵׁישׁ
לָכֶם, כִּי חָבַל מֵאֵד שְׂתַהֲיִו מְגַבְּלִים וְתַחֲיִו בְּצִמְצוּם וּבְדַחְקוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא כ״ח טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי שְׂאֵתָה
נִמְצָא בְּבֵית הַוְּרָאָה בְּכָל עָרֵב, וְכֵן יְכוּלִים לְשַׁאֵל שְׂאֵלוֹת, הֲיֵה טוֹב
מְאֹד אִם תִּרְשֵׁם אֶת הַשְּׂאֵלוֹת וְהַתְּשׁוּבוֹת בְּסִפָּר כְּדֵי שְׂאוּכַל לְעֵבֵר
עֲלֵיהֶם.

בְּעֵינַי אֲוִלְטֵרָה סְאוֹנֵד לְאִשָּׁה בְּהִרְיוֹן בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עוֹשִׂים רַק
פְּעָמִים, לֹא צְרִיכִים כָּל שְׁנֵי וְחֲמִישֵׁי לְרוּץ וְלַעֲשׂוֹת בְּדִיקָה כְּזוֹ, מָה
עָשׂוּ לִפְנֵי שְׁנַתְּגַלָּה הַמְּכֻנָּה הַזֹּאת? זֶה רַק מְכַנֵּס אֶת הָאִשָּׁה בְּלַחֲץ.

הַעֲקֹר תִּרְאָה לְחִזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת הַיְלָדִים, וְכֵן
תְּחִזֵּק וְתַעֲוֹדֵד אֶת הָאֲבָרְכִים לְהַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדֵּר וְאֶרָא כ"ח טַבַּת ה'תשס"ז

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ הָאֶרֶץ.

רְאֵה לְהַתְּחִזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְתִקְבַּל עַל עֲצָמְךָ עַל
תּוֹרָה וְאִזּוּ יַעֲבִירוּ מִמֶּךָ עַל מַלְכוּת וְעַל דֶּרֶךְ אֶרֶץ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד אני שמח שאתה מתקדם
בכתיבת הספר תורה, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא כשתגמר
את הספר תורה הזו תוכל להתחיל ספר תורה שניה, כי אני צריך
את זה מאד מאד, רק חזק ואמץ ואז טוב לך כל הימים, ושום דבר
בעולם לא יוכל לשבר אותך.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג
את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול דבר קטן
לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ודבר זה צריכים
לחזר בכל יום ויום, כי מצות האמונה שיהיה לך בר ישראל וצריכים
להיות חזק באמונה ולא להסיח דעת ממנו יתברך כרגע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשמז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו

נצח

לנכון קבלתי את מכתבכם ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממכם, יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תבשרו לי בשורות משמחות,
כי זה חלקי עמלי לשמע רק את הטוב אצלכם.

קפג

בנחל

כרך קנ"ט

אשר

רק תתחזקו יחד ואף פעם אל תריבו, ואז השכינה תהיה
בביתכם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשמה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מך,
ואיך שאתה מפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, אין למעלה מזה, יעזר
הקדוש ברוך הוא שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשמט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.
ראה לצאת להפצה ואז לא יחסר לך אף פעם פרנסה.
ראה מאד מאד לשמר על שלום בית כי הקדוש ברוך הוא זמן
לך אשה טובה ויקרה מאד מאד, ולכן תשמר מאד מאד על הכבוד
שלה ואל תזלזל בה, והקדוש ברוך הוא יעזר שיהיה לכם רק טוב
בחיים, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תוכל לכתב לי, ואני אכתב לך חזרה,
העקר תחזיק מעמד ואל תשבר משום דבר כי גדול אדונינו ורב
להושיע, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא לראות אותך תחת
החפה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח
לנכון קבלתי את מכתבכם ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממכם.
ראו להתחזק יחד שהקדוש ברוך הוא עזר לכם שחתנתם את
ילדיכם, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שעוד תראו הרבה
נחת מכל יוצאי חלציתם, והעקר לא להכנס בלחץ ולא להשבר, כי
גדול אדונינו ורב להושיע, ועוד תראו הרבה ישועות שיעשה עמכם
הקדוש ברוך הוא.
המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשוב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך להיות בשמחה ואף שאני יודע שזה מאד מאד קשה לך, עם כל זאת הקדוש ברוך הוא זכה אותך עם בעל טוב בעל נפלא, ולכן תהי חזקה, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר תלמיד "דמשק אליעזר"

לנכון קבלתי את מכתבך.

התמד בלמוד משניות שזה מטהר את האדם מכל מיני חלדה, ואם תזכה לגרס בכל יום המון פרקים משניות אז תראה נפלאות מה שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

העקר תהיה חזק ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, כדי שתסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנ"ד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאתה
עובד במשרד, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתסדר לי הכל
שיהיה על צד הכי טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנ"ה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאתה
עובד במשרד, ואני מקנה להקדוש ברוך הוא שהכל יסתדר על צד
הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנ"ו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא כ"ח טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה אל כל תלמידי ישיבת "דמשק אליעזר" הוי"ה
עליהם ישרה שכינתו תמיד

אני מאד מבקש את כלכם שתראו שבפרוזדור של הפנימיה לא

יְהִיָּה שְׁמָה שׁוֹם חֲפָצִים וְכוּ', אוּ בְגָדִים וְכוּ', כִּי זֶה מִמֶּשׁ חֲלוּל הַשֵּׁם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹרֵה רַק בְּמָקוֹם נָקִי, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד עַל זֶה, וְאִם לֹא תִצְיָתוּ, אֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָכֶם שְׂאֵנִי סוּגֵר לְגַמְרֵי אֶת הַפְּנִימִיָּה, אִם לֹא יִכּוּלִים לְהַחֲזִיק אֶת הַמָּקוֹם נָקִי, אֲנִי לֹא צָרִיךְ אֶת זֶה.

נָא וְנָא רְאוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, שְׂזֵה הוֹרֵג אֶת הַיֶּצֶר הָרַע, וְכֵן תִּרְאוּ לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

הַמְּאַחַל לָכֶם שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם

ג' תשנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶרָא כ"ח טַבַּת ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר

אֵין אֶתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל מַעֲלֵתְךָ בַּשָּׁמַיִם שְׂאֵתָה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִסֻּכַּת כְּלָה רַבְתֵּי פָּרָק ב') בְּכָל יוֹם מְלֵאךְ יוֹצֵא מִלִּפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, וְכִיּוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּכָל בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד נִהְפֵּךְ כְּעֶסוֹ לְרַחֲמִים; וְזֶה אֶתָּה גוֹרֵם עַל יְדֵי שְׂאֵתָה לֹוֹמֵד עִם הַתְּלַמִּידִים, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂיִהְיֶה לְךָ סְבָלָנוּת אֲלֵיהֶם, כִּי הֵם נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, הֵם הַצַּדִּיקִים וְגִדּוּלֵי עוֹלָם הַעֲתִידִים לְהִיוֹת, אִם רַק גִּדַּע אֵיךְ לְטַפֵּל אֶתְּם וּלְחַנֵּךְ אוֹתְּם, וְתִהְיֶה חֶזֶק בְּזֵה וְתִסְפָּר לָהֶם סְפוּרֵי צַדִּיקִים הַמוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב, וְכֵן לְלַמֵּד אוֹתְּם שִׁירִים אֵיךְ לְשִׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל כָּלֵם לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בְּנִים סִימָן ס"ד) צָרִיךְ לְלַמֵּד אֶת הַתִּינוּק דֶּרֶךְ אֶרֶץ מְנַעֲוֵרָיו, הָעֶקֶר לְזַכֵּר מֵה שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אֲבוֹת פָּרָק ב') וְלֹא הַקְפָּדוֹן מְלַמֵּד; כִּי עִם יְלָדִים

צריכים הרבה סבלנות, ועדיף לתת להם כמה פעמים הפסקות, כדי שיוכלו להשתחרר קצת, וכך יוכלו לקבל את הלמוד טוב, ורציתי שלאט לאט להחדיר בהם את הענין של תפלה והתבודדות לדבר אל הקדוש ברוך הוא, וכן לספר להם מפרשת השבוע, ולהמחיש להם את הכל חי, ודע לה ששעבודה שאתה עוסק בזה זה קדש קדשים, כי כל העולם כלו עומד על הבל פה שלהם, כמאמרם ז"ל (שבת קי"ט) אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן; ואמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה ט' סימן א') בשעה שהתינוקות נפטרינן מבית רבן בת קול יוצאת ואומרת להם לך אכל בשמחה לחמה, אשריך ואשרי חלקך שנפל בחלקך להיות מלמד של תינוקות של בית רבן, ואמרו חכמינו הקדושים (ילקוט תהלים רמז תתמ"ה) "שתולים בבית השם" אלו התינוקות שבבית הספר, אשריך שזכית לזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

אני מאד מאד שמח שאת משתפרת במדות טובות, ובהנהגות ישרות, יעזר הקדוש ברוך הוא, שתעלי מעלה מעלה במדות טובות, והעקר בצניעות, שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן ס"ד) הצניעות מסגל לעשירות, וזכרי היטב אשר רות זכתה שייצא ממנה דוד המלך אשר ממנה יוצא משיח צדקנו, זה רק בזכות הצניעות שהיתה בה, ששמרה את עצמה שלא יתגלה מגופה כלל, כמאמרם ז"ל (שבת קי"ג:) דבר צניעות ראה בה בעז ברות, שאף פעם לא התכופה באפן ששמלתה תגבה ויתגלה גופה, ולכן מאד מאד

תשמרי על הצניעות, ואני רוצה שתהיי בת ישראל כשרה, רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בנים סימן ט') צניעות שבאשה מזכין לה לבנים הגונים, וצריכים מאד מאד לשמר לא להתחבר עם בני אדם שאינם מהגנים, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות הרחקת רשעים חלק ב' סימן ד') יש בני אדם שהם מינים ואפיקורסים גדולים, אבל הם אינם מגלים אפיקורסות, ואין בן אדם יודע לשמר את עצמו מהם, אבל על ידי מדת הצניעות אדם נצול מאלו אפיקורסים, ולכן אני מאד מבקש אותך שתשמרי מאד מאד על דבר זה להיות בת צנועה הן בלבוש והן בדבור, וממש תגרמי לי נחת גדול מאד, ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא לעשות לך טוב בחייה, שלא יחסר לך שום דבר, ותהיה הכי מאשרת בחייה, רק תציתי אותי.

נא ונא ראי לבא לבית ספר בזמן, ושיהיה לך דרך ארץ להמורה, וכן לההורים, ובזכות זה יהיה לך טוב בחייה.

המאחל לך שבת שלום

ראי לכתב לי מכתב וממש תחיני

ג' תשנט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים "חסידי ברסלב" הגרים ביבנאל "עיר ברסלב"
הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד

חסידי השם יתברך שאנחנו זוכים לקבל עוד שבת קדש בזה
העולם, אשר השמחה הזו עולה על כל השמחות, כמובא בדברי

רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ז) אָשֶׁר צָרִיךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד
 בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ וְעַל יְדֵי זֶה זֹכִים לִידֵי יְרָאָה, לִירֵא וּלְפַחַד רַק מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן סימן
 קע"ז) שְׂאֵתֶם צָרִיכִים לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד שְׂאֵתֶם יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת
 כְּזֶה, וּבְאֲמַת כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מִתְחִילִים לְהִתְבּוֹנֵן עַל פְּחִיתוֹת מַעֲשֵׂינוּ מִה
 הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, הֵינּוּ נֹאכְדִים לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם, וְלִכְּן
 רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, בְּפֶרֶט בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ הַזֶּה שֶׁהוּא גַם רֹאשׁ
 חֹדֶשׁ שְׁבַט, וְכָל אֲבֵא צָרִיךְ לְשַׁמֵּר עַל הַבָּנִים שְׁלוֹ שִׁיחֵיו אִתּוֹ בְּעַת
 הַתְּפִלָּה, וְאֵל יֹאמֶר שְׁבִנוּ קֶטֶן, כִּי כֶךָ מוּבָא (תנא דבי אליהו רבה פרק
 י"ד) מַעֲשֵׂה בְּאֲדָם אֶחָד שֶׁהָיָה עוֹמֵד הוּא וּבְנוֹ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְכָל
 הָעַם עוֹנִין אַחַר הָעוֹבֵר לְפָנָי הַתְּבָה הַלְלוּיָהּ, וּבְנוֹ עוֹנֵה דְבָרִים שֶׁל
 תְּפִלוֹת, אָמְרוּ לוֹ, רֵאֵה בְּנֵךְ שֶׁהוּא עוֹנֵה דְבָרִים שֶׁל תְּפִלוֹת, אָמַר
 לָהֶם, מָה אַעֲשֶׂה לוֹ תִינוּק הוּא, יִשְׁחַק, שׁוֹב לְמַחֵר עֲשֵׂה כְּאוֹתוֹ עֲנִין,
 וְכָל הָעַם עוֹנִין אַחַר הָעוֹבֵר לְפָנָי הַתְּבָה הַלְלוּיָהּ, וְהוּא עוֹנֵה דְבָרִים
 שֶׁל תְּפִלוֹת, אָמְרוּ לוֹ, רֵאֵה בְּנֵךְ שֶׁהוּא עוֹנֵה דְבָרִים שֶׁל תְּפִלוֹת, אָמַר
 לָהֶן, מָה אַעֲשֶׂה תִינוּק הוּא יִשְׁחַק, כָּל אוֹתָן שְׁמוֹנֵת יְמֵי הַחֵג עֲנֵה
 בְּנוֹ דְבָרִים שֶׁל תְּפִלוֹת, וְלֹא אָמַר לוֹ דְבַר, אָמְרוּ, לֹא יֵצֵאת אוֹתָהּ שָׁנָה
 וְלֹא שָׁנָתָ וְלֹא שְׁלֶשָׁה, עַד שְׁמַת אוֹתוֹ הָאִישׁ, וּמִתָּה אֲשֶׁתּוֹ, וּמִתּוֹ בְּנוֹ,
 וּמִתּוֹ בֶּן בְּנוֹ, וַיֵּצְאוּ לוֹ חֲמֵשׁ עֲשָׂרֵה נְפֹשׁוֹת מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ, וְלֹא נִשְׁתַּיֵּר
 לוֹ אֶלָּא זוּג אֶחָד שֶׁל שְׁנַי בָּנִים בְּלִבָּהּ, אֶחָד חֲגַר וְסוּמָא, וְאֶחָד שׁוֹטָה
 וְרָשָׁע; רוּאִים מִזֶּה שֶׁאֲפִלוּ כְּשֶׁהִתִּינוּק בָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת עִם אָבִיו,
 וְאִינוּ מִתְּפַלֵּל, רַק מִפְּרִיעַ אֶת אַחֲרִים וְעוֹנֵה דְבָרִים שֶׁל תְּפִלוֹת נֶעְנֵשׁ,
 עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה כְּשֶׁאָדָם מְזַלְזֵל וְאִינוּ מְבִיא אֶת יְלָדוֹ לְבֵית
 הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל, אוֹ אֲפִלוּ שְׁכַבְרָה מְבִיא אוֹתָם לֹא אֲכַפֵּת לוֹ שֶׁהֵם
 יוֹשְׁבִים בַּחוּץ וְלֹא מִתְּפַלְּלִים אֶלָּא עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה שְׁטוֹת וְהֶבֶל, אִיזָה
 עֲנֵשׁ מִקְבָּלִים עַל זֶה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלִכְּן רָאוּ לְשַׁמֵּר עַל הַיְלָדִים

שְׁלֹכֶם, וְלִהְיֶה דִיר בְּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם שְׁלֹמָה, שְׁיָבוֹאוּ לְהִתְפַּלֵּל, וַיֵּשְׁבוּ
עַל יְדֹכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֵק, כִּי הֵעָקַר
בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הִתְחַזְּקוֹת, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף
זְכוּת, כִּי עַל כָּלֶם עוֹבֵר צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשָׁרִי
מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמֵּד וְלֹא נִשְׁבֵּר, וְעוֹד זוֹכֵה לְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר זֶה
זְכוּת מְאֹד גָּדוֹל, וְאֲשָׁרִי מִי שֶׁעוֹסֵק לְשִׁמְחָה וְלִהְיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חֵי, וְזֶה
מַעֲלַת הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְדַעְתוּ הַקְּדוּשָׁה, וְלִכֵּן
אֲשָׁרִי מִי שִׁיּוֹצֵא עַל כָּל פְּנִים פְּעַם בְּשָׁבוּעַ לְהַפִּיץ, וְאֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי
שִׁיּוֹצֵא בְּכָל יוֹם, וּמִכְּטָח לוֹ שִׁיחֹזֵר עִם שְׁפַע, רַק צְרִיכִים רְצוֹן חֲזֵק
לְחַזֵּק וְלֵאמֹץ וְלִשְׁמַח אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי עָרַב שֶׁבֶת קִדְשׁ לְסִדְרָא וְאֵרָא כ"ט שְׁבַט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵי לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב"
הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שָׂרָק יָכוֹל
לְהִתְנַדֵּב לְמַד"א, אוֹ לְהִיּוֹת נֶהֱג אֲמִבּוֹלָנֶס, אוֹ שִׁיִּצְטָרֵף לְקוֹרֶס
שֶׁל חוֹבְשִׁים, תְּבֵא עָלָיו בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי אֵינְ עוֹד מְצוּהָ יוֹתֵר
גְּדוֹלָה מְזוֹ, מְלֵהֲצִיל נֶפֶשׁ בֵּר יִשְׂרָאֵל, כְּמֵאמָרֶם ז"ל (פְּכָא בְּתָרָא י"א).
כָּל הַמְקִיִּים נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל כְּאֵלוֹ קִיִּים עוֹלָם מְלֵא; וְזָכְרוּ הֵיטֵב
מִה יִשְׂאָר מֵאַתְּנוּ, רַק מִה שֶׁעֲשִׂינוּ טוֹבוֹת לְהַזוּלָּת.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַיּוֹת שֶׁהִקְמֵנוּ
"בֵּית הַוִּירָאָה" שְׁכָל אֶחָד יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, אִם יֵשׁ לוֹ אֵיזָה שְׂאֵלָה לְשֵׂאל

שִׁישָׁאֵל, כִּי תוֹרָה הוּא וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיךְ, וְלֹא צָרִיכִים לְהִתְבַּיֵּשׁ, כִּי אֲנִי מְאֹד רוֹצֵה שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ יִהְיֶה קְהֵלָה שֶׁל תּוֹרָה וְחֶסֶד, וְקִדְשָׁה וְטָהֳרָה.

הַמְּאַחֵל לָכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם

ג' תשס"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שֶׁבֶת קִדְשׁ לְסִדְרָא וְאַרְא כ"ט טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
וּבְפֶרֶט אֵיךְ שְׂאַתָּה מִתְחַזֵּק.

בְּעֵינֵי לְדָה וְכו', צָרִיכִים לְלַכֵּת אַחַר עֲצַת הָרוּפְאִים הַמְּמַחִים
וְלֹא לְפַחַד מִשּׁוֹם דְּבָר, וְגִדּוֹל אֲדוּנִינּוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, רַק תִּתְחַזְּקוּ
יַחַד, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׂמֵחוֹת.

הַדְּבִק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהִיג
אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וּבְצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גָּדוֹל דְּבָר קָטָן
לֹא נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאַצִּיל הָעֲלִיּוֹן.

הַמְּאַחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם

ג' תשס"ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שֶׁבֶת קִדְשׁ לְסִדְרָא וְאַרְא כ"ט טַבַּת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה לתזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, וצריכים להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך כי זה החיים של אדם, כי ככל שאדם מכניס את עצמו באמונה הקדושה כל החיים שלו משתנים לטובה, ולכן תתחזק מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ותראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זה הצלחה נצחית הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שזוכה להיות חזק בתפלה, אז טוב לו כל הימים.

המאחל לך שבת שלום

ג' תשסג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך שהכל יסתדר על צד הכי טוב, אל תפחד, כי אתה צריך לדעת שזה הרבה פעמים קורה ולא צריכים להכנס בלחץ מזה, כי כל דבר בזה העולם יש תרופה, העקר תחיו ביחד באהבה אחוה ורעות וזה יהיה כל הנחת רוח שלי, כי מסרתי את נפשי לחתן אתכם כדי שאזכה לראות אצלכם נחת.

המאחל לך שבת שלום

ג' תשסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו
נִצַּח

לנכון קבלתי את מכתבכם ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מכם איך שאתם מסתדרים יחד, תשתדלו רק לאהב אחד את השני
תשתדלו להבין אחד את השני ועל ידי זה תצליחו בחייכם.

נא ונא אל תכנסו בלחץ וביאוש כי גדול אדונינו ורב להושיע,
והקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אתכם, רק תהיו חזקים ואז תראו
את הנסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש ברוך הוא, העקר תרגילו
את עצמכם לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לכם שבת שלום

ג' תשסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה

לנכון קבלתי את מכתבך

אני מאד מאד שמח שלקחת את עצמך להתבודד להקדוש
ברוך הוא, ואני מאד מקנה שיהיה לך עוד טוב בחיים, רק תתחזקי
ואל תסתכלי על שום דבר, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ועוד
נשמע ונתבשר אצלך בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום

ג' תשסו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאת
מחנכת את הבנות הגדולות מפתה ח', ואני רואה שנוי לטובה,
וזה השג גדול מאד שעשינו שהבית ספר יהיה דבר אחד והחוגים
יהיו דבר שני, וככה אחד לא יכנס בתחום של השני, וכיחד נצליח
להחדיר בבנות יראת שמים שלמה.

את התודה הכי גדולה מגיעה לך, כי את משקיעה בבנות את כל
הנשמה שלך, ואני מאד מאד מעריך את זה, ולכן אני מאד מבקש
אותך תתחזקי ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך כי גדול
אדונינו ורב להושיע, ואני מאד מבקש אותך שתשתדלי רק שיהיה
שלום בינך ובין כל המורות, כי אני רוצה שיהיה אורה של שלום
ושלום בקהלה וזה מתחיל בבית ספר, וכמוכן זה מתחיל בפתח
הגדולה, כי כלם מסתכלות על הפתח הגדולה שבבית הספר, ולכן
אין שאת תתנהגי כך יהיה אצל כלם.

נא ונא תעשי כל מיני מאמצים שבעולם לשמר על הבריאות
שלך, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות
תמיד אצלך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשסז. תקעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך עם השירים ומאד מאד אני שמח
שתלמד אותם את הנגונים האלו, וכדאי גם להוסיף י-ה אכסף
נסח קרלין כי זה נגון אשר מאד מאד מעורר ומושך את הלב אליו
יתברך, ואני חושב שכל הנגונים שרשמתי לי זה כבר מספיק, כי
תפסת מרבה לא תפסת, מספיק עשרים נגונים שילמדו זה יהיה
קדוש שמים מאד מאד להקהלה שלנו, שיראו איך שהפכנו הכל
מהקצה אל הקצה.

חזק ואמץ באמונה פשוטה בו יתברך ותרגיל את עצמך לדבר
אל הקדוש ברוך הוא על כל פנים חמש דקות, כי כל דבור ודבור
שמדברים אל הקדוש ברוך הוא זה הצלחה נצחית הצלחה כזו
שאין לתאר ואין לשער כלל, והקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד תבשר
לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים תקעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח

לנכון קבלתי את מכתבכם ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב
ממכם, תראו להתחזק יחד ושתשתדלו שיהיה ביניכם שלום והבנה
הדדית ואחד יעזר לשני, ובזה תגרמו לי נחת רוח גדול מאד מאד,

קצו

בנחל

כרך קנ"ט

אשר

והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר אצלכם בשורות משמחות
תמיד.

המאחל לכם שבת שלום

ג' תשסח. תקעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח
לנכון קבלתי את מכתבכם וגדל שמחתי לשמע הטוב מכם
אין לתאר ואין לשער כלל, יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תשמחו
אותי, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות
תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשסט. תקעט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע איך שאת
שמחה ועליזה ואת משתדלת מאד מאד להתקדם ביראת שמים
ואת אוהבת את הבית ספר והמונה, יעזר הקדוש ברוך הוא שתהי
בת יראת שמים ויאיר עליך תמיד השכינה, ונשמע ונתבשר אצלכם
בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תשע.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז באמונה פשוטה בו
יתברך, ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים
ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה בעצמו אלא
בהשגחת המאציל העליון.

אין מלים להודות לך על כל מה שאתה עושה בעדי, והקדוש
ברוך הוא בודאי ישלם לך חזרה.

העקר בזה העולם צריכים הרבה סבלנות לא להרביץ לילדים,
כי בבית מאד מאד קשה להנהיג את הבית בלי סבלנות, וכן לאשה
צריכים סבלנות, ואסור להרביץ לילדים, צריכים לזכר כי ילדים הם
קשים ואשרי מי שמחזיק מעמד אתם.

נא ונא תחזיק מעמד ואז תראה את הנסים שיעשה עמך הקדוש
ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתמיד תחשב ממנו יתברך
ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשעא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
עכשו הראו לי את המכתב שכתבתי והחליפו את השם שלך
עם שם אחר, כי לך כתבתי שתעזר להאברך ידידנו ר' ... גרו יאיר

לקנות את הבית, אבל זה לא שייך אליך כל העניין של המשפטים והמשטרה, זה נאמר לאחר מאנשי שלומנו, ולכן התערב שני המכתבים במכתב אחד ואתך עמך הסליחה.

עם כל זאת צריכים לדעת שהכל בהשגחה פרטית, ולכן אנחנו צריכים לחזור בתשובה שלמה ולראות שהקדוש ברוך הוא לא יעזב אותנו, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות בעולם הזה ובעולם הבא, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשעב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחיזק את עצמך לבקש ולהתחנן ממנו יתברך שתזכה לעבר על הכל, וכבר לא יהיה לך משפטים, העקר תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך שבת שלום

ג' תשעג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא כ"ט טבת ה'תשס"ז שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאתה בא בכל יום ללמד בכולל "אור הצדיק", זה חלקי מכל עמלי,

וּתְשַׁדְּדֵל לֹא לְהַחְסִיר יוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה אִיךְ שְׁתַּרְגִּישׁ אַחֲרֵת בְּחַיֶּיךָ,
כָּל הַחַיִּים שְׁלֶךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע שֶׁהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט וְדָבָר
גָּדוֹל דְּבַר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן,
וּכְפִי שְׁמַחְדִּירִים בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי זֶה הַכֹּל
מִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם וְכֵן תַּחֲזִק אֶת
עֲצָמְךָ עִם קְנֻטְרָס אֶחָד, וְזֶה יִבְיֵא לְךָ הַתְּחִזְקוֹת עַל כָּל הַיּוֹם.

שָׁמַר מְאֹד עַל הַשְּׁלוֹם בֵּית שְׁלֶךְ וְתִדּוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת,
וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶתְּךָ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַכֹּל
תְּלוּי בְּשְׁלוֹם בֵּית, וְכַמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן
ס"ט) אֲשֶׁר כָּל הַפְּסָף בָּא לְאָדָם בְּזְכוּת הָאִשָּׁה, וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אָמְרוּ (בְּבֵא מְצִיעָא נ"ט). אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִירוּ תְּכַבְּדוּ
וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ, וְלִכֵּן תִּשְׁמַר מְאֹד עַל הַשְּׁלוֹם
בֵּית שְׁלֶךְ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמַּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֵּית שְׁלוֹם

ג' תשעד. תקפד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שֶׁבֵּית קָדֵשׁ לְסֹדֵר וְאִרְאֵה רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְאֻכָּזֵב שֶׁלֹּא הֵייתָ הַיּוֹם בְּלִילָה בְּשַׁעוֹר שְׁלוֹמֵדִים
הַלְכוֹת טְהוֹרָה, הָאֵם אֶתָּה לֹא יוֹדַע שְׁזֶה גּוֹבֵל עִם כְּרַתוֹת רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן? הֲרֵי זֶה לֹא צָחוּק, מְשַׁחֲקִים עִם אֵשׁ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ
אוֹתְךָ שְׁתַּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, אַחֲרַי כִּי תִתְחַרֵּט אֲבָל תִּהְיֶה מִהַצּוֹעֵקִים

וַאִינֶם נֶעֱנִים, כִּי אֲסוּר נִדָּה זֶה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְיִכּוּלִים לְקַבֵּל עַל זֶה עֲנֵשׁ קָשָׁה מְאֹד שֶׁלֹּא יוּכְלוּ אַחֵר כֶּף לְצִאת מִזֶּה, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִתְפַּלֵּא עָלֶיךָ לָמָּה לֹא הָיִיתָ הַלֵּילָה כְּשֶׁלְּמִדּוֹ הִלְכוֹת טְהָרָה.

הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בַּיַּדֶּיךָ כִּי סוּף כָּל סוּף אִם לֹא תִלְמַד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם מִקְרָא מִשְׁנָה גְּמָרָא אֶפְלוּ קִצָּת דְּקִצָּת יִתְחִיל אֲצִלְךָ הַצָּרוֹת, וּמָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת זֶה?

אֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמְכַל שְׁכֵן לֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב

ג' תשעה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֲרָא רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לָמָּה בְּעֵלְךָ וּבְנֶךָ צְרִיכִים לְחַכּוֹת עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ וַיְזָה לְאַרְצוֹת הַבְּרִית, יְכוּלִים לְנַסֵּעַ לְקַנְדָּה אוֹ לְאַנְגְּלִיָּה וְשֵׁם יִהְיֶה לָהֶם הַצְּלָחָה, כִּמָּה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים לְשֵׁלֵם אֶת הַחֻבּוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח לָכֶם בְּשִׁפְעַע, וְלָכֵן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לָמָּה אַתֶּם צְרִיכִים לְבוֹא דוֹקָא לְאַרְצוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר פֶּה הַמְּצַב עִכְשָׁו בְּלִתִּי נִסְבָּל.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֲצִלְכֶם בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב

ג' תשעו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא ראש חדש שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.
ראה לחזק את עצמך לחדש בכל יום איזה חדוש בתורה, כי
רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ה) אשר חדושין דאורייתא
זה תקון גדול לפגם המת. הקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר
בשורות משמחות תמיד.

הדבק את עצמך בו יתברך כי אין לנו בזה העולם רק הדבקות
בו יתברך, ואשרי מי שחזק בזה ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשעז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא ראש חדש שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאת
יוצאת להפצה, כי זה התקון שלנו, והלוואי שנזכה להפיץ בכל יום
ואז טוב לנו כל הימים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע תפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשעה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא ראש חדש שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז ושום דבר שבעולם
לא יוכל לשבר אותך, ותתחזק באמונה כי איש אמונות רב ברכות,
ואשרי מי שחזק באמונה אז יבוא לו כל הברכות בעולם.

ראה לעורר בשביל יתר חלקי הגמרות מהש"ס, כי אם לא
מעוררים אותם הם ישכחו לגמרי, ולכן תהיה חזק, והקדוש ברוך
הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשעט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא ראש חדש שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז באמונה פשוטה בו
יתברך, ותכניס בעצמך איך שאין בלעדו יתברך כלל והכל לכל
אלקות גמור הוא, וכפי שתחדיר בעצמך ידיעות אלו אז כל החיים
שלך ילכו כבר בצורה אחרת, כי כל הצרות שאדם סובל זה רק
מחמת חסרון אמונה, כי באמת אם היה לאדם אמונה פשוטה בו
יתברך והיה יודע שהכל ממנו יתברך היה בנקל מקבל את כל
היסורים, והיה מבטלם גם כן, וראוי לך ללמד עכשו את המאמר
בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ג ולהגיד על זה התפלה בלקוטי
תפלות וזה יועיל לך לעבר על כל הצרות והחלישות הדעת שאתה
עובר.

תִּאֲמִין לִי שֶׁהַכָּאֵב שֶׁלְךָ נֹגַע לְלִבִּי, וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֲזַק מְאֹד
מְאֹד, וְאַנִּי מְקוּוֹה לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְאִז הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ
לְטוֹבָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, רַק חֲזַק
וְאֲמֵץ וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב

ג' תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ב' שְׁבֻט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם רַב אֶל נָשִׁי אֲנִי"ש הַגְּרוֹת בִּיבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב הוּי"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתּוֹ תָּמִיד

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזְּכִינוּ לְהַקִּים קַהְלָה כָּל כֶּף יָפָה, שֶׁעֲכָשׁוּ
מִתְחִילִים לְרֹאוֹת אֶת הַיָּפִי שֶׁל הַקַּהְלָה שְׁלָנוּ, אַחֲרֵי הַבְּרוּר שֶׁבִּרְרוּ
אֶת הַגְּנֻבוֹת וְהַשְׁחִיתוֹת שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁו, וְכָל הַהַקְלָוֹת שֶׁהִקְלוּ
בְּדַבָּרִים, הַהַפְקָרוֹת שֶׁהָיָה נִפְסָק, אֵין יוֹתֵר הַפְקָר בְּקַהְלָה שְׁלָנוּ,
עַכְשָׁו מִתְחִילִים לְרֹאוֹת אֶת הַיָּפִי שֶׁל הַקַּהְלָה שְׁלָנוּ, קֹדֶם כָּל נִכְנָס
אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה בְּקַהְלָה שְׁלָנוּ, הֵנָּה הַקְּמַנּוּ בֵּית הוֹרָאָה וְזֶה מְאֹד
מְאֹד חָשׁוּב שֶׁכָּל אִשָּׁה שֵׁיִשׁ לָהּ שְׂאֵלָה, אֶפְלוּ שְׁנֵדָמָה לָהּ שְׂזָה
שְׂאֵלָה קְטָנָה אֲסוּר לְהַגִּיד כָּכָה, אֶלֶּא צְרִיכִים לְדַעַת כִּי כָּל דְּבָר זֶה
חָשׁוּב לְדַעַת, וְכָל דְּבָר צְרִיכִים לְשְׂאֵל, אֶפְלוּ שְׁנֵרֵאָה לְךָ כְּמוֹ שְׂאֵלָה
קְטָנָה, וּבִפְרָט אֵלוּ שֶׁזְּכּוּ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה וְאֵין לָהֶם רַקַּע מִהֵיחֲדוֹת
כְּלוּם, מְכַרְחוֹת לְשְׂאֵל, וּבִפְרָטֵי פְּרֻטִיּוֹת בְּעֲנִין טְהוֹרַת הַמְּשַׁפָּחָה שְׂזָה
כְּרֵתוֹת, וְכֵן בְּעֲנִין שְׂבֵת שְׂזָה סְקִילָה, וּבְעֲנִין טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן שְׂזָה מִיתָה חֲנִיקָה, כִּי פֹה מְשַׁחֲקִים עִם אִשׁ, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים
אֲנַחְנוּ בְּנֵי וּבְנוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַרְנוּ אֶת נַפְשָׁנוּ בְּשִׁבִיל הַקְּדוֹשׁ

ברוך הוא במשך אלפים שנה אנחנו רוצים קהלה שתעשה נחת רוח להקדוש ברוך הוא כל הרצון שלי עם הקהלה הוא להראות להקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם אל תהיה מאכזב כביכול מבניך ובנותיך, בא ותסתכל בקהלה שלנו ולכן אני פונה אליכן נשים יקרות שאתן תהיו המתחילות, ואם אתן תהיו חזקות אני מבטיח לכן שבעליכן יהיו חזקים, כי חכמינו הקדושים אומרים דרכו של איש לחזור אחר אשה; גבר הולך אל האשה, ולכן בעליכן צריכים אתכן ואם אתן תהיו חזקות ביראת שמים אם אתן תהיו חזקות באמונה בהקדוש ברוך הוא אני מבטיח שבעליכן והילדים שלכן גם כן יהיו חזקים ביראת שמים, הכל מתחיל אתכן, ולכן האשה נקראת עקרת הבית, היא עקר הבית.

ברוך השם בקהלה שלנו אין יותר הפקרות אצל הגברים מתחילים להרגיש אוריה של תורה, יש כולל שלומדים מעשור עד ארבע ויש כולל שלומדים שתי שעות ביום שזה גם כן טוב, ואני ינקה את הקהלה שלנו מכל מיני חפפניקים, אין יותר חפפניקים אין יותר קולות, מי שירגיש שהקהלה זה לא בשבילו כל הכבוד תצא מאיפה שתמצא, יש לנו שתי יציאות מיבנאל, אחד למעלה דרך עפולה ואחד למטה דרך טבריה מאיפה שרק רוצים לצאת שיצאו אנחנו נמסר את נפשנו לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא, חסדי השם יתברך זכינו שעוד בן ובת מהקהלה שלנו מתחננים מחר, שזה לי שמחה מאוד מאוד גדולה כי הבת היא תלמידה בית פיגא והבן הוא תלמיד שלמד אצלי, ואשרי מי שיעזר להם בהכנסת פלה ולעזור ולעשות חסד שזה הענין שלנו, ומי שיכול לעזור שימסר את הכל לאבי החתן ודי לחכימא לר' ... גרו יאיר אנחנו בנינו את הקהלה שמבססת על חסד זה מה שהקדוש ברוך הוא אוהב, חסד, שאחד יעזור לשני, ולכן אני מאוד מבקש אתכן תעשו חסד אחת עם השנייה כי אתן לא יכולות לתאר ולשער את גדל השמחה והנחת רוח שיש

לי כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ שֶׁהִנֵּה יֵשׁ יוֹלְדֵת וְכִמָּה נָשִׁי אֲנִי מְבַשְׁלוֹת לָהּ, עוֹזְרוֹת לָהּ, וְכִכָּה יִהְיֶה חֲזָרָה שָׁגַם אֶת תִּיּוֹהֵי בַעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹלְדֵת וְגַם לָךְ יַעֲזֹרוּ, כִּי מֵה שְׁעוֹשִׁים לְהַזְוֹלֵת מְקַבְּלִים חֲזָרָה, וּבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ יִשְׁתַּבַּח שֶׁל מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּל שָׁבוּעַ יֵשׁ לָנוּ שְׁתַּיִם אוֹ שְׁלֹשׁ יוֹלְדוֹת בֶּן יִרְבּוּ, פְּרָעָה מְאֹד פֶּחַד מְזֵה וְאָמַר לְאֲנָשָׁיו הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה הוּא פֶּחַד שְׁנִתְרַבֶּה, כְּמוֹ כֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מִפְּחַד שְׁאֲנַחְנוּ נִתְרַבֶּה אֲבָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר בֶּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ, לֹא יוֹעִיל לָךְ שׁוֹם דְּבַר סֵמ"ךְ-מ"ם טָמֵא מְטָמֵא, הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ בֶּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ. הָאֲמָהוּת.

אֲבָל הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים שִׁיְהִיָּה לָנוּ קְהֵלָה קְדוֹשָׁה, קְהֵלָה שְׁעוֹשִׁים אֶת הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, קְהֵלָה שְׁעוֹשִׁים חֶסֶד, אֲנִי לֹא רוֹצֶה בְּקְהֵלָה שְׁלָנוּ שְׁיִמְצָא אִשָּׁה אַחַת שְׁמַעֲשֵׂנָת, קִשָּׁה לָךְ? תַּעֲזֹבֵי אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, מְכַל שֶׁכֵּן הִנְגַע שֶׁל סָמִים, אֲנִי יַעֲקֹר אֶת זֶה, אֵינְךָ אֲצַלְנוּ דְּבַר כְּזֶה, וְלֹא יִהְיֶה דְּבַר כְּזֶה, וְאִם יֵשׁ אֲנִי יַעֲקֹר אֶת זֶה מִהַשָּׁרֵשׁ, אֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם קְהֵלָה יִפֶּה, קְהֵלָה שְׁאֵינְךָ לָנוּ מֵה לְהַתְּבַיֵּשׁ מִשׁוֹם קְהֵלוֹת בְּעוֹלָם, וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן יֵשׁ לָנוּ בֵּית הוֹרָאָה, שֶׁכָּל אִשָּׁה שְׁיֵשׁ לָהּ שְׁאֵלָה שְׁתִּתְקַשֵּׁר אֶל ר' .. אוֹ אֶל ר' .. אוֹ אֶל הַרְבֵּ... שְׁלֹשׁ אֵלוֹ הֵם הַמּוֹרֵי צֶדֶק שְׁלָנוּ וְהֵם מְנַהֲלִים אֶת הַבֵּית הוֹרָאָה, וְהֵם מְחַבְּרִים עִם רַבָּנִים יְרָאֵי הַשֵּׁם, צְרִיכִים לְדַעַת תּוֹרָה הִיא וְלִלְמַד אֲנִי צְרִיךְ, לֹא צְרִיכִים לְהַתְּבַיֵּשׁ כִּי לֹא הַבִּישׁוֹן לָמַד, מִי שְׁמַתְּבִישׁ הוּא אֵף פַּעַם לֹא יִלְמַד, צְרִיכִים לְשָׂאֵל וְאֲנִי רוֹצֶה שְׁכַלְם כָּל הַנָּשִׁים יִהְיוּ בְּשַׁעוֹר שֶׁל ר'... שְׁנוֹתֵן לְפָנַי הַדְּרָשָׁה שְׁלִי כִּי תִמִּיד לּוֹמְדִים הִלְכוֹת מֵה שְׁלֹא יִדְעוּ, תִּמִּיד יֵשׁ מֵה לְלַמַּד, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן נִפְסַק הָעֵדֶן שֶׁל הַהִפְקָרוֹת, אֲנַחְנוּ רוֹצִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁרֶה בֵּינֵינוּ, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹרֶה בְּמָקוֹם שְׁיֵשׁ זְמָה, וּבְמָקוֹם שְׁיֵשׁ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן שְׁמָה הַפְּקָרוֹת פְּרִיצוֹת.

הִנֵּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹזֵר לִי בְּמִסִּירַת נַפְשׁ מִסִּרְתִּי אֶת נַפְשִׁי

פִּשְׁטוֹ כַּמְשָׁמְעוּ, הֵייתִי עַר לִילוֹת עַד שֶׁתִּקְנַתִּי אֶת הַחוּגִים לְבָנוֹת הַיְקָרוֹת שֶׁלְּנֹו שְׁלֹא יִלְכוּ לָנוּ לְאָבוֹד, וְהַבְּנוֹת מְאֹד שֶׁמַּחֹות עִם הַחוּגִים שֶׁלְּנֹו, אֲנִי רוֹצֶה לְשַׁפֵּר אֶת זֶה, לִיפּוֹת אֶת זֶה שֶׁיְהִיָּה טוֹב לְבָנוֹת, עַד שֶׁאֲנִי יוֹכֵל לְחַתֵּן אוֹתָן, הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים שֶׁהַבְּנוֹת שֶׁלְּנֹו יִהְיוּ שְׁמוֹרוֹת, הַחוּגִים לְבָנוֹת זֶה רַק לֵאלֹו שְׁלוֹמְדוֹת בְּבֵית סֵפֶר שֶׁלְּנֹו, נִקְדָּה! אֲנִי לֹא יְכוֹל לְתַת לְבָנוֹת שְׁלֹא לומְדוֹת בְּבֵית סֵפֶר שֶׁלְּנֹו לְהַכְנִס לַחוּגִים, וְהֵייתִי מְאֹד מְאֹד מְעַנֵּן שֶׁאֲתֵן תַּעֲזָרוּ לִי בְּמָה שֶׁרַק יְכוֹלִים בְּשִׁבִיל הַבְּנוֹת, כִּי הֵם הַעֲתִיד שֶׁלְּנֹו, לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן כִּלְּן יִתְחַתְּנוּ, וְהֵם הָאֲמָהוֹת הַבָּאוֹת שֶׁלְּנֹו, וְלִכֵּן אֲנִי רוֹצֶה שֶׁאֲתֵן תַּהֲיוּ הַדְּגָמָא הַחַיָּה שֶׁלָּהֶם, לֹא לְלַכֵּת עִם בְּגָדִים צְמוּדִים, שֶׁיְכוֹלִים לְסַפֵּר כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר, לֹא לְלַכֵּת עִם חֲלֻצוֹת שְׁקוּפוֹת, לֹא לְלַכֵּת עִם חֲצָאִיוֹת קְצָרוֹת, וְשְׁלֹא יִרְאוּ אֶת הַשְּׁעָרוֹת בַּחוּץ, אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שֶׁיְכוֹלָה לְהוֹרִיד לְגַמְרִי אֶת הַשְּׁעָרוֹת, אֲבָל מִי שְׁלֹא יְכוֹלָה שְׁלֹא יִרְאוּ אֶת הַשְּׁעָרוֹת שְׁלָהּ, כִּי אֲזַכֵּל הַקְּלָלוֹת הֵיא מִמְשִׁיכָה עַל עֲצָמָהּ וְעַל בַּעֲלָהּ וְעַל הַיְלָדִים וְעַל כָּל הַבֵּית, כָּךְ כְּתוּב בַּזֹּהַר (נִשְׂא קכ"ה). אֲנִי רוֹצֶה שֶׁהַשְּׁכִינָה תִשְׁרָה בִּינֵינוּ, שְׁבֵת זֶה הַמַּתְנַה שֶׁנִּתֵּן לָנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים כָּל כָּךְ לְשִׂמְחָה עִם הַשְּׁבֵת, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְנַצֵּל אֶת הַשְּׁבֵת לְשִׂמְחָה, חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים אֲפֹלוּ אָדָם שֶׁעָבַר עַל כָּל הַעֲבָרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בַּר מִינֵן, אֲפֹלוּ עַבְדַּ עַבּוּדָה זָרָה, אֲבָל כִּיּוֹן שֶׁשׁוּמֵר שְׁבֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל לוֹ, שְׁבֵת זֶה כְּבִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים כָּל כָּךְ לְשִׂמְחָה שֶׁאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְשִׂמְרַת שְׁבֵת, צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הַבְּנוֹת לְאֶסְף אוֹתָן, אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שֶׁיְכוֹלָה לְאֶסְף אֶת הַבְּנוֹת, לֹא שֶׁאֲתֵן רַק עוֹזְרוֹת לְכֵן וְלְבָנוֹת שֶׁלְּכֵן, אֲלֹא אֲתֵן עוֹזְרוֹת לִי, וְלֹא שֶׁאֲתֵן עוֹזְרוֹת לִי, אֲתֵן עוֹזְרִים לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי הֶרְגַע שֶׁהַבְּנוֹת שֶׁלְּנֹו יִהְיוּ שְׁמוֹרוֹת שֶׁיְהִיָּה לָהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם, הַבְּנוֹת הַגְּדוֹלוֹת יִמְשְׁכוּ אַחַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִמִּילָא שֶׁאֵר הַבְּנוֹת גַּם כֵּן יִמְשְׁכוּ אֶת עֲצָמָם לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל אוֹי וְאֲבוֹי אִם הַבְּנוֹת

הַגְּדוּלוֹת יִהְיוּ מְקַלְקְלוֹת, אִזְ כָּל הַמַּעֲרֶכֶת יִהְיוּ מְקַלְקְלוֹת, הַכֹּל הוּלֵךְ כְּפִי הָרֵאשׁ, אִם הָרֵאשׁ בְּסֵדֶר אִזְ כָּל הַגּוֹף בְּסֵדֶר, וְאִי וְאִבּוֹי אִם הָרֵאשׁ לֹא בְּסֵדֶר אִזְ כָּל הַגּוֹף לֹא בְּסֵדֶר, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים כִּלְה שְׁעֵינִיָּה יָפוֹת אֵין כָּל גּוֹפָה צְרִיךְ בְּדִיקָה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשָׁמֵר עַל הָעֵינַיִם שְׁלֵנוּ, וּמִי הֵם הָעֵינַיִם שְׁלֵנוּ? הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ, אִם אֲנַחְנוּ נִשְׁמֵר עַל הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ נִהְיָה שְׁמוּרִים, אֲבָל תִּדְעוּ לָכֵן כְּדִי שִׁיְהִיָּה לָנוּ יְלָדִים טוֹבִים עַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבִכּוֹת לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה לֹא הוּלֵךְ כָּל כֶּף קַל.

לֹא מִזְמָן מְצָאוּ אֶת הַסְּדוּר שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע, סֵפֶר לִי צְדִיק אֶחָד שֶׁהוּא רָאָה אֶת הַסְּדוּר וַיֵּשׁ לְהַתְּפַלְאוֹת מֵהַכָּתוּב בְּתוֹךְ הַסְּדוּר, הוּא מְזַכֵּיר שְׁמָה אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַתְּלַמִּידִים שְׁלוֹ, בְּכָל חֵלֶק מֵהַתְּפִלָּה כְּתוּב שְׁמָה שְׁמוֹת שֶׁל תְּלַמִּידִים אֲחֵרִים, בְּתַפְלָה שֶׁל שִׁבְתַּי אֵיפֹה שֶׁכְּתוּב וְטַהַר לְבַנּוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת שְׁמָה רְשׁוּם שְׁנֵי הַנְּכָדִים, שְׁלוֹ הַרְבִּי רַבִּי בְּרוּךְ מִמְּזִבּוֹז, וְהַרְבִּי רַבִּי אֶפְרַיִם מְסִידֵלְקוֹב, שְׁנֵיהֶם הָיוּ אֲחִים שֶׁל פִּיגָא הָאֵמָא שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁמָה הוּא הַכְּנִיס אֶת הַנְּכָדִים שְׁלוֹ וְטַהַר לְבַנּוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת, שְׁמָה שְׁפָף דְּמַעוֹת עַל הַנְּכָדִים שְׁלוֹ, כְּמוֹכֵן לְמָה לֹא הַתְּפַלֵּל עַל אֲדַל הַבַּת שְׁלוֹ? וְלְמָה לֹא הַתְּפַלֵּל עַל הַבֵּן שְׁלוֹ צְבִי? אֵלָּא הוּא הָיָה בְּטוֹחַ שְׁשֵׁנִיהֶם יִהְיוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים, הוּא רָאָה אוֹתָם אֵיךְ מִתְּנַהֲגִים, רַבִּי צְבִי הָיָה צְדִיק נִסְתָּר בְּשִׁבְיָל זֶה לֹא מְדַבְּרִים כָּל כֶּף הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ, אֲבָל אֲדַל הִיא הִיתָה צְדִיקָת, פַּעַם שְׁאָלוּ אֶת רַבֵּנוּ ז"ל לְמָה הַסְּבָא שְׁלָכְם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִי"ע עָשָׂה עֵסֶק כָּל כֶּף גְּדוֹל עִם הַסְּבָתָא שְׁלָכְם? הָאֵמָא שֶׁל הָאֵמָא שְׁלָכְם, הָאֵמָא שֶׁל פִּיגָא הִיתָה אֲדַל, וְאֲדַל הִיתָה הַבַּת שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִי"ע, לְמָה הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִי"ע עָשָׂה כָּל כֶּף עֵסֶק מֵהַבַּת שְׁלוֹ אֲדַל? עָנָה וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲדַל תְּמִיד הִלְכָה עִם כְּסוּפִים לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ אֵנִי יְכוּלָה לְעַשׂוֹת אֶת הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? תְּמִיד דְּבָרָה אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

הוא, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי אוֹהֶבֶת אוֹתָךְ, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת שְׂמֵחָה וְעֵלִיזָה, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת צְדִיקָה, עִם כּסוּפִים כָּאֵלוּ הִיא הֶלְכָה, רבּונוּ ז"ל מְגַלֶּה לָנוּ (לקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ס"ו) אִם אָדָם מוֹצִיא מֵהֶפֶה שְׁלוֹ אֶת הַכּוּסוּפִים הַרְצוֹנוֹת שֵׁישׁ לוֹ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא בּוֹנֵה מִזֶּה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, וְכֵן אֹמֵר רבּונוּ ז"ל (לקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ל"א) וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל מְסַבֵּיר בְּאַרְיֻכוֹת (לקוּטֵי הֶלְכוֹת אוֹמְנֵי הֶלְכָה ד') כְּשֶׁאָדָם מוֹצִיא אֶת הַרְצוֹנוֹת שְׁלוֹ זֶה עוֹשֶׂה רַעַשׁ בְּשָׁמַיִם, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת אֲשֶׁה צְדִיקָה, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה יְלָדִים טוֹבִים, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה לְלַכֵּת בְּצַנִּיעוּת, רבּונוּ של עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה לְכַבֵּד אֶת בְּעָלֵי, אָנִי רוֹצֶה שֶׁהַבַּיִת שְׁלִי יִהְיֶה בֵּית שֶׁל תּוֹרָה, פֶּה זֶה נְדָמָה סֵתֵם דְּבוּרִים דְּבַרְתִּי הוֹצֵאתִי מֵהֶפֶה, לֹא, לֹא, מְסַבֵּיר רבּונוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל שְׁלֹמֶעֱלָה בְּשָׁמַיִם נַעֲשֶׂה מִזֶּה יַחּוּדִים גְּדוּלִים, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאֵד מֵאֵד אוֹהֵב כּוּסוּפִים שֶׁל יְהוּדֵי, וּבִפְרָט שְׂמוֹצִיא אֶת הַכּוּסוּפִים מֵהֶפֶה, וְלִכֵּן הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִי"ע הֶחֱשִׁיב מְאֹד אֶת הַבַּת שְׁלוֹ אֲדָל, כִּי תָמִיד הִיא הֶלְכָה בְּכּוּסוּפִים לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כֵּן אֹמֵר רבּונוּ ז"ל, וְלִכֵּן גַּם אֲתָן צְרִיכוֹת לְהַתְחִיל עִם כּוּסוּפִים וְרְצוֹנוֹת, לְהוֹצִיא מֵהֶפֶה רבּונוּ שֶׁל עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה יְלָדִים צְדִיקִים, אָנִי רוֹצֶה בְּנוֹת צְדִיקָנוּת, רבּונוּ שֶׁל עוֹלָם אָנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת הַרְצוֹן שְׁלֹךְ, אָנִי רוֹצֶה שֶׁהַבַּיִת שְׁלִי יִהְיֶה בֵּית שֶׁל תּוֹרָה, תּוֹצִיאֵנִי אֶת זֶה מֵהֶפֶה, אֲתָן לֹא יוֹדְעוֹת מֶה זֶה גּוֹרֵם לְמַעֲלָה בְּשָׁמַיִם, וְלִכֵּן הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע הֶעֱקָר הַתְּפִלָּה עַל הַנְּכָדִים שְׁלוֹ, אִיפֹה רָשָׁם אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹהֵם? וְטַהַר לִבְנוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת, אוֹי אֵיךְ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? וְטַהַר לִבְנוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת, כִּכֶּה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם עַל הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, עַל הַנְּכָדִים שְׁלָנוּ עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְטַהַר לִבְנוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת, וְתֹאמִינוּ לִי שֶׁאַחַר כָּל הַתְּפִלוֹת שֶׁאַבָּא וְאַמָּא מֵתְפַלְּלִים צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, תְּרָאוּ מֶה שֶׁאָנִי סוֹבֵל, מֶה שֶׁאָנִי

עובר, אני לא מאחל את זה לאף אחד בעולם, אף על פי כן אני מחזיק מעמד, מחר בלילה יהיה היום ההלולא של הצדיק הקדוש רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, זכיתי להיות על הציון שלו, הוא היה הצדיק עם ה' הידיעה שעסק רק עם חסד, איפה שהיתה יולדת הוא בא עם אכל מוכן, והיה בעצמו כורת את העצים, פעם זה לא היה כמו היום חמום בבית חשמל או סולר, פעם היו מחממים את הבית עם עצים, הוא בעצמו לקח בכל לילה לעת חצות יצא לשדה ולקח גרזן וכרת את העצים, ועשה מזה חבילות חבילות, וככה עם העגלה וסוס הוא התחפש כמו אכר שאף אחד לא יכיר אותו, ושם לפני כל בית שידע שאין שמה חבילה של עצים, פעם נתודע לו שיש יולדת, בחוץ לארץ בחדשי טבת שבט הקור זה בלתי אפשרי לסבל, זה תחת אפס, נתודע לו שיש בעירה יולדת עם ילדים קטנים, והבעל מסכן לא נמצא בבית, הוא הלך להביא פרנסה, כדרכו בקדש באמצע הלילה הוא כרת עצים ודפק על הדלת, כי שמע אשה בוכה האשה נבהלה מי דופק בדלת בלילה? אז הוא אמר אל תפחדי זה שכן, הוא הלך עם כובע קש ועם ג'קט ועם מגפים היה נראה כמו אכר, היא פתחה לו היא רעדה מקר היא בכתה אמרה שהיא יולדת, היא צריכה לעשות לבן שלה עוד ארבע ימים ברית, ובעלה הלך לאסף כסף כדי שיהיה להם על צרכי הברית, והנה עכשו נשארתי לבדי, אני רועדת מקר, אני אחר לדה, אמר אל תפחדי יש לך אולי כוס קטנה כוסית של וודקה, הוא עשה את עצמו כאילו הוא גוי להבדיל, אני יביא לך עצים כמה שתצטרכי בחנם אבל אני צריך כוסית וודקה, מסכנה לא היה לה, אמרה לו יש לי כוסית קטנה עם מים זה יהיה טוב? אז אומר בסדר שיהיה מים זה כמו וודקה לבן, היא נתנה לו לקח ושפך את זה בתוך הזקן שלו, אה אומר זה וודקה טוב, טוב, ולקח את העצים וכרת את זה לחתיכות, הדליק אש וחמם את כל הבית, הילדים שמחו ורקדו, ואז הוא שואל אותה

מה יש לך פה בבית עוד? היא אמרה לו שיש לה שמה דוד מים, לקח את הסיר מים, עוד דברים היא נתנה לו, לא היה לה כח, הוא בשל לה מרק, הוא הכין מרק חם ויצא בחוץ איך שהוא יוצא בחוץ וסוגר את הדלת הוא שומע שהאשה אומרת, רבוננו של עולם אני לא מפרגנת את המצוה והחסד שהגוי הזה עשה לי, האשה לא ידעה שזה הצדיק הקדוש רבי משה לייב מסאסוב זי"ע.

רואים מזה מה זה מסירת נפש, רבי משה לייב מסאסוב זי"ע הלך לפדיון שבויים איפה שרחמנא לצלן שמע שהכניסו בבית סהר יהודי, כי פעם הגויים הפריצים התעללו ביהודים, מי שלא יכל לשלם דמי החכירה הכניסו אותו לבית סהר, אותו ואת אשתו ואת הילדים בלי רחמנות, ורבי משה לייב מסאסוב זי"ע זה היה המצוה שלו להוציא בני אדם מבית הסהר, הוא מסר את נפשו כל כלו רק למצוה הזו שהזכות הזאת תגן עלינו, אז גם אנחנו צריכות לעזור אחת לשניה, זה הנחת רוח שלי, בזה אני יבוא לפני כסא הכבוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם הקמתי לך קהלה כל כך יפה, תראה רבוננו של עולם איזה חסד אחד עושה עם השני, רבוננו של עולם תראה את האהבה שיש בין אנשי שלומנו ביבנאל אין אצלנו גזענות, ולכן אני מבקש אתכן נשים יקרות אל תאכזבו אותי ואל תעשו אותי שקרן לפני הקדוש ברוך הוא, כי אני בא אל הקדוש ברוך הוא ואומר רבוננו של עולם בא ותסתכל, השקיפה ממעון קדשך ותסתכל על הקהלה היפה שיש לי, אל תעשו אותי שקרן ואל תאכזבו אותי ואל תבישו אותי, כי הסמ"ך-מ"ם ימח שמו וכל המלאכי חבלה רק רוצים לתפס אותי ולהראות שזה לא נכון, ולכן אני מאד מבקש אתכן ומתחנן אליכן שתשתדלו מאד שהקהלה שלנו יהיה מאחדת, שבעליכן ילמדו תורה שיצאו להפצה, ואם אתן יכולות לצאת להפצה גם כן טוב, מה טוב ומה נעים לעזור לבנות ישראל שמסתובבות מסכנות בנות עשרים וחמש, שלשים,

וְאַרְבָּעִים, וְאַפְלוּ חֲמִשִּׁים, וְהֵם לֹא מוֹצְאוֹת אֶת עֲצָמָן, מִחֵר בְּלִילָה
 זֶה גַם הֵהָלֹא שֶׁל הַבָּבָא סְאֵלִי זי"ע, מִי שֶׁתּוֹכֵל לְנַסֵּעַ לְשֵׁם וּלְהַפְיֵץ
 לְבָנוֹת יִשְׂרָאֵל קְנֻטְרָסִים, חוֹבְרוֹת וּסְפָרִים, עֲשִׂיתִי אֶת זֶה כֹּף כֹּף
 בְּזוֹל, תְּבוֹא עָלֶיהָ בְּרָכָה! אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁתִּקְבְּלוּ זֶה
 כְּפֶרֶת עוֹנוֹת, אֲנִי סוֹבֵל כְּכֹר לְמַעַלָּה מְאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּזִיוֹנוֹת חֲרוּפִים
 וְגִדּוּפִים, אֲנִי לוֹקַח אֶת זֶה לְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי מֵאֵד מִבְּקֶשׁ
 אֲתָכֶן מִי שֶׁיִּכּוֹלָה לְלַכֵּת לְהַפְיֵץ אֲשֶׁרִי לָהּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, וְתַחֲזְרוּ עִם
 שִׁפְעָה אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֵן, בּוֹאוּ וְנַעֲזֹר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כֹּף מִסְכָּנוֹת,
 נָשִׁים בָּנוֹת אֵין לָהֶן בְּמָה לְהִתְחַזֵּק, וְלָנוּ יֵשׁ בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֶת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, לָנוּ יֵשׁ צְדִיק שֶׁמְגַלֵּה לָנוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁמְעוֹרֵר
 אוֹתָנוּ, מְחַזֵּק אוֹתָנוּ, מְעוֹרֵד אוֹתָנוּ, מוֹשֵׁף אוֹתָנוּ אֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא חֲזָרָה, אֵיזָה שֶׁמְחַה יֵשׁ בְּשָׂמִים כְּשֶׁמְחַזְקִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 אֵין לָכֵן מִשָּׁג מַה זֶה לְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בָּנוֹת, נָשִׁים מִסְכָּנוֹת,
 לֹא יוֹדְעוֹת מְכֻלוֹם, אִם תְּפִיצוּ לָהֶם אֶת הַקְּנֻטְרָסִים וְהַחוֹבְרוֹת אֲתָן
 תִּקְרְבוּ אוֹתָן אֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הֶרְבֵּי מִשָּׂה לֵיבֵב מְסֹאֶסוֹב זי"ע
 לֹא רַק לְאַנְשִׁים הוּא עֹזֵר אֲלָא לְבִהְמוֹת וּלְסוֹסִים, הוּא פֶּעַם הַלֶּךְ לְיוֹם
 הַשּׁוּק, בְּיוֹם הַשּׁוּק מוֹכְרִים בִּהְמוֹת, שְׁוֹרִים, עִזִּים, כִּבְשִׁים, הַעֲגֻלּוֹנִים
 בָּאִים עִם הַסּוֹסִים שֶׁלָּהֶם מְלֵאִים עִם כָּל מִינֵי חֲפָצִים לְמַכּוֹר, וְהֵנָּה
 יוֹם אֶחָד הַתְּחַשֵּׁק לְאֵיזָה לִיצָן גַּם כֵּן לְבוֹא לְיוֹם הַשּׁוּק לַעֲשׂוֹת כְּסָף,
 הוּא הִיָּה קוֹסֵם עֲשֵׂה לְהִטּוֹטִים כָּל מִינֵי דְבָרִים מְעַנְיָנִים, כָּלֵם עֲזָבוּ
 אֶת הַכֹּל וְהִלְכוּ לְרֵאוֹת אֶת הַפְּלָאוֹת שֶׁהַקּוֹסֵם עוֹשֵׂה, שֶׁכָּחוּ שֶׁבָּאוּ
 פֶּה לְמַכּוֹר וּלְקַנּוֹת, כָּלֵם עֲמָדוֹ סְבִיב הַלְצָן הַקּוֹסֵם וְהִסְתַּכְּלוּ עָלָיו אֵיךְ
 שֶׁהוּא עוֹשֵׂה עִם הַלְהִטּוֹטִים, וְהֶרְבֵּי מִשָּׂה לֵיבֵב מְסֹאֶסוֹב מִסְתַּכֵּל עַל
 זֶה וְרוֹאֵה בְּעֵינָי קִדְשׁוֹ אוֹי מִסְכָּנִים, אֲנָשִׁים שֶׁכָּחוּ שֶׁבָּאוּ פֶּה לְקַנּוֹת
 וְלְמַכּוֹר, כָּלֵם סְבִיב הַלְצָן הַזֶּה וְכָלֵם מִסְתַּכְּלִים עָלָיו, אֲבָל לוֹ הָיוּ עֵינָיִם
 קְדוֹשׁוֹת הוּא מִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל וְרוֹאֵה מִסְכָּנִים הַסּוֹסִים שֶׁל הַעֲגֻלּוֹנִים
 הֵם לֹא שִׁתּוֹ הַיּוֹם מֵיָם, הַשְּׁוֹרִים, הַכִּבְשִׁים, הַעִזִּים, שְׁמוֹכְרִים לֹא

שְׁתוּ הַיּוֹם מַיִם, הֲלֹךְ וְהִבִּיא דְּלֵי מַיִם שֶׁפֶךְ לְפָנָי הַסּוֹסִים שִׁיְהִיָּה לָהֶם מַה לְשִׁתּוֹת, לְפָנָי הַבְּהֵמוֹת, לְפָנָי הַכְּבָשִׁים, וְאִף אֶחָד לֹא תִפֵּס אֶת הַחֶסֶד שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, זֶה נִקְרָא צְדִיק רַחֲמָן.

אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְקִנּוּת סְחוּרָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ סְחוּרָה טוֹבָה מְאֹד, אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים שֶׁבֵּת, אֲנַחְנוּ לֹא הוֹלְכִים לִישׁוֹן לְפָנָי שֶׁמְכִינִים נְטִלָּה עִם מַיִם, קָמִים, לֹא יוֹרְדִים מֵהַמָּטָה עַד שְׁנוּטְלִים יָדַיִם, אוֹמְרִים מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם שֶׁחֲזַרְתָּ בִּי נִשְׁמַתִּי בַּחֲמֵלָה רַבָּה אֲמוּנָתְךָ, כְּשִׁיּוֹצְאִים מֵהַשְּׁרוּתִים נוֹטְלִים יָדַיִם וְאוֹמְרִים בְּרַפְתָּ אֲשׁר יֵצֵר, כְּשֶׁהוֹלְכִים לְאָכַל נוֹטְלִים יָדַיִם וְאוֹמְרִים בְּרַפְתָּ עַל נְטִילַת יָדַיִם וּבְרַפְתָּ הַמוּצִיא, וְאוֹכְלִים רַק כֶּשֶׁר, וּמְבָרְכִים אַחַר כֵּךְ בְּרַפְתָּ הַמְּזוּן, עוֹשִׂים מְצוּוֹת, עוֹשִׂים חֶסֶד אַחַת עִם הַשְּׁנִיָּה, כָּל יְהוּדֵי מְלֵא מְצוּוֹת, אֲנִי כֹבֵר לֹא מְדַבֵּר עַל הַגְּבֻרִים שֶׁהוֹלְכִים לְהִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, וְעֶרְבִית, אֲנַחְנוּ לֹא מְסִתּוֹבְבִים סְבִיב לְצַן קוֹסֵם עִם הַלֵּהטוּטִים שְׁלוֹ, לֹא! אֲנַחְנוּ בְּאֵנוּ לְזֶה הָעוֹלָם לְקִנּוּת מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֲזוּ לְמָה שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה חֶסֶד גַּם עִם אֲנָשִׁים שֶׁעֲדִין רַחוּקִים מֵהַקְּדוּשָׁה, לְקָרֵב אוֹתָם אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֵה שֶׁהִקְהֵלָה שְׁלָנוּ תִתְרַחֵב וְתִתְפַּשֵּׁט, וְכָל מִשְׁפָּחָה חֲדָשָׁה שֶׁבָּאָה שְׁנוּכָל לְקַבֵּל אוֹתָם בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶן עִם הַגָּדֵר שֶׁל צְנִיעוּת זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת הִיסוּד אֲצִלָּנוּ, לֹא לְהִקָּל בְּצְנִיעוּת, לֹא לְהִקָּל בְּמְצוּוֹת, אֲדַרְבָּה אֲנַחְנוּ חִפְצִים מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת אֶת הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לַעֲשׂוֹת לוֹ נַחַת רוּחַ, אִם אֶתֶן תִּגְנְבוּ בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁאֶתֶן צְרִיכוֹת, תַּעֲמְדוּ לְפָנָי הָאֲרוֹן קְדוֹשׁ וְתִבְקְשׁוּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי מִבְּטִיחַ לְכֵן יִשׁוּעָה, הַרְבֵּה נָשִׁים מֵאֲנִי שֶׁבָּכוּ כָּל כֵּךְ אֲצִל קְבָרֵי הַצְּדִיקִים וְזָכוּ לְרֵאוֹת הַרְבֵּה יִשׁוּעוֹת, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה סוּ כְּרָגַע, תִּתְחַזְּקוּ לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, לְרַקֵּד וְלְהַכְנִיס בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל שְׁמִחָה, תִּהְיוּ וְתִרְנִיּוֹת, אֵל

תלכו ראש בראש עם בעליכון, אז יהיה לכן טוב בחיים, והקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ואני מאד מאד מבקש אתכן תתפללו עלי, אני צריך הרבה ישועות, ואני מקנה להקדוש ברוך הוא בעוד שבוע לבוא, ונזכה ביחד לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשפא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו

מאד מאד אני מבקש אתכם שתתחזקו ביראת שמים שלמה, ותדעו שהקדוש ברוך הוא רוצה לגור אתכם, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז) איש ואשה, זכו, שכינה ביניהן. ולכן תשמרו מאד מאד ללכת על פי ההלכה ולא לנטות מהלכה כהוא זה, ובפרט עכשו שיש לנו "בית הוראה" אל תתבישו לשאל לפני המו"צ'ים כל הספקות שלכם, וזה מאד מאד נחוץ לשאל כל דבר קטן, ואל תאמרו שאתם יודעים כבר כי בעניני טהרה יש הרבה פרטי דינים, ובפרט בעניני ההרחקות, וכו', וכו', צריכים לשאל, וצריכים לשמר על זה מאד מאד, ואל תחשבו שזה דבר פשוט, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (שבת י"ג) תני דבי אליהו מעשה בתלמיד אחד ששנה הרבה וקרא הרבה, ושמש תלמידי חכמים הרבה, ומת בחצי ימיו. והיתה אשתו נוטלת תפליו ומחזרתם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ואמרה להם, כתיב בתורה (דברים ל) "כי הוא חייף וארך ימיד" בעלי ששנה הרבה וקרא הרבה, ושמש תלמידי חכמים הרבה מפני מה מת בחצי ימיו? ולא היה אדם מחזירה דבר. פעם אחת נתארחתי אצלה והיתה מסיחה כל אותו מארע. ואמרתי לה בתי, בימי נדויותך

מה הוא אָצֵלְךָ? אַמְרָה לִי חֵס וְשָׁלוֹם, אֶפְלוּ בְּאַצְבַּע קִטְנָה לֹא נִגַּע בִּי. בִּימֵי לְבוֹנִיךָ מָה אָצֵלְךָ? אָכַל עִמִּי, וְשָׁתָה עִמִּי, וַיִּשֶׁן עִמִּי בְּקִרְוֹב בְּשָׂרָה, וְלֹא עָלְתָה דַעְתּוֹ עַל דְּבַר אַחַר. וְאַמְרָתִי לָהּ בְּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁהֲרִגוּ, שְׁלֹא נִשְׂא פָּנִים לַתּוֹרָה, שֶׁהָרִי אַמְרָה תּוֹרָה (וַיִּקְרָא יֵא) "וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדָּת טְמֵאָתָה לֹא תִקְרַב" וְלָכֵן תִּקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם כָּל דְּבַר לְשֹׂא אֶת הַדְּיָנִים שֶׁב־בֵּית הַהוֹרָאָה" וְאֵל תִּתְּבִישׁוּ כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה תּוֹרָה הִיא וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיךְ.

זָכְרוּ הֵיטֵב אֵיךְ שֶׁלְמַדְתֶּם אֶצְלִי, וּמִסֵּרְתִי אֶת נַפְשִׁי עֲבוּרְכֶם מֵרַב אֲהַבְתִּי אֲלֵיכֶם, וְלָכֵן בְּקִשְׁתִּי שֶׁתֹּאהָבוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְשִׁיחֶיָה בֵּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּרִית, וְלֹא תִרְיֻבוּ וְלֹא תִתּוֹכְחוּ אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, כִּי הָרִי אַתֶּם גּוֹף אֶחָד, וְכִבֵּר אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי בְּרִכּוֹת פָּרָק ט' הִלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ אִי אֶפְשָׁר לְשָׁנִיחֵן בְּלֹא שְׂכִינָה; וְאִם תִּהְיוּ בְּשָׁלוֹם אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, הָרִי הַשְּׂכִינָה תִשָּׁרָה בֵּינֵיכֶם, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם תִּשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְאִז תִּרְאוּ אֶת הַטּוֹב הַנִּרְאָה וְהַנִּגְלָה שִׁיתֵּן לָכֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי כָךְ אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עוֹקֶצִין פָּרָק ג') לֹא מִצָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלִי מַחְזִיק בְּרִכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשָּׁלוֹם; כִּי הַשָּׁלוֹם וּבִפְרָט בְּבֵית זֶה הַכְּלִי שָׁבָה נִשְׁפָּע כָּל הַבְּרִכּוֹת וְלָכֵן אִם אַתֶּם רוֹצִים שִׁיתִּרְחַב לָכֶם תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד שִׁיחֶיָה בֵּינֵיכֶם שָׁלוֹם וְאַהֲבָה, וּתְוַתְּרוּ אֶחָד לְהַשָּׁנִי, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר אֶחָד עַל הַהוֹרִים שֶׁל הַשָּׁנִי, כִּי זֶה עוֹן חָמוּר מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה הַהוֹרִים שֶׁלְכֶם, וְצָרִיכִים מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל כְּבוֹד אָב וְאִם.

מְאֹד מְאֹד אֶשְׁמַח לְקַבֵּל מִכֶּם מִכְּתָב, כִּי נַפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁכֶם כְּאֶשֶׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשפב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

היות שהקהלה קנתה את הבית של ר' ... נרו יאיר והוא קנה את הבית שבו אתה גר אני מאד מבקש אותך שתראה לפנות את הדירה כדי שהוא יוכל להכנס בדירה שאתה גר שם עכשו בשכירות.

אני מאד מקווה שתמצא תכף ומיד דירה להשכרה ואם תצית אותי לבסוף תזכה גם כן לבית משלך.

רק חזק ואמץ ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשפג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

אין מלים בפני יהודות לך על מה שאתה עושה להקהלה שאתה מעביר את הספרים תמיד לקרן הדפסה והנה הקדוש ברוך הוא נתן לך מתנה אשה טובה וזרע של קימא, יעזר הקדוש ברוך הוא שיתרבה אצלך המשפחה וישלם לך על הצער שנגרם לך.

והנה יש לי בקשה ממך היות שהקהלה קנתה את הבית של ר' ... נרו יאיר והוא קנה את הבית שבו אתה גר, אני מאד מבקש אותך שתצא משם כדי שהוא יוכל להכנס שם, כי אנחנו רוצים לשפץ את

המקנה ולהרחיבו ואם תצית אותי הקדוש ברוך הוא יזמין לך בית משלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו

הנה היום זה היום הכי מאשר שלי שאני שומע שבנכם ... גרו יאיר יכנס בחפה עם בת יראת שמים ואתם צריכים מאד לשמח עמה, ותהיה אצלכם כבת חביבה.

מה שקורה סביב אל תשימו לב, כי כך אמרו חכמינו הקדושים ליכא כתובה דלא רמיא בי תיגרא אין חתנה שלא יריבו המחתנים, אל תשימו לב לכל זה העקר שהזוג יעלה יפה ותצליחו לראות נחת דקדשה מהם.

המאחל לכם מזל טוב חמה ולבבית

ג' תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתכנסו בחפה בשעה טובה ומצלחת,

ריח אשר כרך קני"ט בנחל

ודעי לך שקבלת מתנה חתן ירא שמים שלמד אצלי, וכיחד תבנו בית נאמן בישראל.

המאחל לך מזל טוב חמה ולבבית

ג' תשפ"ו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

הנני מברך אותך בברכת מזל טוב חמה ולבבית על יום המאשר בחיך שאתה נכנס בחפה בשעה טובה ומצלחת.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתבנה בית נאמן בישראל והשכינה תשרה ביניכם תמיד.

המאחל לך מזל טוב

ג' תשפ"ו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך

אני מכרח להגיד לך חד משמעית אני לא מסכים לכל התכנית שלך, ואני מאד מבקש אותך שאל תמרה את רצוני כי אחרת צא מקהלתנו, ואף שאני כותב לך כל כך חריף אני מכרח להגיד לך, היה פה גנבות ושחיתות שלא יאמן כי יספר, ואני לא באתי לזה העולם לגנב ולגזול אלא לחזק ולעודד ולשמח את נשמת ישראל, ולכן אני מבקש אותך חד משמעית שתירד מזה, אם אתה לא רוצה תעזוב את הקהלה שלנו.

כָּבֵר הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתַּפְסִיק לַחֲשֹׁב כֹּל כֶּךָ מִכֶּסֶף וּלְכַטֵּל אֶת הָעֵנִין שֶׁל הַדְּפָסָה וְהַפְצָה, תִּהְיֶה לְקַל מְאֹד שְׁנֵתִקְרַבְתִּי אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּהִיוֹתִי בְּגִיל חֲמֵשׁ עָשָׂרָה וְחֲצִי כָּבֵר בְּעַר בִּי הַתְּשׁוּקָה אִם אֲנִי קֹטֵן וְכוּ' וְכוּ' זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב עַל יְדֵי סֵפֶר אַחַד, אֲנִי מִכָּרַח לְמִלְאוֹת אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים שֶׁפָּכְתִּי דְמַעוֹת עַל זֶה כְּמִים, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֶזֶר לִי שֶׁתִּכְפֹּף מִיַּד אַחַר הַחֲתָנָה הַתַּחֲלֵתִי לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה שְׁאִי אֶפְשֶׁר אֶפְלוּ לְהַסְבִּיר אֶת זֶה, כִּי לֹא הָיָה לִי חֲתִיכַת לְחֵם לְאֹכֵל, וְעַם כָּל זֹאת הַשְּׁכַרְתִּי אֶת עֲצָמֵי בְּבֵית דְּפוּס וְאֲנִי עַבְדְּתִי בְּעֲצָמֵי בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹתַי וְעֵשִׂיתִי עֲבוּדוֹת בְּזוּיוֹת הָעֶקֶר שֶׁהִבְעַל מְדַפְּסִים יְדַפְּסִים לִי, וְכֶךָ הַדְּפַסְתִּי, וְזֶה לִי לְמַעַלְהָ מְאָרְבָּעִים וְשִׁלֹּשׁ שָׁנִים שְׁאֲנִי מְדַפְּסִים וּמְפִיץ, וְהַקְמַתִּי כָּבֵר אַרְבַּע דוּרוֹת שֶׁל מְדַפְּסִים וּמְפִיץ, וְלִכְּנֵן אֶל תְּכַטֵּל אֶת הָעֵנִין שֶׁל הַפְּצָה אֲשֶׁר רַק זֶה הוּא דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, לֹא לְלַכֵּת וּלְחֲשֹׁב כֹּל הַיּוֹם מִכֶּסֶף זֶה לֹא יִהְיֶה יוֹתֵר בְּקַהֲלָה שְׁלַנּוּ, וְאֲנִי מִכָּרַח לְהַגִּיד אֶת זֶה חַד מִשְׁמַעִית לְפָנַי שְׁאֲנִי יֵצֵא בְּרַבִּים.

אוֹדוֹת זֶה שְׁאַתָּה כּוֹתֵב שֶׁהוּא אוֹמֵר בְּשְׁמֵי וְכוּ' וְכוּ', כָּבֵר דִּבְרַתִּי הַרְבֵּה פְּעָמִים שְׁאֵף אַחַד לֹא יְדַבֵּר בְּשֵׁם מוֹהֲרָא"ש, עֲדִין אֲנִי חַי וְיִכּוּלִים לְשֹׂאֵל אוֹתִי אִם אֲנִי אִמְרַתִּי מִשְׁהוּ אוֹ לֹא, תִּהְיֶה לְקַל מִצָּחִי חֲזַק נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֲנִי לֹא מְפַחַד לְהַגִּיד אֶת הָאֱמֶת מֵה שֵׁיִשׁ בְּתוֹךְ לְבִי, וְלִכְּנֵן אִם אוֹמְרִים בְּשְׁמֵי מִשְׁהוּ צְרִיכִים לְשֹׂאֵל אוֹתִי קֹדֵם וְאִם לֹא זֶה קִבְּלַת לְשׁוֹן הָרַע, מֵה שְׁאֲנִי אוֹמֵר אֲנִי כּוֹתֵב וּמְדַפְּסִים וְלֹא מִתְחַבֵּא.

תַּתְּחִיל לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם כִּי בְּשָׁבוּעַ אַחַד שֶׁלֹּא מְסִימִים אֶת פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ יִהְיֶה לוֹ הַפְּסֵד גְּדוֹל בְּזֶה הַשְּׁבוּעַ, וְזֶה בְּדוּק וּמְנַסָּה, וּלְהַפְּךָ מִי שְׁלוֹמְךָ חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם הוּא מִצְּלִיחַ, וְכֵן תִּגְרַס הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת כְּדִי לְטַהֵר אֶת נַשְׁמַתְךָ,

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשפח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך
שאתה מתקדם בכתיבת הספר תורה.
מה אמר לך ידידי היקר בזה העולם צריכים הרבה התחזקות,
ותראה להתחזק, כי העקר הוא התחזקות.
הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך רק טוב בחייה.
אודות הקבלות במשרד וכו', אתה צודק ואני יטפל בזה באפן
מידיית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד הצטערתי לשמע מה
שכתבת לי.
תהי חזקה ואל תפחדי, אני ישתדל בעזרתו יתברך שמו לעשות

ביניכם שלום, יש לך בעל טוב מאד צריכים רק לדעת איך להתנהג אתו, ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שהכל יתהפך לטובה.

בזה את צודקת אסור לאבא שלו להתערב בחיי הפרט והכלל שלכם, התחנתם עכשו אתם רק צריכים לחיות ביחד ולעזב את כל הסביב, כמו שכתוב 'על פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד', ולכן אני רוצה מאד מאד שתתחזקו יחד ותעזרו אחד לשני בכל המובנים, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות אצלכם.

ראי להיות חזקה באמונה פשוטה בו יתברך ותרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ותמיד תזכרי שאת לא לבד, הקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט, ואת צריכה רק לדבר אליו, אני אשתדל בעזרתו יתברך לעזר לכם במה שאני רק יכול, רק תשתדלי מאד שיהיה בינך לבעלך אהבה גדולה מאד, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שכט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

מאד מאד אני משתוקק לראות אותך או על כל פנים כתיבת ידך, ותשתדל לכתב לי לכל הפחות פעמים בשבוע מכתב וממש תחיני.

הקדוש ברוך הוא הזמין לך אשה צדקת אשה טובה אשה עם כליל המעלות, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבועולם להשלים אתה, ותכבד אותה כי כך אמרו חכמינו הקדושים האוהב את אשתו כגופו

והמכבדה יותר מגופו עליו הכתוב אומר וידעת כי שלום אלהיך, ולכן תמסור את נפשך לקרב אותה, אני מאד מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שהכל יתהפך לטובה.

כבוד אב זה מצוה גדולה מאד מאד אבל כשכא לערב בינך לבין אשתך בשום פנים ואפן אל תתן את זה, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך שאל תערב את אביך בחיי הנשואין שלך, יש לך אשה צנועה אשה טובה וחבל שתפרקו את הבית בשביל שמסיתים ומדיחים אותך מבחורך, אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתשמע לי ולא תתחרט לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, וכן תגרס הרבה פרקים משניות שזה מזכך את הנפש מכל מיני חלדה, הקדוש ברוך הוא יצליח את דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הרב ... נרו יאיר אני אטפל בזה במלא החמרה, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שהכל יסתדר על צד הכי טוב.

אני מאד מודה לך על חלקת המכתבים ועל פי רב תמסור לבעל את המכתב ששיך לו ולאשה את המכתב ששיכת לה, כי לפעמים אני כותב לו בנפרד ולה בנפרד, ולא צריכים לראות אחד את המכתב

של השני, רק אם הם רוצים להראות אחד לשני, וככה יש ענינים שצריכים לעשות שלום בית שזה דבר גדול מאד מאד.

אני מאד מבקש אותך שתלמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום כי זה הצלחה נצחית הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, וכן תראה לגרס הרבה פרקים משניות אשר זה הצלחה יוצא מן הכלל, ואשרי מי שחזק בזה ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד מזעזע מהמכתב שלך, ותשמרי מהברנש הזה, כנראה שהוא רק שם עין עליך ומגול גדול, ותלכי מהזהמה הזו, יעזר הקדוש ברוך הוא שתתפטרי מהצרה הזו, וגם תגידי לבעלך שלא יהיה לו שום עסק עם בן אדם כזה שמצלצל לאשה בשעה שבעלה לא נמצא, זה מאד מגעיל, ולכן תברחי ממנו.

חזקי ואמצי מאד מאד לעשות רצון בעלך, ותחיו ביחד באהבה גדולה מאד, ותרוו רב נחת דקדשה מהילדים שלכם, ויהיה לך רק טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא ג' שְׁבֻט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדָּף שֶׁל הַבֵּית חוֹלִים.

אִם הֵם אוֹמְרִים שְׁאֵת צְרִיכָה לְהִתְאַשְׁפֹּז כְּדֹאֵי וּכְדֹאֵי, כִּי אֲנִי
מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה שְׁמֵלֶאֱדָרְךָ רִפְאֵל יַעֲמֵד עַל יְמִינִם וַיְהִיֶּה לְךָ
יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְלִכְן אֵל תְּהַסְּסִי עִכְשָׁו מִהָעֲבוּדָה, עִכְשָׁו אֶת
צְרִיכָה לְדַאֵג שֶׁיְהִיֶּה לְךָ בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ שָׁמוּ בֵּן וּבַת, וְזֶה הוֹלֵךְ לִי
בְּחַיִּים, כִּי אֲנִי מְאֹד אוֹהֵב אֶתְכֶם, כִּי ... נִרוּ יְאִיר בְּעֵלְךָ חֻקּוֹק בְּלִבְכִי
וְאֲנִי תְּמִיד מִתְפַּלֵּל עַל הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלֵכֶם, רַק תִּתְחַזְּקִי יַחַד כִּי הוּא
בְּעַל נִפְלָא מְאֹד, אֲבָל הוּא מְאֹד שָׁבוּר שְׁאִין לוֹ יְלָדִים וְאֶת צְרִיכָה
לְהִבִּין אוֹתוֹ, כִּי הוּא בְּעַל נִפְלָא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁאֲזַכָּה
לְהִיּוֹת עַל הַשְּׂמֵחוֹת שְׁלֵכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא ג' שְׁבֻט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... נִרוּ יְאִיר

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁאֵתָה מִתְקַדֵּם עִם הָאֱלֹבוֹם
שֶׁל הַתְּמוּנוֹת, שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ לִי.

רַק חֲזַק וְאֲמִץ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי מֵאֲמִין שֶׁפֶה
יְהִיֶּה לְךָ תְּקוּנָה בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי גַם יַחַד, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ
שֶׁתִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד שְׁלֵא יִסְחָבוּ אוֹתְךָ בְּעֵנֵינִים מְפַקְּפָקִים כְּמוֹ הוֹרָאת
קָבַע וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַכָּל גְּנִבָה וְשִׁחִיתוֹת, וְאוֹי וְאֲבוֹי אִם יַעֲלוּ עַל זֶה
וְכוּ' וְכוּ', הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַר אוֹתָנוּ מִכָּל מִינֵי מְשַׁחֲתִים.

תִּקַּח בְּרָצִינּוֹת אֶת זֶה מֵה שְׁאֲנִי כְּתַבְתִּי לָךְ, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִוֵּם
מֵהֵימַיִם יָבוֹאוּ אֵלַיךְ וְיִרְצוּ לְסַחֵב אוֹתְךָ גַּם כֵּן בְּעֵנִינִים מִפְּקָקִים,
וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנִזְכֶּה לְבָנוֹת אֶת הַקְּהֵלָה
שְׁתֵּהִיחַ יַחֲדָה בְּמִינָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אִין גְּזַעְנוֹת וְכוּ' אִין שְׁנֵאת
חֲנָם וְכוּ', יֵשׁ חֶסֶד וְכוּ' יֵשׁ תּוֹרָה וְכוּ', וְהַכֵּל כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בֵּיתֵךְ שְׁאֵת בֵּיתֵךְ עַז, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרִשׁ"י
עִם הַתְּרַגּוּם שְׁזֵה סְגֻלָּה לְפָרְנֶסָה וְלְהַצְלָחָה בְּכָל הָעֵנִינִים, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל
מְאֹד מְאֹד לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְךָ לְכַף זְכוּת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׁיִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם בֵּית נִפְלָא מְאֹד מְאֹד וְתַחֲיוּ בִּיחָד כְּמוֹ זֹג
יּוֹנִים, וְאֲנִי יִשְׁתַּדֵּל לָזֶה בְּכָל הַדְּרָכִים שְׁבָעוּלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תשצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא ג' שְׁבֻט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר
לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת כָּל הַהוֹדְעוֹת אֲבָל לְצַעְרֵי הָרַב לֹא הֵייתִי
בְּבֵיתִי לַעֲנוֹת לָךְ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בֵּיתֵךְ שְׁאֵת בֵּיתֵךְ עַז בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה
בו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּהְיֶה אֶץ לְהַעֲשִׂיר, אֲלֵא דַע לָךְ כִּי הַפְּרִנְסָה בָּא רַק
מֵהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שְׁתִּשְׁמַר שְׁלֹא יִסְחָבוּ אוֹתְךָ עוֹד
פַּעַם בְּפַח יְקוּשׁ שֶׁל הוֹרָאתָ קָבַע וְכוּ', כִּי הַכֵּל גְּנֻבָה וְגִזְלָה, וְתִשְׁמַר
מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא יַעֲבְדוּ עֲלֶיךָ מִי שְׁיַעֲבֹד וְכוּ' וְכוּ', תִּבְרַח מְכָל זֶה,

הקדוש ברוך הוא יפרנס אותך דרך הפצה בכבוד גדול מאד מאד, ואל תשים לב אל אף אחד.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ואת זה צריכים תמיד לחזר.

ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום שזה מה שייביא לך עשירות וזה מה שייביא לך שלום בית, ותחזק מאד מאד את אשתך, היא עוברת משברים וגלים ומסכנה ורחמנות גדולה עליה, ומי עוד ירחם עליה כמו בעלה, ולכן תרחם על אשתך ותחזק ותעודד ותשמח אותה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

כשכותבים לי מכתב אני מכרח לכתב כמו שכותבים לי, דע לך שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא ברצונו יתברך, ולכן כל מי שרק יפתח פיו עלי וכו', לבסוף הוא יקבל ענש, לא אכפת מי זה, וזה ברור כשמש, יכול לעבר חדש חדשים שנה שנתים אפלו חמש ואפלו עשר שנים, אבל לבסוף הוא יקבל את ענשו, כי תהלה לקל אין לי עסק עם אף אחד, כל הענין שלי רק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולכן מי שמדבר עלי מדבר על רבנו ז"ל,

ואיני מפחד משום בריה שבעולם, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות.

ראה לחזק ולעודד ולשמח את אשתך, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ג' שבט ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

היום קבלתי את המסמך של בית דין הרבני בטבריא שהכנסת בקשר לגט, ונשארת המום מהצעד הרע הזה שעשית, הלא כשהיית בחדרי והיו שם עוד שלש אברכים, דברתי אתך באריכות שתחזרי לבעלה, והסכמת, ושלחת אתך אשה שתלוה אותך, ולבסוף נתודע לי שעשית צחוק ממני, ולא חזרת אל בעלה, אלא חזרת אל מקום הגלות שבחרת, ומאד מאד חרה לי שאת עושה צחוק ממני, פה את טוענת שהסבה שעזבת את בעלה היא מפני שאין לו אמונת חכמים, ולבסוף אני רואה שלך אין בכלל אמונת חכמים, ואת פשוט עושה צחוק ממני, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך הדבר הראשון שתבטלי את הדיון בבית דין, והדבר השני שתחזרי אל בעלה בלי שום תנאים כי הוא האבא של הילדים שלך, ואני נגד גרושין, לא באתי בזה העולם לשבר בתים אלא לבנות בתים, ולכן אני מאד מאד מאכזב ממך שאת לא שומעת בקולי שאת לא חוזרת אל בעלה.

אם יש לך טענות וכו' הכל יכולים לסדר בצורה יפה בלי מריבות, או וכו'ים, זה קורה שבין זוג קורה אי הבנות, אבל בשביל

זֶה עֲדִין לֹא מִתְגַּרְשִׁים, אָנִי מְאֹד מְקוּהָ שְׁתַּצִּיטִי אוֹתִי וּתְבַטְּלִי אֶת הַדִּיוֹן, וְתִחַזְרִי לְבַעַלְךָ תַּכְףּ וּמִידָה.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ תַּכְףּ וּמִידָה

ג' תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא ג' שְׁבֻט ה'תשס"ז
שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יָאִיר
לְנִכּוֹן קִבְּלִתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן אֵל תִּקְצֹץ אֶת הָעֵצִי גִפֵּן וְכוּ' וְכוּ', כִּי זֶה מְסַכֵּן,
אֲסוּר לְקַצֹּץ אֵילָן שֶׁל פְּרוּת כִּי הַפְּרוּת מְרַמְזִים עַל יְלָדִים.

בְּעֵינַי מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְעֵבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי
אֵין עוֹד תִּקּוּן יוֹתֵר גְּדוֹל מִהַפְּצָה לְקֵרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְלִכֵּן עַל נִקְדָּה זֹאת אֶתְּךָ צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ וּלְעוֹרֵר אֶת כָּל
הַבְּחוּרִים שְׂיִצְאוּ לְהַפְּצָה, כִּי זֶה תִּקּוּן גָּמוּר לְפָגֶם הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר
רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְּדוּת אוֹת נְאוּף סִימָן מ"א) תִּקּוּן לְהוֹצֵאת זָרַע לְבַטְּלָהּ
שְׂיִשְׁתַּדֵּל לְהַחְזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְלִכֵּן רוֹאִים בְּחוּשׁ שְׁזֵה הַתִּקּוּן
וְאִף אֶחָד שְׁלֹא יִדְבֵּר אַחֲרָת, כִּי זֶה הוּא הַתִּקּוּן הַכִּי גְּדוֹל, וְלִכְפֹּר עַל
כָּל מֵה שְׁעָשָׂה, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְצֵאת בְּכָל יוֹם לְהַפְּצָה וְעוֹד
יְהִיָּה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, אָנִי מִבְּטִיחַ מִי שְׂיִצְאָ לְהַפְּצָה תְּמִיד יְהִיָּה לוֹ
כֶּסֶף בְּכִיס.

רַבְּנוּ ז"ל אֹמֵר (סֵפֶר הַמְּדוּת אוֹת נְאוּף סִימָן ט') תְּאוֹת נְאוּף אֵינּוּ נִרְחָק
מִן הָאָדָם אֲלֵא עַל יְדֵי הַרְחָקָת רְאוּת הָעֵינַי וְהַמְחַשְׁבָּה, וְלִכֵּן תִּשְׁמֹר
מְאֹד מְאֹד עַל הָעֵינַיִם שְׁלֶךָ, וּבִזְכוּת זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לְךָ
שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל צֵד הַכִּי טוֹב.

בענין הבן וכו', אני מתפלל להקדוש ברוך הוא, ואני מקנה לשמע רק טוב, יותר מתפלה אי אפשר, אנחנו צריכים לשפך את הלב אליו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תשצט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז

שלום רב אל נשי אנ"ש הגרות ביבנאל עיר ברסלב הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד

אנחנו צריכים מאד מאד לשמח שזכינו להתקרב אל הצדיק האמת שהוא רבנו ז"ל, רבנו ז"ל אומר (ספר המדות אות הרהורים סימן ז') מי שאינו מאמין בצדיק על ידי זה אין לבו נכון עם השם יתברך, פלא על גבי פלא הלשון של רבנו ז"ל, רואים מזה מה זה אמונת חכמים אמונה בצדיק, כי מי שאינו מאמין בצדיק על ידי זה אין לבו נכון עם השם יתברך, סימן שהוא שקרן וצריכים לשמר מאד מאד ממנו, רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה') שאדם צריך כל כך לשמח עם המצוות שהוא עושה עד שהוא נכלל לגמרי בהקדוש ברוך הוא, כי הרי המצוות הם הרצונות של הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא צוה לאשה לשמר טהרת המשפחה הקדוש ברוך הוא צוה לאשה להדליק נרות הקדוש ברוך הוא צוה לאשה להוריד חלה מהעסה, נמצא כשהאשה מקיימת את המצוות האלו היא עושה את המצוות של הקדוש ברוך הוא, ולכן אשה צריכה מאד מאד לשמח עם המצוות שלה, חכמינו הקדושים אומרים למדך תורה דרך ארץ בשעה שאדם עושה מצוה שיעשה את המצוה בשמחה, וכך אומר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה סימן שלבו שלם לאלוקיו, ולכן אתן נשים יקרות צריכות

לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, הֵן טְבִילָה
 בַּמִּקְוָה הֵן הַפְּרֶשֶׁת חֵלָה מִן הָעֶסֶה הֵן הַדְּלָקַת גְּרוֹת זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת
 בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְגַם לְשִׁפְךָ דְּמָעוֹת כְּמִים כִּי זֶה הוֹלֵךְ בְּיַחַד, כִּי רַבְּנוּ
 ז"ל גָּלָה לָנוּ (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּפִלָּה סִימָן ע') עַל יְדֵי שִׂמְחָה תְּבוֹא תְּפִלָּתְךָ
 בְּהֵיכַל מְלֶךְ, אִם אָדָם מִתְּפַלֵּל בְּשִׂמְחָה הַתְּפִלָּה נִכְנָסֵת יִשָּׁר לְהֵיכַל
 מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר
 הַמִּדּוֹת אוֹת תְּפִלָּה סִימָן פ"א) תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה הִיא עֲרֻכָּה וּמְתוּקָה
 לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב רַק שִׂמְחָה, אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יִקָּר מְאֹד שִׂמְחָה, אֲבָל תִּדְעוּ לָכֵם שֶׁשִׂמְחָה זֶה הַדְּבָר הַכִּי
 קָשֶׁה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, כִּי טַבַּע שֶׁל אָדָם אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן
 חֵלֶק ב' סִימָן כ"ד) נִמְשָׁךְ אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהַכְרִיחַ
 אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבְאַמֶּת בְּמָה יֵשׁ לָנוּ לְשִׂמְחָה כְּשֶׁאֲנַחְנוּ
 מִתְּחִילִים לְהִסְתַּכֵּל עַל עַצְמָנוּ אֵיךְ אֲנַחְנוּ נִרְאִים, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי
 כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מִתְּבוֹנְנִים שִׁישׁ לָנוּ צְדִיק כְּזֶה כְּמוֹ רַבְּנוּ ז"ל יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ
 מֵה לְשִׂמְחָה.

הַיּוֹם זֶה יוֹם גְּדוֹל מְאֹד ד' שָׁבַט זֶה הַהִלּוּלָא שֶׁל הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ
 רַבֵּי מֵשֶׁה לֵיב מְסָאוֹב זי"ע שֶׁהוּא מְסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל פְּדִיּוֹן
 שְׁבוּיִים, אֵיפֹה שָׂרַק מְצָא יְהוּדֵי בְּשָׂבִי הוּא הוֹצִיא אוֹתוֹ, לְפָנָי
 לְמַעַלָּה מִמְּאֵתִים שָׁנָה עִם יִשְׂרָאֵל הַתְּפִרְנָסוּ מִבְּתֵי מְרִזַּח הָרִי פַּעַם
 לֹא הָיָה רִכְבִּים אֲזִי הָיָה עֲגָלָה עִם סוּסִים, סוּס אוֹ סוּסִים כְּמָה הֵם
 יְכוּלִים לָרוּץ עֲשָׂרִים דְּקוֹת חֲצִי שָׁעָה אֲבָל אַחֵר כֶּף הֵם צָרִיכִים
 לָנוּחַ כְּמוֹ רִכָּב שֶׁצָּרִיךְ לְתַדְלַק כְּשִׁיּוֹרֵד הַדֶּלֶק, כֶּף סוּס אוֹ סוּסִים
 צָרִיכִים לָנוּחַ וּלְאֲכֹל מְסֻפּוֹא וְאַחֵר כֶּף מִמְּשִׁיכִים, אֲזִי הִקִּימוּ הַמּוֹן
 בְּתֵי מְרִזַּח הַפְּרִיצִים הַגּוֹיִים וְהֵם שָׁכְרוּ יְהוּדִים שֶׁהֵם הָיוּ הָאֲחֵרָאִים
 בְּבְתֵי מְרִזַּח, אֲבָל אוֹי וְאַבוֹי אִם הִיְהוּדֵי לֹא שָׁלֵם לוֹ אֶת הַשָּׂכָר דִּירָה,
 הַגּוֹי אָרוּר טָמֵא פְּרִיץ מְנוּל הָיָה יְכוּל לְקַחַת אֶת הִיְהוּדֵי וְאֶת אֲשֶׁתוֹ
 וְאֶת הַיְלָדִים שְׁלוֹ לְהַכְנִיס אוֹתוֹ בְּכֹלָא שֶׁהָיָה בְּתוֹךְ בּוֹר בְּאֲדָמָה

וְלֹא לָתֵת לָהֶם לֶאֱכֹל, וְעַם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ מְאֹד מְאֹד מְאֹד הַפְּרִיצִים
 הַרְשָׁעִים, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁלַח לָנוּ אֶת הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מִשֵּׁה
 לֵיב מִסָּאסוּב זי"ע שְׁכַל הָעֲנִיָּן שְׁלוֹ הָיָה פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים אִיפֹה שָׂרָק
 שָׁמַע שֵׁישׁ מִשְׁפָּחָה בְּשָׂבִי הוּא הֵלֶךְ וּפְדָה אוֹתָם, הִלּוּהוּ כְּסָפִים הֵלֶךְ
 וְאָסַף כְּסָפִים הָעֵקֶר שִׁיְהִיָּה פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת
 אוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים סִמָּן ז) מִי שֶׁמָּרַחַם עַל הַשְּׁבוּיִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מְצִילוֹ מִמִּיתָה, פַּעַם אֶחָד בְּעָרַב שַׁבַּת הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מִשֵּׁה לֵיב
 מִסָּאסוּב הוֹלִיךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל וּפְתָאוּם שׁוֹמְעַ קוֹל בְּכִיָּה,
 בּוֹכִים, הוּא אָמַר הוּא לֹא הוֹלִיךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת הוּא הוֹלִיךְ אַחַר הַקּוֹל,
 כָּל הַצְּבוּר מְחַפֶּה כְּבָר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁהַרְבִּי יִכְנֹס לְהִתְפַּלֵּל וְהִנֵּה הוּא
 לֹא פֹה, חָכּוּ עָלָיו, כִּי הִתְלַמִּידִים שְׁלוֹ הַחֲסִידִים שְׁלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ
 הָיוּ מְסוּרִים אֵלָיו בְּלֵב וּנְפֶשׁ, הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ שָׁמַע בְּכִיּוֹת הֵלֶךְ אַחַר
 הַקּוֹל מֵהוּא הוּא רוֹאֶה רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן גּוֹי אַרוּר טָמֵא יוֹשֵׁב עַל הָעֲגָלָה
 עַם סוֹסִים בְּמָקוֹם הָעֲגָלוֹן וְהִבֵּן הַקָּטָן שְׁלוֹ יוֹשֵׁב בְּכַרְכְּרָה, וּמִסְכֵּן
 יְהוּדֵי קְשׁוּר לְעֲגָלָה אִשָּׁה קְשׁוּרָה אֵל הָעֲגָלָה יְלָדִים קְשׁוּרִים אֵל
 הָעֲגָלָה וְהָעֲגָלוֹן גּוֹי אַרוּר טָמֵא הַפְּרִיץ מְצַלִּיף עִם הַשׁוֹט וְהַסּוֹסִים
 רָצִים וְהֵם מְסַכְּנִים קְשׁוּרִים לְעֲגָלָה אִזּוּ מְכַרְחִים לְרוּץ עִם כָּל הַכַּחוֹת,
 אֵיךְ בֵּן אָדָם יָכוֹל לְהַשִּׁיג סוֹס אִזּוּ מִמִּילָא נִסְחָבוּ עַל הַרְצָפָה הֵן הַבַּעַל
 הֵן הָאִשָּׁה וְהֵן הַיְלָדִים וְכֻלָּם בָּכוּ, הוּא לֹא יָכֹל כְּבָר לְהִתְאַפֵּק קַפֵּץ עַל
 הָעֲגָלָה וְצַעַק לְעֲגָלוֹן הַפְּרִיץ אַרוּר טָמֵא תַעְצוּר, עָנָה מָה אֶתָּה רוֹצֶה,
 אָמַר אֲנִי מוֹכֵן לְשֵׁלֶם אֶת הַכֹּל, אִזּוּ אָמַר מֵהֶם חִיבִים לִי הַמּוֹן כְּסָף
 אֲנִי עֹכְשׁוּ יְרוּץ לֹא אֶכְפֹּת לִי שְׁיִמוֹתוֹ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוּא מִתְחִיל
 לְהִתְחַנֵּן אֵלָיו אֲנִי מִשִּׁיג לָךְ אֶת הַכְּסָף אִף שֶׁהִיָּה עָרַב שַׁבַּת לְפָנוֹת
 עָרַב צְרִיכִים לְלָכֶת לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל הוּא חָשַׁב שְׁזָה עֲנִיָּן שֶׁל
 פְּקוּחַ נֶפֶשׁ גְּמָרְנוּ צְרִיכִים לְהַצִּיל אֶת הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת מִמִּיתָה בְּטוּחָה,
 וְעַד שֶׁהִגִּי אַרוּר טָמֵא הַתְּרַכֵּךְ לְבוֹ הֵלֶךְ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מִשֵּׁה
 לֵיב מִסָּאסוּב וְהוּא מִתְחִיל לְנַשֵּׁק אֶת הַיְלָד שֶׁל הַגּוֹי מְנַשֵּׁק אוֹתוֹ

עוד ועוד ואומר לעגלון איזה ילד יפה יש לך כך וכך את הלב שלו, הנה רבי מנשק את הבן שלו שיגץ קטן, והסכים, ואמר לו בסדר מוצאי שבת אני רוצה שתביא לי את כל הכסף, ושחרר אותם, והרבי משה לייב מסאסוב זי"ע עוד הספיק לקחת את כל המשפחה הביא אותם אל ביתו ואמר לרבנית שתכין להם מים לשטף את עצמם כי הם היו מלכלכים היו בבור ותכניי אכל בשפע אף שהיה כבר מאחר אבל שתלך אל שכנים ולארגן שכנות שביחד יארגנו אכל, ובין כך הוא נכנס לבית הכנסת והתחיל לבכות רבונו של עולם הפה הזה שנשק גוי איך יכול להפתח להתפלל אליך' והנה הוא מזכיר לעצמו הלא הכלבים אומרים בפרק שירה את הפסוק 'לכו גרננה לד' נריעה לצור ישענו' אז הוא מתחיל רבונו של עולם אם הכלבים אומרים את הפסוק הזה לכו גרננה לד' נריעה לצור ישענו אז גם אני יכול לרנן לפניך' וכך אמר את כל המזמורים של קבלת שבת בשמחה עצומה וחרזר ושמח את המשפחה ונתן להם מכל טוב מעדנים, כי הרבנית כבר ארגנה את כל השכנות וכלם הביאו אכל בשפע ושמחו אותם, זה היה לפני מאתים ושלשים שנה, בדורנו אלו גם כן היה לנו צדיק קדוש רבי ישראל אבוהצירא שנקרא בכא סאלי זי"ע שתמיד התפלל להקדוש ברוך הוא, היום זה גם ההולא שלו, תמיד רק התפלל לשלום עם ישראל, רואים מזה שהצדיקים מוסרים את נפשם בשביל עם ישראל, ולכן אנחנו צריכים מאד מאד לשמח שיש לנו שיכות אל צדיק שהוא מוסר את נפשו בשבילנו, וזה השמחה הכי גדולה, ולכן אתן צריכות להשתדל לשמח בעצמכן לפדות את הנשמה שלכן שנמצאת בגלות בתוך הגוף, הרבה פעמים אשה שונאת את עצמה היא מסתכלת בראי ועושה פרוצופים לא אני לא כל כך יפה אף אחד לא מסתכלת עלי, היא שונאת את עצמה, זה נקרא שהנשמה בגלות בגוף, אז צריכים להוציא את הנשמה מהגוף על ידי שמחה, וכן צריכים לשמח את הבעל צריכים לשמח את

הילדים צריכים לראות שבבית יהיה אוירה של שמחה, ואחר כך צריכים לשמח את החברות, בפרט שתקנתי לכן ליל שמחה בכל ליל שלישי אז אתן צריכות לרקד ולשמח שיש לכן זכות להיות בקהלה קדושה כזו, ואני מאד מבקש ומתחנן אליכן תעזרו לי לעזור לכל היולדות לעזור למשפחות חדשות, העקר שיהיה ביניכן שמחה לא סתם שמחה אלא להיות שמח באפן למעלה מכל ההגבלות, למה, כי אנחנו שמחים ועליזים שאנחנו עושים נחת רוח לבורא יתברך שמו, זה יסוד גדול מאד יהודי נברא בזה העולם לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו, ולכן אני מאד מבקש אתכן אסור להיות בעצבות תשרפו את העצבות תזרקו את העצבות, ותשתדלו מאד מאד רק לרקד ולשמח לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תת.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר תלמיד ישיבת "דמשק אליעזר"
לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לגרס הרבה משניות כדי לטהר את נשמתך, כי אחרת תפל בפח יקוש שלא תוכל לצאת מזה, והלמוד משניות זה מה שישמור אותך מכל רע, ולכן אני מאד מבקש אותך שתקח משניות בכל יום ותגרס פרק אחר פרק ומסכתא אחר מסכתא עד שתזכה לסיים כל ששה סדרי משנה ותתחיל עוד פעם, וכן תתנהג בכל פעם ועל ידי זה תנצל מכל רע.

ראה ללכת בכל יום במקוה ותקפיד על זה מאד, וכן להתפלל

אֶת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת שְׁחֲרִית מְנַחֵה עֲרֵבִית בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאִז טוֹב לְךָ
כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא ד' שְׁבֻט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֶאֱיֵר
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךָ.

תִּגִּיד לְאִשָּׁה שְׁבֻשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן לֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְעוֹד שְׁבוּעַ בְּעֶרְךָ
אֲנִי בָּא וְשִׁתְּבוּא אֵלַי וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַכִּי טוֹב, הִיא לֹא צָרִיכָה
לְפַחַד, בּוֹדְאֵי הִיא צוֹדֶקֶת שֶׁהִיא נִפְלָה בְּפַח עִם רַע בְּנִים גְּנָבִים
שְׁקָרָנִים צְבוּעִים וְכוּ' וְכוּ', שְׁזָה הַחֲלִישׁ אוֹתָהּ, אֲבָל זֶה לֹא אוֹמֵר
שְׁכָל הָעוֹלָם גְּנָבִים.

כְּפִי שְׁאֲנִי רוֹאֶה הוּא כֹהֵן וְלִכֵּן בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן לֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ,
כִּי אַחַר כֶּךָ יִהְיֶה בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת הִיא לֹא תוֹכֵל לְחַזֵּר אֵלָיו.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לְךָ שְׁתַּמִּיד תִּפְיֵץ וְתַעֲשֶׂה מְצוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא ד' שְׁבֻט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֶאֱיֵר
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךָ וּמְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת בִּיתֵר עוֹ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׁמַח שְׂאֵתָה

לְוִימָד לְקוּטֵי הַלְכוֹת, וְדַע לָךְ מִי שְׁלוּמָד בְּכָל יוֹם לְקוּטֵי הַלְכוֹת
מוֹהֲרֵנִי ז"ל לֹא יִתֵּן לּוֹ לִפְלֹ וְזֶה בְּדוּק וּמְנַסָּה, אָבֵל חָבֵל שְׁאֵתָה
לֹא לְוִימָד יוֹתֵר בְּכָל יוֹם, אָבֵל טוֹב מְעַט בְּכוֹנָה מֵהֲרֵבָה שְׁלֹא בְּכוֹנָה,
הֶעֱקָר תּוֹצִיא לְעֶצְמָךְ הַתְּחִזְקוֹת.

וְעַל כָּלֵם רְאֵה לְדַבֵּר הֲרֵבָה אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקְּדוֹשׁ, בְּרוּךְ
הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר בֵּא ד' שְׁבֻט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֶצְמָךְ בִּיתֵר שְׁאֵת בִּיתֵר עַז, וְשׁוּם דָּבָר בְּעוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, אֵתָה צְרִיךְ
לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים שְׁבָעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק חֲזָק, כִּי אֵין זֶה עֲצָה
לִפְלֹ בְּדַעְתָּךְ, אֲנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר אֲצִלְךָ
עַל צַד הַכִּי טוֹב, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדו"ח של מפקחת אזור הצפון,
ומאד מאד נהניתי מהתגובה שלך.

ראי להיות חזקה ואל תתבלבלי משום דבר כי אני עומד תחתך
בכל מה שרק את עושה, והקדוש ברוך הוא יעזר שתזכי לחנך את
הבנות בדרך ישראל סבא אשר אין למעלה מזה, יעזר הקדוש ברוך
הוא שתמיד נשמע ונתבשר בשורות משמחות.

רק לא להתבלבל משום בריה שבעולם, והקדוש ברוך הוא
יעזר שתבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז, ושום דבר בעולם
לא יוכל לשבר אותך, ותדע שבזכות שאתה עסקת ואתה עוסק לעזר
לקרן הדפסה "היכל הקדש" בזכות זה תראה הרבה נחת מילדיך,
ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיִּקְרִים חֲסִידֵי בְרִסְלָב תְּלִמִידֵי הַיִּכָּל הַקֹּדֶשׁ דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר
הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם
נִמְצָאִים, חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּנִינוּ קְהֵלָה נִפְלְאָה בִּיבְנָאֵל שְׂאִין לָנוּ
מֵה לְהַתְבַּיֵּשׁ עִם הַקְּהֵלָה הַזֶּה מִשׁוֹם קְהֵלָה בְּעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה הַקְּהֵלָה
שְׁלָנוּ זֶה הַקְּהֵלָה הַכִּי יִפְהָ, כִּי אֲצַלְנוּ אִין גְּזַעְנוֹת וְאִין שְׁנֵאָה וְקִנְאָה,
כִּי זֶה עֲבוֹדַתְנוּ לְהוֹצִיא מֵאֲתָנוּ אֶת הַקִּנְאָה וְהַשְׁנֵאָה וְכוּ', אִף זֶה
הוֹלֵךְ קָשָׁה, כְּמוֹ שְׁחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים כְּשֵׁם שְׁפָרְצוּפֵיהֶם
שׁוֹנוֹת כֹּף דְּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת, וְלִכֵּן תָּמִיד יֵשׁ אֵי הַבְּנוֹת בֵּין אֶחָד לַשְּׁנֵי,
אֲבָל זֶה עֵקֶר מִדְּרַגַּת הָאָדָם שְׁמַתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין שְׁנֵי
הַפְּכִים, וְזֶהוּ הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ שְׂאֲנַחְנוּ עוֹבְדִים עַל מִדַּת הַשְּׁלוֹם וְאֲצַלְנוּ
אִין גְּזַעְנוֹת וְאִין קִנְאָה וְאִין שְׁנֵאָה רַק חַיִּים בִּיחַד בְּאַהֲבָה אַחֻוּה
וְרַעוּת אֶחָד עִם הַשְּׁנֵי, וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים
אֱלוֹ שְׂיִכּוּלִים לְבוֹא לְגוֹר בִּיבְנָאֵל אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם, וְאֱלוֹ שְׁלֹא
יְכוּלִים שְׂיִרְאוּ לְתַמְךָ מְאִיפָה שֶׁהֵם רַק נִמְצָאִים.

בְּסִימָן טוֹב וּבִמְזַל טוֹב אֲנִי יְכוּל לְבַשֵּׁר לְכָלְכֶם שֶׁהֲצַלְחָנוּ לְקִנּוֹת
אֶת הַמְּקוֹה, (הֵינּוּ הַבֵּית שְׁבוּ נִמְצָא הַמְּקוֹה) וְזֶה כְּבָר נִמְצָא בִּידֵי הַקְּהֵלָה,
וְהַזְכוּת הַזֶּה זֶה שֶׁל כָּל אֱלוֹ שֶׁהִבִּיאוּ "הוֹרָאת קִבְע", שֶׁעַל יְדֵי זֶה
הָיָה לָנוּ הָאֲפִשְׁרִיּוֹת לְקִנּוֹת אוֹתָהּ.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂבִין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַפְּסִיקוּ לְדַבֵּר מִכֶּסֶף
וְכֶסֶף כְּמָה אֲתָה עֲשִׂיתָ וְכְמָה אֲתָה עֲשִׂיתָ אִין יוֹתֵר דְּבוּרִים כְּאֱלוֹ,
הַדְּבוּרִים שְׁלָנוּ מֵהַיּוֹם, זֶה, "תִּגִּיד לִי כְּמָה קִנְטְרָסִים הַפְּצָתָ" "כְּמָה
סִפְרִים הַפְּצָתָ" יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

הוא שאנחנו שמשים אצל רבנו ז"ל ואנחנו זוכים לצאת ולהפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ומגלים את רבנו ז"ל כל יום ויום שלש מאות וששים וחמש ימים בשנה, ולנו יש החלק הכי גדול שדבר רבנו ז"ל מתפרסם כל כך בעולם, כלם נוסעים אל ציון רבנו ז"ל רק בשביל החוכרות והקנטרסים שמתפרסם לכל עובר ושב, ואנחנו לא צריכים להתבלבל משום בריה שבעולם אנחנו צריכים לזכור טוב שזה התקון שלנו, אנחנו לא עושים טובה לאף אחד אנחנו עושים טובה לעצמנו, רבנו ז"ל אומר (ספר המדות אות נאוף סימן מ"א) תקון להוצאת זרע לבטלה שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה ולכן זה התקון שלנו שאנחנו נצא ונפיץ, ורק מזה אנשי שלומנו מדברים כבר, אין כבר את השיחה של כסף ועוד פעם כסף ועוד פעם כסף. ולכן אני מאד מבקש את אנשי שלומנו שאף אחד לא יעבד עליכם שיש לו מכרה של כסף וכו'.

אני מאד מבקש את כל אחד מאנשי שלומנו היקרים שישתדל להביא כמה הוראת קבע עבור צמתת "ישמח צדיק" כי קנינו עכשו את המבנה איפה שהמקוה נמצאת ואנחנו רוצים להרחיב את המקוה וליפות את המקוה כי טהרת המשפחה זה יסוד בקהלה, ולכן אשרי ואשרי מי שיחתים "הוראת קבע" בהתנדבות, ואם מישהו רוצה איזה שוכר על זה שטרח יוכל לקבל חבילה של מאה קנטרסים שאני נותן לו את זה אישית על כל הוראת קבע, והמאה קנטרסים האלו יהיה בזה ברכה שיביא לו הרבה יותר ממה שחלם וחשב.

תשמרו מאד שלא יעבדו עליכם היום ברוך השם הכל שקוף יכולים לראות הכל ולכן אני מאד מאד מבקש את אנשי שלומנו היקרים די בכל אתר ואתר, אם אתם רוצים שיהיה לכם חלק בטהרת ישראל, שתביאו הוראת קבע ל"ישמח צדיק" ויקים בנו (תהלים נ"ה) "ישמח צדיק כי חזה נקם" שכל אלו שרצו לחרף ולגדף ולעקר אותי שיתהפך הכל עליהם, "עשה עמי אות לטובה ויראו שנאי

וַיִּבְשׁוּ כִּי אָתָּה הוֹי"ה עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי וְכֵן צָעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּשַׁעַה שֶׁהָיָה לוֹ כָּל כֶּן הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ כִּי דוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד הָיָה מְלֵא לְצַנִּים, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֵין לָךְ דוֹר שֶׁאֵין בוֹ לְצַנִּים כְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד, שֶׁכֵּלֶם הָיוּ לְצַנִּים אֲזִי בְּדוֹרוֹ, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר מִלְּצַנּוֹת וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדִיק סִימֵן קל"ד) הַלְּצַנּוֹת אֵינוֹ מְנִיחַ אֶת הָאָדָם לִילֵךְ לְצְדִיקִים, וְלִכֵּן בּוֹאוֹ וְנִעְזֵר לְגַמֵּר אֶת הַמְּקוֹה טְהוֹרָה לְהַרְחִיב אֶת זֶה, כִּי תִהְיֶה לְאֵל נִכְנָסִים בְּכֹל פְּעַם מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת וְאֵין כָּבֵר מְקוֹם בַּמְּקוֹה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדִיק סִימֵן מ') בְּזִכּוֹת שְׁמוֹשׁ אָדָם גְּדוֹל אָדָם נִצּוֹל מִמִּיתָה; וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁאָף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה נִּגְזֵר עָלָיו וְעַל יָדֵי זֶה שְׁזוֹכִים לְשִׁמּוֹשׁ אֶת הַצְּדִיק נִצְלִים מִמִּיתָה וְלֹא רַק מִסְתָּם מִיתָה אֲלָא אֲפִלוֹ מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים שֶׁתִּעְזְרוּ לִי לְגַמֵּר אֶת הַקְּנִיָּה שֶׁל הַבְּנִיָּן, כִּי עֲדִין חָסֵר, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשַׁפֵּץ אֶת זֶה לַעֲשׂוֹת מְזֵה פְּנִינָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֵר שְׁבֻזְכוֹת הַטְּהוֹרָה הַזֹּאת שֶׁנִּעֲסַק בָּזֶה, נַעֲשֶׂה נַחַת רוּחַ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְעַל כָּלֶם בּוֹאוֹ וְנַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד בּוֹאוֹ וְנִקְבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי וְאֲנַחְנוּ מִתְחִילִים עֲכָשׁוּ עֲדָן חֲדָשׁ לְקָרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה עַל יָדֵי שֶׁאֲנַחְנוּ נֹאֵהֵב אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי לֹא לְחַפְּשׁ גְּדוּלוֹת לְהַכְנִיס אֶהֱבַת יִשְׂרָאֵל בְּכֹל הָעוֹלָם כִּי זֶה לֹא יֵלֵךְ, אֲלָא בּוֹאוֹ וְנִתְחִיל מֵהַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ לְהַחֲדִיר אֶהֱבָה וְחֲסֵד שֶׁאֶחָד יַעֲזֵר לְשְׁנַי, וְעַל יָדֵי זֶה נִקְרַב אֶת הַגְּאֻלָּה.

וְאֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם תִּשְׁמְרוּ מִגְּנָבִים רְמָאִים צְבוּעִים וְשִׁקְרָנִים שְׂרוּצִים לְהַפִּיל אֶתְכֶם בַּפֶּח וּלְחַפְּשׁ לְכֶם כָּל מִינֵי הוֹרָאת קִבְעָה שֶׁרַק יֵשׁ, וַיִּגִּידוּ לְכֶם הִנֵּה יֵשׁ עֲכָשׁוּ עוֹד הוֹרָאת קִבְעָה מִירוֹשָׁלַיִם, וְהִנֵּה יֵשׁ הוֹרָאת קִבְעָה מִנְּתַנְיָה, וְהִנֵּה יֵשׁ עוֹד הוֹרָאת קִבְעָה מִצְמַח, וְכִכָּה יָבִיא לָךְ "הוֹרָאת קִבְעָה" מִכָּל מִינֵי מְקוֹמוֹת שֶׁתִּעֲשֶׂה מְזֵה כֶּסֶף הָעֶקֶר שֶׁלֹּא

תֵּעֶזֶר פֶּה, וְלִכֵּן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מֵהֶם, וְתִזְכְּרוּ מֵהַ שְׂרַבְנוּ ז"ל בְּסַפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת (מַעֲשֵׂה מֵהַבַּעַל תְּפִלָּה) שֶׁהַבַּעַל תְּפִלָּה אָמַר "מִכֶּסֶף אֵל תִּדְבְּרוּ עִמִּי כָּלֵל" אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מֵהַפָּצָה, כִּמְהַ הַפָּצְנוּ הַיּוֹם, בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ גַלְיָה לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל תִּרְאוּ לְהִבְיֵא לְכָל הַפְּחוֹת הַיּוֹרֵאת קִבְעָה אֶחָד בְּשָׁבוּעַ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּכּוֹל יוֹתֵר, כִּדִּי שֶׁהַמִּקְוֵה יִהְיֶה מְשַׁפָּצֵת בְּהִרְחָבָה אֲשֶׁר בְּטְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה תְּלוּי כָּל הַגְּאֻלָּה. וְאַחַר כֵּךְ אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים לְהִתְחִיל לְבָנוֹת אֶת הַבַּיִת הַכְּנֻסֵת הַגְּדוֹל וְתִרְאוּ אֵיזָה יִשׁוּעוֹת יָבוֹא לָנוּ, וְאִם אֶחָד חוֹשֵׁד אֵיזָה חֶשֶׁד הֵנָּה עֹכְשׁוּ אֲנִי בָּא וּמִי שָׂרָק יִרְצֶה שֶׁיָּבוֹא בְּחֻדְרֵי וְשֵׁם יִהְיֶה מוֹנַח קְלוֹסֵר שֶׁל כָּל הַהוֹצָאוֹת שֶׁל הַעֲמֻתָּה "יִשְׁמַח צְדִיק" כָּל הַהוֹצָאוֹת וְהַכְּנֻסוֹת, שֶׁל הַתְּלָמוּד תוֹרָה, וְהַבַּיִת סֵפֶר, וְשֶׁל הַכּוֹלָל, עֲמַתַּת "נוֹצֵר תְּאֵנָה", זֶה הַכָּל יִהְיֶה עַל הַשְּׁלַחַן שְׁלִי, הַכָּל יִהְיֶה שְׂקוּף, כִּי הַיּוֹם הַכָּל הוֹלֵךְ עִם רֹאֵה חֶשְׁבוֹן וְעִם עוֹרֵךְ דִּין, וְאִין יוֹתֵר גְּנֻבוֹת וּשְׁחִיתוֹת, נִגְמַר הָעֵדֶן הַזֶּה, וְלִכֵּן אִם אֲנַחְנוּ נַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד וְנִרְצֶה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַצְּדִיק לְרַבְּנוּ ז"ל שֶׁיִּהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל שֶׁיִּכּוֹלִים לְצַאת בְּשָׂדֵה לְהַתְּבוּדָה, וּיְכוֹלִים לְצַאת עַל הָהָר לְהַתְּבוּדָה אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בּוֹאוּ וְנַעֲזֹר לְהַקְהֵלָה שְׁלָנוּ שֶׁהַקְהֵלָה תִּפְרַח וְשִׁיחָהּ רַק מְקוֹם תוֹרָה, כִּי אֲצַלְנוּ אִין יוֹתֵר בְּטָלְנִים הַמְּבָלִים אֶת הַזְּמַן, אֶלָּא אוֹ שְׁלוֹמֵדִים תוֹרָה אוֹ שִׁיּוֹצְאִים לְהַפָּצָה, אִין יוֹתֵר הַפָּקֵר, וּמִי שֶׁמְרַגֵּישׁ שֶׁהַקְהֵלָה זֶה לֹא בְּשִׁבְלֵנוּ שִׁיעֲשֵׂה טוֹבָה וְיַעֲזֹב אֶת הַקְהֵלָה מֵהַ שִׁיּוֹתֵר מֵהַר, אֲנַחְנוּ מְעַנְיָנִים שֶׁהַד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ יִהְיֶה רַק ד' אֲמוֹת שֶׁל תוֹרָה, וְזֶה הַשְּׂמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׁלָנוּ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִזְכֶּה כָּבֵד לְהַתְּרָאוֹת בְּשִׂמְחָה וְאֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם שֶׁתִּתְּפַלְלוּ עָלַי כִּי אֲנִי צָרִיךְ הַמוֹן יִשׁוּעוֹת וְרַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלַי, וְאִיךְ שְׂאֲנִי מַחֲזִיק מֵעַמָּה.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתז.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז
 שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב ... גרו יאיר
 לנכון קבלתי את מכתבך.

ברצוני שתודיע לכל אנשי שלומנו חד משמעית היות שעכשו
 נכנסתי בעסק הדפסה והורדתי את המחירים למחיר אפס, ולכן אל
 תמכר את הספרים רק בשלש תנאים האלו.

א. אין לקחת בהקפה, מכרחים לשלם מזמן מראש.

ב. יען שהורדתי את המחיר לעשרים וחמש אגורות לקנטרס,
 מכרחים לקחת חבילה של מאה קנטרסים.

ג. אין להביא אגורות אלא כסף גדול, שקלים, או חמש שקלים,
 וכו'.

את הספרים שעולה שלש ש"ח או חמש ש"ח שזה גם כן
 פחות מהקרון, את זה יכולים לקחת כמה שירצו, לא מכרחים מאה
 או חמשים וכו'.

תאמין לי אני מקנא את האדם שיעסק בהפצה, כי אין עוד תקון
 יותר גדול בתקוני הברית כמו להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם,
 וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף סימן מ"א) תקון להוצאת זרע
 לבטלה שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ראה לתלות את המכתב הזה בחדר "קרן הדפסה" שכל אנשי
 שלומנו יראו שזה רצוני.

ג' תתח.

בעזרת השם ותפוד, יום שלישי לסדר בא ד' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... ו... שיחיו

מאד מאד אני מבקש אתכם שתשלימו אחד עם השני, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן ס"ו) במקום מריבה שם השטן; וגלה לנו (שיחות הר"ן סימן רס"ג) שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם לשבר את השלום בית, ולכן אני מאד מבקש אתכם תאהבו אחד את השני, ותבינו אחד את השני, ותשתדלו לעזור אחד להשני, ותהיו שניכם ותרנים לותר אחד לשני, כי כל המותר לחברו, מוחלין לו מן השמים, ולכן ראו למסור את נפשכם על שלום בבית, ותדעו כי הילדים גדלים בעלי מומין בנפשם אם רואים ושומעים כל היום מחלקת בין אבא לאמא, כי הם גדלים מפחדים וכו', ונכנסים בלחץ וכו', וזה משאיר עליהם צלקת עמקה, ולכן אני מאד מבקש אתכם שיהיה ביניכם שלום ואהבה גדולה, כמו שהייתם תחת החפה, וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש אי אפשר לשניהן בלא שכינה; ואמרו (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה" והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשיכוו כי היכי דתתעתרו, (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו) ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה. ואמרו (תנא דבי אליהו רבה פרק י' סימן ה') אין אשה כשרה אלא העושה רצון בעלה; ולכן אני מאד מבקש אתכם, ומתחנן לפניכם, תפסיקו כבר את הווכוחים ואת המריבות שביניכם, ובזכות השלום והאהבה שיהיה ביניכם, אני מבטיח לכם שיהיה לכם שפע, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (עוקצין פרק ג') לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל

אֵלָא הַשְּׁלוֹם. שְׁנַאֲמַר (תהלים כט) "הוֹי"ה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן הוֹי"ה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם".

אֶת כָּל זֶה אָנִי כוֹתֵב לָכֶם מֵרַב אַהֲבָה שְׂיֵשׁ לִי אֲלֵיכֶם, וְלִכֵּן אָנִי מִתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם תְּכַנְיֶסוּ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים אֶל תּוֹךְ לְבַבְכֶם, וְיִהְיֶה הַמִּכְתָּב הַזֶּה תָּמִיד לְפָנַי עֵינֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בֵּא ד' שָׁבַט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים חֲסִידֵי בְּרִסְלָב תְּלִמִּידֵי הַיֵּכָל הַקֹּדֶשׁ דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר
הוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד

אָנִי מְאֹד רוֹצֵה לְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם רַק נִמְצְאוּ וְכָל מִי שֶׁרַק שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלִי, עֹכֵשׁ חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּנִינוּ קֵהֵלָה נִפְלְאוֹה בִּיבְנֵי אֵל שְׂאִין לָנוּ מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ מִהַקְּהֵלָה הַזֶּה מִשׁוֹם קֵהֵלָה בְּעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ זֶה הַקְּהֵלָה הַכִּי יָפֵה, אֲצַלְנוּ אִין גְּזַעְנוֹת אֲצַלְנוּ אִין שְׁנֵאוֹה וְקִנְאוֹה, וְאִנְחָנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לְהוֹצִיא אֶת זֶה מֵאֲתָנוּ, זֶה הוֹלֵךְ קָשָׁה, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים כְּשֶׁם שְׁפָרְצוּפֵיהֶם שׁוֹנוֹת כֶּף דְּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת, וְלִכֵּן אָנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אֱלוֹ שְׂיִכּוֹלִים לְבוֹא לְגוֹר בִּיבְנֵי אֵל אֲשֵׁרֵיהֶם וְאֲשֵׁרֵי חֲלָקֵם, וְאֱלוֹ שְׁלֵא יְכוֹלִים שְׂיִרְאוּ לְתַמְךָ מֵאִיפֵה שֶׁהֵם רַק נִמְצְאוּ בַּקְּהֵלָה, בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב אָנִי יְכוֹל לְבַשֵּׁר לְכֻלְכֶם שֶׁהַצְּלָחָנוּ לְקִנּוֹת אֶת הַמְּקוֹה, הַבֵּית שָׁבוּ נִמְצָא הַמְּקוֹה זֶה כְּבָר בִּידֵי הַקְּהֵלָה, וְזֶה זְכוּת שֶׁל כָּל אֱלוֹ שֶׁהֵבִיאוּ הוֹרָאת קִבֵּעַ זֶה הַזְכוּת שְׁלָהֶם, חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂבִין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַפְּסִיקוּ לְדַבֵּר מִכֶּסֶף וְכֶסֶף כְּמָה אֲתָה עֹשִׂית וְכְמָה אֲתָה עֹשִׂית אִין יוֹתֵר דְּבוּרִים

כָּאֵלֹהִים, הַדְּבוּרִים שֶׁלָּנוּ מֵהַיּוֹם תִּגִּיד לִי כַּמָּה קִנְטְרָסִים הַפְּצָתָ כַּמָּה סִפְרִים הַפְּצָתָ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁאַנְחָנוּ שְׁמָשִׁים אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל אֲנַחְנוּ זֹכִים לְצֵאת וּלְהַפְיֵץ אֶת אֹרֵךְ רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אֶת רַבְּנוּ ז"ל כָּל יוֹם וַיּוֹם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחָמֵשׁ יָמִים בְּשָׁנָה וְלָנוּ יֵשׁ הַחֲלָק הַכִּי גָדוֹל שֶׁדָּבַר רַבְּנוּ ז"ל מִתְּפָרֶסֶם כָּל כֶּף בְּעוֹלָם כָּלֵם נוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל רַק בְּשִׁבִיל הַחֻבְרוֹת וְהַקִּנְטְרָסִים שֶׁמִּתְּפָרֶסֶם בְּכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב וְאַנְחָנוּ לֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְזַכֵּר טוֹב טוֹב שֶׁזֶה הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ אֲנַחְנוּ לֹא עוֹשִׂים טוֹבָה לְאַף אֶחָד אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים טוֹבָה לְעַצְמָנוּ רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְר הַמִּדּוֹת אוֹת נְאוּף סִימָן מ"א) תְּקוּן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה שִׁישְׁתַּדֵּל לְהַחְזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה וְלִכְן זֶה הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ שְׁאַנְחָנוּ נִצָּא וְנִפְיֵץ וְרַק מִזֶּה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ מְדַבְּרִים כְּבָר אֵין כְּבָר עוֹד פְּעַם כֶּסֶף וְעוֹד פְּעַם כֶּסֶף וְלִכְן אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ שְׂאֵף אֶחָד לֹא יַעֲבֹד עֲלֵיכֶם שִׁישׁ לוֹ מִכְרָה שֶׁל כֶּסֶף לֹא כָּל אֶחָד מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ שְׂיָבִיא כַּמָּה הוֹרָאת קִבְעָה עָבוּר "יִשְׁמַח צְדִיק" שֶׁקִּנְיָנוּ עֲכָשׁוּ אֶת הַמְּבִנָּה אֵיפֹה שֶׁהַמְּקוֹה נִמְצָאת וְאַנְחָנוּ רוֹצִים לְהִרְחִיב אֶת הַמְּקוֹה וּלְיִפּוֹת אֶת הַמְּקוֹה שֶׁזֶה הַיְסוּד בְּקִהְלָה טְהוֹרַת הַמְּשֻׁפָּחָה וְלִכְן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שִׁיחַתִּים הוֹרָאת קִבְעָה בְּהַתְּנַדְּבוֹת אִתָּהּ רוֹצֵה אֵיזָה שְׁכָר תִּקְבֵּל חֲבִילָה קִנְטְרָסִים אֲנִי נוֹתֵן לָךְ אִישִׁית מֵאָה קִנְטְרָסִים עַל כָּל הוֹרָאת קִבְעָה וְהַמֵּאָה קִנְטְרָסִים הָאֵלוֹ יִהְיֶה בְּזֶה בְּרָכָה שְׂיָבִיא לָךְ הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁחֲלַמְתָּ וְחִשְׁבְתָּ תִשְׁמְרוּ מֵאֵד שְׁלֹא יַעֲבֹדוּ עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַכֹּל שֶׁקּוֹף יְכוּלִים לְרֹאוֹת הַכֹּל וְלִכְן אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים מִי שֶׁרַק שׁוֹמֵעַ אוֹתִי בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתֵּים עֵירוֹת עֲכָשׁוּ כָּל אֵלוֹ שְׁשׁוֹמְעִים אוֹתִי עֲכָשׁוּ אִם אִתָּם רוֹצִים שְׂיִהְיֶה לָכֶם חֵלֶק בְּטְהוֹרַת יִשְׂרָאֵל שֶׁתְּבִיאוּ הוֹרָאת קִבְעָה לְיִשְׁמַח צְדִיק וְיִקָּים יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חֲזָה נָקָם כָּל אֵלוֹ שֶׁרָצוּ לְחַרֵּף וּלְגַדֵּף וּלְעַקֵּר אוֹתִי

שִׁיתְהַפֵּךְ עֲלֵיהֶם עֲשֵׂה עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וַיִּרְאוּ שְׂנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִּי אֶתָּה הוּי"ה עֲזַרְתָּנִי וַנַּחֲמַתָּנִי צָעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה לוֹ כָּל כֶּף הַרְבֵּה שׂוֹנְאִים שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֵין לָךְ דוֹר שְׂאֵין בוֹ לְצַנִּים וְאֵין לָךְ דוֹר כְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד שְׁכָלָם הָיוּ לְצַנִּים וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר מִלְּצַנּוֹת כִּי רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדִיק סִימֵן קל"ד) הַלְּצַנּוֹת אֵינוּ מֵיֵנִחַ אֶת הָאָדָם לִילֶךְ לְצְדִיקִים וְלִכֵּן בּוֹאוּ וַנַּעֲזֹר לְגַמֵּר אֶת הַמִּקְוָה טְהוּרָה לְהִרְחִיב אֶת זֶה כִּי תַהֲלֶה לְקַל נִכְנָסִים בְּכָל פַּעַם מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת וְאֵין כְּבָר מְקוֹם בַּמִּקְוָה רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדִיק סִימֵן מ') בְּזִכּוֹת שְׁמוֹשׁ אָדָם גְּדוֹל אָדָם נִצּוֹל מִמִּיתָה מִי יוֹדֵעַ מַה נִּגְזַר עֲלֵינוּ וְעַל יְדֵי זֶה שְׂאַנְחֵנוּ זוֹכִים לְשִׁמֵּשׁ אֶת הַצְּדִיק נִצְלִים מִמִּיתָה וְלֹא סֵתָם מִיתָה אֲלֵא אֶפְלוּ מִמִּיתָה מִשְׁנָה וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים תַּעֲזְרוּ לִי לְגַמֵּר אֶת הַקְּנִיָּה שֶׁל הַבְּנִיָּן עַדִּין חָסֵר וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים לְשַׁפֵּץ אֶת זֶה לַעֲשׂוֹת מִזֶּה פְּנִינָה וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁבִזְכוֹת הַטְּהוּרָה הַזֹּאת שְׁנַעֲסֵק בָּזֶה נַעֲשֵׂה נַחַת רוּחַ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעַל כָּלֵם בּוֹאוּ וַנַּחֲזִיק אֶת עַצְמֵנוּ בִּיחַד בּוֹאוּ וַנִּקְבֵּל עַל עַצְמֵנוּ שְׂאַנְחֵנוּ אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי אֲנַחְנוּ מִתְחִילִים עֲכָשׁוּ עַדִּין חֲדָשׁ לְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה אֵיךְ עַל יְדֵי שְׂאַנְחֵנוּ נֶאֱהָב אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי בֵּא וְלֹא נַחֲפֵשׁ גְּדוּלוֹת לְהַכְנִיס אֶהֱבֵת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָעוֹלָם כִּי זֶה לֹא יִלְךְ הַלּוֹאֵי שְׁנוּכֵל בְּתוֹךְ הַקְּבוּץ שְׁלֵנוּ לְהַחֲדִיר אֶהֱבֵה וְחֹסֵד שְׂאַחַד יַעֲזֹר לְשְׁנֵי אֶבֶל אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם תִּשְׁמְרוּ מַגְנָבִים רַמָּאִים צְבוּעִים שְׁקֵרָנִים שְׂרוּצִים לְהַפִּיל אֶתְכֶם בְּפַח הַנְּהָ יֵשׁ עֲכָשׁוּ עוֹד הוֹרָאת קִבֵּעַ מִירוּשָׁלַיִם וְהִנֵּה יֵשׁ הוֹרָאת קִבֵּעַ מִנְתַּנְיָה וְהִנֵּה יֵשׁ עוֹד הוֹרָאת קִבֵּעַ מִצְמַח יְבִיא לָךְ מִכָּל מִיָּנִי מְקוֹמוֹת הוֹרָאת קִבֵּעַ הָעֵקֶר שֶׁתַּעֲשֵׂה כֶּסֶף רַבְּנוּ ז"ל דִּבֵּר הַרְבֵּה מִהַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁהַבְּעַל תְּפִלָּה אָמַר מְכֹסֵף אֵל תִּדְבָּרוּ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מִהַפְּצָה כְּמָה הַפְּצָנוּ הַיּוֹם בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ נִלְךְ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְּדִיק בְּעוֹלָם וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ

אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל תִּרְאוּ לְהֵבִיא לְכָל הַפְּחוֹת הוֹרָאת קִבֵּעַ אֶחָד בְּשָׁבוּעַ וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּכּוֹל יוֹתֵר כְּדִי שֶׁהַמְּקוֹנָה יִהְיֶה מְשַׁפָּצֵת בְּהִרְחָבָה וּבְזֶה תְּלוּי כָּל הַגְּאֻלָּה טְהֵרֵת הַמְּשַׁפָּחָה וְאַחֵר כָּךְ אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים לְהִתְחִיל לְבָנוֹת אֶת הַבֵּית הַכְּנֻסֵת הַגְּדוֹל וְתִרְאוּ אֵיזָה יְשׁוּעוֹת יָבוֹא לָנוּ וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ עִכְשָׁו אֲנִי בָּא מִי שֶׁרַק חוֹשֵׁד אֵיזָה חֲשֵׁד שֶׁיָּבוֹא בַּחֲדָר שְׁלִי יִהְיֶה מִנַּח קֶלְסֵר שֶׁל כָּל הַהוֹצָאוֹת שֶׁל עֲמַתָּת יִשְׁמַח צְדִיק כָּל הַהוֹצָאוֹת וְהַהַכְּנָסוֹת שֶׁל הַתְּלַמוּד תּוֹרָה וְהַבֵּית סֵפֶר וְכָל הַהַכְּנָסוֹת וְהַהוֹצָאוֹת שֶׁל הַכּוֹלֵל עֲמַתָּת נוֹצֵר תְּאֻנָּה זֶה הַכֹּל יִהְיֶה עַל הַשְּׁלֵחַן שְׁלִי הַכֹּל יִהְיֶה שְׁקוּף הַיּוֹם הַכֹּל הוֹלֵךְ עִם רוֹאֵה חֲשָׁבוֹן וְעִם עוֹרֵךְ דֵּין וְאֵין יוֹתֵר גְּבוּלוֹת וְשְׁחִיתוֹת נִגְמָר הַעֲדָן הַזֶּה וְלִכְּן אִם אֲנַחְנוּ נַחְזִיק אֶת עֲצַמְנוּ בִּיחָד וְנִרְצֶה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַצְדִּיק לְרַבְּנוּ ז"ל שֶׁיִּהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל שֶׁיִּכּוֹלִים לְצַאת בְּשֻׁדָּה לְהַתְּבוֹדֵד יְכוּלִים לְצַאת עַל הָהָר וְלַהֲתְבוֹדֵד לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹאוּ וְנַעֲזֹר שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ תִּפְרַח שֶׁיִּהְיֶה רַק מְקוֹם תּוֹרָה כִּי אֲצַלְנוּ אֵין יוֹתֵר בְּטַלְנִים מִבְּלִי הַזְּמַן אֲלֵא אוֹ שְׁלוֹמֵדִים תּוֹרָה אוֹ שִׁיּוֹצְאִים לְהַפְּצָה אֵין יוֹתֵר הַפְּקָר מִי שֶׁמְרַגֵּישׁ שֶׁהַקְּהֵלָה זֶה לֹא בְּשִׁבְלֵוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה טוֹבָה וְיַעֲזֹב אֶת הַקְּהֵלָה מֵהַ שִׁיּוֹתֵר מֵהָר אֲנַחְנוּ מְעַנְיָנִים שֶׁהַד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ יִהְיֶה רַק ד' אֲמוֹת שֶׁל תּוֹרָה וְזֶה הַשְּׁמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׁלָנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנֹזְכָה כְּבָר לְהַתְּרָאוֹת בְּשִׁמְחָה.

וְאֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם תִּתְּפַלְלוּ עָלַי אֲנִי צָרִיךְ הַמּוֹן יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁר רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלַי וְרַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ שְׂאֵנִי מַחְזִיק מֵעַמָּד.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתי.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא ו' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ר' ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי הן מהכולל "אור המאיר" והן מה"בית הוראה", ורצייתי מאד שתשמו כל השלש מו"צ"ים את כל שאלה ותשובה שרק בא לפניכם, כדי שנעשה מזה ספר, כמובן בשביל צניעות הענין לא צריכים להזכיר שום שם, רק את השאלה והתשובה שנתתם, והמקורות מאיפה לקחתם את זה, וזה יהיה עזרה מאד מאד גדולה להקלה.

אודות להשיג התכנה של כל השו"תים, כדאי וכדאי להשיגם, וזה דבר נפלא מאד, ורואים שנתקים דברי רבנו ז"ל שאמר "הקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בכל פעם יותר יפה".

רצייתי מאד כשאני יבוא שיהיה אצלי קלסר מעממת "נוצר תאנה", כי אני מכרח לבדק את הכל, וכן אני עושה בתלמוד תורה, כדי שאני לא יפל בפח עוד פעם.

רק חזק ואמץ פי גדול אדונינו ורב להושיע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתיא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא ו' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

מאד מאד אני מבקש אותך שתראה לחזק את עצמך להיות בשמחה ותצא מהעצבות והעצלות שהסמ"ך-מ"ם רוצה להדביק בך,

תהלה לאל למדת אצלי וקבלת הרבה הקדמות, בחיי יום יום, ואני מקנה שעדין אתה זוכר את הלמודים שלמדת אצלי, ומה החדרתי בכם, איך להנהיג בית וכו', חסדי השם יתברך שזכית להתחתן, ולכן ראה מאד לכבד וליקר את אשתך, ואף פעם אל תעשה עליה בקרת וכו', וזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות סב:) האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, והמדרוך בנו ובנותיו בדרך ישרה, והמשיאן סמוך לפירקן, עליו הכתוב אומר (איוב ה') "וידעת כי שלום אהלך"; ואמרו (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה" והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו, (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו) ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה. ראה לקים את זה בתכלית השלמות, ואז לא יחסר לך לא גשמיות ולא רוחניות.

העקר תשתדל להתפלל בכל יום במנין, ותמסר את נפשך פשוטו כמשמעו לבא לבית הפנסת דיקא להתפלל את השלש תפלות שחרית מנחה ערבית במנין דיקא, וכן תקבע לעצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, שזה סגלה לאריכות ימים ושנים, כמאמר ז"ל (ברכות ח.) לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. וכן תלמד בכל יום כמה פרקים משניות בגרסא כסדרן, ועל כלם תהיה חזק מאד ללמד בכל יום דף גמרא, אשר אין טוב מזה, ומי יתן שתצטרף אל למוד דף היומי שלומדים בכל יום, ועל ידי זה תקשר את עצמך ואת היום אל הדף גמרא, ואם תהיה רגיל ללמד בכל יום מקרא משנה גמרא, תהיה העשיר הכי גדול, כי להפך אין לך עני יותר גדול ממי שלא לומד את השלש למודים האלו בכל יום, וכמאמר ז"ל (שבת קכ.) "ובביתי אין לחם ואין שמלה" שאין

בְּיָדֵי לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנָה וְלֹא תִלְמוּד. נִמְצָא שְׁזֵה עֵקֶר הָעֲנִיּוֹת שְׂאִין לֹו בְּבֵיתוֹ אֶת הַשְּׁלֵשׁ לַמּוֹדִים הָאֵלוֹ בְּכָל יוֹם.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאִין בִּלְעָדוֹ נִמְצָא, וְהוּא מִסְתַּכֵּל עָלֶיךָ, וְלִכֵּן רָאָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ לְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל יָדֵי זֶה יִמְתַּק מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְיִמְשֵׁךְ עָלֶיךָ רַק חֲסָדִים גְּמוּרִים.

רָאָה לְבֹא בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת לְהַמְלִיחַ מִלְכָּה וְתִשְׁמַע שְׁעוֹר בְּטָהֳרַת הַמְשַׁפָּחָה, וְאֵל תֹּאמֶר שְׂאֵתָה כְּכֹר יוֹדֵעַ, כִּי זָכַר תִּזְכֹּר שְׁזֵה גּוֹבֵל בְּעֲנִינֵי כְּרַתוֹת רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, שֶׁהוּא עוֹוֹן חָמוּר מְאֹד, אָנִי מְאֹד מִקְנָה שְׂתַצִּית אוֹתִי וְתִבֵּא לְהַשְׁעוֹר.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתיב.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסִדֵּר בֵּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שְׂתִמְסֹר נַפְשִׁי פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ שִׁיחָה לָךְ שְׁלוֹם בֵּית, כִּי תִדַּע שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם רוֹצֵה לְשַׁבֵּר לָךְ אֶת הַחַיִּים, וְלִכֵּן מִכְּנִיס אוֹתְךָ בְּלַחֲץ כְּדֵי לְשַׁבֵּר אֶת הַשְּׁלוֹם בֵּית שְׁלָךְ, וְעָלֶיךָ לְדַעַת אֲשֶׁר עִם אִשָּׁה צְרִיכִים אֶת הַסְּבִלְנוּת הַכִּי גְדוֹלָה, וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ רָאָה לְשַׁמֵּר מְאֹד שְׁלֵא תִכְנַס בְּכַעַס, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (קִידוּשֵׁין מֵא). רַגְזוֹן לֹא עֲלֵתָה בְּיָדוֹ אֶלָּא רַגְזוֹנוֹתָא; מִי שֶׁהוּא כְּעֵסָן אִין בְּיָדוֹ רַק הַכַּעַס, וְכָל כֶּף חָבֵל שֶׁהִרְבָּה פְּעָמִים אֶתָּה מִתְּפָרֵץ עַל אִשְׁתְּךָ עַל לֹא דְבַר וְכוּ', וְאֶפְלוּ שֶׁהוּא מְעַצְבֵּנַת אוֹתְךָ וְכוּ', אוֹ עוֹשֶׂה נֶגֶד רְצוֹנָךְ, גַּם כֵּן לֹא צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּכַעַס, אֶלָּא לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסְּבִלְנוּת, כִּי כְּכֹר אָמַר הַחֲכָם "הַסְּבִל תְּחַבּוּלָה לְמִי

שֶׁאֵין לוֹ תַחבּוּלָה" וְהַדְּבָרִים עֲמָקִים מְאֹד מְאֹד לְמִי שֶׁמְבִינֵם, כִּי בְדַרְךְ כָּלֵל אִשָּׁה מִתְפָּרֶצֶת לְרַגַע, וְאַחַר כֵּן תִּכְף וּמִיד הִיא מִתְחַרְטֶט, וּכְשֶׁהִבְעֵל אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֶת זֶה אֲזִי הוּא עוֹנֶה לָּהּ וְנִעֲשֶׂה רִיב עַד שֶׁלֹּא מִדְּבָרִים אֶחָד עִם הַשְּׂנִי עַד שֶׁלְּבִסּוֹף גּוֹרְמִים לְעֲצָמָם רְעָה גְדוּלָה, אוֹ שֶׁהִיא בּוֹרַחַת וְכוּ', וְלִכֵּן כְּשֶׁהִבְעֵל חָכֵם וְלֹא עוֹנֶה לְאִשְׁתּוֹ כְּשֶׁהִיא מִתְפָּרֶצֶת עָלָיו, זֶה הַחֲכָמָה הַכִּי גְדוּלָה, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּמוּרָה ט"ז). אִשָּׁה כִּיּוֹן שֶׁאֵין לָּהּ תְּבוּאָה בְּתוֹךְ בֵּיתָה מִיד צוֹעֲקָת, רוֹאִים מִזֶּה שֶׁזֶּה הַטֵּבֵעַ שֶׁל הָאִשָּׁה, כְּשֶׁאֵין לָּהּ מָה שֶׁהִיא רוֹצֶה תִּכְף וּמִיד הִיא נִכְנָסֶת בְּלַחֵץ וּמִתְחִילָה לְקַלֵּל וּלְבַזּוֹת אֶת בַּעֲלָהּ וּלְצַרַח עָלָיו, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת חָכֵם וּלְשַׁתֵּק וְאִז הַכֹּל יַעֲבֹר, וְאָמַר הַחֲכָם "שִׁתֵּק לְרַגַע וַיַּעֲבֹר פִּגְעַ" וְלִכֵּן יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שִׁישְׁרָה הַשְּׁלוֹם בְּבֵיתָהּ, וְתִהְיֶה וְתִרְנֶן גְּדוּל, וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה לָּךְ שְׁלוֹם בֵּית אֲמָתִי וְכֹכֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים ק"א) אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי צְרִיף אָדָם לְהִיּוֹת עֲלוּב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ; אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּהְיֶה חָכֵם, וְתִצְיֵת אוֹתִי, אֲזִי לֹא יַחְסֹר לָּךְ שׁוֹם דָּבָר, וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֵׁר בְּחַיֶּיךָ, וְהַעֲקֹר הַדְּבָק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא וּבִלְעָדוֹ אֵין שׁוֹם נִמְצָא, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאִז טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאָחַל לָּךְ שֶׁבֵּית שְׁלוֹם

ג' תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קִדְשׁ לְסִדְרָא בֵּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֶאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבָךָ.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

על כל החסד שעשה אתך שתהלה לקל התחנת ויש לך ילדים, ואתה צריך להיות הכי מאשר בחייה, ולכן חזק ותתחזק ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, תמיד צריכים להסתכל על חצי הכוס המלאה שיש בו ולא להסתכל על החצי כוס הריקה, כי לדבר סוף, ואדם צריך תמיד לדון את השני לכף זכות, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתיד.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד מאכזב ממך למה ברכת מהבית וכו', אין זה דרך של בת ישראל.

את צריכה לדעת שמכל הבעיות בעולם יכולים לצאת אם רק רוצים, ובמריבה תמיד צריכים שתים אחד לא יכול לריב, ולכן כמו שאת דנה לכף חוב את בעלך אני חושב שאת צריכה להסתכל גם בראי שלך וכו' וכו', ולכן אני מאד מבקש אותך תחזרי אל בעלך ותחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית ומספיק מריבות, הגיע הזמן שתשלימו כבר ביניכם, אין לדבר סוף המחלקת והמריבות.

ראי להתחזק ביתר שאת ביתר עז ותצייתי אותי תשלימי עם בעלך, והקדוש ברוך הוא יעזר שתחיו ביחד חיים נעימים ותעשי את זה למען הילדים, כי הילדים גדלים מפחדים כשהורים רבים ביניהם.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתטו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך רק חצי כי הרב היה מחוק, אקוה
שתשלח את זה עוד פעם.

נא ונא הדבק את עצמך בו יתברך, הקדוש ברוך הוא יעזר
לכם שתהיו הכי מאשרים בחייכם אם תתחזקו באמונה פשוטה בו
יתברך אז אין למעלה מזה, כי אשרי האדם שחזק באמונה, ורבנו
ז"ל אמר (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך הקדוש
ברוך הוא על כל עוונותיה, ולכן צריכים מאד מאד להתחזק באמונה
פשוטה בו יתברך ותחדיר את האמונה גם באשתך וגם בילדים,
וככה תחיו חיים טובים ונעימים.

הדבק את עצמך בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג
את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד כי דבר גדול דבר קטן
לא נעשה מעצמו, וכל פסיעה ופסיעה שאדם פוסע זה הכל ממנו
יתברך, אשרי מי שמכניס את עצמו באמונת ההשגחה ואז יראה
פלאי פלאות נסים ונפלאות שיעשה עמו הקדוש ברוך הוא.

אני מאד מאד מקוה ומצפה שיהיה לכם בית דירה משלכם
ויהיה לכם רק טוב בחיים.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך
שאתה הולך להפיץ את אור רבנו ז"ל, ודע לך כי כל אלו שמגלים
ומפרסמים את אור האמונה בעולם הם המקרבים את הגאולה, כי
רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') שעקר הגלות הוא מחמת
חסרון אמונה, ולכן כל מי שעוסק לגלות ולפרסם את האמונה יש
לו חלק בגאולה, הקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות
משמחות תמיד.

תן דרישת שלום להאברך היקר שהיה אצלי.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתיז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי אם היית עובר לגור ביבנאל היית טועם עולם הבא
בעולם הזה, כי מה לך לשבת בגלות ואין לך עם מי לדבר, תבוא
ליבנאל יהיה לך רק טוב.

הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא אשר כל דבור
ודבור שמדברים אל הקדוש ברוך הוא זה הצלחה נצחית הצלחה
כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, ואם בני אדם היו יודעים מה זה
לדבר אל הקדוש ברוך הוא תמיד היו מדברים אליו יתברך.

תהיה חזק ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום ובזכות זה תאריך ימים ושנים טובות ותרגיש כל מיני נעימות בחיים, ואם תזכה ללמד בכל יום גם קטע אור החיים הקדוש וקטע רמב"ן הקדוש על פרשת השבוע אזי עולמך תראה בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתיח.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך ואני מאוד מאוד שמח שאת שמחה, והקדוש ברוך הוא יעזר שיהיה ביניכם תמיד שלום ואהבה.

כל כך חבל שבעלך לא מצית אותי כי הוא יבזבז את הכסף ולבסוף אפלו שכר דירה לא יהיה לכם, ככה הייתם יכולים לקנות דירה טובה ויפה ביבנאל, אני מאוד מקנה להקדוש ברוך הוא שעדין לא מאחר ותוכלו לקנות דירה.

ראי להתנהג בצניעות כי עקר היפי של בת ישראל כשהולכת בצניעות.

המאחל לך שבת שלום

ג' תטיט.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שאתה מורה צדק בבית הוראה, זה חלקי מכל עמלי שזכינו להקים "בית

הוראה" וצריכים לעשות תעמולה מאד גדולה בין אנ"ש שלא יהיה יותר הפקר, כי הקהלה שלנו זה רק קהלה של תורה ותפלה, וכבר לא יסתובבו בינינו הולכי בטל וכו', כי אם חכמינו הקדושים הזהירו אותנו ששנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים, על אחת כמה וכמה כשמתישבים כמה הולכי בטל ומדברים שטיות שזה בודאי מושב לצים, אנחנו צריכים ללחם שהקהלה שלנו יהיה רק של תורה.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז, והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתכ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

מאד מאד אני רוצה שתקנה את המקום השטח ותוכל לבנות לעצמך בית דירה משלך, ואתה אל תפחד אתה תמיד יכול לצאת לחוץ לארץ, והקדוש ברוך הוא יתן לך שפע, העקר תקח את עצמך בידיים ואל תהיה ממרמר בדכאון אלא תהיה זריז, וכל הזריז נשכר.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ה) שעל ידי אמונה אדם זוכה לעבר על הכל כי יש לו כח הגודל וכח הצומח, ולכן תתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ובודאי הקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך, ואני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא לשמע אצלך תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא ז' שְׁבֹט ה'תשס"ז
שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו
נִצַּח

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם וּמְאֹד מְאֹד אָנִי שׁוֹמֵחַ לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמְכֶם, הַעֲקֵר תִּתְחַזְקוּ יַחַד, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
אֶצְלָכֶם תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, תַּעֲשׂוּ חֶסֶד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
וּבְזִכּוֹת הַחֶסֶד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם חֶסֶד וְלֹא יַחֲסֹר לְכֶם
שׁוֹם דָּבָר.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ שְׁלֹא יִהְיֶה רִיב בֵּינֵיכֶם וְשׁוֹם וְכוּחַ כִּי גָדוֹל
אֲדוּוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּאֻמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם כָּל מִינֵי בְרָכוֹת וְהַשְׁפָּעוֹת רַבּוֹת
כְּמוֹ שְׁאָמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מְשַׁלֵּי כ"ח) אִישׁ אֻמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת, עַל
יְדֵי אֻמוּנָה מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצָמָם כָּל מִינֵי בְרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא ז' שְׁבֹט ה'תשס"ז
שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל זֶה שְׁאֵת מוֹסָרְתְּ נִפְשִׁיךְ בְּשִׁבִיל
הַתְּלִמִּידוֹת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁבִזְכוֹת שְׁאֵת מַחְדִּירָה בְּהֵן
אֻמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁאֵת תִּתְבָּרְכִי בְּכָל הַבְּרָכוֹת שְׁבָעוּלָם, כִּי
מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַחְדִּיר בְּבָנוֹת אֻמוּנָה זֶה עוֹלָה עַל הַכָּל.

בענין מה שפכתבת צריכים הרבה לדבר עם הבנות מצניעות, והקדוש ברוך הוא יצליח את דרכנו.

ראי לכתב לי מי עושה בת מצוה השבוע ואכתב להורים שלא יביאו חס ושלוש איזה מופע של פריצות חס ושלוש.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתכג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע איך שאת מחדירה בבנות אמונה וידע ביהדות, תראי להתחזק ובזכות זה הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף ותהי חזקה בנפש ובגוף.

בענין הבנות של משפחת ... תחיה לדעתי תעזבי אותן הן עוברות משברים וגלים בבית, והכי טוב שיהיו עכשו קצת רחוק מהבית וזה טוב להן.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליחי לחנך את הבנות על דרך ישראל סבא ולא יחסר לך שום דבר, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתכד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז

שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תראי להתחזק ביתר שאת ביתר עז, כי בחנוך הבנות צריכים הרבה סבלנות ובכלל בחנוך צריכים סבלנות כמו ברזל ובפרט עם בנות.

אבל את צריכה לדעת מצד שני צריכים לא להתייחס להרבה דברים כדי שלא לתת פתחון פה לבנות שיוכלו לברוח וכו', הינו לשלח הביתה זה לא עניש זה רק שמחה לתלמידה שיכולים לשלח אותה הביתה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לחנך את הבנות על דרך ישראל סבא, ונזכה לשמע בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתכה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו

נצח

לנכון קבלתי את מכתבכם.

לדעתי שלא יהיה לכם עסק עם אף אחד, שאף אחד לא יתערב לכם בחיים וכך תחיו ביחד כמו זוג יונים ולא יחסר לכם שום דבר, רק תתחזקו יחד ואל תערכו אנשים מבחוץ כלל.

אני מאד מאד מבקש אתכם שאל תריבו ביניכם, תשתדלו

רנט

בנחל

כרך קנ"ט

אשר

שִׁיחָה לָכֶם רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכָּה לְרֵאוֹת כְּכֹר בִּישׁוּעוֹת
יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם

ג' תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסִדְרָא בֵּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר הַצַּעַר נִמְשָׁךְ
אַחֲרָיו כָּל הַבוֹרַח מִן הַצַּעַר הַצַּעַר בּוֹרַח מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלֵי בְּכָל
מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לֹא לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הַצַּעַר, אֲדַרְבָּה תִּרְאֵי
רַק אֶת הַטוֹב בַּחַיִּים אֲזִי יִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב, חֲזִקִי וְאַמְצִי וְאֲזִי טוֹב לְךָ
כָּל הַיָּמִים.

תְּהִי וְתִרְנִית וְתִמְחָלֵי לְבַעֲלֶךָ וְאֵל תְּהִי כָּל כֶּךָ קִפְדָּנִית וְתוֹצִיאִי
אֶת הַעֲצָבִים שֶׁלְּךָ עַל בַּעֲלֶךָ, אֲדַרְבָּה בְּעֵת שְׁמֵר לְךָ הַחַיִּים תִּבְרַחֲתִי
אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסִדְרָא בֵּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי עִם הַכוֹלֵל
הַחֲדָשׁ "אוֹר הַצַּדִּיק", וְרִצִּיתִי מְאֹד מְאֹד שֶׁתוֹדִיעַ לִי אֶת שְׂמוֹת כָּל

הַתְּלַמִּידִים, וְרָאָה לְתַבֵּל אֶת מַאֲמְרֵי חַז"ל שְׁבַעֲיַן יַעֲקֹב עִם סְפוּרֵי צְדִיקִים כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַתְּלַמִּידִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדְּבָק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וְתַדַּע שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וּבְצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט וְדָבָר גְּדוֹל דָּבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן.

הַמַּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם

ג' תתכח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֹּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלֵה יִגִּיעוּ וּיְרַדְפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שְׁלֵא תִקְבֵּל שׁוֹם לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת בְּשָׁמַי, וּכְבֹּר אֲמַרְתִּי הַמּוֹן פְּעָמִים שְׁאֵף אֶחָד לֹא יְדַבֵּר "בְּשֵׁם מוֹהֲרָא"ש", תְּהִלָּה לְקַל עֲדִין אֲנִי חַי יְכוּלִים לְשָׂאֵל אוֹתִי, אֶת מַה שְׁיִשׁ לִי בְּלֵב אֲנִי אוֹמֵר בְּפֶה וּמַה שְׁיִשׁ לִי בְּפֶה אֲנִי כּוֹתֵב בְּכַתָּב, וּמַה שְׁאֲנִי כּוֹתֵב אֲנִי מְדַפֵּס לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכֵּן אֵל יִטְעוּ אוֹתְךָ בְּדַבְרִים שֶׁל שְׁקָר, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ יֵשׁ לְךָ כַּחוֹת עֲצוּמִים בְּלִתִּי מְגַבְּלִים לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִצְאֵת עַל הַהָר וְלִצְעֵק ע' קָלִין אֵל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ל"ו) שְׁאָדָם צָרִיךְ לִצְעֵק ע' קָלִין לְהוֹלִיד אֶת הַמַּחֲזִין עַד שְׁיִזְכֶּה לְהַשִּׁיג אֶת אוֹר הַצְּדִיק שֶׁהוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת הַכֹּל זֶה זְכוּכִים וְתַקוּנִים, וּבְאֵנוּ לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְהַפִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלִכֵּן תְּהִיָּה חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, תִּצָּא בְּהַר וְתִתְיָשֵׁב עַל

איזה סלע ותצעק קולי קולות אליו יתברך ואז תראה איך שיוטב
לך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתכט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד אני מצטער לשמע מה
שכתבת לי.

את צריכה לדעת שאני אוהב את בעלך מאד מאד וזה היה
ירידה לצורך עליה, כי כמה שנוקים בלבנו לו את הראש ופשוט
הרסו את הקהלה וגנבו ועשקו וכו' וכו', וזה לא בעלך אשם, רק
השנוק הראשי שישב במשרד, אבל תהלה לקל אנחנו עוברים את
זה.

ראי לחזק את בעלך ותראי שיהיה לכם רק טוב בחיים, חכמינו
הקדושים אמרו איזה אשה כשרה העושה רצון בעלה, ולכן תתחזקו
יחד ותדברו ביניכם דבורי אמונה ואהבה גדולה וזה יהיה תועלת
לילדים כי כשהילדים רואים שאבא ואמא אוהבים אחד את השני
ומבינים אחד את השני ולא מתוכחים הם גדלים בריאים בנפשם
ובשכלם.

נא ונא תתחזקי להיות בשמחה ותמיד תלכי עם חינוך על הפנים
ותקבלי את בעלך בסבר פנים יפות ועל ידי זה הכל יתהפך לטובה,
ובבית שלכם יהיה השכינה.

אף אחד לא חושב רע על בעלך, אדרבה העברתי את זה כבר

להרבה מאנ"ש שהוא בכלל לא חייב על מה שקרה, הוא גם כן קרבן וכו' וכו'.

לדעתי תשארו ביבנאל ולא יחסר לכם שום דבר.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתל.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד כואב לי כל המכתב שכתבת וכל החשדות שחושדים בך אני מאמין באמונה שלמה שהכל שקר ורעות רוח ולכן ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז ואל תתפעל משום דבר והכל יתהפך לטובה.

נא ונא הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו ותזכר שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון.

ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום וכן תעשה לעצמך סדר ללמד בכל יום משניות כסדרן כי כל פרט משניות שאדם זוכה ללמד זה הצלחה נצחית הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל ואשרי מי שחזק בזה ואז טוב לו לנצח נצחים.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתלא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את ההודעה שחפשת אותי.

מה אמר לך חבל מאד מאד שתשברי את הבית שלך בשביל
הסתות שהסמ"ך-מ"ם מסית אותך על לא דבר בעלך הוא אברך יקר
מאד ולא רוצה שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא והוא מפרנס את
הבית בשמחה ולכן תעשי כל מיני פעולות שבעולם שיהיה ביניכם
שלום ואהבה והבנה הדדית וחקמינו הקדושים אומרים איזה אשה
כשרה העושה רצון בעלה.

הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא על כל פנים
חמש דקות בכל יום ולבקש עליך ועל בעלך ועל הילדים ושיהיה
לכם פרנסה בשפע ושבעלך ילמד תורה ואת לא יכולה לתאר מה
התפלות האלו פועלים בשמים חזקי ואמצי ואז טוב לך כל הימים.
המאחל לך שבת שלום

ג' תתלב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שיהיה לך נחת מכל הילדים ושלא
ישרה ביניהם קנאה ושנאה אלא תוכלי לגדל אותם בקלות.

נא ונא אל תניחי את התפלה שאת רגילה לדבר אל הקדוש
ברוך הוא כי רק זה מה שיש לנו כי חקמינו הקדושים אומרים למה

נמשלו ישראל לתולעת שנאמר אל תיראי תולעת יעקב אלא מה תולעת אין כחה אלא בפיה כף ישראל אין כחם אלא בפיה ולכן אני מאד מאד שמח שעל כל דבר קטן את מתפללת להקדוש ברוך הוא. הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שתצליחו בחייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתלג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז באמונה פשוטה בו יתברך ותדע שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון ואת זה צריכים לחזר בכל יום בכל שעה בכל רגע לזכר שהקדוש ברוך הוא נמצא ואין בלעדו נמצא וכשאדם מחדיר בעצמו אמונה אז כל החיים שלו כבר הולכים בצורה אחרת לגמרי ולכן תהיה חזק בזה ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתלד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך יעזר הקדוש ברוך הוא שנשמע ונתבשר אצלכם תמיד בשורות

משמחות ואשתך תעבר את ההריון בקלות ושתוליד בקלות ואזכה להיות בשמחה שלכם.

חכמינו הקדושים אמרו אשה בעלה משמחה ולכן תעשה כל מיני פעלות שבעולם לשמח אותה ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום

ג' תתלה.

בעזרת השם ותפריך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

אני מחזיק אישית שנהבנות ישארו אצלך ואני גם כותב להם מכתב והקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד רק ראי לחזק את הבנות כי הן מסכנות הם יתומות חיות ולכן את עושה מצוה גדולה מאד מאד ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שהכל יתהפך לטובה רק צריכים להתחזק ואז הכל יתהפך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתלו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו
נצח

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתִּתְחַזְּקוּ יַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד
וּתִתְחַזְּקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי וְאֲנִי מְבַטֵּיחַ לְכֶם שִׁיְהִיָּה לְכֶם בֶּן זְכָר אִם רַק
יְהִיָּה בִּינֵיכֶם שָׁלוֹם וְאַהֲבָה שְׁזָה הַכְּלִי לְכָל הַבְּרָכוֹת כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
(עוקצין פרק ג') לֹא מֵצֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלִי הַמְּחַזֵּק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל
אֶלָּא הַשָּׁלוֹם וְלִכֵּן אִם יְהִיָּה בִּינֵיכֶם שָׁלוֹם בֵּית אֲמָתִי אֲזַ תֵּרְאוּ אִיךָ
שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר.

נָא וְנָא רְאוּ לְדוֹן אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי לְכַף זְכוּת וְאֲזו טוֹב לְכֶם כָּל
הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתלז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה מְחַנֵּקֶת כְּתָה א' בְּבֵית סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא"
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

אֵל תְּשִׁימֵי לֵב לְאַף אֶחָד אָנִי נוֹתֵן לְךָ אֶת הַגָּב אֶת מוֹרָה בְּבֵית
סֵפֶר שְׁלֵנוּ וְאֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת חֲזָקָה וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִכְּמָה שְׁמִבְזִים
אוֹתָךְ אֲדַרְבֶּה זֶה סִימָן שְׂאֵת עוֹשֶׂה עֲבוּרָה קְדוּשָׁה יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּמִיד תִּבְשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר

בשורות טובות תמיד אל תפחדו משום בריה שבעולם אל תשימי לב למה שמדברים הקדוש ברוך הוא יצליח את דרכך תמיד.
המאחל לך שבת שלום

ג' תתלח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות בשמחה תמיד כי כל הצרות מה שעובר עליך זה
רק מחמת חסרון השמחה כי אם היית תמיד בשמחה לא היה חסר
לך שום דבר.

תשמח את אשתך ותשמח את אנשי שלומנו ותשמר מאד מאד
ממחלקת ותצעק הרבה להקדוש ברוך הוא כדי שיזדכך מחך ואז
טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתלט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ז' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... ושיחיו
לנכון קבלתי את מכתבכם.

ראו להתחזק יחד ולחזק את הילדים ואל תקפידו על הילדים
ומכל שכן לא להוציא את העצבים על הילדים אדרבה לחזק אותם

לְעוֹדֵד אוֹתָם לְשִׂמְחָה אוֹתָם וְכֵן יִהְיֶה לָכֶם יְלָדִים בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם
וּבְגוֹפָם

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ וְגִדְלִי שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּךָ
שְׂאֵתָה זוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת זֶה אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמֵדְבָרִים אֶל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית הַצְּלָחָה כְּזוֹ
שְׂאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל וְאֵם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה קוֹרָה בְּשָׁמַיִם עִם
הַדְּבוּרִים שְׂאֵתָה מְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵייתָ חֲזָק בְּזֶה תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא ז' שְׁבַט ה'תשס"ז
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תְּפַחְדִּי יִהְיֶה לָךְ דִּירָה מְשֻׁלָּךְ וְאֵת לֹא צְרִיכָה לְפַחַד כְּמוֹ

שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא עָזַב אוֹתָךְ עַד עַכְשָׁו כֵּן לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם
הֲלֹאֵה רַק תִּתְחַזְקִי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים
וְכַמְּאֵמֶר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כח) אִישׁ אַמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שִׁבַּת שְׁלוֹם

ג' תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שִׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא ז' שִׁבְט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרִסְלָב"
הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים בְּלִי יוֹצֵא מִן
הַכָּלֵל אוֹמְרִים בְּפֶה מְלֹא שְׂרׁוּאִים שְׁנוּי גְּדוּל בְּהִקְהֵלָה הַקְּדוּשָׁה
שְׁלָנוּ, יֵשׁ אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה וּבּוֹדָאֵי בְּמָקוֹם תּוֹרָה שֶׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שׁוֹרָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פְּרָשָׁה ח' סִימָן ט"ו) כָּל מָקוֹם
שֶׁהִשְׁרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, תּוֹרָתוֹ הִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ, וּבִפְרָט בְּיוֹם
שִׁפְתַּחְנו אֶת "בֵּית הַהוֹרָאָה" אֵינן יוֹם שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁמָה כְּמָה שִׁאֲלוֹת
חֲמוּרוֹת, וְכֵן כָּל שִׁאֲלָה שֶׁרַק קָשׁוֹר לְהִלְכָה, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ אֵיךְ
שִׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים חַיִּים עִם הַתּוֹרָה, וְזֶה חֲלָקִי מְכַל עֲמָלִי, וְלִכֵּן
אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים
שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁהִד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ יִהְיוּ רַק תּוֹרָה, כִּי כֵּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּרָכוֹת ח.) מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֵין לוֹ לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּעוֹלָמוֹ אֵלֹא אֲרַבַּע אֲמוֹת שֶׁל הִלְכָה בְּלִבָּד; וְתִתְהַלֵּךְ לֵאלֹהֵי יֵשׁ לָנוּ
שְׁתֵּי כּוֹלָלִים, כּוֹלָל לְכָל הַיּוֹם, וְהוּא "אוֹר הַמַּאִיר" וְכוֹלָל לְשַׁעֲתִים,
וְהוּא כּוֹלָל "אוֹר הַצְּדִיק" וּמִי יִתֵּן שִׁפְתַּחְנו גַּם כּוֹלָל עָרֵב, בְּשֵׁם
כוֹלָל "אוֹר הַגְּנוּז" כִּי כָּל כֵּךְ חָבַל עַל יוֹם שֶׁעוֹבֵר לְאָדָם בְּלִי לְמוֹד
תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא פְּשׁוּט מִשְׁתַּגֵּעַ מְרַב שְׁעֵמוֹם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (תּנא דבִּי אַלִּיהוּ פֶּרֶק י"ח) מָה מִים הִלְלוּ מִקּוּה טְהֵרָה הֵן לְכֹל בְּאֵי הָעוֹלָם וְלְכֹל מַעֲשֵׂה יָדָיו שֶׁבָּרָא בְּעוֹלָם, שְׁנֵאמַר (בַּמִּדְבָּר ל"א כ"ג) "כֹּל דְּבַר אֲשֶׁר יִבְאֵ וְגו', כֶּף דְּבָרֵי תוֹרָה מִקּוּה טְהֵרָה הֵן לְיִשְׂרָאֵל בְּכֹל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֶיהֶן. בֵּא וְרֵאָה כִּמָּה גְדוּלָּה כְּחָה שֶׁל תוֹרָה, שְׁמִטְהֵרַת אֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנֵן שְׁעוֹשִׁין תְּשׁוּבָה אֶפְלוּ מֵעֲבוּדָה זְרָה שְׁבִיִּדָן, שְׁנֵאמַר (יחזקאל ל"ו כ"ה) "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים" וְגו', אֵינ מִים אֲלֵא דְבָרֵי תוֹרָה; כִּי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד תוֹרָה כֹּל הַחַיִּים שְׁלוֹ מִשְׁתַּנִּים לְגַמְרֵי, וְיִדוּעַ מַה שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "אִם הַתּוֹרָה תִּרְאָה לָכֶם אֶת פְּנִיָּה לֹא תִרְצוּ כִּבְר שׁוֹם שְׁכַר רַק תִּרְצוּ לְלַמֵּד תוֹרָה" וְכֵן אָמַר לְאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "מָה אַכְפַּת לָךְ שֶׁתִּלְמַד תוֹרָה הַתּוֹרָה תַעֲשֶׂר אוֹתָךְ כִּי הַתּוֹרָה מַעֲשֵׂרַת" וְאַפְלוּ מִי שְׁנִפְּל לְעַמְקֵי עַמְקִים לְשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְהֵיִצֵּר הָרַע מִתְּגַבֵּר עָלָיו, עַל יָדֵי כַח הַתּוֹרָה יִתְהַפֵּךְ לְגַמְרֵי, כְּמֵאמָרֵם ז"ל (פְּסִיקְתָּא דִּרְב כְּהֵנָּא פֶּרֶק ג') רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר לְמָה יִצֵּר הָרַע דּוּמָה, לְבַרְזֵל שֶׁהִטִּילוּהוּ לְאוּר, כֹּל זִמְנֵן שֶׁהִבְרִזֵל בְּתוֹךְ הָאוּר עוֹשִׁין מִמֶּנּוּ כֹּל כְּלֵי שִׁירְצָה, כֶּף יִצֵּר הָרַע אֵינ לּוֹ תִקְנָה אֲלֵא בְּדְבָרֵי תוֹרָה בְּלִבָּה, שְׁנֵאמַר (יִרְמְיָה כ"ג) "הֲלוֹא כֹה דְבָרֵי כְּאֵשׁ נֹאֵם הַיְוִי"ה"; הֵינּוּ כְּמוֹ שְׁעַם בְּרִזֵל יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כֹּל מַה שֶׁהוּא רוֹצֵה כִּשְׁהוּא בְּתוֹךְ הָאֵשׁ, כֶּף כְּשֵׁאֲדָם לּוֹמֵד תוֹרָה הוּא יְכוּל לְהַפִּךְ אֶת הַיִּצֵּר הָרַע לְגַמְרֵי, וְכְמֵאמַר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע שְׁעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת כְּשֶׁבֵּא גִנְב לְבִיתוֹ לֹא יִצְעַק לְגַרְשׁוֹ, כִּי אַז הוּא יַחֲזוֹר פַּעַם אַחַר פַּעַם, וַיִּנְסֶה אֶת מְזֻלוֹ לְגִנְב אֶצְלוֹ, מַה שְׂאֵינ כֵּן אִם תּוֹפְסוּ וּמַחֲזִירוּ לְמוֹטֵב אַזִּי הוּא יִהְיֶה בְּעֶזְרוֹ, כְּמוֹ כֵּן מִי שְׁלוֹמֵד תוֹרָה, הוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַיִּצֵּר הָרַע לְטוֹב, וְהוּא עוֹזְרוֹ. וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תִּצְטַרְפוּ לְאַיִזָּה כּוֹלֵל שְׂאֲתֵם רוֹצִים, אֲבָל הָעֵקֶר תִּגְנְבוּ זִמְנ לְתוֹרָה, כִּי רַק זֶה מַה שִּׁישְׂאָר מִכֶּם, וְרַק זֶה מַה שִּׁילִוָּה אֲתֶכֶם, כְּמֵאמַר הַתּנָּא הַקְדוּשׁ (אַבוֹת פֶּרֶק ו') לְפִי שְׁבִשְׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל אָדָם. אֵינ מְלוִיֵן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא

אָבנים טובות ומרגליות. אַלאַ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּהּ. וּבִאֲמַתּוֹ מִי שֶׁזֹּכֶה שֶׁנִּכְנָס בּוֹ חֲמִידוֹ דְּאוֹרֵי־תָא חֲמִידַת הַתּוֹרָה, כִּכָּר לֹא רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר, אֲלֵא לִוְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם: וְעוֹשֶׂה לְעֲצֻמוֹ סֵדֵר בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת כְּסִדְרֵן: וְכֵן עוֹשֶׂה לְעֲצֻמוֹ סֵדֵר בְּלִמּוּד גְּמָרָא כְּסִדְרֵן כְּדֵי לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשַּׁ"ס אֲפִלוּ בְּגֵרָסָא: וְכֵן בְּד' חֻלְקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף: וּבִזְהָרָה: וּבִתְקוּנִים: וְכוּ' וְכוּ', מְלַבֵּד זֹאת מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים מִי שֶׁזֹּכֶה לְחֻטֵּף בְּכָל יוֹם דֵּף גְּמָרָא, שֶׁהוּא "דֵּף הַיּוֹמִי" שֶׁכָּךְ הוּא מְקַשֵּׁר אֶת עֲצֻמוֹ וְאֶת הַיּוֹם עִם דֵּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

וְעַל כָּלֵם אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְיָקָרִים שֶׁעֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹבְבִים שְׁכָלֵם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַפְּלִל יְבוֹאוּ לְשַׁמֵּעַ שְׁעוֹר בְּהִלְכוֹת טְהָרָה בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִתְחַמֵּק מִזֶּה, כִּי זֶה גּוֹבֵל עִם אֲסוּרֵי כְּרִתוֹת רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁכִּכָּר יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַהִלְכוֹת, וּבֵינן כֶּךָ נִתְבָּרַר לוֹ שֶׁהוּא בּוֹר וְעִם הָאָרֶץ, וְלִכֵּן אָנִי רוֹצֶה שְׁכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְבוֹאוּ בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת וְיִשְׁמְעוּ שְׁעוֹר בְּטְהָרָה.

אָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שֶׁיִּשְׁאַלּוּ אֶת כָּל דָּבָר הַקָּשָׁה בִּ"בֵּית הַוּרָאָה" שֶׁיִּשַׁע לָנוּ שֶׁלֵּשׁ מוֹ"צִים וְהֵם יוֹשְׁבִים בְּשְׁעוֹת מְסִימּוֹת לְנוֹחִיּוֹת שֶׁל כָּל אֲנִ"שׁ.

מָה אָמַר לָכֵם זֶה חֻלְקֵי מְכָל עֲמָלִי, מְכָל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִין הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין וְהַרְדִּיפּוֹת וְהַמְּסִירוֹת שֶׁאָנִי סוֹבֵל זֶה שָׁנִים עַל גְּבִי שָׁנִים וְכוּ' וְכוּ', אָנִי רוֹאֶה פְּרוֹת מְעַמְלֵי וּמִיגִיעֵתִי וְטְרַחְתִּי, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל הַקֵּהלָה שֶׁלָּנוּ נִתְהַפְּכָה בְּמִשְׁךְ זְמַן קָצֵר לְפָנַת יְקָרַת, פְּנֵה שֶׁל תּוֹרָה, וְזֶה שְׂמִיחָה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד.

וּמֵה גַם יֵשׁ לִי לְבַשֵּׁר אֶתְכֶם בְּשׁוּרָה מְשֻׁמְחוֹת שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל הַקֵּהלָה תַּחַת עֲמַתַּת "יִשְׁמַח צְדִיק" חֲתָמָה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב אֶתְמוֹל "חֲזוּזָה קְנִיָּה" לְקִנּוּת אֶת הַבַּיִת שֶׁעֲכָשׁוּ הַמְּקוּוֹה טְהָרָה נְמַצָּאת,

וְעַכְשָׁו נֹכַח לְהִרְחִיבָהּ וּלְשַׁפְּצָהּ וְכוּ', וְלִכְּנֹן כָּל מִי שֶׁהֵלֵךְ עָבוּר
 "הוֹרָאת קִבְע" שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ טְעֵנוֹת וּמַעֲנוֹת וְכוּ', אֲדַרְבֵּה רְאוּי
 לוֹ לְשִׁמְח שֶׁהֲצִילוֹ אוֹתוֹ מֵאֶסוּר חֲמוּר שֶׁל גְּנֵבָה וּגְזֵלָה וְכוּ' וְכוּ',
 וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בִּיצָה כ"ט). גְּזֵל וְאוֹיֵנוּ יוֹדֵעַ לְמִי גְזֵל
 יַעֲשֶׂה בָּהֶם צָרְכֵי רַבִּים; וְאִין לָךְ צָרְכֵי הָרַבִּים יוֹתֵר גְּדוֹל מִמְקוֹה
 טְהָרָה.

מִכָּאֵן וּלְהֵבֵא אֲנִי מִזְהִיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂאֵף אֶחָד
 לֹא יִלְכַד בְּרֶשֶׁת שֶׁל שְׁחִיתוֹת וְכוּ' לְקַחַת מֵאֲנָשִׁים כֶּסְפִים עַל יְמִין
 וְעַל שְׂמָאל וְכוּ', וְהַכֹּל בְּשֵׁם "הוֹרָאת קִבְע" וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר
 הַמִּדּוֹת אוֹת גְּנֵבָה וּגְזֵלָה סִימָן א') מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגֹזֵל וְכִיּוֹן שֶׁהִתִּיר לְעַצְמוֹ
 גְּזֵלַת חֲבֵרוֹ, הָרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֲטָא וְעוֹן, וְאִין תִּקְנָה לְהִסִּירוֹ מִדְּרַכּוֹ
 הָרָעָה; וְלִכְּנֹן שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִסִּית אֶתְכֶם מִכָּאֵן וּלְהֵבֵא לְעִשׂוֹת "הוֹרָאת
 קִבְע" לְאִיזָה מוֹסֵד שָׂרָק הוּא עִם הַתְּרִים שֶׁל שָׂקָר, כִּי הַכֹּל גְּנֵבָה
 וּגְזֵלָה, וְאוֹי וְאוֹבֵי שְׂצָרִיכִים לְרֹדֵת עוֹד פְּעַם בְּגִלְגוֹל כָּלֵב אוֹ חֲתוּל
 וְכוּ', בְּשִׁבִיל כְּמָה שְׂקָלִים, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה,
 וְלִכְּנֹן אֲנִי מֵאֵד מִבְּקֵשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּמִתְחַנֵּן עֲלֵיכֶם,
 חוֹסוּ עַל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים שְׁלָכֶם, וְתַעֲזְרוּ לִי לְכַנּוֹת אֶת הַקְּהֵלָה, וְאֲנִי
 מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיָּבִיא לְכָל הַפְּחוֹת
 "הוֹרָאת קִבְע" אֶחָד בְּשָׁבוּעַ בְּהַתְּנִדְבוֹת דִּיקָא וּבִזָּה יִרְאֶה שְׁכָל כּוֹנְנָתוֹ
 לְהִיּוֹת מִמְזִכֵּי הָרַבִּים, אֲשֶׁר זְכוֹת הָרַבִּים תְּלוּי בּוֹ, וּבִפְרֹט שְׂאֲנַחְנוּ
 רוֹצִים עַכְשָׁו לְהִרְחִיב אֶת גְּבוּלוֹת הַקְּהֵלָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּתְעוֹרֵר לְבוֹ
 לְזְכוֹת אֶת אַחֲרִים, בְּ"הוֹרָאת קִבְע" עָבוּר עֲמַתַּת "יִשְׁמַח צְדִיק" וְכִבֵּר
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכָא בְּתָרָא ט). גְּדוֹל הַמַּעֲשֶׂה יוֹתֵר מִן הָעוֹשָׂה,
 שְׂנֵאמַר (יִשְׁעִיָּהוּ ל"ב) "וְהָיָה מַעֲשֶׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם וְעַבְדַּת הַצְּדָקָה
 הַשְּׂקֵט וּבִטָּח עַד עוֹלָם" הֵינּוּ זֶה שְׂמֻזְכָּה אֶת אַחֲרִים לְתַת צְדָקָה,
 זֶה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר שֶׁהוּא יִתֵּן צְדָקָה, וְצְדָקָה כְּזֶה שְׂמֻזְכִּים אֶת אַחֲרִים
 מִבִּיא שְׁלוֹם בְּבֵית, וְהַשְּׂקֵט וּבִטָּח, וְלִכְּנֹן שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל יִרְתֶּם אֶת עֲצָמוֹ לְהַבִּיא הוֹרָאת קִבֵּעַ לַעֲמַתַּת
 "יִשְׁמַח צְדִיק" וּבִזָּה יִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ רַק תִּתְרַחֵב הֵן בְּבִנִית
 וְהִרְחַבַת הַמִּקְוֵה טְהֵרָה, וְהֵן בְּקִנִית שְׁטַח וּבִנְיָן בֵּית הַמְדַרְשׁ הַגָּדוֹל,
 יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לִבְנוֹ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאוּ לְצֵאת לְהַפְצָה לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְנוּ ז"ל אֲשֶׁר זֶה
 תִּקּוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שֶׁמְזַכֵּה אֶת הָרַבִּים הוּא מְאֹד מְאֹד
 חָשׁוּב לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפָּאֵר עִמּוֹ,
 כְּמוֹבֵא בַזֵּהר (תְּרוּמָה קכ"ח:) תָּא חֲזִי, כָּל מֵאן דְּאֲחִיד בִּידָא דְּחִיבָא,
 וְאֲשִׁתְּדַל בֵּיה לְמִשְׁבַּק אַרְחָא בִישָׂא, אִיהוּ אֲסַתְלַק בְּתַלְת סְלוֹקִין,
 מַה דְּלֵא אֲסַתְלַק הָכִי בַר נִשׁ אַחְרָא. גָּרִים לְאֲכַפֵּיא סְטָרָא אַחְרָא,
 וְגָרִים דְּאֲסַתְלַק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִיקְרִיָה, וְגָרִים לְקִימָא כָּל עֲלָמָא
 בְּקִימִיָה לְעִילָא וְתַתָּא, וְעַל הָאֵי בַר נִשׁ כְּתִיב (מְלָאכִי ב) "בְּרִיתִי הִיְתָה
 אִתּוּ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם" וְזָכִי לְמַחְמֵי בְּנִין לְבָנוּי, וְזָכִי בְּהָאֵי עֲלָמָא
 וְזָכִי לְעֲלָמָא דְּאֲתִי, כָּל מְאָרֵי דִּינִין לֹא יִכְלִין לְמִידֵן לִיָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא
 וּבְעֲלָמָא דְּאֲתִי, עָאֵל בְּתַרִּיסַר תַּרְעֵי וְלִית מֵאן דִּימְחֵי בִּידֵיָה. וְעַל
 דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קי"ב) "גִּבּוֹר בְּאַרְצֵי יְהוָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ הוֹן
 וְעֲשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמַדַּת לְעַד זָרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל" וְגו', וּמִי
 שָׂרַק יֵצֵא לְהַפְצָה תְּמִיד יְהִיָּה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, וְזֶה בְּדוּק וּמְנִסָּה, וְכָל
 כֶּךָ חֲבָל שְׁלֵא יוֹצֵאִים לְהַפְצָה, כִּי הָרִי מִלִּיּוֹנִים מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 מְסַתּוּבְבִים בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ וּבְעוֹלָם הַדְּמִיוֹן, וְלֹא יוֹדְעִים
 אֲפֹלוּ מַה זֶה "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וְעֲלִינוּ נֶפֶל הַיּוֹם חוֹכַת הַיּוֹם לְעֹזֵר
 לְקָרֵב אֶת הַנְּשֻׁמוֹת הַקְדוּשׁוֹת הָאֵלוּ, וְכִלְנוּ נְצַטְרֵךְ לְתַת אֶת הַדִּין לְמַה
 הִסְתּוּבְכְנוּ בִזָּה הָעוֹלָם וַיִּדְעֵנוּ מְרַבֵּי אֲמַת כְּזָה רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה,
 וְלֹא לֹא פְרַסְמְנוּ אוֹתוֹ בְּעוֹלָם? וְלִכְן רְאוּ לְקַחַת אֶת עֲצָמְכֶם בִּידְכֶם,
 וְתִשְׁתְּדַלוּ מְאֹד לְהַפִּיץ בְּכָל יוֹם אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל הַקְּנֻטְרִסִּים
 וְהַחוּבְרוֹת וּלְקָרֵב אֶת נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִמִּילָא לֹא יַחְסֹר
 לְכֶם פְּרִינְסָה, כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁלֵּם חֲזָרָה לְמִי שֶׁמוֹסֵר אֶת

נפשו עבור נשמות ישראל, והוא מוחל עוונות רק בזכות שמקרבם יהודים אחרים אליו יתברך, וזה הנחת רוח הכי גדול שרק יכולים לעשות כביכול להקדוש ברוך הוא.

נא ונא תשתדלו מאד שיהיה בינינו אוירה של שלום ואהבה, והעולה על הכל שישרה הששון והשמחה בינינו, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (שבת ל:) אין השכינה שורה לא מתוך עצבות אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, ולכן עלינו לשמח מאד מאד עם כל מצוה ומצוה שאנחנו מקימים, ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ל"ד סימן ט') למדך תורה דרך ארץ שכשיהא עושה אדם מצוה יהא עושה אותו בלב שמח אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שאנחנו מקרבים אל בן השמחה העוסק לקשרנו אל שרש השמחה, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם הזה שעשה עמנו.

המאחל לכם שבת שלום

ג' תתמג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח ח' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

באתי מאד לבקש אותך שתדע שעבודתך הוא עבודת קדש הקדושים, שהעבודת המלמדות הוא עולה על הכל, וצריכים סבלנות גדולה עם כל תלמיד ותלמידה, ואסור לרחק את אף תלמידה, ומכל שכן אסור לבזות אותו, או להוציאו מהכיתה, אלא מחנך טוב צריך לדעת איך לחנך את התלמידים שלו.

ופה אעתיק לך פרוש המשנה שפרשתי בספרי "ברית אבות" (פרק ה' משנה ט"ו) וראוי לך לחזור על הדברים האלו עד שתממש

אוֹתָם בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, כִּי כֶךְ אָמַר הַתָּנָא הַקְדוֹשׁ אַרְבַּע מִדּוֹת
 בְּתַלְמִידִים. מֵהֵר לְשִׁמְעַ וּמֵהֵר לְאַבְדָּה. יֵצֵא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסָדוֹ. קָשָׁה
 לְשִׁמְעַ וְקָשָׁה לְאַבְדָּה. יֵצֵא הַפְסָדוֹ בְּשְׂכָרוֹ. מֵהֵר לְשִׁמְעַ וְקָשָׁה לְאַבְדָּה.
 זֶה חֵלֶק טוֹב. קָשָׁה לְשִׁמְעַ וּמֵהֵר לְאַבְדָּה. זֶה חֵלֶק רַע: אַרְבַּע מִדּוֹת
 בְּתַלְמִידִים: צָרִיךְ שְׂתַדַּע אֶהוּבֵי בְנֵי, מִי שֶׁעוֹסֵק בְּחִנּוּךְ צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה
 סְבִלָן גְּדוֹל עִם הַתַּלְמִידִים כִּי הַמְחַנֵּךְ הָאֲמִתִּי צָרִיךְ לִידַע אֵיךְ לַעֲסֹק
 עִם כָּל טִיפּוֹסֵי תַלְמִידִים, וְאֲסוּר לְרַחֵק אֶת אֵף אַחַד, אֲלֵא יִלְמַד עִם כָּל
 אַחַד וְאַחַד, כְּפִי דַעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ סְבִלְנוֹת לְכָל מִינֵי טִיפּוֹסֵי
 תַלְמִידִים, עַל יְדֵי זֶה יִצְלִיחַ לְהַקִּים תַּלְמִידִים כְּשֵׁרִים וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא יִתְפָּאֵר עִמּוֹ, וּבַפֶּרֶט בְּעֵתִים הַלְלוּ שְׁרוּחַ הַחֲלוּגִיּוֹת הַחוֹלְגִיּוֹת
 רוּחַ הַכְּפִירוֹת וְאִפְיֻקוֹרְסוֹת נוֹשְׁבוֹת בְּעוֹלָם, צָרִיכִים הַמְחַנְכִים לְמַסֵּר
 אֶת נַפְשָׁם לְקָרֵב אֶת כָּל טִיפּוֹסֵי הַתַּלְמִידִים, בְּכָל דֶּרֶךְ וְאַפְּן שְׂיִהְיֶה,
 הַעֲקָר לֹא לְאַבְדָּם, וְצָרִיךְ הַמְחַנֵּךְ לִידַע, מֵהֵר לְשִׁמְעַ וּמֵהֵר לְאַבְדָּה. יֵשׁ
 תַּלְמִיד שֶׁהוּא קוֹלֵט תַּכְּף וּמִידָּה מֵהַ שְׁלֵמָה, וְלִכְאוּרָה נִרְאֶה כְּמִצִּין,
 אָבֵל תַּכְּף וּמִידָּה שׁוֹכַח מֵהַ שְׁלֵמָה, תַּלְמִיד כְּזֶה יֵצֵא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסָדוֹ.
 וְלִכְן צָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד לְחֹזֵר עִמּוֹ הַרְבֵּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח, וְלִהְפֹּךְ
 יֵשׁ תַּלְמִיד שֶׁהוּא קָשָׁה לְשִׁמְעַ וְקָשָׁה לְאַבְדָּה. הוּא קָשָׁה מְאֹד לְקַלֵּט
 בְּתַחֲלָה מֵהַ שְׁלוּמִדִים עִמּוֹ, אָבֵל כְּשֶׁכָּבֵר יוֹדַע הוּא זוֹכֵר אֶת זֶה
 טוֹב, וְאִינוּ שׁוֹכַח, עַל תַּלְמִיד כְּזֶה צָרִיכִים לִידַע, שֶׁהוּא יֵצֵא הַפְסָדוֹ
 בְּשְׂכָרוֹ. שְׂצָרִיכִים סְבִלְנוֹת גְּדוֹל מְאֹד עַד שְׂיִכְנִיסוּ בּוֹ אֶת הַלְמוּד וְלֹא
 לְהַתִּיאֵשׁ מִמֶּנּוּ, אֲלֵא לְחֹזֵר עִמּוֹ פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר עַד שְׂיִקְלֵט הֵיטֵב
 אֶת הַלְמוּד, וְאִז לֹא יִשְׁכַּח, וְכֵן יֵשׁ תַּלְמִיד שֶׁהוּא מֵהֵר לְשִׁמְעַ וְקָשָׁה
 לְאַבְדָּה. זֶה חֵלֶק טוֹב. הֵינּוּ זֶה תַּלְמִיד שֶׁנִּקְרָא מִצִּין, וְצָרִיכִים לְשַׁמֵּר
 עָלָיו מְאֹד שֶׁלֹּא יִפֹּל אַחֲוֹרָנִית, וְכֵן יֵשׁ תַּלְמִיד שֶׁהוּא קָשָׁה לְשִׁמְעַ
 קָשָׁה לוֹ לְקַלֵּט אֶת הַלְמוּד וּמֵהֵר לְאַבְדָּה. וְאִם כְּבָר הֵבִין תַּכְּף וּמִידָּה
 שְׂכַח מֵהַ שְׁלֵמָה עִמּוֹ זֶה חֵלֶק רַע זֶה תַּלְמִיד שֵׁישׁ לוֹ כְּשִׁרְוֹנוֹת קְשִׁים
 מְאֹד, עִם כָּל זֹאת עַל הַמְחַנֵּךְ לְהַתְּאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבִלְנוֹת, וְיִלְמַד עִם כָּל

תּלמיד כּפּי דעתו וּלֹא יתִיאֵשׁ מִשּׁוּם תּלְמִיד, כּי נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל מִסּוּר
 בִּידוֹ, וּכְמוֹ מִי שֶׁעוֹסֵק בִּיהִלּוּמִים שֶׁהִיא מְלֹאכָה מְאֹד יְקָרָה, וְאָדָם
 יִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל כָּל יְהִלּוּם שֶׁלֹּא יֵאבֵד כּי אִזּוּ מְאֹבֵד סְכוּם גְּדוֹל,
 וּבִשְׁעָה שֶׁהוּא מְלִטֵּשׁ אֶת הַיהִלּוּם הוּא שׁוֹמֵר עָלָיו כְּכַבֵּת עֵינָיו, כּי
 אוֹי וְאֲבוֹי אִם יֵאבֵד אוֹתוֹ, שְׂאִזּוּ יִצְטָרֵךְ לְשֵׁלֵם הוֹן תּוֹעֵפּוֹת, כְּמוֹ כֵּן
 וְיוֹתֵר מִכֵּן בְּאֵינן עֵרֶךְ כָּלָל, צְרִיכִים לְשׁוֹמֵר עַל כָּל תּלְמִיד, אֲפִלּוֹ שִׂישׁ
 לוֹ תְּכוּנַת הַנֶּפֶשׁ רַע מְאֹד, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְזַכֵּר שֶׁהוּא נִשְׁמָה
 קְדוּשָׁה חֵלֶק אֱלֹהִי מִמַּעַל, וְצְרִיכִים לְרַדֵּת אֶל הַרְמָה שְׁלוֹ, לְחַזְקוֹ
 לְאַמְצוֹ לְעוֹדְדוֹ וּלְשַׁמְחוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּלְהַחֲדִיר בּוֹ
 אֶת הַלְמוּד שֶׁהוּא כָּלֵל מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְהַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֶסּוּר
 לְהַתִּיאֵשׁ מִשּׁוּם תּלְמִיד שְׁבַעוּלָם, כּי כָּל תּלְמִיד יִכּוֹל לְגַדֵּל גְּדוֹל
 בְּיִשְׂרָאֵל, אִם רַק הַמַּחְנֵךְ יִדַּע אֵיךְ לְחַנְכוֹ, וְצְרִיךְ שִׁידְעוּ הַמַּחְנִיכִים
 שֶׁלֹּא כְּמוֹ בַּעֲסָקֵי עוֹלָם הַזֶּה הוּא עֵסֵק הַחֲנוּךְ, כּי בַּעֲסָקֵי עוֹלָם הַזֶּה
 אִם הוּא יֵאבֵד מִשֶּׁהוּ תְּמִיד יִכּוֹל לְהַחֲזִיר אֶת זֶה, כּי גִלְגַּל הוּא
 בַּעוֹלָם, הַיּוֹם הוּא עֲשִׂיר וּלְמַחֵר הוּא עֲנִי, וּלְמַחֲרָתִים הוּא עוֹד פְּעַם
 עֲשִׂיר, לֹא כֵּן בַּעֲסָקֵי עוֹלָם הַבָּא עֵסֵק הַחֲנוּךְ, אִם רַק מוֹצִיאִים אֶת
 הַעֲצָבִים עַל הַתּלְמִידִים, וּמְגַרְשִׁים וּמְרַחֲקִים אוֹתָם, הֵם יִכּוֹלִים
 לְצַאת לְתַרְבוֹת רַעָה רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּלְכֵן עַל הַמַּחְנֵךְ אַחֲרִיּוֹת גְּדוֹל
 מְאֹד, וְלֹא בַּחֲנָם שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פּכָא בַּתְּרָא ח): עַל הַפְּסוּק
 (דְּנִיאל י"א) "וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד" אֵלּוּ מְלַמְּדֵי
 תִּינוּקוֹת; כְּמוֹ שְׂאִי אֲפִשֵׁר לְסַפֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים, כֶּךָ אִי אֲפִשֵׁר לְסַפֵּר
 אֶת הַזִּכִּיּוֹת שִׂישׁ לְהַמַּחְנֵךְ שֶׁמַּחְנֵךְ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקִיּוּם מִצְוֹת
 מַעֲשִׂיּוֹת, וּלְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאֶסּוּר לְהַתִּיאֵשׁ מִשּׁוּם
 תּלְמִיד שְׁבַעוּלָם, וְאֲפִלּוֹ שֶׁהוּא תּלְמִיד קָשָׁה צְרִיכִים סְבִלְנוֹת מְאֹד
 מְאֹד גְּדוּלָה עִמוֹ, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַפְּרִים (תַּעֲנִית כד.) רַב אֵיקָלַע
 לְהֵהוּא אַתְרָא, גָּזַר תַּעֲנִיתָא וְלֹא אַתָּא מִיטְרָא. נַחֲתִית קַמִּיהָ שְׁלִיחָא
 דְּצַבוּרָא, אָמַר "מְשִׁיב הַרוּחַ" - וְנִשְׁבַּ זִיקָא, אָמַר "מּוֹרִיד הַגֶּשֶׁם" -

וְאַתָּא מִיטְרָא. אָמַר לִיה: מַאי עוּבְדֵךְ? אָמַר לִיה: מִיקָרִי דְרֵדְקֵי אָנָא, וּמְקָרִינָא לְבָנֵי עֲנִיֵי כַבְנֵי עֲתִירִי, וְכָל דְלֹא אָפְשָׁר לִיה לֹא שְׁקִלִינָא מִינֵיה מִידי. וְאֵית לִי פִירָא דְכוּוְרִי, וְכָל מַאן דְּפִשַׁע מְשַׁחְדִינָא לִיה מִינֵיהּ וּמְסַדְרִינֵן לִיה וּמְפִיִסִינֵן לִיה עַד דְּאָתִי וְקָרִי. רֻוּאִים מְזַה מַה צְרִיךְ לְהֵיזֵת מְדַרְגַת הַמְּחַנְנָה, שְׁמֵלְמַד בְּנֵי עֲנִיִים כַבְנֵי עֲשִׂירִים, וּמִי שְׁלֹא רוּצָה לְלַמֵּד מְשַׁחַד אוֹתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְהֵיזֵת שְׁלִיחַ צְבוּר שְׁתַּפְּלוּתָיו נִתְקַבְּלוּ בְּשָׁמַיִם, הָרִי שְׁלֵךְ לְפָנֶיךָ אִיךְ צְרִיכִים סְבָלָנוֹת גְּדוּלָה לְכָל תַּלְמִיד וְתַלְמִידָה, אָנִי מְאֹד מְקוּוֶה שְׁתַּחֲדִיר אֶת פְּרוּשׁ זֶה הֵיטֵב בְּלִבְךָ, וְאִז תְּצַלִּיחַ עִם הַתַּלְמִידִים שְׁלֵךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתמד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּשֵׁלַח ט' שְׁבֻט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשֵׁי אַנ"ש הַגְּרוֹת בְּיַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלַב הַיּוֹי"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד

אֶתְמוּל בְּלִילָה עֲשׂוּ הַכְּנָסַת סֵפֶר תּוֹרָה בְּאֶחָד מֵהַקְּהֵלוֹת שְׁלֵי פֹה, הֵיפִי שְׁהִיָּה זֶה אִי אָפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, הַלּוֹאֵי שְׁאַנִּי יְרָאָה אֶצְלָכֵן אֶהְבֵּה וְאֶחָדוֹת כְּמוֹ שְׁהִיָּה פֹה, הַשְּׂמֻחָה הַמְּסִירַת נֶפֶשׁ הַמְּסִירוֹת זֶה הָיָה נַחַת לְשִׁמְעָה, נַחַת לְרֵאוֹת, שְׂמֻחָה כָּל כֶּךָ יִפֹּה, שָׂרוּ רְקֵדוֹ וְהַחֲלִיפוּ בֵּינֵיהֶם חֲוִיּוֹת, מִמֶּשׁ רְאִיתִי נַחַת, הַלּוֹאֵי שְׁאַנִּי יְרוּה נַחַת גַּם בְּקֵהְלָה שְׁלָנוּ, שְׁאַנִּי יִשְׁמַע רַק אֶת הַטּוֹב, לֹא שְׂאֶחָד רוּצָה לְבַלַּע אֶת הַשְּׂנִי, לֹא שְׂאֶחָד עוֹשֶׂה בְּקִרְתָּה עַל הַשְּׂנִי, מְחַטֵּט אַחַר הָרַע שֶׁל הַשְּׂנִי, בֹּא כְּבָר נִשְׁמִיעַ אֶת הַטּוֹב שֵׁישׁ אֶצְלָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אָנִי שׁוֹמַע שְׂאֶצְלָה הַבְּנוֹת הַגְּדוּלוֹת הַכֹּל מִתְקַדֵּם עַל צַד הַכִּי טוֹב, הַחֲוֹגִים שְׁעוֹשִׂים לָהֵן בְּעֶרְבֵי זֶה קָרַשׁ הַצְּלָה, וְאָנִי מְאֹד מוֹדָה וּמְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵי שְׁעוֹזְרִים לִי לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה

הילדים שלכן, אבל הנכדים שלי, כי גם אתם הילדים שלי, כי חכמינו הקדושים אומרים כל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו כאלו ילדו, ולכן הילדים שלכם זה הנכדים שלי, ואני רוצה לראות רק את הטוב אצלם, ותהלה לקל אני שומע איך שמתקדמות, וזה השמחה הכי גדולה שלי, אנחנו צריכים לראות איך בונים יותר ויותר את הקהלה שלנו, איך מקדמים את הקהלה שלנו, הנה יש לי בשורה טובה, שבשעה טובה ומצלחת הקהלה קנתה את הבית של משפחת ... שיחיו, עכשו המקוה יהיה של הקהלה, אנחנו נעשה כל מיני מאמצים לשפץ את זה להרחיב את זה עם עוד אמבטיות, ניפה את זה, נעשה את הפניסה למקום צדדי מקום צנוע, זה הכסף שהצלתי שרצו לגנוב, אבל לא הצליחו לגנוב את הכסף, ולכן אני מבקש את כלכן כל אשה יכולה לעשות פעם בשבוע הוראת קבע אחד או שתיים, עכשו זה הולך רק לשפוח המקוה, רק להרחבת המקוה, רק ליפות את המקוה שיהיה לנו פנינה, כל הראש שלי עכשו רק על זה איך להפוך את המבנה כלו למקוה אחד גדול וצנוע ויפה, ואני רוצה מאד מאד שתעזרו לי, אז תביאו הוראת קבע בהתנדבות אין יותר גבולות, תצאו להפצה, ואני מבטיח לכלכן מי שיצא להפצה תמיד יהיה לו כסף בכיס, הפצה זה פדיון שבויים, לצערנו הרב מסתובבים בחורים ונקים לאלפים ורכבות, מסתובבות בנות ונקות לאלפים ולרכבות, מסכנים מאד מאד לא מוצאים אחד את השני, הצדיק הוא השדכן המשדך את כל השדוכים כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ט) חכמינו הקדושים אומרים כשאדם רוק או רוקה הם בבית אסורים, מוציא אסירים בפורשות, קדם היו בבית סהר לבד עוד פעם הולכים הביתה, עוד פעם מקבלים נזיפות מהאמא, עוד פעם חוזרים, ועוד פעם חוזרות, ועוד פעם נפגשים ולא מוצאים אחד את השני, והנה יש לנו קנטרס מציאת הזוג שעכשו הדפסתי חמשים אלף, למה שלא תלכו להפיץ את זה בין רוקים ורוקות? יש

כָּל כֶּרֶךְ הַרְבֵּה הַתְּאֵבָדוּת לְמָה שְׁלֹא נִפְיץ לְמָה לְהַתְּאֵבֵד? תְּהִיָּה
 שְׂמִיחַ? אֵל תִּכְנֶס בְּלַחֲץ? יֵשׁ עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט קִנְטָרס, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד
 מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן תַּעֲשׂוּ כָּל מָה שְׁבִידֻכֵּן לְהַפְיֵץ, וְזֶה יַעֲזֹר לְכֵן לְתַקֵּן אֶת
 הָעֵבֶר שְׁלִכֵן, וְגַם יַעֲזֹר לְכֵן בְּפִרְנָסָה, וְתִדְעוּ לְכֵן שְׂזֵה מִצְוֵה שֶׁל
 פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, הַרְבֵּי רַבֵּי מֹשֶׁה לֵיב מְסֵאסוֹב זי"ע הוּא הֵיךְ הָאֱלוֹף
 בְּמִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, אוֹמְרִים שֶׁהֵיךְ לוֹ נִשְׁמָה שֶׁל הַתְּנָא רַבֵּי פִנְחָס
 בֶּן יֵאִיר, רַבֵּי פִנְחָס בֶּן יֵאִיר תְּמִיד הֵלֵךְ לְהוֹצִיא שְׁבוּיִים מִבֵּית הַסֵּה, וְכֵךְ
 עָשָׂה גַם הַצְּדִיק רַבֵּי מֹשֶׁה לֵיב מְסֵאסוֹב, צְדִיק שֶׁהֵיךְ תְּמִיד
 דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, פְּעַם בְּיוֹם חֲמִישִׁי אַחַר הַתְּפִלָּה הוּא אוֹמֵר
 לְתַלְמִידִים שְׁלוֹ, הִנֵּה עַל שַׁבַּת יִהְיֶה לָנוּ אוֹרַח גְּדוֹל מְאֹד וְהוּא עֹכְשׁוֹ
 עַל הַדְרֵךְ אֲלֵינוּ בּוֹאוּ וְנִצֵּא לְקַבֵּל אֶת פְּנֵינוּ, אֲזִי לֹא הֵיךְ פְּלֶאפּוֹן, וְלֹא
 הֵיךְ טִלְפּוֹן, וְלֹא הֵיךְ פִּקְסִים, וְאַפְלוּ לֹא גַם טִלְגְּרָף, הוּא יִדַע אֶת זֶה
 בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, מִי הָאוֹרַח הַצְּדִיק הַקְדוּשׁ מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב זי"ע הוּא יִצֵּא
 בַּחוּץ לַעֲוֵר עִם כָּל הָאֲנָשִׁים וּמְחַכִּים וּמְחַכִּים וְאֵין קוֹל וְאֵין עוֹנָה,
 וְאֲנָשִׁים אוֹמְרִים לוֹ רַבֵּי הוּא לֹא בָּא, אֵיפֹה הוּא? אֲמַר לָהֶם חֲכוּ חֲכוּ
 הוּא עַל הַדְרֵךְ, מְחַכִּים עוֹד שְׁעָה, שְׁעֵתִים, רַבֵּי אֵיפֹה הוּא? תַּחֲכוּ עוֹד
 מְעַט תִּרְאוּ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה מֵרַחוֹק שׁוֹמְעִים קוֹל שֶׁל עֲגָלָה עִם סוּסִים
 דוֹהֲרִים, רַבֵּי מֹשֶׁה לֵיב מְסֵאסוֹב זי"ע מִתְחִיל לְרַקֵּד הִנֵּה הַצְּדִיק
 בָּא! הֵיךְ לוֹ הַשְּׂגָה גְּדוֹלָה מִי זֶה הַצְּדִיק מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב זי"ע, צְדִיקִים
 מְכִירִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְרַקֵּד הִנֵּה הַצְּדִיק בָּא! אֲזִי כָּלֵם עָשׂוּ רְקוֹד
 בֵּיחַד, הַצְּדִיקִים אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי אֲפֹלוּ שֶׁהֵם בְּרַחוֹק מְקוֹם,
 אָבֵל הֵם אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי מְאֹד מְאֹד, וְהִנֵּה מִתְקַרְבֵּת הָעֲגָלָה
 עִם הַסּוּסִים, נִעְצֵר הָעֲגָלוֹן עִם הַסּוּסִים וְהָעֲגָלָה וְהַרְבֵּי מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב
 זי"ע נוֹתֵן קְפִיצָה חַחוּצָה וְרֵץ אֶל הַרְבֵּי מֹשֶׁה לֵיב מְסֵאסוֹב, תּוֹפֵס
 אוֹתוֹ וּמִתְחַבְּקִים יַחַד וּמְנַשְּׁקִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וּמְכַנֵּס אוֹתוֹ בְּתוֹךְ
 הַבֵּית שְׁלוֹ, עַל הַדְרֵךְ כָּל הַתְּלַמִּידִים שָׂרִים הַצְּדִיק בָּא! הַצְּדִיק בָּא!
 עָשׂוּ שִׁיר הַצְּדִיקִים נִפְגְּשׁוּ, כָּכָה שָׂרִים בֵּיחַד, אֵיזֵה שְׂמִיחָה צְדִיקִים

נפגשים, ידוע שהרבי משה לייב מסאסוב זי"ע היה מוהל ממחה, על כל ברית שקראו אותו הוא הלה, לא היה אכפת לו שלג, קר, כפור, רוחות, חם, שרב, שום דבר בעולם לא מנע אותו, אפלו שהיה רחוק מאות קילומטרים הוא נסע, איך שהוא הכניס את הצדיק הקדוש מברדיטשוב בביתו התחילו לדבר סודות התורה רזי דרזין, כי היה לו איזה פונה לצדיק הקדוש מברדיטשוב זי"ע לפגש אותו ולספר לו ולדבר אתו להמתיק סוד, מה הצדיקים עושים? הם ממתיקים דינים מעם ישראל, והנה איך שהם מדברים בא שליח דוהר עם סוס, שבאיזה כפר נדח כמה מאות קילומטרים מפה נולד ליהודי כפרי בן, ובשבת יהיה הברית, ומבקש אותו שיבוא אל הברית, תכף ומיד הוא קבל את ההזמנה ואומר לצדיק הקדוש מברדיטשוב זי"ע רבי אתם צריכים למחל לי, יש לי מצוה שאני לא מותר על זה וזה מצות מילה, ואני מכרח להיות שמה בשבת, אמר הצדיק הקדוש מברדיטשוב זי"ע גם אני נוסע אתכם, מה אתם צריכים להצטער? הרבי מברדיטשוב זי"ע לקח גם אתו עוד צדיק שהיה צדיק גדול מאד בשם רבי אברהם חיים מזלוטשוב זי"ע, הוא עשה את הספר אורח לחיים, אז נסעו שלשתם לכפר, לקח להם כל הלילה נסיעה ולמחרת יום ששי רב היום, עד שהגיעו סמוך לשבת, איפה מתאכסנים? נכנסים לבית איפה שהיולדת שם, הבית היה חדרון קטן, מספן לא היה לו כלום בבית, וכבר לא היה בכדי שיעשו להכין סעודה, שאלו את הבעל הבית מה יש לך? ענה חלות יש לי, ויש לי פה דוד עם כרוב חמוץ, פעם הם אכלו כרוב חמוץ, הרבי משה לייב מסאסוב אמר בסדר, זה יהיה לנו שבת יפה, אמר לרבי מברדיטשוב זי"ע אתם צדיק גדול מאד הנה פה ספסל אתם תישנו על הספסל בחוץ, ולצדיק רבי אברהם חיים מזלוטשוב זי"ע אמר אתם צעירים, אתם יכולים לישן תחת העץ בחוץ על הרצפה, אני משה לייב כבר יסתדר, הוא הכין את החדר, מחר צריך להיות ברית

לא הָיָה שׁוּם דְּבַר מֵה לְאָכֵל, יֵינ הָיָה לוֹ כִּי הוּא לָקַח אֶתוֹ, כִּי הוּא מוֹהֵל וּמוֹהֵל צָרִיךְ יֵינ, אָז הָרַבִּי מֵשֶׁה לִיב מִסְאָסוּב לָקַח אֶת הַיֵּינ וְעָשׂוּ קִדּוּשׁ וְהָיָה חִלּוּת, זֶה מֵה שֶׁהָיָה לְכַפְּרִי לֹא יוֹתֵר כָּלוּם, רַק דּוּד עִם כְּרוּב חֲמוּץ, הָרַבִּי מִבְּרִדִּיטְשׁוּב אֵיךְ שֶׁגָּמַר אֶת הַתְּפִלָּה הוּא הַתְּחִיל לְשִׁיר אֶת הַפִּיּוּט, "שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת מִלְּאֲכֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא", וְנִכְנָס בְּדִבְקוֹת כְּזֶה שֶׁשָּׂכַח אֵיפֹה הוּא נִמְצָא בְּעוֹלָם, הוּא אֹמֵר שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם לְמִלְּאֲכֵים, הוּא הָיָה כָּל כֶּף דְּבוּק בְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא, הוּא כְּבָר לֹא הָיָה צָרִיךְ שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַחִלּוּת הָיָה מִסְפִּיק לוֹ, לֹא הָיָה צָרִיךְ לְאָכֵל יוֹתֵר הוּא הָיָה שָׂבַע עִם הַדִּבְקוֹת בְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרַבִּי מֵשֶׁה לִיב מִסְאָסוּב לָקַח לְטַעַם אֶת הַכְּרוּב הַחֲמוּץ אָמַר אֵינִי! לְכַבּוֹד שַׁבָּת וְאָכֵל אֶת זֶה, וְאָכֵל עוֹד וְהִרְגִּישׁ טַעַם גֵּן עֵדֶן, וְאֹמֵר לְצַדִּיק רַבִּי אַבְרָהָם חַיִּים מְזֻלוֹטְשׁוּב זִי"ע קַח גַּם אֶתָּה מָנָה, הוּא לָקַח קֶצֶת אֵיךְ שֶׁהוּא בָּלַע אֶת זֶה זֶה הָיָה כְּרוּב מְקַלְקֵל, הוּא רָץ בַּחוּץ וְהִקִּיא אֶת כָּל הָאָכֵל שֶׁהוּא אָכֵל כָּל הַשָּׂבֹעַ, וְהַתְּפִלָּה אֵיךְ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מֵשֶׁה לִיב מִסְאָסוּב יָכוֹל לְאָכֵל מָנָה אַחַר הַמָּנָה? וְצוּעַק לְכַבּוֹד שַׁבָּת אֵיזָה טַעַם, הוּא מִסְכֵּן הִקִּיא אֶת כָּל מֵה שֶׁרַק אָכֵל, רַבִּי מֵשֶׁה לִיב מִסְאָסוּב הָיָה כָּל כֶּף דְּבוּק בְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה שֶׁכָּל כֶּף הִרְגִּישׁ אֶת הַשַּׁבָּת אָז צָעַק לְכַבּוֹד שַׁבָּת טַעַם, וְהָרַבִּי מִבְּרִדִּיטְשׁוּב לֹא הָיָה צָרִיךְ יוֹתֵר מִחִלּוּת, הוּא רַק הָיָה דְבוּק בְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָשׂוּ אֶת הַבְּרִית מִיֵּלָא אֵיךְ עָבַר עֲלֵיהֶם שַׁבָּת אֲנַחְנוּ נִתְאַר לְעֲצִמְנוּ, זֶה צַדִּיקִים שֶׁכָּל כֶּף דְּבוּקִים בְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׂמִחָה שְׁלָהֶם זֶה לֹא נִתֵּן לְהַסְבִּיר, וְלִכְּן לְמָה שֶׁלֹּא נִמְשָׁךְ עֲלֵינוּ גַם כֵּן אֶת הַשְּׂמִחָה הַזֹּאת? לְמָה תְּמִיד נִהְיָה עֲצוּבִים עִם פָּנִים חֲמוּצוֹת כְּמוֹ הַכְּרוּב הַחֲמוּץ שֶׁל הַכַּפְּרִי? רוֹאִים נָשִׁים עִם פָּנִים חֲמוּצוֹת, בְּעֲלֵיהֶם בָּאִים הַבִּיתָה בְּמִקּוֹם לְחִיךְ לְבַעַל מֵה שְׁלוּמְךָ בְּעֲלֵי הַיָּקָה, לְקַבֵּל אוֹתוֹ בְּאַהֲבָה, פָּנִים חֲמוּצוֹת בְּרָגוּז עֲשִׂיתִי עִכְשָׁו עִם בְּעֲלֵי, לְמָה אֶתֵּן צָרִיכוֹת לְהִיּוֹת כְּכֹה? לְמָה

לא תקבלו את פני בעליכם בשמחה? כן בעלי ככה, בעלי ככה, אתן יודעות שגם בעליכם אומרים אשתי ככה, אשתי ככה, אם הייתן מקבלות את בעליכן עם פנים שמחות אז גם הפנים שלהם היו שמחות, אם אתם מקבלים את בעליכם עם פנים זעופות כמו הפרוב החמוץ פנים חמוצות, מה אתן רוצות? אז הוא נכנס בלחץ, אותו דבר עם ילדים, למה צריכים לצרוח על ילדים? למה צריכים להראות לילדים פנים חמוצות? זה הילדים שלכם, זה העיניים שלכם, תקבלו את הילדים שלכם בשמחה, תשתדלו שבבית שלכן יהיה אוירה של שמחה, זה הגן עדן התחתון, ואת זה הצדיק רוצה להכניס בנו, ולכן אל תהיו בטלנויות, תקחו את עצמכן בידיכן, תקבלו על עצמכן שמהיום מחיכים אחד לשני, אין יותר שנאה, אין יותר קנאה, ובפרט בבית אל בעליכן תשלימו עם בעליכן, אל תצאו מפה עד שאתן מקבלות שאתן משלימות עם בעליכן. יש נשים לא! דוקא אני יראה לו, מה תראי לו? תגרמי שהוא יברח מהבית, מה את רוצה? מה את עושה? תשתדלו מאד מאד שיהיה לכם שלום בית, הצדיק רוצה כל כך שיהיה שלום בית, שיהיה אהבה בתוך הבית, אשה יכולה להפוך אפלו את הרשע הכי גדול, אם רק יהיה לה שכל, איך שתקבלו את הדעת של הצדיק תראו שהכל יתהפך לטובה, אני מאד מאד מבקש אתכן תעזרו לי בהשגת הוראת קבע בהתנדבות, לא בגנבות שהיה עד עכשו, שגנבו עשקו מהמשרד, בהתנדבות הכל הולך היום עם רואה חשבון, עם עורך דין, כל שקל יודעים כבר איפה שיוצא איפה שנכנס.

ולכן אני מאד מבקש אתכן בואו ונבנה ונשפר את המקוה, עכשו זה יהיה צנוע, אף אחד לא יהיה גר שם, וכשנגמר עם זה אנחנו לוקחים את עצמנו לבנות את הבית הפנסת הגדול, והלוואי

שִׁיחָה לְכָל־כֶּן חֶלֶק בְּזֶה, רַק תִּתְחַזְקוּ וְאִז טוֹב לְכֶן בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים, וְנִזְכָּה בְיַחַד לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ.

הַמְאֲחֵל לְכֶן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י' שְׁבַט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ

נִצַּח

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח בְּשִׂמְחַתְכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂתַכְנֵנוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשִׁמְחוֹת, רַק תַּחֲיוּ אֶת הַחַיִּים בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה הַדְּרִית וְאִז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י' שְׁבַט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה ... אֵל תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְאֻכְזָב מִמֶּךָ לְמָה אֶת עוֹשֶׂה דְבַר כְּזֶה לְכָרַח מִהַבֵּית וְלִהְשָׂאִיר אֶת הַיְלָדִים עִם הַבַּעַל, מִה שֶׁרַק לֹא יִהְיֶה תְּמִיד יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, זֶה לֹא יוֹעִיל לְכֶם שׁוֹם דְּבַר, אַתֶּם זׁג מִהַשָּׁמַיִם וְחָבַל לְכֶם לְבָלוֹת אֶת הַשְּׁבָעִים שָׁנָה בְּמַרְיבוֹת וּמִתְחִים, בְּחַיִּים צְרִיכִים לִהְיוֹת וְתִרְנִים אִם רוֹצִים לַחֲיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם וְלַעֲבֹר אֶת

העולם הזה בטוב ובנעימים, כי העולם הזה זה כמו גֶשֶׁר, והגֶשֶׁר מתחיל מבטן האמא עד בטן האדמה, וכדי לעבר את הגֶשֶׁר הזה בקלות צריכים להיות ותּרננים בשני הצדדים הן הבעל צריך להיות ותּרן והן האשה צריכה להיות ותּרנית, לא צריכים להכנס במתחים, ואם יש אי הבנות אני מוכן לעזר לכם.

אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתחזרי הביתה ושיהיה שלום בית אצלכם, עוד כמה ימים אני יבוא במחניכם ויסתדר הכל על צד הכי טוב ונעשה סעודת ערב ביחד, אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתסלחי לבעלך, והוא יסלח לך, וביניכם יהיה שְׂרוי אהבה גדולה מאד, ולא צריכים להכנס בוכוחים ולהתופך עוד פעם ולטחן מים ולעבר עוד פעם על הסרונות כי כלנו מלאים חסרונות, ואשרי מי שמחפש רק את הקדוש ברוך הוא ואז הקדוש ברוך הוא יאיר לנו את החיים.

רק תזכר שמה שהיה כבר היה, העבר אין, זה כבר עבר וחבל לטחן מים, אנחנו צריכים עכשו להתקדם, כי בן אדם צריך להיות תמיד מוכן ומזמן לחזור אל הקדוש ברוך הוא כי האדם אינו יודע מתי הזמן באמת יגיע, ולכן צריכים לחיות עם חשבון כזה כל החיים, ולכן תראו להשלים ביניכם ובפרט שיש לכם ילדים חבל מאד שהילדים יעברו את הסבל הזה, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך תחזרי הביתה, ואני ישתדל שבעלך יקרא אותך ויהיה שלום ביניכם, בעוד כמה ימים אני בא ונאכל ביחד סעודת ערב והשמחה יהיה שמחה משהו מיחד, רק שיהיה ביניכם אהבה, כי אני רוצה רק את הטוב שלכם ואת הטוב של הילדים, אני ינסה להתקשר אל ... ושהוא יתקשר אליך ותחזרי, והקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יסתדר על צד הכי טוב.

רפה

בנחל

כרך קנ"ט

אשר

אני מאד מאד מקנה שתציתי אותי ולא תתחרטי לא בעולם הזה וכל שכן לא בעולם הבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתמוז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

אני מאד מאד מבקש אותך תתחזקי ואל תשברי משום דבר, מי שנכנס בעסק הצבור צריך לסבל בשביל הצבור, תסתכלי מה שעובר עלי יומם ולילה ולילה ויום אין לי מנוחה ואף על פי כן אני מתחזק.

את צריכה לדעת שהשכר שלך אין מה לשלם לא בעולם הזה וכל שכן לא בעולם הבא, כי השכר שלך זה רק מהקדוש ברוך הוא לא מפי מלאך ולא מפי שרף ולא מפי בית דין של מעלה אלא מהקדוש ברוך הוא בעצמו, וזה בטוח כי מי שעוסק בחנוך הפנות בעתים הללו אשרי לו ואשרי חלקו.

ולכן תתחזקי מאד מאד ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא לשמע ממך בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתמוז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך,

וּבְפָרֵט עִם הָרְאשֵׁי תְבוֹת וְהַגִּימָטְרִיּוֹת שֶׁלָּהּ, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ
שֶׁאַתָּה מְכַנִּים אֶת עֲצָמְךָ בְּחִדּוּשִׁים דְּאוֹרֵי־תָא, שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי
מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן ק"ה) שֶׁכִּנְגַד זֶה שְׂאֵדָם הַכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ הִרְהוּרִים רָעִים
וּמִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת יְכַנִּים עֲכָשׁוּ בְּדַעְתּוֹ רַק תּוֹרָה וְזֶה תִּקּוּן הַבְּרִית.

תְּשׁוּאָת חֵן עַל כָּל הַסְּפָרִים שֶׁאַתָּה דוֹאֵג בְּשִׁבְלִי, וְרָאֵה לְהַשִּׁיג
לִי אֶת שְׂאֵר חֶלְקֵי הַגְּמָרוֹת מֵהַש"ס,

רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ וְאַז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י' שֶׁבֵט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
גִּירוּ יָאִיר

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדְּבָרֵי חֲזוֹק וְתְשׁוּאָת חֵן לָךְ עַל
זֶה, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מַעְרִיךְ אוֹתְךָ שֶׁכָּתַבְתָּ לִי מִכְתָּב כָּזֶה, עִם כָּל זֹאת
תְּאַמִּין לִי שֶׁהוּא צָרִיךְ הַרְבֵּה רַחֲמִים, רַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרַבִּים, כִּי בֵּן
שָׁקֵם נִגְדַּ אָבִיו עָלָיו לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, תְּשׁוּבַת הַמֶּשְׁקָל, כִּי
כִּנְגַד שֶׁבָּזָה אֶת אָבִיו הוּא מְכַרְח לְלַכֵּת וּלְפָרֵס אֶת אָבִיו וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ אִם אַתָּה יְכוֹל לְפַנּוֹת אֶת הַדִּירָה כִּי פֶּשׁוּט
קִנְיָנוּ אֶת הַבֵּית שָׁבוּ הוּא הַמְקוּוֹה שֶׁל הַנְּשִׁים כְּדֵי שֶׁנוּכַל לְבַנּוֹת
וּלְהִרְחִיב אֶת זֶה, אֲבָל הוּא קִנְיָה אֶת הַבֵּית אֵיפֶה שֶׁאַתָּה גֵּר, וְהוּא
צָרִיךְ כֹּבֵד לְהַכְנִס שְׁמָהּ, וְלִכְּן אֵל תְּעַכֵּב כְּרָגַע וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יַעֲזֹר לָךְ שֶׁעוֹד יִהְיֶה לָךְ בֵּית מִשְׁלָךְ בִּיבְנָאֵל, אֵל תִּפְחַד רַק תִּתְחַזֵּק.

תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא על כל פנים חמש דקות, וזה דבר גדול מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתנ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך לבי נשבר בקרבי מאד מכל מה שעובר עליך וכו'
וכו', ואני מתפלל אל הקדוש ברוך הוא בכל יום ויום, ומי יתן
שנזכה שתפלתנו תתקבלנה ברחמים וברצון בשמים.

ראה לקבל על עצמך זכות הרבים כי מה שזכות הרבים פועל
שום דבר בעולם לא פועל, ועקר זכות הרבים הוא להדפיס עוד כרך
"אשר בנחל", ועוד כרך "אשר בנחל", ותראה למסור לי את הכסף
של הדפסת ה"אשר בנחל" כי אני רוצה להדפיס את זה.

תקף מיד אחר שבת אני בא, ואז נדבר באריכות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתנא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

פֶּה תִקְבַּל מִכְתָּב לְתַלְמִידִים, וְתִקְרֵא אֶת זֶה לָהֶם, וְכֵן תִּתְּלֶה אֶת זֶה בַּכֶּתֶה.

הָעֵקֶר שֶׁיְהִי לָךְ סִבְלָנוּת עִם הַיְלָדִים כִּי זֶה הָעֵקֶר בְּחִנוּךְ הַיְלָדִים.

הַדְּבַק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר בְּשֵׁלַח י' שְׁבַט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה וְגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תַּלְמִידֵי כֶּתֶה ד'
בְּתַלְמוּד תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן" יִבְנֵאל עִיר בְּרִסְלָב הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה
שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד

מָאֵד מָאֵד אֲנִי שְׂמַח שְׂאֲתֶם לּוֹמְדִים הַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם, שֶׁהֵם חֲמוּרָה שְׂבַח־מִוֹרוֹת, הֵינּוּ הַמְצִיָּה הַזֶּה בָּא לְאָדָם מָאֵד מָאֵד קָשָׁה וְזֶה מָאֵד מָאֵד חֲמוּר, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בִּיְתֵר שְׂאֵת וְיֵתֵר עֵז בְּמְצִיָּה זוֹ.

פַּעַם שָׂאֵל יֵלֵד אֶת הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבֵּי חַיִּים קִנִּיבֶסְקִי שְׁלִיט"א (הַבֵּן שֶׁל הַסְטִיפֶלְעֵר זי"ע) אֵיךְ זוֹכִים לְהִתְמַדַּת הַתּוֹרָה, עָנָה וְאָמַר לוֹ אִם תִּהְיֶה חֲזוֹק בְּכְבוֹד אָב וְאֵם, אֲזוּ יִכְנַס בְּךָ חֶשֶׁק לְלַמֵּד כִּי עַל יְדֵי מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם זוֹכִים לְהִתְמַדַּד בַּתּוֹרָה.

בְּעוֹד אָבִי וְאִמִּי הָיוּ חַיִּים בְּכָל פַּעַם שֶׁבִקְשׁוּ אוֹתִי לַעֲשׂוֹת מְשֻׁהוּ בְּשִׁבְלִים וְכוּ' אוֹ לְהַבִּיא מְשֻׁהוּ בְּשִׁבְלִים וְכוּ', רְצַתִּי בְּזִרְיוֹת נִפְלְאָה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנִם, וּבְכָל הַדְּרָךְ הַלּוֹךְ וְחֲזוֹר אִמְרַתִּי "הַנְּנִי הוֹלֵךְ לְקַיִם

מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם" וְחִזְרָתִי עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר
וְהִרְבֵּה פְּעָמִים רָקַדְתִּי מִשְׂמִיחָה שְׂאֲנִי זֹכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִי וְאִמִּי.
וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ גַּם מִכֶּם, שֶׁתִּתְחַזְּקוּ בְּמִצְוֵה זוֹ, וְאֲזוּ טוֹב לָכֶם
כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י' שָׁבֵט ה'תשס"ז
שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַהֲצָעָה שְׁאַתָּה מְצִיעַ שְׁאַתָּה רוֹצֵה לַעְזוֹר לִי לִפְתּוֹחַ אֶת
הַכוֹלָל "אוֹר הַגְּנוּז" בְּעֶרְב, לְדַעְתִּי אֲרַבַּע שְׁעוֹת זֶה הִרְבֵּה מְדִי, עֲדִיף
שְׁעָה אֶחָד וְיִחְזֹק, מֵאֲרַבַּע שְׁעוֹת שְׁיִתְבַּטֵּל אַחֵר כֶּף.

לְדַעְתִּי טוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד בְּעִיּוֹן דֵּף הַיּוֹמִי, כִּי בְּדֵף גְּמָרָא לְיוֹם
יֵשׁ בְּזֵה מַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, קִדְּם כָּל כָּל הַקְּהֵלָה לוֹמְדֵת
אֶת הַדֵּף הַיּוֹמִי, וְדָבָר שְׁנֵי אִם יֵשׁ קְבִיעוֹת לְדֵף מְסִימַת בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, הַיּוֹם מִתְקַשֵּׁר אֶל הַדֵּף, וְהַדֵּף מִתְקַשֵּׁר אֶל הָאָדָם, וְהַיּוֹם מִתְקַשֵּׁר
עִם הָאָדָם, וְהָאָדָם מִתְקַשֵּׁר עִם הַדֵּף, וְכֵן לְהֵלְאָה וְכוּ', וְכוּ', שְׁלִשְׁתָּם
נַעֲשׂוּ מִתְקַשְּׂרִים אֶחָד עִם הַשְּׁנַיִם, וְלִכֵּן עֲדִיף שֶׁתְּקַבֵּעַ שְׁעוֹר בֵּין מִנְחָה
לְמַעֲרִיב בְּאִיזָה מְקוֹם, וְשֵׁם יִתְקַבְּצוּ אֲנָשִׁים וְיִתְפַּלְּלוּ קִדְּם מִנְחָה,
וְאַחֵר כֶּף תִּלְמַד אֶת הַדֵּף הַיּוֹמִי, וְאַחֵר כֶּף תִּתְפַּלְּלוּ עֲרִבִית, וְזֶה יִחְזִיק
מִעֲמֵד וְתֵאֱמִין לִי שְׂזֵה כוֹלָל מְאֹד מְאֹד יִפְהָ, אִם תּוֹכֵל לְהַחְזִיק בְּזֵה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ מִשְׁבָּרִים
וְגַלִּים מֵהִילָדִים שְׁלָךְ וְכוּ', וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי שְׁלֵא יִדְעֵתִי שֶׁהִבְנִים

שֶׁלְךָ יִהְיוּ כָּל כֶּךְ קָשִׁים, וּבִפְרֹט אֶת שְׁתֵּי הַבְּנִים שֶׁחֲתַנְתִּי שְׁיִמְרְדּוּ
 כָּל כֶּךְ, זֶה פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, אֵיךְ פְּרָחֲחִים יְכוּלִים לִהְיוֹת מְשֻׁלְמֵי
 רְעָה תַּחַת טוֹבָה שְׁעִשִׁיתִי לָהֶם, שְׁמִסְרֵתִי פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ אֶת נַפְשִׁי
 עֲבוּרִם, וְלֹא רַק שְׁלֹא מְכִירִים טוֹב אֲלֵא מְדַבְּרִים כָּל דְּבַר אֲסוּר, וְלִכְּן
 רָאֵה לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף
 לְטוֹבָה, וְתִרְאֶה מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי, וְעַם כָּל זֹאת אֲנִי מְחֻזֵּק מְעַמָּד, אֶף
 שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אֲבָל אֲנִי מְאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה שְׁכָל מֵה
 שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶה בּוֹדְאֵי לְטוֹבָה.

נָא וְנָא תִתְמַיד בְּכַתִּיבַת סֵפֶר תּוֹרָה וְאִתָּה רֹאֶה שְׁאֲנַחֲנוּ מְשֻׁלְמִים
 לְךָ עַל כָּל עֲמוּד וְעֲמוּד, וְחָבַל לְךָ זֶה פְּרִנְסָה טוֹבָה, וּבִפְרֹטִי פְּרֻטִיּוֹת
 שְׁאֲנִי צָרִיךְ אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה, כִּי אֲנִי מְחַכֶּה כְּבָר שֶׁתַּתְחִיל גַּם עִם סֵפֶר
 תּוֹרָה חֲדָשָׁה, כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ, רַק חֻזַּק וְאֲמִץ וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַת מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּשֵׁלַח י' שְׁבֻט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבָךָ.

אֲנִי יִהְיֶה רַק בְּשִׁבְתִּי קֹדֶשׁ פְּרֻשֵׁת יִתְרוֹ, וְלִכְּן אִתָּה יְכוּל לְנַסֵּעַ
 לְהוֹרִים אֵינִן לְךָ מֵה לְדַאג, אֲנִי מְגִיעַ בְּתַחֲלַת הַשָּׁבוּעַ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שְׁתִּמְשִׁיךְ עִם הַחוּג לְבָנוֹת, כִּי אֲנִי
 שׁוֹמֵעַ נִפְלְאוֹת מֵה שְׁאִתָּה עוֹשֶׂה עִמָּהֶם, וּמוֹשֵׁף אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר אֵינִן לְמַעֲלָה מְזֵה, וּמִי שְׁזוֹכָה לְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וּבִפְרֹט בְּנֵי הַנְּעוּרִים, הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב לְמַעֲלָה

בשמים, ואם בני אדם היו יודעים את מעלתם היו תמיד עוסקים
בזה לקרב רחוקים.

הדבק את עצמך בו יתברך, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ועל
ידי זה תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי כפי
שאדם מחדיר בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, בן נמשך עליו אור
נורא ונפלא מאד, והחכם מכל האדם אומר (משלי כ"ח) "איש אמונות
רב ברכות" מי שיש לו אמונה נמשך עליו הרבה ברכות, ורבנו ז"ל
אמר (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך הקדוש
ברוך הוא על כל עוונותיך; ולכן תראה להחדיר בעצמך אמונה
פשוטה בו יתברך ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה להיות תמיד בשמחה ותשמח את נשמת ישראל
אשר אין למעלה מזה, והקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה להיות
מקשרים כל ימי חיינו בזה ובבא לנצח נצחים, רק אם תסלק את
חכמתך המדמה, כי באמת אין לנו שום משג מה זה צדיקים, כי
הם דבוקים בקביעות בו יתברך שאין לנו משג מה זה להיות דבוק
בהקדוש ברוך הוא, והם בטלים ומבטלים לגמרי לגבי האין סוף
ברוך הוא, רק גשמיות גופם מכסה אותו, ולכן תהיה חזק באמונה
פשוטה בו יתברך ובאמונת חכמים, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתנה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד כואב לי על מה שקורה עם האח שלך, אבל מה

אָנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת אָנִי לֹא יְכוּל לְהִכָּנֵס בְּמַרְיבוֹת עִם כָּל הַמְשַׁפָּחָה וְכוּ' וְכוּ', הָרִיב וְהַמְחַלְקֵת בְּבֵיתִי כָּבֵד דֵּי מִסְפִּיק, אֵין לִי כָּבֵד כַּח לְמַחְלָקָת, בּוֹדָאֵי כָּל הָעֲנִיָּן מִסָּבָף, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כִּי בְּלִי תְּפִלָּה לֹא נִגִיעַ אֶל שׁוֹם דְּבָר, וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֲזֵק מְאֹד בְּתְּפִלָּה וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת כִּי הַמְשֻׁנָּה מְשֻׁנָּה אֶת הָאָדָם מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י' שְׁבֻט ה'תשס"ז

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָסוּר לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דְּבָר אֶף שְׂזָה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד עִם כָּל זֹאת אֵין עֲצָה אַחֲרַת אֲלָא תְּפִלָּה, לְשַׁפֵּךְ שִׁיחָה וְתְּפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֲחוֹתְךָ תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֲצִלְכֶם.

חֲזִקִי מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, וְהַעֲקֹר לְחֲזֵק אֶת בְּעֵלְךָ כִּי אֵיזוֹ אִשָּׁה כְּשֶׁרָה הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתנז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להתחזק להיות תמיד בשמחה ותשמחי את בעלך, כי יש לך בעל יקר ונדיב לב, ואני מאד אוהב אותך, והוא עוזר לי הרבה בהפצה ומי יתן שיפיץ עוד יותר, כי יש לו כחות עצומים, ואני רוצה עכשו למלאות את כל ארץ ישראל עם ספרי רבנו ז"ל, שלא יהיה יהודי אחד שלא יהיה לו חבילה של ספרים, ולכן תתחזקי ותשמחי עם הילדים שנתן לך הקדוש ברוך הוא שהם המתננות הכי יפות, המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתנח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח

לנכון קבלתי את מכתבכם.

ראו להתחזק יחד ולשמח יחד ולהבין אחד את השני יחד ולא לריב ביניכם, ואז יהיה לכם פרנסה בשפע, כי כשיש שלום בית אז הקדוש ברוך הוא משפיע שפע ברכה והצלחה בכל הענינים. נא ונא ראו להתחזק ביתר שאת ביתר עז ושום דבר בעולם שלא יוכל לשבר אתכם, ואם תעשו את זה תראו את גדל הטוב שיבוא עליכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתנט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את ההודעות שחפשת אותי אבל לא הייתי בביתי
ראי להתחזק ביתר שאת ביתר עז, וכמה וכמה פעמים אמרתי
לך שהשכר של מורה זה אי אפשר לתאר ולשער כי בשמים מאד
מתפארים ממי שמקרב את בנות ישראל אליו יתברך ומחדיר בהם
אמונה פשוטה בו יתברך, ולכן אני מאד מבקש אותך אל תשברי
משום תלמידה, אני יודע שזה קשה אבל צריכים להתחזק ולא
להשבר משום דבר, ואם תהי חזקה בזה אז טוב לך כל הימים.
אני ישתדל מאד מחר להיות אתך בקשר, והכל יסתדר על צד
הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתס.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מצד אחד אני מאד שמח שאת משתדלת להשתפר, אבל מצד
שני אני מאד בצער עשיתי את החוגים בשבילך ואת מתחמקת
ולא הולכת אל החוגים, וזה מצער אותי מאד מאד, ואני בטוח שאת
לא רוצה לצער אותי, ולכן אני מאד מבקש אותך תקחי את עצמך
בידים פעם ולתמיד ואז יהיה לך טוב, אני ידאג לך לשדוף טוב אל
תדאגי ואל תפחדי, רק תתנהגי ביראת שמים שלמה, אני מאד מקווה

רצה

בנחל

כרך קנ"ט

אשר

להקדוש ברוך הוא שאף תצייתי אותי ולא תתחרטי לא בעולם הזה
ולא בעולם הבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום רב אל ... תחיה

אף שכתבתי לך היום מכתב, אני מכרח לכתב עוד פעם, כי
מאד מאד אף מצערתי אותי, בזה שאף לא הולכת אל החוגים, ואף
מקלקלת את השם שלך על לא דבר, תמיד אף מבטיחה לי שכבר
תהי טוב וכו', ותצייתי וכו', ולבסוף אף עושה צחוק, אף מאד מאד
מכאיבה לי, ראוי לחזור בתשובה, כי הקדוש ברוך הוא רואה את
הכל.

המאחל לך תשובה שלמה

ג' תתסב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז
שלום וברכה אל ... נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שכתבתי לך היום כבר מכתב, אבל עכשו נודע לי שהשתי
בנות ... תחיה, ... תחיה התחילו עוד פעם לדרדר, והן לא מופיעות
בחוגים, וראו אותם לעצר רכב עם חלונים, ולכן אני מאד מבקש
אותך, ראה לקחת אותם תחת חסותך, וממש תקנה לעצמך עולם
הבא, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא יא.) כל המקיים נפש

אחת מישראל כאלו קים עולם מלא; ומה טוב ומה נעים שאפלו יהיו בביתך לעזר לאשתך, העקר שלא יסתובבו על הרחובות ויעשו שטיות.

אין אתה יכול לתאר ולשער איך שכואב לי על כל בן ובת שיוצאים חס ושלום לתרבות רעה, זה פשוט עולה לי לבריאות, נוסף על כל צרותי שיש לי מהקהלה, להחזיק את כלם במסגרת של תורה ואמונה, עוד אני צריך לסבל מבני הנעורים, ובאמת הם לא חייבים, כי הם פשוט צריכים להתחתן, אבל מחמת מסירות הסמ"ך-מ"ם הרשע, לעת עתה צריכים לחכות, ולכן אם תוכל לעזר לי עמהם אהיה לך אסיר תודה, כי נפשי קשורה בכל נפש בר ישראל, ואני רוצה לראות את הטוב של כל יהודי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתסג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח י' שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל בנות בית ספר בית פיגא חסידי ברסלב
ביבנאל עיר ברסלב הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד

בנות יקרות שאני מאד מאד מחבב ואוהב, ורוצה לראות בטובתכן הגשמי והרוחני, הקשיבו אלי ויהיה לכן טוב כל הימים, אני לקחתי על עצמי מצוה שבה אני ידבר כל עוד הנשמה תהא קשורה בגוף שלי, המצוה הזו זה מצות כבוד אב ואם, אין לנו משג כמה המצוה הזו חשובה בשמים, חושבים שכבוד אב ואם זה איזה חמרה או עושים טובה להורים, לא! לא! לא! המצוה הזו נתן לנו הקדוש ברוך הוא, ואמר לנו "כבוד את אביך ואת אמך למען יארכון ימך על האדמה", המצוה הזו מביאה לידי אריכות ימים, אנחנו רואים שבני אדם מסתובבים בזה העולם שבורים ורצוצים ואין

לָהֶם מֵהַ לַעֲשׂוֹת עִם הַיּוֹם, הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, הֵנָּה יוֹם הֵנָּה לַיְלָה, זֶה הוֹלֵךְ מֵהָרָ, אֵינָן לָהֶם אַרְיִכוֹת יָמִים הַיּוֹם זֶה קָצֵר לָהֶם, עַל יְדֵי מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם זֹכִים לְאַרְיִכוֹת יָמִים, כָּל יוֹם נַעֲשֶׂה אֶרֶץ, רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן פ"ד) שֶׁשָּׂאֵלוּ הַתְּלַמִּידִים אֶת רַבֵּי נַחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה, בְּמָה הָאֲרַכְתָּ יָמִים? מִסְבִּיר רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהֵם שָׂאֵלוּ אוֹתוֹ, אֵיךְ זְכוִיתָ שְׁכָל יוֹם הִיָּה לָךְ כָּל כֶּךָ אֶרֶץ? כָּל יוֹם יְכוּלִים לְהֶאֱרִיךְ וְלְהַנּוֹת מִכָּל יוֹם וְיוֹם אִם זֹכִים, אָבָל לַעֲעַרְנוּ הָרַב יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְקַלְלִים אֶת הַיּוֹם שֶׁבוּ נוֹלְדוּ, הֵם מְקַלְלִים אֶת הַמְּזַל שֶׁלָּהֶם, שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר אוֹי לוֹ לְאָדָם שֶׁמְקַלֵּל אֶת עֲצָמוֹ, אוֹי לְאָדָם שֶׁמְקַלֵּל אֶת יוֹמוֹ, אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים אִיּוֹב קָלֵל אֶת הַיּוֹם שֶׁבוּ נוֹלַד מֵרַב צָרוֹת שֶׁהָיָה לוֹ, וְלִכְן כְּשִׁיְהוּדֵי זֹכָה לְקִיָּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם זֹכָה לְאַרְיִכוֹת יָמִים שְׁכָל יוֹם אֶרֶץ לוֹ מְאֹד מְאֹד, וּמִתְעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׂכִינָה, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים: "כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינָן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּקֶשׁ מִן אָדָם רַק שֶׁיִּכְבֹּד אָב וְאִם", אָבָא וְאִמָּא מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים, הַיְלָדִים לֹא יְכוּלִים לְהַעֲרִיךְ אֶת זֶה עַד שֶׁהֵם נַעֲשִׂים אָבָא וְאִמָּא, וְאַחַר כֶּךָ מִתְחִילִים לְהַעֲרִיךְ מֵהַ זֶה אָבָא וְאִמָּא אָבָל זֶה כְּבֹר מְאֹד, כִּי מֵהַ שְׁעוֹשִׁים לְאָבָא וְאִמָּא זָכְרוּ נָא בְּנוֹתֵי הַיְקָרוֹת זֶה מְקַבְּלִים חֲזָרָה, אִם מְצַעְרִים אֶת הָאָבָא וְאֶת הָאִמָּא אִזּוֹ יוֹם יָבוֹא וְהַיְלָדִים שְׁלָכְם יִצְעֲרוּ אֶתְכֶן, וְלִכְן בְּקִשְׁתִּי כְּפוּלָה שֶׁתְּבַקְּשׁוּ עוֹד הַיּוֹם סְלִיחָה מֵאָבָא וְאִמָּא, וְתִבְטִיחוּ לָהֶם מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אֶתְּן לֹא תִמְרוּ אֶת פִּיָּהֶם, תִּשׁוּבָה תִּמְיֵד מוֹעֵלֶת כָּל זְמַן שֶׁיְכוּלִים, עַכְשָׁו זֶה הַזְּמַן שְׁלָכְן שְׂאֶתְּן עֲדִין צַעֲרוֹת, אִם עַכְשָׁו תְּבַקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵאָבָא וְאִמָּא, וְתִקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶן בְּקַבְּלָה חֲזָקָה שְׂאֶתְּן תְּקִימוֹ כְּבוֹד אָב וְאִם, אִזּוֹ תִזְכּוּ לְהַתְחַתֵּן מֵהַ שְׁיֹוֹתֵר מֵהָרָ, וְגַם לִכְן יִהְיֶה יְלָדִים וְאִזּוֹ הַיְלָדִים יִכְבְּדוּ אֶתְכֶן, וְלִכְן עַכְשָׁו זֶה הַזְּמַן שְׁלָכְן כְּשֶׂאֶתְּן עֲדִין בְּנוֹת צַעֲרוֹת שְׂאֶתְּן בְּבֵית שֶׁל אָבָא וְאִמָּא, תְּבַקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵאָבָא וְאִמָּא וְתִבְטִיחוּ לָהֶם שֶׁכְּבֹר מֵהַיּוֹם אֶתְּן שׁוֹמְעִים

בְּקוֹלָם, אָבָא וְאָמָא לֹא רוֹצִים מִכֵּן שׁוּם דְּבַר רַק שְׂתַעֲשׂוּ לָהֶם נַחַת, וְכֵדָאֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת לְאָבָא וְאָמָא, כְּשֶׁאֲנִי הֵייתִי צָעִיר כְּשֶׁאָבָא בְּקֶשׁ מִמֶּנִּי מִשְׁהוּ אוֹ הָאָמָא בְּקֶשׁהּ מִמֶּנִּי מִשְׁהוּ רִצְתִי לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנָם, וּבְכָל הַדֶּרֶךְ אֲמַרְתִּי "הִנְנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקַיִם מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם", וְחִזַּרְתִּי עַל זֶה הִרְבָּה פְּעָמִים, וְהִרְבָּה פְּעָמִים גַּם רִקְדְּתִי שְׂאֲנִי זוֹכָה לְקַיִם אֶת הַמְצָוָה שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאָם, יֵשׁ הִרְבָּה סְפוּרִים מְצַדִּיקִים אֲמַתִּיִּים אִיךְ שֶׁמָסְרוּ אֶת נַפְשָׁם לְקַיִם מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, הַצַּדִּיק הַקְדוֹשׁ מְגוֹר בְּעַל אֲמָרֵי אֱמֶת זִי"ע שֶׁהָיָה לוֹ רַבּוֹת חֲסִידִים בְּלֵי גְזָמָא נִסְעַ פְּעַם בְּרַכְבָּת, כָּל הַדֶּרֶךְ יָשַׁב עִם גְּמָרָא וְלָמַד בְּהַתְמַדָּה יוֹצֵאת מִן הַפְּלֵל, כִּכָּה עֲבָרוּ שְׁעוֹת שְׁעוֹת וְהוּא לֹא הִגְבִּיהַ אֶת הָרֹאשׁ שְׁלוֹ מִהַגְמָרָא אֲלָא דְפָדַף וְדְפָדַף, יָשַׁב מִמּוּלוֹ יְהוּדֵי לִיטְאֵי שֶׁמָאֵד הַתְּפַעֵל אִיךְ אֲדַמּוּ"ר חֲסִידֵי יִלְמַד כָּל כֶּךָ הִרְבָּה דְפִים גְּמָרָא בְּהַתְמַדָּה נְפִלְאָה, כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַן מִנְחָה וְעִרְבִית הַתְּאֲסָפוּ שָׁמָּה בְּקֶרוֹן לְכְבוֹדוֹ עוֹד כְּמָה אֲנָשִׁים וְעָשׂוּ מִנֵּין וְהַתְּפִלָּה, אִיךְ שֶׁגְּמָרוּ אֶת הַתְּפִלָּה הוּא לְקַח עוֹד פְּעַם אֶת הַגְּמָרָא, וְכִכָּה הִמְשִׁיךְ לְלָמַד בְּהַתְמַדָּה עוֹד כְּמָה שְׁעוֹת, הִיְהוּדֵי הַלִּיטְאֵי לֹא יָכֹל לְהוֹרִיד אֶת הָעֵינַיִם מִמֶּנּוּ וְלִרְאוֹת אֶת הַהַתְמַדָּה שְׁלוֹ, פְּתָאוּם חֲצִי שְׁעָה לְפָנַי חֲצוֹת הוּא מוֹצֵיא אֶת הַשְּׁעוֹן מִהַכִּיס שְׁלוֹ וּמְסַתְּכָל וְנוֹתֵן צְעָקָה אוּי! זֶה כְּמַעַט חֲצוֹת! תְּכַף מִיַּד בְּקֶשׁ אֶת הַגְּבָאֵי שֶׁיָּבִיא לוֹ מִים וְנִטֵּל יָדָיו וְאָכַל וּבִרְךְ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן, הִיְהוּדֵי לֹא יָכֹל לְהַתְּאֲפֵק נִגְשׁ אֵלָיו וְשָׂאֵל רַבִּי מַה כָּל כֶּךָ צְעָקָתָם, אוּי זֶה כְּמַעַט חֲצוֹת! וְנִטְלָתָם יָדֵיכֶם, עָנָה וְאָמַר דְּעוּ לָכֶם שְׂאֲנִי לֹא הֵייתִי רַעַב, אֲלָא הָאָמָא נָתְנָה לִי כְּמָה סְנְדוּיִצִּים לְאָכַל וְהִבְטַחְתִּי לָהּ שְׁעוֹד הַיּוֹם אֲנִי יֹאכֵל, וְהִנֵּה בְּחֲצוֹת מִתְחִיל יוֹם חֲדָשׁ, לָכֵן כְּדֵי לְקַיִם אֶת דְּבוּרֵי שְׁהִבְטַחְתִּי לְאָמָא נְזַדְרַחְתִּי לְטַל יָדַיִם וְלֹאֲכַל, כִּי הִבְטַחְתִּי לְאָמָא שְׁעוֹד הַיּוֹם אֲנִי יֹאכֵל, וְכֵן יֵשׁ עוֹד סְפוּר מִמֶּנּוּ, שְׁפַעַם נִסְעַ בְּרַכְבָּת עִם הָאָמָא וְעַם עוֹד קְרוּבֵי מְשַׁפְּחָה לְשִׁמְחָה מְשַׁפְּחָתִית, כְּמוֹכֵן הַנְּשִׁים יָשְׁבוּ בְּקֶרוֹן אֶחָד

וְהַגְבָּרִים בְּקֶרוֹן אַחַד, וְהוּא הָיָה מִתְמִיד גְּדוֹל וְלָמַד, וְהֵנָּה הַפְּסִיק אֶת הַלְמוּד וְנָטַל יָדָיִם וְאָכַל וּבִרְךְ בְּרֶכֶת הַמְזוֹן וְהִתְחִיל לְלַמֵּד, לֹא לָקַח חֲצִי שְׁעָה וְהֵנָּה הָאֲמָא שָׁמָּה הָיָה יוֹכֵבֵד רַבָּה נִכְנָסָה בְּקֶרוֹן וּדְחָפָה אֶת עֲצָמָה אֶל בְּנָהּ, וְהִיא אוֹמֶרֶת לוֹ אֲבָרְהָם מְרַדְכֵי מְדוּעַ אֲתָה לֹא אוֹכֵל? תִּטַּל יָדָיִם וְתֹאכַל לֹא יִהְיֶה לָךְ כֹּחַ, אֲמָא דוֹאֲגַת לְבָנָה בֶּן שִׁישׁ לוֹ רַבּוֹת חֲסִידִים, תִּכְּף מִיַּד אָמַר לְגַבְאֵי תְּבִיא לִי מִים וְנָטַל יָדָיִם וְעוֹד פַּעַם הִתְחִיל לְאָכַל, וְאָכַל לְפָנֵי הָאֲמָא, הוּא הָיָה יָכוֹל לְהַגִּיד לְאֲמָא, אֲמָא רַק לְפָנֵי חֲצִי שְׁעָה גְּמַרְתִּי לְאָכַל, הוּא לֹא רָצָה, אִם הָאֲמָא אוֹמֶרֶת לְאָכַל הוּא אָמַר לְחֲסִידִים אַחַר כֶּךָ אוֹכְלִים, לֹא אוֹמְרִים לְאֲמָא אֲכַלְתִּי כְּכֹר אֵין דְּבַר כְּזֶה, פֶּה מְדַבְּרִים מְגִדוּלֵי עוֹלָם שֶׁשָּׁמְרוּ עַל הַזְּמַן שְׁלָהֶם, צְדִיקִים קְדוּשִׁים שֶׁהִיוּ דְבוּקִים בַּתּוֹרָה בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רוֹאִים מְכַל זֶה מָה זֶה כְּבוֹד אָב וְאִם, אֵיךְ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשָׁמַר עַל הַכְּבוֹד שֶׁל אָבָא שֶׁל אֲמָא, וְכֵן חֲנֻךְ אוֹתִי הָאָבָא וְסִפֵּר לִי הִרְבֵּה סִפּוּרִים מְכְבוּד אָב וְאִם, כְּשֶׁנִּסְעָתִי עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּשְׁס"ד לְאוּמָן הָאָבָא כְּכֹר הָיָה בְּבֵית חוּלָיִם, רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָיָה אֲזִי שֶׁבַת וַיּוֹם רֹאשׁוֹן, בְּאֵתִי בַיּוֹם רַבִּיעִי לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ לְפָנֵי שְׁאֲנֵי נוֹסַע לְאוּמָן, זֶה הָיָה אַרְבַּע וְחֲצִי יָמִים לְפָנֵי שְׁנִסְתַּלֵּק, אָמַר לִי שְׁאֲנֵי יִגִּיד בְּשִׁבְלֵוֹ תִּקְוֹן הַכֶּלְלִי, וְאֲנִי יִגִּיד לְרַבְּנוּ ז"ל שְׁזֶה מָה שְׁאֲנֵי אוֹמֵר עֲשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְּהִלָּים יִהְיֶה חָשׁוּב כְּאִלוֹ הוּא אָמַר אֶת זֶה בְּצִיּוֹן, וְאַחַר כֵּן סִפֵּר לִי סִפּוּר מָה שֶׁקָּרָה אֲתוֹ עִם הָאָבָא שְׁלוֹ, סִפּוּר שֶׁסִּפֵּר לִי כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים אָכַל אֲזִי הוּא הוֹסִיף לִי עוֹד כְּמָה דְּבָרִים וּבְזֶה נִתְפָּרְדְּנוּ, תִּכְּף מִיַּד אַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה בַיּוֹם שְׁנֵי נִסְעָתִי חֲזָרָה, וְאֵיךְ שֶׁהִגַּעְתִּי וְרָצִיתִי לְבֵית חוּלָיִם לְרֹאוֹת מָה הַמַּצֵּב הוּא כְּכֹר שֶׁכַּב בְּאֵין אוֹנִים, וְרַק כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי פֶּתַח אֶת הָעֵינַיִם וְהִסְתַּכַּל עָלַי וְרִאִיתִי שֶׁהוּא פְּשוּט חִפָּה עָלַי, וְתִכְּף מִיַּד הוּא אָבֵד אֶת הַהִכָּרָה וְלִמְחָרֶת נִפְטַר הוֹצִיא אֶת הַנְּשָׁמָה, כְּשֶׁאֲנִי עֲמַדְתִּי שָׁמָּה הָיָה לִי פֶּלֶא לְמָה סִפֵּר לִי הַסִּפּוּר הָאֲחֵרוֹן מְכְבוּד אָבָא, אֵיךְ שֶׁהוּא כְּבֵד אֶת הָאָבָא

שלו, מאז שהתחלתי לראות איך שבנים בנות מזלזלים באבא ואמא, קבלתי על עצמי שאני תמיד ידבר מכבוד אב ואם, ואני מזהיר את המלמדים ואת המורות שהם ידברו עם התלמידים והתלמידות רק מכבוד אב ואם, בודאי יש עוד מצוות, אבל העקר לדבר מכבוד אב ואם, כי זה מאד מאד חשוב בעיני הקדוש ברוך הוא, חכמינו הקדושים אומרים מורא רבך כמורא שמים, אדם צריך לפחד מהמורה רבו שמלמדו תורה כמו שהוא מפחד מהקדוש ברוך הוא, אותו דבר בת צריכה לפחד מהמורה כאלו היא מפחדת מהקדוש ברוך הוא, לצערנו הרב אנחנו מוצאים היום תלמידים שבועטים ברבם, מזלזלים ברבם, זה סימן שהם רשעים ארורים, שהם בועטים בהקדוש ברוך הוא, אותו דבר בנות שמתחצפות נגד מורה מאיזה סבה שרק לא תהיה, זה סימן שיש אצלן רשעות, כי בפנים בלב יש להן קשיות על הקדוש ברוך הוא, והן מתחצפות בשקט גם להקדוש ברוך הוא, הן הולכות בלא צניעות, הן מדברות מה שאסור לדבר, מנולות את הפה אין להן יראת שמים, כי אם היו יודעות שהקדוש ברוך הוא מסתכל עליהן הן לא היו הולכות חשופות עם בגדים קצרים, ולא היו מנולות את הפה, היתה להם יראת שמים היו מפחדות מהקדוש ברוך הוא, מאין הסימן שבת יש לה יראת שמים? שבת מפחדת מהקדוש ברוך הוא, אם היא מכבדת את המורה, היא מפחדת מהמורה זה סימן שיש לה כבוד להקדוש ברוך הוא, לא שמכבדת את הקדוש ברוך הוא ומפחדת מהקדוש ברוך הוא, לא צריכים לפחד מהמורה שתתן ענש, צריכים לפחד מפני שהקדוש ברוך הוא אמר מורא רבך כמורא שמים, ולכן בנותי היקרות אשר אני מאד אוהב ורוצה את טובתכן הנצחי, תקבלו על עצמכן מעכשו לכבד את המורות ולא לעשות צחוק חס וחלילה ממורה, כי בזה עושים צחוק מהקדוש ברוך הוא, בר מינן, תתחזקו ביראת שמים, תלכו בצניעות, עשיתי לכן חוגים אני רוצה שיהיה לכן טוב בחיים,

ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן תעשו כל מה שביכולתכן לעשות לי נחת רוח, כי כל כך יגעתי וטרחתי עד שהקמתי את הבית ספר שלכן, ועד שהקמתי את התלמוד תורה לאחים שלכן, ועד שהקמתי את הקהלה הקדושה, דללים מלאים דמעות שפכתי להקדוש ברוך הוא, זה יעיד רק הקדוש ברוך הוא כמה דמעות שפכתי שאצליח במשימתי, ולכן אני מאד מבקש אתכן אל תעשו אותי כשלוז, תראו לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ואני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא לראות אצלכן נחת, ואני רוצה להיות בשמחה שלכן, ואני מבקש אתכן מאד מאד תחזרו בתשובה, תעשו התחלה חדשה, ותראו שלא תתחרטו, לא בעולם הזה ומכל שכן לא בעולם הבא.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתסד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח י"א שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להיות מאד מאד חזק באמונה בהקדוש ברוך הוא, ושלמה המלך אומר (משלי כ"ח) איש אמונות רב ברכות מי שיש לו אמונה יהיה לו הרבה ברכות, תראה מה שעובר עלי משברים וגלים כאלו שאי אפשר לתאר ולשער ואף על פי כן מה אני מחזק את עצמי רק עם אמונה בהקדוש ברוך הוא, הרגע שיהיה לך אמונה בהקדוש ברוך הוא ומכל שכן שתצית מה שאני מבקש אותך שתמיד תבקש את הקדוש ברוך הוא חמש דקות על דבר אחד, לדגמא עכשו שיש לך בעיה עם הגנים תבקש את הקדוש ברוך הוא חמש דקות על השעון, רבוננו של עולם תוציא אותי מהסבך הזה שכל השונאים שלי שרוצים לחתור תחת הגנים שלי שיפלו תנסה את זה ותראה

איך שױהיה לך ישועות, זױ לא יכּוּלִים לְהִסְבִּיר, כִּי הָרִי אָנִי עוֹבֵר
 יסורים כּאֵלוֹ שְׁלֹא יכּוּלִים לְהִסְבִּיר אֶת זֶה מִבֵּית וּמִבְחוּץ בִּיּוֹדְעִים
 וּבִלֹּא יוֹדְעִים מַה שְׁאַנְשִׁים לֹא יוֹדְעִים, וְאַיִזָּה צְרוּתִי יֵשׁ לִי, וְאַף עַל פִּי
 כֵּן אָנִי מִחֲזִיק מֵעַמֵּד רַק בְּזִכּוֹת הָאֲמוּנָה, תְּהִיָּה גַם אֶתָּה חֲזֵק אֶתָּה לֹא
 צְרִיךְ לִפְחַד, בְּפֶרֶט שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֶזֶר לְךָ שְׁאֵתָּה שְׁלִיחַ לְהִרְבֶּה
 הִרְבֶּה מְצוֹת וּבּוֹדֵאי הַזְּכוֹת הַזֶּה יִגַּן עֲלֶיךָ, אָנִי בְּטוֹחַ אֵלֶיךָ אַחֲזוּז שְׂרָק
 תִּרְאֶה יִשׁוּעוֹת, אֲבָל אֶתָּה צְרִיךְ לִהְיוֹת מְאֹד עֲקֹשׁן לֹא לִפְחַד, לִפְתּוֹחַ
 עוֹד גֵּן וְעוֹד גֵּן מַה יְכוּלִים לְהַגִּיד שְׁלֹא יִלְכוּ בְּגֵן שְׁלֶךְ זֶה פֶּשׁוּט
 יִצְחִיק בְּנֵי אָדָם, אֶתָּה צְרִיךְ לִהְיוֹת חֲזֵק בְּעֲצֻמָּךְ וְלֹא לִפְחַד, זֶה קִשָּׁה
 אָנִי מִבִּין מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ אֲבָל מְצַד שְׁנֵי צְרִיכִים עֲזוֹת וְעֲקֻשְׁנוֹת
 דְּקִדְשָׁה וְתִרְאֶה אֶת הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל
 תִּנְסֶה לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲמֵשׁ דְּקוֹת רַק עַל הַפֶּרֶט הַזֶּה מַה
 שְׁאֵתָּה צְרִיךְ, וְאִם אֶתָּה צְרִיךְ עוֹד פֶּרֶטִים אֲזִי תוֹסִיף עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת
 לְדַבְּרִים אַחֲרַי, וְזֶה לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר אֵיזָה הַצִּלְחָה יִהְיֶה לְךָ, סוּף
 כָּל סוּף רְאִיתָ כָּבֵד הִרְבֶּה נִסִּים בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתסה.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י"א שְׁבֻט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִבְּקֹשׁ אֶתְכֶם שְׁלֹא יִהְיֶה בִּינֵיכֶם שׁוּם וּכְוֹחִים
 אוֹ אֵי הִבְנוֹת אוֹ מַחְלָקַת חֵס וְשְׁלוֹם, יִהְיֶה מַה שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ
 שְׁיִהְיֶה, כִּי הַמְּרִיבוֹת בְּבֵית מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר
 הַמִּדּוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימָן ס"ו) בְּמִקּוֹם מְרִיבָה שֵׁם הַשֵּׁטֶן, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ
 מְאֹד מְאֹד לְגַרֵּשׁ אֶת הַשֵּׁטֶן מִבֵּיתְכֶם וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׁיִהְיֶה בִּינֵיכֶם אוֹרָה
 שְׁלֵ אֶהְבֶּה, וְאֲסוּר לְזַרֵּק אֲשֶׁמָּה אֶחָד עַל הַשָּׁנִי, וְאִם תִּלְכוּ בְּדַרְךְ

זֶה אֵז תְּצַלִּיחוּ מְאֹד, כִּי הַצְּלַחַת הַזּוּג כְּשֶׁהֵם חַיִּים בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הִדְדִית, וְזֶה מְבִיא לְכֹל הַהַצְּלָחוֹת בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין, וְזָכְרוּ הֵיטֵב מֵה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי בְּרֻכּוֹת פָּרָק ט' הַלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֵן בְּלֹא שְׂכִינָה; וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא תִגְרְשׁוּ אֶת הַשְּׂכִינָה מִתּוֹךְ הַבַּיִת שְׁלָכֶם, כִּי אִם הָאִשָּׁה הוֹלֶכֶת בְּבַיִת עִם שְׁעָרוֹת מְגֻלָּה וְכוּ', הִיא מְגַרֶשֶׁת אֶת הַשְּׂכִינָה, וְהַקְּלָלָה נִמְצָא בְּבַיִת, כַּמּוּבָא בְּזֵהָר (נְשֵׂא קכ"ה) כִּי אִשָּׁה שֶׁהוֹלֶכֶת עִם שְׁעָרוֹת מְגֻלָּה בְּבַיִת, הִיא מְבִיאָה עֲנִיּוֹת וְקָלָלָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן עֵינַן שָׁם. וּבְשִׁבְלֵי זֶה הַנְּשִׁים הַצְּדִקְנִיּוֹת וְכֹל הַחֲרָדִיּוֹת מוֹרִידוֹת לְגַמְרֵי אֶת הַשְּׁעָרָה, וְכֵן אִף פְּעַם לֹא יְבוֹאוּ לִידֵי נְסִיּוֹן הַמֵּר הַזֶּה שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, וְלִכֵּן אֲשַׁרִי הָאִשָּׁה שְׂיִכּוּלָה לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁעָרוֹת לְגַמְרֵי, וְאָמַר הִרָה"ק רַבִּי מִנַּחֵם מַעֲנֵדִיל מְרִמְנוּב זי"ע שְׁבֻזָּה תְּלוּי הַפְּרִנְסָה שֶׁל הָאָדָם, אִם הָאִשָּׁה תִּגְלַח אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה, וְכֵן יִהְיֶה לָּךְ חֶלֶק בְּגֵאֻלָּה, אֲשַׁרִי הָאִשָּׁה שְׁמַצִּיטָת וּמְקִימָת אֶת זֶה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שְׁתַּעֲזְרוּ אַחַד לְשֵׁנֵי בְּכָל הָעֲנִינִים, וְהַנַּחַת הַכִּי גְדוֹל שְׁלִי שְׁאֲנִי רוֹאֶה שִׁישׁ בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְבָמוֹת סב:) הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ, וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מְגוֹפוֹ, וְהַמְדַרִּיךְ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְהַמְשִׁיאָן סְמוּךְ לְפִירְקָן, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה') "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה"; וְכֵן אָמְרוּ (תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה פָּרָק י' סִימָן ה') אִין אִשָּׁה כְּשֶׁרָה אֲלֵא הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעָלָהּ; וְחַפְצֵי וְרְצוֹנֵי מְאֹד שְׂכָל אַבְרָךְ מְקַהֲלָתְנוּ יִלְךְ בְּשִׁבְתָּ עִם שְׁטְרִימָל וְעִם גְּרַבִּים לְבָנוֹת כְּמוֹ כָּל הַחֲסִידִים, וְכֵן הֵלֵךְ רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל וְלִכֵּן אִם הָאִשָּׁה תִּלְךְ מְגֻלַּחַת בְּשְׁעָרוֹת רֵאשָׁה, וְהִבְעֵל יִלְךְ בְּשִׁבְתָּ עִם שְׁטְרִימָל וְגְרַבִּים לְבָנוֹת, תַּעֲשׂוּ לִי נַחַת גְּדוֹל, וְעַקֵּר הַנַּחַת שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים.

נָא וְנָא תִקְחוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲלוֹ אֵל לְבַבְכֶם, כִּי אֲנִי כּוֹתֵב אֶת זֶה עִם דָּם הַנוֹטֵף בְּלִבִּי, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמָה זּוּגוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

וְהִתְפָּרְדוּ, וְכוּ', וְכוּ', זֶה הָיָה רַק מִפְּנֵי שֶׁלֹּא שָׁמְרוּ עַל הַלְבוּשׁ הַיְהוּדִי,
וְאֵל תִּקְלוּ בְּכָל מָה שֶׁכְּתַבְתִּי לָכֶם, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים שֶׁתִּהְיוּ הַזּוּג
הַכִּי מְאֻשָּׁרִים, וְכֻלָּם יִכִּירוּ עֲלֵיכֶם שְׂאֵתֶם זֶרַע בְּרוּךְ הַשֵּׁם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

ג' תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח י"א שֶׁבֶט ה'תשס"ז

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נָשִׁי אַנ"ש הַגְּרוֹת בִּיבְנֵי אֵל עִיר בְּרֶסֶלַב הַיְוֵ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂאֵתֶם זוֹכִים לְהִתְאַסֵּף עוֹד לַיְלָה בְּזֶה הָעוֹלָם
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, מָה הַשִּׂמְחָה, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְיֵשׁ
לָנוּ קֶהֱלָה כָּל כּוֹף יָפֵה, וְלָכֵן תִּרְאוּ לְשִׂמְחָה יַחַד וְתִרְקְדוּ יַחַד כִּי רַבְּנוּ
ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שִׁיְהִיָּה שִׂמְחָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לִי יֵשׁ הַיּוֹם
יוֹם שִׂמְחָה כִּי זֶה אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֵהַחֲתֻנָּה שְׁלִי שֶׁהָיָה בִּי"א
בְּשֶׁבֶט, וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים שְׂזֶה שִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה,
כִּי לְפָנַי שְׂאֵדָם מִתְחַתֵּן הוּא נִמְצָא בְּבֵית סֵהַר וְכִשְׂיוּצָא מֵהַבֵּית סֵהַר
אֲזִי הוּא שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהִנֵּה עָבַר מֵאֵז שֶׁהִתְחַתְּנִיתִי כְּכֹר עָבַר
אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה, וּמָה שֶׁעָבַר עָלַי בְּשָׁנִים הָאֵלּוּ רַק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא יוֹדֵעַ, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי מִתְחַזֵּק וְעוֹד מְחַזֵּק אַחֲרַיִם, וְלָכֵן
אֲנִי רוֹצֵה שְׁגַם אַתֶּם תִּתְחַזְּקוּ וְתִתְחַזְּקוּ אַחַת אֶת הַשְּׁנִי וְזֶה הַשִּׂמְחָה
הַכִּי גְּדוֹלָה אֲצֵלִי, אִם תִּתְחַזְּקוּ אֶת עֲצַמְכֶן בְּיַחַד וְתַעֲזְרוּ אַחַת לַשְּׁנִיָּה,
שְׂזֶה יְהִיָּה אֲצֵלִי הַשִּׂמְחָה הַכִּי גְּדוֹלָה, כִּי אֲנִי רוֹצֵה עֲכָשׁוּ לְבָנוֹת אֶת
הַקְּהֵלָה בְּצוּרָה כְּזוֹ שֶׁכֻּלָּם פֶּה אֶחָד יִצְטָרְכוּ לְהוֹדוֹת שְׂאֵין קֶהֱלָה כְּמוֹ
הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד הַקְּפִיד שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ
וְאָמַר הָעוֹלָם רְאוּי שִׁיתָמוּ עַל גְּדֹל הָאֵהָבָה שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם, וְאָמְרוּ
אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂזֶה מֵעוֹלָם לֹא הָיָה, כִּי בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תָּמִיד הָיָה

חפוכים ופוחים עד כדי קנאה וּשְׂנֵאָה, וְאַנְחָנוּ רוּאִים אִיךָ הַסֵּמ"ךְ-
 מ"ם עובד מאד על אנשי שלומנו שיהיה ביניהם מריבות ואי הבנות
 בשעה שבחסידיות אחרות שהם לא יודעים בכלל מהלמודים
 של רבנו ז"ל שמה יש יותר אחדות ממה שיש אצלנו, אבל אני
 רוצה להראות שדבר אחד מדברי רבנו ז"ל לא הלך לריק, ולכן אני
 רוצה שבאמת בקהלה שלנו יהיה קהלה כזו שנוכל להראות לכלם
 שהקדוש ברוך הוא נמצא בינינו, ואיך? על ידי אחדות ושמחה! ולכן
 אני מאד מבקש אתכן תעזרו לי שיהיה ביניכן אחדות ואהבה תעזרו
 אחת לשניה, ומה גם תחפשו ותחטטו אחר דירות כי יש עשרות
 משפחות שרוצים להכנס לגור ביבנאל ואין דירות ואנחנו צריכים
 לדאג שלכלם יהיה דירה, סוף כל סוף יבנו פה דירות, והרבה יזמים
 כבר שורצים ביבנאל ורוצים לבנות אבל בין כך יש המון משפחות
 שרוצים להכנס, אז מי שרק יכול לדעת ויודע מאיזה דירה שיעשה
 כל מה שביכולתו להודיע שיש דירה, ואני רוצה שתגידו מפה לאזן
 שלא יפקיעו את המחירים, כי זה מה שהם רוצים, אבל אם אנחנו
 לא נתן רק כך וכך הם ידעו שזהו זה הם יצאו והם יכרחו לרדת כי
 הרי הם רוצים רק את הכסף, אנחנו צריכים מאד מאד לשמר לא
 להפקיע את השערים, ועל כלם אני מאד מבקש אתכן כל משפחה
 חדשה שבאה שתקבלו אותם בסבר פנים יפות, והקדוש ברוך הוא
 יעזר שבזכות האהבה שיהיה בינינו נזכה להמשיך את הקדוש ברוך
 הוא אצלנו, העקר תעשו כלכן לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים

ג' תתסז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח י"א שבט ה'תשס"ז

שלום וברכה אל ... נרו יאיר

היום חתני נרו יאיר עושה סעודת הודאה לנכדי שהיה זקוק לרחמי שמים מרבים, ומשיך לו הקדוש ברוך הוא אריכת ימים ושנים טובות.

הרב אברבנאל ז"ל מביא כשאדם יש לו ישועה אזי תמיד ידבר מהישועה הזו ועל ידי זה יראה עוד ישועות, וכן בכל פעם כשאדם זקוק לישועה ולרחמי שמים יזכיר את הישועה שעשה עמו הקדוש ברוך הוא ועל ידי זה יראה עוד ישועות.

באמת אדם לא יודע את דרכיו יתברך וזה מעקרי האמונה הקדושה, וכמו שאמר החכם "תכלית הידיעה שלא נדע" כי מי יודע דרכי המקום ברוך הוא, החת"ם סופר ז"ע מפרש את הפסוק (שמות ל"ג) "וראית את אחרי ופני לא יראו", כשעובר על האדם איזה משבר הוא לא רואה בהתחלה מה יהיה ומה יצא מזה, ולכן מר לו מאד, אבל בודאי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, הכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה זה לטובה, אבל ופני לא יראו לא יכולים לראות בהתחלה שזה הפנים של הדבר אלא וראית את אחרי כשהכל גמור רואים את הטוב.

ילד שנעשה בר מצוה, הוא נכנס בעל המצוות, והוא נעשה גדול ומחייב בכל המצוות, המצוה הראשונה של של הילד הוא להניח תפלין כי כן שערו החכמים שעד גיל שלש עשרה הוא לא יכול להחזיק גופו נקי, כי באמת מצד חנוך אמרו חכמינו הקדושים קטן היודע לנענע אביו חייב לקנות לו לולב או ציצית, ואמרו ואם יודע לשמר גופו נקי מחייב כבר להניח תפלין, אבל שערו שעד גיל שלש עשרה אינו יכול להחזיק גופו נקי, נמצא שביום שנכנס בגיל

שֶׁל עֲשֶׂה הוּא צָרִיךְ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין כִּי אִזּוּ הוּא נֶעֱשֶׂה גְדוֹל וְיודֵעַ לְשׁוֹמֵר עַל מִדַּת הַנְּקִיּוֹת.

עִם יִשְׂרָאֵל נֶעֱשׂוּ עִם רַק בְּעֵת קִבְּלַת הַתּוֹרָה כִּי בְּלִי הַתּוֹרָה אֵין אָנוּ עִם כָּלֵל, וּמָה מַעֲלַתֶּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה שְׁאָמְרוּ נֶעֱשֶׂה וְנִשְׁמַע, קִדָּם "נֶעֱשֶׂה" עֲשִׂיהַּ בְּיַד בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כֶּךָ צְוֹנֹנוּ, וְאַחַר כֶּךָ "וְנִשְׁמַע" לְהַבִּין מֵהוּ הַטַּעַם, וְזֶה יְסוּד בִּיְהוּדוּת לְדַעַת שְׂאִין לָנוּ שֶׁכָּל אֲנַחְנוּ מְקִימִים מָה שְׁצְוֵנוּ אֶפְלוּ שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַטַּעַם, וְעַל זֶה מְרַמְזִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים שְׁזֶה מְצוֹת תְּפִלִּין וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה וּלְזָכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ וּקְשִׁרְתֶּם לְאוֹת עַל יְדָךְ וְהָיוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ קִדָּם תְּפִלִּין שֶׁל יָד שְׁזֶה עֲשִׂיהַּ בְּלִי שֶׁכָּל רַק בְּדָרֶךְ קִבְּלַת עַל וְאַחַר וְהָיוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ לְהַבִּין מָה אָנוּ עוֹשִׂים.

וּבְזֶה נִבִּין מְדַרְשׁ פֶּלֶא (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פָּרָשָׁה ד' סִימָן ה') בְּשֵׁנִים עֲשׂוּ אֶלְךָ הִלְכוּ לְמַלְחָמָה מִדִּין שְׁלֵא הַקְּדִים אֶחָד מֵהֶן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ לְתְּפִלִּין שֶׁל יָד, שְׁאֵלוּ הַקְּדִים אֶחָד מֵהֶן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ לְתְּפִלִּין שֶׁל יָד לֹא הָיָה מְשֶׁה מְשַׁבְּחֵן וְלֹא הָיוּ עוֹלִים מְשֶׁם בְּשִׁלוּם, כִּי הִרְגַע שֶׁהוֹלְכִים עִם חֻכְמוֹת קִדָּם, אֲזִי לֹא יִצְלִיחוּ, הֵינּוּ כְּשִׁמְקִדִּימִים אֶת הָרֹאשׁ קִדָּם הֵיךְ הֵינּוּ קִדָּם הַנִּשְׁמַע לְפָנֵי הַנֶּעֱשֶׂה אֲזִי לֹא מְצַלִּיחִים, יֵלֵךְ בַּר מְצוּהַ צָרִיךְ לְדַעַת מָה שְׁאָבָא וְאָמָא אוֹמְרִים זֶה קְדוּשׁ כִּי כֶּךָ הֵם קִבְּלוּ מֵאָבָא וְאָמָא שְׁלֵהֶם, וְכֵן הוֹלֵךְ הַמְּסַרְתַּת מְדוֹר דוֹר.

יֵשׁ כַּמָּה שְׂאוֹמְרִים וְשׁוֹאֲלִים מָה הַמְּצוּהַ שְׁבִזָּה נִכְנָס הֵילֵךְ אוֹר לְיוֹם אַרְבַּע עֲשָׂר יֵשׁ אוֹמְרִים בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן שֶׁהִיא דְּאוֹרִיתָא וְלִכְּן הֵילֵךְ מְבָרֵךְ בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן, וְיֵשׁ אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע שְׁזֶה דְּאוֹרִיתָא, וְלִכְּן הֵילֵךְ מְתַפְּלֵל לְפָנֵי הָעַמּוּד עַרְבִית, וְלִי נִרְאָה שֶׁהַמְּצוּהַ הָרֹאשׁוֹנָה שְׁנִכְנָס עִם הֵילֵךְ זֶה כְּבוֹד אָב וְאָם שְׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים שֶׁהִיא חֲמוּרָה שְׁבַחְמוֹרוֹת, זֶה מְצוּהַ שְׂאִין בְּנֵי אָדָם כָּל כֶּךָ נְזַהְרִים בָּהּ

ובפרט שבמצוה זו תלוי גם מתן שכרה בצדה למען ירבו ימיכם וימי בניכם הינו אריכת ימים.

בפרשת השבוע בשלח יש מדרש פליאה ויהי בשלח פרעה את העם מה ראה פרעה לשלח את ישראל כבוד אב ואם ראה, ומה הקשר אלא מובא מהרמ"ע מפאנו ז"ל שבפרעה היה הרע של עשו והנה מובא בזהר שמה שאנחנו סובלים גלות כל כך גדול גלות אדום מפני שעשו כבוד את אביו, והנה אם נשים לב עשו רמה את אביו כמו שכתוב כי ציד בפיו, וגם אמרו חכמינו הקדושים שרצה להביא כלב לאביו לאכל ולכן כשבר ישראל מקים מצות כבוד אב על ידי זה מכניע את עשו ואת טענותיו, ואדרבה מראים שהכל היה בשקר, וזה וידו אחזת בעקב עשו יעקב תופס לו את רגליו מה אתה מתפאר שאתה מקים כבוד אב זה הכל שקר לטובתך אתה עושה את זה, וכשירדו יעקב עם בניו למצרים היו כלם יחד וכבדו מאד את אביהם, וזה שאנו אומרים בכל יום שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד שאמרו בניו שעדין הם מאמינים בני מאמינים ואחר העלו את גופו לחברון, וכשפרעה ראה שהם מכבדים את אביהם כבר לא היה לו פתחון פה, ולכן שלח את העם דיקא כשראה שהם מכבדים את אביהם וזה מה ראה פרעה לשלח את ישראל כבוד אב ראה, ועל ידי זה נתבטל כחו והכרח לשלח אותם.

ולכן ילד כשנכנס בעל המצוות הדבר הראשון הוא תפלין של יד דיקא לקבל עליו על מלכותו יתברך, האבא אמר זהו זה, לא שואלים שום שאלות, וזה שלמות כבוד אב ואם שכל כך חשוב לאריכות ימים, כבוד את אביו ואת אמו למען יארכו ימיה על האדמה וגו'.

המצפה לראותך

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
חיים יוסף צבי ברוך בן חנה דינה
אסתר בת שמחה
שיזכו לבריאות השלמה,
אורך ימים ושנות חיים, ונחת מכל יוצאי חלציהם

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
יחיאל מאיר בן אסתר
ואשתו חיה בת רחל
שיזכו לרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם
ולזכות: אלחנן דוד בן חיה, אליעזר שלמה בן חיה, אברהם יהודה
בן חיה, יעל נחמה בת חיה, חנוך אלימלך בן חיה, ברכה מלכה בת
חיה, שרה שמחה בת חיה, משה שמואל בן חיה
שיזכו כולם לבריאות השלמה, שמחה והצלחה בכל

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

זכרה אלוקים לטובה

את ידידנו היקר והנעלה, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

וזיכוי הרבים

הרה"ח הר' אייל מרום שליט"א

ולנוות ביתו אשת חיל עטרת בעלה

מרת מאיה תחי'

אשר זכו להיות קשורים אל מוהרא"ש הצדיק מיבנאל
בעבותות אהבה בעודו חי ואף לארח את הצדיק בביתו,
ולפעול גדולות ונצורות למען הנצחת מורשתו הרוחנית
של הצדיק:

הקמת בית המדרש "היכל הקודש" - במערב ראשון לציון

כתיבת ספר תורה מהודר לכבוד הצדיק

הקמת כולל אברכים

כתיבת ספר על חייו של הצדיק "ונהר יוצא מעדן"

וחוברת קודש "לביתך נאווה קודש" -

על דמותה של הרבנית, אשת הצדיק

הדפסת ספרי "אשר בנחל"

יהי רצון שהקב"ה ימלא משאלות לבם לטובה ולברכה, ויזכו

לראות נחת מכל יו"ח:

ירין אדל, עומר ישראל, אוריין, בניה, אברהם אליה

מתוך בריאות איתנה, אושר ועושר, שלווה ושמחה,

וסייעתא דשמיא מרובה בכל מעשה ידיהם.

זכותם של הצדיק והרבנית, יגן בעדם אלף המוגן, ישמור

עליהם מכל רע ובזק, ויקיים בהם מקרא שכתוב:

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

מאושר"ר = רבי אייל מרום ומשפחתו שיחיו

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מוזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד שמרני אל פי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהנה ארני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהנה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהנה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהנה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לבן | שמח לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י | לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תפן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

תקון הכללי

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֵז וְאֵין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הִחַרְשֹׁתִי בָלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנֹתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵךְ תִּכְבֹּד עָלַי יָדָךְ נְהַפְךָ
 לְשִׂדֵי בְּחֶרְבֵנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עֵז חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהֶיךָ לָעֵת מְצֵא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֹתֵר לִי * מַעַר תִּעַרְנִי
 רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשֶׁפִּילְךָ | וְאוֹרֶךְ
 בְּדַרְךְ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצֶה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֱל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבֵּין בְּמַתְנֵי־וֹרֶסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמַנְצֵחַ מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֱל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִיטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֶהוּ
 וַיִּחֲיֶהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֱל־תִּתְּנֶהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו:
 ד יְהוָה יְסַעְדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכָתָה
 בְּחָלְיוֹ: ה אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאֲבָר שְׂמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הכללי

יִקְבֹּץ אָזֶן לֹא יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ה יִחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל־שִׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר־בְּלִיעַל
יַעֲזֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ
שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
עָקַב: יא וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֵמָה לָּהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חָפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבֵי
עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תַמְכֶּתָּ בִּי וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁבִּיל לְבַנְי־קַרְחָ: ב פֶּאִיל תַּעְרַג
עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם בֵּן נַפְשֵׁי תַעְרַג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים:
ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חֵי מְתֵי אָבוֹא
וְאַרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהִלֵּי דְמַעַתִּי לָחֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאֹמֵר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיחָה אֱלֹהֵיךָ: ה אֱלֹהֵי
אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר | בְּסֶךְ
אֲדִידָם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה חֲמוּן
חוֹגֵג: ו מִהַ־תְּשִׁתּוּחַחֵי | נַפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלֵי
לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנֵנו יִשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלַי
נַפְשֵׁי תְשִׁתּוּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
וְחֶרְמוֹנִים מִהַר מְעָעֵר: ח תְּהוֹם־אֵל־תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל עֲנֹזְרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי עֲבְרוּ:
ט יוֹמָם | יַעֲזוּהָ יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תְּפִלָּה לְאֵל חַיִּי: י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה

תקון הכללי

שְׂכַחְתִּנִי לְמַה־קִּדְרֵךְ אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח |
בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוּרְרִי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּחֲוִי וְנַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֵנו יְשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
מֵאוֹיֵבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּת־קוֹמְמֵי תִשְׁנַבְּנִי: ג הַצִּילֵנִי
מִפְּעֻלֵי אֲזָן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
חַטָּאתַי יִהְיֶה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיִּפְּנֵנו עוֹרָה
לְקַרְאֲתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפַקֵּד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן
כָּל־בְּגֵדֵי אֲזָן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְבֵי יְהוָה כַּכֶּלֶב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמְעַ: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עוֹז אֱלֹהֵי אֲשֻׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקֻדְמֵנִי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרַגְם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה
וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְהַ בְּחִמָּה כִּלְהַ וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תקוּן הַכֶּלֶלִי

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁפְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְגֵּן לְבִקְרַת חֲסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי
 וּמָנוֹס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז * לְמַנְעִיחַ עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר: ב קוּלִי (*
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעֲקָה קוּלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנֶּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאַנְהָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סִלָּה: ה אֲחֹזֶת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נִגְיַנְתִּי בַּלִּילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנֶּי וְלֹא-יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנֹעַח
 חֲסֵדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קִפֵּץ בְּאֵף רַחֲמָיו סִלָּה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּרֶנּוּ מֵעַלְלֵי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דְּרַבָּךְ מִי-אֵל גְּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עֲזָךְ: טז גְּאֻלַּת בְּזִרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סִלָּה:
 יז רָאוּךְ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךְ מַיִם יַחִילוּ אֵף יַרְגִּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקוּן הַכִּלְלִי

תְּהִמּוֹת: ^{יח} זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
אֶת־הַצְּצִיף יִתְהַלְכוּ: ^{יט} קוֹל רַעְמָךְ | בְּגִלְגֹּל הָאִירוּ
בְּרָקִים תִּבֵּל רָגְזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: ^כ בַּיּוֹם הַרְבֵּף
וְשָׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
^{כא} נְחִית כְּצֹאן עִמָּךְ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מָעוֹן אֶתָּה
הֵייתָ לָנוּ בְּדֶר וּדְר: ^ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
וְתַחֲלִל אָרֶץ וְתִבֵּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
ג תָּשָׁב אֲנוֹשׁ עַד־דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ^ה זָרְמָתָם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבְּקָר
כַּחֲצִיר יִחְלָף: ^ו בַּבְּקָר יִצִּיץ וְחֶלֶף לְעָרֵב יְמוּלֵל
וַיִּבֶשׁ: ^ז כִּי־כָלִינוּ בְּאֶפֶךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
ח שָׁתָה עֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עַל־מְנוּ לְמֵאֹר פְּנֶיךָ: ^ט כִּי
כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כְּלֵינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָ:
י יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שָׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֵת |
שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֹהֶבֶם עָמַל וְאוֹן כִּי־גֹז חִישׁ וְנִעְפָּה:
יא מִי־יֹדַע עִז אֶפֶךָ וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרָתְךָ: ^{יב} לְמִנּוֹת
יְמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה: ^{יג} שׁוּבָה יְהוָה
עַד־מָתִי וְהִנָּחֶם עַל־עִבְרֶיךָ: ^{יד} שְׁבַעֵנוּ בַּבְּקָר
חֲסִדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: ^{טו} שְׁמַחְנוּ
כִּימּוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: ^{טז} יִרְאָה אֵל־
עִבְרֶיךָ פֶּעֶלְךָ וְהִדְרֶךָ עַל־בְּנֵיהֶם: ^{יז} וַיְהִי | נָעַם

תקון הפללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרִשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
תַּמִּיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתִּיז
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר עֲוֹה לְאֵלֶּף
הוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אָרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהֵיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהּ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לְעַשְׂקָם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְגִבֵּי אֵל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַ-לָּחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
כא דְּבָרוּ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
כב וַיִּתִּירָהּוּ מִשַׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשַׁל בְּכָל-קִנְיָנוֹ: כב לְאִסֵּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

תקון הכללי

וְזָקְנָיו יַחֲפֹם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמְהוּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֲהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־
בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דָּגְתָם: ל שְׂרִץ אֲרָצָם
אַפְרָדָעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
כְּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנֹם וַתֵּאֲנַתֶּם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרֶבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכַסֵּף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׁמַח מִצְרַיִם בְּעֲצָאתָם כִּי־נִפְל פַּחְדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךְ וַאֲשׁ לְהָאִיר לְיִלְהָ: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וּלְחָם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עוֹר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקון הפללי

קלז * על-גהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
בגרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
ירושלם תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | לחכי
אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדם את יום
ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
ח בת-בבל השודדה אשרי שישלם-לך את-
גמולך שנמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
עלליך אל-הפלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו וגל יעקב ישמח ישראל:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
מרשעים ויושיעם כי חסו בו: